

Dr ISMET SMAILOVIĆ

MUSLIMANSKA
IMENA
ORIJENTALNOG
PORIJEKLA
U
BOSNI
I
HERCEGOVINI

Dr ISMET SMAILOVIĆ

THE MOSLEM
NAMES
OF ORIENTAL
ORIGIN
IN
BOSNIA
AND
HERCEGOVINA

Sarajevo 1990.

Dr ISMET SMAILOVIĆ

MUSLIMANSKA
IMENA
ORIJENTALNOG
PORIJEKLA
U
BOSNI
I
HERCEGOVINI

II izdanje

Saradnik za imena arapskog porijekla
Enver Mulahalilović, Tuzla

Recenzenti:
Dr Teufik Muhić
Dr Srdan Janković
Dr Mate Šimundić

Urednik
Milan Šipka

Korektor
Dr Ismet Smailović

Likovno rješenje knjige
Mensur Verlašević

Tehnički urednik
Đorđe Sredanović

Štampa
UPI — DP »Štamparija« Gračanica

Za štampariju:
Hajrudin Čudić

S A D R Ž A J

Uz drugo izdanje	7
Uvodne napomene autora	11

DIO PRVI

MUSLIMANSKA IMENA ORIJENTALNOG PORIJEKLA U BOSNI I HERCEGOVINI (studija)

Muslimansko lično ime i lično ime u Muslimana	25
Dosadašnje proučavanje muslimanskih imena orijentalnog porijekla i njihov tretman u nauci o našem jeziku . . .	26
Kako nastaje lično ime	35
O predislamskim imenima muslimanskih predaka	43
Pojava imena orijentalnog porijekla u Bosni i Hercegovini	48
Prilagođavanje imena orijentalnog porijekla našem jeziku	55
a) vokalna prilagođavanja	56
b) konsonantska prilagođavanja	56
c) akcenatska prilagođavanja	64
d) morfološka prilagođavanja	66
Skraćivanja (hipokoristici) i derivacije imena orijentalnog porijekla u Bosni i Hercegovini	69
Problemi utvrđivanja porijekla i značenja muslimanskih imena orijentalnog porijekla	76
Pregled najčešćih muslimanskih imena orijentalnog porijekla po motivima i značenju	92

Pravopisno-ortoepski aspekt muslimanskih imena orijentalnog porijekla	100
Literatura	112
Skraćenice	117

DIO DRUGI

IMENAR (RJEČNIK) MUSLIMANSKIH IMENA ORIJENTALNOG PORIJEKLA U BOSNI I HERCEGOVINI . . .	119
Abecedni pregled muških imena	551
Abecedni pregled ženskih imena	564
Rezime	579

M O M E O C U
u znak velike zahvalnosti

UZ DRUGO IZDANJE

Knjiga dr Ismeta Smailovića Muslimanska imena orijentalnog porijekla u Bosni i Hercegovini prvo je cjelovito lingvističko-leksikografsko djelo o ličnim imenima Muslimana. Sastoji se od opsežne studije, u kojoj su temeljito i pregledno obrađena osnovna jezikoslovna pitanja muslimanskih imena orijentalnog porijekla, i iscrpnog imenara (rječnika), koji obuhvata više od tri hiljade fonetski, akcenatski, morfološki, etimološki i semantički obrađenih imena. Rezultat je dugogodišnjeg istraživačkog rada, i prvotno je objavljena 1977. godine u izdanju Instituta za jezik i književnost u Sarajevu, kao prva publikacija u ediciji *Monografije* Odjeljenja za jezik.

Odmah po pojavi, djelo dr Ismeta Smailovića je pobudilo višestruko zanimanje u domaćim lingvističkim krugovima, a za kratko vrijeme je privuklo pažnju i onomastičkih stručnjaka iz Njemačke, Čehoslovačke, Poljske, Sovjetskog Saveza, Bugarske. U stručnim prikazima i ocjenama istaknute su njegove izrazite naučne vrijednosti i temeljni, pionirski značaj za široko područje naše antroponomastike u kojem se neposredno susreću serbokroatistika i orijentalistika.

Prof. dr Mate Šimundić, jedan od recenzenata Smailovićevog djela, ustvrdio je za *Muslimanska imena orijentalnog porijekla u Bosni i Hercegovini*, pored ostalog: „Od objavljivanja Maretićeve studije *Onarodnim imenima i prezimenima u Hrvata i Srba* (1886) u nas nije izišlo niti jedno antroponimijsko djelo takve vrijednosti. ... *Muslimanska imena orijentalnog porijekla u Bosni i Hercegovini* Ismeta Smailovića čine stoga drugo međašno djelo u našoj antroponomastici. Ono daleko nadilazi svoj naslov. Osim datih muslimanskih imena, koja su u središtu obrade, pridonosi još objasnidbi drugih osobnih imena na cijelome prostranstvu hrvatskoga ili srpskoga jezika. Po svemu ovome djelo je kapitalne važnosti u našoj znanosti o osobnim imenima. Dolično će predstaviti našu onomastiku u Evropi i ostalome svijetu.“

U prikazu objavljenom u sarajevskom *Odjeku*, akademik prof. dr Asim Peco iznio je ocjenu da je sa Smailovićevim djelom bogatija i naša leksikografija i naša nauka o jeziku, prethodno istakavši da radove ove vrste

danas pripremaju cijeli instituti, i da stoga autor zaslužuje svaku pohvalu i priznanje.

Premda je tiskano u tiražu od tri hiljade primjeraka, i premda nije praćeno zasluženom mass-medijskom pažnjom, prvo izdanje Muslimanskih imena orijentalnog porijekla u Bosni i Hercegovini vrlo brzo je rasprodano. Time se potvrdila kako naučna tako i šira kulturna vrijednost ovog djela, koje je vremenom postalo i veoma poznata i veoma tražena knjiga.

U stručnim krugovima knjiga dr Ismeta Smailovića cijeni se i koristi kao najbogatiji i najpouzdaniji izvor za različita saznanja o autentičnom sistemu muslimanskih ličnih imena. U kulturnom životu Muslimana ona se uvažava i koristi kao leksikonski priručnik za nešto što pripada samom jezgru kulturne identifikacije i vlastitog samorazumijevanja.

Ovo izdanje Muslimanskih imena orijentalnog porijekla u Bosni i Hercegovini u potpunosti slijedi tekst prvog izdanja.

U V O D

UVODNE NAPOMENE AUTORA

I

Prikupljanju i proučavanju muslimanskih ličnih imena orijentalnog porijekla u Bosni i Hercegovini dosad se nije posvećivala odgovarajuća naučna pažnja. Sve što je u tom pogledu urađeno, još uvijek je malo s obzirom da se u onomastičkim proučavanjima izvan Bosne i Hercegovine urađilo i radi mnogo više. (Koliko je dosada prikupljeno muslimanskih imena orijentalnog porijekla u Bosni i Hercegovini i kako su ona proučena i obrađena, može se vidjeti u poglavlju »Dosadašnje proučavanje muslimanskih ličnih imena orijentalnog porijekla i njihov tretman u nauci o našem jeziku«). Međutim, takva su lična imena za nauku o našem jeziku i za naše praktične potrebe zanimljiva iz više razloga:

1) što su takva imena dosta brojna a nisu dosad temeljito sakupljana;

2) što su u etimološkom i semantičkom pogledu raznovrsna i interesantna ne samo za lingvistička već i nelingvistička proučavanja;

3) što potječu iz neslavenskih jezika (arapskog, turskog, perzijskog i starohebrejskog) pa je zanimljivo pratiti njihovo prilagođavanje našem jeziku;

4) što takva orijentalna imena u posljednje vrijeme sve češće služe za stvaranje novih hibridnih imena, koja našim antroponimijskim proučavanjima otvaraju novo područje rada;

5) što se zbog nepoznavanja muslimanskih imena orijentalnog porijekla često prave greške u njihovom pisanju, izgovoru, naglašavanju i padežnoj promjeni;

6) što je dosada u proučavanju muslimanskih ličnih imena učinjeno vrlo malo, a u drugim republikama proučavanje antroponima mnogo bolje napreduje.

Zato je Institut za jezik i književnost u Sarajevu proučavanje muslimanskih ličnih imena orijentalnog porijekla u Bosni i Hercegovini uvrstio u jedan od svojih projekata, čija realizacija treba da popuni onu prazninu koja je dosad postojala u našim onomastičkim istraživanjima. Tako je nastalo ovo djelo sa skromnim ambicijama da korisno posluži svima onima koji se iz bilo kojih razloga interesuju za muslimanska lična imena u Bosni i Hercegovini. U njemu su prikupljena i obrađena 3073 muška i ženska imena (uključujući i hipokoristike) s nastojanjem da se o svakom imenu kaže ono što je najbitnije za njegov izgovor, akcent, padežni oblik, porijeklo i značenje. Uz neke karakteristične oblike navedeno je i u kojim krajevima Bosne i Hercegovine takvi oblici postoje.*

Ovakav imenar po svojoj namjeni više je opisan nego normativan. Normativan ne može ni biti, jer pravopisnu i ortoepsku normu muslimanskih imena orijentalnog porijekla (kao i drugih naših ličnih imena) ne bi trebalo da utvrđuje pojedinac već kompetentna grupa jezičnih stručnjaka, ili odgovarajuća naučna institucija, koja na osnovu utvrđene antroponimijske situacije, na temelju naučnih argumenata i na osnovu tradicionalnih uzusa treba o tome da kaže svoje prijedloge i mišljenja. Zato se u ovom djelu prikupljeni i obrađeni materijal prezentira našoj javnosti kao postojeća antroponimijska situacija orijentalnog porijekla u Bosni i Hercegovini, s nekim vlastitim pogledima i mišljenjima o pitanjima čije konačno rješenje tek kasnije treba da uslijedi.

*Modificirani oblici imena koji su označeni zvjezdicom (npr. *Zekerijah), nisu oblici koje treba smatrati nepravilnim, gorim i nepoželjnim, pa da ih zbog toga treba odstranjivati iz naše antroponimije. Ne! Zvezdice su stavljene uz modificirana imena samo zato da se ukaže koje je ime i*

u kojoj mjeri doživjelo neku promjenu od svog izvornog oblika, ili preko jezika posrednika, najčešće turskog, do svoje adaptacije u našem jeziku.

Proučavanje ljudskih imena uvijek je bio težak i dugotrajan posao s mnogo raznovrsnih poteškoća, koje se moraju savladivati na različite načine, a mnoge su potpuno nesavladive. Stoga sam i ja svjestan da ovo djelo ne predajem čitaocima i naučnoj javnosti bez grešaka i propusta. Neke od njih su već uočili recenzenti ove knjige pa sam ih odmah otklonio, ali neke su, zbog forsirane pripreme ovog izdanja a i zbog nekih drugih razloga, izmakle i mojoj i njihovoj pažnji pa su ostale neotklonjene. Zato ću biti zahvalan svim čitaocima i kritičarima na njihovim dobronamjernim primjedbama, koje bi mogle doprinijeti da ovo djelo bude još bolje ako eventualno dođe do njegovog drugog, dopunjenog i proširenog izdanja.

II

IZVORI I NAČIN PRIKUPLJANJA IMENA — U ovaj imenar (rječnik) uvrštena su ona muslimanska imena, orijentalnog porijekla koja su na bilo koji način utvrđena samo na teritoriju Bosne i Hercegovine kod osoba rođenih između 1876. i 1976. godine. Njihovo prikupljanje trajalo je 5—6 godina uz pomoć mnogih prijatelja, poznanika, bližih i daljih rođaka, matičara u opštinskim matičnim urecima, prosvjetnih radnika, studenata, a najviše vlastitim trudom i angažovanjem. Za to vrijeme i uz takvu pomoć prikupljena su, kao što je već rečeno, 3073 muška i ženska imena, ali to ne znači da je takvim poslom obuhvaćeno svako muslimansko ime koje danas postoji u Bosni i Hercegovini, ili koje je postojalo do prije 100 godina. To je i nemoguće učiniti, jer u narodu svakog dana nastaju raznovrsna imena različitih modifikacija, hipokorističnih, augmentativnih, analognih i drugih oblika. Ljudska imena imaju istu sudbinu kao i ostale riječi: nastaju, mijenjaju se, skraćuju se, odumiru, potpuno nestaju pa se opet nova javljaju itd. Na nemogućnost prikupljanja svih ljudskih imena žalio se i Tomo Maretić kad je proučavao naša narodna imena i prezimena (bez orijentalnih), pa u predgovoru

svoje studije kaže: »Gotovo bi čovjek rekao, da narodnih naših imena i prezimena ima tolika množina, da ih nije moguće sva ni doznati, a nekmoli ispitati.«¹⁾

Kao što je već rečeno, u ovaj imenar ušla su samo ona muslimanska lična imena koja su preuzeta iz orijentalnih jezika na bilo koji način i koja imaju etimološku, odnosno semantičku vezu s tim jezicima. Zato u ovoj knjizi nema imena:

a) koja prividno izgledaju da su orijentalnog porijekla, a u stvari su nastala slobodnim premještanjem glasova nekog arapskog, turskog ili perzijskog imena, pa neoriginalnom formom prikrivaju prazan, odnosno nikakav sadržaj, npr.: *Aldin*, *Aldir*, *Adijata*, *Elzana*, *Merdin*, *Sejmedin*, *Selmedina*, *Zeledin*, *Zurahid* i sl.

b) koja su nastala vještačkim spajanjem inicijala roditeljskih imena pa se ni po porijeklu, ni po značenju ne mogu vezati za neki živi ili mrtvi jezik, npr.: *Ismir* (od *ISmet* i *MIRsada*, ili do *ISmeta* i *MIRoslav*), *Ismar* (od *ISmet* i *MARija*), *Salmir* (od *SALih* i *MIRsada*, ili od *SALiha* i *MIRko*), *Fatmir* (od *FATima* i *MIRalem*, ili od *FATima* i *MIRoslav*) i sl.

c) koja su tako skraćena ili izvedena da im se ne može utvrditi pravi izvorni oblik, npr.: *Bika*, *Džédža*, *Hèma*, *Hémo*, *Kišija*, *Péda*, *Sájdžo* i sl.

Imena su prikupljana iz raznih izvora, a posebno iz matičnih knjiga: opštine Bihać, opštine Cazin, opštine Duvno, opštine Gacko, opštine Livno, opštine Trebinje, opštine Tuzla i opštine Velika Kladuša. Pored toga velik broj imena unesen je u ovaj imenar iz raznih srednjoškolskih izvještaja, školskih dnevnika, upisnica i studentskih indeksa, zatim iz telefonskih imenika, iz bosanskohercegovačke dnevne i lokalne štampe (sarajevsko »Oslobođenje«, banjalučki »Glas« i tuzlanski »Front slobode«), iz bivših kalendara i književno-zabavnih listova (»Biser«, »Gajret«, »Novi behar«), iz djela nekih bosanskohercegovačkih književnika (Hasan Kikić, Sve-

¹⁾ Tomo Maretić — O narodnim imenima i prezimenima u Hrvata i Srba, Rad JAZU, knj. 81. str. 81. Zagreb, 1886.

tozar Ćorović, Zija Dizdarević, Derviš Sušić, Meša Selimović i dr.), iz usmenog kazivanja rođaka, prijatelja i poznanika i na osnovu vlastitog raspitivanja i traganja u razgovoru s ljudima.

NAČIN OBRADE — Ova se knjiga sastoji od dva dijela. Prvi dio je studija o muslimanskim imenima orijentalnog porijekla u Bosni i Hercegovini, gdje se najprije govori što treba smatrati »muslimanskim ličnim imenom«, a što »ličnim imenom u Muslimana«, što je dosad učinjeno ra prikupljanju i proučavanju muslimanskih imena u Bosni i Hercegovini, a zatim dolaze poglavlja u kojima se opširnije prikazuju muslimanska imena orijentalnog porijekla u Bosni i Hercegovini i ono što je bitno da bi se ona što bolje sagledala u cjelokupnoj antroponimiji na srpskohrvatskom jezičnom području. Na kraju prvog dijela nalazi se popis literature koja je poslužila za pisanje ove knjige, a poslije toga je abecedni popis skraćenica.

Drugi dio je imenar (rječnik) muslimanskih imena orijentalnog porijekla u Bosni i Hercegovini, u kojem su po abecednom redu navedena puna i skraćena muška i ženska imena prikupljena na području naše Republike. Svako ime u tom imenaru ima svoju: fonetsku, akcenatsku, morfološku, etimološku i semantičku obradu.

Fonetska obrada sastoji se u tome što se ime navodi u onakvoj glasovnoj strukturi i distribuciji kakva je utvrđena u pisanim i nepisanim izvorima na području Bosne i Hercegovine. Ako su u nekih imena utvrđena 2 ili 3 fonetska lika, navedeni su svi, s tim što se oni modificirani upućuju na izvorne likove. Npr. **Avdulah* se upućuju na *Abdulah*, **Himzija* na *Hifzija*, **Hrustan* na *Rustem*, **Izedin* na *Izudin*, **Nada* na *Nadža*, **Ohran* na *Orhan*, **Rifet* na *Rifat* itd. Takva modificirana imena označena su zvjezdicom, npr. **Ohran*.

Ne treba smatrati modificiranim i izobličenim ona imena u kojima se neki arapski, perzijski ili turski glas *redovno* zamjenjuje našim odgovarajućim glasom. Tako npr. perzijski i turski palatalizirani okluziv *g'* (meko *g*) u našem jeziku je gotovo uvijek *đ* i u ličnim imenima i u drugim riječima: *Đulaga*, *Đuzel*, *Đulbehara*, *Đulizar*, *đerdan*, *đerdef*, *don* i sl. Zato takva lična imena nisu označena zvjezdicom.

Mnogo je teže povući granicu između pravilnog i nepravilnog, boljeg i slabijeg izgovora onih imena u kojima se nalazi arapski velar, odnosno, perzijski i turski palatalizirani okluziv *k* (*kāf*, *kef*), koji se u našem jeziku vrlo često izgovara kao *ć*, a u mnogo slučajeva kao *kj*, kako u ličnim imenima tako i u drugim riječima, npr.: *Kjamil* i *Ćamil*, *Kjazim* i *Cazim*, *Kemal* i *Cemal*, *Šakir* i *Šaćir*, *Malik* i *Ma-lić*, *kitab* i *ćitab*, *ikindija* i *ićindija*, *kjufur* i *ćufur* itd. Teritorijalna rasprostranjenost ovakvih dubletnih izgovora pokazuje da se u zapadnim krajevima Bosne u narodnom govoru više čuje izgovor glasa *kefa* (*kāfa*) kao *kj*, a u ostalim krajevima Bosne i Hercegovine pretežno kao *ć*, ali ponekad i kao *kj*. Da li sada treba izgovor toga glasa kao *ć* smatrati modifikacijom ili ne? Ja smatram da treba, jer dokle god naš jezik svojim fonetskim i fonološkim sistemom može podnijeti strani glas i fonemu, u ovom slučaju *k* (*kāf*, *kef*), znači da to njemu nije »strano tijelo« pa je zato svaki drugi njegov izgovor modifikacija. Da nije tako, zar bi postojali dubletni fonetski likovi. Zato su u imenaru imena u kojima je *kāf* (*kef*) zamijenjen našim glasom *ć*, označena zvjezdicom kao modifikacije originalnih fonetskih likova.

Ovaj princip ne važi za arapsku fonemu *ḡ* (*ḡād*) koja je u našem jeziku »strano tijelo« pa je zamijenjena našim dvjema fonemama *d* i *z* u svim primjerima. Zato se od dubletnih likova *Ridvan* — *Rizvan*, *Radija* — *Razija* i sl. ne smatra jedan pravilnim a drugi modificiranim, već se oba tretiraju ravnopravno.

Ima imena u kojima je završni suglasnik ozvučen npr.: *Abaz Almaz*, *Idriz*, *Junuz* i dr. ili u kojima je obezvučen, npr.: *Ahmet*, *Mahmut*, *Murat*, *Ferhat* i dr. Takva imena su označena zvjezdicom kao modificirana, a opširnije objašnjenje za to nalazi se u poglavlju »Pravopisno-ortoepski aspekt muslimanskih imena orijentalnog porijekla.«

Što se tiče imena u kojima neki pojedinci čuvaju originalne arapske geminate (udvostručene suglasnike), mogu reći ovo: Geminate ne stoje u fonetskom sistemu srpskohrvatskog jezika izuzev u nekim narodnim govorima gdje se javljaju kao posljedica raznih međuglasovnih promjena, npr.: *itte* (od *idite*), *jenna* (od *jedna*), *janna* (od *jadna*), *pol-*

la (od polila) i sl.²⁾ Zato se one u riječima i ličnim imenima orijentalnog porijekla nisu ni sačuvale u srpskohrvatskom jeziku, niti su remetile naš glasovni sistem. Sačuvale su se jedino u islamskoj religioznoj terminologiji (Allah, džennet, džehennem, sunnet i sl.) i u emfatičnoj upotrebi nekih imena (Abdullah, Ejjub, Muhammed, Sejfullah, Siddik i sl.). Pošto izgovor imena s geminatama još postoji, a originalan je u odnosu na etimologiju imena, to se nije mogao sasvim zanemariti, pa su uz neka imena uneseni i takvi fonetski likovi u zagradama. (O geminatama v. još u poglavlju »Konsonantska prilagođavanja muslimanskih imena orijentalnog porijekla našem jeziku«).

Imena s nepravilnim izgovorom afrikata č i ć, odnosno dž i đ, (*Celebija*, *Đafer*, *Demo* i sl.) nisu unesena u imenar, jer takve deformirane fonetske likove ne unose ni drugi rječnici.

Akcenatska obrada utvrđuje s kakvim se naglaskom izgovaraju muslimanska imena orijentalnog porijekla u Bosni i Hercegovini, ili kako bi ih trebalo izgovarati. U slučaju da se neko ime izgovara s različitim akcentima, navedene su sve njegove akcenatske varijante, a redoslijed njihova navođenja pokazuje koja je pretežnija, običnija i bolja.

Imena čiji akcenat nije mogao biti utvrđen auditivnim putem (slušanjem) jer su prepisana iz pisanih izvora, dobila su akcenat koji bi im po pravilima naše novoštokavske mlađe akcentuacije najviše odgovarao.

U imenaru nisu navedena imena s ostacima stare novoštokavske akcentuacije npr.: *Džemāl*, *Halil*, *Sulejmân* i sl. jer bi to prelazilo okvire namjene ove knjige.

Morfološka obrada nastojala je da utvrdi najvažnije padežne oblike imena: nominativ, genitiv i vokativ, zatim oblike prisvojnog pridjeva te eventualne hipokoristike, augmentative i njihove derivate. U takvoj obradi navođene su sve morfološke varijante do kojih se tokom sakupljanja moglo doći, a redoslijed njihova navođenja pokazuje koji su od njih češći i običniji.

²⁾ Asim Peco — Uticaj turskog jezika na fonetiku štokavskih govora, Naš jezik (nova serija, knj. XVI, sv. 3. Beograd, 1967. g. str. 141.

Uz neke karakteristične oblike navedeno je i područje u kojem su takvi oblici utvrđeni, npr.: *Mêha* (centralna Hercegovina), *Kadîre* (Bosanska krajina), *Ajko* (Cazinska krajina), *Kémov* (istočna Hercegovina) i sl.

Etimološka obrada je bila najteži dio posla u navođenju podataka o pojedinom imenu, jer se muslimanska imena orijentalnog porijekla pojavljuju iz tri potpuno različite vrste jezika: semitske, iranske i turske. Najteže je utvrđivati etimologiju imena čije je porijeklo u semitskoj grupi jezika, jer su oni po genealoškoj klasifikaciji (zajedničkom porijeklu) međusobno slični pa je teško s naučnom sigurnošću zaustaviti etimologiju samo na jednom od njih. Semitski jezici: akadski ili babilonski, asirski, aramejski, starohebrejski, feničanski, etiopski i arapski razvili su se iz jednog zajedničkog izumrlog prasemitskog jezika,³⁾ slično kao što su se iz starog latinskog jezika razvili današnji romanski jezici, ili iz praslavenskog jezika današnji slavenski jezici. Zato se ne može kategorički tvrditi da je neka riječ, odnosno lično ime, po etimološkom porijeklu *zaista* iz arapskog ili starohebrejskog jezika, jer može biti da je njezin pravi korijen u starijem akadskom ili asirskom jeziku, samo je to teško dokazati.

Međutim, pošto ovaj imenar (rječnik) nema namjeru da raščisti sumnjive etimologije, niti da u traganju za etimološkim porijeklom ide u nesigurnu jezičnu prahistoriju, u etimološki »tamni vilajet«, to su u njemu etimologiziranja izvođena na osnovu pristupačnih autoritativnih rječnika i druge naučne literatue navedene u ovoj knjizi. Uz imena čije je etimološko porijeklo nejasno, ili nije sigurno utvrđeno, ili oko čijeg porijekla postoje neslaganja, navedena su postojeća mišljenja jezičnih stručnjaka, etimologa uz svoju eventualnu preferenciju gdje je ona bila potrebna, ili je naznačeno da je etimologija nejasna.

Semantička obrada utvrđuje značenja svakog imena u prijevodu na naš jezik. I u tom poslu bilo je dosta poteš-

³⁾ Filip Hiti — Istorija Arapa od najstarijih vremena do danas, izdanje Izdavačkog preduzeća »Veselin Masleša«, Sarajevo, 1967. g. str. 29.

koća kao i u utvrđivanju etimologije, jer jedno s drugim obično stoji u uzajamnoj vezi. Najčešće uz imena nejasne etimologije ide i nesigurno značenje, ali to nije pravilo. Ima imena čije je etimološko porijeklo sigurno, ali njihovo značenje začuđuje pa je teško shvatiti kako su ona postala antroponimi. Uz neka takva imena bilo je potrebno šire objašnjenje, čak i mala priča, da bi se donekle shvatilo značenje i pravi uzrok nastanka takvih imena, a uz neka ne pomaže ni to pa su ostala po svome značenju nejasna.

Ako u utvrđivanju značenja nekog imena postoje neslaganja među jezičnim stručnjacima, ona su i navedena.

Ima dosta imena, osobito arapskog porijekla, čiji korištenje ima više značenja pa nastaje nedoumica koje značenje odabrati. U tom slučaju ja sam odabirao ona značenja koja najviše odgovaraju ljudskom imenu i koja su najvjerojatnije bila razlog da pojedina riječ postane antroponim.

III

Smatram svojom velikom obavezom i dužnošću da se na kraju najsrdačnije zahvalim svima onima koji su mi bilo čime pomogli u prikupljanju imena, u stručnoj literaturi, u davanju korisnih podataka, obavještenja, objašnjenja, savjeta i sugestija. Za takvu pomoć posebnu zahvalnost zaslužuje *Enver Mulahalilović* iz Tuzle, saradnik za imena arapskog porijekla u ovoj knjizi. On je vrlo savjesno i predano svojim znanjem i uz pomoć stručne literature kontrolirao prijevod i etimologiju svakog imena arapskog porijekla, odobravajući ili popravljajući moje prevođenje, a ponegdje je nudio i svoja rješenja prepuštajući u dilemama konačnu odluku meni. Uz to je i prikupio nekoliko desetina vrlo rijetkih muslimanskih imena u Bosni i Hercegovini koja su meni bila nepoznata, pa sam ih uvrstio u abecedni imenar ove knjige. Svojom pomoći, svojim savjetima i sugestijama *Enver Mulahalilović* je mnogo doprinio mome radu na ovoj knjizi, pa među svima kojima se zahvaljujem, on zaslužuje najveće priznanje i najljepšu zahvalnost.

Takođe moju veliku zahvalnost zaslužuju recenzenti ove knjige:

dr Teufik Muftić, naučni savjetnik Orijentalnog instituta u Sarajevu,

dr Srdan Janković, profesor Filozofskog fakulteta u Sarajevu, (Katedra za orijentalne jezike), i

dr Mate Šimundić, profesor Pedagoške akademije u Mariboru, koji su svojim stručnim primjedbama, savjetima i sugestijama mnogo doprinijeli da ovo djelo bude što bolje i da se u njemu nađe što manje grešaka.

Na kraju, moju posebnu zahvalnost za veliku pomoć zaslužuju slijedeći pojedinci i ustanove, koje navodim po abecednom redu:

Babić dr Stjepan, profesor Filozofskog fakulteta u Zagrebu,

Finka dr Božidar, direktor Instituta za jezik Jugoslovenske akademije znanosti i umjetnosti u Zagrebu,

Hadžijahić dr Muhamed, viši naučni saradnik Akademije nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine u Sarajevu,

Institut za jezik i književnost SR Bosne i Hercegovine u Sarajevu,

Institut za jezik Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti u Zagrebu,

Mihajlović dr Velimir, profesor Filozofskog fakulteta u Novom Sadu,

Opštinski matičari u opštinama: Bihać, Cazin, Duvno, Gacko, Livno, Trebinje, Tuzla i Velika Kladuša, a osobito *Muris Dizdar* iz Livna,

Orijentalni institut u Sarajevu, a posebno njegovi naučni saradnici *Salih Trako* i *mr Ešref Kovačević*,

Šredanović Đorđe, sekretar Instituta za jezik i književnost u Sarajevu,

Sušić dr Husein, liječnik, specijalist za unutrašnje bolesti u Tuzli,

Šipka Milan, direktor Instituta za jezik i književnost u Sarajevu, i

Vajzović-Glibanović Hanka, asistent Instituta za jezik i književnost u Sarajevu.

TRANSKRIPCIJA ARAPSKOG PISMA

Arapska slova	Srpskohrv. latinica	Turski	Perzijski	Napomena
elif: hemze: •	a, ä, i, u 'a, 'ä, 'i, 'u	'a	'a, 'e, 'i, 'u	Hemze • se često na početku ispušta
ب	b	b	b	
پ	p	p	p	
ت	t	t	t	
ث	ṭ	s	ṣ	
ج	ğ	c	ğ	
چ	č	ç	č	
ح	ḥ	h	ḥ	
خ	ḫ	h	ḫ	
د	d	d	d	
ذ	ḏ	z	z	
ر	r	r	r	
ز	z	z	z	
ژ	ž	j	ž	
س	s	s	s	
ش	š	ş	š	
ص	ṣ	s	ṣ	
ض	ḍ	d	ḏ	
ط	ṭ	t	ṭ	
ظ	ẓ	z	ẓ	
ع	‘	(a, i, u)	‘	
غ	ğ	g - ğ	ğ	
ف	f	f	f	
ق	q	k	q	
ك(kaf-i arebi)	k	k	k	
گ(kaf-ifarisi)	g	g	g	
گ(ince kef)	k(g)	ğ - v	-	

Arapka slova	Srpskohrv. latinica	Turski	Perzijski	Napomena
ك(sagir kef)	n	n	-	
ل	l	l	l	
م	m	m	m	
ن	n	n	n	
و	w	v	w	
ه	h	h	h	
ي	y	y	y	
اَ	a (ä)	e	e	
اِ	i	i	i	
اُ	u	u	u	
اَ	ā	ā	ā	
اِ	ī	ī	ī	
اُ	ū	ū	ū	

DIO PRVI

**MUSLIMANSKA IMENA ORIJENTALNOG PORIJEKLA
U BOSNI I HERCEGOVINI
(studija)**

MUSLIMANSKO LIČNO IME I LIČNO IME U MUSLIMANA

Da ne bi bilo zabune u shvaćanju moga izlaganja, a i radi naučne istine, treba najprije ukazati na razliku pojmo-va »*muslimansko lično ime*« i »*lično ime u Muslimana*«. Ma-da ta dva pojma na prvi pogled izgledaju ista i identična jedan drugom, ipak nisu ista.

Kad kažemo »*muslimansko lično ime*«, tada mislimo na ono ime koje je po rasporedu glasova i glasovnoj strukturi orijentalnog porijekla (iz arapskog, perzijskog, turskog ili starohebrejskog jezika) i koje po tome, a vrlo često i po svome značenju, kazuje da je nastalo kao posljedica islami-zacije naših krajeva. Takva se imena nalaze i kod drugih islamiziranih naroda i pojedinaca, npr.: *Alija, Ahmed, Atif, Azra, Bakir, Behidža, Bešim, Derviš, Džemal, Fatima, Haj-rudin, Jašar, Jusuf, Muhamed, Rustem, Sulejman, Zehra*, itd.

Međutim, »*lično ime u Muslimana*« (ovdje mislim na Muslimane u Bosni i Hercegovini) je šira pojmovna katego-rija. Ona u sebi sadrži pored imena orijentalnog porijekla usvojenih zajedno s islamizacijom još i imena druge vrste, raznovrsnog etimološkog porijekla i značenja, čak i bez ikak-va značenja, npr.: *Admir, Almir, Denis, Fatmir, Goran, Indi-ra, Ismar, Jadranka, Jagoda, Jasna, Plema, Sanela, Slobodan, Vesna, Zarema, Zlata, Zlatko, Zoran* i sl. Drugim riječima, tu spadaju sve vrste imena koja danas imaju bosanskoher-cegovачki Muslimani, bez obzira na njihovu glasovnu struk-turu, etimološko porijeklo, značenje i motive zbog kojih su data njihovim nosiocima.

U ovoj knjizi bit će govora samo o muslimanskim lič-nim imenima iz prve kategorije, tj. o onima koja su preu-

zeta iz orijentalnih jezika (uglavnom iz arapskog, perzijskog, turskog i starohebrejskog) na bilo koji način, u bilo koje vrijeme, te danas postoje kao sastavni dio opće bosansko-hercegovačke antroponimije.

Dosadašnje proučavanje muslimanskih imena orijentalnog porijekla i njihov tretman u nauci o našem jeziku

U dosadašnjim onomastičkim istraživanjima na srpskohrvatskom jezičnom području muslimanskim imenima orijentalnog porijekla nije se posvećivala odgovarajuća naučna pažnja iako takva imena u nas postoje preko 500 godina, potpuno prilagođena fonetskom sistemu, morfologiji i tvorbenim modelima srpskohrvatskog jezika. Nećemo se ovdje upuštati u razloge takvih propusta, jer su oni bili raznovrsni: nekad objektivni, nekad subjektivni, nekad opravdani, nekad neopravdani, nekad shvatljivi, nekad neshvatljivi, ali treba reći da je nedostatak naučne pažnje prema takvim imenima stvorio osjetnu prazninu u općem proučavanju antroponima (ljudskih imena) na srpskohrvatskom jezičnom području, koju treba što prije popuniti.

Kad spominjem nedostatak naučne pažnje prema muslimanskim imenima orijentalnog porijekla, time ne mislim reći da se o takvim imenima nije dosada ništa pisalo i da na ta imena niko nije obraćao pažnju. Pisalo se, ali relativno malo, najčešće sporadično, fragmentarno i ne toliko koliko to naučne potrebe zahtijevaju.

Prvi koji je obratio pažnju na muslimanska imena u Bosni i Hercegovini i u njima vidio nešto zanimljivo i drukčije nego kod drugih muslimana u Turskoj Carevini, bio je EVLIJA ČELEBIJA. On u svome Putopisu (putovao je kroz Bosnu oko 1660. g.) doslovno kaže: »Narod u ovoj zemlji svoja imena izgovara skraćeno, pa mjesto Mehmed kaže Meho, mjesto Ahmed — Ahmo, Šaban — Šabo, Ibrahim — Ibro, Zulfikar — Zuko, Hasan — Haso, Husein — Huso, Sulejman — Suljo, Ramadan — Ramo, Alija — Aljo.«⁴⁾ Za ženska

⁴⁾ Evlija Čelebija — Putopis, I knj. izd. »Svjetlost«, Sarajevo, 1954, g. str. 129.

imena kaže samo ovo: »Ženska imena su: Saliha, Saniha, Razija, Merzija, Merjema, Huma, Hava, Hasna, Umihana, Nadira i druga.«⁵⁾

Iako je Čelebijin osvrt na muslimanska imena u Bosni i Hercegovini vrlo kratak, ipak je on za naučno proučavanje tih imena od značaja jer vremenski dosta rano potvrđuje hipokoristične oblike orijentalnih imena prema drugim nemuslimanskim imenima, a time i njihovo prilagođavanje našem jeziku.

Nešto više o muslimanskim imenima u Bosni i Hercegovini napisao je KLEMENT BOŽIĆ u zagrebačkom »Vencu« I, br. 28 od 31. srpnja 1869. u članku »Slike iz Bosne«, I Sarajevo, gdje između ostalog kaže: »... Muhamedanci kvare svoja imena, jer ih prilagođuju narodnom zvuku... Muhamedanci imaju najviše arabska imena kao: Mujo (Mustafa), Suljo (Sulejman), Omer, Smajo (Ismail), Ibro, Ibrišim (Ibrahim), Salko (Sali-ja), Juso ili Jusuf (Josip), Mehmed (diminut. Mešo, Mešan), Ahmed, Juso, Juho, Mahmud, Šaćir, Faiz, Osman, Rašid, Ćamil, Hafiz (ovo se daje također kao naslov onim koji se dobro uče), Adem, Emin, Safet, Began ili Bego, Šerif, Dervo ili Derviš, Alaga, Murat, Zia, Bećir, Salim, Hasan, Husein, Tefik, Ali-ja, tj. Ilija, odkuda poslovice; do podne Ilija, po podne Alija, jer Turci vjeruju da se je Ilija po podne poturčio, pak budući u Bosni, valjda za uspomenu prošlosti kršćanske, slave Ilijin dan, te ga svetkuju od podne. Ženska imena, budući one žive u haremu, a ljudi se malo na javnosti o ženah spominju, teže je saznati, no obično imenuju se: Fata, Fatima, Fazla, Nazla (po izbor čeljade), Hairia (Milostiva), Anće (Anđela), Hajka, Mejra ili Mejrima (Marija). Kada hoće da označe ljepotu ženske, pridodaju: dilber, pa bude dilber Fatima (krasna Fatima), đul Mejra (liepa Mejra).«

Ovaj Božićev tekst o muslimanskim imenima u Bosni, bez obzira na 3—4 netačnosti, zaslužuje naučnu pažnju ne samo zbog toga što je u njemu prije 108 godina prikupljeno preko 50 imena bosanskih Muslimana, već i po tome što

⁵⁾ Evlija Čelebija — op.cit. str. 130.

se uz ta imena *prvi put nešto o njima ukratko kazuje*, npr. da su arapskog porijekla, da se »prilagođuju narodnom zvuku«, da se uz neka ženska imena dodaju atributske oznake (dilber. đul), daju se odgovarajuća poređenja s kršćanskim imenima (Jusuf : Josip, Alija : Ilija, Mejra : Marija), a neka su imena i prevedena na naš jezik. Po svemu tome ovakvo se Božićevo, makar i kratko, pisanje može smatrati *prvim naučnim prilogom o muslimanskim imenima orijentalnog porijekla u Bosni i Hercegovini, pisanim na našem jeziku*.

Izgleda nevjerovatno, a bit će istina, da sve do najnovijih vremena nemamo posebnih radova o muslimanskim imenima orijentalnog porijekla na srpskohrvatskom jezičnom području, a posebno u Bosni i Hercegovini. Ta se imena u vrlo malom broju mogu naći samo u nekim rječnicima⁶⁾ i to s veoma kratkom obradom, ali posebnih studija, zbirki, pa čak ni zapaženijih članaka o njima — nema.

Tek desetak godina poslije oslobođenja, kada se kod nas počinje raspavljati o potrebi zajedničkog pravopisa i kada se sve češće i slobodnije pokreću razna lingvistička i filološka pitanja, javljaju se i kraći radovi o orijentalnim riječima u našem jeziku u kojima se raspravlja i o nekim muslimanskim imenima orijentalnog porijekla. Tako npr. ALIJA SELMANOVIĆ⁷⁾, DALIBOR BROZOVIĆ⁸⁾ i ISMET SMAILOVIĆ⁹⁾ pišu članke o pisanju i izgovoru orijentalnih riječi i imena u našem jeziku pa se u okviru takve proble-

⁶⁾ Rječnik hrvatskoga ili srpskog jezika JAZU, Zagreb, 1880 — 1961.

Đorđe Popović — Turske i druge istočanske reči u našem jeziku, Glasnik srpskog učenog društva, knj. 59. Beograd, 1884.

Petar Skok — Prilozi proučavanju turcizama u srpskohrvatskom jeziku, »Slavia«, ročnik XV, Praha, 1937—1938.

Bratoljub Klaić — Rječnik stranih riječi, izd. »Zora«, Zagreb, 1951, 1958.

⁷⁾ Alija Selmanović — Arapska, perzijska i turska imena u našem pismu i izgovoru, Jezik br. 3/1954—55. Zagreb.

⁸⁾ Dalibor Brozović — Izgovor i transkripcija orijentalnih riječi i imena, Jezik br. 3/1955—56. Zagreb.

⁹⁾ Ismet Smailović — O izgovoru i transkripciji orijentalnih riječi i imena, Jezik br. 5/1955—56. Zagreb.

matike dotiču i nekih muslimanskih orijentalnih antroponima, ali bez šireg razmatranja njihova porijekla, značenja i položaja u okviru cjelokupne antroponimije na srpskohrvatskom jezičnom području.

Interesovanje za naučno proučavanje muslimanskih imena proširuje dalje MILAN ŠIPKA¹⁰⁾. On u okvir proučavanja vokativa ličnih imena u srpskohrvatskom jeziku sasvim opravdano stavlja i izvjestan broj muslimanskih imena orijentalnog porijekla (posebno ona sa svršetkom na *k*, *g*, *h*) i njihove neujednačene vokativne oblike proučava anketiranjem učenika gimnazije u Bosanskom Novom. Njegov članak odmah izaziva pojavu drugog članka o vokativu muslimanskih imena,¹¹⁾ ali ni jedan ni drugi ne odmiču dalje od vokativne problematike.

Razmatranju takvih pitanja priključuje se i ASIM PEĆO,¹²⁾ a djelimično i SVETOZAR MARKOVIĆ,¹³⁾ ali i oni ostaju u okvirima svojih prethodnika pa muslimanska imena orijentalnog porijekla još ne dobijaju šire i punije naučno osvjetljenje.

Žanimljivo je da autori spomenutih članaka vide u muslimanskim imenima samo pravopisne, ortoepske i vokativne probleme a ostale uopće ne dotiču, kao da su oni riješeni, objašnjeni ili da ne postoje. Možda je to zbog toga što se u to vrijeme vodila živa diskusija o našem novom zajedničkom pravopisu pa su ostala pitanja u vezi s muslimanskim imenima privremeno ostala po strani.

Svi navedeni radovi, pored svih svojih dobrih strana, nisu dovoljni za puno i šire osvjetljenje muslimanske antroponimije u Bosni i Hercegovini. Ni jedan od njih nije pisan

¹⁰⁾ Milan Šipka — Vokativ ličnih imena i prezimena, Jezik br. 1/1957—58. Zagreb.

¹¹⁾ Ismet Smilović — O vokativu muslimanskih imena, Jezik br. 5/1957—58. Zagreb.

¹²⁾ Asim Pećo — Vokativ jednine imenica muškog roda, Naš jezik, XI, 31, Beograd,

¹³⁾ Svetozar Marković — Ponovo o vokativu ličnih imena, Jezik br. 1/1961—62. Zagreb

kao prilog našoj antroponomastici, niti kao građa za antroponimijska istraživanja, niti kao analiza etimoloških i semantičkih ospervacija, niti kao dokaz o fonetskim i morfološkim pojavama u međujezičnim kontaktima, ali su zato nenametljivo signalizirali da se proučavanju muslimanskih imena orijentalnog porijekla mora posvetiti više pažnje, da njihova proučavanja pripadaju koliko orijentalistici toliko i nauci o našem jeziku i da ona među našim antroponimima imaju isti status kao i druga imena stranog porijekla. Osim toga njihov je značaj i u tome što su u naučne rasprave o našem jeziku počeli uključivati i muslimanska imena orijentalnog porijekla i što su bili poticaj da se takva imena počnu što prije proučavati, jer za to postoji puno stručno i naučno opravdanje.

I zbilja uskoro 1965. g. pojavljuje se jedno značajno leksikografsko djelo u kojem su muslimanska imena i po broju i po načinu obrade prezentirana naučnoj javnosti na nov način. To je rječnik ABDULAHA ŠKALJIĆA: *Turcizmi u srpskohrvatskom jeziku*,¹⁴⁾ u kojem se među 8742 riječi nalazi i 875 muslimanskih ličnih imena (uključujući i hipokoristike). Škaljić je takvim imenima utvrđivao etimološko porijeklo, značenje i akcenat u nominativu, a uz neke je navodio i njihove akcentovane genitivne oblike. Imenima starohebrejskog porijekla nije utvrđivao značenje.

Ovaj Škaljićev imenar, u okviru ostalih orijentalizama u srpskohrvatskom jeziku, *predstavlja prvi pokušaj sakupljanja većeg broja muslimanskih imena orijentalnog porijekla u Bosni i Hercegovini i uza sve nedostatke još i njihovu najbolju naučnu obradu*. On je kao orijentalist dao vrlo značajan prilog naučnom proučavanju orijentalnih imena na srpskohrvatskom jezičnom području, a time je i stručnjacima za naš jezik dobro osvijetlio puteve u tu neispitanu oblast. Šteta je što Škaljić nije obradio veći broj muslimanskih imena orijentalnog porijekla i što u predgovoru svoga rječnika nije dao nikakav osvrt na takva imena.

¹⁴⁾ Abdulah Škaljić — *Turcizmi u srpskohrvatskom jeziku*, izd. »Svjetlost«, Sarajevo, 1965. g.

Poslije Škaljića dosada je najveći broj muslimanskih imena orijentalnog porijekla sakupio IBRAHIM KEMURA¹⁵⁾ samo njegovo djelo nema naučne vrijednosti kao Škaljićevo. Kemura je u prvom izdanju sakupio 1247 a u drugom 1405 muslimanskih imena orijentalnog porijekla, ali ih je obradio bez naučne aparature. Prije svega u njegovu imenaru nisu naznačeni izvori i područja odakle su imena sakupljana, pa čitalac ne može biti siguran jesu li ta imena zbilja iz Bosne i Hercegovine ili su sa šireg srpskohrvatskog jezičnog područja, ili je to samo skup imena koja se preporučuju za nadijevanje. Zato je teško vjerovati da u Bosni i Hercegovini ima imena kao što su: *Aladoz*, *Alisirah*, *Atmadž*, *Ilderin*, *Medubesar*, *Timurtaš*, *Zejnulabidin* i sl.

Najveći nedostaci Kemurina imenara su u tome što imena nemaju akcenata, genitivnog ili vokativnog oblika i što je dosta imena navedeno bez ikakva značenja. Čak ima imena i s pogrešnim prijevodom, npr. *Medaga* = naša kovanica od med i aga (a to je složeno od Medo, što je hipokoristik od Mehmed i riječi aga), *Mevludin* = rođenje vjere (a treba da bude: prijatelj, zaštitnik vjere), *Esmera* = plavuša, plava (a treba: smeđa, mrka, tamna), *Pakiza* = vječna (a treba: čista, lijepa, nevina), *Zekerija* = muževan (a treba: bog me se sjetio, bog misli na mene), *Zulfikar* = oličenje junaštava (a treba: ime sablje halife Alije, koja je po svojoj oštrici imala pršljenove), *Nadija* = ona koja viče, zove (a treba: nježna; tankoćutna), *Nevresa* = morski galeb (a treba: mlađa, svježja) itd.

Zbog svega toga Kemurina je zbirka muslimanskih imena mnogo izgubila od svoje vrijednosti pa se kao cjelina može za naučna proučavanja muslimanske antroponimije u Bosni i Hercegovini upotrijebiti s velikim oprezom.

S Kemurinom zbirkom hronološki se završavaju malo-brojni radovi koji se odnose na sakupljanje i proučavanje

¹⁵⁾ Ibrahim Kemura — Muslimanska imena i njihova značenja, Glasnik Vrhovnog islamskog starješinstva u SFRJ, Sarajevo, br. 3—4, 5—6, 7—8/1972. Iste godine taj je rad objavljen u Sarajevu kao separat (džepnog formata), izdavač autor, a 1975. g. pojavilo se II dopunjeno izdanje toga rada. Izdavač: Odbor IZ Sarajevo i Gazi Husrefbegov vakuf.

muslimanskih imena orijentalnog porijekla u Bosni i Hercegovini.

Ako pogledamo naša značajnija naučna djela u kojima se govori o ličnim imenima na srpskohrvatskom jezičnom području (o njihovoj promjeni, tvorbi, akcentu i drugim karakteristikama), odmah ćemo zapaziti da se imenima orijentalnog porijekla posvetila vrlo slaba pažnja, kao da takva imena uopće ne postoje u našem narodu. Tako npr. Tomo Maretić u svojoj opširnoj i vrlo značajnoj studiji »O narodnim imenima i prezimenima u Hrvata i Srba« (Rad JAZU, knj. 81. i 82. Zagreb, 1886) ne spominje ni jedno muslimansko ime orijentalnog porijekla iako izričito na str. 81. (knjiga 82) kaže: »Kad velim narodna imena, razumijevam i tuđa, koja su u narodu obična, jer narod između domaćih i običnih tuđih imena ne čini nikakve osobite razlike, jednako tvori ipokoristike od jednih i drugih; jedna i druga smatra on svojim blagom.« Kako je to lijepa i tačna tvrdnja, objektivna i istinita, a kako je njezin autor u istom djelu nije u praksi slijedio! Pa ni u svojoj velikoj »Gramatici i stilistici hrvatskoga ili srpskoga književnog jezika«, Zagreb, 1899. i 1931. g. ne navodi među primjerima ni jedno muslimansko ime orijentalnog porijekla.

Ni autori Gramatike hrvatskoga ili srpskog jezika Ivan Brabec, Mate Hraste i Sreten Živković¹⁶⁾ nisu u svoje djelo uvrstili ni jedno muslimansko ime orijentalnog porijekla premda na više mjesta navode velik broj naših antroponima.

To nije učinio ni Mihailo Stevanović u svojoj Gramatici srpskohrvatskog jezika za više razrede gimnazije.¹⁷⁾ Tek kasnije u svome opširnom djelu Savremeni srpskohrvatski jezik, knj. I¹⁸⁾, govoreći o promjeni, tvorbi i akcentu općih i

¹⁶⁾ Ivan Brabec- Mate Hraste, Sreten Živković — Gramatika hrvatskoga ili srpskog jezika (II izdanje), izd. »Školska knjiga«, Zagreb, 1954. g.

¹⁷⁾ Mihailo Stevanović — Gramatika srpskohrvatskog jezika za više razrede gimnazije, (drugo izdanje), Novi Sad, 1954. g.

¹⁸⁾ Mihailo Stevanović — Savremeni srpskohrvatski jezik, knj. I. »Naučno delo«, Beograd, 1964. (str. 628—692).

vlastitih imenica, Stevanović navodi kao primjere 13 muslimanskih imena orijentalnog porijekla (*Abdulah, Abidaga, Faik, Ibrahimbeg, Mujaga, Mustafaga, Malik, Refik, Sadik, Sule, Šefik, Smail-aga i Zafiraga*), od kojih 6 (*Abdulah, Faik, Malik, Refik, Sadik i Šefik*) prenosi iz zagrebačkog časopisa Jezik (god. VI, str. 140) i beogradskog časopisa Naš jezik (knji. XI, n. s. str. 34—36).

Ni rad Pavla Rogića »Ime kao predmet antroponimij-skih ispitivanja« (Pitanja književnosti i jezika, knjiga treća, sveska prva i druga, Sarajevo, 1956) među velikim brojem raznovrsnih naših i stranih antroponima ne sadrži ni jedno muslimansko ime orijentalnog porijekla.

O ostalim radovima u kojima se posebno ili parcijalno govori i o muslimanskim imenima orijentalnog porijekla, bilo je riječi u prvom dijelu ovoga poglavlja.

Ni u jednom od spomenutih radova nigdje se eksplicite ne naglašava da su muslimanska imena orijentalnog porijekla sastavni dio naše opće antroponimije, da pripadaju našem jeziku, njegovoj fonetskoj i morfološkoj strukturi, njegovom akcenatskom sistemu i da ih zbog toga ne treba smatrati tuđim i stranim. *To je prvi put rekla Pravopisna komisija u Pravopisu ovakvom rečenicom:* »Naša muslimanska imena ne treba smatrati stranim, pa ih je bolje pisati u obliku: *Mithat, Ethem, Suphija* nego *Midhat, Edhem, Subhija*.«¹⁹⁾ Slijedeći takvu misao i tvrdnju, prvi je Mate Hraste 1961. g. u svoj rad »Vlastito ime u Jugoslavena« uvrstio i 8 muslimanskih imena orijentalnog porijekla,²⁰⁾ zatim je Mihailo Stevanović 1964. naveo 14 (Savremeni srpskohrvatski jezik, knj. I), a najviše ih među primjerima spominje (oko stotinu) Mate Šimundić.²¹⁾

¹⁹⁾ Pravopis srpskohrvatskoga (hrvatskosrpskoga) književnog jezika, izd. Matica srpska i Matica hrvatska, Novi Sad i Zagreb, 1960. str. 65.

²⁰⁾ Mate Hraste — Vlastito ime u Jugoslavena, Jezik br. 2, 1961—1962. Zagreb, str. 39. i 40.

²¹⁾ Mate Šimundić — Tvorba osobnih imena u hrvatskome ili srpskom jeziku, Založba Obzorja, Maribor, 1970.

Ne ulazeći zasad u to koliko je preporuka Pravopisne komisije u pogledu pisanja spomenutih imena dobra ili nije, (o tome će biti govora u poglavlju »Pravopisno-ortoeopski aspekt muslimanskih imena orijentalnog porijekla«) činjenica je da je s autoritativne, kompetentne, stručne i zvanične strane o tretmanu muslimanskih imena orijentalnog porijekla u nauci o našem jeziku rečena jedna istina, koju je davno trebalo reći, a evo zašto:

1) Svako lično ime stranog porijekla kad uđe u naš jezik i prilagodi se njegovim zakonima i pravilima, *postaje sastavni dio naše antroponimije*. Tako su npr. imena: *Đorđe, Stevan* (iz grčkog), *Jovan, Ivan* (iz starohebrejskog), *Luka i Maksim* (iz latinskog) samo po etimološkom porijeklu strana, a po svemu drugom su *naša domaća imena*, i nikom ne pada na pamet da ih drukčije tretira.

2) Ako takva tvrdnja vrijedi, a vrijedi, za imena grčkog, latinskog i starohebrejskog porijekla, zašto ne bi vrijedila i za imena arapskog, turskog i perzijskog porijekla, pogotovo kad su se takva imena, kao što smo vidjeli: a) potpuno prilagodila fonetskoj i fonološkoj strukturi našega jezika kao i imena porijeklom iz grčkog, latinskog i starohebrejskog jezika, b) potpuno prilagodila morfologiji i tvorbenim modelima srpskohrvatskog jezika kao i imena porijeklom iz drugih jezika, c) potpuno usvojila naš novoštokavski četveroakcenatski sistem kao i druga imena stranog porijekla (iz grčkog, latinskog i starohebrejskog jezika).

3) Ako se u dosadašnjim onomastičkim proučavanjima na srpskohrvatskom jezičnom području muslimanskim imenima orijentalnog porijekla nije posvećivala dovoljna pažnja, zašto se ta praznina ne bi popunila kad takva imena nekoliko stoljeća egzistiraju u narodu koji govori srpskohrvatskim jezikom.

4) Pošto muslimanska imena orijentalnog porijekla u našem jeziku ne treba smatrati stranim već domaćim kao i sva druga slična imena po etimološkom porijeklu, *to ni njihovo naučno proučavanje ne smije biti odvojeno od naše opće antroponimije*. Njih treba samo priključivati zajedničkom proučavanju svih ličnih imena koja postoje na našem jezičnom području. Ovaj rad je prilog takvom nastojanju.

Ovakva gledanja na tretman muslimanskih imena orijentalnog porijekla u srpskohrvatskom jeziku sve više preovlađuju i u pisanoj i u usmenoj riječi naših jezičnih stručnjaka, jer se time ne samo kompletira naučno proučavanje naše antroponimije, *već se istodobno potvrđuje i učvršćuje i naše jezično zajedništvo.* To je lijepo pokazala i vrlo konstruktivna diskusija na Prvoj jugoslavenskoj onomastičkoj konferenciji održanoj u Tivtu od 22. do 24. oktobra 1975. g., gdje je oko 50 jugoslavenskih onomastičara pokazalo veliko interesovanje za naša muslimanska imena orijentalnog porijekla, *naglašavajući punu opravdanost njihova proučavanja i ravnopravnog tretiranja sa svim ostalim imenima na srpskohrvatskom jezičnom području.*

Kako nastaje lično ime

Lična imena ljudi pojavila su se u ona praprimarna vremena kada je nastao i ljudski govor. Njih je kao dio jezika stvorila potreba komuniciranja među ljudima i ona su stara koliko i jezik, a jezik je star koliko i svijest. U vezi s tim Engels kaže: »Jezik je isto toliko star kao i svijest — jezik i jest praktična, i za druge ljude postojeća, i tako za mene samoga postojeća stvarna svijest, i jezik nastaje kao i svijest tek iz potrebe, iz stvarne nužde saobraćanja s drugim ljudima.«²⁾ Lična imena su, dakle, kondenzovano iskustvo društva i društvenih zajednica, ona su odraz prošlih i sadašnjih kultura i civilizacija.

Pa kao što u prvobitnom jeziku rečenice i riječi nisu bile kao današnje, tako ni ljudska imena nisu bila kao današnja. To zapravo nisu ni bila lična imena u današnjem smislu te riječi već nadimci, vrlo često i opisno kazani. Takvih je imena daskora bilo u američkih Indijanaca, npr.: »Oko Sokolovo«, »Brza Strijela«, »Hitra Noga«, »Sivi Oblak«, »Ludi Konj« i dr. a ima ih i u drugih naroda.

²⁾ K. Marks i F. Engels — Njemačka ideologija, I (»Markizam i njegovi izvori«, tom 15—16, izd. »Kultura«, Beograd, 1964. str. 27—28)

Od najstarijih vremena lična imena su odraz narodnih shvaćanja i vjerovanja. Primitivni čovjek shvaćao je riječ drukčije nego današnji čovjek. Za njega riječ nije bila skup određenih glasova za prenošenje obavijesti, već poluga koja može pokretati jake nevidljive sile. Riječ je imala magijsku moć i takva njezina vrijednost počela se prenositi na lična imena ljudi. Tako su se kod primitivnih naroda razvila vjerovanja da zli duhovi mogu imati nepovoljan utjecaj na dijete pa mu se davalo ime koje će ga štititi od toga. Odgovarajućim imenom trebalo je demone i nečastive sile uplašiti ili odvratiti njihovu pažnju od djeteta. Zato su se djeci davala zaštitna (profilaktična) imena, obično imena opasnih životinja, a najčešće sa značenjem *vuk* (tur. *Kurt* = vuk, tur. *Kaplan* = tigar, panter, ar. 'Uṭmān (Osman) = mlada zmija, ar. *Uvejs* = vuk itd.) Daskoro je i u našem narodu bilo takvih shvaćanja pa ih je Vuk Karadžić u svome Rječniku uz riječ *vuk* iznio ovako: »Kad se kakvoj ženi ne dadu djeca, onda nadjene djetetu ime Vuk, jer misle da im djecu vještice jedu, a na vuka da ne će smjeti udariti, zato su i meni ovako ime nadjeli.«²³⁾

Za davanje ovakvih imena mogu biti i drugi razlozi u kojima se vide tragovi totemističkih predstava. Naime, dijete s imenom opasne životinje trebalo bi da dobije i njezinu životnu sposobnost, snagu, izdržljivost, a i zaštitu kao njegovog totema. Na to upućuju stara slavenska imena: *Milovuk*, *Vukodrag*, *Vukobrat*, *Dobrovuk* i sl.

Davanje imena sa značenjem *lav* više je uobičajeno nego davanje imena sa značenjem *vuk*. Malo je naroda koji nemaju imena s takvim značenjem (grč. *Leon* = lav, ar. *Esed*, *Hajdar* = lav, tur. *Arslan* = lav, perz. *Šir* = lav, rus. *Lev* = lav i dr.). Vjerovatno su ljudi u toj snažnoj zvijeri vidjeli osim snage još i znake dostojanstva, vlasti pa je njezino ime postalo simbol takvih osobina i kod ljudi, a nije isključeno da se s tim miješaju i oni motivi koji su navedeni uz davanje imena sa značenjem *vuk*.

²³⁾ Vuk St. Karadžić — Srpski rječnik istumačen njemačkim i latinskim riječima, Beč, 1852.

Ima i drugih načina da se život djeteta zaštititi imenom od zlih duhova i nepoželjnih sila. Jedan od njih je davanje imena djetetu iz nekog stranog plemena, naroda ili pripadnika druge religije. Takvih pojava bilo je i u našim krajevima, posebno u porodicama gdje novorođenčad često umiru pa se »ne da u djeci«. Tada se npr. djetetu iz muslimanske porodice dade neko tipično kršćansko ime, a djetetu iz kršćanske porodice dade se karakteristično muslimansko ime.

Nemoćni u svome neznanju ljudi su tražili spas za svoju djecu i u imenima čije značenje treba da ih održi u životu pa su tako nastala imena: *Jašar* (tur. = on živi), *Dursun* (tur. = neka stane, neka ostane), *Živko*, *Stanko*, *Dabiživ*, *Boguživ* i sl.

Najviše imena nastalo je iz uvjerenja da će ime izvršiti sudbinski utjecaj na onoga koji ga nosi, pa su se djeci davala imena lijepa značenja, sa željom da u životu budu onakva kakvo ime imaju. U vezi s tim Pavle Rogić piše: »U antički se vjerovalo, da će ime izvršiti utjecaj na onoga koji ga nosi. Rimljani su na pr. davali dječaku ime *Fortis* ne zato što je novorođenče bilo snažno ili srčano, nego da ono takvo postane. Ime *Faustus* (ili danas tal. Fausto) davalo se, da dijete u životu bude srećno. Iz te mistike izašla su vjerojatno imena galska Vercingetorix (veliki kralj), germanska Hrodoberhto (sjajna slava), naše Branimir, Branslav, Dobroslav, Hvalimir i sl. ... Mnoga naša imena kao Srećko, Dobra, Sretna i sl. dali su roditelji djeci ponajviše pod utjecajem svijesnim ili nesvijesnim takva vjerovanja.«²⁴⁾ Uz takvu ispravnu tvrdnju evo još primjera iz naše starije antroponimije: *Dobrobud*, *Dobrohval*, *Dobrogost*, *Dragobud*, *Držislav*, *Ljeporek*, *Miligost*, *Nosimir*, *Nudimir*, *Prvan*, *Radgost*, *Radobud*, *Sverad* i sl.

I na Istoku ima dosta takvih »lijepih imena«. U Arapa je vrlo često ime s osnovnim značenjem »sretan«, npr.: *Esad*, *Mesud*, *Said*, *Sead*, *Seid* i dr. a uz to još čitav niz

²⁴⁾ Pavle Rogić — Ime kao predmet antroponimijskih ispitanja (Pitanja književnosti i jezika, knj. 3. sveska 1. i 2. Sarajevo, 1956. str. 46).

drugih imena s veoma lijepim značenjem, npr.: *Alija* (= uzvišen, velik, moćan), *Behidža* (= lijepa, krasna, blistava), *Fehim* (= bistar, oštrouman), *Hasan* (= lijep), *Muhamed* (= mnogo hvaljen), *Rešid* (= onaj koji ide pravim putem), *Salih* (= dobar), *Salim* (= zdrav) itd. a u Perzijanaca: *Bah-tijar* (= sretan čovjek), *Behader* (= hrabar, neustrašiv), *Hurem* (= zadovoljan, veseo), *Kahraman* (= junak) i sl.

Čak i kamen može biti važan za postanak ljudskog imena. Njegove najvažnije osbine — tvrdoća i dugovječnost odavno su ljudima poznate pa žele da ih imaju i njihova djeca. Zato nije rijetkost da ima imena koja znače »kamen«, sa željom da nosilac takvog imena bude čvrst, trajan, tvrd i dugovječan. Naše ime *Kamenko* to potvrđuje, a takođe i ime *Petar*, koje u prijevodu sa starogrčkog znači »kamen, stijena«.

Imena su često nastajala i prema nekom obilježju s kojim se dijete rodi. To npr. mogu biti upadljivi mladeži. Sovjetski onomastičar u oblasti orijentalistike Alim Gafurov kaže da u Tadžika i Uzbeka ima mnogo imena u kojima se nalazi riječ *hol* (= mladež), npr.: *Hol*, *Holmat*, *Holmurad*, *Holbek*. Po narodnom vjerovanju srednjoazijskih naroda to je sretna oznaka, pa ime *Hol* treba djetetu da garantuje sretnu budućnost.²⁵⁾

I boja kose novorođenog djeteta može imati utjecaja na njegovo ime. Gafurov navodi da je rođenje djece sa svjetložutom ili riđom kosom relativno rijedak slučaj u srednjoazijskih naroda, pa se ta pojava odražava i u ličnom imenu. Tadžici takvo dijete nazivaju imenom *Zard*, ili *Zardak*, ili *Zardon*, što znači »žuti«, ako ima crvenkastu kosu, daju mu ime *Surh*, *Surhak*, što znači »Crveni«, a dijete s plavim očima zovu *Kabud* (= Plavi) i t. sl.²⁶⁾

I u drugih istočnih naroda ima takvih imena, npr. u Arapa: *Aḥmār* (= Crveni), *Āswād* (= Crni), *Ābyāḍ* (= Bijeli),

²⁵⁾ Алим Гафуров — Лев и Кипарис (О восточных именах) Академия наук СССР — Институт востоковедения, издательство «Наука», главная редакция восточной литературы, Москва, 1971. стр. 4.

²⁶⁾ Алим Гафуров — op. cit. str. 4 i 5.

u Turaka: *Sari Saribey* (= Žuti), *Karabek*, *Karabey* (= Crni), *Akbej* (= Bijeli) itd. Toga je bilo, a i danas ima, i u naših naroda, npr.: *Bjeloglav*, *Črnoglav*, *Riđan*, *Gara*, *Zeljko* i sl.

Vrlo često u imenima se odražava vrijeme rađanja djeteta. Tako su npr. nastala imena: *Muharem*, *Safer*, *Ramadan*, *Redžep*, *Šaban*, *Ševal*, koja pokazuju mjesec u kojem je dijete rođeno. Rađanje na veliki praznik smatra se dobrim znakom, pa se djetetu daje ime toga praznika, npr.: *Bajram*, *Mevluda*, a ako se žensko dijete rodi u proljeće, u doba zelenila i cvjetanja, često dobije ime: *Behara*, *Rabija*, *Vesna*. Rodi li se dijete u zoru, može dobiti ime *Zoran* ili *Zorica*, a u imenu *Jesenko* lako je prepoznati naziv za godišnje doba »jesen«.

I imena biljaka i cvjetova česti su motivi za lično ime, osobito žensko. Tako imamo: *Đula* (perz. = ruža, cvijet) *Rejhan* (ar. = bosiljak), *Server* (perz. = čempres), *Karanfil*, *Ljiljana*, *Ljubica*, *Ružica*, *Sumbula* i sl.

Uz ovakve razloge za postanak ličnog imena postoje još i mnogi drugi, vezani za historijske godađaje, društveni razvoj, kulturni napredak, politička zbivanja, međunarodne kontakte, razna zanimanja, pa čak i za modu. Tako su npr. pojava hrišćanstva i srednjovjekovna dominacija crkve mnogo utjecali na davanje crkvenih, svetačkih imena. »Taj je uticaj postao isključiv, kad je crkveni koncil u Tridentu (1563) odredio da se pri krštenju djeci daju samo svetačka imena.«²⁷⁾ Još više je u tome bio radikaln islam. Muhamed je u svoje vrijeme odlučno odbacivao sva predislamska imena koja su bilo čime podsjećala na mnogoboštvo i umjesto njih preporučivao nova koja nisu u suprotnosti s islamskom dogmatikom. Kasnije je prilikom islamizacije nearapskih naroda postala obaveza da se novom muslimanu dade takvo ime.

Na pojavu novih imena mnogo su utjecale revolucije i veliki pokreti. Mijenjajući društenu strukturu svaka revolucija donosila je i promjenu u imenima, dajući u njihovu izboru mnogo više slobode. U vezi s tim Pavle Rogić piše: »U velikoj francuskoj revoluciji otišlo se u tome i suviše

²⁷⁾ Pavle Rogić — op. cit. str. 47.

daleko, pa su neki revolucionari počeli davati svojoj djeci neobična imena kao Café Billard, Racine de la Liberté, Régénéree Vigueur. Kad su takva imena uzela maha, donesena je 1803. g. uredba, kojom se ograničavala takva sloboda i dopuštalo se samo, da roditelji pored kalendarskih imena mogu djeci davati imena poznatih ličnosti iz antike.«²⁸⁾

Poslije velike oktobarske revolucije u Rusiji, kad je registracija brakova i novorođene djece prestala biti posao crkve, nastala je prava ekspanzija novih i vrlo neobičnih imena. O tome sovjetski poznavalac ruske antroponimije N. A. Petrovski ovako piše: »Koristeći se slobodom izbora imena, roditelji su ponekad davali svojoj djeci posve neobična i ne baš lijepa imena. Zna se za oko tri hiljade novih i posuđenih imena, koja se, s rijetkim izuzetkom nikad neće ukorijeniti na ruskom tlu... Među njima su gotovo svi elementi Mendeljejevljevog sistema (*Radij, Vanadij, Volfram, Iridij, Rutenij* itd.) i minerali (*Granit, Rubin*). I geografski nazivi postaju lična imena (*Altaj, Himalaj, Kazbek, Ararat, Volga, Onjega, Amur, Kairo* itd.) i svi nazivi mjeseci od januara do decembra, matematički i tehnički termini (*Medijana, Radijana, Hipotenuza, Algebrina, Traktor, Turbina, Drezina, Dizel, Kombajn* itd.).

Vrlo mnogo imena bilo je stvoreno od revolucionarnih parola, naziva ustanova i t. sl. Na primjer: *Ikki* (Исполнительный комитет Коммунистического интернационала), *Roblen* (родился быть ленинцем), *Remizan* (революция мировая занялась), *Revvola* (революционная волна), *Revdit* (революционное дитя), *Lorikerik* (Ленин, Октябрьская революция, индустриализация, коллективизация, электрификация, радиофикация и коммунизм), *Lorieks* (Ленин, Октябрьская революция, индустриализация, электрификация, коллективизация, социализм)«²⁹⁾

Sličnih pojava, samo u manjem obimu, bilo je i kod nas poslije prvog, a osobito poslije drugog svjetskog rata. Poslije prvog svjetskog rata pojavila su se ženska imena

²⁸⁾ Pavle Rogić — op. cit. str. 47.

²⁹⁾ Н. А. Петровский — Словарь русских личных имен издательство «Советская энциклопедия», Москва, 1966. (стр. 7).

Divizija i Armija,³⁰⁾ a poslije naše socijalističke revolucije (1941 — 1945) nastala su imena npr.: *Ninela* (obrnuto čitanje imena Lenin + a), *Melis* (žensko ime složeno od početnih slova u prezimenima: Marks, Engels, Lenjin i Staljin), *Zrena* (Za Republiku naprijed!), *Sovjetka* i sl.

Popularnost nekih državnika i političara dosta je utjecala da se novorođenčetu dade njihovo ime ili prezime kao ime, ili njihovo ime postane komponent novog imena. Tako danas nailazimo na imena: *Naser*, *Titomir*, *Nehru*, *Indira* i sl. a ne treba zanemariti ni popularnost poznatih sportista i glumaca čija su imena dobila mnoga djeca. npr. *Ademir*, *Alen*, *Đina*, *Muhamed-Ali* i dr.

Što smo bliže savremenom životu, sve se više osjeća utjecaj mode na lična imena ljudi. Taj se utjecaj, doduše, vrši od davnih vremena, sad jače, sad slabije kao težnja svakog čovjeka da bude savremeniji, ali moda u izboru imena, kao i svaka druga moda, ima u sebi pored dobrih strana i dosta nastranosti, pa i štete. U posljednje vrijeme u nas nastaju pomodarska imena koja se ne mogu svrstati ni u jedan jezik, pa ih je nemoguće prevesti i zbog toga nemaju nikakva značenja. Mnoga od njih po svome obliku pogrešno navode na dojam da su arapskog, perzijskog ili turskog porijekla, a u stvari su nastala slobodnim premještanjem glasova nekog orijentalnog imena, ili su potpuno samovoljno tako konstruirana da po formi liče na neko arapsko, tursko ili perzijsko ime, ali po sadržaju i značenju nemaju nikakve veze s tim jezicima, ili je imaju samo djelimično, npr.: *Adijata*, *Aldin*, *Almir*, *Alvir*, *Elzana*, *Edis*, *Ernad*, *Esmir*, *Esvedin*, *Emsad*, *Fatmir*, *Irmir*, *Igdeta*, *Ismar*, *Ismir*, *Merdina*, *Nasmir*, *Salmir*, *Sanita*, *Selvedina*, *Sejmedin*, *Vedin*, *Zeledin*, *Zurahid* itd.

Neka od takvih imena nastala su spajanjem početnih glasova roditeljskih imena, npr. *Ismar* (od Ismet i Marija), *Ismir* (od Ismeta i Miroslav, ili od Ismet i Mirheta), *Salmir* (od Salih i Mirsada, ili od Saliha i Mirko), *Fatmir* (od Fatima i Miroslav, ili od Fatima i Miralem), a neka su stvorena kao slaba imitacija imena drugih naroda, ili su jednostavno izmišljena da bi bila moderna.

³⁰⁾ Saopćenje dra Velimira Mihajlovića

Radi mode neka se klasična imena namjerno »moderniziraju« pa od *Elizabeta* postaje *Beti*, od *Gabriela* — *Gabi*, od *Haris* — *Hari*, od *Emina* — *Emi*, od *Fatima* — *Fati*, od *Hanifa* — *Hani*, od *Merjema* — *Meri* i sl.

O štetnim posljedicama moderniziranja imena beogradska »Politika« je 16. marta 1976. g. donijela jedan kraći članak u kojem između ostalog stoji kako je talijanska televizija prikazivala seriju filmova o avanturama nekog izmišljenog egzotičnog pustolova SANDOKANA, i da je ta serija izazvala kod publike oduševljenje koje je poprimilo razmjere masovne histerije. »I kao što je trebalo očekivati« (piše u tom članku) »jedan srećan otac muškog deteta, rođenog u vreme prikazivanja serije, nadenuo je svom čedu ime Sandokan. Vest je naravno stigla u novine. To je navelo jednog novinara da se zamisli nad fenomenom pomodnih imena. Nije žalio truda, već je ispitao po matičnim uredima frekvenciju neobičnih imena ili imena poznatih ličnosti nadnutih nesrećnoj deci. Kažemo »nesrećnoj« zbog toga, što kada oduševljenje za poznate ličnosti prođe, njihova imena izgledaju više smešna nego interesantna.

Pre dvadeset godina u Italiji je bila vrlo popularna kviz emisija »Ostavi ili udvostruči«, koju je vodio još popularniji Majk Buonđorno. Danas je njegova slava prošla, ali na hiljade Majkova u Italiji sada stasava za vojsku, posao ili ženidbu.

Vrlo često možete da odredite godine neke osobe po imenu koje nosi. Italijanke koje nose ime Libija ili Derna, neće moći nikakvom šminkom da sakriju činjenicu da su rođene negde oko 1912.«

Na kraju toga članka stoji još i ovo: »Uz reku Pijave (poprište krvavih bitaka za vreme I svetskog rata) još uvek možete naći nekog šezdesetogodišnjeg seljaka koji nosi ime Firmato (= potpisani) zato što je njegov patriotski nastrojen otac čitajući, ili kada su mu čitali vojni bilten, shvatio da reč »firmato« uz prezime generala Kadorne mora biti njegovo ime.«³¹⁾

³¹⁾ Nepotpisan članak — »Teško je kada prođe moda«, Politika, 16. marta 1976. g. Beograd, str. 21.

Nemoguće je nabrojiti sve razloge i motive koji su uzrok pojavi nekog imena. Njih ima veoma mnogo i često su internacionalni bez obzira na rasu, jezik, nacionalnu i vjersku pripadnost, a ima ih i specifičnih koji su karakteristični samo za neke etničke, rasne ili vjerske grupacije. Čak ih ima koji nastaju iz individualnih psiholoških pobuda. Ipak ovo što je dosada navedeno, bit će dovoljno da se vidi kako je postanak ličnog imena vrlo zanimljiva i lingvistička, i etnološka, i historijska, i sociološka pojava, da još nije, bar kod nas, temeljito proučena i da će uvijek biti vrijedna naučne pažnje.

O predislamskim imenima muslimanskih predaka

Kad su Južni Slaveni, među koje spadaju i preci jugoslavenskih Muslimana, naseljavali u 7. stoljeću prostore Balkanskog poluostrva, donijeli su sa sobom i elemente svoje materijalne i duhovne kulture iz posljednje faze rodovsko-plemenskog društvenog uređenja (način obrade zemljišta i gajenja stoke, obrađivanje metala, kućno zanatstvo, zajedničko obavljanje poslova, politeističko obožavanje prirodnih sila, jezik, lična imena i dr.). Osim jezika, koji nije u užem smislu klasna pojava već šira historijska kategorija, najveći dio takve kulture naši preci su kasnije u novim socijalnim, ekonomskim, kulturnim i političkim uslovima postepeno napuštali, mijenjali ili modificirali prihvatajući istovremeno materijalnu i duhovnu kulturu klasnoga društva. Među prvim elementima takve (klasne) kulture usvojena je monoteistička religija, najprije hrišćanstvo, a kasnije djelimično islam, pa je i jedno i drugo znatno utjecalo i na lična imena Južnih Slavena.

Prije pokrštavanja naši narodi nisu imali ličnih imena koja imaju bilo kakvu vezu s crkvenim i biblijskim ličnostima, čija su imena po etimološkom porijeklu iz aramejskog, starohebrejskog, grčkog ili latinskog jezika, već su imali imena slavenskog korijena, vezana značenjem za prirodne pojave, životinje, biljke, plemenske običaje, ljudske osobi-

ne, raznovrsne emocije i pojmove iz svakodnevnog života i rada. Evo nekoliko takvih imena zabilježenih u historijskim izvorima i dokumentima:

Beridrag, Berivoj, Bjelimir, Bjeloglav, Bjelava (ž), Bje-ljak, Blagomir, Boguživ, Boljedrag, Boljerad, Božetjeh, Bran, Branimir, Braslav, Bratorad, Budimir, Cjeligoj, Crnomuž, Časlav, Črnoglav, Čudomir, Dabiživ, Desibrat, Desimir, Desislava (ž), Djedomir, Djedoslav, Djedovit, Dobra (ž), Dobro-bud, Dobrogost, Dobrohval, Dobroslav, Dobroslava (ž), Do-brovit, Dobrovuk, Domagoj, Domorad, Draga (ž), Dragobrat, Dragobud, Dragomir, Dragomira (ž), Dragomuž, Dragorija, Dragoslav, Dragoslava (ž), Dragovit, Draževit, Dražmir, Drži-ha, Držimir, Držislav, Družak, Godeslav, Godimir, Goja (ž), Gojislava (ž) Gojmir, Gojnik, Golem, Golub, Gorazd, Gosti-mir, Grd, Hotimir, Hranimir, Hvalimir, Krajina, Klonimir, Krasimir, Kupljen, Labud, Leledrag, Ljeporek, Ljubidrag, Ljubomir, Ljudevit, Ljudislav, Ljutostrah, Mal, Medvjed, Mi-ligost, Milovuk, Mislav, Muntimir, Nosimir, Nudimir, Njego-mir, Njegoslav, Perunika (ž), Povržen, Predilo, Predimir, Pre-dišlav, Preljub, Prerad, Pribidrag, Pribigoj, Pribimir, Pribi-na, Pribitjeh, Prisigoj, Prodan, Prvan, Prvonjeg, Prvoslav, Prvoslava (ž), Radgost, Raden, Radmuž, Radoboj, Radobud, Radočaj, Radonjega (ž), Radoslav, Radoslava (ž), Ratimir, Sebedrag, Slavac, Slavogost, Slavuša (ž), Slovan, Slovin, Sta-nivuk, Strojimir, Sverad, Tihorad, Tjehomil, Tolimir, Toli-slav, Tomimir, Trpimir, Tvrtko, Većedrag, Velislava (ž), Vi-šeslav, Vitodrag, Vlastimir, Vlk, Vlkac, Vlkan, Vlkodrug, Vlkomir, Vlkoslav, Vojdrug, Voleša, Volislava (ž), Vučica (ž), Vuk, Vukac, Vukava (ž), Vukdrag, Vukna (ž), Vukobrat, Zdemir, Zdeslav, Zemidrag, Zovac, Žarketa, Želibor, Želidjed, Želidrag, Želislav, Želislava (ž), Želist, Žitigoj, Živana (ž) i dr.³²⁾

³²⁾ Konstantin Jireček — Istorija Srba, prva knjiga do 1537. g. drugo ispravljeno i dopunjeno izdanje, »Naučna knjiga«, Beograd, 1952. g.

Ferdo Šišić — Povijest Hrvata u vrijeme narodnih vladara, Zagreb, 1925. g.

Mate Hraste — Vlastito ime u Jugoslavena, Jezik br. 2/61 — 62. Zagreb.

Pozivajući se na Miklošiča i Maretića, Konstantin Jireček u svome djelu »Istorija Srba«, govoreći o Slavenima prije pokrštavanja, piše: »Slovenska imena lako se razlikuju od iranskih, tračkih, ilirskih i keltskih imena. Samo se neke forme podudaraju sa germanskim kao *-mir* i *-gost* sa germ. *-mar* i *-gast*. Ženska imena razlikuju se od muških, a poznaju se po vokalnomo završetku (Dragomira, Miroslava, Radonjega itd.). Naravno, i Sloveni, kao i svi drugi narodi, rado upotrebljavaju imena životinja, kao Vlk (novo srp. Vuk), pa i u mnogobrojnim složenim imenima (Vlkoslav, Vlkodrug, Vlkomir), Medvjed, Golub, Labud. Uzimaju se i nazivi biljaka, kao ženska imena Jagoda i Perunika (Iris). Pored toga dolaze imena sa predlozima, kao Preljub, Prerad, Predimir, ili sa negacijom (ne) kao Nenad »neočekivani«, tako isto i apotrepejska, kao staro srpsko ime Povržen (diminutiv Površko), »odbačeni«, koje potpuno odgovara poznolatinskom Proiectus. Imena Prodan i Kupljen ukazuju na stare društvene odnose. Nazivi po osobinama, kao Golem, Mal, Bjeloglav, Črnoglav čine prelaz ka nadimcima u docnijem srednjem veku. Jako raznovrsna imena kratkoga oblika vrlo su česta kod ženskih imena: Goja, Mira, Dobra, Draga, Slavuš itd.«³³⁾

Iz navedenih primjera jasno se vidi da su Slaveni imali vrlo mnogo složenih imena, čije značenje nije teško pogoditi. Sklonost za tvorbu takvih antroponima zadržali su i poslije primanja kršćanstva, koje im je postepeno naturalo crkvena imena neslavenskog porijekla. To je konstatovao i Tomo Maretić u svojoj studiji »O narodnim imenima i prezimenima u Hrvata i Srba« gdje kaže: »Neke riječi što dolaze u složenim imenima tako su Slovenima mile, da ih slažu i s onakim riječima, s kojima ne daju pravoga ili baš nikakoga smisla. To osobito vrijedi za riječ *-slava* i *-mir*. Da je tako, to dokazuju onake složenice gdje je koje kršćansko ime složeno sa slovenskom riječju; npr. *Dminoslav* (stari pisci I. str. IX), *Đurislav* (u acta croatica 75 nalazimo adjektiv Jurislav)), *Đurisava*... *Hristivoje*..., *Vidosav* (*Vidoslav*), *Vidosava*...«³⁴⁾

³³⁾ Konstantin Jireček — op. cit. str. 36.

³⁴⁾ Tomo Maretić — op. cit. knj. 81. str. 111.

Kad su tokom 8. i 9. stoljeća južnoslavenska plemena počela masovno odbacivati rodovsku mnogobožačku religiju i primati jednobožačko hrišćanstvo, počelo je dolaziti do promjene i u ličnim imenima. Starozavjetne, a osobito novozavjetne priče i parabole postaju kod novih hrišćana sve popularnije, a sveci, mučenici i bogougodne ličnosti iz takvih priča ističu se u crkvenim propovijedima i knjigama pokrštenim Slavenima kao uzorne ličnosti. Tako dolazi do postepenog prodiranja u južnoslavensku antroponimiju raznih biblijskih i crkvenih imena čija je etimologija neslavenskog porijekla. Taj proces je crkva svjesno pomagala raznim vidovima svoje djelatnosti, a najviše aktom krštenja novorođenog djeteta kad mu se zvanično davalo lično ime.

Međutim, ne može se reći da se uzimanje imena po želji crkve pretvaralo u strogu obavezu i da je bilo uslov za primanje nove hrišćanske vjere. Hrišćanin ili kršćanin je mogao biti i onaj ko je zadržao ili sebi odabrao neko slavensko ime. O tome Pavle Rogić piše ovako: »U prvim stoljećima Srednjega vijeka kršćanstvo je iz razumljivih razloga dopuštalo dosta veliku slobodu u izboru imena pri krštenju djece i odraslih. Ali kad se kršćanstvo raširilo i uhvatilo korijena u životu pojedinih naroda, osjeća se sve jači utjecaj crkve pri davanju imena. Kult svetaca i lica, koje je crkva kanonizirala, a preko njihova kulta i njihova imena dolaze, naročito od 12. v., sve više u upotrebu. Taj je utjecaj postao isključiv, kad je crkveni koncil u Tridentu (1563) odredio, da se pri krštenju djeci daju samo svetačka imena.«³⁵⁾

Tako su naši pokršteni južnoslavenski preci po preporuci i naređenju crkve počeli uzimati lična imena neslavenskog porijekla, najviše iz grčkog, latinskog i starohebrejskog jezika, a ponešto iz akadskog i aramejskog, npr.: *Adam* (st. hebr.), *Aleksandar* (grč.), *Ana* (st. hebr.), *Andrija* (grč.), *Anton* (lat.), *Arsen* (grč.), *Baltazar* (akad.), *Eva* (st. hebr.), *Eugen* (gr.), *Fabijan* (lat.), *Filip* (grč.), *Georgije*, *Đorđe* (grč.), *Helena*, *Jelena* (grč.), *Ignjat* (lat.), *Irena*, *Irina* (grč.),

³⁵⁾ Pavle Rogić — op. cit. str. 47.

Ivan, Jovan (st. hebr.), *Jakob, Jakov* (st. hebr.), *Jevrèm* (st. hebr.), *Josip, Josif* (st. hebr.), *Katarina, Kata* (grč.), *Klara* (lat.), *Lazar* (st. hebr.), *Lovro* (lat.), *Lucija* (lat.), *Luka* (lat.), *Maksim* (lat.), *Marija* (?), *Marko* (lat.), *Matija* (st. hebr.), *Mihailo* (st. hebr.), *Natalija* (lat.), *Nikifor* (grč.), *Nikola* (grč.), *Pavle* (lat.), *Petar* (grč.), *Savo* (st. hebr.), *Silvije* (lat.); *Simeon, Simeun* (st. hebr.), *Sofija* (grč.), *Stjepan, Stevan* (grč.), *Tadija* (aram.), *Teodor, Todor* (grč.), *Toma* (aram.), *Trifun* (grč.), *Vasilije* (grč.), *Veronika* (grč.), *Vinko* (lat.) i dr.

No i pored nastojanja crkve da kod slavenskih hrišćana odnosno kršćana učvrsti samo svetačka, biblijska lična imena, naši preci su uporno čuvali i narodna imena slavenskog porijekla. U tome ih nije mogao potpuno spriječiti ni islam, koji je od svojih pristalica obavezno zahtijevao uzimanje tradicionalnih islamskih imena iz orijentalnih jezika. Tako su se i među najortodoksnijim muslimanima u Bosni i Hercegovini još prije 200 — 300 godina mogla čuti narodna slavenska imena kao: *Bjelan, Draga, Dragija, Draguna, Gara, Gospa, Nahod, Plema, Zekan, Zlata, Zlatija, Zlatka, Vila*, a ona postoje i danas baš u onim sredinama koje su sve do najnovijih dana dobro čuvale svaku etnološku tradiciju.³⁶⁾

³⁶⁾ Muhamed Hadžijahić tvrdi da su se imena *Zlata, Zlatija, Zlatka* zadržala kod bosanskohercegovačkih Muslimana zahvaljujući ostatku praslavenskog kulta prema boginji Zlatni, pa u vezi s tim kaže: »Kult Zlatne kao da je bio toliko jak, da je u bosanskih Muslimana sve do danas ostalo jedno od rijetkih imena na narodnom jeziku ime *Zlatija* ili *Zlatka*. Islamizacijom su potisnuta osobna imena (pa dobrim dijelom i prezimena) na narodnom jeziku i zamijenjena islamskim. Od ranijih ženskih imena najraširenije je bilo *Zlatija* ili *Zlatka*. Ako je kult nebesne Zlatne vremenski bio dopro do početka primanja islama, onda sigurno nije bez veze s tim kultom okolnost što se ime koje se vjerovatno njoj u počast nadijevalo uporno održalo usprkos predominantnosti arapsko-tursko-perzijskih imena.«

Muhamed Hadžijahić — Predislamski elementi u kulturi bosanskih Muslimana, izd. Univerzitet u Sarajevu, Fakultet političkih nauka i Institut za društvena istraživanja, Sarajevo, 1973. g. (str. 43).

Pojava muslimanskih imena orijentalnog porijekla u Bosni i Hercegovini

Dolazak Turaka u Bosnu i Hercegovinu i njihova četrstogodišnja apsolutna dominacija djelovali su snažno i dugo na cjelokupan život naših naroda i to u više pravaca. Prije svega, nestalo je samostalne srednjovjekovne bosanske države i s njom zajedno svih prava i pravno-političkih atributa koji su joj pripadali. S tim u vezi pojavila se nova organizacija uprave i nova struktura političkog poretka. Zatim su nastali novi društveni i ekonomski odnosi i unutar tih odnosa nova prava i obaveze (čiflučenje, timari, zijame, ti, raznovrsni porezi, dažbine itd.). Posebna novost s daleko-sežnim posljedicama bila je nova vjera — islam, koja je »poslužila kao prvobitna osnova za nastanak posebnog etničkog subjektiviteta. Prihvatanje islama dalo je njegovim vjernicima odgovarajuće obilježje, kao što je to, uostalom, učinilo hrišćanstvo sa našim narodima koji su ga prihvatili.«³⁷⁾ To novo obilježje ogleda se u raznim vidovima kulturnog, javnog i privatnog života: u arhitekturi, u književnom stvaralaštvu, običajima, nošnji, i što je za nas ovdje od posebnog značaja, u ličnim imenima.

Da je pojava muslimanskih ličnih imena orijentalnog porijekla u Bosni i Hercegovini posljedica islamizacije, to za nauku nije sporno, ali još uvijek nije dovoljno rasvijetljeno pitanje na koji je način vršena islamizacija bosansko-hercegovačkog stanovništva. Nastojeći da o tome nešto kaže, Salim Ćerić je na početku svoga izlaganja odmah dao ovakvu konstataciju: »U postojećoj naučnoj literaturi nema cjelovitijeg odgovora na pitanje kada i kako je izvršena islamizacija domaćeg, posebno slovenskog stanovništva u našim krajevima.«³⁸⁾

Do istog zaključka došao je kasnije i Adem Handžić, koji se više godina temeljito bavio tim pitanjem koristeći se svim dostupnim objavljenim i neobjavljenim turskim iz-

³⁷⁾ Atif Purivatra — Nacionalni i politički razvitak Muslimana, izd. »Svjetlost«, Sarajevo, 1970. g. str. 5.

³⁸⁾ Salim Ćerić — Muslimani srpskohrvatskog jezika, izd. »Svjetlost«, Sarajevo, 1968. g. str. 48.

vorima i drugom mnogobrojnom naučnom literaturom. U vezi s tim on kaže: »Proces islamizacije stanovništva naših zemalja pod Turcima još nije dovoljno rasvijetljen u našoj istoriografiji. U razmatranju tog značajnog problema postoje različita gledišta i stavovi, naročito u vezi s početkom tog procesa, intenzitetom i uslovima pod kojima je tekao, te u pogledu etničke i konfesionalne strukture stanovništva koje je prelazilo na islam. Mnoga od tih pitanja su i danas otvorena premda o nekim od njih postoje određeniji stavovi i zaključci.«³⁹⁾ Pet godina kasnije Handžić takvo svoje mišljenje ponavlja još odlučnije ovako: »Problem islamizacije uopće nije u našoj istoriografiji još ni izdaleka rasvijetljen. Radovi koji su se direktno bavili tim pitanjem predstavljaju još uvijek samo manje ili više značajne priloge. Oni se prije svega odnose samo na Bosnu koja je, istina, u odnosu na širinu i intenzitet tog procesa predstavljala specifičnost u odnosu na druge naše zemlje.«⁴⁰⁾

Kao što se vidi, problem islamizacije našeg stanovništva još uvijek traži svoju temeljitu naučnu analizu i sintezu, bez kojih se ne mogu donositi sigurni zaključci. Taj posao pripada svakako historičarima i dok ga oni ne obave, mi ćemo se u proučavanju nastanka muslimanskih imena orijentalnog porijekla oslanjati na one činjenice koje je nauka dosad sigurno utvrdila.

Bez obzira na motive i razloge zbog kojih je jedan dio stanovništva u Bosni i Hercegovini počeo primati islam, bez obzira i na vrijeme kad ga je primao i kako ga je primao, činjenica je da se uz usvajanje nove vjere islama, *moralo obavezno uzeti i novo lično ime* kao formalno obilježje pripadnosti novoj religiji. Pošto u cijelom islamiziranom svijetu odavno vlada običaj da novi muslimani uzimaju imena iz jezika donosioca islama (Arapa i Turaka), to su i naši preci primajući islam morali uzeti neko ime uobičajeno kod Turaka, uglavnom arapskog, perzijskog, turskog ili staro-

³⁹⁾ Adem Handžić — O islamizaciji u sjeveroistočnoj Bosni, Prilozi za orijentalnu filologiju, sv. XVI — XVII, 1966—67. Sarajevo, 1970. str. 5.

⁴⁰⁾ Adem Handžić — Tuzla i njena okolina u XVI vijeku, izd. »Svjetlost«, Sarajevo, 1975. g. str. 117.

hebrejskog porijekla. Na koji su način oni uzimali nova imena, da li su ih mogli birati ili ne, jesu li znali njihovo značenje u prijevodu na naš jezik ili nisu, o tome nemamo pouzdanih podataka. Samo jedan kratak tekst u jednom turskom rukopisu iz 1585. g. što ga je preveo i objavio H. Mehmed Handžić, govori nešto o tome. Između ostalog u tom rukopisu piše i ovo: »Svaki jednostavno svoje ime prevedu na turski jezik. Kome je bilo ime »Živko«, prozove se »Jahja«, kome je bilo ime »Vuk«, uzme ime »Kurt«, a kome je bilo ime »Gvozden«, uzme ime »Timur«. Čim se prozovu muslimanskim imenima, džizja⁴¹⁾ bude ukinuta...«⁴²⁾

Iz najranijih turskih popisa (od 1476 — 1543) s imenima stanovnika koji su zakupljali prihode raznih bosanskih rudnika, voskarnica ili slanih izvora oko Tuzle, vidi se jasno doskorašnje kršćansko porijeklo zakupnika. Prema naučnoj dokumentaciji Adema Handžića evo nekoliko njihovih imena: *Husein*, sin Radičin, *Jahja*, sin Stjepanov, *Nesuh*, sin Rankov, *Džafer*, sin Radosava, *Husein*, sin Matijin, *Imran*, sin Vuksanov, *Hasan*, sin Slavkića (Slavčića?) i dr. »U pojedinim domaćinstvima, koja su često predstavljala prave zadruge, sretamo ponekada šarolik sastav iz konfesionalnog aspekta. Braća, bratići, stričevi, stričevići, sinovci, otac, djed razlikovali su se po vjeri, odnosno po imenima, a svi su katkad bili članovi jednog domaćinstva. U selu Dubravama (Spreča) primićur Džafer, sin Abdulahov, imao je u istom domaćinstvu još 9 odraslih muških članova, od kojih su sedmorica bili kršćani: Džaferov brat Petar, stric Vukas i petorica stričevića: Đuro, Pavko, Radovan, Radman i Vukman, dok su sinovi Džaferovi nosili imena Ali i Bali.«⁴³⁾

Prema svim naučnim dokumentima i podacima do kojih se dosada došlo, može se sigurno pretpostaviti da je u prvim decenijama islamizacije pristupanje islamu imalo deklarativan karakter i da se sastojalo samo u uzimanju musliman-

⁴¹⁾ Džizija je desetina koju je plaćalo nemuslimansko stanovništvo.

⁴²⁾ Mehmed Handžić — Jedan prilog povijesti prvih dana širenja islama u Bosni i Hercegovini (»Narodna uzdanica«, Kalendar za god. 1938. drugo izd. Sarajevo), str. 39.

⁴³⁾ Adem Handžić — op. cit. str. 128. i 129.

skog imena. Vjerske razlike nisu dovodile do bilo kakvog podvajanja. »Omladina je obično formalno primala islam i živjela u zajednici sa roditeljima kršćanima, žene novih muslimana dugo su zadržavale ranija imena, muslimani i kršćani u zajednici su zakupljivali krupne državne prihode, jedni za druge pred sudovima jamčili i pomagali se u svim poslovima, a kršćansko porijeklo nikome nije ni u čemu smetalo itd.«⁴⁴⁾

Kasnije se proces islamizacije ubrzavao i kvalitativno mijenjao razvojem kasaba i gradova, a posebno poslije katastrofalnog poraza ugarske vojske kod Mohača 1526. g. kad je nastala rezignacija i opće demoralisanje kršćanskog stanovništva. »U takvim prilikama je zavladao očito kolebanje i strah u narodu, jer je propašću Ugarske bila ugašena svaka nada u povratak bilo koje kršćanske vlasti u Bosni.«⁴⁵⁾

U vezi s preuzimanjem novih imena zanimljivo je istaći činjenicu da je jedan dio novih muslimana u početku islamizacije prikrivao nemuslimansko ime oca imenom *Abdulah* (= božiji sluga), a veći dio je očevim imenom jasno deklarirao svoju bivšu pripadnost hrišćanstvu ili bogumilstvu. Koncem 16. i početkom 17. stoljeća situacija se u tom pogledu mijenja pa se nemuslimansko ime oca gotovo uvijek prikriva, najčešće imenom *Abdulah*, a predislamska konfesionalna pripadnost se ne ističe. Za takvu pojavu Adem Handžić kaže da je »rezultirala iz općih političkih prilika, naročito iz ratnog stanja (1593 — 1606) sa zapadnim zemljama.«⁴⁶⁾

Turski dokumenti iz 16. stoljeća, koji se odnose na tuzlansku oblast, sadrže dosta ličnih imena prvih prelaznika na islam s imenima njihovih očeva. Pogledajmo najčešća od njih koja su objavljena u spomenutoj studiji Adema Handžića:

⁴⁴⁾ Adem Handžić, op. cit. str. 142.

⁴⁵⁾ Adem Handžić, op. cit. str. 122.

⁴⁶⁾ Adem Handžić, op. cit. str. 142.

Ahmed, bratić Milovca
Ahmed, sin Abdulaha
Ahmed, sin Mahmuda, posjednik baštine
Ahmed, sin Mustafe, posjednik baštine
Ahmed, sin Vukosava, posjednik baštine
Aiša, kći Ferhada, posjednica zemina
Ajdin, čizmedžija
Ajas, sin Milutina
Ajdin, sin Pavla
Alija, sin Abdulaha, primi-ćur
Alija, sin Abdulaha, trgovac
Alija, sin Bartola, posjednik vinograda
Alija, sin Ivana, posjednik baštine
Alija, sin Matije
Alija, sin Nikole, tabak
Alija, sin Pavla
Alija, sin Peruna, posjednik čifluka
Alija, sin Tomaša
Alija, sin Vučehne, primi-ćur
Alija, sin Vukca, posjednik baštine
Balaban, sin Abdulaha
Balaban, sin Milovca
Baježid Mijošić, čizmedžija
Balijsa, sin Abdulaha
Balijsa, sin Božidara

Balijsa, sin Jusufov, čizmedžija
Balijsa, sin Nikole
Balijsa, sin Pavla, posjednik baštine
Balijsa, sin Tomaša
Balijsa, sin Vukoja
Behram, sin Bartola
Behram, sin Mehmeda, posjednik čifluka
Derviš, sin Alije, posjednik čifluka
Derviš, sin Lutfullaha, katib
Džafer, sin Abdulaha, posjednik baštine
Džafer, sin Abdulaha, primi-ćur
Džafer, sin Abdulaha, raje-tin
Džafer, sin Jusufa, posjednik vinograda
Džafer, sin Milutina, posjednik baštine
Džafer, sin Pavla
Džafer, sin Radina, posjednik baštine
Džafer, sin Radosava, zakupnik rudnika Hran-če i Bohorine
Ferhad, sin Abdulaha, primi-ćur
Ferhad, sin Grgura
Ferhad, sin Ivana
Ferhad, sin Matijaša

Ferhad, sin Milutina, posjednik baštine

Ferhad, sin Boška, posjednik baštine

Firuz, sin Ahmeda, posjednik vinograda

Firuz, sin Radoja, posjednik baštine

Hamza, sin Đure

Hamza, sin Milutina

Hamza, sarač

Hasan, sin Abdulaha, katib

Hasan, sin Abdulaha, primi-
ćur

Hasan, sin Ivana, posjednik baštine

Hasan, sin Marka, posjednik baštine

Hasan, sin Mihaila, posjednik baštine

Hasan, sin Radina, posjednik baštine

Hasan, sin Slavkića, zakupnik prihoda u rudnicima Hranče, Bohorine i Krupnja

Hizir, sin Abdulaha, posjednik vinograda

Hizir, sin Nikole, rajetin

Hizir, sin Radivoja, posjednik baštine

Hizir, sin Vladislava, posjednik baštine

Husein, sin Bogdana, posjednik baštine

Husein, sin Matije, zakupnik prihoda u nahijama Bohorini i Rađevini

Husein, sin Milutina, katib

Husein, sin Radice, zakupnik prihoda srebre-
reničkih rudnika

Husein, sin Tomaša

Husein, sin Vukana

Husein, sin Vukasa, posjednik vinograda

Ibrahim, zakupnik

Ibrahim, sin Abdulaha, posjednik baštine

Ibrahim, sin Đure

Ibrahim, sin Tomaša

Ibrahim, sin Vukana

Ilijas, kasap

Imran, sin Vuksana, zakupnik skele Ljubovije

Jahja, sin Stjepana, zakupnik poreza u Srebre-
renici

Jusuf, sin Abdulaha, posjednik baštine

Jusuf, sin Abdulaha, primi-
ćur

Jusuf, sin Ivka, zlatar

Jusuf, sin Milutina

Jusuf, sin Pavla, rajetin

Jusuf, sin Vukića, posjednik baštine

Jusuf, sin Vukoja

Kemal, sin Bartola

Kurd, sin Ivka

Kurd, sin Mahmuda
Mahmud, sin Bogiše
Mahmud, sin Grgura
Mahmud, sin Radice, posjednik baštine
Mehmed, sin Milutina
Mehmed, sin Radosava
Mustafa, kalajdžija
Mustafa, sin Hizira, posjednik baštine
Mustafa, sin Kasima, primicur
Nesuh, sin Abdulaha, posjednik čifluka
Nesuh, sin Ranka, zakupnik voskarnice u Zvorniku
Nesuh, sin Vukosava, posjednik vinograda
Ramadan, čurčija

Ramadan, sin Bogiše
Redžep, kasap, osnivač mahale u Zvorniku
Rizvan, sin Abdulaha, posjednik vinograda
Sulejman, sin Abdulaha, primicur
Šihabudin, sin Bartola
Turhan, sin Hizira, timarnik
Turhan, sin Mustafe, posjednik vinograda
Turhan, sarač
Velija, sin Jusufa, kovač
Velija, sin Tomaša
Zulfikar, čauš, posjednik čifluka
Zulfikar, katib, posjednik čifluka⁴⁷⁾

Iz ovog kratkog popisa jasno se vidi da u početku islamizacije nije bilo velikog registra ličnih imena orijentalnog porijekla. Ako bi se uzela u obzir i ona imena što se rjeđe pojavljuju, bilo bi ih svega nešto preko stotinu. Tek kasnije, kad je turska dominacija u našim krajevima postala dugotrajna, kad su orijentalni jezici preko raznih vidova obrazovanja sve više otvarali put upoznavanju arapske, perzijske i turske kulture, kad je religiozno obučavanje preko mekteba i medresa postojalo sve šire, tada se počeo povećavati i broj raznovrsnih ličnih imena orijentalnog porijekla.

⁴⁷⁾ Adem Handžić — op. cit. str. 376 — 386.

Prilagođavanje muslimanskih imena orijentalnog porijekla našem jeziku

Muslimanska imena orijentalnog porijekla potječu iz jezika potpuno različitih po svojoj unutrašnjoj strukturi, porijeklu i osnovnim karakteristikama. Arapski jezik pripada semitsko-hamitskoj skupini jezika i daleko je bliži npr. hebrejskom nego turskom ili perzijskom jeziku, s kojima nema velike sličnosti. Turski jezik pripada uralo-altajskoj skupini jezika i po svojoj morfološkoj strukturi i još nekim drugim osobinama nema veze ni s arapskim, ni perzijskim jezikom, već je po tome više sličan npr. mađarskom jeziku. Perzijski jezik spada u veliku skupinu indoevropskih jezika i po svome porijeklu i drugim bitnim karakteristikama bliži je npr. njemačkom, francuskom, ruskom i našem jeziku nego arapskom i turskom.

Na osnovu toga moglo bi se pomisliti da su muslimanska imena iz arapskog i turskog jezika (koji su od našeg jezika mnogo dalje nego perzijski) ušla u naš jezik sa svim glasovnim, morfološkim i akcenatskim karakteristikama arapskog i turskog jezika kojih u našem jeziku nema. Logično bi bilo postaviti pitanje: nije li to neko »strano tijelo« u našem jezičnom organizmu koje on ne može prihvatiti? Pokušat ćemo dati odgovor na takvo pitanje.

Otkad postoje različiti jezici u svijetu, postoje i međujezični kontakti, koji pod raznim uslovima dovode do jezičnog miješanja i jezičnog pozajmljivanja. Tako je bilo, a tako je pogotovu danas kad su politički, ekonomski i kulturni dodiri među narodima sve češći i čvršći. Takve veze i kontakti, osobito dugotrajni, moraju ostaviti posljedice i u jezicima, pa dolazi do pojave da jedan jezik pozajmljuje i prima nešto iz drugog jezika, ili drugom jeziku nešto od sebe daje. Ali tu nastaje najvažnije pitanje: što može da prima i što može da daje, odnosno da li jedan jezični sistem može ući u drugi a da se oba međusobno ne poremete? Proučavanje takvih pojava pokazuje da se različiti jezični sistemi ne mogu integrirati niti supstituirati, naročito u glasovima i oblicima, pa prema tome jezično pozajmljivanje može postojati samo u riječima ili nastavcima za tvorbu

riječi. *Jasnije rečeno, sve što ulazi iz jezika davaoca, mora se prilagođavati jeziku primocu.* To potvrđuju hiljade stranih riječi koje su tokom stoljeća ulazile u naš jezik i koje i danas ulaze. Sve su se prilagodile ili se postepeno prilagođavaju zakonima našega jezika, a neke su se toliko udomaćile i postale nam sasvim bliske i obične da ih više i ne osjećamo tuđim.

Pa što se dogodilo i što se događa sa svim stranim riječima koje su ušle u naš jezik, to se dogodilo i događa se i s muslimanskim ličnim imenima orijentalnog porijekla. U njima su se svi glasovi koji ne postoje u našem jeziku zamijenili odgovarajućim glasovima našega jezika, ili su sasvim odbačeni. Pogledajmo to malo opširnije.

Vokalna prilagođavanja su bila najmanje potrebna jer arapski jezik nema vokala koji ne postoje i u našem jeziku. Zato su arapska imena u našem jeziku ostala bez kvalitetnih vokalnih izmjena i zamjena. To isto vrijedi i za perzijski jezik, odnosno za imena perzijskog porijekla. Jedino turski jezik ima tri vokala koja naš jezik ne poznaje (ü, ö, ı), pa su takvi vokali morali biti zamijenjeni našim vokalima najbliže kvalitetne vrijednosti. Među ličnim imenima nema mnogo primjera gdje se to može vidjeti pa ćemo navesti samo one malobrojne, npr. *Đūzel* (od güzel), *Đūmiša* (od gümüş), *Jilduza* (od yıldız) i sl.

Konsonantska prilagođavanja su daleko brojnija i za naše razmatranje u ovom slučaju relativno su važnija. U tom procesu arapski konsonantizam je u našem jeziku, da tako kažemo, prilično »stradao«, (a prethodno je »stradao« i u turskom jeziku) jer arapski jezik ima 13 suglasnika kojima u konsonantskom sistemu našega jezika nema mjesta. Za njih je uobičajena slijedeća transliteracija: ' , t, ḥ, ḥ, ḍ, ṣ, ḍ, ṭ, ṣ, ' , ḡ, q, w. Zato su svi takvi arapski konsonanti, u svim riječima, pa i u ličnim imenima, morali biti zamijenjeni odgovarajućim konsonantima našega jezika najbliže artikulacione vrijednosti, ili su u nekim slučajevima potpuno odbačeni.

Laringal ' (hemze) je u ličnim imenima arapskog porijekla uglavnom izgubljen, npr. *Esma* (< äsmā'), *Fūād* (< fu'ād), *Fāik* (< fā'iq), *Rāif* (< rā'if) i sl.

Interdentalni suglasnik *t̤* (*t̤ā*) u ličnim imenima je bez izuzetka zamijenjen našim suglasnikom *s*, npr.: *Sābīt* (< *t̤ābīt*), *Sākīb* (< *t̤āqīb*), *Sēmīn* (< *t̤āmīn*), *Surēja* (< *Tu-räyyā*), *Mūris* (< *mūrit̤*), *Osman* (< 'Uṭmān), *Hāris* (< *Hārit̤*) itd., a isto se to dogodilo i s frikativnim emfatičnim dentalom *ṣ* (*ṣād*), npr. *Asim* (< 'āṣim), *Nāsir* (< *nāṣir*), *Sālih* (< ṣālih), *Sādik* (< ṣādiq), *Sāfer* (< ṣafār), *Sabira* (< ṣābirā) i sl.

Ni dva arapska fonema faringal *ħ* (*ħā*) i uvular *ʕ* (*ʕā*) nisu se mogla održati u fonetskom i fonološkom sistemu našega jezika, već su se izjednačili u jedan fonem (velar *h*) koji već postoji u našem konsonantizmu. Tako se npr. imena: *Hāsan*, *Husēin*, *Hāmdija*, *Ahmed*, *Muhāmed*, *Vāhid*, *Haj-rūdīn*, *Hālid*, *Hātīl*, *Haṭīdža*, *Hāldūn*, *Fāhrija* u našem jeziku izgovaraju i pišu bez razlike u glasu *h* premda se u arapskom jeziku prvih 6 izgovora i piše na jedan način (s faringalom *ħ*), a drugih 6 na drugi (s uvularom *ʕ*).

Arapski interdentalni suglasnici *ḏ* (*ḏāl*) i *ẓ* (*ẓā*) dobili su u prilagođavanju našem jeziku zajednički glasnovni ekvivalent frikativni zvučni dental *z*, pa su bez izuzetka u svakom imenu njime zamijenjeni, npr.: *Nēẓir* (< *nāḏīr*), *Zākir* (< *ḏākir*), *Zulfikār* (< *Dū-l-fiqār*), *Nāẓif* (< *nāẓif*), *Nāzim* (< *nāẓim*) itd.

Takođe je i arapski okluzivni emfatični dental *ṭ* (*ṭā*) u svim imenima zamijenjen našim dentalnim okluzivom *t*, npr.: *Atif* (< 'āṭif), *Fatīma* (< *Fāṭimā*), *Lāṭīf* (< *laṭīf*), *Mu-stafa* (< *Muṣṭafā*), *Tāhir* (< *tāhir*), *Tājīb* (< *ṭayyib*), *Tārik* (< *Tāriq*) itd.

Arapski interdentalni suglasnici *ḏ* (*ḏāl*) i *ẓ* (*ẓā*) dobili su u prilagođavanju našem jeziku zajednički glasnovni ekvivalent frikativni zvučni dental *z*, pa su bez izuzetka u svakom imenu njime zamijenjeni, npr.: *Nēẓir* (< *nāḏīr*), *Zākir* (< *ḏākir*), *Zulfikār* (< *Dū-l-fiqār*), *Nāẓif* (< *nāẓif*), *Nāzim* (< *nāẓim*) itd.

Takođe je i arapski okluzivni emfatični dental *ṭ* (*ṭā*) u svim imenima zamijenjen našim dentalnim okluzivom *t*, npr.: *Atif* (< 'āṭif), *Fatīma* (< *Fāṭimā*), *Lāṭīf* (< *laṭīf*), *Mu-stafa* (< *Muṣṭafā*), *Tāhir* (< *tāhir*), *Tājīb* (< *ṭayyib*), *Tārik* (< *Tāriq*) itd.

Emfatični interdental \dot{d} ($\dot{d}\dot{a}d$) u našim imenima arapskog porijekla ima dvije zamjene. U nekim imenima je zamijenjen našim zvučnim dentalom d npr.: *Fādīl* (< $f\dot{a}d\dot{il}$), *Ramādan* (< $Rama\dot{d}\dot{a}n$), *Radīja* (< $r\dot{a}d\dot{iy}\dot{a}$), *Rīdvān* (< $ri\dot{d}\dot{w}\dot{a}n$) i dr. a u nekim našim frikativnim dentalom z , npr. *Fejzūlāh* (< $F\dot{a}y\dot{d}\dot{u}ll\dot{a}h$), *Fazīla* (< $f\dot{a}z\dot{il}\dot{a}$), *Razīja* (< $r\dot{a}z\dot{iy}\dot{a}$), *Rīzvān* (< $ri\dot{d}\dot{w}\dot{a}n$), *Rizā* (< $ri\dot{z}\dot{a}$) itd. Razlozi za prvu zamjenu (\dot{d} > d) vjerovatno su u akustično-fiziološkoj sličnosti tih glasova, a za prijelaz \dot{d} u z uzrok treba tražiti u utjecaju turskog jezika, u kome je to gotovo redovna pojava kod njegovih arabizama, s malobrojnim izuzecima.

Uvular \dot{g} u svim našim arabizmima, pa i u ličnim imenima zamijenjen je našim velarom g , npr.: *Gālīb* (< $\dot{g}\dot{a}l\dot{ib}$), *Gānija* (< $\dot{g}\dot{a}niyy$), *Rāgīb* (< $r\dot{a}g\dot{ib}$) i sl. a bilabijal w zbog najpribližnije artikulacije zamijenjen je našim labiodentalom v , npr.: *Ėnver* (< $\dot{a}nw\dot{a}r$), *Ševāl* (< $\dot{s}\dot{a}ww\dot{a}l$), *Vāhid* (< $w\dot{a}h\dot{id}$), *Vēfīk* (< $w\dot{a}f\dot{i}q$), *Vēhbija* (< $w\dot{a}hbiyy$), *Vēlīd* (< $w\dot{a}l\dot{id}$) i sl.

Arapski eksplozivni uvular q ($q\dot{a}f$) u svim našim imenima arapskog porijekla, izuzev ženskog imena *Ėtmeta* (od ar. $q\dot{im}\dot{a}t$), zamijenjen je našim velarom k , npr.: *Fāik* (< $f\dot{a}'i\dot{q}$), *Jākub* (< $Ya'q\dot{u}b$), *Kanīta* (< $q\dot{a}n\dot{it}\dot{a}$), *Kāsim* (< $q\dot{a}s\dot{im}$), *Rēfīk* (< $r\dot{a}f\dot{i}q$), *Sākīb* (< $\dot{s}\dot{a}q\dot{ib}$), *Šēfīk* (< $\dot{s}\dot{a}f\dot{i}q$) i sl.

Na osnovu svega ovoga čini se da prilagođavanje arapskih konsonanata našem konsonantskom sistemu nije stvaralo nikakvih fonetskih, odnosno fonoloških problema, jer se ostvarivalo po principu da se primi sve što se može primiti, a da se zamijeni ili odbaci što se ne može primiti. Pa ipak u svemu tome nije baš bilo sve tako. Odstupanje se pojavilo baš kod onog arapskog konsonanta koji je imao mjesto u našem fonološkom sistemu, ali je u taj sistem ušao ili djelimično, ili nešto modificiran, ili nije nikako ušao pa je zamijenjen drugim konsonantom. To se dogodilo s arapskim velarom k ($k\dot{a}f$).

Ovaj arapski velar odgovara našem velarnom okluzivu k , ali je on u naš jezik ušao preko turskog izgovora kao palatalni okluziv k' (turski *kef*), pa se takav i sačuvao ne

samo u ličnim imenima već i u drugim riječima, npr. *Kjāmil* (< *kāmil*), *Kēmāl* (< *kāmāl*), *Kjāšif* (< *kāšif*), *Fikret* (< *fikrät*), *Málik* (< *mālik*), *Šákir* (< *šākir*), *mèlek* (< *mäläk*), *kitāb* (< *kitāb*). Međutim, u mnogo više slučajeva taj je suglasnik pretvoren u našu afrikatu *ć*, npr.: *Cāmil* (< *kāmil*), *Cēmāl* (< *kāmāl*), *Ćāšif* (< *kāšif*), *Málic* (< *mālik*), *Šácir* (< *šākir*), *mèleć* (< *mäläk*), *Ćitāb* (< *kitāb*) itd.

O razlozima pretvaranja arapskog »*kāfa*«, odnosno turskog »*kefa*« u našu afrikatu *ć* ne može se još sa sigurnošću govoriti. To je zanimljivo područje za proučavanje, jer današnji pokušaji objašnjavanja nisu još ni dovoljni, ni uvjerljivi. Prije svega takva pojava nije uočljiva samo u govoru našega naroda, ona postoji i kod Arapa u Iraku. Već samim tim problem ima novu dimenziju i izvan međujezičnih dodira. S druge strane kod nas u tom pogledu vlada velika neujednačenost. U nekim krajevima gotovo je svaki arapski *kāf*, odnosno turski *kef* pretvoren u *ć*, čak i u molitvenim arapskim tekstovima, u drugim, npr. u Bosanskoj krajini pretvaranja nema ili je vrlo rijetko (*kilim*, *keten*, *Kjazim*, *sirke*, *šeker* itd.), a u ostalim se susreće i jedna i drugo (*Kerim* i *Ćerim*, *Bekir* i *Bećir*, *melek* i *meleć*, *ikindija* i *ićindija* itd.).

Neujednačenost u pretvaranju palataliziranih okluziva *k'* i *g'* u *ć* i *đ* Asim Peco objašnjava nejednakim stepenom islamizacije u našim krajevima. U vezi s tim on kaže: »Razloge za ovu nejednakost treba, po mom mišljenju, tražiti kako u ekstralingvističkim razlozima, u stepenu islamizacije u ove dvije naše pokrajine, u Bosni i Hercegovini, a to vrijedi i za cijelo štokavsko govorno područje, tako i u tempu evolucije ovoga govora. Islamizacija Hercegovine vršena je nešto ranije nego islamizacija Bosne, pogotovo Bosanske krajine, a te oblasti, kao što se zna, nisu u isto vrijeme ni došle pod tursku vlast. To je prvo. Drugo. Islamizacija Hercegovine nije bila onako masovna kao što je to bio slučaj sa Bosnom, pogotovo Bosanskom krajinom... I upravo zbog toga, zbog nejednakog stepena islamizacije, u hercegovačkim govoriima glasovne sekvence sa palatalnim okluzivima u riječima preuzimanim iz turskog jezika doživljavale su istu sudbinu kao i one u riječima preuzetim iz grčkog jezi-

ka. Otuda u tim govorima samo *šećer*, *derdan*, *čilim*. Tu je i *meleć*, *ičindija*, a ako se danas javi *melek* i *ikindija*, to je uneseno sa strane, naročito posredstvom vjeroučitelja koji su ovamo često dolazili iz Bosne. U Bosanskoj krajini islamizacija je bila znatno masovnija, a samim tim i kontakti žitelja ove zone sa izvornim fonetskim likovima navedenih riječi češći. Istina, sada bez palatalnih okluziva. Ovo je mogao biti jedan od presudnih razloga zašto je tu došlo samo do adaptacije tuđih fonema našem glasovnom sistemu, a ne i do njihove supstitucije. Ne treba zaboraviti ni to da ovdje nije bilo u velikom broju miješanog stanovništva koje bi moglo da nameće svoje fonetske likove ovih posuđenica. Tako se desilo da su Muslimani Bosanske krajine preuzimali sekvence *ke*, *ge*, *ki*, *gi* u orijentalnim riječima i da su ih u tom obliku nametali i svojim susjedima drugih vjeroispovijesti... Ono što vrijedi za opšte imenice, vrijedi dobrim dijelom i za lična imena. Otuda u Hercegovini *Čazim*, *Cime-ta* prema bosanskom *Kjazim* i *Kimeta*, mada nije isključeno, opet iz razumljivih razloga, da se i u Hercegovini javi i ovaj posljednji lik, bez izmijenjenog okluziva *k*, ali znatno rjeđe.⁴⁸⁾

Cijeneci uvjerenje i objašnjenje Asima Pece, ja u vezi s tim problemom imam nešto drukčije mišljenje, koje se može vidjeti iz ovih nekoliko pitanja:

1) Ako je islamizacija Banjaluke i njezine okolice počela 1528. god. kad su ti krajevi došli pod tursku vlast, a islamizacija srebreničke banovine 1512. god. kad su Turci zauzeli Srebrenik, onda zašto su u banjolučkoj okolini sačuvane sekvence *ke*, *ge*, *ki*, *gi* u orijentalnim riječima (*šećer*, *legen*, *kilim*, *jengija*), a u Srebreniku i njegovoj široj okolini nisu (*šećer*, *leđen*, *čilim*, *jendija*)? Zar je 16 godina razlike u otpočinjanju islamizacije moglo imati presudan utjecaj na adaptaciju palatalnih okluziva? Čak je u Srebreniku i njegovoj okolini u to vrijeme islamizacija bila vrlo intenzivna i masovna. »Srebrenik, ranije sjedište ugarske istoi-

⁴⁸⁾ Asim Peco — Ikavskošćakavski govori zapadne Bosne, Bosanskohercegovački dijalektološki zbornik, knjiga I, izd. Institut za jezik i književnost u Sarajevu, Odjeljenje za jezik, Sarajevo, 1975. str. 259 i 260.

mene banovine, Turci su, očito čvrsto zaposjeli i na taj način učinili ga centrom svog jakog utjecaja u ovom kraju, te je u njenoj neposrednoj okolini i pristupanje islamu bilo najjače.«⁴⁹⁾ »Od ostalih nahija pristupanje islamu bilo je najbrojnije oko gradova Srebrenika, Zvornika, Sokola i Srebrenice, i to, uglavnom, zbog razvijenih gradskih naselja oko tih gradova, odnosno u granicama tih nahija.«⁵⁰⁾

2) Ako je masovnija islamizacija u Hercegovini bila u drugoj polovini 16. stoljeća, kao što pretpostavlja Asim Peco »na osnovu nekih čisto jezičkih osobina u govoru hercegovačkih Muslimana«,⁵¹⁾ onda je u to isto vrijeme masovna islamizacija bila i u Bosanskoj krajini poslije pada Jajca i Banjaluke 1528. god., Bosanske Krupe 1565. god., Bosanskog Novog 1557. god., Cazina 1576. i Bihaća 1592. god. Pa je li moguće da je istovremena masovna islamizacija u drugoj polovini 16. stoljeća bila glavni uzrok što su u Hercegovini palatalni okluzivi *k'* i *g'* pretvoreni u *ć* i *đ*, a u Bosanskoj krajini nisu?

3) Ako se misli da od *melek* postaje *meleć*, od *šeker* — *šećer*, od *Kerim* — *Cerim*, od *Zekir* — *Zećir* zbog prisutnosti mekog vokala *e* uz *kāf*, odnosno *kef*, onda zašto se to pod istim uslovima ne događa u riječima: *jemek*, *čejrek*, *dušek*, *fišek*, *direk*, *dernek* i dr.?

4) Ako se pretpostavi da pretvaranje *k'* i *g'* u *ć* i *đ* ne mogu omogućiti tvrdi vokali (a, o, u) već samo meki (e, i), onda zašto je do njihovog pretvaranja došlo i uz tvrde vokale, npr. *Cazim* (od *kāzim*), *Čašif* (od *kāšif*), *Caba* (od *Ka'ba*) *Čamil* (od *kāmil*), *helać* (od *hālāk*), *čufur* (od *kufur*), *šućur* (od *šukur*) itd.?

5) Ako se prihvati tvrdnja da do pretvaranja *kāfa*, odnosno *kefa* u *ć* nije moglo doći u riječima gdje bi distribucija konsonanata stvorila sekvencu koju naš jezik ne pod-

⁴⁹⁾ Adem Handžić — Tuzla i njena okolina u XVI vijeku, izd. »Svjetlost«, Sarajevo, 1975. str. 132. i 133.

⁵⁰⁾ Adem Handžić — op. cit. str. 135.

⁵¹⁾ Asim Peco — op. cit. str. 67.

nosi, npr. *Ficret* (od *fikrät*), *mečteb* (od *mäktäb*) i sl. onda zašto je do pretvaranja došlo u imenima *Šučrija* (od *šukrī* + ja) i *Zićrija* (od *dikrī* + ja)?

6) Ako se samo palatalni okluziv *k'* (*kāf* ili *kef*) može pretvoriti u našu afrikatu *č*, zašto se onda u imenu *Čimeta* (od *qīmät* + a) eksplozivni uvular *q* (*qāf*) pretvorio u *č*? Je li to jedini izuzetak od pravila, ili je možda usamljen primjer analogije?

Kao što se vidi, sav taj proces nije tako jednostavan kao što, možda, na prvi pogled izgleda pa za njegovo objašnjenje treba uzeti u obzir i neke druge pretpostavke osim onih koje su već iznesene.

Od konsonanata iz *turskog* i *perzijskog* jezika jedinu zamjenu u našem izgovoru dobilo je palatalno *g'*, koje je u svim ličnim imenima pretvoreno u naš palatal *d*, npr. *Đulaga* (od tur. *gül* < perz. *gul* + *aga*), *Đulistana* (od perz. *gulistān* + a), *Đulizar* (od perz. *gulzār*), *Đuzida* (od perz. *guzīde*), *Nidara* (od perz. *nigār* + a), *Đumiša* (od tur. *gümüş* + a), *Đulejmen* (od tur. *gülemen*) itd.

U glasovnom prilagođavanju orijentalnih imena našem jeziku postoje i raznovrsne glasovne modifikacije, alternacije, pa i veće preinake, koje više ili manje udaljavaju orijentalno ime od njegovog temeljnog i izvornog lika. Takve pojave nisu rezultat inkompatibilnosti dvaju različitih glasovnih sistema, već su nastale i nastaju u okviru jednog (našeg) jezičnog sistema, ponekad s razumljivom, a ponekad i s nerazumljivom motivacijom. Tako su nastale modifikacije nekih imena s ozvučenim zadnjim suglasnikom (obično *s > z*), npr.: *Abaz* mjesto *Abas*, *Almaz* mj. *Almas*, *Junuz* mj. *Junus*, *Enez* mj. *Enes*, *Hariz* mj. *Haris*, *Idriz* mj. *Idris* itd. Nasuprot tome ima primjera u kojima je posljednji suglasnik obezvučen (obično *d > t*), npr.: *Ahmet* mjesto *Ahmed*, *Bajazit* mj. *Bajejid*, *Daut* mj. *Davud*, *Mahmut* mj. *Mahmud*, *Murat* mj. *Murad* itd.

Postoje i metateze suglasnika kao u primjerima: *Džehva* od *Dževha*, *Fehrat* od *Ferhat(d)*, *Mejrema* od *Merjema*, *Oh-ran* od *Orhan* itd. a nije rijetkost ni gubljenje vokala, npr.: *Murvet* od *Muruvet*, *Nerman* od *Neriman*, *Smail* od *Ismail*, *Zeir* od *Uzeir* i sl.

Ostale glasovne modifikacije i deformacije mogu se vidjeti iz ovih nekoliko primjera: *Aladin* od *Alaudin*, *Altana* od *Altuna*, *Arfan* od *Irfan*, *Avdulāh* od *Abdulah*, *Azudin* od *Azaudin*, *Baftija* od *Bahtija*, *Behudin* od *Behaudin*, *Entezam* od *Intizam*, *Erzumana* od *Arzumana*, *Ešef* od *Ešref*, *Hrustan* od *Rustem*, *Himzija* od *Hifzija*, *Farzila* od *Fazila*, *Fejtulaħ* od *Fethulah*, *Izedin* od *Izudin*, *Kazanfer* od *Gadanfer*, *Lutvija* od *Lutfija*, *Mehemed* od *Mehmed*, *Narudin* od *Nurudin*, *Saladin* od *Salahudin*, *Sulejmen* od *Sulejman*, *Tufik* i *Tofik* od *Teufik*, *Zulejka* od *Zulejha* itd.

Ovakve i slične pojave nisu nikakva posebnost za orijentalna imena. One se javljaju i u riječima našega jezika pa sve to treba gledati kao normalno ponašanje stranih riječi kad se nađu pod djelovanjem fonetskih procesa našeg jezika.

Kad su imena orijentalnog porijekla ulazila u naš jezik, neka su od njih ušla s dvostrukim suglasnicima (geminatama), ali to nije remetilo naš glasovni sistem, već je, naprotiv, naš glasovni sistem poremetio orijentalne geminate, pa se imena s dvostrukim suglasnicima u narodnom izgovoru vrlo rijetko susreću. Mogu se čuti jedino u emfatičnom govoru, u govoru starijih generacija, ili u govoru obrazovanih Muslimana koji u izvjesnoj mjeri poznaju arapski ili turski jezik, (npr. *Muhàmmèd*, *Abdùllāh*, *Dželalùddīn*, *Abdulfèttāh* i sl.). U vezi s tim istu konstataciju iznosi i Asim Peco. Govoreći o geminatama u štokavskim govorima on kaže: »Uz ove postoje još i geminate u rečima orijentalnog porekla: *Allah*, *bismillah*, *Muhammed* (Muhammeda mi sveca i sl.). Ali, a to je ovde vrlo važno, ovakav izgovor navedenih primera nije i opšti jer se čuje i *Alah*, *Muhamed*. Koji će od ovih izgovora biti zastupljen to, najčešće, zavisi od stepena obrazovanosti onoga o čijem je govoru reč.«³²)

Dakle, i u pogledu geminata muslimanska lična imena orijentalnog porijekla uglavnom su prilagođena našem jeziku, čiji glasovni sistem teško podnosi pravu geminaciju.

³²) Asim Peco — Uticaj turskog jezika na fonetiku štokavskih govora, Naš jezik, knj. XVI, sv. 3. Bgd, 1967. str. 141.

Akcenatska prilagođavanja ličnih imena orijentalnog porijekla izvršena su potpuno kao i ostalih orijentalizama u našem jeziku. Sva su se imena prilagodila našoj novoštokavskoj mlađoj akcentuaciji s 4 akcenta, a i nenaglašene dužine (kvantitete) našle su svoje odgovarajuće mjesto (*Nèdīm, Āzra, Ćūlaga, Šēfk, Sālīh, Mého, Mēho! s Mūstafōm, od Fa-tīmē* i sl.) Čak je i prenošenje silaznih akcenata na proklitiku normalno, npr.: *ù Alagē, òd Azrē, dò Ćulagē, òd Almē, zà Mehmeda* i sl.

Najlakše su se prilagodila imena arapskog porijekla, jer je arapski akcenatski sistem mnogo bliži akcenatskom sistemu našega jezika nego turski i perzijski. »Zadnji slog kod arapskih riječi nije nikad naglašen«,⁵³⁾ a to pravilo vrijedi i za našu novoštokavsku mlađu akcentuaciju pa su sva imena arapskog porijekla u akcenatskom pogledu lakše ušla u naš jezik.

»Naglasak u perziskom jeziku leži na zadnjem slogu riječi, bila ona jednostavna ili složena, perziska ili strana«,⁵⁴⁾ a u turskom jeziku »naglasak teži ka kraju reči odnosno rečenice, tj. poslednji slog (u reči) odnosno poslednja reč (u rečenici) nešto su jače naglašene. Većina nastavaka je naglašeno, pa je već i zbog toga naglasak obično na posljednjem slogu...«⁵⁵⁾ Ovakvi položaji akcenta ne odgovaraju našoj novoštokavskoj mlađoj akcentuaciji, pa su imena perzijskog i turskog porijekla (s naglaskom na posljednjem slogu) ulazeći u naš jezik mijenjala položaj svojih akcenata prema akcenatskom sistemu naše mlađe novoštokavštine. Zato je prema turskom *Jašār* postalo naše *Jāšar*, prema tur. *Orhān* postalo naše *Ōrhan*, prema perz. *Ferhād* postalo je naše *Fèrhād(t)*, prema perz. *Dervīš* postalo je naše *Dèrvīš* itd.

⁵³⁾ Š. Sikirić, M. Pašić, M. Handžić — Gramatika arapskog jezika, I dio, Sarajevo, 1936. str. 18.

⁵⁴⁾ Saćir Sikirić — Gramatika perziskog jezika, Sarajevo, 1951. str. 17.

⁵⁵⁾ Fehim Bajraktarević — Osnovi turske gramatike, »Naučna knjiga«, Beograd, 1962. god. str. 17.

U hipokorističnira oblicima imena orijentalnog porijekla imaju potpuno iste akcente kao i ostala naša imena slavenskog, grčkog ili latinskog porijekla, npr.: *Háso*, gen. *Hásē*, vok. *Hâso* (kao: *Váso*, gen. *Vásē*, vok. *Vâso*), *Mújo*, *Mújē*, *Mûjo* (kao: *Míjo*, *Mijē*, *Mîjo*). *Fáta*, *Fátē*, *Fâto* (kao: *Káta*, *Kâtē*, *Kâto*) i sl.

Jedino neka složena arapska imena u vokativu nemaju kratkosilazni akcenat na prvom slogu već na trećem, npr.: *Abdulāzīze*, *Abdumēdžīde*. *Abdulvēhābe*, *Abduľfētāhu* i sl., ali takvih odstupanja ima i u našem standardnom jeziku, npr.: *poljoprīvrēda*, *poljoprīvrēdnīk*, *poljoprīvrēdnīče*, *samo-ōdbrana*, *samopōuzdānōst* i sl.

Među muslimanskim imenima orijentalnog porijekla ima ih nekoliko čija kvaliteta akcenta i mjesto akcenta utječu na pripadnost imena muškoj ili ženskoj osobi. Ako su dva imena istog korijena, istog oblika i istog glasovnog sastava, samo se po akcentu može odrediti koje je ime muško a koje je žensko, npr.: *Alija* (muško) i *Alija* (žensko), *Bāhrija* (muško) i *Bahrija* (žensko), *Fāhrija* (muško) i *Fahrija* (žensko), *Hājrija* (muško) i *Hajrija* (žensko), *Kādrija* (muško) i *Kadrija* (žensko), *Lūtfija* (muško) i *Lutfija* (žensko), *Nādija* (muško) i *Nadija* (žensko), *Rēmzija* (muško) i *Remzija* (žensko), *Sādija* (muško) i *Sadija* (žensko), *Sāmija* (muško) i *Samija* (žensko), *Sūbhija* (muško) i *Subhija* (žensko) itd. Akcenat ženskog imena uslovio je arapski sufiks za ženski rod. Po pravilu, ako je sufiks *-(i)yā* (bez geminate), tada je na drugom slogu kratkouzlazni akcenat (*Samīja*, *Sadīja*, *Nadīja* i sl.), a ako je *-(i)yyā* (s geminatom), onda je na drugom slogu dugouzlazni akcenat (*Bahrija*, *Hajrija*, *Subhīja* i sl.). Međutim, u tome ima i odstupanja pa se javlja ju akcenatske dublete: *Alīja* i *Alija*, *Subhīja* i *Subhija*, *Zekīja* i *Zekija* i dr.

Rijetki su izuzeci da akcenat nije napravio razliku između muškog i ženskog imena. Mogu navesti samo dva primjera: *Hākija* (muško) i *Hākija* (žensko), *Hūsniya* (muško i *Hūsniya* (žensko).

Zbog ovakvih imena u kojima je akcenat relevantan za odredbu imena po rodu (a on se obično ne piše) mora u

dokumentima i tiskanicama postojati rubrika za oznaku spola, čije će obavezno popunjavanje otkloniti sumnju da li je osoba s takvim imenom muško ili žensko.

Morfološka prilagođavanja imena orijentalnog porijekla našem jeziku najbolje se vide u njihovoj deklinaciji. U tom pogledu može se reći da su se takva imena potpuno prilagodila padežnom sistemu našega jezika i da se u promjeni ponašaju kao naše riječi, odnosno kao sva ostala imena koja postoje u antroponimiji srpskohrvatskog jezičnog područja. Tako se npr. muška imena sa završetkom na suglasnik (*Asim, Hâsan, Muhâmed, Omer, Osman, Džēmāl, Hūršid, Jūsuf* i dr.) dekliniraju potpuno na isti način kao i imena slavenskog ili drugog porijekla s takvim završetkom (*Drâgan, Miroslav, Pëtar, Jòsip, Nënād, Obrad, Ròdoljüb* i dr.). Nikakve razlike u deklinaciji nema ni ako se od takvih imena načine dvosložni hipokoristici s dugouzlaznim ili s kratkosilaznim akcentom, pa će se: *Hâso, Ósmo, Džémo, Júso* deklinirati isto kao: *Drágo, Péro, Ivo, Józo*, a *Hâsa, Jûsa, Džëma* kao *Jòva, Jòza, Lâza*.

Ako je neko muško rijentalno ime ulazilo u srpskohrvatski jezik u nepodesnom obliku za našu deklinaciju, ono se odmah u nominativu morfološki prilagođavalo za lakšu padežnu promjenu. Tako su npr. arapski oblici imena: *'Alî(y), Faḥrî(y), Fâhmî(y), Ḥaqqlî(y), Qadrî(y), Nûrî(y), Sabrî(y), Dihnî(y)* i sl. radi mogućnosti deklinacije u našem jeziku dobili nastavak *-(j)a* pa su postali novi oblici: *Alija, Fâhrija, Fëhmija, Hâkija, Kâdrija, Nûrija, Sâbrija, Zîhnija*, koji se lako dekliniraju kao i druga imena s takvim završetkom, npr.: *Ilija, Andrija, Pantèlija, Milija* i dr.

Takva težnja vidi se i u imenima *Rizâ, Zekerijâ* i *Zijâ*, koja se kod nekih ostvaruje dodavanjem glasa *h* (analogno prema *Abdûlâh*), pa nastaju oblici lakši za deklinaciju: *Rizâh, Zekerijâh, Zijâh*. Oblik *Mûsâ* prilagođen je našoj deklinaciji izmjenom akcenta i ukidanjem kvantitete na drugom slogu, pa je nastao oblik *Mûsa*, koji se lako deklinira, dok se ime *Jâhjâ* prilagođava našoj deklinaciji modifikacijom u oblik *Jâhija* (gen. *Jâhijë*, dat. *Jâhiji* itd.).

U deklinaciji muških imena orijentalnog porijekla koja se završavaju na suglasnik najinteresantniji je vokativ. O

njemu je i napisano nekoliko članaka o kojima je bilo riječi na drugom mjestu. Nisu samo muslimanska orijentalna imena skrenula pažnju jezičnih stručnjaka na vokativne oblike naših antroponima. Vokativ je inače zanimljiv padež u našem jeziku i za lična imena bilo kojeg porijekla, a i za druge vrste imenica. On najčešće u imenicama muškog roda sa svršetkom na suglasnik ima nastavak *e* (*brāte, djēde, sīne, Milane, Hāsane, Nēnāde, Jōsipe, Ōmere, Ōsmane* itd.), ponekad je s nastavkom *u* (*mlādiću, prijatelju, āhbābu, Abdulāhu*), nekad može imati i nastavak *e* i nastavak *u* (*Dērvīše i Dērvīšu, Šīrādže i Šīrādžu, Mīloše i Mīlošu, gōspodāre i gōspodāru*), a može biti bez ikakva nastavka, jednak nominativu (*Māks, Frānc, Sālih, tētak*). U takvu morfološku neujednačenost ušla su i muslimanska imena orijentalnog porijekla, pa se u vokativu uobličavaju poput drugih imena i riječi sebi najbližijim.

Najteže primaju bilo koji vokativni nastavak imena stranog porijekla sa završetkom na *k, g, h* (*Džēk, Dīk, Rōdrig, Žāk, Frīdrih* i sl.). Zato je njihov vokativ bez nastavka i jednak je nominativu. U tu kategoriju idu i muslimanska imena: *Fāik, Fāruk, Mālik, Nāmik, Nāsīh, Sādik, Sālih, Tārik, Tālih* i sl., čiji vokativi treba da budu bez nastavka. Istina, u Bosanskoj krajini čuju se od imena: *Fāik, Nāmik, Sādik* i sl. vokativni oblici i s nastavkom *-u* (*Fāiku, Nāmiku, Sādiku*), ali na širem području Bosne i Hercegovine takva su imena u vokativu bez ikakva nastavka i Mihailo Stevanović ih smatra književnim oblicima.⁵⁶⁾

Nešto je drukčija situacija s imenima tipa *Rēfik*, gdje je akcenat kratkouzlazni s kvantitetom na drugom slogu. Tu bi išla imena: *Akīk, Fērīk, Fētāh, Mēdīh, Rēfik, Rēzāk, Sīdīk, Šēfik, Tēufīk, Vēfik* i sl. Njihov vokativ češći je i običniji je s nastavkom *-u* (*Fētāhu, Rēfiku, Šēfiku* itd.) nego s nastavkom *-e*, pred kojim bi došlo do izmjene krajnjeg suglasnika (*k > č, h > š*, npr. *Fētāše, Rēfiče, Šēfiče* i sl.), a ne bi bilo neobično i nepravilno ako bi im vokativ bio jednak nominativu.

⁵⁶⁾ Mihailo Stevanović — Savremeni srpskohrvatski jezik, knjiga I, izd. »Naučno delo«, Beograd, 1964. str. 190.

Od svih imena koja se završavaju na *k*, *g*, *h* najstabilniji vokativ imaju ona koja su složena s imenom *Allāh*, npr.: *Abdūlāh* ('abd + *Allāh*), *Fadlūlāh* (faḍl + *Allāh*) *Fejzūlāh* (fäyḍ + *Allāh*) *Fethūlāh* (fäth + *Allāh*), *Hajrūlāh* (ḥayr + *Allāh*) *Sejfulāh* (säyf + *Allāh*) i sl. Njihov je vokativ uvijek i bez izuzetka samo s nastavkom *-u* (*Ābdulāhu*, *Fād-lulāhu*, *Fējzulāhu*, *Fēthulāhu*, *Hājmulāhu*, *Sējfulāhu* i sl.).

Ženska imena u arapskom, turskom i perzijskom jeziku ne svršavaju se kao u nas na *-a* već na suglasnik (*Farāh*, *Iqbāl*, *Gülse*n, *Ġihān* i dr.) ili na *-ä* (*Hālidä*, *Fātimä*, *Āišä* i sl.), a takvi oblici ne odgovaraju našem tipu ženskih imena. Zato su sva muslimanska ženska imena orijentalnog porijekla na najvećem području srpskohrvatskog jezika dobila nastavak *-a* po uzoru na naša ženska imena slavenskog porijekla, pa se lako dekliniraju kao i sve imenice ženskog roda s takvim završetkom (*Igbāla*, *Aiša*, *Fatīma*, *Halīda* itd.).

Međutim, u tome ima izvjesnih odstupanja u zapadnom dijelu Bosanske krajine (Bihać, Bosanska Krupa, Cazin, Velika Kladuša) gdje ženska imena orijentalnog porijekla nisu dobila naš nastavak *-a*, već su zadržala izvorni nominativni oblik sa završetkom na *-e* (< *-ä*), npr.: *Aiše*, *Džemile*, *Emīne*, *Fatīme*, *Kadīre*, *Hanīfe*, *Ĥatīdže* i sl. Isti takav oblik imaju i u vokativu, dok u ostalim padežima dobijaju nastavke kao i ženska imena sa završetkom na *-a*, npr.: *Kadīre*, gen. *Kādīrē*, dat. *Kadīri*, ak. *Kadīru*, vok. *Kadīre*, instr. *Kadīrōm*, lok. *Kadīri*. Takvi oblici ženskih imena postoje i u Hercegovini ali samo kad stoje uz titulu *hanuma* i tada u svim padežima ostaju bez promjene, npr.: *Fatīme-hānuma*, gen. *Fatīme-hānume*, dat. *Fatīme-hānumi* itd.

Vrlo zanimljivo i čudno odstupanje od uobičajenog oblika za ženska imena (sa završetkom na *-a*) postoji u Cazinskoj krajini, u dolini rijeke Rame i u dolini rijeke Bile kod Travnika, gdje se hipokoristici ženskih imena u nominativu završavaju na *-o*, npr. *Ajko*, *Bėjzo*, *Háto*, *Kádo*, *Mėjro*, *Názo* i sl., a dekliniraju se kao imenice tipa »žena«. O tome će biti govora malo opširnije u poglavlju o skraćivanju muslimanskih imena orijentalnog porijekla.

Skraćivanja (hipokoristici) i derivacije muslimanskih imena orijentalnog porijekla

Morfološko prilagođavanje muslimanskih imena orijentalnog porijekla našem jeziku dobro se vidi i najradikalnije se provodi u njihovu skraćivanju i raznovrsnom izvođenju prema tvorbenim modelima domaće antroponimije. Taj proces je počeo davno, ja vjerujem istovremeno s početkom islamizacije, i on neprestano traje i danas. Prve zapise o tome ostavio nam je turski putopisac Evlija Čelebija iz god. 1660. o čemu je već ranije bilo govora (V. poglavlje: »Danasnja proučavanja muslimanskih imena orijentalnog porijekla i njihov tretman u nauci o našem jeziku«), ali je potrebno i ovdje još jednom navesti Čelebijino zapažanje. Govoreći o Bosni i Bosancima on kaže: »Narod u ovoj zemlji svoja imena izgovara skraćeno, pa mjesto Mehmed kaže Meho, mjesto Ahmed — Ahmo, Šaban — Šabo, Ibrahim — Ibro, Zulfikar — Zuko, Hasan — Hašo, Husein — Huso, Sulejman — Suljo, Ramadan — Ramio, Alija — Aljo.«⁵⁷⁾ Skraćivanje orijentalnih imena nije uobičajeno u jezicima iz kojih ta imena potječu pa je Čelebija, putniku kroz cijelo Tursko Carstvo u Evropi, kroz Malu Aziju, Siriju, Palestinu, Mezopotamiju, dijelove Perzije, Krim, Dagestan, Porječje Volge, Arabiju, Egipat, Sudan, Abesiniju i druge zemlje, skraćivanje ličnih imena u Bosni posebno palo u oči kao fenomen vrijedan da se u Putopisu zabilježi.

A gledajući našim očima, to nije nikakav antroponimski fenomen ni kuriozitet, već normalna pojava koju baštinitimo iz svoje stare slavenske prošlosti i njome udomaćujemo svako lično ime stranog porijekla na srpskohrvatskom jezičnom području. Tomo Maretić o tome kaže: »I ostali slovenski narodi tvore ipokoristike od složenih imena kao i naš, kako se može obilno razabrati iz Miklošičeve radnje o slovenskim imenima. Već se iz toga vidi, da su Sloveni još u vrijeme zajednice svoje počeli krnjiti složena imena u prosta.«⁵⁸⁾

⁵⁷⁾ Evlija Čelebija — op. cit. str. 129.

⁵⁸⁾ Tomo Maretić — O narodnim imenima i prezimenima u Hrvata i Srba, Rad JAZU, knj. 81. Zagreb, 1886. g. str. 140.

Teško je dati tačan i kratak odgovor na pitanje zašto se lična imena skraćuju, a još teže — kako se skraćuju. Ni Maretić na to nije dao kategoričan odgovor, već kaže: »Glasovne promjene, što smo ih sada nabrojili u tvorbi ipokoristika, nijesu nikako ograničene, ne zbivaju se ni po kakvim glasovnim zakonima, nego narod ide samo za tim, da što više olakša riječi, kojima zove svoje mile. Ja bih rekao, da uzrok rečenim silovitim glasovnim promjenama treba tražiti u težnji, da se ipokoristici što više izjednače djetinjem govoru ili tepanju: stariji zovu dijete onako, kako se ono samo zove. Dijete ne mogući izgovarati riječ onako kako treba, svakojako ih krnji i sebi olakšava.«⁵⁹⁾

Slično mišljenje ima i Pavle Rogić kad kaže: »Od najveće starine osjeća se težnja, da se oblik imena mijenja. To je i razumljivo, jer roditelji u imenu najčešće očituju svoju ljubav i nježnost prema djetetu. Tako su nastali najraznovrsniji likovi, u kojima je katkada teško prepoznati pravi lik imena... Takva skraćivanja mogu biti posljedica i dječjeg govora ili roditeljskog tepanja, pa takvi likovi mogu ostati u upotrebi za čitavog života onoga koga se tiču.«⁶⁰⁾

Baveći se pitanjem tvorbe osobnih imena u našem jeziku, Mate Šimundić utvrđuje veoma velik broj raznovrsnih oblika, ali ništa ne govori o razlozima njihova nastanka, već opravdano postavlja ovakvu konstataciju: »Po unutrašnjoj naravi imena su veoma živahna, s ovime u svezi i tvorbena fleksibilna, jamačno su živahnija i fleksibilnija negoli bilo koje druge riječi ili vrste riječi. Iz dana u dan pojavljuju se novi oblici pa, praktično uzevši, nije moguće popisati sva ona što su sada u upotrebi, jer na raznim stranama nikne uvijek pokoje novo ime, prvenstveno izvedenica od postojećega, ili se unosi sa strane i prilagodi našem jezičnom osjećanju ili ostaje neizmijenjeno.«⁶¹⁾

⁵⁹⁾ Tomo Maretić — op. cit. knj. 81. str. 142.

⁶⁰⁾ Pavle Rogić — Ime kao predmet antroponimijskih ispitivanja, »Pitanja književnosti i jezika«, knj. 3. sv. 1, i 2. Sarajevo, 1956. g. str. 50. i 51.

⁶¹⁾ Mate Šimundić — Tvorba osobnih imena u hrvatskome ili srpskom jeziku, Založba Obzorja Maribor, 1970. str. 2.

U svemu tome ima dosta istine samo još uz to treba dodati i druge faktore: dijalekatske osobitosti, ekonomičnost obavijesti, antroponimsko pomodarstvo, glasovnu strukturu imena i psiholingvističke faktore. *I ne treba zaboraviti da sve što je o tome rečeno, vrijedi i za naša muslimanska imena orijentalnog porijekla.*

Još je teže govoriti o načinu skraćivanja imena i tvorbi njihovih raznovrsnih derivata. Naše normativne gramatike o tome vrlo malo pišu i ne daju nam dovoljno objašnjenja o tako zanimljivom pitanju. To potvrđuje i Mate Šimundić ovako: »Normativne gramatike nepotpuno, tek usputno dotiču osobna imena, i u tome im ne preostaje drugo nego prihvatiti postojeće stanje kakvo vlada u svim krajevima hrvatskoga ili srpskog govornog područja... Književni se jezik našao širom otvoren svim dijalektalnim osobinama što ih sadrže imena, zapravo se u normiranome književnom jeziku nalazi *antroponomastički pandijalektizam*, (podvukao M. Š.), i morfološki i naglasni.«⁶²)

Nije ovdje mjesto da se opširnije govori o raznovrsnim načinima tvorbe hipokoristika i mnogobrojnih derivata svih *naših imena*, već je potrebno vidjeti situaciju imena orijentalnog porijekla u općem sistemu sufiksalne i prefiksalne tvorbe ličnih imena u našem jeziku. U takvom razmatranju može se odmah konstatovati da se muslimanska imena orijentalnog porijekla vrlo lako prilagođavaju gotovo svim tvorbenim modelima našega jezika i da svojim porijeklom ne daju nikakav otpor da dobiju odgovarajući hipokoristični, augmentativni, pejorativni ili od toga kakav drugi izvedeni oblik koji postoji u morfološkom sistemu našega jezika. Ona se, dakle, u srpskohrvatskom jeziku ponašaju kao i sva ostala naša imena. Pogledajmo takvu konstataciju u nekoliko karakterističnih primjera.

1) Tvorba ženskog imena od muškog nastaje dodavanjem nastavka -a, npr.: *Ajet* > *Ajeta*, *Bèhdžet* > *Bèhdžeta*, *Đulizār* > *Đulizāra*, *Fikret* > *Fikreta*, *Hikmet* > *Hikmeta*, *Ismet* > *Ismeta*, *Pāšan* > *Pāšana* i sl. (kao: *Jòsip* > *Jòsipa*, *Tòmislav* > *Tòmislava*, *Živān* > *Živana* i dr.).

—) Mate Šimundić — op. cit. str. 2.

2) *Tvorba hipokorističnih oblika i njihovih derivata* nastaje vrlo različito:

a) Od punog imena uzima se prvi slog sa suglasnikom na kraju pa se dodaju nastavci:

-a: (za ženska imena) *Děrv-a* (od *Děrviša*), *Fát-a* (od *Fatíma*), *Měj-r-a* (od *Mějrema*), *Ráz-a* (od *Razíja*), *Véz-a* (od *Vezíra*) itd. (kao: *And-a* od *Andèlija*, *Jél-a* od *Jèlena*, *Már-a* od *Màrija*).

-a: (za muška imena u centralnoj Hercegovini) *Měh-a* (od *Měhmed*), *Hūs-a* (od *Husèin*), *Jūs-a* (od *Jusuf*), *Džēm-a* (od *Džēmāl*) itd. (kao: *Jòv-a* od *Jòvan*, *Lāz-a* od *Lāzār*, *Tòm-a* od *Tòmislav*).

-an: *Ag-ān* (od *āga*), *Avd-an* (od *Avdūlāh*, odnosno od *Abdūlāh*), *Bēc-an* (od *Bēcír*), *Hàdž-an* (od *hàdžija*), *Ībr-ān* (od *Ibráhim*), *Měh-an* (od *Měhmed*), *Páš-an* (od *páša*), *Sālk-an* (od *Sálko*) itd. (kao: *Mil-an*, *Dràg-an*, *Rād-an*, *Stòj-an*).

-če: *Mùj-če* (od *Mújo* < *Mùstafa*), *Jùš-če* (od *Jusuf*), *Sāl-če* (od *Sáliih*) i sl. (kao: *Jòv-če*, *Ljùp-če*, *Dār-če*).

-ica: *Ībr-ica* (od *Ibráhim*), *Měh-ica* (od *Měhmed*), *Mùji-ca* (od *Mújo* < *Mustafa*), *Fāhr-ica* (od *Fāhrija*), *Fātṡ-ica* (od *Fātma* < *Fatíma*), *Bīb-ica* (od *Bíba* < *Habíba*), i sl. (kao: *Īv-ica*, *Jòv-ica*, *Jūr-ica*, *Drāgi-ca* itd.).

-ić: *Ahm-ić* (od *Ahmed*), *Sālk-ić* (od *Sálko*), *Měh-ić* (od *Měhmed*) i sl. (kao: *Mil-ić*, *Vùk-ić*, *Zvònk-ić*).

-ija: *Avd-ija* (od *Avdo* < *Abdūlāh*), *Běg-ija* (od *běg*), *Đul-ija* (od *đul*), *Hànk-ija* (od *Hánka* < *Hanífa*) i sl. (kao: *Dràg-ija*, *Mil-ija*, *Stàn-ija* i sl.).

-ika: *Hàs-ika* (od *Hàsan*), *Hūs-ika* (od *Husèin*) i sl. (kao: *Ac-ika*, *Lād-ika* i sl.).

-ilo: *Mùj-ilo* (od *Mújo* < *Mùstafa*) kao *Mòmč-ilo*

-in: *Mùjč-in* (od *Mújko* < *Mustafa*), *Sālč-in* (od *Sálko*) i sl. (kao *Cvijèt-in*, *Rād-in* i sl.).

-jo: *Al-jo* = *Aljo* (od *Alija*), *Súl-jo* = *Súljo* (od *Sulèj-mān*) (kao *Iljo*, *Miljo* i sl.).

-ka: (za muška imena) *Hûs-ka* (od *Husèin*), *Mûj-ka* (od *Mújo*) kao *Miç-ka*, *Jôš-ka*.

-ka: (za ženska imena) *Bêh-ka* (od *Behíja*), *Cám-ka* (od *Camíla*), *Džém-ka* (od *Džemíla*), *Fât-ka* (od *Fatíma*), *Hán-ka* (od *Hanífa*), *Sên-ka* (od *Seníja*), *Šéf-ka* (od *Šefíka*), *Zúl-ka* (od *Zuléjha*) i sl. (kao: *Bôrka*, *Jêl-ka*, *Vôjka*).

-ko: *Bés-ko* (od *Bèsīm*), *Džév-ko* (od *Džèvdet*), *Hál-ko* (od *Hàlīl*), *Hás-ko* (od *Hàsan*), *Múf-ko* (od *Mújo* < *Mùstafa*), *Nám-ko* (od *Námik*), *Núr-ko* (od *Núrija*), *Ráš-ko* (od *Rášid*), *Sál-ko* (od *Sálih*), i sl. (kao: *Brânko*, *Râstko*, *Triško*, *Třpko* itd.).

-o: *Méh-o* (od *Mêhmed*), *Hás-o* (od *Hàsan*), *Jús-o* (od *Jùsuf*), *Rám-o* (od *Ramàdan*), *Šévk-o* (od *Šèvket*) i sl. (kao: *Jóvo*, *Máto*, *Bóžo*, *Stévo* i sl.).

-uška: *Fât-uška* (od *Fatíma*), *Hàn-uška* (od *Hanífa*) i sl. (kao: *Anuška*, *Januška*, *Pètruška* i sl.).

b) Od punog imena uzima se prvi slog sa samoglasnikom na kraju pa se dodaju nastavci:

-do: *Dé-do* (od *Dèrvīš*) kao *Dá-do* (od *Dàvorin*).

-jó: *Mû-jó* (od *Mùstafa*), *Fá-jó* (od *Fáik*), *Sé-jó* (od *Sèīd* i *Sèād*) i sl. (kao: *Mijo*, *Pájo*, *Vújo* i sl.).

-šo/ša: *Dé-šo* (od *Dèrvīš*), *Má-šo* (od *Màhmud*), *Mê-ša* (od *Mêhmed*), *Mú-šo* (od *Muhárem*) i sl. (kao: *Jášo*, *Néšo*, *Tóšo*, *Trišo* i sl.).

c) Od punog imena uzme se slog iz sredine sa suglasnikom na kraju pa se doda nastavak:

-o: *Hám-o* (od *Muhàmed*), *Dúl-o* (od *Abdùlāh*), *Hár-o* (od *Muhárem*), *Bráh-o* (od *Ibráhīm*) i sl. (kao: *Lék-o* od *Alèksāndar* i *Tóz-o* od *Svètozār*).

d) Od punog imena uzme se samo posljednji slog pa se dodaju nastavci:

-ko: *Zém-ko* (od *Azem*) kao *Bór-ko* (od *Vèlibōr*).

-o: *Méd-o* (od *Mêhmed*), *Dín-o* (od *Sabahùdīn*, *Salahùdīn* i sl.), *Fík-o* (od *Vèfik*), *Báz-o* (od *Abāz*), *Máz-o* (od *Almāz* i sl. (kao: *Šán-o* od *Dùšan* i *Tín-o* od *Avğustīn*)).

e) Od punog ženskog imena uzmu se samo posljednja dva sloga bez nastavaka:

Dika (od *Sadika*, *Sidika*), *Hána* (od *Rejhána*), *Núna* (od *Memnúna*), *Fika* (od *Refika*, *Šefika*), *Tídža* (od *Hatídža*), *Tíma* (od *Fatíma*) i sl. (kao: *Đína* od *Đorđína*, *Fína* od *Jozefína*, *Sávka* od *Ljè-posāvka* i sl.)

f) Uzme se puno ime pa se dodaju nastavci:

-ica: *Đmer-ica* (od *Đmer*) kao *Ivan-ica* (od *Ivan*).

-ko: *Hàsān-ko* (od *Hàsan*), *Jàsmīn-ko* (od *Jàsmīn*) i sl. (kao: *Jèlēnko*, *Màrīnko*, *Mīlānko* i sl.).

3) *Tvorba imena augmentativnog ili pejorativnog značenja* tvori se najčešće ako se od punog imena ili njegovog hipokoristika uzme prvi slog sa suglasnikom na kraju pa se dodaju nastavci:

-aka: *Ĭbr-aka* (od *Ĭbro* < *Ibráhim*), *Mũj-aka* (od *Mújo* < *Mùstafa*) kao *Jôz-aka* (od *Józa* < *Jòsip*) i *Ĭv-aka* (od *Ivan*).

-aš: *Āhm-āš* (od *Āhmo* < *Ahmed*) kao: *Jôvāš*, *Drāgāš*, *Tômāš*.

-uka: *Avd-uka* (od *Avdo* < *Abdülāh*), *Dèd-uka* (od *Dédo* < *Dèrviš*), *Pàš-uka* (od *Pàšan*) kao *Bòž-uka* (od *Bóžo* < *Bòžidār*), *Màt-uka* (od *Máto* < *Màtija*) i sl.

-una: *Ajk-una* (od *Ajka*), *Bèg-una* (od *Béga*) kao: *Id-una* (od *Ída* < *Leonída*) i *Jòk-una* (od *Jóka*).

-ura: *Fàt-ura* (od *Fáta* < *Fatíma*) kao: *Anđ-ura* (od *Anđa*) i *Pàv-ura* (od *Páva*).

-uša: *Fàt-uša* (od *Fáta* < *Fatíma*), *Hàf-uša* (od *Háfa* < *Hafija*), *Hàjr-uša* (od *Hájra* < *Hajrīja*), *Hàn-uša* (od *Hána* < *Rejhána*), *Mèjr-uša* (od *Méjra* < *Méjrema*) i sl. kao: *An-uša* od *Ana*, *Dàn-uša* od *Dána*, *Màr-uša* od *Mára* i sl.

-uška: *Fàt-uška* (od *Fáta*), *Hàn-uška* (od *Hána*) kao *Iv-uška* (od *Ivana*), *Pètr-uška* (od *Pétra*) i sl.

U vezi s tvorbom hipokorističnih oblika od muslimanskih imena orijentalnog porijekla ovdje treba iznijeti jednu interesantnu i vrlo čudnu pojavu u Cazinskoj krajini, o kojoj se u našoj naučnoj literaturi nije uopće pisalo. Radi se o ženskim dvosložnim hipokorističnim imenima sa završetkom na -o, npr. *Ajko, Bėjzo, Džéhvo, Hátó, Hávo, Kádo, Méjro, Názo, Hánkó, Rámzo, Šáho* i sl. Kad sam prvi put čuo takvo ime, mislio sam da je to usamljen slučaj, ali kad sam otišao u Cazin, Pećigrad i Veliku Kladušu, uvjerio sam se da su oblici takvih ženskih imena vrlo česti. Čak su i u matičnim uredima tako zabilježeni vlastitom rukom i bivših i sadašnjih matičara.

Kako objasniti tako čudnu pojavu i zašto ona postoji baš u Cazinskoj krajini? I da li postoji samo u Cazinskoj krajini? Dok sam prikupljao muslimanska imena po Bosni i Hercegovini, mislio sam da takvi čudni hipokoristici postoje samo u Cazinskoj krajini i samo kod Muslimana, međutim iz naknadnih usmenih obavještenja nekih naših jezičnih stručnjaka saznao sam da takvih ženskih imena ima i drugdje, i ne samo kod Muslimana.

Tako npr. dr Mate Šimundić tvrdi da se na krajnjem jugozapadu Imotske krajine, u selima Zagvozdu, Grabovcu i Rastovcu, zatim još više na zapad u selima omiške općine (Donja Žežavica, Šestanovac, Zadvarje, Slime i dr.) ženska nemuslimanska imena u nominativu jednine svršavaju na -o umjesto na -a, npr. *Jágo* mjesto *Jága*, *Iko* mjesto *Ika* (od Ilinka i Ivana) i sl. Mr Miloš Okuka je u dolini rijeke Rame takođe naišao na takve oblike imena, uglavnom kod Muslimana, a prof. Lazar Matković, prosvjetni savjetnik u Zenici obavijestio me da su među Muslimanima u dolini rijeke Bile (kod Travnika) vrlo česta ženska imena sa svršetkom na -o u nominativu jednine, npr. *Bégzo, Šázo, Hátó, Ajko* i sl.

Ovakve činjenice proširuju ovaj interesantan problem na šire područje i zahtijevaju vrlo oprezan naučni pristup. Sigurno je da do takvih hipokorističnih oblika nije moglo doći iz orijentalnih jezika, jer u tim jezicima hipokoristici od ljudskih imena uopće ne postoje, a pogotovo ih nema takvog oblika. Ni mogućnosti kakvog starobalkanskog sup-

strata ne dolazi u obzir, jer nema uvjerljivih razloga zbog kojih bi se takav supstrat sačuvao baš kod bosanskih Muslimana (i nešto u Imotskoj krajini kod Hrvata). To ne može biti ni slavenska antroponimijska crta, jer u slavenskim, a posebno u južnoslavenskim jezicima ne postoje ženska imena sa završetkom na -o u nominativu jednine. Pravi odgovor na to pitanje treba da daju buduća naučna proučavanja jugoslavenske antroponimije na srpskohrvatskom jezičnom području i takvoj pojavi moraju posvetiti posebnu pažnju.

Izuzimajući navedeni fenomen u Cazinskoj krajini, u dolini rijeke Rame i dolini rijeke Bile, a što ima svoj pandan i u jednom dijelu Imotske krajine, svi navedeni primjeri i komparacije dovode do zaključka *da su se muslimanska imena orijentalnog porijekla potpuno prilagodila tvorbenom sistemu ličnih imena u našem jeziku, da ih naš jezik bez poteškoća modificira po svojim tvorbenim modelima i pravilima, pa ih zato u proučavanju naše antroponimije ne treba odvajati od ostalih imena koja postoje na srpskohrvatskom jezičnom području.*

Problemi utvrđivanja porijekla i značenja muslimanskih imena orijentalnog porijekla

Utvrđivanje porijekla i značenja ljudskih imena nije nikada bio lak i jednostavan posao iz nekoliko razloga:

1) Lična imena i nadimci ljudi nastali su vrlo davno, još u plemensko-rodovskoj društvenoj zajednici, pa ta davina njihova nastanka vrlo često otežava utvrđivanje motiva zbog kojih su neka imena nastala.

2) Katkad se znaju motivi nastanka pojedinih imena, pa su u vezi s tim poznata i značenja, ali se sigurno ne zna njihov pravi jezični izvor.

3) Ima imena kod kojih se zna njihovo etimološko porijeklo, ali je teško objasniti motive zbog kojih su se ona našla među antroponimima.

4) Ljudi od najstarijih vremena međusobno komuniciraju pa često i njihova lična imena prelaze iz jednog jezika

u drugi. Pri tome nastaju svakovrsne modifikacije i deformacije izvornih oblika, što kasnije otežava utvrđivanje njihova porijekla i značenja.

5) Vrlo često razni motivi, religijske priče, legende i narodni običaji utječu na postanak ljudskih imena, pa tragovi do takvih utjecaja i motiva mogu odvesti na etimološke i semantičke stranputice.

6) Konačno, neki ljudi iz različitih pobuda sami konstruišu lična imena koja prividno upućuju na jedan etimološki izvor, a, u stvari, s njim imaju djelimičnu i formalnu vezu, ili nemaju nikakve veze.

Osim ovih postoji i niz drugih razloga, zavisno od toga kakva se i čija se imena proučavaju, ali bez obzira na to, činjenica je da se u antroponimijskim proučavanjima neminovno nailazi na mnogo poteškoća koje se moraju savladati na različite načine. Neke se mogu savladati samo djelimično, a neke su potpuno nesavladive.

Muslimanska imena orijentalnog porijekla u Bosni i Hercegovini, s obzirom na utvrđivanje njihova porijekla i značenja, mogu se podijeliti u tri grupe: 1) imena čije se porijeklo i značenje može sigurno utvrditi; 2) imena oko čijeg porijekla i značenja postoje neslaganja, i 3) imena neutvrđenog porijekla i značenja. Razmotrit ćemo posebno svaku od tih grupa.

Imena čije se porijeklo i značenje može sigurno utvrditi

— Pošto su u Bosni i Hercegovinu islamizaciju i orijentalnu kulturu donijeli Turci, moglo bi se pomisliti da su oni islamiziranim Bosancima i Hercegovcima dali ili preporučili lična imena iz svoga, turskoga jezika. Ali nije tako. Ni oni sami nisu tada imali dosta svojih pravih turskih imena, već najviše arapskih i nešto perzijskih. Zato je i u bosanskohercegovačkih Muslimana najveći dio ličnih imena porijeklom iz arapskog jezika, nešto manje iz perzijskog, a najmanje iz turskoga jezika.

Na osnovu glasovne strukture, oblika i značenja i na temelju autoritativnih rječnika i leksikona može se sigurno utvrditi da svoje porijeklo s odgovarajućim značenjem imaju u *arapskom jeziku* slijedeća imena: (Muška) *Abas, Abdulah,*

Abdulatif, Abdulaziz, Abduldželil, Abdulfetah, Abdulgafur, Abdulgafar, Abdulgarija, Abdulhalim, Abdulhamid, Abdulkadir, Abdulkerim, Abdulmedžid, Abdulmelik, Abdulvehab, Abdunasir, Abdurahim, Abdurahman, Abdurezak, Abduselam, Abdušehab, Abid, Adalet, Adil, Adnan, Advan, Afan, Ahmed, Aid, Ajet, Akif, Alaudin, Alem, Alija, Amer, Amir, Arif, Asim, Atif, Azem, Azim, Bahir, Bahrija, Bakir, Behaudin, Behdžet, Behlul, Bekir, Besim, Bešir, Burhanudin, Camil, Čašif, Čazim, Džafer, Džahid, Džavid, Dželaludin, Džemal, Džemaludin, Džemil, Dževad, Dževdet, Džihad, Edhem, Edib, Ekrem, Emin, Emir, Enes, Ensar, Enver, Esad, Esed, Ešref, Fadil, Fahir, Fahrudin, Faik, Faris, Faruk, Fazlija, Fehim, Fejsal, Ferid, Fikret, Fuad, Galib, Gazija, Habib, Hadžib, Hafiz, Hajdar, Hajrudin, Hakija, Halid, Halil, Hamdija, Hamid, Hamza, Haris, Hasan, Hasib, Hašim, Hazim, Hidajet, Hifzija, Hikmet, Hilmiya, Hulusija, Husein, Husnija, Ifet, Igbal, Irfan, Islam, Ismet, Izet, Izudin, Kasim, Kemal, Kerim, Latif, Lebib, Lutfiya, Madžid, Mahir, Mahmud, Malik, Mehmed, Mensur, Mevludin, Midhat, Muamer, Mudžahid, Mufid, Mugdim, Muhamed, Muharem, Muhibija, Muhsin, Mumin, Munever, Munib, Munir, Muradif, Murad, Muris, Mursel, Mustafa, Muzafer, Nadil, Nahid, Nail, Naim, Namik, Nasrudin, Nazif, Nazim, Nedim, Nedžad, Nedžat, Nedžib, Nedžim, Nedžmudin, Nezir, Nizam, Numan, Nuriya, Nurudin, Nusret, Ragib, Raif, Ramadan, Rasim, Rašid, Redžep, Refik, Rejhan, Rešad, Rešid, Rifat, Riza, Rizvan, Sabahudin, Sabit, Sabrija, Sadija, Sadik, Safer, Safet, Sakib, Salahudin, Salih, Salim, Samid, Sead, Sejjudin, Sejjulah, Selim, Sidik, Siradž, Šaban, Šefik, Šekib, Šemsudin, Šerif, Ševal, Ševket, Šihabudin, Sukrija, Tahir, Tajib, Tarik, Teufik, Ulfet, Vahid, Vefik, Vehab, Vehid, Vehbija, Vekas, Velid, Velija, Zahid, Zahir, Zaim, Zakir, Zafir, Zekir, Zikrija, Zihnija, Zija, Zuhdija, Zufer, Zulfikar, Zulkarnein i još mnoga druga koja se zbog svoje velike brojnosti ne mogu sva ovdje navesti.

Od ženskih imena navest ću samo neka poznatija koja nisu nastala od muških jednostavnim dodavanjem nastavka -a za ženski rod. (Ženska): Aiša, Amina, Azra, Bedrija, Behidža, Behija, Ekmela, Fatima, Hajrunisa, Hatema, Hatidža, Hedija, Huriya, Kanita, Kevsera, Lamiya, Mebrura,

Mevlida, Meliha, Misala, Mubera, Mujesira, Mukadesa, Munezaha, Muzejena, Nadžija, Nedžmija, Nezaheta, Nezaketa, Razija, Sabaheta, Sadeta, Zejneba, Zineta, Zulejha i dr:

Utvrđivanje značenja ovakvih imena ne zadaje velike poteškoće. Ona obično označavaju lijepe ljudske moralne i fizičke osobine, ili znače ime lijepog cvijeta, ili ime neke hrabre životinje, ili neku omiljenu boju, ili označavaju neku titulu, privrženost bogu i vjeri i sl. Evo nekoliko primjera:

Adil = pravedan, pošten, čestit; *Ahmed* = mnogo pohvaljen; *Akif* = ustrajan, neumoran, uporan; *Azra* = djeвица, nevina djevojka; *Bahir* = lijep, divan, krasan; *Behdžet* = = ljepota, sjaj, radost; *Esed* = lav; *Edib* = dobro odgojen, uljudan, fin; *Emir* = vladar, vođa, naredbodavac; *Edhem* = crn, vran; *Faruk* = onaj koji dobro razlikuje istinu od neistine; *Hazim* = odlučan, pametan; *Hajdar* = lav; *Latif* = nježan, blag; *Malik* = vladar, upravitelj; *Mufid* = koristan; *Abdulah* = božiji rob, sluga; *Sejjudin* = mač vjere; *Kejhan* = bosiljak itd.

Međutim, neka od muških i ženskih imena arapskog porijekla imaju čudno i neobično značenje. Tako npr. muško ime *Abas* u prijevodu znači »namrgođen, smrknut, namršten«. Njegovo značenje, dakle, nije sasvim lijepo, ali treba shvatiti da su predislamski Arapi često davali imena u kojima se odražava njihova surova beduinska narav, ili su takvim i sličnim imenima, što je vjerovatnije, željeli sačuvati dijete od djelovanja zlih duhova, demona i drugih nečistih sila. Prema tome *Abas* je po svome značenju zaštitno (proti-laktično) ime. Iz istih razloga i *Vekas* je postalo ljudsko ime, a u prijevodu znači »zamka ili mreža za hvatanje ptica«. Čudno značenje ima i ime *Zulkarnein*. U prijevodu s arapskog to znači »onaj koji ima dva roga«. Arapska tradicija tim imenom, zapravo nadimkom, naziva Aleksandra Makedonskog (Velikog), ali *Zulkarnein* se spominje i u Kur'anu kao bogougodan čovjek, koji nema nikakve veze s Aleksandrom Makedonskim. Zato ostaje neobjašnjeno ko je taj *Zulkarnein*, ali ime svojim značenjem upućuje na zaključak da je nastalo radi zaštite od zlih duhova i demona (kao *Abas* i *Vekas*).

Iz arapskog jezika potječu i ženska imena *Hatidža* i *Fatima*. Njihovo etimološko porijeklo nije sumnjivo, ali njihova značenja navode na razmišljanje. *Hatidža* je bila Muhamedova žena, a *Fatima* je njezina i Muhamedova kći. U prijevodu s arapskog jezika *Hatidža* znači »nedonošče, rođena prije vremena«, a *Fatima* znači »odbijena od sise, od dojenja«. Značenja su, dakle, vrlo čudnovata i navode na pomisao da među takvim imenima majke i kćerke postoji neka veza, ali zasad je ona nejasna i neutvrđena. Nije isključeno da njihova imena čuvaju tragove stvarne istine.

Iz staroperzijskog ili novoperzijskog jezika potječu ova poznatija imena:

(Muška) — *Ardešir, Bahtijar, Behram, Berin, Cejvan, Damađ, Derviš, Dilaver, Dilber, Džan, Džanan, Džemšid, Đulizar, Ferhad, Firdus, Firuz, Hurem, Huršid, Husrev, Ibrišim, Isfendijar, Jasmin, Javer, Kahriman, Mehridžan, Merdan, Neriman, Nevres, Nevzad, Niđar, Nijaz, Pertev, Pirija, Rustem, Server, Šahbaz, Šahin* i dr.

(Ženska) — *Afitaba, Arzija, Arzumana, Bakša, Behara, Bihtera, Dilfuruza, Džanfeza, Dževahira, Dževdana, Đula, Đulhebara, Đulistana, Đulzada, Firdevsa, Mihrumana, Naza, Pakiza, Pemba, Ziba* i dr.

Neka od ovih imena (muških i ženskih) imaju svoje porijeklo i značenje u davnoj staroiranskoj historiji i mitologiji. Tako je npr. ime *Ardešir*, što znači »onaj koji ima dobru vlast«, bio omiljen naziv starih iranskih vladara, a uzimali su ga obično poslije dolaska na prijesto. Time su htjeli naglasiti zakonitost svoje vlasti, osobito ako je ona bila oduzeta od prethodnog vladara.

Zanimljiv je postanak imena *Behram*. Sovjetski orijentalist Alim Gafurov kaže da se u tom imenu krije staro avestičko ime *Veretragna*, ime boga pobjede, koji progoni zlog demona *Veretru* (usp. avestičko *gna* sa slavenskim glagolom *gnati* = goniti, tjerati). Oblik *Veretragna* postepeno se po fonetskim zakonima staroperzijskog i srednjo-

perzijskog jezika mijenjao najprije u *Varahran*, pa u *Vahran* i na koncu u *Behram*.⁶³⁾ Danas je to u novoperzijskom jeziku naziv za planetu Mars, a postalo je i ljudsko ime.

Džemšid je ime legendarnog staroiranskog cara, a doslovno znači »sjajni, blistavi Džem«.

Rustem je sin viteza Zala i najveći legendarni junak Perzije. Živio je u 6. st. pr. n. e. i vodi porijeklo od cara Džemšida. Ime *Rustem* (zapravo *Rustehem*) sastoji se od 2 riječi: *rust* = rast, stas i *tehem* = moćan, snažan, jak, što doslovno znači »jak rastom, snažnog tijela«.

Ime *Isfendijar* teško je objasniti na osnovu savremenog perzijskog jezika, ali je Alim Gafurov našao njegovu etimologiju i značenje u starim oblicima toga imena. Jedan od njih je *Spendijar*, sačuvan samo u jermenskom jeziku. Prema njegovu tvrđenju to je ime nekada imalo oblik *Spentodata*, pa je po fonetskim zakonima dobilo oblik *Spenddat*, a kasnije *Spendjat*. U kontaminaciji s imenima koja se završavaju na *-jar* (Bahtijar, Šehrijar i sl.) taj se oblik pretvorio u *spendijar*.⁶⁴⁾ Oдавде Gafurov ne ide dalje, ali treba ići dalje dok se ne dobije oblik *Isfendijar*. Što se kasnije dogodilo? Dogodilo se ono što se moralo dogoditi. U akciju je stupio utjecaj arapskog jezika i njegove fonetike. Kako u arapskom jeziku nema fonema *p*, to se on obavezno zamjenjuje labiodentalom *f* pa nastaje *Sfendijar*. Ali u arapskom jeziku riječ ne može početi grupom suglasnika pa se takva prepreka uklanja dodavanjem početnog vokala *i* (usp. Skender > Iskender i sl.) i nastaje potpuno pravilno oblik *Isfendijar*. Doslovno značenje toga imena je »onaj koga je dala svetost«, ili »dar svetoga boga«.

Ženska imena perzijskog porijekla ne vežu se svojim značenjem za legende i mitove već za pojmove koji svojim osobinama daju ženskom biću lijepe attribute, ili ga metaforički s njima izjednačuju i upoređuju. Takó npr. *Afitaba*, (*Aftaba*) = sunce, sunčev sjaj; *Arzija* = želja, čežnja, žudnja; *Behara* = proljeće; voćni cvijet; *Dilfuruza* = ugodna, privlačna; *Džanfeza* = ona koja srce razveseljava; *Dževahira*

⁶³⁾ Alim Gafurov — op. cit. str. 59 i 60.

⁶⁴⁾ Alim Gafurov — op. cit. str. 128, 129, 130.

= dragulji, skupocjen nakit; *Đula* = cvijet, ruža; *Đulbehara* = proljetni cvijet, ružin cvijet; *Đulistana* = cvijetnjak, ružičnjak; *Firdevsa* = raj, dženet, perivoj; *Mihrumana* = = slična suncu; *Naza* = ljupkost, čar, gracioznost; *Pakiza* = čista, nevina, lijepa; *Ziba* = nakićena, elegantna, lijepa, itd.

Iz turskog jezika potječe relativno mali broj muslimanskih imena i utvrđivanje njihova značenja ne zadaje velikih poteškoća. Od muških imena turskog porijekla najveći dio je nastao od nekadašnjih vojnih i feudalnih titula u bivšoj Turskoj Carevini. Tako je npr. ime *Agan* nastalo od titule *aga*, *Began* od titule *beg*; *Alajbeg* = zapovjednik spahija u sandžaku; *Atlaga* = starješina konjanika; *Bešlaga* = zapovjednik vojnog odreda bešlija i t. sl.

Malo ima muških imena turskog porijekla koja imaju neko drugo značenje. To su uglavnom ova: *Ajdin* = svijetao, jasan, sretan; *Arslan* = lav; *Demir* = gvožđe; *Dursun* = neka stane; *Durmiš* = onaj koji je stajao, trpio; *Đuzel* = lijep; *Jašar* = on živi; *Kaplan* = tigar; *Kurt* = vuk; *Orhan* = car rovova, opkopa, utvrđenja.

Malobrojna ženska imena turskog porijekla različitog su značenja. Neka su izvedena od muških imena dodavanjem našeg nastavka -a za ženski rod, npr. *Ajdina* (od *Ajdin*), *Begana* (od *Began*), *Đuzela* (od *Đuzel*), a neka imaju druga samostalna značenja koja odgovaraju ženskim osobama, npr. *Alma* = jabuka; *Altuna* = zlato; *Duda* = žena, gospođa; *Đumiša* = srebro; *Hanumica* = gospođica; *Jilduza* = zvijezda.

Među muslimanskim imenima orijentalnog porijekla ima ih izvjestan broj čije je etimološko porijeklo u *starohebrejskom jeziku*. Ona su u arabiziranom obliku ušla u arapsku muslimansku antroponimiju uglavnom preko kur'anskih priča i tekstova, a odatle su ih preuzimali ostali islamizirani narodi. To su uglavnom imena starozavjetnih proroka, vjerovjesnika, ili nekih drugih svetih osoba, npr.: *Benjamin* = sin sreće, sin desne ruke, sin ljubimac; *Danijal* = bog je (moj) sudac; *Davud* = dragi, voljeni; *Džebrail* = = božiji čovjek; arhanđel Gavriilo (Gabriel); *Ibrahim* =

= otac mnoštva; *Ishak* = on će se smijati; *Ismail* = bog sluša, bog čuje; *Junus* = golub; *Sulejman* = miran, miroljubiv, itd.

Priličan broj muslimanskih imena po svome etimološkom porijeklu ne pripada samo jednom orijentalnom jeziku. To su obično složena imena, čiji jedan dio potječe iz jednog, a drugi iz drugog jezika. Tako je npr. u imenima: *Alaga*, *Abdaga*, *Fazlaga*, *Hadžaga*, *Hajraga*, *Hasaga*, *Husaga*, *Nuraga* i sl. prvi dio iz arapskog, a drugi dio (-aga) iz turskog jezika. To su, dakle, imena *arapsko-turskog porijekla*, čije se značenje utvrđuje prema značenju njihovih sastavnih dijelova.

Rjeđe postoji obrnuta kombinacija, u kojoj je prvi dio turski, a drugi arapski. Evo nekoliko takvih primjera: *Ajnur* (tur. *ay* = mjesec + ar. *nūr* = svjetlost); *Begajet* (tur. *beg*, *bey* = civilna i vojna titula u bivšoj Turskoj Carevini + ar. *āyāt* = znak, oznaka, biljeg); *Begemina* (tur. *beg* + ar. *āmīnā* = vjerna, pouzdana); *Kurtalija* (tur. *kurt* = vuk + ar. *ālī* = visok, uzvišen).

Iz kombinacije *arapskog i perzijskog* dijela nastala su npr. ovakva imena: *Alemdar* (ar. *‘alām* = znak, zastava, simbol + perz. *dār* = prez. osnova od gl. *dāšten* što znači »držati, imati«; dosl. značenje = zastavnik); *Behadil* (ar. *bāhā* = ljepota + perz. *dil* = duša, srce; dosl. značenje = ljepota duše, ljepota srca); *Mirzad* (ar. *āmīr* = vladar, kralj, gospodar + perz. *zāde* = dijete; dosl. značenje = kraljević, princ); *Nurdžihan* (ar. *nūr* = svjetlost + perz. *gihān* = svijet; dosl. značenje = svjetlost svijeta).

Obrnuta kombinacija, u kojoj je prvi dio perzijskog a drugi arapskog porijekla, dala je ovakva složena imena: *Dilruha* (perz. *dil* = srce, duša + ar. *rūḥ* = duša; dosl. zn. = srce i duša); *Ferhadudin* (perz. *ferḥād* = onaj koji donosi pobjedu + ar. *ādīn* = vjera; dosl. zn. = onaj koji donosi vjeri pobjedu); *Dževhermisala* (perz. *ğewher* = dragulj, nakit + ar. *miṭāl* = uzorak, primjer; dosl. zn. = primjer, uzor dragulja); *Đulesma*, *Đulešrefa*, *Đulfatima* gdje je prvi dio *đul* iz perz. *gul* = cvijet, ruža, a drugi iz arapskog jezika.

Najmanje ima imena koja su nastala kombinacijom turske i perzijske, odnosno perzijske i turske komponente. Iz prve kombinacije (*tursko-perzijske*) mogu navesti samo 2 ženska imena: *Begzada* (tur. *beg, bey* + perz. *zāde* = dijete; dosl. zn. = begovsko dijete, begovska kći) i *Sevdiđžana* (tur. *sevdi* = volio sam, a upotrebljava se i kao adjektiv sa značenjem »voljen, zaljubljen« + perz. *ġān* = duša; dosl. zn. = ono što duša voli, ono što je srcu drag), a iz druge kombinacije (*perzijsko-turske*) 3 muška imena: *Đulaga* (perz. *gul* = cvijet, ruža + tur. *aga*); *Đulbeg* (perz. *gul* + tur. *beg*) i *Piraga* (perz. *pir* = starac, starješina jednog derviškog reda + tur. *aga*).

Imena oko čijeg porijekla i značenja postoje neslaganja

Nije mali broj muslimanskih imena čije je porijeklo i značenje teško s naučnom sigurnošću utvrditi i sigurno objasniti. I vrlo poznati onomastičari, leksikografi, leksikolozi i etimolozi, u najboljoj namjeri da dođu do naučne istine, često su skretali na stranputicu, ili su svoja rješenja doveli samo do stepena pretpostavke. Neki su bili u svojim tvrđenjima čak i kategorični, ali se kasnijim proučavanjima dokazalo da ima i boljih objašnjenja od njihovih. Tako je to u nauci (a njoj pripada i onomastika) i tako će i dalje biti, jer niko nije toliko moćan i sposoban da sam dođe do svih naučnih istina. Zbog toga se ne treba čuditi ako među pojedinim onomastičarima postoje neslaganja oko utvrđivanja porijekla i značenja nekog imena. Mogu to biti čak i zablude, ali ne treba zaboraviti da ni najteže zablude u nauci nisu uzaludne; one sve služe pročišćavanju istine.

Teško je u ovoj prilici nabrojati sva muslimanska imena orijentalnog porijekla čije je porijeklo ili značenje dovelo do neslaganja među stručnjacima za njihovo proučavanje. Navest ću zato samo nekoliko poznatijih imena i ukazati na različita tumačenja njihova porijekla i značenja.

Pođimo od muškog imena *Adem*, što odgovara biblijskom imenu *Adam*. N. A. Petrovski⁶⁵) utvrđuje da to ime potječe od starohebrejskog *'ādām* = čovjek, a u »Rječniku biblijske teologije« stoji da to dolazi od starohebr. *adamah*

⁶⁵) N. A. Petrovski — op. cit. str. 41.

= zemlja.⁶⁶⁾ S tim se slaže i »Biblijski leksikon«,⁶⁷⁾ ali Oleg Mandić tvrdi da to ime potječe od starohebr. *adham* = ljudska vrsta, a spominje i mogućnost da dolazi od akadskog *udm* = rod.⁶⁸⁾ Bit će najvjerovatnije da to ime potječe iz starohebrejskog jezika i da ima semantičku vezu s riječi »zemlja«, jer je po biblijskoj legendi *Adam* (Adem) stvoren od zemlje. Pošto je po starozavjetnoj biblijskoj priči Adam prvi čovjek na Zemlji i začetnik ljudskog roda, njegovo je ime dobilo značenje »čovjek stvoren od zemlje«.

U Bosni i Hercegovini postoji muslimansko ime *Adul*. Ibrahim Kemura ga piše *Adžul* i izvodi ga od arapske riječi '*ağul* = mlada kamila; brz, hitar.⁶⁹⁾ Ja sam dugo razmišljao o tom imenu i nikako se nisam mogao složiti s Kemurinim tumačenjem iz ovih razloga: 1) *Adul* nije moglo nastati od arapskog '*ağul* zbog akcenta, jer da je od toga nastalo, onda bi se izgovaralo *Adūl* (kao npr. *Bēhlūl*, *Mēnsūr* i sl.). 2) Ako je *Adul* nastalo od ar. '*ağul*, onda zašto to ime niko ne izgovara *Adžul* već samo *Adul*?! Čak i oni Muslimani koji vrlo dobro razlikuju *đ* i *dž*, govore samo *Adul*. Znači, u tome imenu nije nikad ni bilo afrikate *dž*.

Poslije dužeg razmišljanja došao sam do zaključka da je ime *Adul* nastalo od turskog *ak* = bijel + perz. *guł* = ruža, cvijet. Dakle, *Akgul* > *Aggul* > *Agul* > *Adul* (kad se uzme u obzir da prez. palatalno *g'* u našem jeziku daje *đ*). Prema tome *Adul* ne potječe iz arapskog '*ağul* i ne znači »mlada kamila; brz, hitar«, već je tursko-perzijska složenica i znači »bijeli cvijet, bijela ruža«. Potvrdu za ovakvo objašnjenje našao sam kod sovjetskog orijentaliste Alima Gafurova, koji kaže da na turskojezičnim područjima srednje Azije ima dosta imena s komponentom *ak* (Akmuhamed, Akmirza, Akbej i sl.) i da riječ *ak* u prenesenom značenju može značiti i »sretan«.⁷⁰⁾

⁶⁶⁾ Xavier Leon — Dufour: »Rječnik biblijske teologije«, izd. »Kršćanska sadašnjost«, Zagreb, 1969.

⁶⁷⁾ Biblijski leksikon, izd. »Kršćanska sadašnjost, Zagreb, 1972.

⁶⁸⁾ Oleg Mandić — Leksikon judaizma i kršćanstva, izd. Matice hrvatska, Zagreb, 1969.

⁶⁹⁾ Ibrahim Kemura — op. cit. str. 14.

⁷⁰⁾ Alim Gafurov — op. cit. str. 38, 39.

Etimologiju imena *Asaf* (*Asif*) Ibrahim Kemura nalazi u arapskom jeziku i kaže da znači »žestok, jak, buran«. ⁷¹⁾ Tačno je da u ar. jeziku *ʿašif* = žestok, jak, buran, ali samo ako se takva osobina odnosi na vjetar (npr. *rīḥun ʿašifātun*), međutim, teško je vjerovati da bi od toga nastalo ljudsko ime. Abdulah Škaljić u svome rječniku turcizama ima takvo ime, navodi da potječe iz jevrejskog jezika i da je to lično ime Solomonoovog ministra, ali o njegovoj etimologiji i značenju ne kaže ništa određeno. ⁷²⁾ U »Biblijskom leksikonu« stoji da *Asaf* potječe iz starohebrejskog jezika i da znači »On se smilovao«.

Ime *Bilāl* Abdulah Škaljić ne prevodi, ali kaže da potječe iz arapskog *bilāl*, što znači »posjetiti zavičaj, posjetiti roditelje u rodnom kraju«. ⁷³⁾ Teufik Muftić za riječ *bilāl* utvrđuje ova značenja: »vlaga, mokrina; voda; mlijeko; osvežavajuće piće; sastajalište«, a uz to dodaje da je *Bilal* i vlastito ime. ⁷⁴⁾ Nasuprot tome Alim Gafurov ime *Bilal* prevodi s arapskog kao »zdrav, oporavljen«. ⁷⁵⁾ Mora se priznati da arapski korišten od kojeg je izvedeno ime *Bilal*, ima više različitih značenja, pa je moguće da su sva tri spomenuta tumačenja na svoj način ispravna i tačna.

Porijeklo imena *Jakub*, što odgovara biblijskom imenu *Jakov*, *Jačob*, Abdulah Škaljić nalazi u arapskom jeziku, dok se ostali leksikografski izvori koje ovdje navodimo slažu da to ime potječe iz starohebrejskog jezika. Međutim, u objašnjenju značenja toga imena ima više neslaganja. Škaljić i Kemura ga nikako ne prevode, a Bratoljub Klaić tvrdi da *Jakob* potječe od hebrejskog *iaḥagob*, što znači »on slijeđi (boga)«. ⁷⁶⁾ Bliski tome su i sovjetski onomastičari Pe-

⁷¹⁾ Ibrahim Kemura — op. cit. str. 16.

⁷²⁾ Abdulah Škaljić — Turcizmi u srpskohrvatskom jeziku, izd. »Svjetlost«, Sarajevo, 1965. str. 100.

⁷³⁾ Abdulah Škaljić — op. cit. str. 142.

⁷⁴⁾ Teufik Muftić — Arapsko-srpskohrvatski rječnik, izd. Izvršni odbor Udruženja ilmiye u SR BiH, Sarajevo, 1973. str. 283.

⁷⁵⁾ Alim Gafurov — op. cit. str. 171.

⁷⁶⁾ Bratoljub Klaić — Rječnik stranih riječi, izraza i kratica, izd. »Zora«, Zagreb, 1962.

trovski i Gafurov. Petrovski to ime prevodi: »on slijedi nekoga«, a Gafurov: »onaj koji ide za nečijim tragom«. ⁷⁷⁾ ⁷⁸⁾ Međutim, Oleg Mandić tvrdi da *Jakov* znači: »on hvata za petu« i da je »tako nazvan zato što je u času rođenja držao svog starijeg brata blizanca Ezava za petu«. ⁷⁹⁾ Konačno, postoji još jedno mišljenje u »Biblijskom leksikonu«, gdje se *Jakov* prevodi kao »božanstvo zaštićuje«.

Zanimljivo će biti ako se ovdje ukaže na porijeklo i značenje ženskog imena *Léjla*. I Abdulah Škaljić, a za njim i Ibrahim Kemura tvrde da ovo ime potječe od arapske riječi *läylā* (ili *lailā*), što znači »veoma tamna noć«. Teufik Muftić za riječ *läylā* utvrđuje ova značenja: »vrlo duga, teška, mračna (noć); početak djelovanja (vina)« i uz to navodi da je to i vlastito ime. ⁸⁰⁾ I autoritativni njemački »Duden-Lexikon der Vornamen« od Günthera Drosdowskog ima ime *Leila* uz koje stoji: »weibl. Vorname arabischen Ursprungs, eigentlich »Dunkelheit, Nacht«. Der Name, der in England schon längere Zeit gebräuchlich ist, wurde in Deutschland erst nach dem zweiten Weltkrieg (vor allem durch die Schlagersängerin Leila Negra) bekannt.« ⁸¹⁾ (Prijevod: »Žensko ime arapskog porijekla sa značenjem »mrak, noć«. Ime, koje je u Engleskoj već duže vremena uobičajeno, u Njemačkoj je postalo poznato tek poslije drugog svjetskog rata, uglavnom preko pjevačice šlagera Lejle Negre.«)

Nasuprot ovakvoj etimologiji stoji mišljenje Alima Gafrova, koji kaže da je žensko ime *Lejla* postalo u arapskom svijetu vrlo popularno zahvaljujući pjesničkoj legendi o tragičnoj ljubavi mladića Kaisa, zvanog Medžnun, i kćerke susjednog plemenskog starješine Lejle. U pjesmi ona nije *Lejla* već *Lejli*, a u arapskom pismu *Lejli* se može čitati i kao *Lili*, što u prijevodu sa starohebrejskog, odakle je to

⁷⁷⁾ N. A. Petrovski — op. cit. str. 235.

⁷⁸⁾ Alim Gafurov — op. cit. str. 239.

⁷⁹⁾ Oleg Mandić — op. cit.

⁸⁰⁾ Teufik Muftić — op. cit. str. 3223.

⁸¹⁾ Günther Drosdowski — Duden Lexikon der Vornamen, Bibliographisches Institut, Mannheim/Zürich, Dudenverlag, 1968. str. 137.

ime, po svoj prilici, preuzeto, znači »ljiljan, krin«. Do oblika *Lejla* (od Lili i Lejli) došlo je po analogiji na ostala arapska ženska imena sa svršetkom na -ā (-āt).⁸²⁾ Dakle, po mišljenju A. Gafurova ime *Lejla* nije arapskog već starohebrejskog porijekla i ne znači »veoma tamna noć«, već »ljiljan, krin«. Takvo mišljenje bez jačih dokaza može biti samo pretpostavka.

I objašnjenje imena *Šeharzada* zaslužuje pažnju. Abdulah Škaljić u svome rječniku turcizama nema to kao vlastito ime, već samo kao zajedničku imenicu *šeharzada*, koju veže za natuknicu *šehzada* i oboje tumači kao složenicu od perz. *šāh*, *šeh* = kralj, car + perz. *zāde* = dijete; u prijevodu = »princeza, careva kći«. I Kemura je to shvatio kao složenicu od arapskog korijena *šāhr* = biti čuven, slavan, znamenit i od perz. riječi *zāde* = dijete, pa je ime *Šeharzada* preveo kao »slobodna, uzvišena roda«.⁸³⁾

Međutim, A. Gafurov smatra da je to ime po porijeklu i značenju potpuno perzijsko. Ono je nekad bilo *Čehrazad*, složeno od perz. riječi *čehr* = lice i perz. *azad* = plemenit, blagorodan, pa u prijevodu znači »djevojka plemenita (blagorodna) lica«. Kako u arapskom pismu nema znaka za glas č (Perzijanci su s islamizacijom primili i arapsko pismo — primjedba moja), to se ime *Čehrazad* pisalo *Šehrazad*. Premda je kasnije u perzijski alfabet uneseno slovo č, ostalo je i dalje tradicionalno pisanje *Šehrazad*.⁸⁴⁾

Nije potrebno navoditi ostala imena oko čijeg porijekla i značenja postoje neslaganja. Dovoljno ih je i ovoliko da se vidi kako su teški putevi u antroponimijskoj etimologiji i semnatici, a posebno kad se proučavaju orijentalna imena u kojima se ukrštavaju elementi i tragovi semitskih, turskih, indoevropskih i drugih jezičkih grupa. Još kad se tome dodaju i utjecaji raznih religija, legendi i mitova, problemi postaju još teži. Zato nije čudo što ima ličnih imena čije porijeklo i značenje nauka nije mogla ni do danas sigurno utvrditi.

⁸²⁾ Alim Gafurov — op. cit. str. 92, 93.

⁸³⁾ Ibrahim Kemura — op. cit. str. 60.

⁸⁴⁾ Alim Gafurov — op. cit. str. 151.

Imena neutvrđenog porijekla i značenja — Imena ove kategorije su svojom tajanstvenom etimologijom i neutvrđenim značenjem za nauku veoma interesantna pa zaslužuju izuzetnu pažnju. Tu prije svega spadaju neka imena koja su preuzeta iz Biblije i Kur'ana, a o čijem se porijeklu i značenju može samo nagađati, ili ne reći ništa.

Počinjemo od ženskog imena *Belkisa*. To je ime legendarne kraljice države Saba (u Jemenu). Prema legendi održavala je prijateljske veze s kraljem Solomonom (Sulejmanom), a kasnije se i udala za njega. Neki je nazivaju i *Balkida*, a arapski izvori u obliku *Bilqīs* navode da je njezino pravo ime »Yālqamā bintu-l-Yāšrahi-bni-l-Ḥāriṭ«. Od autora stručne literature koju ovdje navodim, niko ne pokušava da kaže iz kojeg jezika potječe to ime i kakvo ima značenje. Jedino Abdulah Škaljić upućuje na njegovo jevrejsko porijeklo, ali o značenju ne kaže ništa. Dakle, etimološko porijeklo i značenje imena *Belkisa* zasad je neutvrđeno.

I muško ime *Hārūn* spada u ovu kategoriju imena. Oleg Mandić mu ne daje nikakvu etimologiju, Abdulah Škaljić kaže da je preuzeto iz jevrejskog jezika ali ga ne prevodi, dok u »Biblijskom leksikonu« stoji da je porijeklom iz hebrejskog ali nepoznata značenja. N. A. Petrovski pretpostavlja da to ime potječe iz starohebrejskog i daje mu značenje »sanduk, kovčeg zavjeta«,⁸⁵ a A. Gafurov tvrdi da je iz starohebrejskog i prevodi ga »gorski, planinski«.⁸⁶ Naš arabist dr Teufik Muftić u svome Arapsko-srpskohrvatskom rječniku uz riječ *hārūn* ima oznaku da nije arapskog porijekla, da u prijevodu znači »mačak« i da uz to može biti i vlastito ljudsko ime.⁸⁷ Zbog svega navedenog može se sigurno reći da ime *Harun* (što odgovara biblijskom imenu *Aron*) ima potpuno neutvrđeno značenje.

Muško ime *Idrīs* takođe ima nejasnu i neutvrđenu etimologiju. Po islamskoj tradiciji to je ime jednog vjerovjesnika (pejgambera), zapravo nadimak starozavjetnog proroka Enoha (Henoha). Neki islamski teolozi pokušavaju ime *Idrīs*

⁸⁵) N. A. Petrovski — op. cit. str. 33.

⁸⁶) Alim Gafurov — op. cit. str. 234.

⁸⁷) Teufik Muftić — op. cit. str. 3638.

dovesti u vezu s arapskim glagolom *dārāsā* = učiti, izučavati, ali to su samo nategnuti pokušaji bez čvrstog naučnog oslonca.

I etimologija imena *Jahja* nije sasvim jasna. Islamski *Jahja* odgovara kršćanskom sv. Ivanu, odnosno hrišćanskom sv. Jovanu Krstitelju, čije ime potječe od starohebrejskog *Johanān* = »Jehova je milostiv«. Abdulah Škaljić ime *Jahja* povezuje s arapskim korijenom »*ḥayy*« = živ, pa bi to ime imalo značenje »Živi«, a Gafurov ukazuje da se arapsko *Jahja* fonetski podudara sa starohebrejskim *Jehija*, što je po značenju blisko s imenom *Johanān*. Prvo znači »milost Jahve«, a drugo »Jehova je milostiv«. a *Jahve* i *Jehova* su različite glasovne modifikacije trosložnog starohebrejskog korijena, čije je značenje »svevišnji bog«.⁸⁸⁾

U ovu kategoriju imena ide i žensko ime *Mèrjema*, što odgovara biblijskom imenu *Mirjam*, odnosno grčko-latinskom obliku *Marija*. Kakvi su sve pokušaji učinjeni da se nađe prava i sigurna etimologija tog imena! Abdulah Škaljić misli da to ime potječe iz starojevrejskog jezika i da mu je osnovno značenje »uporna, gorka«. Alim Gafurov ne sumnja u njegovo starohebrejsko porijeklo, ali sumnja da znači »gorka«, pa je pored objašnjenja stavio znak upitnika.⁸⁹⁾ Oleg Mandić ime *Marija* upućuje na hebrejsko ime *Mirjam* i kaže da to znači »gorka«, a u »Biblijskom leksikonu« stoji da je *Marija* grčko-latinski oblik imena *Mirjam*, samo je »sporno značenje te riječi«. Bratoljub Klaić je mudro postupio objašnjavajući ime *Marija*. On nije preferirao nijedno navedeno mišljenje, već je čak iznio i jedno novo pa kaže: »*Marija*, hebr. po nekima »opora«, »trpka« (isp. Mara), po drugima isto što i *Mirjam* (v.), a po trećima riječ potječe iz staroegipatskog jezika i znači »ona koju bog voli.«⁹⁰⁾ Možda je najbolje postupio Günther Drosdowski kad je uz objašnjenje imena *Maria* napisao da potječe iz hebrejskog (aramijskog) *Mirjam*, čije je značenje nejasno.⁹¹⁾

⁸⁸⁾ Alim Gafurov — op. cit. str. 152.

⁸⁹⁾ Alim Gafurov — op. cit. str. 204.

⁹⁰⁾ Bratoljub Klaić — op. cit. str. 917.

⁹¹⁾ Günther Drosdowski — op. cit. str. 148. (»... von hebräisch (aramäisch) *Mirjam*, dessen Bedeutung dunkel ist.)

Muško ime *Mūsā*, što je arabizirana forma starohebrejskog imena *Moše* (Mojsije), takođe zadaje velike poteškoće svojim porijeklom i značenjem. U objašnjenju porijekla ovoga imena postoje dva mišljenja: 1) da je iz starohebrejskog i 2) da je iz staroegipatskog jezika. U tome je jedino usamljen Abdulah Škaljić, jer porijeklo tog imena nalazi u asirskom jeziku. Međutim, u utvrđivanju značenja oba navedena mišljenja polaze od biblijske legende po kojoj je Musa (Mojsije) kao malo dijete, da bi izbjegao faraonovu osvetu, bio stavljen u sanduk i sakriven u šibljak rijeke, a kasnije spašen. U vezi s tim evo kako se objašnjava značenje njegova imena:

»Asija nadije djetetu ime »Múša«, odakle je poslije došlo »Músa«, jer ga je našla među drvljem i vodom, a to je — veli Šalebija — kibtska riječ (staroegipatska riječ — prim. moja) složena od »mu« = voda i »ša« = drvlje.«⁹²⁾

»Mojsije, hebr. (mašah — »spaseni iz vode«; po biblijskoj priči Mojsija su — da bi ga spasili od smrti koja je, po nalogu egipatskog faraona, morala stići svu židovsku djecu — u prvim danima djetinjstva stavili u košaricu i pustili da plovi vodom; spasila ga je faraonova kći i on je kasnije došao do velikog položaja u Egiptu.«⁹³⁾

»Mojsije -egip. *mo* = sin, *še* = jezero; prema predaji oslobodilac židovskog naroda od egipatskog jarma i njegov vođa, koji ga je iz Egipta doveo do »obećane zemlje Kanaana.«⁹⁴⁾

Protiv ovakvih tumačenja, a posebno protiv starohebrejskog porijekla imena *Musa* (Moše, Mojsije), postoji mišljenje da Egipćani nisu mogli ni smjeli nazivati dijete hebrejskim imenom. Zato treba ime *Moše* vezati za staroegipatsku riječ »mešu (*messu*)« = dijete. Uz ovakvu pretpostavku stoji i Alim Gafurov jer kaže: »Po svoj prilici prijevod »nađen u vodi« treba ubrajati u nategnuta i naivna tumačenja, koja žele povezati ime s legendom.«⁹⁵⁾

⁹²⁾ Muhamed Seid Serdarević — Kratka povijest islama, Sarajevo, 1905. str. 54.

⁹³⁾ Bratoljub Klaić — op. cit. str. 971, 972.

⁹⁴⁾ Oleg Mandić — op. cit.

⁹⁵⁾ Alim Gafurov — op. cit. str. 103.

Mada je ime *Ömer* vrlo popularno, ipak je njegovo pravo značenje nejasno. *Ömer* (zapravo arapski *‘Umār*) potječe od arapskog korijena *‘amr* što znači »živjeti«, ali je teško tačno prevesti oblik *‘umār* koji je postao tako čest antroponim. Zato ga ni Škaljić ni Gafurov ne prevode.

Sve ovo što je ukratko rečeno, nije otkrilo sve poteškoće koje se mogu javiti prilikom utvrđivanja porijekla i značenja muslimanskih imena orijentalnog porijekla. Njih ima još, a ovdje su iznesene samo one osnovne i najčešće. Osim toga, ovdje nisu mogli biti navedeni svi primjeri ni s tim osnovnim poteškoćama, jer bi navođenje svih imena oko čijeg porijekla i značenja postoje neslaganja, ili čija se etimologija ne može utvrditi, zahtijevalo daleko veći prostor. Zbog toga su navedeni samo neki karakteristični primjeri da bi se dobila približna slika najosnovnijih problema koji se javljaju u ovakvom poslu. Kako će se oni riješiti i da li se mogu ikako riješiti, a posebno da li će ponuđena rješenja biti zaista dobra, to je drugo pitanje. O tome će naučna i stručna javnost dati svoje mišljenje. Važno je da se u ovoj onomastičkoj grani, koja kod nas dosad nije naučno obrađena, učini korak naprijed i da se u cjelokupnu problematiku muslimanskih imena orijentalnog porijekla u Bosni i Hercegovini unese više naučnog svjetla.

Pregled najčešćih muslimanskih imena orijentalnog porijekla po motivima i značenju

Značenja muslimanskih imena orijentalnog porijekla veoma su raznovrsna. Naši ljudi su ih u početku islamizacije preuzimali iz arapskog, turskog ili perzijskog jezika više posredno nego neposredno, ne znajući njihovo značenje u prijevodu na naš jezik. Važno je bilo da su ona »muslimanska« i da njihov nosilac može time formalno dokazati svoju pripadnost novoj vjeri. Tek je mali broj obrazovanih ljudi znao što pojedino ime znači pa su ga zato svjesno davali svome djetetu, ili su preporučivali drugima da ga daju. Što se više povećavao broj obrazovanih ljudi, što se više čitalo i saznavalo o kulturnoj historiji Arapa, Turaka i Perzijanaca, što se više dolazilo u kontakt s dru-

gim istovjernicima, tim se više širio i registar ličnih imena, a uz to i postepeno saznanje da ta imena imaju svoje značenje.

Pa ipak je to sve ostalo u relativno uskom krugu ljudi. Najveći dio Muslimana nije znao značenje imena od kojih može jedno dati svome djetetu, pa nije mogao biti značenjem ni motiviran. Tako je to uglavnom i danas. Malo ih je koji biraju orijentalno ime svome djetetu svjesni njegova značenja. Takva se imena u narodu većinom biraju po glasovnoj strukturi, obliku lakoći izgovora, zato što je neko ime »modernije«, ili što takvo ime ima neka znamenita ličnost, ili da se sačuva uspomena na neku dragu osobu itd.

Prema tome u ovom poglavlju bit će uglavnom govora o značenju muslimanskih imena u jezicima iz kojih ona potječu, gdje su motivi i značenja u uzročnoj vezi i gdje se na osnovu toga svjesno stvara širok registar raznovrsnih ličnih imena. Bosanskohercegovački Muslimani u većini slučajeva takva imena samo preuzimaju kao što to čine i drugi naši narodi kad primaju imena iz grčkog i latinskog jezika, a ne znaju njihova značenja. Mali je broj imena orijentalnog porijekla koja bosanskohercegovački Muslimani daju dječji svjesni njihova značenja.

Najviše imena orijentalnog porijekla, posebno onih iz arapskog i perzijskog jezika, kazuju svojim značenjem neku lijepu ljudsku osobinu, a nastala su s motivacijom da i novorođenče u životu bude onakvo kakvo mu značenje ima njegovo ime. Evo nekoliko takvih imena:

Muška

Adil = pravedan

Ahmed = mnogo pohvaljen

Akif = ustrajan, uporan

Alija = visok, uzvišen

Atif = milostiv

Bahtijar = sretan čovjek

Behader = hrabar, junačan

Bešim = nasmijan, veseo,

Dilaver = hrabar, odvažan

Dilber = lijep, krasan

Džavid = darežljiv, velikodušan

Dželil = velik, poštovan

Džemil = lijep, krasan

Edib = dobro odgojen, fin

Ekrem = veoma plemenit

Emin = pouzdan, čestit

Enver = veoma sjajan, blistav

Esad = vrlo sretan
Ešref = plemenit, častan
Fadil = izvrstan, odličan
Fehim = bistar, oštrouman
Hadir = zdrav, krupan
Halil = vjeran prijatelj
Halim = blag, dobroćudan
Hasan = lijep, krasan
Hazim = odlučan, čvrst
Latif = nježan, blag
Mesud = sretan, blažen
Mugdim = hrabar, smion
Nafiz = prodoran, efikasan
Nazif = čist
Nedim = dobar drug
Sabit = čvrst, jak
Sadik = iskren, istinoljubiv
Salih = dobar, valjan
Salim = zdrav
Šakir = zahvalan
Šefik = milostiv, osjećajan

Ženska

Adila = pravedna
Akifa = ustrajna, uporna
Alija = visoka, uzvišena
Atifa = milostiva
Azra = nevina, čista
Bedija = divna, prekrasna
Behidža = lijepa, krasna
Behija = divna, lijepa

Džavida = darežljiva
Dževada = darežljiva
Džemila = lijepa, krasna
Emina = pouzdana, vjerna
Fadila = izvrsna, odlična
Fehima = bistra, razumna
Feriha = vesela, zadovoljna
Fetaneta = dražesna
Habiba = draga, voljena
Hajrija = dobra, sretna
Halima = blaga, dobra
Hasena = lijepa, krasna
Kanita = pokorna
Kemija = hrabra
Lamija = blistava, sjajna
Lebib = pametna, raz-
 zumna
Magbula = ugodna, simpa-
 tična
Mahbuba = draga, mila
Mebrura = dobra, blažena
Mekrema = plemenita
Meliha = lijepa, krasna
Nafija = korisna
Nasiha = iskrena, vjerna
Nazifa = čista
Nazika = lijepa, ljupka
Pakiza = čista, nevina
Radija = zadovoljna
Sabira = strpljiva
Tajiba = dobra, lijepa-
Zekija = oštroumna

Vrlo bliska po značenju i motivaciji ovim imenima jesu ona, (a njih ima takođe dosta) koja se ne prevode pridje-

vom već poimeničenim pridjevom i imenicom lijepa značenja. U suštini, njihov izbor motivisan je istim željama i namjerama roditelja kao i kod prethodnih imena. Evo nekoliko takvih:

Muška

Adlet = pravda
Arif = znalac, učenjak
Asim = zaštitnik, branilac
Behdžet = ljepota
Faris = vitez, junak
Ferhad = pobjednik
Ismet = vrlina, poštenje
Izet = moć, sila; čast, slava
Pertev = sjaj, svjetlost
Ridvan = zadovoljstvo
Rifat = visok položaj
Selam = spas, mir
Šekib = strpljenje
Ševket = moć, sila
Teufik = uspjeh, sreća
Zuhret = sjaj, ljepota

Ženska

Asima = zaštitnica
Berajeta = nevinost, čistoća
Dilruha = srce i duša
Hikmeta = mudrost, znanje
Ifeta = nevinost
Igbala = sreća, uspjeh
Kimeta = vrijednost
Melaheta = ljepota, ljupkost
Naza = ljupkost, čar
Nidara = slika, ljepota
Nimeta = blagodat, sreća
Nusreta = pomoć, pobjeda
Sehaveta = darežljivost
Šuhreta = popularnost
Zikreta = slava, ugled
Zineta = nakit, ukras.

Ima dosta imena orijentalnog porijekla koja znače neku visoku funkciju, visok položaj u državnoj upravi, vojsci i uopće u društvu. Neka su od njih prvo bila titule i nadimci pa su kasnije postala prava lična imena, a neka su neposredno ušla u antroponimiju iz raznih razloga. Tu spadaju pretežno muška imena, ali ima nešto i ženskih, koja su od njih lako izvedena u našem jeziku. Dobar dio imena te kategorije, najviše porijeklom iz turskog jezika, naši Muslimani su usvojili znajući im značenja. Evo nekoliko primjera:

Muška: *Agan (Ago)* = gazda, starješina; *Alajbeg* = zapovjednik spahija; *Atlaga* = starješina konjanika; *Began (Bego)* = plemić; *Bešlaga* = zapovjednik

odreda bešlija; *Emir* = zapovjednik, vođa; *Ferik* = divizijski general; *Husrev* = kralj, monarh; *Javer* = ađutant; *Kaid* = viši oficir; *Malik* = vladar; *Mirza* = princ; *Mušir* = admiral, maršal; *Pašan* = general; i dr.

ženska: *Beghanuma* = begova žena; *Emira* = zapovjednica; *Malika* = vladarica; *Sultana* = carica; *Sultanija* = princeza; *Vezira* = ministarka, pomagačica; i dr.

Posebnu kategoriju imena po značenju čine ona imena koja su motivisana naglašenom pripadnošću religiji. Tu spadaju 3 vrste imena:

1) ona koja su sintagme u genitivnoj vezi čiji je prvi član riječ '*abd* (= rob, sluga) a drugi jedno od božijih vlastitih imena, pa se svako takvo ime u općem i širem značenju može prevesti kao »božiji rob, sluga«. To su samo muška imena, npr.:

Abdulah, *Abdulatif*, *Abdulaziz*, *Abdulkakija*, *Abdulbasit*, *Abduldželil*, *Abdulfetah*, *Abdulgafar*, *Abdulgafur*, *Abdulganija*, *Abdulhalim*, *Abdulhamid*, *Abdulkadir*, *Abdulkerim*, *Abdulmedžid*, *Abdumelik*, *Abdulahid*, *Abdulvedud*, *Abdulvehab*, *Abdunāsir*, *Abdurahman*, *Abdurahim*, *Abdurezak* i sl.

2) ona koja su sintagme u genitivnoj vezi čiji je drugi član riječ *Alah*, pa u tom slučaju riječ *Alah* u prijevodu postaje prisvojni pridjev (Alahov). Tu spadaju takođe samo muška imena, npr.:

Ajetulah = Alahov znak

Fethulah = Alahova
pobjeda

Ataulah = Alahov dar

Hajrulah = Alahovo dobro

Emanulah = Alahovo
okrilje

Sejfulah = Alahov mač

Fadlulah = Alahov dar

Ubejduh = Alahov ropčić

Fejzulah = Alahova milost

3) ona koja su sintagme u genitivnoj vezi čiji je drugi član riječ »*äddin*« (= vjera, religija), a prvi neka imenica koja znači nešto lijepo, povoljno i korisno za vjeru. Takvim se imenima naglašavala pripadnost ili vjeri u širem značenju, ili islamskoj religiji (u užem značenju). I ta su

imena, uglavnom, samo muška, s malobrojnim primjerima u Bosni i Hercegovini da mogu biti i ženska. Evo nekoliko primjera:

(Muška): *Alaudin* = uzvišenost vjere; *Amrudin* = životna snaga vjere; *Asmudin* = zaštita vjere; *Bedrudin* = uštap vjere; *Behaudin* = ljepota vjere; *Burhanudin* = dokaz vjere; *Dželaludin* = veličina, uzvišenost vjere; *Džemaludin* = ljepota vjere; *Fahrudin* = ponos vjere; *Husamudin* = oštar mač vjere; *Izudin* = snaga, slava vjere; *Muhidin* = preporoditelj vjere; *Muslihudin* = reformator vjere; *Nasrudin* = pomoć vjere; *Nedžmudin* = zvijezda vjere; *Nurudin* = sjaj, svjetlost vjere; *Sabahudin* = osvjet, zora vjere; *Salahudin* = solidnost, valjanost vjere; *Sejjudin* = mač, sablja vjere; *Semsudin* = sunce vjere; *Šihabudin* = meteor, zvijezda vjere; *Tadžudin* = kruna vjere; *Zehrudin* = cvijeće vjere i sl.

(Ženska): *Behaudina* = ljepota vjere; *Fahrudina* = ponos vjere; *Hajrudina* = dobro vjere; *Izudina* = snaga, slava vjere; *Muhidina* = preporoditeljica vjere; *Sabrudina* = izdržljivost vjere; *Sadudina* = sreća vjere; i sl.

Nije mali broj imena koja znače kakvo zanimanje, profesiju ili aktivnost kojom se neko bavi, npr.:

(Muška): *Amil* = radnik, službenik; *Asim* = zaštitnik, čuvar; *Azir* = pomagač, branilac; *Džabir* = ortoped, koji liječi slomljene kosti; *Hakim* = sudac; *Kaim* = čuvar pazitelj, nadzornik; *Mudžahid* = borac, ratnik; *Mursel* = glasnik, izaslanik; *Nakib* = kaligraf; *Nazim* = pjesnik, pisac; *Nazir* = nadglednik, kontrolor; *Nezir* = onaj koji opominje da se ide pravim putem; *Rasim* = pisar, crtač, bilježnik;

(Ženska): *Amila* = radnica, službenica; *Asija* = liječnica, ljekarka; *Asima* = braniteljica, zaštitnica; *Ažera* = pomagačica, braniteljica; *Muediba* = učiteljica, vaspitačica; *Nakira* = rezbar, graver;

Rasima = pisarica, crtačica; *Vakija* = zaštitnica, braniteljica, čuvarica i sl.

Mirisno lijepo cvijeće, korisna voćka i biljka česti su motivi za lično ime kod mnogih naroda, pa i kod Arapa, Perzijanaca i Turaka. Zato ima imena koja doslovno znače naziv nekog cvijeta, biljke ili voćke, npr.:

(Muška): *Jasmin*, *Karanfil*, *Nerkez* = narcis, *Rejhan* = bosiljak.

(Ženska): *Alma* = jabuka, *Đula* = ruža, svijet, *Sidreta* = lotos, *Sumbula*, *Zendžebila* = ingver, zendžefil i sl.

Među cvjetovima je osobito omiljena ruža pa se od nje izvode ili slažu nova imena, npr.:

(Muška): *Đulaga*, *Đulbeg*, *Đulemin*, *Đulizar* i sl.

(Ženska): *Đulasija*, *Đulbaisa*, *Đulbehara*, *Đulesma*, *Đulfatma*, *Đulzada*, *Đulzulejha* i sl.

Pošto su dragulji, nakit, biser, zlato oduvijek predstavljali veliku vrijednost i bili ljudima dragi, to su se njihovim imenima počela nazivati i novorođena djeca, osobito ženska. Zato ima i ovakvih ličnih imena:

(Muška): *Akik* = vrsta poludragog crvenog kamena, *ahat*, *Almas* = dijamant, *Dževher* = dragulj dragi kamen, *Suhrab* = dragi kamen rubin, *Zerin* = zlatan i sl.

(Ženska): *Altuna* = zlato, *Dževahira* = dragulji, nakit, *Dizija* = ogrlica od dukata ili bisera, *Jakuta* = dragi kamen rubin, *Merdžana* = koral, *Seniha* = nakit, ures, *Zineta* = nakit, ukras, *Zumreta* = smaragd, dragi kamen zelene boje, i sl.

Nebeska tijela, osobito Sunce, Mjesec i zvijezde, od najstarijih vremena ljudima su bila lijepa, nedokučiva, tajanstvena, njihov sjaj je izazivao divljenje, ushićenje, strahopoštovanje, pa je metaforično poređenje s njima bilo razlog da njihova imena ili njihova svojstva postanu i lična imena ljudi, npr.:

(Muška): *Ajnur* = Mjesečev sjaj; *Behram* = planeta Mars
Huršid = Sunce; *Kamer* = Mjesec; *Nudžeim*
= zvjezdica; *Šihab* = meteor, zvijezda; i dr.

(Ženska): *Af(i)taba* = Sunčeva svjetlost, Sunce; *Bedrija*
= pun Mjesec, uštap; *Jilduza* = zvijezda; *Mih-*
rumana = slična Suncu; *Nedžmija* = zvjezdolika; *Semsa* = Sunce, i sl.

Posebnu pažnju zaslužuju tzv. zaštitna (profilaktična) imena, kojima su ljudi pokušali zaštititi djecu od djelovanja zlih duhova, demona i drugih nepoželjnih sila. Takva imena svojim značenjem treba da uplaše zle duhove ili da odvrate od djeteta njihovu pažnju. (O ovome v. opširnije u poglavlju »Kako nastaje lično ime«). Zato ona znače ime neke opasne životinje ili imaju neko neobično značenje. To su, uglavnom, muška imena, npr.

Arslan = lav; *Esed* = lav; *Faim* = srdit, ljut; *Hajdar* = lav; *Kaplan* = tigar; *Kazanfer* = lav; *Kurt* = vuk; *Magdub* = ospičav, kozičav; *Osman* = mlada zmija; *Uveis* = vuk; *Zulkarnein* = koji ima dva roga, i sl.

Vrijeme rađanja djeteta čest je motiv za njegovo ime. Zato imamo imena koja znače ime mjeseca, godišnjeg doba, ili nekog praznika kada je dijete rođeno. Dobar dio imena ove kategorije naši ljudi su dali djeci znajući njihovo značenje. Evo nekoliko takvih:

(Muška): *Bajram* = ime vel. muslimanskog praznika; *Muharem* = ime prvog mjeseca islamske lunarne godine; *Safer* = ime drugog mjeseca isl. lun. godine; *Mehridžan* = jesenja ravnodnevnic; *Redžep* = ime sedmog mjeseca isl. lun. godine; *Ramadan* = ime devetog mjeseca isl. lun. godine, mjesec velikog posta; *Šaban* = ime osmog mjeseca isl. lun. godine; *Seval* = ime desetog mjeseca isl. sun. godine, i sl.

(Ženska): *Behara* = proljeće; *Bajrama* = ime vel. musul. praznika; *Nisana* = mjesec april po starom julijanskom kalendaru; *Mevluda* = rođendan Muhamedov; *Rabija* = proljeće i dr.

Konačno i neke boje, bilo kose ili kože novorođenčeta, bilo nečeg drugog što je po boji privlačno i lijepo, mogu utjecati na lično ime, pa zato postoje i ovakva imena:

(Muška): *Azur* = plav kao nebo; *Edhem* = vran, crn; *Esmer* = crnkast, garav; *Esved* = crn; i sl.

(Ženska): *Pemba* = ružičasta; *Samra* = mrka, crnomanjasta; *Sevda* = crna, garava; *Zerda* = žuta, itd.

Ovaj kratak pregled imena orijentalnog porijekla po motivima i značenju treba da pokaže u osnovnim crtama raznovrsnost poticaja, uzroka i razloga za nastanak nekog imena, ali time se ni izdaleka nije reklo sve, niti je to moguće reći. Ovdje su samo navedeni primjeri *najčešćih* motiva za nastanak ličnih imena, a njih ima toliko da se ne mogu ni nabrojati. Po značenju imena motiv se može s velikom vjerovatnoćom samo pretpostavljati, ali često i najvjerovatnija pretpostavka ne mora biti uvijek sigurna garancija za pravi motiv. Prethodno poglavlje pokazalo je kakve poteškoće i problemi nastaju kad se naučno utvrđuje istina u toj oblasti, a to će se vidjeti i iz abecednog imenara (rječnika) u kojem se pojedinačno govori o svakom imenu.

Pravopisno-ortoepski aspekt muslimanskih imena orijentalnog porijekla

Ako čitamo najnoviji Pravopis srpskohrvatskog, odnosno hrvatskosrpskog književnog jezika, što ga je izradila Pravopisna komisija a izdale Matica srpska i Matica hrvatska 1960., vidjet ćemo da se muslimanskim imenima orijentalnog porijekla nije posvetila odgovarajuća pažnja premda je na str. 65. naglašeno da »naša muslimanska imena ne treba smatrati stranim«. Zato su i dalje ostale dileme kako treba pisati neka od tih imena koja u pravopisnom i ortoepskom pogledu mogu svakoga dovesti u nedoumicu. Na tu činjenicu ukazao je skoro i Darko Tanasković ovako: »Dosadašnji pravopisni priručnici nisu razmatrali transkripciju reči iz arapskog, turskog, persijskog i drugih orijentalnih jezika, čak ni u oblasti ličnih imena koja se najčešće prenose. U

tom pogledu ni poslednji veliki *Pravopis* dveju Matica nije izuzetak i pored sve ozbiljnosti i savesnosti sa kojom je rađen.⁹⁶⁾

U velikom Pravopisu i njegovu rječniku zabilježeno je svega 30 muslimanskih imena orijentalnog porijekla, od kojih su neka navedena pogrešno (npr. *Đemo* mjesto *Džemo*, *Zùlējka* mj. *Zulējha* i *Mùstaj*, što uopće ne postoji kao samostalno ime osim u složenici *Mùstājbeg*), a neka nemaju pravilan akcenat ili su bez kvantitete (npr.: *Džàfer* mjesto *Džàfer*, *Hajrùdin* mjesto *Hajrùdīn*, *Muhàrem* mj. *Muhàrem*, *Mùjaga* mj. *Mùjaga*, *Zùlējka* mj. *Zulējha*).

Gotovo isti toliki broj (oko 30) domaćih muslimanskih imena orijentalnog porijekla ima u svome rječniku i Pravopisni priručnik srpskohrvatskog-hrvatskosrpskog jezika što su ga napisali Svetozar Marković, Mustafa Ajanović i Zvonimir Diklić,⁹⁷⁾ s tim što imena nisu akcentovana pa im nije utvrđen pravilan izgovor. Pada u oči da su autori Pravopisnog priručnika u vezi s antroponimima orijentalnog porijekla mnogo više pažnje posvetili imenima azijskih i afričkih državnika i političara nego imenima što ih imaju jugoslavenski Muslimani. Tako se u poglavlju »Riječi iz orijentalnih jezika« navode primjeri: *Huari Bumediën*, *Hejkal*, *Abu Nur Hohsen*, *Ali Abu Ajad* i mnogi drugi, a nigdje nema naših imena koja u pravopisnom i ortoepskom pogleda mogu dovesti u nedoumicu, npr. *Aid* (*Ajid*), *Faik* (*Fajik*), *Hidajët* (*Hidaet*), *Kamila* (*Kjamila*), *Nadža* (*Nađa*), *Nidžara* (*Nidara*), *Ruveid* (*Ruvejd*), *Smail* (*Smajl*, *Smajil*), *Ševket* (*Sefket*), *Šuaib* (*Šuajb*), *Taib* (*Tajib*), *Zaim* (*Zajim*) i dr.

Da bi se u to pitanje unijelo više jasnoće i pravopisno-ortoepske sigurnosti, potrebno je o tome nešto reći i dati nekoliko prijedloga, koji bi mogli biti korisni prilikom dopune sadašnjeg pravopisa.

⁹⁶⁾ Darko Tanasković — Pisanje arapskih reči u srpskohrvatskom jeziku, Naš jezik, knj. XXI (nova serija) sv. 4—5, str. 241.

⁹⁷⁾ S. Marković, M. Ajanović i Z. Diklić — Pravopisni priručnik srpskohrvatskog-hrvatskosrpskog jezika, Sarajevo, 1972. izd. »Svjetlost«.

Prije svega treba imati na umu da naša muslimanska imena orijentalnog porijekla nisu strana, da su se u fonetici, morfologiji, akcentu i tvorbi prilagodila zakonima i pravilima našega jezika, pa u tom smislu treba što više usklađivati i njihovo pravopisno normiranje. U izvjesnim slučajevima, zbog specifičnih glasovnih sekvenci, zbog dugotrajne navike u izgovoru i pisanju, ili iz drugih razloga mogu se dopustiti neka odstupanja ili dubletna rješenja. Pođimo od konkretnih primjera po uobičajenom pravopisnom redoslijedu.

SUGLASNIK H — Ovaj suglasnik je u govoru bosanskohercegovačkih Muslimana vrlo stabilan i treba ga i u izgovoru i u pisanju ličnih imena čuvati gdje mu je po etimologiji mjesto. Njegovo reduciranje ili zamjenjivanje drugim glasovima (v, j, k) u ličnim imenima ne dolazi u obzir. Zato u ortoepsko-pravopisnom standardu ne može biti: *Kalid* umjesto *Halid*, *Usnija* umjesto *Husnija*, *Zulejka* umjesto *Zulejha*, *Asan* umjesto *Hasan*, *Muksin* umjesto *Muhsin*, *Beader* umjesto *Behader*, *Orkan* umjesto *Orhan* i sl.

U tome treba biti vrlo oprezan jer u nekim imenima fonem *k* nije alternacija za *h*, već je iz drugog korijena, pa bi u slučaju zamjenjivanja tih fonema došlo do promjene značenja imena. Tako na primjer imena *Suhreta* i *Šukreta* imaju dva različita korijena; *Suhreta* je postalo od ar. *šuhrāt* = slava, popularnost, reputacija (korijen *šähr*), a *Šukreta* od ar. korijena *šukr* = zahvala, zahvalnost. Takva se pojava odnosi i na ova imena: *Zahir* i *Zakir*, *Sahib* i *Sakib*, *Meliha* i *Melika*, *Bahir* i *Bakir*, *Nezaheta* i *Nezaketa*, gdje su fonemi *h* i *k* iz različitih korijena, pa ne smije doći do njihova zamjenjivanja ni u izgovoru ni u pisanju.

Suglasnik *h* ne treba izgovarati ni pisati u imenima *Ajka* (pogrešno *Hajka*), *Azema* (pogr. *Hazema*), *Riza* (pogr. *Rizah*), *Zekerija* (pogr. *Zekerijah*) i *Zija* (pogr. *Zijah*) jer mu tu po etimologiji nije mjesto.

SUGLASNIK J — Pravopis srpskohrvatskog književnog jezika u poglavlju o izgovoru i pisanju suglasnika *j* (čl. 45, 46, 47, 48) ne navodi kao primjer ni jedno muslimansko ime orijentalnog porijekla. Nešto takvih primjera ima u spome-

nutom Pravopisnom priručniku, ali bi ih trebalo biti više s obzirom da ima mnogo imena u kojima može doći do pogrešnog pisanja suglasnika *j*. Sadašnje pravopisne norme u tom pogledu ne zaslužuju nikakav prigovor kad je riječ o pisanju muslimanskih imena orijentalnog porijekla, izuzev što je takva imena trebalo uvrstiti među primjere.

Tako npr. u čl. 46. t. b), c) i d) dobro bi bilo da stoje neka od ovih muških imena: *Alija, Bahrija, Fahrija, Fazlija, Hakija, Nuriya, Ševkija, Vehbija, Zuhdija* i sl. ili od ženskih: *Asija, Atija, Bedrija, Behija, Rabija, Razija, Zekija* i sl. jer za njih vrijedi isto pravilo o obaveznom pisanju i izgovoru glasa *j* kao i u primjerima: *Ilija, Marija, Matija*. To se odnosi i na oblike prisvojnog pridjeva: *Alijin, Bahrijin, Fazlijin, Asijin, Rabijin, Razijin* i sl. Dakle, u poziciji *i + a, i, e, u* mora se izgovarati i pisati suglasnik *j* i u muslimanskim imenima orijentalnog porijekla. U tome nema izuzetka.

U obrnutoj poziciji *a, i, e, u + i* suglasnik *j* se ne piše ni u imenima orijentalnog ni nekog drugog porijekla. (V. čl. 48. t. c) Pravopisa srpskohrvatskog knjiž. jezika). Zato treba pisati muška imena: *Aid, Faik, Faim, Husein, Muid, Mulaim, Nail, Seid, Smail, Ubeid, Uveis, Zulkarnein* i sl. a ženska: *Aiša* (može i *Ajša* a ne može *Ajiša*), *Baisa, Faiza, Seida* i sl.

Ovdje ne treba svrstavati imena: *Rejhan, Sulejman, Vejsil, Zejnil, Zejneba, Zubejda* i sl. u kojima je artikulacija glasa *j* jasna i stabilna, a osim toga u njima nije poslije vokala *e* došlo i već *j* (<ar. poluvokala *ĵ*). Zato takva imena treba pisati sa suglasnikom *j*. To vrijedi i za ime *Tajib* i *Tajiba* u kojima je etimološko *j* čak udvostručeno (s tešdom).

Ima nekoliko ženskih imena koja svoje hipokoristično značenje dobiju samo promjenom akcenta, i tom akcentatskom promjenom utječu na jaču artikulaciju glasa *j*. To su npr. *Aiša* > *Ajša, Ājša, Naila* > *Nájla, Raifa* > *Rájfa, Saima* > *Sájfma, Saida* > *Sájda* i sl. Takve hipokoristike treba pisati sa suglasnikom *j* još iz jednog razloga, a to je što se bez njega, ako nema naznačenog akcenta, ne može osjetiti hipokorističnost, pa se npr. *Naila* može čitati i *Naila* i *Náila*.

Da nešto kažem i o pisanju imena *Smail*, jer mnogi to ime pišu *Smajl*, a od toga onda i prezime *Smajlović*. Pravopis je pisanje toga imena dobro normirao, samo *Smail*, i prema njemu prezime *Smailagić*, a nije ništa rekao o mogućnosti pisanja prezimena *Smajlović*. Takvu mogućnost dopustio je Pravopisni priručnik analogno prema *Mihajlo* — *Mihajlović*⁹⁸) Ako ima nekog opravdanja da se može pisati *Smajlović* kao *Mihajlović*, nema opravdanja za pisanje *Smajl* mjesto *Smail*, jer u našem jeziku ne postoji završna sekvenca *-jl*. Zato se ne može pisati ni *Mihajl* već samo *Mihail* i *Mihailo*, *Mihajlo*. Kad bi postojalo ime *Smajlo* ili *Smailo*, i za njega bi vrijedilo dubletno pisanje kao i za ime *Mihailo*, *Mihajlo*, ali pošto ne postoji, onda se može pisati samo *Smail* kao *Mihail*.

Pravopis nije sasvim kategoričan u pravilu o pisanju suglasnika *j* između *e* — *a*, pa u nekim riječima traži da se *j* piše (ideja, Koreja, matineja), a u nekim da se ne piše (idealan, kupea, defilea i dr.) U vezi s tim nije navedeno nijedno lično ime kao primjer. Čak se ni u Pravopisnom rječniku ne može naći da li treba pisati *Dejan* ili *Dean*, jer toga imena tamo uopće nema. Među muslimanskim imenima orijentalnog porijekla malo ih ima u kojima postoji vokalna pozicija *e* — *a*, (ja mogu navesti samo 3), ali bi ipak trebalo utvrditi da li među tim vokalima treba pisati suglasnik *j* ili ne treba. Odmah da kažem da bi u imenima *Bejadudin* i *Mejaz* trebalo pisati suglasnik *j* jer on tu etimološki postoji i u izgovoru se osjeća, a u imenu *Sead* ne postoji i u izgovoru se ne osjeća, pa ga zato ne treba ni pisati.

U obrnutoj vokalnoj poziciji *a* — *e* suglasnik *j* treba pisati u imenima orijentalnog porijekla: *Berajeta*, *Begajet*, *Begajeta*, *Hidajet*, *Hidajeta* i sl.

Ostala pravopisna pravila o pisanju suglasnika *j* u našim i stranim riječima treba da važe i za imena orijentalnog porijekla.

⁹⁸) S. Marković, M. Ajanović, Z. Diklić — Pravopisni priručnik, str. 41.

SUGLASNIK Č i Ć — Među muslimanskim imenima orijentalnog porijekla samo 3 imena imaju u sebi suglasnik č, a to su: *Čelebija*, *Oruč* i *Malkoč*. Mnogo ih je više u kojima postoji suglasnik ć. U stvari, suglasnika ć nema ni u arapskom, ni u turskom, ni u perzijskom jeziku, već se on stvorio u našem jeziku od ar. velarnog okluziva *k* odnosno od tur. palatalnog okluziva *k'*. (O tome v. opširnije u poglavlju »Prilagođavanje imena orijentalnog porijekla našem jeziku«). U pravopisnom i ortoepskom pogledu poteškoća nema ako se takav glas pretvorio u ć, npr. *Čašif*, *Čamil*, *Čatiba*, *Čemaš*, *Čerim* i sl. Treba samo dobro paziti da se on u izgovoru i pisanju čuva, t.j. da se ne zamjenjuje sa sličnim suglasnikom č.

Međutim, ar. velarni okluziv *k* (kāf, kef) nije se uvijek pretvorio u ć, pa nastaje problem kako u tom slučaju treba takva imena pisati, da li *Kamila* ili *Kjamila*, *Sekur* ili *Sekjur*, *Katiba* ili *Kjatiba*, *Kerim* ili *Kjerim* i sl. Pravopis i Pravopisni priručnik o tome ništa ne govore, a potrebno je i o tome utvrditi normu.

SUGLASNIK DŽ i Đ — Ima dosta muslimanskih imena orijentalnog porijekla u kojima se nalaze ova dva suglasnika. U imenima arapskog porijekla nema suglasnika dž već samo dž, a u imenima perzijskog i turskog porijekla đ je nastalo, i to bez izuzetka, od palatalnog okluziva *g'* (Primjere v. u abecednom imenaru). Pravopis srpskohrvatskog knjiženvog jezika strogo normira izgovor i pisanje ovih afrikata pa je potrebno dobro paziti da se to poštuje i u imenima orijentalnog porijekla. Treba upozoriti da je u Pravopisnom rječniku pogrešno navedeno ime *Đemo* mjesto *Džemo*, jer je to hipokoristik od punog imena *Džemal* ili *Džemaludin*. Ta se greška prenosi iz narodne pjesme »Kraljević Marko i Đemo Brđanin«, u kojoj je narodni pjevač, pjevajući Vuku Karadžiću tu pjesmu, pogrešno izgovorio ime *Đemo* umjesto *Džemo*, a Vuk je tačno zapisivao što je od pjevača čuo.

U Bosni i Hercegovini neki pogrešno govore i pišu žensko hipokoristično ime *Nađa* umjesto *Nadža*, koje je nastalo od *Nadžija*. Greška je, dakle, u razlikovanju glasova dž i đ. Slična ortoepska greška čini se i u izgovoru ženskog

imena *Nidžara* mjesto *Niđara*. Ime *Niđara* potječe od perzijske riječi *nigār*, u kojoj palatalno *g'* može dati samo *đ* a nikako *dž*.

JEDNAČENJE SUGLASNIKA PO ZVUČNOSTI — Od svih naših pravopisnih pravila najteže je dosljedno primjenjivati na imena orijentalnog porijekla pravila o jednačenju suglasnika po zvučnosti. Ni Pravopisna komisija u tome nije mogla biti kategorična, pa je za 3 imena dala samo preporuku da ih je bolje pisati s jednačenjem (*Mithat*, *Ethem*, *Suphija*) nego bez jednačenja (*Midhat*, *Edhem*, *Subhija*)⁹⁹⁾

Praksa je pokazala i stalno pokazuje da takva preporuka nije naišla na povoljan prijem, pa nosioci takvih imena, a i drugi, pišu i dalje *Midhat*, *Edhem*, *Subhija* (bez jednačenja). U prilog tome navodim dokumentaciju prof. Mustafe Ajanovića, koji piše: »Telefonski imenik za Sarajevo iz 1970. g. kazuje nam da od 31 ubilježnog *Edhema* nema ni jednog *Ethema*; *Midhata* ima 37, a 38. i 39. su *Mithati*; od 7 *Subhi* — sve su takve. Ovaj mi se podatak čini naročito značajan, jer se u njeg sigurno unosi, zapisuje onako kako je ko rekao, odnosno napismeno poslao svoje ime, prezime i ostale podatke.« (Podvlačio M. A.)¹⁰⁰⁾ Mustafa Ajanović je u Sarajevu pregledao i matične knjige rođenih, umrlih i vjenčanih od 1929. do 1936., od 1948. do 1951., zatim iz 1879, 1914. i 1960. g. pa je došao do ovakvih podataka: *Edhem* (bez jednačenja) — 52, *Ethem* (s jednačenjem) — uopće nema; *Midhat* (bez jednačenja) — 16, *Mithat* (s jednačenjem) — 4; *Subha* (bez jednačenja) — 22, *Supha* (s jednačenjem) — uopće nema. Zajedno s podacima iz Telefonskog imenika stanje je ovako: *Edhem*, *Midhat*, *Subha* (bez jednačenja) — 165, a s jednačenjem — 6.¹⁰¹⁾

Iako je Pravopisna komisija dala preporuku za jednačenje suglasnika po zvučnosti u tim imenima, smatramo da

⁹⁹⁾ Pravopis hrvatskosrpskoga književnog jezika, izd. Matica hrvatska, Matica srpska, Zagreb, Novi Sad, 1960: g. čl. 76. t. 2. (str. 65).

¹⁰⁰⁾ Mustafa Ajanović — »Pravopisni priručnik« prema »Novosadskom pravopisu«, Prilozi nastavi srpskohrvatskog jezika i književnosti, br. 5/1975. Banjaluka, str. 7.

¹⁰¹⁾ Mustafa Ajanović — op. cit. str. 8.

je bolje imena *Midhat*, *Edhem* i *Subhija* pisati bez jednačenja po zvučnosti, jer je takvo pisanje bliže našem izgovoru a tako je i uobičajeno po pravopisnoj navici i tradiciji.

Za ostala imena orijentalnog porijekla u kojima postoje dva suglasnika jedan do drugog nejednaka po zvučnosti, teško je dati preporuku za njihovo obavezno jednačenje. To je teško učiniti i za druga imena koja nisu orijentalnog porijekla, pa je zbog toga Pravopisna komisija izuzela od jednačenja prezimena: *Habsburg*, *Vašington*, *Musorgski*, *Rentgen* (*Röntgen*) i dr. Zato ćemo pojedinačno razmotriti neke slučajeve u kojima bi trebalo i u kojima ne bi trebalo vršiti jednačenje suglasnika po zvučnosti.

a) Uz bezvučni suglasnik *h* može stajati zvučni suglasnik pa nije potrebno jednačenje po zvučnosti. Zato treba pisati: *Beghanuma*, *Edhem*, *Ezher*, *Midhat*, *Subhija*, *Mehdija*, *Vahdet*, *Vahdeta*, *Vehbija*, *Šehzada* i sl. U imenu *Fethija* ne radi se o jednačenju suglasnika po zvučnosti, jer *t* stoji uz *h* po etimologiji i slučajno zadovoljava naš zahtjev o jednačenju po zvučnosti.

b) Ne treba vršiti jednačenje po zvučnosti ni u pisanju imena *Hifzija* i *Ševket*. Bolje je da ostane *Hifzija*, jer u književnom jeziku nemamo primjera da *f* prelazi u *v*, pa zašto bi se samo u imenu *Hifzija* pravio nepotreban izuzetak. U imenu *Ševket* ne može se vršiti jednačenje *v* u *f* jer se time stvara novo ime s drugim korijenom i drugim značenjem. *Šefket* je nastalo od ar. *šāfāqat* = nježnost, samilost, sažaljenje, a *Ševket* od ar. *šāwqat* = moć, sila, snaga; veličina, sjaj.

c) U imenima *Igbal* (od ar. *iqbāl*), *Magbul* (od ar. *maq-būl*), *Mugbil* (od ar. *muqbil*), *Mugdim* (od ar. *muqdim*), i sl. treba izvršiti jednačenje po zvučnosti (*k* > *g*) i u izgovoru i u pisanju, jer to odgovara fonetskim principima našega jezika.

Jednačenje po zvučnosti treba vršiti i u hipokoristici: *Dutka* (od *Dudija*, *Duda*), *Rapka* (od *Rabija*), *Satka* (od *Sadeta*), *Sutka* (od *Suada*) i sl.

Ovo su najčešći slučajevi u kojima se javljaju uslovi za jednačenje suglasnika po zvučnosti, a da li ta jednačenja

treba ili ne treba izvršiti, pokazuju navedeni primjeri i obrazloženja.

PROMJENA SUGLASNIKA K, G, H, PRED SAMOGLASNICIMA E i I — Ono što je u Pravopisu normirano za ostala naša imena, vrijedi, uglavnom, i za muslimanska imena orijentalnog porijekla. Tamo stoji u čl. 65. t. 2. da se u ličnim imenima ne vrši promjena *k, g, h* ispred *i* u *c, z, s* i navode se ovi primjeri: *Milka* — *Milki*, *Anka* — *Anki*, *Duka* — *Duki*, *Lenka* — *Lenki*, *Danka* — *Danki*, *Zorka* — *Zorki*, *Luka* — *Luki*, *Draga* — *Dragi*. Ta norma vrijedi i za muslimanska imena orijentalnog porijekla pa treba govoriti i pisati: *Meho* — *Mehi*, *Alaga* — *Alagi*, *Ševko* — *Ševki*, *Salko* — *Salki*, *Pašaga* — *Pašagi*, *Melika* — *Meliki*, *Sidika* — *Sidiki*, *Nasiha* — *Nasihi* itd.

Što se tiče promjene *k, g, h* ispred *e* u *č, ž, š*, može se odmah reći da se ona u vokativu imena orijentalnog porijekla vrlo rijetko javlja, jer sva imena stranog porijekla sa svršetkom na *k, g, h* nerado primaju vokativni nastavak *-e*. Zato se ne mogu preporučiti kao normirani vokativni oblici: *Namiče* (od *Namik*), *Šefiče* (od *Šefik*), *Fetaše* (od *Fetah*), *Sališe* (od *Salih*), *Abdulaše* (od *Abdulah*) i sl. (O ovome v. opširnije u poglavlju »Prilagođavanje muslimanskih imena orijentalnog porijekla našem jeziku«).

Pretvaranje velara *k, g, h* ispred *i* u *č, ž, š* javlja se samo u tvorbi novih imena ili hipokorističnih oblika, npr. *Salčin* (od *Salko*), *Mujčin* (od *Mujko*) i sl.

GUBLJENJE SUGLASNIKA — Gubljenje suglasnika u našem jeziku javlja se kao težnja za jednostavnijim i lakšim izgovorom udvojenih i teških suglasničkih skupova. U tom slučaju od dva jednaka susjedna suglasnika jedan se gubi, npr. *oddijeliti* > *odijeliti*, ili se iz teškog suglasničkog skupa izgube dva suglasnika, npr. *šeststo* > *šesto*.

Takva se pojava vidi i u imenima orijentalnog porijekla koja su u naš jezik ušla s dvostrukim suglasnicima (geminatama). Pošto naš jezik teško podnosi geminaciju, to se ona gubljenjem suglasnika uklanja i u ličnim imenima, i u ostalim riječima orijentalnog porijekla. Zato muslimanska imena orijentalnog porijekla s dvostrukim suglasnikom treba

pisati bez geminacije, npr.: *Abdulah, Abdurahman, Hajrudin, Muvedet, Sidik, Muhamed* itd.¹⁰²) Odstupanja od toga mogla bi se dopustiti u tekstovima gdje pisac želi naglasiti govornu emfazu, ili hoće da tačno navede izvorni izgovor nekog imena u rečenicama religioznog sadržaja. (O ovome v. još u poglavlju »Prilagođavanje muslimanskih imena orijentalnog porijekla našem jeziku«).

SASTAVLJENO I RASTAVLJENO PISANJE IMENA — Među muslimanskim imenima orijentalnog porijekla u Bosni i Hercegovini ima i dvojnih imena, koja su nastala spajanjem dvaju samostalnih imena u jedno složeno (dvojno) ime. Takva se imena u izgovoru osjećaju kao prave složenice, imaju jedan akcenat, pa ih treba pisati sastavljeno npr.: *Alihàjdar* (od Ali i Hajdar), *Alirizā* (od Ali i Riza), *Ālosman* (od Ali i Osman), *Mehmedàlija* (od Mehmed i Alija), *Sejdàlija* (od Seid i Alija) i sl.

Međutim, u Arapa, Perzijanaca i Turaka dvojna imena se ne spajaju kao u nas u jednu potpunu pravu složenicu, već se izgovaraju i pišu odvojeno. Takva dvojna imena treba i po našem pravopisu pisati odvojeno, bez crtice ako se oba imena mijenjaju, npr. *Mustafa Kemal* (Mustafe Kemala), *Nazim Hikmet* (Nazima Hikmeta) i sl.

Ima i u Bosni i Hercegovini ljudi s takvim tipom dvojnih nesloženih imena, pa i takva njihova imena treba pisati odvojeno i bez crtice ako oba imena dobijaju padežne nastavke, npr. *Musa Cazim Catić* (Muse Cazinia Catića), *Muhamed Ševket Kurt* (Muhameda Ševketa Kurta), *Muhamed Seid Serdarević* (Muhameda Seida Serdarevića), a sa crticom ako se mijenja samo jedno ime, npr. *Osman-Nuri Hadžić* (Osmana-Nuri Hadžića) i sl.

Sastavljeno i rastavljeno pisanje nekadašnjih titula uz imena, kad su one stvarne ili su postale sastavni dio imena

¹⁰²) Mitar Pešikan je sasvim u pravu kad kaže: »Bez obzira na fonološki značaj udvojenih suglasnika u arapskom glasovnom sistemu, naš pravopis ne može za opštu upotrebu prihvatiti udvojeno pisanje, kao što ga ne prihvata ni za druge jezike.« (M. Pešikan: »Transkripcija arapskih imena u svetlu naše pravopisne i jezičke norme« (uz članak D. Tanaskovića), Naš jezik, knj. XXI, (nova serija), sv. 4—5, Beograd, str. 261.

izgubivši svoje pravo značenje, dobro su regulisala pravila našeg pravopisa, pa po njima treba u pisanju i postupiti, npr. *Smail-aga* (Čengić), ali *Đulaga*, *Alaga*, *Pašaga*, *Đulbeg*, *Bešlaga* i sl.¹⁰³⁾

OZVUČENJE I OBEZVUČENJE ZAVRŠNOG SUGLASNIKA — Ovo je jedna specifična ortoepska pojava u imenima orijentalnog porijekla, koja je važna i u pravopisnom pogledu, a pravopisna pravila je nisu obuhvatila. Radi se o imenima koja se u narodu, a i u književnim tekstovima, pojavljuju u dva ortoepska i pravopisna lika, s ozvučenim i obezvučenim završnim suglasnikom u odnosu na izvorni fonetski lik, npr. prema izvornom *Ahmed* imamo *Ahmet*, prema izv. *Mahmud* imamo *Mahmut*, prema *Murad* — *Murat*, prema *Ferhad* — *Ferhat*, prema *Husrev* — *Husref*, prema *Pertev* — *Pertef*, prema *Redžeb* — *Redžep* i sl. Ovdje su, dakle, završni zvučni suglasnici *d*, *v* i *b* obezvučeni u svoje bezvučne parnjake *t*, *f* i *p*.

Nasuprot tome imamo primjera u kojima je završni bezvučni suglasnik *s* ozvučen u svoj zvučni parnjak *z* pa prema izvornom *Firdus* imamo *Firduz*, prema izvornom *Idris* imamo *Idriz*, prema *Almas* — *Almaz*, prema *Abas* — *Abaz*, prema *Haris* — *Hariz*, prema *Junus* — *Junuz* i sl.

Nećemo se ovdje upuštati u razloge takvih pojava, već ćemo pokušati da damo prijedloge za ortoepski i pravopisni standard takvih imena. A teško ih je dati bez prigovora ove ili one vrste, pa ću zato ovdje iznijeti samo dva prijedloga za rješenje tog problema.

¹⁰³⁾ U vezi s imenima u kojima je nekadašnja titula *aga* izgubila svoje pravo značenje, navodim zanimljive rečenice Hasana Kikića iz njegova romana *Bukve*:

»Đulaga nije Đul-aga, Đulaga nije nikad ni bio aga, jer aga je aga i ima prostrane zemlje i kućišta, a Đulagi su nadili tako ime da mu »tepaju«. I nekad su mu »tepali«, nekad je Đulaga Mehić Kokin i mislio da je makar mali agica, dobro se, posve dobro živovalo, a danas je Đulaga sprdačina od age i nije obukao novih čakšira već deset godina.«

Hasan Kikić — *Djela*, I knjiga, izd. »Svjetlost«, Sarajevo, 1952. str. 233.

Prvi prijedlog je da se dopusti pisanje takvih imena prema stvarnom izgovoru u našem jeziku, tj. kako ih izgovara onaj kome pripadaju, bez obzira da li je to u skladu s njihovim izvornim (etimološkim) likom. Dakle, *Ahmed* i *Ahmet*, *Mahmud* i *Mahmut*, *Idris* i *Idriz*, *Ferhad* i *Ferhat*, *Abas* i *Abaz*, *Haris* i *Hariz*, *Junus* i *Junuz* itd.

Dobra strana ovakvog prijedloga i rješenja je u tome što se tu vidi stvarno prilagođavanje orijentalnih imena našoj općoj antroponimiji i glasovnim promjenama u njoj, što je dopuštena veća sloboda izbora u izgovoru i pisanju i što tim niko nije opterećen da misli na etimološki lik imena. Kao što npr. mogu biti imena: *Josip* i *Josif*, *Dmitar* i *Mitar*, *Stjepan*, *Stipan* i *Šćepan* i sl. zašto ne bi moglo biti *Ahmed* i *Ahmet*, *Abas* i *Abaz*, *Ferhad* i *Ferhat* i sl.

Slaba strana ovog prijedloga i rješenja je u tome što izmiče pravopisnoj normi i sistemskom rješenju, stvara dublete i modifikacije, a ponekad može da otežava i naučno-lingvistički pristup imenu.

Drugi prijedlog je da se imena koja po etimologiji imaju na kraju *s*, tako izgovaraju i pišu (*Abas*, *Almas*, *Idris*, *Junus*, *Haris* i sl.), a imena koja po etimologiji imaju na kraju zvučne suglasnike, da ih samo u pisanju zadrže (*Ahmed*, *Mahmud*, *Ferhad*, *Pertev*, *Husrev* i sl.).

Dobra strana ovog prijedloga i rješenja je u tome što u pisanje i izgovor orijentalnih imena unosi više pravilnosti i sistema, odstranjuje samovolju i kaos, ukazuje kako neke stvari radi naučne istine treba i naučiti i da su u ime toga mnoge modifikacije i deformacije u jezičnom standardu i pravopisnim normama nepoželjne. Nepoželjno je npr. slabo razlikovanje *č* i *ć*, *d* i *dž* premda mnogi u tome ne prave nikakvu razliku. Nepoželjno je izgovaranje i pisanje riječi bez glasa *h* ondje gdje mu je po etimologiji mjesto iako mnogi taj glas zanemaruju i u izgovoru i u pisanju. Nepoželjno je mnogo štošta, ali zato postoje regulativi i pravila koji upućuju na izvjestan red i sistem, gdje se zna zašto nešto treba i zašto ne treba. Ako se dospusti da u pravopisu može biti i *Ahmed* i *Ahmet*, i *Abas* i *Abaz*, i *Husrev* i *Husref* itd., onda to više nije red ni sistem, bar u pisanju. U izgovoru neka bude kako je kome lakše kao

i u drugim riječima i vlastitim imenima. Niko nikoga ne prisiljava da govori: *gradski, ljudski, Vašington, Habsburg, Musorgski* i sl., može reći: *gratski, ljutski, ili gracki, ljucki*, može reći *Musorkski* ili *Musorski* i sl. ali mora pisati: *gradski, ljudski, Musorgski* itd. U nečijem izgovoru, pa i u pisanju, može biti npr. *Vranjo* i *Rvoje*, ali pravopisna norma obavezuje da se ta imena pišu *Franjo* i *Hrvoje*.

Slaba strana ovog prijedloga i rješenja je u tome što se ne dopušta nosiocu imena da svoje ime piše onako kako ga izgovara, što obavezuje na poštivanje etimološkog lika imena pa time pojačava vezu s njegovim orijentalnim porijeklom umjesto da je slabi, i što bi se njegovim usvajanjem morali naglasiti i neki izuzeci, npr.: *Murat, Redžep* i *Husref*. Ime *Mûrat* se po akcentu i kvantiteti razlikuje od svog izvornog lika *Mûrād*, pa u Bosni i Hercegovini postji i *Mûrat* i *Mûrād*. To su dakle, dva imena pa bi ih trebalo različito i pisati. Ime *Redžep* takođe bi se moralo pisati samo sa završnim suglasnikom *p*, jer se u Bosni i Hercegovini to ime jedino tako i izgovara i piše. To vrijedi i za ime *Husref*. Samo se u složenici *Gazi Husrevbeg* (više zbog jednačenja po zvučnosti nego zbog etimologije) može čuti etimološki suglasnik *v*, pa neki tako i pišu.

Iz svega navedenog vidi se koliko ima neriješenih pitanja i propusta u našem pravopisu kad se radi o imenima orijentalnog porijekla, a ta se imena vrlo često nalaze i u našoj umjetničkoj književnosti i u našoj štampi. Možda će ove primjedbe, prijedlozi i mišljenja dobro doći da se u tome situacija što prije popravi i radi naše nauke o jeziku, i radi svakodnevnih praktičnih potreba. S takvom sam ih željom i iznio.

L I T E R A T U R A

- 1) *Ajanović Mustafa*: »Pravopisni priručnik« prema »Novosadskom pravopisu«, Prilozi nastavi srpskohrvatskog jezika i književnosti, br. 5/1975. Banjaluka.
- 2) *'Aṭīyyātullāh Aḥmād*: *Āl-Qāmūsul-islāmīyyu*, 1. i 2. sv. Kairo, 1963 — 1966.
- 3) *Баранов К. Харлампий*: Арабско-русский словарь, государственное издательство иностранных и национальных словарей, Москва, 1957.

- 4) *Bajraktarević Fehim*: Osnovi turske gramatike, »Naučna knjiga«, Beograd, 1962.
- 5) *Božić Klement*: Slike iz Bosne, I Sarajevo, Vienac I, br. 28 od 31. srpnja 1869. g. Zagreb
- 6) *Brabec, Hraste, Živković*: Gramatika hrvatskoga ili srpskog jezika, II prerađeno i nadopunjeno izdanje, »Školska knjiga«, Zagreb, 1954.
- 7) *Brozović Dalibor*: Izgovor i transkripcija orijentalnih riječi i imena, Jezik br. 3/1955—56. Zagreb
- 8) *Čelebija Evlija*: Putopis, knj. I i II, izd. »Svjetlost«, Sarajevo, 1954. i 1957.
- 9) *Cerić Salim*: Muslimani srpskohrvatskog jezika, izd. »Svjetlost«, Sarajevo, 1968.
- 10) *Drowski Günther*: Duden-Lexikon der Vornamen, Bibliographisches Institut, Mannheim/Zürich, 1968.
- 11) *Firdusi*: Rustem i Suhrab (epizoda iz Šahname), preveo s perzijskog dr Fehim Bajraktarević, izd. Srpska književna zadruga, kolo XXXI, br. 208, Beograd, 1928.
- 12) *Гафуров Али*: Лев и кипарис, Академия наук СССР. Институт востоковедения, издательство »Наука«, Главная редакция восточной литературы, Москва, 1971.
- 13) *Hadžijahić Muhamed*: Predislamski elementi u kulturi bosanskih Muslimana, izd. Univerzitet u Sarajevu, Fakultet političkih nauka i Institut za društvena istraživanja, Sarajevo, 1973.
- 14) *Handžić Adem*: O islamizaciji u sjeveroistočnoj Bosni, Prilozi za orijentalnu filologiju, sv. XVI — XVII, 1966—67. g. Sarajevo
- 15) *Handžić Adem*: Tuzla i njena okolina u XVI vijeku, izd. »Svjetlost«, Sarajevo, 1975. g.
- 16) *Handžić Mehmed*: Jedan prilog povijesti prvih dana širenja islama u Bosni i Hercegovini, »Narodna uzdanica«, Kalendar za god. 1938. drugo izdanje, Sarajevo.
- 17) *Hiti Filip*: Istorija Arapa od najstarijih vremena do danas, izd. »Vesclin Masleša«, Sarajevo, 1967.
- 18) *Hraste Mate*: Vlastito ime u Jugoslavena, Jezik br. 2/1961-62. Zagreb
- 19) *Jireček Konstantin*: Istorija Srba, prva knjiga do 1537. g. drugo ispravljeno i dopunjeno izdanje, »Naučna knjiga«, Beograd, 1952. g.
- 20) *Jugoslavenska akademija znanosti i umjetnosti*: Rječnik hrvatskoga ili srpskoga jezika, Zagreb, (1880 — 1961).
- 21) *Junker H. F. i Alavi B.*: Persisch-deutsches Wörterbuch.

- 22) *Karadžić-Stefanović Vuk*: Srpski rječnik istumačen njemačkim i latinskim riječima, Beč, 1852. g.
- 23) *Karāḥisari Mustafa bin Šemsiiddin*: Ahteri Kebīr, Istambul, 1303 (1887).
- 24) *Kemura Ibrahim*: Muslimanska imena i njihova značenja, II dopunjeno izdanje, izdavač Odbor IZ Sarajevo i Gazi Husrefbegov vakuf, Sarajevo, 1975.
- 25) *Kikić Hasan*: Djela, I knjiga, izd. »Svjetlost«, Sarajevo, 1952 god.
- 26) *Klaić Bratoljub*: Rječnik stranih riječi (treće izdanje), izd. »Zora«, Zagreb, 1962. g.
- 27) *Leksikografski zavod FNRJ, Zagreb*: Enciklopedija Jugoslavije, knj. 1 — 8, (1945—1961).
- 28) *Магазаник Д. А.*: Турецко-русский словарь, Москва, 1945. г.
- 29) *Ma'lūf Lūyis*: Āl-Munġidu fi-l-luġati wā-l-ādābi wā-l-'ulūmi, Bejrut, 1960.
- 30) *Mandić Oleg*: Leksikon judaizma i kršćanstva, izd. Matica hrvatska, Zagreb, 1969. g.
- 31) *Maretić Tomo*: O narodnim imenima i prezimenima u Hrvata i Srba, Rad JAZU, knj. 81, 82. Zagreb, 1886. g.
- 32) *Maretić Tomo*: Gramatika hrvatskoga ili srpskoga književnog jezika (treće nepromijenjeno izdanje), izd. Matica hrvatska, Zagreb, 1963. g.
- 33) *Marković Svetozar*: Ponovo o vokativu ličnih imena, Jezik br. 1/1961—62. Zagreb
- 34) *Marković Sv. - Ajanović M. - Diklić Z.*: Pravopisni priručnik srpskohrvatskog-hrvatskosrpskog jezika, izd. »Svjetlost«, Sarajevo, 1972. g.
- 35) *Marks K. i Engels F.*: Njemačka ideologija, I (»Marksizam i njegovi izvori«, tom 15—16, izd. »Kultura«, Beograd, 1964)
- 36) *Matica srpska u Novom Sadu i Matica hrvatska u Zagrebu*: Pravopis srpskohrvatskoga — hrvatskosrpskoga književnog jezika, Novi Sad i Zagreb, 1960. g.
- 37) *Muallem Murteza*: Nouveau dictionnaire persan-français, 1969. g.
- 38) *Muftić Teufik*: Arapsko-srpskohrvatski rječnik, izdanje Izvršnog odbora Udruženja Ilmije u SR BiH, Sarajevo, 1973.
- 39) *Muftić Teufik*: O arabizmima u srpskohrvatskom jeziku, Prilozi za orijentalnu filologiju, sv. X—XI, 1960—61, izd. Orijentalni Institut u Sarajevu.
- 40) *Peco Asim*: Vokativ jednine imenica muškog roda, Naš jezik, knj. XI, 31. Beograd

- 41) *Peco Asim*: Uticaj turskog jezika na fonetiku štokavskih govora, Naš jezik (nova serija), knj. XVI, sv. 3. Beograd, 1967. g.
- 42) *Peco Asim*: Ikavskošćakavski govori zapadne Bosne (I dio: uvod i fonetika), Bosanskohercegovački dijalektološki zbornik, knj. I, izd. Institut za jezik i književnost u Sarajevu, Odjeljenje za jezik, Sarajevo, 1975. g.
- 43) *Pešikan Mitar*: Transkripcija arapskih imena u svetlu naše pravopisne i jezičke norme, Naš jezik, knj. XXI (nova serija), sv. 4—5, Beograd, 1975. g.
- 44) *Петровский А. Никандр*: Словарь русских личных имен, издательство «Советская энциклопедия», Москва, 1966. г.
- 45) *Popović Đorđe*: Turske i druge istočanske reči u našem jeziku, Glasnik Srpskog učenog društva, knj. 59. Beograd, 1884. g.
- 46) *Purivatra Atif*: Nacionalni i politički razvitak Muslimana, izd. »Svjetlost«, Sarajevo, 1970. g.
- 47) *Rogić Pavle*: Ime kao predmet antroponimijskih ispitivanja, Pitanja književnosti i jezika, knjiga treća, sv. 1. i 2. Sarajevo, 1956. g.
- 48) *Sami Şemsüddin*: Kamus-i Türki, Istambul, 1317. (1901).
- 49) *Selmanović Alija*: Arapska, perzijska i turska imena u našem pismu i izgovoru, Jezik br. 3/1954—55. Zagreb.
- 50) *Serdarević Muhamed Seid*: Kratka povijest islama, Sarajevo, 1905. g.
- 51) *Sikirić Saćir*: Gramatika perzijskog jezika, izd. »Veselin Masleša«, Sarajevo, 1951. g.
- 52) *Sikirić Saćir, Pašić Muhamed, Handžić Mehmed*: Gramatika arapskog jezika za niže razrede medersa i srednjih škola, (I i II dio), izd. Vakufske direkcije u Sarajevu, Sarajevo, 1936. g.
- 53) *Skok Petar*: Prilozi proučavanju turcizama u srpskohrvatskom jeziku, »Slavia«, ročnik XV (1937—38), Praha.
- 54) *Skok Petar*: Etimologijski rječnik hrvatskoga ili srpskoga jezika, izd. Jugoslavenska akademija znanosti i umjetnosti, Zagreb, 1971 — 1973. g.
- 55) *Smailović Ismet*: O izgovoru i transkripciji orijentalnih riječi i imena, Jezik br. 5/1955—56. Zagreb.
- 56) *Smailović Ismet*: O vokativu muslimanskih imena, Jezik br. 5/1957—58. Zagreb.
- 57) *Stevanović Mihailo*: Gramatika srpskohrvatskog jezika za više razrede gimnazije (drugo izdanje), Novi Sad, 1954. g.
- 58) *Stevanović Mihailo*: Savremeni srpskohrvatski jezik, knj. I, »Naučno delo«, Beograd, 1964. g.

- 59) *Steuerwald Karl*: Langenscheidts Taschenwörterbuch der türkischen und deutschen Sprache, Langenscheidt, Berlin, München, Zürich, 4. Auflage, 1966. g.
- 60) *Simundić Mate*: Tvorba osobnih imena u hrvatskome ili srpskom jeziku, Založba Obzorja Maribor, 1970. g.
- 61) *Sipka Milan*: Vokativ ličnih imena i prezimena, Jezik br. 1/1957—58. Zagreb
- 62) *Şirazi Muhamed bin Ya'kub*: Kamus tercumesi (preveo i protumačio Ahmed Asim), Istanbul, 1304—1305. (1888—1889).
- 63) *Šišić Ferdo*: Povijest Hrvata u vrijeme narodnih vladara, Zagreb, 1925. g.
- 64) *Škaljić Abdulah*: Turcizmi u srpskohrvatskom jeziku, izd. »Svjetlost«, Sarajevo, 1965. g.
- 65) *Tanasković Darko*: Pisanje arapskih reči u srpskohrvatskom jeziku, Naš jezik knj. XXI (nova serija), sv. 4—5, Beograd. 1975. g.
- 66) *Xavier Leon-Dufour*: Rječnik biblijske teologije, izd. »Kršćanska sadašnjost«, Zagreb, 1969. g.
- 67) ————— Biblijski leksikon, izd. »Kršćanska sadašnjost, Zagreb, 1972. (Prijevod s njemačkog originala »Kleines stuttgarter Bibel-Lexikon«)
- 68) ————— Teško je kada prođe moda (nepotpisan članak), Politika, Beograd, 16. mart 1976. g.

SKRACENICE I ZNACI

afgan. = afganski

akad. = akadski (skupni naziv za jezik starih Asiraca i Babilonaca)

anal. = analogni, analogno

ar. = arapski

aram. = aramejski (jezik kojim se govorilo u Palestini, Siriji i Mezopotamiji koncem stare i početkom nove ere)

asir. = asirski

augm. = augmentativ

azerb. = azerbejdžanski

bibl. = biblijski

B. kr. = Bosanska krajina

C. kr. = Cazinska krajina

c. Herc. = centralna Hercegovina

dem. = deminutiv

dosl. = doslovno, bukvalno

engl. = engleski

etiop. = etiopski

frekv. = frekventno (često)

gen. = genitiv

grč. = grčki

hipok. = hipokoristik, ime odmila

indekl. = bez deklinacije

isl. = islamski

isp. = isporedit
ist. Herc. = istočna Hercegovina
izv. = izvedenica, izvedeno
j. = jezik
jedn. = jednina
kor. = korijen
lat. = latinski
m. = muški (rod)
mitol. = mitologija, mitološki
mn. = množina
modif. = modifikacija, modificirano
musl. = muslimanski
nast. = nastavak
osn. zn. = osnovno značenje
pejor. = pejorativno (pogrdno)
perz. = perzijski
prez. = prezentski-ā
prisiv. = prisvojni (pridjev)
rel. = religijski
sanskrt. = sanskrtski (staroindijski jezik)
sh. j. = srpskohrvatski jezik
skr. = skraćeno
st. egip. = staroegipatski
st. hebr. = starohebrejski
tat. = tatarski
tur. = turski
TZ = Tuzla
v. = vidi!
vl. = vlastito
vok. = vokativ
ž. = ženski (rod)
*** = modificirano
> = razvilo se u ..., dalo (npr. Zālīḡā > Zulejha)
< = postalo od ... (npr. Zulejha < Zālīḡā)

DIO DRUGI

**IMENAR (RJEČNIK) MUSLIMANSKIH IMENA ORIJEN-
TALNOG PORIJEKLA U BOSNI I HERCEGOVINI**

A

*Abādīn,

gen. -īn a; vok. Ā b a d ī n e; prisv. pridjev A b a d ī n o v; muško ime (rijetko). Modif. od A b ī d ī n (V. A b ī d ī n).

Abās, (*Abāz),

gen. -ā s a; vok. Ā b ā s e (u B. kr. i Ā b ā s u); prisv. pridjev Ā b ā s o v; muško ime (frekv.).

Iz ar. 'A b b ā s (lično m. ime) = jako namrgođen, namršten, surov; lav. Po svome značenju ime A b a s je vrlo blisko onim arapskim imenima i nadimcima u kojima je odražena gruba i oštra narav predislamskih beduina u Arabiji. Istodobno to je i zaštitno (profilaktično) ime kojim se dijete štitilo od zlih duhova i demonā.

Abāsa,

gen. -ē; vok. A b ā s a; prisv. pridjev A b ā s ī n; žensko ime (frekv.).
Iz ar. 'A b b ā s ā (lično ž. ime) = jako namrgođena, namrštena, surova; lavica.

*Abāz,

gen. -ā z a; vok. Ā b ā z e (u B. kr. i Ā b ā z u); prisv. pridjev Ā b ā z o v; muško ime (frekv.). Modif. od A b ā s. (V. A b ā s).
Hipok. B ā z o.

Ābdaga,

gen. -ē; vok. Ā b d a g a; prisv. pridjev Ā b d a g ī n; muško ime (frekv.).

Složeno ime od hipok. Ā b d o (< Abdūlāh) i ā g a. (V. A b d ū l ā h i Ā g a n).

Modif. *A v d a g a

*Abdal,

gen. -a; vok. Abdale; prisv. pridjev Abdalov; muško ime (rijetko). Modif. od Abdul... (< ar. 'abd = rob, sluga + al = određeni član). To je samo modificirani prvi dio složenih ar. imena koja počinju s Abdul... (npr. Abdulaziz, Abdulhamid, Abdulmedžid i sl.).

Modif. *Avdal

Abdija,

gen. -ē; vok. Abdija; prisv. pridjev Abdijin; muško ime (frekv.).

Izv. od hipok. Abdo (< Abdulāh) dodavanjem na osnovu našeg nastavka -ija. (V. Abdulāh).

Modif. *Avdija

Abdo,

gen. -ē, (u ist. Herc. -a); vok. Abdo; prisv. pridjev Abdin (u ist. Herc. Abdov); muško ime (frekv.).

Hipok. od Abdulāh. (V. Abdulāh)

Izv. Abdija, Abduka

Modif. *Avdo

Abduka,

gen. -ē; vok. Abduka; prisv. pridjev Abdukin; muško ime (rijetko).

Izv. od hipok. Abdo (< Abdulāh) dodavanjem na osnovu našeg nastavka -uka. (V. Abdulāh).

Modif. *Avduka

Izv. Dukan

Abdulāh,

gen. -āha; vok. Abdulāhu; prisv. pridjev Abdulahov; muško ime (frekv.)

< ar. 'Abdullāh (lično m. ime), složeno od ar. 'abd = rob, sluga i Allāh = božije vlastito ime. Značenje = Alahov rob, Alahov sluga.

Abdulah u Arapa nije samo muslimansko ime, ono je bilo poznato i prije pojave islama jer je pojam o vrhovnom božanstvu Alahu postojao dugo do Muhameda paralelno s idolopoklonstvom. Muhamedov otac zvao se Abdulah, a on sigurno nije mogao biti musliman. I danas u Arapa ima kršćana koji se zovu Abdulah. Prvi muslimani u Bosni i Hercegovini vrlo često su prikrivali nemuslimansko ime svoga oca imenom Abdulah.

Modif. *Avdulāh

Hipokoristici i hipokoristične izvednice: Abdija, Abdo, Abduka, Dukan, Dulo

Modificirani hipokoristici i njihovi derivati: *Avda, *Avdan,

*Avdica, *Avdić, *Avdija, *Avdo, *Avduka

*Abdùlāhčèrim,

gen. -a; vok. Abdùlāhčèrime; prisl. pridjev Abdùlāhčèrimov; muško ime (rijetko).
Složeno ime od Abdùlāh i *Čèrim. (V. Abdùlāh i *Čèrim).

Abdulātīf,

gen. -īfa; vok. Abdulātīfe; prisl. pridjev Abdulatīfov; muško ime (frekv.).

< ar. 'Abdu-l-Laṭīf (lično m. ime), složeno od ar. 'abd = rob, sluga i ar. Āl-Laṭīf = Mili, Dobri, Nježni, Pronicljivi, Sveznajući, (božiji atribut i njegovo vl. ime). Šire, opće značenje = božiji rob, božiji sluga.

Hipok. Láto, Tífo

Abdulāzīz,

gen. -īza; vok. Abdulāzīze (u B. kr. i Abdulāzīzu); prisl. pridjev Abdulazízov; muško ime (frekv.).

< ar. 'Abdu-l-'Azīz (lično m. ime), složeno od ar. 'abd = rob, sluga i ar. Āl-'Azīz = Moćni, Silni (božiji atribut i njegovo vlastito ime). Šire, opće značenje = božiji sluga, božiji rob.

Hipok. Získo, Zīza, Zízo

Abdubákija,

gen. -ē; vok. Abdubákija; prisl. pridjev Abdulákijīn; muško ime (rijetko).

< ar. 'Abdu-l-Bāqī (lično m. ime), složeno od ar. 'abd = rob, sluga i ar. Āl-Bāqī = Vječni (božiji atribut i njegovo vlastito ime) + naš nastavak -ja radi deklinacije. Šire, opće značenje = božiji rob, božiji sluga.

Skr. Bákija

Abdulbásit,

gen. -a; vok. Abdulbásite; prisl. pridjev Abdulbásitov; muško ime (rijetko).

< ar. 'Abdu-l-Bāsiṭ (lično m. ime), složeno od ar. 'abd = rob, sluga i ar. Āl-Bāsiṭ = Onaj koji u izobilju daje svoje darove (božiji atribut i njegovo vlastito ime). Šire, opće značenje = božiji rob, božiji sluga.

*Abdulčèrīm,

gen. -īma; vok. Abdulčèrīme; prisl. pridjev Abdulčèrimov; Abdulčèrim, gen. -a; vok. Abdulčèrime; prisl. pridjev Abdulčèrimov; muško ime (manje frekv.).

Modif. od Abdulkèrīm (V. Abdulkèrīm).
Skr. *Cèrīn, *Cèrim

Abduldžèlīl,

gen. -íla; vok. Abduldžèlīle; prisp. pridjev Abduldžèlīlov; muško ime (rijetko).

< ar. 'Abdu-l-Ġālīl (lično m. ime), složeno od ar. 'abd = rob, sluga i ar. Āl-Ġālīl = Veliki, Uzvišeni, Veličanstveni (božiji atribut i njegovo vlastito ime). Šire, opće značenje = božiji rob, božiji sluga.

Skr. Džèlīl

Abdulfètāh,

gen. -áha; vok. Abdulfètāhu; prisp. pridjev Abdulfetāhov; muško ime (frekv.).

< ar. 'Abdu-l-Fättāh (lično m. ime), složeno od ar. 'abd = rob, sluga i ar. Āl-Fättāh = Veliki darovatelj svojih blagodatí; Veliki sudác (božiji atribut i njegovo vlastito ime). Šire, opće značenje = božiji rob, božiji sluga.

Skr. Fètāh

Abdulġāfār,

gen. -ára; vok. Abdulġāfāre i Abdulġāfāru; prisp. pridjev Abdulġafārov; muško ime (manje frekv.).

< ar. 'Abdu-l-Gaffār (lično m. ime), složeno od ar. 'abd = rob, sluga i ar. Āl-Gaffār = Onaj koji mnogo prašta (božiji atribut i njegovo vlastito ime). Šire, opće značenje = božiji rob, božiji sluga.

Skr. Ġāfār

Abdulġāfūr,

gen. -úra; vok. Abdulġāfūre; prisp. pridjev Abdulġafūr; muško ime (manje frekv.).

< ar. 'Abdu-l-Ġafūr (lično m. ime), složeno od ar. 'abd = rob, sluga i ar. Āl-Ġafūr = Onaj koji mnogo prašta (božiji atribut i njegovo vlastito ime). Šire, opće značenje = božiji rob, božiji sluga.

Skr. Ġāfūr

Abdulġàniġa,

gen. -ē; vok. Abdulġàniġa; prisp. pridjev Abdulġàniġīn; muško ime (rijetko).

< ar. 'Abdu-l-Ġaniyy (lično m. ime), složeno od ar. 'abd = rob, sluga i ar. Āl-Ġaniyy = Bogati, Ni od koga ovisni (božiji atribut i njegovo vlastito ime), + naš nastavak -a radi deklinacije. Šire, opće značenje = božiji rob, božiji sluga.

Skr. Gànija
Hipok. Gáno

Abdulhālīm,

gen. -íma; vok. Abdulhālīme; prisl. pridjev Abdulhālīm ov; muško ime (manje frekv.).

< ar. 'Abdu-l-Ḥalīm (lično m. ime), složeno od ar. 'abd = rob, sluga i ar. Āl-Ḥalīm = Blagi, Dobrodušni, Dobročudni (božiji atribut i njegovo vlastito ime). Šire, opće značenje = božiji rob, božiji sluga.

Abdulhámid,

gen. -a; vok. Abdulhámide; prisl. pridjev Abdulhámido v; muško ime (manje frekv.).

< ar. 'Abdu-l-Ḥamīd (lično m. ime), složeno od ar. 'abd = rob, sluga i ar. Āl-Ḥamīd = Hvaljeni, Slavljani (božiji atribut i njegovo vlastito ime). Šire, opće značenje = božiji rob, božiji sluga.

Abdulkádir,

gen. -a; vok. Abdulkádire; prisl. pridjev Abdulkádiro v; muško ime (frekv.).

< ar. 'Abdu-l-Qādir (lično m. ime), složeno od ar. 'abd = rob, sluga i ar. Āl-Qādir = Moćni, Silni, Svemogući (božiji atribut i njegovo vlastito ime). Opće, šire značenje = božiji rob, božiji sluga.

Modif. *Avdulkádir

Skr. Kádir

Abdulkèrīm,

gen. -íma; vok. Abdulkèrīme; prisl. pridjev Abdulkèrīm ov; Abdulkèrim; gen. -a; vok. Abdulkèrime; prisl. pridjev Abdulkèrim ov; muško ime (manje frekv.).

< ar. 'Abdu-l-Kārīm (lično m. ime), složeno od ar. 'abd = rob, sluga i ar. Āl-Kārīm = Darežljivi, Velikodušni, Plemeniti (božiji atribut i njegovo vlastito ime). Šire, opće značenje = božiji rob, božiji sluga.

Modif. *Abdulcèrīm, *Abdulcèrim

Abdulmèdžīd,

gen. -ída; vok. Abdulmèdžīde; prisl. pridjev Abdulmèdžīdo v; muško ime (manje frekv.).

< ar. 'Abdu-l-Mäğīd (lično m. ime), složeno od ar. 'abd = rob, sluga i ar. Āl-Mäğīd = Slavni, Čuveni, Uzvišeni (božiji atribut i njegovo vlastito ime). Šire, opće značenje = božiji rob, božiji sluga.

Skr. Mèdžīd

Abdumèlik,

gen. -a; vok. Abdumèlik; prisl. pridjev Abdumèlikov; muško ime (rijetko).

< ar. 'Abdu-l-Mälik (lično m. ime), složeno od ar. 'abd = rob, sluga i ar. Äl-Mälik = Gospodar, Vladar (božiji atribut i njegovo vlastito ime). Šire, opće značenje = božiji rob, božiji sluga.

Abdumènāf,

gen. -āfa; vok. Abdumènāfe; prisl. pridjev Abdumènāfov; muško ime (rijetko).

< ar. 'Abdu-l-Mänāf (lično m. ime), složeno od ar. 'abd = rob, sluga i Mänāf = ime mnogobožačkog idola u predislamskoj Arabiji, čija je etimologija nejasna. Značenje = Menafov rob, Menafov sluga.

Abdulahid,

gen. -a; vok. Abdulahide; prisl. pridjev Abdulahidov; muško ime (rijetko).

< ar. 'Abdu-l-Wāhid (lično m. ime), složeno od ar. 'abd = rob, sluga i ar. Äl-Wāhid = Jediní (božiji atribut i njegovo vlastito ime). Šire, opće značenje = božiji rob, božiji sluga.

Abdulahūd,

gen. -ūda; vok. Abdulahūde; prisl. pridjev Abdulahūdov; muško ime (rijetko).

< ar. 'Abdu-l-Wādhūd (lično m. ime), složeno od ar. 'abd = rob, sluga i ar. Äl-Wādhūd = Onaj koji mnogo voli (božiji atribut i njegovo vlastito ime). Šire, opće značenje = božiji rob, božiji sluga.

Abdulahāb,

gen. -āba; vok. Abdulahābe; prisl. pridjev Abdulahābov; muško ime (manje frekv.).

< ar. 'Abdu-l-Wāhhāb (lično m. ime), složeno od ar. 'abd = rob, sluga i ar. Äl-Wāhhāb = Onaj koji mnogo poklanja, Darežljivi (božiji atribut i njegovo vlastito ime). Šire, opće značenje = božiji rob, božiji sluga.

Skr. Vēhāb

Abdunāsir,

gen. -a; vok. Abdunāsire; prisl. pridjev Abdunāsirov; muško ime (manje frekv.).

< ar. 'Abdu-n-Nāšir (lično m. ime), složeno od ar. 'abd = rob, sluga i ar. Äl-Nāšir = Pomagač; Onaj koji daje po-

bjedu, Onaj koji svakog pobjeđuje (ili pomaže) (božiji atribut i njegovo vlastito ime). Šire, opće značenje = božiji rob, božiji sluga.

Abdunasir je pravo ime umrlog predsjednika Ujedinjene Arapske Republike, koji nam je preko štampe, radija, i televizije poznat pod modificiranim imenom Naser.

Abduràhīm,

gen. -íma; vok. Abdurāhīme; prisv. pridjev Abdurahímov; muško ime (frekv.).

< ar. 'Abdu-r-Raḥīm (lično m. ime), složeno od ar. 'abd = rob, sluga i ar. Āl-Raḥīm = Milostivi (božiji atribut i njegovo vlastito ime). Šire, opće značenje = božiji rob, božiji sluga.

Modif. *Avduràhīm

Abduràhmān,

gen. -ána; vok. Abdurahmāne; prisv. pridjev Abdurahmánov; muško ime (frekv.).

< ar. 'Abdu-r-Raḥmān (lično m. ime), složeno od ar. 'abd = rob, sluga i ar. Āl-Raḥmān = Premilostivi (božiji atribut i njegovo vlastito ime). Šire, opće značenje = božiji rob, božiji sluga.

Modif. *Avduràhmān

Skr. Ràhmān

Abdurèzāk,

gen. -áka; vok. Abdurèzāk (Abdurèzāku); prisv. pridjev Abdurèzákov; muško ime (frekv.).

< ar. 'Abdu-r-Rāzzāq (lično m. ime), složeno od ar. 'abd = rob, sluga i ar. Āl-Rāzzāq = Davalac sredstava za život i opstanak; Onaj koji sve izdržava (božiji atribut i njegovo vlastito ime). Šire, opće značenje = božiji rob, božiji sluga.

Modif. *Avdurèzāk

Skr. Rèzāk

Abdusàmed,

gen. -a; vok. Abdusàmede; prisv. pridjev Abdusàmedov; muško ime (rijetko).

< ar. 'Abdu-s-Šamād (lično m. ime), složeno od ar. 'abd = rob, sluga i ar. Āl-Šamād = Vječni, Nepromjenljivi, Postojani; Gospodar (božiji atribut i njegovo vlastito ime). Šire, opće značenje = božiji rob, božiji sluga.

Skr. Šàmed

Abduselām,

gen. -áma; vok. Abduselāme; prisv. pridjev Abduselāmov; muško ime (frekv.).

< ar. 'Abdu-s-Sälām (lično m. ime), složeno od ar. 'abd = rob, sluga i ar. Āl-Sälām = Onaj koji je daleko od svake mane i ograničenja; Onaj koji daje sigurnost (božiji atribut i njegovo vlastito ime). Šire, opće značenje = božiji rob, božiji sluga.

Modif. *Avdusēlām

Abdušēhāb,

gen. -ába; vok. Abdušēhābe (Abdušēhābu); prisv. pridjev Abdušehābov; muško ime (rijetko).

< ar. 'Abdu-š-šihāb (lično m. ime), složeno ime od ar. 'abd = rob, sluga i ar. šihāb = zvijezda; meteor; plamen. Značenje = rob, sluga zvijezde, meteora ili plamena.

Ovo ime svojim značenjem podsjeća na vrijeme kad su stari Arapi prije pojave islama obožavali prirodne pojave: Sunce, Mjesec, zvijezde, vatru i sl.

*Abēdīn,

gen. -ínā; vok. Ābedīne; prisv. pridjev Abedínov; muško ime (rijetko).

Modif. od Abīdīn. (V. Abīdīn).

*Abeg,

gen. -a; vok. Abeg (Abeže); prisv. pridjev Abegov; muško ime (rijetko).

Složeno ime od tur. ak = bijel i tur. beg, bey (V. Bègan). Osn. značenje = bijeli beg.

Narodi turskojezičkih područja imaju dosta imena čiji prvi dio znači »bijeli« (tur. ak = bijel), npr.: Akbej = bijeli bej (beg), Akmuhamed = bijeli Muhamed, Akmirza = bijeli princ; bijeli pisar, Akgul = bijeli cvijet, bijela ruža i sl. Bijela je boja u srednjoazijskih Turaka nekada bila znak ljepote dostojanstva, a i sreće. U prenesenom smislu riječ ak može značiti i sretni.

Abeg (< Agbeg < Akbeg) je vrlo rijetko ime u BiH. Našao sam ga samo u Duvnu.

Abid,

gen. -a; vok. Abide; prisv. pridjev Abidov; muško ime (frekv.).

Iz ar. 'Abid (lično m. ime) = pobožan

Hipok. Bída, Bído

Modif. *Hábid

Abida,

gen. -ē; vok. Abida; prisv. pridjev Abīdīn; žesko ime (frekv.)

Iz ar. 'Abidā (lično ž. ime) = pobožna

Hipok. Bída

Abîdîn,

gen. -ína; vok. Ābidîne; prisl. pridjev Abidínov; muško ime (rijetko).

Skrraćeno (drugi dio) od ar. imena Zäynu-l-‘ābidîn = ukras pobožnih. Pošto je bio u genitivnoj vezi, ovaj dio je ostao samostalan u gen. množine i sam za sebe doslovno znači »pobožnih«. Modif. *Abādin, *Abēdin, *Abūdim

*Abūdīm,

gen. -íma; vok. Ābudīme; prisl. pridjev Abudímov; muško ime (rijetko).

Modif. od Abîdîn. (V. Abîdîn).

*Ācíf,

gen. -a; vok. Ācife; prisl. pridjev Ācifov; muško ime (manje frekv.).

Modif. od Ākif. (V. Ākif).

Adálet,

gen. -a; vok. Adálete; prisl. pridjev Adáletov; muško ime (frekv.).

Iz ar. ‘adālät = pravednost, pravda; poštenje, čestitost.

Adáleta,

gen. -ē vok. Adáleta; prisl. pridjev Adáletīn; žensko ime (frekv.).

Izvedeno od muškog imena Adálet dodavanjem našeg nastavka -a za ženski rod. (V. Adálet).

Ādem,

gen. -a; vok. Ādeme; prisl. pridjev Ādemov; muško ime (frekv.).

Iz ar. Ādām, (lično m. ime) < st. hebr. adham = ljudska vrsta, ili od st. hebr. ādamaḥ = zemlja.

Hipok. Ādo, Ātkān, Ātko

Adēmija,

gen. -ē; vok. Adēmija; prisl. pridjev Adēmijīn; žensko ime (rijetko).

1) Izv. od m. imena Ādem dodavanjem našeg nastavka -ija. (V. Ādem).

2) Iz ar. ādāmiyyā = čovječna, humana

Adevíja,

gen. -ē; vok. Adevíja; prisl. pridjev Adevíjīn; žensko ime (rijetko).

Iz ar. 'Adwiyyä (lično ž. ime) = brza, hitra, okretna
Adevija je ime jedne žene iz grada Basre u Iraku (713 — 803),
koja se proslavila svojim lijepim moralnim osobinama. Turski
putopisac Evlija Čelebija putujući kroz Bosnu u 17. stoljeću u
svome Putopisu hvali bosanske žene pa kaže: »Žene su im lje-
potice, a čedne su poput Rabiye Adevije...« (E. Čelebija, Puto-
pis, I, str. 130).

Adil,

gen. -a; vok. Ādile; prisl. pridjev Ādilov; muško ime (frekv.)
Iz ar. Ādil (lično m. ime) = pravedan, pošten, čist.

Hipok. Ado

U srednjem vijeku islamski vladari su vrlo često davali sebi
nadimke i raznovrsne titule, koje su ulazile u sastav njihova
punog imena. Teško je reći ko se prvi nazvao imenom Adil,
ali jedan od prvih je bio otac sultana Mahmuda Gazneviye. Epi-
tet »pravedan vladar« uvijek je bio popularan u narodu i priv-
lačan za vladare, pa su nadimak Āl-Ādil uzimali najčešće
baš okrutni, strogi i nepravedni vladari. Kasnije je takav na-
dimak postao uobičajeno građansko ime.

Adlla,

gen. -ē; vok. Adlla; prisl. pridjev Adllīn; žensko ime (frekv.)

U B. kr. Adile; gen. -ē; vok. Adile; prisl. pridjev Adllīn;
u TZ Adlla; gen. -ē; vok. Adlla; prisl. pridjev Adllīn.

Iz ar. Ādilā (lično ž. ime) = pravedna, poštena, čistita.

Hipok. Adla, Dila, Dīka

Ādla,

gen. -ē; vok. Ādla; prisl. pridjev Ādlīn; žensko ime (rijetko).

1) Iz ar. 'adl = pravda + naš nast. -a za ženski rod.

2) Hipok. od Adlla i Adllja. (V. Adlla i Adllja).

Adllja,

gen. -ē; vok. Adllja; prisl. pridjev Adlljīn; Adllja, gen.
-ē; vok. Adllja; prisl. pridjev Adlljīn žensko ime (manje
frekv.).

Iz ar. 'adliyyā = ono što je pravedno, pošteno, čistito.

Hipok. Ādla

*Admirāl,

gen. -āla; vok. Ādmirāle; prisl. pridjev Admirálov; muš-
ko ime (rijetko).

Modif. od ar. āmīru-l-mā'ili od āmīru-l-baḥr = zapov-
jednik na vodi, na moru; admiral.

Adna,

gen. -ē; vok. Adno; prisv. pridjev Adnīn; žensko ime (rijetko).
Hipok. od Adnāna. (V. Adnāna).

Adnān,

gen. -āna; vok. Adnāne (u B. kr. i Adnānu); prisv. pridjev Adnānov; Adnān, gen. -a; vok. Adnāne (u B. kr. i Adnānu); prisv. pridjev Adnānov; muško ime (frekv.).
Iz ar. 'Adnān = ime legendarnog praoca Arapa (sin Ismailov a unuk Ibrahimov). Značenje neutvrđeno.

Adnāna,

gen. -ē; vok. Adnāna; prisv. pridjev Adnānīn; žensko ime (manje frekv.).
Izv. od m. imena Adnān dodavanjem našeg nastavka -a za ženski rod. (V. Adnān).
Hipok. Adna

Ado,

gen. -ē; (u ist. Herc. -a); vok. Ado; prisv. pridjev Adīn (u ist. Herc. Adov); muško ime (frekv.).
Hipok. od Adem, Adil, Ahmed (V. Adem, Adil, Ahmed)

Advān,

gen. -āna; vok. Advāne (u B. kr. i Advānu); prisv. pridjev Advānov; Advān, gen. -a; vok. Advāne (u B. kr. i Advānu); prisv. pridjev Advānov; muško ime (manje frekv.).
Iz ar. 'adāwān = brz trkač

Advīja,

gen. -ē; vok. Advīja; prisv. pridjev Advījīn; Advīja, gen. -ē; vok. Advīja; prisv. pridjev Advījīn žensko ime (manje frekv.).
Iz ar. 'adwiyyā = brza, hitra, okretna

Adžāba,

gen. -ē; vok. Adžāba; prisv. pridjev Adžābīn; žensko ime (rijetko).
Iz ar. 'ağāb = čudo, divota + naš nastavak -a za žen. rod.

*Ađul,

gen. -a; vok. Ađule; prisv. pridjev Ađulov; muško ime (frekv.).
Složeno ime od tur. ak = bijel i perz. gul = ruža, cvijet.
Značenje = bijeli cvijet, bijela ruža. Glasovni proces: Akgul

> Aggul > Agul > Ađul (jer se u našem jeziku perz. palatalno g izgovara kao đ). O složenim imenima čiji prvi dio znači »bijel«, v. uz ime Abeg.

Afa,

gen. -ē; vok. Afo; prisl. pridjev Afīn; žensko ime (rijetko).
Hipok. od Afīfa. (V. Afīfa).

Afān,

gen. -āna; vok. Āfāne; prisl. pridjev Afānov; Āfān, gen. -a; vok. Āfāne; prisl. pridjev Āfānov; muško ime (rijetko).
Iz ar. 'affān = vrlo čedan, veoma čestit, veoma čist i pošten.
Hipok. Afo

Afgān,

gen. -āna; vok. Āfgāne; prisl. pridjev Afgānov; Āfgān; gen. -a; vok. Āfgāne; prisl. pridjev Āfgānov; muško ime (rijetko).
Iz afg. (prez.) Afgān = Afganistanac, pripadnik afganistan-skog naroda.

Afīfa,

gen. -ē; vok. Afīfa; prisl. pridjev Afīfīn; žensko ime (rijetko).
Iz ar. 'affīā = čestita, poštena, nevina, skromna.
Hipok. Afa, Fīfa

Afitāba,

gen. -ē; vok. Afitāba; prisl. pridjev Afitābīn; žensko ime (rijetko).
Iz perz. āftāb = sunce, sunčev sjaj, sunčeva svjetlost + naš nastavak -a za žen. rod.

Afo,

gen. -ē (u ist. Herc. -a); vok. Afo; prisl. pridjev Afīn (u ist. Herc. Afōv); muško ime (rijetko).
Hipok. od Afān (V. Afān).

Agan,

gen. -a; vok. Agane; prisl. pridjev Aganov; muško ime (frekv.).
Izv. od tur. aga = gazda, starješina, zapovjednik, prvak, gospodar dodavanjem na osnovu našeg nastavka -an.
Hipok. Agica, Ágo, Agûš

Agànlija,

gen. -ē; vok. Agànlija; prisl. pridjev Agànlijīn; muško ime (rijetko).

- 1) Složeno ime od *Agan i Alija* (V. *Agan i Alija*).
 2) Izv. od *Agan* + tur. suf. *-li* + naš nastavak *-ja*.
Aganlija je ime jednog od sedam janičarskih 'dahija u beogradskom pašaluku početkom 19. stoljeća.

*Agib,

gen. -a; vok. *Agibe*; prisv. pridjev *Agibov*; muško ime (rijetko).

Modif. od ar. 'ağib = divan, čudesan, neobičan

Agica,

gen. -ē; vok. *Agica*, *Agice*; prisv. pridjev *Agičin*; muško ime (rijetko).

Hipok. od *Agan* (V. *Agan*).

Agija,

gen. -ē; vok. *Agija*; prisv. pridjev *Agijin*; muško ime (rijetko)

Izv. od tur. *aga* = gazda, starješina, zapovjednik, prvak, gospodar dodavanjem na osnovu našeg nastavka *-ija*.

Ago,

gen. -ē; (u ist. Herc. -a); vok. *Ago*; prisv. pridjev *Agin* (u ist. Herc. *Agov*); muško ime (frekv.).

1) Izv. od tur. *aga* (v. *Agan i Agija*) dodavanjem na osnovu našeg nastavka *-o*.

2) Hipok. od *Agan* (V. *Agan*).

Āgūš,

gen. -a; vok. *Āgūše*; prisv. pridjev *Āgūšev*; muško ime (rijetko).

Hipok. od *Agan* (V. *Agan*).

Āhma,

gen. -ē; vok. *Āhma*; prisv. pridjev *Āhmīn*; muško ime (c. Herc.) (frekv.).

Hipok. od *Āhmed* (V. *Āhmed*).

Ahmāš,

gen. -áša; vok. *Āhmāšu*, *Āhmāše*; prisv. pridjev *Ahmášev*, *Ahmášov*; muško ime (rijetko).

Hipok. od *Āhmed* (V. *Āhmed*).

Ahmed (*Ahmet),

gen. -a; vok. *Ahmede*; prisv. pridjev *Ahmedov* muško ime (frekv.).

Iz ar. *Aḥmād* (lično m. ime) = mnogo pohvaljen; najpohvaljeniji.

Hipokoristični i hipok. derivati: *Ādo*, *Āhma*, *Āhmāš*, *Āhmica*, *Āhmić*, *Āhmo*, *Āta*, *Ātkan*, *Ātko*, *Médo*

Ahmedína,

gen. -ě; vok. *Ahmedína*; prisl. pridjev *Ahmedínin*; žensko ime (rijetko).

Izv. od m. imena *Ahmed* dodavanjem nast. -ína za ž. rod. (V. *Ahmed*).

*Ahmet,

gen. -a; vok. *Ahmete*; prisl. pridjev *Ahmetov*; muško ime (frekv.).

Modif. od *Ahmed* (V. *Ahmed*).

Ahmētāš,

gen. -āša; vok. *Āhmētāšu*; prisl. pridjev *Ahmetášev*, *Ahmetášov*; muško ime (rijetko).

Izv. od **Ahmet* (< *Ahmed*) dodavanjem našeg nastavka -āš; (V. *Ahmed*).

Ahmetka,

gen. -ě; vok. *Ahmetka*; prisl. pridjev *Ahmetkin*; žensko ime (rijetko).

Izv. od m. imena **Ahmet* (< *Ahmed*) dodavanjem našeg nastavka -ka za ž. rod. (V. *Ahmed*).

Āhmica,

gen. -ě; vok. *Āhmica*, *Āhmice*; prisl. pridjev *Āhmičín*; muško ime (manje frekv.).

Hipok. od *Ahmed* (V. *Ahmed*).

Āhmić,

gen. -a; vok. *Āhmiću*; prisl. pridjev *Āhmićev*; muško ime (rijetko).

Hipok. od *Ahmed* (V. *Ahmed*).

Ahmo,

gen. -ě (u ist. Herc. -a); vok. *Ahmo*; prisl. pridjev *Ahmín* (u ist. Herc. *Ahmov*); muško ime (frekv.).

Hipok. od *Ahmed*. (V. *Ahmed*).

Ahsèna,

gen. -ě; vok. *Ahsèna*; prisl. pridjev *Ahsènin*; žensko ime (manje frekv.).

Izv. od ar. aḥsān = (naj)ljepši dodavanjem našeg nast. -a za ženski rod.
Modif. *A s è n a

Alba,

gen. -ē; vok. Al b a; prisl. pridjev Al b in; žensko ime (rijetko).
Iz ar. ā'ibā = povratnica, pokajnica; ona koja traži utočište.

Aid,

gen. -a; vok. A i d e; prisl. pridjev A i d o v; muško ime (manje frekv.).
Iz ar. ā'id = povratnik; posjetilac; gost

Aida,

gen. -ē; vok. A i d a; prisl. pridjev A i d ī n; žensko ime (frekv.).
Iz ar. ā'idā = povratnica; ona koja posjećuje; gošća.
Žensko ime A i d a iz istoimene Verdijeve opere nije orijentalnog porijekla i u prijevodu ne znači ništa. Verdi ga je sam izmislilo.

Aiša,

gen. -ē; vok. A i š a; prisl. pridjev A i š ī n; (U B. kr. A i š e, gen. -ē; vok. A i š e; prisl. pridjev A i š ī n); žensko ime (frekv.).
Iz ar. 'Ā'išā (lično ž. ime) = živa; postojeća; koja dobro živi.
Modif. *Ā j š a, *Ā j š a, *Ā j š a, *Ā i š a
Hipok. Ā j k a, Ā j k u n a, Ā j k u š a, ĩ š i j a, ĩ š k a, ĩ š u n a
Imena sa značenjem »živa« postojala su i postoje kod mnogih naroda na svijetu. I u Slavena ima takvih imena: Ž i v a n, Ž i v k o, Ž i v a n a i sl. Vjerovatno se daju onoj djeci koja se rode nakon čestog umiranja prethodne djece, sa željom da ih takvo ime sačuva od prerane smrti.
A i š a je ime jedne od Muhamedovih žena.

Ajās,

gen. -ása; vok. Ā j ā s e; prisl. pridjev A j ā s o v; muško ime (rijetko).
Iz ar. 'a y y ā ṭ = lav

Ajdin,

gen. -a; vok. A j d i n e; prisl. pridjev A j d i n o v; muško ime (manje frekv.).
Iz tur. A y d ī n (lično m. ime) = sjajan, svijetao, jasan; sretan; veseo.
Modif. *H ā j d i n

Ajdīna,

gen. -ē; vok. A j d ī n a; prisl. pridjev A j d ī n ī n; žensko ime (rijetko).

Izv. od m. imena Ajdin dodavanjem našeg nastavka -a za ženski rod.
Hipok. Dīna.

Ajet,

gen. -a; vok. Ajete; prisv. pridjev Ajetov; muško ime (manje frekv.).
Skr. od Ajetùlāh (V. Ajetùlāh)

Ajeta,

gen. -ē; vok. Ajeta; prisv. pridjev Ajetīn; žensko ime (manje frekv.).
Izv. od m. imena Ajeta dodavanjem našeg nastavka -a za ž. rod. (V. Ajeti Ajetùlāh).

Ajetùlāh,

gen. -āha; vok. Ajetùlāhu; prisv. pridjev Ajetulāhov; muško ime (rijetko).
< ar. Āyātu-llāh (lično m. ime), složeno od ar. āyāt = znak, oznaka i ar. Allāh = Alah (božije vlastito ime). Značenje = Alahov (božiji) znak.
Skr. Ajet

Ajka,

gen. -ē; vok. Ajko; prisv. pridjev Ajkīn; (U C. kr. Ajko; gen. -ē; vok. Ajko; prisv. pridjev Ajkīn); žensko ime (frekv.).
Hipok. od Aíša. (V. Aíša).

Ajkuna,

gen. -ē; vok. Ajkuna, Ajkuno; prisv. pridjev Ajkunīn; žensko ime (manje frekv.).
Izv. od hipok. Ajka (< Aíša) dodavanjem našeg nastavka -una. (V. Aíša).
Hipok. Kúna.

Ajkuša,

gen. -ē; vok. Ajkuša, Ajkušo; prisv. pridjev Ajkušīn; žensko ime (rijetko).
Izv. od hipok. Ajka (< Aíša) dodavanjem našeg nastavka -uša. (V. Aíša).

Ajna,

gen. -ē; vok. Ajno; prisv. pridjev Ajnīn; (u C. kr. Ajno, gen. -ē); žensko ime (manje frekv.).
Hipok. od Ajnija, Ajníja. (V. Ajnija, Ajníja)

Ajnija,

gen. -ē; vok. Ajnija; prisl. pridjev Ajnijin; muško ime (manje frekv.).

< tur. Aynî (lično m. ime), od ar. 'ayniyy = bitan, suštin-ski, pravi, nepatvoreni; glavni + naš nastavak -(j) a.

Ajnija,

gen. -ē; vok. Ajnija, Ajnijo; prisl. pridjev Ajnijin; Ajnija, gen. -ē; vok. Ajnija; prisl. pridjev Ajnijin; žensko ime (frekv.).

< tur. Ayniye (lično ž. ime), od ar. 'ayniyyä = bitna, suštinska, prava; glavna

Hipok. Ajna, Ajnuša

Ajnūr,

gen. -ūra; vok. Ajnūre; prisl. pridjev Ajnūrov; Ajnūr, gen. Ajnūra; vok. Ajnūre; prisl. pridjev Ajnūrov; muško ime (rijetko).

Slož. ime od tur. ay = Mjesec i od ar. nūr = sjaj, svjetlost. Značenje = Mjesečev sjaj, Mjesečeva svjetlost.

Ajnuša,

gen. -ē; vok. Ajnuša, Ajnušo; prisl. pridjev Ajnušin; žensko ime (manje frekv.).

Hipok. od Ajnija. (V. Ajnija, Ajnija).

*Ajša,

gen. -ē; vok. Ajša, Ajšo; prisl. pridjev Ajšin; Ajša, gen. -ē; vok. Ajšo; prisl. pridjev Ajšin; Ajša, gen. -ē; vok. Ajšo; prisl. pridjev Ajšin; žensko ime (frekv.).

Modif. od Aīša. (V. Aīša).

Akan,

gen. -a; vok. Akāne; prisl. pridjev Akanov; muško ime (rijetko).

Hipok. od Akif. (V. Akif).

Akhānuma,

gen. -ē; vok. Akhānuma; prisl. pridjev Akhānumin; žensko ime (rijetko).

Složeno ime od tur. ak = bijel + tur. tatar. hanım = gospođa, ugledna žena. Značenje = bijela gospođa.

Akif,

gen. -a; vok. Akife; prisl. pridjev Akifov; muško ime (frekv.).

Iz ar. 'Ākif (lično m. ime) = ustrajan, neumoran, uporan
Modif. *Ācif
Hipok. Ākan, Āko

Akifa,

gen. -ē; vok. Akifa; prisp. pridjev Akifīn; žensko ime (manje frekv.).

Iz ar. 'ākifā = ustrajna, neumorna, uporna

Ākīk,

gen. -īka; vok. Ākīk, Ākīku; prisp. pridjev Ākīkov; muško ime (rijetko).

Iz ar. 'a qīq = vrsta poludragog crvenog kamena, karneol, ahat.
Hipok. Kīko

Ako,

gen. -ē (u ist. Herc. -a); vok. Āko; prisp. pridjev Ākīn (u ist. Herc. Ākov); muško ime (manje frekv.).

Hipok. od Ākif, Ālija (V. Ākif, Ālija).

Āla,

gen. -ē; vok. Āla; prisp. pridjev Ālīn; muško ime (u c. Herc.) (frekv.).

Hipok. od Ālija (V. Ālija).

Āla,

gen. -ē; vok. Ālo; prisp. pridjev Ālīn; žensko ime (manje frekv.).

Hipok. od Ālija, Ālíja (V. Ālija, Ālíja)

*Ālādīn,

gen. -īna; vok. Āladīne; prisp. pridjev Āladīnov; muško ime (rijetko).

Modif. od Ālaūdīn (V. Ālaūdīn)

Hipok. Dīno

Ālaga,

gen. -ē; vok. Ālaga; prisp. pridjev Ālagīn; muško ime. (frekv.).

Složeno ime od Ālija i āga. (V. Ālija i Āgan)

Ālājbeg,

gen. -a; vok. Ālājbeže; prisp. pridjev Ālājbegov; muško ime (rijetko).

Složeno ime od tur. alay (< grč. elagion) = skupina, svjetina; vojni odred; puk vojske + tur. bey (beg) = plemićka

vojna i civilna titula u staroj turskoj državnoj organizaciji. Osnovno značenje = pukovnik, komandant žandarmerijskog puka, zapovjednik spahija u sandžaku.

Alaüdin,

gen. -ina; vok. Ālaudīne, Alaüdīne; prisl. pridjev Alaüdinov; muško ime (manje frekv.).

< ar. 'Alā'uddīn (lično m. ime), složeno od ar. 'alā' = visost, uzvišenost; slava i ar. äddīn = vjera, religija. Značenje = uzvišenost vjere, slava vjere.

Hipok. Dīno, Látō

Modif. *Alā dīn, *Āldīn

*Āldīn,

gen. -a; vok. Āldīne; prisl. pridjev Āldīnov; muško ime (rijetko).

Modif. od Alaüdin (V. Alaüdin).

Ale,

gen. -ē; vok. Ale; prisl. pridjev Alīn; muško ime (u B. kr.) (frekv.).

Hipok. od Alija (V. Alija).

Alečko,

gen. -a; vok. Alečko; prisl. pridjev Aleckov; muško ime (rijetko).

Hipok. od Alija (V. Alija).

Alem,

gen. -a; vok. Aleme; prisl. pridjev Alemov; muško ime (rijetko).

Iz ar. 'alām = velikan, istaknuta ličnost; starješina; znak; putokaz; zastava; simbol

Alèma,

gen. -ē; vok. Alèma; prisl. pridjev Alèmin; žensko ime (frekv.).

Izv. od m. imena Alem dodavanjem našeg nastavka -a za ž. rod i promjenom akcenta.

Hipok. Alēmka.

Alèmdār,

gen. -ára; vok. Ālemdāre, Ālemdāru; prisl. pridjev Ālemdárov, Ālemdārev; muško ime (manje frekv.).

Složeno od ar. 'alām = znak, simbol, zastava + perz. -dār

= prez. osnova od inf. dāšten = imati, držati. Značenje =
= bajraktar, zastavnik.
Modif. *Alèndār, *Alènder

Alēmka,

gen. -ē; vok. Alēmka; prisv. pridjev Alēmkin; žensko ime
(manje frekv.).
Hipok. od Alēma (V. Alēma).

*Alèndār,

gen. -āra; vok. Ālendāre, Ālendāru; prisv. pridjev Alendārov, Alendārev; muško ime (rijetko).
Modif. od Alēmdār (V. Alēmdār).

*Alènder,

gen. -a; vok. Alèndere, Alènderu; prisv. pridjev Alènderov; muško ime (rijetko).
Modif. od Alēmdār (V. Alēmdār).

Ālica,

gen. -ē; vok. Ālica, Ālice; prisv. pridjev Āličin; muško ime (manje frekv.).
Hipok. od Ālija (V. Ālija).

Alihàjdar,

gen. -a; vok. Alihàjdare; prisv. pridjev Alihàjdarov; muško ime (rijetko).
Složeno ime od Ālija i Hàjdar. (V. Ālija i Hàjdar).

Ālija,

gen. -ē; vok. Ālija; prisv. pridjev Ālijin; muško ime (frekv.)
Iz ar. 'Aliyy, ('Alī) (lično m. ime) = visok, uzvišen; odličan; plemenit; + naš nastavak -(j)a radi deklinacije.

Hipok. Āla, Ale, Alečko, Ālica, Āljo, Ako

Ālija je ime Muhamedovog stričevića, koji je bio muž njegove kćerke Fatime i otac jedina dva muška Muhamedova potomka (unuka) Hasana i Huseina. God. 656. izabran je za četvrtog halifu, a 661. g. je mučki ubijen. Za njegovo ime i njegovu ličnost vezan je i veliki raskol u islamu, koji je podijelio muslimane u dva tabora—sunite i šiite. Svojim šiitskim pristalicama Ālija je postao pravi svetac-mučenik, gotovo ravan Muhamedu, a neki su ga ekstremisti smatrali čak inkarnacijom božanstva. Mrtvi Ālija se pokazao djelotvornijim od živog Alije i kao mučenik odjednom je dobio više nego što je za života izgubio. Među muslimanima Srednjeg istoka, a posebno među šiitima u Iraku i u Perziji, postao je toliko popularan da je

izrastao u pravu legendarnu ličnost s najljepšim epitetima, od kojih mnogi nisu izmišljeni, već su zaista bili obilježje njegove ličnosti. Bio je neustrašiv u boju, mudar u savjetovanju, rječit u razgovoru, iskren prema prijateljima, a velikodušan prema neprijateljima. Oko njegova imena nagomilale su se mnogobrojne pjesme, priče i anegdote. I danas svake godine njegov grob u Nedžefu (Irak) i grob njegova sina Huseina posjećuje stotine hiljada šiitskih hodočasnika, gdje se dramski predstavlja i oplakuje njihovo stradanje.

Alīja,

gen. -ē; vok. Alīja; prisv. pridjev Alījīn; Alīja, gen. -ē; vok. Alīja; prisv. pridjev Alījīn; žensko ime (frekv.)
Iz ar. 'aliyyā = visoka, uzvišena; odlična; plemenita.
Hipok. Ala, Alka, Alja

Alijūdīn,

gen. -īna; vok. Alijūdīne; prisv. pridjev Alijudīnov; muško ime (rijetko).
< ar 'Aliyyu-ddīn (lično m. ime), složeno od ar. 'aliyy = uzvišen, odličan, visok, plemenit i ar. āddīn = vjera. Značenje = odličnik, odabranik vjere.
Hipok. Dīno

Alim,

gen. -a; vok. Alīme; prisv. pridjev Alimov; muško ime (rijetko).
Iz ar. 'ālim = učenjak, znalac, dobro obrazovan čovjek.

Alīma,

gen. -ē; vok. Alīma; prisv. pridjev Alīmīn; žensko ime (rijetko).
Iz ar. 'ālimā = ona koja je učena, koja zna; dobro obrazovana.

Alirizā,

gen. -zāa; vok. Alirizā; prisv. pridjev Alirizāov muško ime (manje frekv.).
Složeno ime od Ali(ja) i Rīzā (V. Alija i Rīzā).

Alīšān,

gen. -āna; vok. Ālīšāne; prisv. pridjev Ališānov; muško ime (rijetko).
Složeno ime od ar. 'ālī = visoki, uzvišeni + ar. šān, šā'n = dostojanstvo; važnost; značaj. Značenje = viskodostojanstvenik.

Alka,

gen. -ē; vok. Alko; prisl. pridjev Alkīn; žensko ime (frekv.).
Hipok. od Alīja, Alīja (V. Alīja, Alīja).

Ālma,

gen. -ē; vok. Ālma; prisl. pridjev Ālmīn; žensko ime (frekv.).
Iz tur. alma (elma) = jabuka

Almās, (*Almāz),

gen. -ása; vok. Ālmāse (u B. kr. i. Ālmāsu); prisl. pridjev Almāsov; muško ime (manje frekv.).

Iz ar. ālmās (< grč. ásamas) = dijamant, dragi kamen.

Modif. *Almāz

Hipok. Almo

Almása,

gen. -ē; vok. Almása; prisl. pridjev Almāsīn; žensko ime (frekv.).

Izvedeno od m. imena Almās dodavanjem našeg nastavka -a za ženski rod. (V. Almās).

Hipok. Mása

Modif. *Almāza

*Almāz,

gen. -āza; vok. Ālmāze (u B. kr. i. Ālmāzu); prisl. pridjev Almāzov; muško ime (manje frekv.).

Modif. od Almās. (V. Almās).

Hipok. Māzo

*Almāza,

gen. -ē; vok. Almāza; prisl. pridjev Almāzīn; žensko ime (manje frekv.).

Modif. od Almása (V. Almása)

*Almēid,

gen. -ída; vok. Ālmeīde; prisl. pridjev Almeīdov; muško ime (rijetko).

1) Modif. od ar. ālmā'id = brzonog (vuk)

2) Modif. od ar. ālmu'äyyid = pomagač; simpatizer

Almo,

gen. -ē; (u ist. Herc. -a); vok. Almo; prisl. pridjev Almīn (u ist. Herc. Almov); muško ime (rijetko).

Hipok. od Almās (V. Almās).

Ālosman,

gen. -a; vok. Ālosmane; prisv. pridjev Ālosmanov; muško ime (manje frekv.).

Složeno ime od Āli(ja) i Ōsman. (V. Ālija i Ōsman).

Alta,

gen. -ē; vok. Alto; prisv. pridjev Āltīn; žensko ime (rijetko).
Hipok. od Āltuna (V. Āltuna)

*Altana,

gen. -ē; vok. Altana; prisv. pridjev Altanīn; žensko ime (rijetko).

Modif. od Āltuna (V. Āltuna)

Āltuna,

gen. -ē; vok. Āltuna; prisv. pridjev Āltunīn; žensko ime (manje frekv.).

Iz tur. altın = zlato + naš nastavak -a za ž. rod.

Modif. *Āltana

Hipok. Ālta

Ālja,

gen. -ē; vok. Āljo; prisv. pridjev Āljīn; žensko ime (rijetko).
Hipok. od Ālīja, Ālīja (V. Ālīja, Ālīja)

Āljo,

gen. -ē (u ist. Herc. -a); vok. Āljo; prisv. pridjev Āljīn (u ist. Herc. Āljov); muško ime (frekv.).

Hipok. od Ālija (V. Ālija).

Āmār,

gen. -āra; vok. Āmāre, Āmāru; prisv. pridjev Amárov; Āmār; gen. -a; vok. Āmāre, Āmāru; prisv. pridjev Āmárov; muško ime (rijetko).

Iz ar. 'ammār = onaj koji čvrsto vjeruje; pobožan; ozbiljan; postojan

Ambera,

gen. -ē; vok. Ambera; prisv. pridjev Amberīn; žensko ime (rijetko).

Iz ar. 'anbār = ambra (vrlo mirišljiva materija koja se dobija iz žlijezda jedne vrste kitova) + naš nastavak -a za ženski rod.

Amel,

gen. -a; vok. Amele; prisv. pridjev Amelov; muško ime (manje frekv.). Iz ar. 'amāl = rad, posao, djelo; postupak

Amela,

gen. -ē; vok. Āmela; prisv. pridjev Āmelīn; žensko ime (frekv.).

Izvedeno od m. imena Āmel dodavanjem našeg nast. -a za ženski rod. (V. Āmel)

Hipok. Mēla

Amer,

gen. -a; vok. Āmere; prisv. pridjev Āmerōv; muško ime (manje frekv.).

Iz ar. 'amr = život; uzrast; dugovječan; pun života

Āmil,

gen. -a; vok. Āmile; prisv. pridjev Āmilov; muško ime (manje frekv.).

Iz ar. 'Āmil (lično m. ime) = radnik, službenik

Amīla,

gen. -ē; vok. Amīla; prisv. pridjev Amīlīn; žensko ime (manje frekv.).

Iz ar. 'Āmilā (lično ž. ime) = radnica, službenica

Hipok. Mīla

Amīna,

gen. -ē; vok. Amīna; prisv. pridjev Amīnīn; Amīna, gen. Amīne; vok. Amīna; prisv. pridjev Amīnīn; žensko ime (frekv.).

Iz ar. Āminā (lično ime) = ona koja je u sigurnosti, sigurna; mirna; pouzdana.

Hipok. Mīna, Mīnka

Amīna je ime Muhamedove majke.

Āmir,

gen. -a; vok. Āmire; prisv. pridjev Āmirov; muško ime (frekv.).

Ovo se ime može izvoditi iz 2 ar. korijena:

1) iz korijena 'mr — 'Āmir (lično m. ime) = naseljenik; stanovnik; domaćin; ukućanin; onaj koji buja životom;

2) iz korijena 'mr — 'āmir = zapovjednik, naredbodavac.

Hipok. Mīro

Amīra,

gen. -ē; vok. Amīra; prisv. pridjev Amīrīn; žensko ime (frekv.).

1) Iz ar. 'āmirā = naseljenica; stanovnica; domaćica; ona koja buja životom.

2) Iz ar. 'ā mirä = zapovjednica, naredbodavka
Hipok. Mīra

Āmra,

gen. -ē; vok. Āmra; prisl. pridjev Āmrīn; žensko ime (frekv.)
Iz ar. 'amr = život; uzrast; dugovječnost + naš nastavak -a
za ženski rod.

Amrūdīn,

gen. -īna; vok. Āmrudīne; prisl. pridjev Amrudīnov
muško ime (rijetko).

< ar. 'Amru-ddīn (lično m. ime), slož. od ar. 'amr = život,
životna snaga i ar. āddīn = vjera. Značenje = životna snaga
vjere.

*Amsāl,

gen. -āla; vok. Āmsāle; prisl. pridjev Amsālov; muško
ime (rijetko).

Modif. od ar. āmtāl = (naj)bolji, (naj)uzorniji; (naj)zdraviji

Anīda,

gen. -ē; vok. Anīda; prisl. pridjev Anīdīn; žensko ime
(rijetko).

Iz ar. 'anīdā = uporna, kapriciozna, prkosna, tvrdoglava.

Anīsa,

gen. -ē; vok. Anīsa; prisl. pridjev Anīsīn žensko ime (ma-
nje frekv.).

Iz ar. ānisā = društvena; druželjubiva; dobrodušna; mlada
dama; gospođica
Hipok. Nīsa, Nīsa

*Ānvār,

gen. -a; vok. Ānvāre; prisl. pridjev Ānvārov; muško ime
(manje frekv.).

Modif. od Enver (V. Enver)

Arap,

gen. -a; vok. Arape; prisl. pridjev Ārapov; muško ime (ri-
jetko).

Iz ar. 'Arāb = Arapi (U našem jeziku ovaj se ar. oblik upo-
trebljava u značenju jednine)

Ārdešīr,

gen. -a; vok. Ārdešīre, Ārdešīru; prisl. pridjev Ārdešī-
rov; muško ime (rijetko).

Iz perz. Ardešir (lično ime) = onaj koji ima dobru vlast. Ardešir potječe od staroperz. oblika Artahšatra ili Artahšasra, gdje »hšatra« ili »hšasra« znači: zemlja, država, vlast, grad, od čega je u novoperzijskom nastala riječ šehr = grad. Po starogrčkom pisanju Artahšatra ili Artahšasra = Artakserks.

Ime Ardešir (Artakserks) je »carsko ime«, koje su rado uzimali kao svoj naziv (nadimak) stari iranski vladari, najčešće poslije dolaska na prijesto. Tim imenom su, izgleda, željeli naglasiti zakonitost svoje vlasti, osobito ako je ona bila oduzeta od prethodnog vladara (A. Gafurov).

Arfa,

gen. -ē; vok. Ārfo; prisv. pridjev Ārfīn; žensko ime (manje frekv.).

Hipok. od Arīfa (V. Arīfa).

*Arfān,

gen. -āna; vok. Ārfāne; prisv. pridjev Ārfānov; Ārfān; gen. -a; vok. Ārfāne; prisv. pridjev Ārfānov; muško ime (rijetko).

Modif. od Īrfān (V. Īrfān).

Hipok. Ārfica, Ārfo

Ārfica,

gen. -ē; vok. Ārfica, Ārfice; prisv. pridjev Ārfičīn; muško ime (rijetko).

Hipok. od *Arfān (V. *Arfān i Īrfān)

Ārfo,

gen. -ē; (u ist. Herc. -a); vok. Ārfo; prisv. pridjev Ārfīn (u ist. Herc. Ārfov; muško ime (rijetko)).

Hipok. od *Arfān (V. *Arfān i Īrfān).

Ārif,

gen. -a; vok. Ārife; prisv. pridjev Ārifov; muško ime (frekv.).
Iz ar. 'Ārif (lično m. ime) = znalac; učenjak; stručnjak; dobar poznavalac.

Arīfa,

gen. -ē; vok. Arīfa; prisv. pridjev Arīfīn; žensko ime (frekv.).
Iz ar. 'ārifā = ona koja zna; koja je stručnjak; koja je dobar poznavalac.

Hipok. Ārfa, Ārifka, Rīfa, Rifka

Arifka,

gen. -ē; vok. Arifka; prisv. pridjev Arifkīn; žensko ime (manje frekv.).

Hipok. od Arīfa. (V. Arīfa).

Arslan,

gen. -a; vok. Arslane; prisv. pridjev Arslanov; muško ime (manje frekv.).

Iz tur. Arslan (lično m. ime) = lav

Ime Arslan prvi put se javlja kad su se u srednjem vijeku počele stvarati države na čelu s turskim vladarima i po pravilu stoji uz rođeno ime kao nadimak. Davalo se kao nagrada za hrabrost i vojne zasluge, osobito kod Seldžuka, sa značenjem: heroj, junak.

Ima mišljenja da je od imena Arslan nastalo modifikacijom ime Ruslan (N. A. Petrovski), a neki onomastičari ime Ruslan dovode u vezu s imenom Rustem. (A. Gafurov)

Hipok. Árslo.

Árslo,

gen. -ē; (u ist. Herc. -a); vok. Árslo; prisv. pridjev Árslīn; (u ist. Herc. Árslov); muško ime (rijetko).

Hipok. od Arslan (V. Arslan).

Arza,

gen. -ē; vok. Arzo; prisv. pridjev Árzīn; žensko ime (manje frekv.).

Hipok. od Árzija (V. Árzija).

Arzija,

gen. -ē; vok. Arzija; prisv. pridjev Arzijīn; žensko ime (manje frekv.).

< tur. Arzū (lično ž. ime), od perz. ārzū = želja, čežnja, žudnja + naš nastavak -ija (na osnovu) radi deklinacije.

Hipok. Árza.

Arzumána,

gen. -ē; vok. Arzumána; prisv. pridjev Arzumánīn; žensko ime (rijetko).

Iz perz. ārzumān = naša želja; naša nada + naš nastavak -a za ženski rod.

Modif. *Erzumána

*Āsād,

gen. -a; vok. Āsāde; prisv. pridjev Āsādov; muško ime (rijetko).

Modif. od Ēsad (V. Ēsad)

Asāf,

gen. -āfa; vok. Āsāfe; prisv. pridjev Asáfov; Āsaf; gen. Āsafa; vok. Asafe; prisv. pridjev Asafov; Āsaf; gen. -a; vok. Asafe; prisv. pridjev Asafov; muško ime (frekv.).
Iz ar. Āṣaf (< st. hebr.) lično m. ime = On se smilovao.
Modif. *Āsif
Asaf je ime Sulejmanovog (Solomonovog) ministra.

*Asèma,

gen. -ē; vok. Asèma; prisv. pridjev Asèmīn; žensko ime (manje frekv.).
Modif. od Asīma (V. Asīma).

*Asèna,

gen. -ē; vok. Asèna; prisv. pridjev Asènīn; žensko ime (rijetko).
Modif. od Ahsèna (V. Ahsèna).

Asfera,

gen. -ē; vok. Āsfera; prisv. pridjev Āsferīn; žensko ime (rijetko).
Izv. od ar. aṣṣār = žut; blijed dodavanjem našeg nast. -a za ženski rod.

Ashāb,

gen. -āba; vok. Āshābe; prisv. pridjev Ašhābov; muško ime (rijetko).
Aṣḥāb je ar. oblik množine od ṣāḥib = drug; pristalica; prijatelj; vlasnik, posjednik; gospodar.
U ovom imenu (Ašhab) upotrijebljen je ar. oblik množine u značenju jednine.
Modif. *Ēshāb.

*Āsif,

gen. -a; vok. Āsife; prisv. pridjev Āsifov; muško ime (frekv.).
Modif. od Āsaf (V. Āsaf).

Asīfa,

gen. -ē; vok. Asīfa; prisv. pridjev Asīfīn; žensko ime (frekv.).
Izv. od m. imena *Āsif dodavanjem našeg nastavka -a za ženski rod. (V. *Āsif).
Hipok. Sīfa, Sīfa

Asīja,

gen. -ē; vok. Asīja; prisv. pridejv Asījīn; žensko ime (frekv.).
Iz ar. Āsiyā (lično ž. ime) = liječnica, ljekarka
Hipok. Sīja

Āsim,

gen. -a; vok. Āsime; prisl. pridjev Āsimov; muško ime (frekv.).

Iz ar. 'Āšim (lično m. ime) = zaštitnik, branilac, čuvar (od zla i poroka).

Hipok. Askān, Askō, Āsma, Āšče

Asīma,

gen. -ē; vok. Asīma; prisl. pridjev Asīmīn; žensko ime (frekv.).

Iz ar. 'āšimā = zaštitnica, braniteljica, čuvar (od zla i poroka).

Hipok. Āska, Āsma

Modif. *Asēma

Aska,

gen. -ē; vok. Askō; prisl. pridjev Askīn; žensko ime (rijetko).

Hipok. od Asīma i Azīza (V. Asīma i Azīza)

Askān,

gen. -a; vok. Askane; prisl. pridjev Askānov; muško ime (rijetko).

Hipok. od Āsim i Azīz (V. Āsim i Azīz)

Askō,

gen. -ē; (u ist. Herc. -a); vok. Askō; prisl. pridjev Askīn (u ist. Herc. Askov); muško ime (rijetko).

Hipok. od Āsim i Azīz (V. Āsim i Azīz)

Āsma,

gen. -ē; vok. Āsma; prisl. pridjev Āsmīn; muško ime (u c. Herc.) (manje frekv.).

Hipok. od Āsim (V. Āsim)

Asma,

gen. -ē; vok. Asmo; prisl. pridjev Asmīn; žensko ime (rijetko).

Hipok. od Asīma (V. Asīma).

Asmūdīn,

gen. -īna; vok. Āsmūdīne; prisl. pridjev Āsmūdīnov; muško ime (rijetko).

< ar. 'Ašmu-ddīn (lično m. ime), slož. od ar. 'ašm = čuvanje, zaštita i ar. āddīn = vjera. Značenje = čuvanje, zaštita vjere.

Āšče,

gen. -eta; vok. Āšče; prisv. pridjev Āščetov; muško ime (rijetko).

Hipok. od Āsim (V. Āsim).

Ašīda,

gen. -ē; vok. Ašīda; prisv. pridjev Ašīdīn; žensko ime (manje frekv.).

Etimologija nejasna

Hipok. Šīda

Ašir,

gen. -a; vok. Ašire; prisv. pridjev Aširov; muško ime (rijetko).

< tur. Aşir (lično m. ime), od ar. 'āšir = skupljač desetine; deseti

Ašīra,

gen. -ē; vok. Ašīra; prisv. pridjev Ašīrīn; žensko ime (rijetko).

Izv. od m. imena Ašir dodavanjem našeg nastavka -a za ženski rod. (V. Ašir).

Ašk,

gen. -a; vok. Āšk; prisv. pridjev Āškov; muško ime (rijetko).

Iz tur. aşk (< ar. 'išk) = ljubav, voljenje; čeznja

Āta,

gen. -ē; vok. Āta; prisv. pridjev Ātīn; muško ime (rijetko).

Hipok. od Āhmed (V. Āhmed)

Āta,

gen. -ē; vok. Āto; prisv. pridjev Ātīn; žensko ime (manje frekv.).

Hipok. od Ātija, Ātifa (V. Ātija i Ātifa)

Ātaulāh,

gen. -āha; vok. Ātaulāhu; prisv. pridjev Ātaulāhov; muško ime (rijetko).

< ar. 'Aṭā'uillāh (lično m. ime), složeno od ar. 'aṭā' = dar, poklon i ar. Allāh = Alah (božije vlastito ime). Značenje = Alahov (božiji) dar.

Hipok. Ātko, Āto

Ātif,

gen. -a; vok. Ātife; prisv. pridjev Ātifo v; muško ime (frekv.)
Iz ar. 'Āṭif (lično m. ime) = milostiv, suosjećajan
Hipok. Ātko, Āto, Tífo

Atifa,

gen. -ē; vok. Atīffa; prisv. pridjev Atīfīn; žensko ime (frekv.)
Iz ar. 'Aṭifā (lično ž. ime) = milostiva, suosjećajna
Hipok. Āta, Tífa, Tīfa, Tīfica

Atlja,

gen. -ē; vok. Atlīja; prisv. pridjev Atlījīn; žensko ime (frekv.)
Iz ar. 'Aṭīyyā (lično ž. ime) = dar, poklon
Hipok. Āta, Ātka, Tíja

Ātka,

gen. -ē; vok. Ātka; prisv. pridjev Ātkīn; žensko ime (manje frekv.)
Hipok. od Atlja (V. Atlja)

Atkan,

gen. -a; vok. Atkane; prisv. pridjev Atkanov; muško ime (rijetko).
Hipok. od Ādem, Ahmed (V. Ādem i Ahmed)

Ātko,

gen. -a; vok. Ātko; prisv. pridjev Ātkov; muško ime (manje frekv.)
Hipok. od Ādem, Ahmed, Ataūlāh, Ātif (V. Ādem, Ahmed, Ataūlāh i Ātif).

Ātlaga,

gen. -ē; vok. Ātlaga; prisv. pridjev Ātlagīn; muško ime (rijetko).
Složeno ime od tur. atlı = konjanik i tur. aga (v. Āgan).
Značenje = starješina konjanika. Atlaga je vojna titula u bivšoj turskoj vojsci, koja je kasnije, kao i mnoge druge titule, postala lično ime. Od toga je postalo i prezime Atlagić.

Āto,

gen. -ē; (u ist. Herc. -a); vok. Āto; prisv. pridjev Ātīn (u ist. Herc. Āto v); muško ime (rijetko).
Hipok. od Ataūlāh i Ātif (V. Ataūlāh i Ātif).

*Āvda,

gen. -ē; vok. Āvda; prisl. pridjev Āvdīn; muško ime (u c. Herc.) (manje frekv.).

Hipok. od modif. *Āvdūlāh. (V. Ābdūlāh)

*Āvdaga,

gen. -ē; vok. Āvdaga; prisl. pridjev Āvdagīn; muško ime (frekv.).

Modif. od Ābdaga (V. Ābdaga).

*Āvdal,

gen. -a; vok. Āvdale; prisl. pridjev Āvdalov; muško ime (rijetko).

Modif. od Ābdal (V. Ābdal)

*Āvdan,

gen. -a; vok. Āvdane; prisl. pridjev Āvdanov; muško ime (manje frekv.).

Modif. hipok. derivat od Ābdūlāh (V. Ābdūlāh)

*Āvdica,

gen. -ē; vok. Āvdica, Āvdice; prisl. pridjev Āvdičīn; muško ime (rijetko).

Modif. hipok. derivat od Ābdūlāh (V. Ābdūlāh)

*Āvdić,

gen. -a; vok. Āvdiću; prisl. pridjev Āvdićev; muško ime (rijetko).

Modif. hipok. derivat od Ābdūlāh (V. Ābdūlāh)

*Āvdija,

gen. -ē; vok. Āvdija; prisl. pridjev Āvdijīn; muško ime (frekv.).

Modif. od Ābdija (V. Ābdija i Ābdūlāh)

*Āvdo,

gen. -ē; (u ist. Herc. -a); vok. Āvdo; prisl. pridjev Āvdīn (u ist. Herc. Āvdov); muško ime (frekv.).

Modif. od hipok. Ābdo (V. Ābdo i Ābdūlāh)

*Āvduka,

gen. -ē; vok. Āvduka; prisl. pridjev Āvdukīn; muško ime (rijetko).

Modif. od Ābduka (V. Ābduka i Ābdūlāh)

*Avdùlāh,

gen. -áha; vok. Āvdulāhu; prisl. pridjev Avduláhov;
muško ime (frekv.).
Modif. od Abdùlāh (V. Abdùlāh)

*Avdulkádir,

gen. -a; vok. Avdulkádire; prisl. pridjev Avdulkádirov
muško ime (frekv.).
Modif. od Abdulkádir (V. Abdulkádir)

*Avdurāhīm,

gen. -íma; vok. Avdurāhīme; prisl. pridjev Avdurahí-
mov; muško ime (frekv.).
Modif. od Abdurāhīm (V. Abdurāhīm)

*Avdurāhmān,

gen. -ána; vok. Āvdurahmāne; prisl. pridjev Avdurah-
mánov; muško ime (frekv.).
Modif. od Abdurāhmān (V. Abdurāhmān)

*Avdurèzāk,

gen. -áka; vok. Avdurèzāk (Avdurèžāk); prisl. prid-
jev Avdurezákov; muško ime (frekv.).
Modif. od Abdurèzāk (V. Abdurèzāk)

*Avdusèlām,

gen. -áma; vok. Āvduselāme; prisl. pridjev Avduselá-
mov; muško ime (frekv.).
Modif. od Abdusèlām (V. Abdusèlām)

Avnija,

gen. -ē; vok. Avnija; prisl. pridjev Avnijīn; muško ime
(rijetko).
Iz ar. 'awn = pomoćnik; pomagač; pomoć + 'naš nastavak
-ija.

Avnija,

gen. -ē; vok. Avnīja; prisl. pridjev Avnījīn; žensko ime
(rijetko).
Od m. imena Avnija promjenom akcenta napravljeno žensko
ime. (V. m. ime Avnija).

Avza,

gen. -ē; vok. Avzo; prisl. pridjev Avzīn; žensko ime (rijetko).
Hipok. od Avzīja (V. Avzīja)

Avzija,

gen. -ē; vok. Avzija; prisl. pridjev Avzijin; Avzija; gen. -ē; vok. Avzija; prisl. pridjev Avzijin žensko ime (rijetko).
Iz ar. 'awdiyyā = ona koja traži božju zaštitu i pomoć.
Hipok. Ávza.

Aza,

gen. -ē; vok. Azo; prisl. pridjev Azin; žensko ime (manje frekv.).
Hipok. od Azema i Azemina (V. Azema i Azemina)

Azam,

gen. -a; vok. Azame; prisl. pridjev Azamov; muško ime (manje frekv.).
Iz ar. a'zam = (naj)veći; (naj)značajniji; (naj)važniji.

Azaudin,

gen. -ina; vok. Azaudine; prisl. pridjev Azaudinov; muško ime (rijetko).
< ar. 'Azā'u-ddin (lično m. ime), složeno od ar. 'azā' = utjeha i ar. āddin = vjera. Značenje = utjeha vjere.
Modif. *Azudin
Hipok. Ázo

*Azem,

gen. -a; vok. Azeme; prisl. pridjev Azemov; muško ime (frekv.).
Modif. od Azim (V. Azim)
Hipok. Zémko

Azema,

gen. -ē; vok. Azema; prisl. pridjev Azemin; žensko ime (manje frekv.).
Izv. od m. imena *Azem dodavanjem našeg nast. -a za ženski rod. (V. *Azem)
Hipok. Áza, Zémka
Modif. *Hazema

Azemina,

gen. -ē; vok. Azemina; prisl. pridjev Azeminin; žensko ime (manje frekv.).
Etimologija nejasna
Hipok. Áza
Skr. Zemina

Azer,

gen. -a; vok. Ázere, (Ázeru); prisv. pridjev Ázerov; muško ime (rijetko).

Iz perz. āzer = vatra, oganj; ime devetog mjeseca perzijske sunčeve godine.

Azib,

gen. -a; vok. Ázibe; prisv. pridjev Azibov; muško ime (rijetko).

Iz ar. 'āzib = neoženjen, ledičan

Azija,

gen. -ē; vok. Azija; prisv. pridjev Azijīn; žensko ime (rijetko).

Iz ar. 'aziyyā = strpljiva; utješna

*Azijáda,

gen. -ē; vok. Azijáda; prisv. pridjev Azijádīn; žensko ime (manje frekv.).

Modif. slož. od tur. ak = bijel i Zijáda (v. Zijáda). Značenje = bijela Zijada; sretna Zijada. (O imenima s komponentom ak = bijel, sretan v. uz ime Abeg).

Azīm,⁽¹⁾ A

gen. -a; vok. Ázime; prisv. pridjev Ázimov; muško ime (manje frekv.).

Iz ar. 'āzim = odlučan, nepokolebljiv; vjeran prijatelj.

Hip. Ázō

Modif. *Ázem

Azima,

gen. -ē; vok. Azima; prisv. pridjev Azīmīn; žensko ime (manje frekv.).

Iz ar. 'āzimā = odlučna, nepokolebljiva, vjerna prijateljica.

Azīr,

gen. -íra; vok. Āzīre (Āzīru); prisv. pridjev Azírov; muško ime (rijetko).

Iz ar. 'aḏīr = pomagač; branilac, onaj koji opravdava, koji izvinjava.

Azíra,

gen. -ē; vok. Azíra; prisv. pridjev Azírīn; žensko ime (rijetko).

Iz ar. 'aḏīrā = pomagačica; braniteljica; ona koja opravdava, koja izvinjava.
Hipok. Zīra

Āzīz,

gen. -īza; vok. Āzīze (u B. kr. i Āzīzu); prisv. pridjev Azí-zov; muško ime (frekv.).
Iz ar. 'Azīz (lično m. ime) = moćan, silan; slavan; poštovan, cijenjen; drag, mio.
Hipok. Āsko, Získo, Zīza, Zízo

Azīza,

gen. -ē; vok. Azīza; prisv. pridjev Azízīn; žensko ime (frekv.).
Iz ar. 'azīzā = moćna, silna; slavna; poštovana, cijenjena; draga, mila.
Hipok. Āska, Získā, Zīza

Āzo,

gen. -ē; (u ist. Herc. -a); vok. Āzo; prisv. pridjev Āzīn (u ist. Herc. Āzōv); muško ime (rijetko).
Hipok. od Azaùdīn i Āzīm (V. Azaùdīn i Āzim)

Āzra,

gen. -ē; vok. Āzra; prisv. pridjev Āzrīn; žensko ime (frekv.).
Iz ar. 'Aḏrā' (lično ime) = djeвица, nevina djevojka. Azra je i nadimak Isusove (Isaove) majke Marije (Merjeme).

*Azùdīn,

gen. -īna; vok. Āzudīne; prisv. pridjev Azudínov; muško ime (rijetko).
Modif. od Azaùdīn (V. Azaùdīn)

*Azūr,

gen. -úra; vok. Āzūre; prisv. pridjev Azúrov; Āzūr, gen. -a; vok. Āzūre; prisv. pridjev Āzūrov; muško ime (rijetko).
Modif. od perz. lāgwerd, lāžwerd = nebesko plavetnilo; plava boja mora.

B

Bádem,

gen. -a; vok. Báde me; prisl. pridjev Báde mo v; muško ime (rijetko).

Iz perz. bādām, bādam (< sanskrt. badama) = drvo i plod iz porodice ruža, badem (Prunus amygdalus; Prunus communis).

Badèma,

gen. -ē; vok. Badèma; prisl. pridjev Badèmīn; žensko ime (manje frekv.).

Izvedeno od m. imena Bádem dodavanjem našeg nastavka -a za ženski rod. (V. Bádem)

Hipok. Badèmša

Badèmša,

gen. -ē; vok. Badèmša; prisl. pridjev Badèmšin; žensko ime (rijetko).

Hipok. od Badèma (V. Badèma i Bádem)

*Bàftija,

gen. -ē; vok. Bàftija; prisl. pridjev Bàftijīn; muško ime (rijetko).

Modif. od Bàhtija (V. Bàhtija).

Báha,

gen. -ē; vok. Bāho; prisl. pridjev Bāhīn; Bāha, gen. -ē; vok. Bāha; prisl. pridjev Bāhīn (u c. Herc.) žensko ime (manje frekv.).

Hipok. od Sabáha, Sabáhija, Sabáheta (V. Sabáha) Sabáhija, Sabáheta).

Báhir,

gen. -a; vok. Báhire; prisl. pridjev Báhiro; muško ime (manje frekv.).

Iz ar. báhir = lijep, divan, krasan; sjajan

Bahira,

gen. -ě; vok. Bahira; prisl. pridjev Bahirīn; žensko ime (frekv.).

Iz ar. báhirä = lijepa, divna, krasna; sjajna

Bähra,

gen. -ě; vok. Bähra; prisl. pridjev Bährīn; muško ime (u c. Herc.) (manje frekv.).

Hipok. od Bährīja (V. Bährīja)

Báhra,

gen. -ě; vok. Báhro; prisl. pridjev Báhrīn; žensko ime (frekv.).

Hipok. od Bahrīja (V. Bahrīja)

Bährīja,

gen. -ě; vok. Bährīja; prisl. pridjev Bährījīn; muško ime (frekv.).

< tur. Bahrī (lično m. ime), od ar. baḥriyy = pomorac, moreplovac, mornar; morski + naš nastavak -a (radi deklinacije).

Hipok. Báhro

Bahrīja,

gen. -ě; vok. Bahrīja; prisl. pridjev Bahrījīn; žensko ime (frekv.).

< tur. Bahriye (lično ž. ime). od ar. baḥriyyä = žena moreplovac; morska; primorka

Hipok. Báhra.

Báhro,

gen. -ě; (u ist. Herc. -a); vok. Báhro; prisl. pridjev Báhrīn (u ist. Herc. Báhrov); muško ime (frekv.).

Hipok. od Bährīja i Bahrūdīn (V. Bährīja i Bahrūdīn).

Bahrūdīn,

gen. -ina; vok. Bährudīne; prisl. pridjev Bährudīnov; muško ime (frekv.).

< ar. Baḥru-ddīn (lično m. ime), složeno od ar. baḥr = more i ar. äddīn = vjera. Značenje = more, vjere.

Modif. *Behrùdīn
Hipok. Báhro

Báhta,

gen. -ē; vok. Bâhto; prisp. pridjev Báhtīn; žensko ime (manje frekv.).

Iz perz. baḥt = sreća + naš nastavak -a za ž. rod.

Bàhtija,

gen. -ē; vok. Bàhtija; prisp. pridjev Bàhtijīn; muško ime (manje frekv.).

Iz perz. baḥt = sreća + naš nastavak -ija. Osn. značenje = = sretnik.

Modif. *Bàhtija

Hipok. Báhto

Bahtija,

gen. -ē; vok. Bahtija; prisp. pridjev Bahtijīn; žensko ime (manje frekv.).

Promjenom akcenta načinjeno od m. imena Bàhtija žensko ime Bahtija (V. m. ime Bàhtija)

Bahtijār,

gen. -jāra; vok. Bāhtijāre, Bāhtijāru; prisp. pridjev Bahtijārev, Bahtijārov; muško ime (manje frekv.).

Iz perz. baḥtyār = sretan čovjek, sretnik

Hipok. Báhto

Báhto,

gen. -ē; (u ist. Herc. -a); vok. Bāhto; prisp. pridjev Báhtīn (u ist. Herc. Báhtov); muško ime (manje frekv.).

Hipok. od Bàhtija i Bahtijār (V. Bàhtija i Bahtijār)

Baīsa,

gen. -ē; vok. Baīsa; prisp. pridjev Baīsīn; žensko ime (rijetko).

Etimologija nejasna.

*Bajàzit,

gen. -a; vok. Bajàzite; prisp. pridjev Bajàzitov; muško ime (manje frekv.).

Modif. od Bajèzīd (V. Bajèzīd).

Bajèzīd,

gen. -īda; vok. Bājezīde; prisp. pridjev Bajezīdov; muško ime (manje frekv.).

Iz tur. Bayezid (lično ime) < iz ar. Ābū-Yāzīd = otac Jezidov (V. Jezid).

Premda se Ābū-Yāzīd može s arapskog prevesti kao »otac Jezidov«, A. Gafurov misli da je bolje to ime promatrati kao metonimiju a ne kao bukvalan prijevod. Naime, yāzīd (Yāzīd) u ar. znači »onaj koji se povećava, koji prevazilazi«, a dodatak ābū u tom slučaju je neprevediva oznaka kunje (imena po ocu ili majci, vrste prezimena). Dakle, Ābūyāzīd = onaj koji se povećava, koji prevazilazi.

Gubljenje početnog a objašnjava se time što je ime Ābūyāzīd dospjelo u tur. jezik preko perzijskog, a u srednjem vijeku u perz. jeziku početno a se nije izgovaralo u većini riječi. Tako je došlo do oblika Bujezid, a zbog akuzativnog oblika komponente ābū > ābā nastalo je Bajezid.

Modif. *Bajāzīt

Bájra,

gen. -ē; vok. Bájro; prisl. pridjev Bájriṅ; žensko ime (manje frekv.).

Hipok. od Bajráma (V. Bajráma)

Bàjram,

gen. -a; vok. Bàjrame; prisl. pridjev Bàjramov; muško ime (manje frekv.).

Iz tur. i perz. bayram = slavlje, veselje. Bajrami je muslimanski trodnevni vjerski praznik po svršetku mjeseca posta, Ramazana (Ramazanski bajram) i četverodnevni koji dolazi dva mjeseca i 10 dana poslije Ramazanskog bajrama (Hadžijski bajram ili Kurban-bajram). Ovakvo se ime obično daje djetetu koje se rodi 1. dan toga praznika.

Hipok. Bájro

Bajráma,

gen. -ē; vok. Bajráma; prisl. pridjev Bajrámiṅ; (u B. kr. i C. kr. Bajráme, gen. -ē; vok. Bajráme; prisl. pridjev Bajrámiṅ); žensko ime (rijetko).

Izvedeno od m. imena Bàjram dodavanjem našeg nast. -a za ženski rod. (V. Bàjram)

Hipok. Bájra. Bàjramka

Bàjramka,

gen. -ē; vok. Bàjramko; prisl. pridjev Bàjramkiṅ; žensko ime (rijetko).

Hipok. od Bajráma (V. Bajráma i Bàjram)

Bajríja,

gen. -ē; vok. Bajríja; prisl. pridjev Bajríjiṅ; žensko ime (manje frekv.).

Izvedeno od hipok. Bájra (< Bajráma) dodavanjem našeg nastavka -ija (na osnovu). (V. Bajráma i Bájram).

Bájro,

gen. -ě (u ist. Herc. -a); vok. Bájro; prisl. pridjev Bájriŋ (u ist. Herc. Bájrov); muško ime (frekv.).

Hipok. od Bájram (V. Bájram).

Bákija,

gen. -ě; vok. Bákija; prisl. pridjev Bákijŋ; muško ime (manje frekv.).

Skr. od Abdulbákija. Ar. bāqi(n) i āl-bāqī = trajan, vječan.

Bákir,

gen. -a; vok. Bákire; prisl. pridjev Bákirov; muško ime (frekv.).

Ovo se ime može izvoditi iz 2 korijena:

- 1) iz ar. Bāqir (lično m. ime = onaj koji traži znanje, koji proučava, izučava; učen; bogat; velik; lav.
- 2) iz ar. Bākīr (lično m. ime) = ranoranilac; rani.

Bakira,

gen. -ě; vok. Bakira; prisl. pridjev Bakirŋ; žensko ime (frekv.).

Ovo se ime može izvoditi iz 2 korijena:

- 1) iz ar. bāqirā = ona koja traži znanje, koja proučava, izučava; učena; bogata; velika.
- 2) iz ar. bākīrā = ona koja rano rani; rana.

*Bákša,

gen. -ě; vok. Bākšo; prisl. pridjev Bákšŋ; žensko ime (manje frekv.).

Modif. od perz. baḡš = dar, poklon; dio; sudbina; praštanje + naš nastavak -a za ženski rod.

Bàlija,

gen. -ě; vok. Bàlija; prisl. pridjev Bəlijŋ; muško ime (rijetko).

Iz tur. Bāli (lično m. ime) + naš nast. -ja. Etimologija ovog imena nije sigurna, ali se može pretpostaviti da je iz ar. bāl = um, pamet, duh + ar. sufiks -i(yy).

Ovo vl. ime ne treba miješati s riječju bəlīja koja ima nekoliko drugih značenja: 1) muslimanski primitivni seljak, prost čovjek koji ne pripada obrazovanom svijetu; 2) muslimanski nomadski stočar u Hercegovini; 3) pogrdan naziv za bosansko-

hercegovačkog Muslimana. Odakle potječe takav naziv koji ne označava vlastito ljudsko ime, nije sigurno utvrđeno. O tome se kod nas dosta pisalo, ali su sva mišljenja još uvijek samo pretpostavke.

Bàsrija,

gen. -ē; vok. Bàsrija; prisv. pridjev Bàsrijīn; muško ime (rijetko).

Iz ar. Başrı = Basranin, čovjek iz grada Basre (u Iraku).

Bázo,

gen. -ē; (u ist. Herc. -a); vok. Bázō; prisv. pridjev Bázīn (u ist. Herc. Bázov); muško ime (rijetko).

Hipok. od *Abāz (< Abās) i Šāhbāz (V. Abās i Šāhbāz)

*Beáder,

gen. -a; vok. Beádere, Beáderu; prisv. pridjev Beáderov muško ime (manje frekv.).

Modif. od Beháder (V. Beháder)

Bèća,

gen. -ē; vok. Bèća; prisv. pridjev Bèćīn; muško ime (frekv.).

Hipok. od *Bèćir (< Bèkir). (V. Bèkir)

Bèćan,

gen. -a; vok. Bèćane; prisv. pridjev Bèćanov; muško ime (rijetko).

Hipok. od *Bèćir (V. Bèkir)

Bèćica,

gen. -ē; vok. Bèćica, Bèćice; prisv. pridjev Bèćicīn (Bèćičīn); muško ime (rijetko).

Hipok. od *Bèćir (V. Bèkir)

*Bèćir,

gen. -a; vok. Bèćire; prisv. pridjev Bèćirov; muško ime (frekv.).

Modif. od Bèkir (V. Bèkir)

Hipok. Bèća, Bèćan, Bèćica, Bèćko, Bèćo

Bèćko,

gen. -a; vok. Bèćko; prisv. pridjev Bèćkov; muško ime (rijetko).

Hipok. od *Bèćir (V. Bèkir)

Béco,

gen. -ē (u ist. Herc. -a); vok. Bêćo; prisv. pridjev Bêćin
(u ist. Herc. Bêćov); muško ime (frekv.).

Hipok. od *Bêćir (V. Bêkir):

Bediha,

gen. -ê; vok. Bediha; prisv. pridjev Bedihin; žensko ime
(rijetko).

Ovo se ime može izvoditi iz 2 ar. korijena:

- 1) iz ar. bādīḥā = ugledna, istaknuta; na visokom položaju.
- 2) iz ar. bādīhā = nadahnuće; pronicljivost; dosjetljivost.

Bedija,

gen. -ê; vok. Bedija; prisv. pridjev Bedijin; žensko ime
(rijetko).

Iz ar. bādī'a = divna, prekrasna, izvanredna; nešto novo;
rijetkost; čudo.

Bédra,

gen. -ê; vok. Bêdro; prisv. pridjev Bêdrin; žensko ime
(frekv.).

Hipok. od Bedrīja (V. Bedrīja).

*Bedrêdīn,

gen. -īna; vok. Bêdredīne; prisv. pridjev Bêdredīnov;
muško ime (manje frekv.).

Modif. od Bedrūdīn (V. Bedrūdīn).

Hipok. Bêdro

Bèdrija,

gen. -ê; vok. Bêdrija; prisv. pridjev Bêdrijin; muško ime
(rijetko).

< tur. Bedri (lično m. ime), od ar. bādr = pun Mjesec,
uštap; poglavar, starješina; zreo mladić + naš nastavak -ija.

Hipok. Bêdro

Bedrīja,

gen. -ê; vok. Bedrīja; prisv. pridjev Bedrijin; žensko ime
(frekv.).

Promjenom akcenta načinjeno žensko ime od muškog imena
Bèdrija. (V. m. ime Bèdrija)

Hipok. Bédra.

Bédro,

gen. -ê (u ist. Herc. -a); vok. Bêdro; prisv. pridjev Bêdrin
(u ist. Herc. Bêdrov); muško ime (rijetko).

Hipok. od Bèdrija i BedrùdIn (V. Bèdrija i BedrùdIn).

BedrùdIn,

gen. -ína; vok. Bèdrudíne; prisl. pridjev Bedrudínov muško ime (manje frekv.).

< ar. Bâdru-ddIn (lično m. ime), složeno od ar. bâdr = pun Mjesec, uštap i ar. äddIn = vjera. Dosl. značenje = uštap vjere, a figur. značenje = punoća, savršenstvo vjere. Modif. *BedrèdIn.

Hipok. Bédro

Béga,

gen. -ë; vok. Bëgo; prisl. pridjev Bégin; žensko ime (manje frekv.).

Hipok. od Begájeta, Bègana, Begemína, Bègija (V. Begájeta, Bègana, Begemína, Bègija).

Begájet,

gen. -a; vok. Begájete; prisl. pridjev Begájetov; muško ime (manje frekv.).

Složeno ime od tur. beg (v. Alājbeg) i ar. äyä(t) = znak, oznaka, biljeg. Osn. značenje = begovski, plemićki znak.

Hipok. Bégo.

Begájeta,

gen. -ë; vok. Begájeta; prisl. pridjev BegájetIn; žensko ime (frekv.).

Izvedeno od m. imena Begájet dodavanjem našeg nast. -a za ženski rod. (V. Begájet)

Hipok. Béga

Bègan,

gen. -a; vok. Bègane; prisl. pridjev Bèganov; muško ime (frekv.).

Izvedeno od tur. bego (v. Alājbeg) + naš nastavak -an.

Hipok. Bëgo

Bègana,

gen. -ë; vok. Bègana; prisl. pridjev BèganIn; žensko ime (manje frekv.).

Izvedeno od m. imena Bègan dodavanjem našeg nastavka -a za ženski rod. (V. Bègan).

Hipok. Béga

Begemína,

gen. -ë; vok. Begemína; prisl. pridjev BegemínIn; žensko ime (rijetko).

Složeno ime od tur. *beg* (v. *Alājbeg*) i ar. *Emīna* (v. *Emīna*). Značenje = begovska Emina, Emina plemićka.
Hipok. *Béga*

Bèghānuma,

gen. -ē; vok. *Bèghānuma*; prisv. pridjev *Bèghānumīn*; žensko ime (manje frekv.).

Složeno ime od tur. *beg* (v. *Alājbeg*) i tur. -tatar. *hanım* = gospođa, ugledna žena + naš nastavak -a za ženski rod
Značenje = begova, begovska gospođa.

Bègija,

gen. -ē; vok. *Bègija*; prisv. pridjev *Bègijīn*; muško ime (rijetko).

Izvedeno od tur. *beg* (v. *Alājbeg*) + naš nastavak -ija.

Bègija,

gen. -ē; vok. *Bègija*, *Bègijo*; prisv. pridjev *Bègijīn*; žensko ime (rijetko).

Izvedeno od tur. *beg* (v. *Alājbeg*) + naš nastavak -ija.

Hipok. *Béga*

Ako bi se ovo ime izgovaralo s naglaskom na drugom slogu (*Begija* ili *Begija*), onda bi mu značenje bilo veoma ružno, jer bi gubilo vezu s turskom riječi *beg* a vezalo se za arapsku riječ *bāgiyy* = bludnica, prostitutka. Zbog takve mogućnosti ovo ime treba uvijek izgovarati samo s naglaskom na prvom slogu (*Bègija*).

Bègiša,

gen. -ē; vok. *Bègiša*; prisv. pridjev *Bègišīn*; žensko ime (rijetko).

Izvedeno od tur. *beg* (v. *Alājbeg*) + naš nastavak -iša.

Bègler,

gen. -a; vok. *Bèglere*; prisv. pridjev *Bèglerov*; muško ime (rijetko).

Oblik množine od tur. *bey* (*beg*) -*beyler* (*begler*) = begovi. (V. *Alājbeg*)

Bégo,

gen. -ē (u ist. Herc. -a); vok. *Bêgo*; prisv. pridjev *Bégin* (u ist. Herc. *Bégov*); muško ime (frekv.).

1) Izvedeno od tur. *beg* (v. *Alājbeg*) dodavanjem našeg nastavka -o;

2) Hipok. od *Begájet* i *Bègan* (V. *Begájet* i *Bègan*)

Bèguna,

gen. -ê; vok. Bèguna; prisl. pridjev Bègunin; žensko ime (rijetko).

Izvedeno od tur. riječi beg (v. Alājbeg) dodavanjem našeg nastavka -una.

Bégza,

gen. -ê; vok. Bégzo; prisl. pridjev Bégzin; žensko ime (manje frekv.).

Hipok od Begzáda (V. Begzáda)

Begzáda,

gen. -ê; vok. Begzáda; prisl. pridjev Begzádin; žensko ime (frekv.).

Složeno ime od tur. beg, bey (v. Alājbeg) i perz. zāde = sin; kći; dijete. Značenje = begovska kći, begovsko dijete; plemkinja.

Hipok. Bégza, Bègzija, Záda.

Bègzija,

gen. -ê; vok. Bègzija; prisl. pridjev Bègzijin; žensko ime (rijetko).

Hipok. od Begzáda (V. Begzáda).

Beháder,

gen. -a; vok. Behádere, Beháderu; prisl. pridjev Beháderov; muško ime (manje frekv.).

Iz perz. behāder, behādur = hrabar, srčan, neustrašiv; junak.

Modif. *Beáder, *Bijáder

Behádil,

gen. -a; vok. Behádile; prisl. pridjev Behádilov; muško ime (rijetko).

Složeno ime od ar. bāhā' = ljepota, krasota; blistavost i perz. dil = srce; duša. Značenje = ljepota srca, ljepota duše.

Beháija,

gen. -ê; vok. Beháija; prisl. pridjev Beháijin; muško ime (rijetko).

Iz ar. bāhā' = ljepota, krasota; elegancija + ar. suf. -I(iyy) + naš nastavak -(j)a. Značenje = lijep, krasan; elegantan.

Modif. *Behája

*Behája,

gen. -ê; vok. Behája; prisl. pridjev Behájin; muško ime (rijetko).

Modif. od Beháija (V. Beháija)

*Behanùdĭn,

gen. -ĭna; vok. Behanùdĭne; prisl. pridjev Behanudĭnov; muško ime (rijetko).

Modif. od Behaùdĭn (V. Behaùdĭn)

Behára,

gen. -ĕ; vok. Behára; prisl. pridjev Behárĭn; žensko ime (manje frekv.).

Ovo se ime može izvoditi:

1) iz perz. behār = proljeće; proljetni cvijet voćke + naš nastavak -a za ženski rod.

2) iz ar. bāhārā = lijepa; sjajna; ljepota

Behaùdĭn,

gen. -ĭna; vok. Behaùdĭne; prisl. pridjev Behaudĭnov muško ime (manje frekv.).

< ar. Bāhā'u-ddĭn (lično m. ime), složeno od ar. bāhā' = ljepota, krasota i ar. āddĭn = vjera. Značenje = ukras vjere, ljepota vjere.

Modif. *Behanùdĭn, *Behùdĭn

Behaudĭna,

gen. -ĕ; vok. Behaudĭna; prisl. pridjev Behaudĭnĭn; žensko ime (rijetko).

Izvedeno od m. imena Behaùdĭn dodavanjem našeg nast. -a za žen. rod. (V. Behaùdĭn)

Hipok. Dĭna

Modif. *Behudĭna

Bêhdža,

gen. -ĕ; vok. Bêhdžo; prisl. pridjev Bêhdžĭn; žensko ime (manje frekv.).

Hipok. od Bêhdžeta (V. Bêhdžeta).

Bêhdžet,

gen. -a; vok. Bêhdžete; prisl. pridjev Bêhdžetov; muško ime (frekv.).

< tur. Behcet (lično m. ime), od ar. bāhğāt = ljepota; sjaj; veselje; radost.

Hipok. Bêhdžo

Bêhdžeta,

gen. -ĕ; vok. Bêhdžeta; prisl. pridjev Bêhdžetĭn; žensko ime (manje frekv.).

Izvedeno od m. imena Bêhdžet dodavanjem našeg nast. -a za žen. rod. (V. Bêhdžet)

Hipok. Bêhdža

Bêhdžo,

gen. -ê (u ist. Herc. -a); vok. Bêhdžo; prisv. pridjev Bêhdžin (u ist. Herc. Bêhdžov); muško ime (frekv.).
Hipok. od Bêhdžet (V. Bêhdžet).

Behldža,

gen. -ê; vok. Behldža; prisv. pridjev Behldžin; žensko ime (frekv.).

Iz ar. Bâhîğä (lično ž. ime) = lijepa, krasna; blistava; radosna.

Behíja,

gen. -ê; vok. Behíja; prisv. pridjev Behíjin; žensko ime (frekv.).

< tur. Behiye (lično ž. ime), od ar. bâhiyyä = lijepa, krasna; sjajna, blistava; ljupka.

Hipok. Bêhka.

Behíma;

gen. -ê; vok. Behíma; prisv. pridjev Behímín; žensko ime (rijetko).

Iz ar. bâhîmä = čista; zdrava; bez mrlje.

Behíra,

gen. -ê; vok. Behíra; prisv. pridjev Behírín; žensko ime (rijetko).

Iz ar. bâhîrâ = ugledna, poštovana žena.

Behíreta,

gen. -ê; vok. Behíreta; prisv. pridjev Behíretín; žensko ime (rijetko).

Iz ar. bâhîrâ(t) = ugledna, poštovana žena + naš nast. -a za ženski rod.

Bêhka,

gen. -ê; vok. Bêhka; prisv. pridjev Bêhkín; žensko ime (manje frekv.).

Hipok. od Behíja (V. Behíja)

*Bêhlîl,

gen. -îla; vok. Bêhlîle (u B. kr. Bêhlîlu); prisv. pridjev Behlîlov; muško ime (rijetko).

Modif. od Bêhlûl (V. Bêhlûl).

Bêhlûl,

gen. -ûla; vok. Bêhlûle (u B. kr. i Bêhlûlu); prisv. pridjev Behlûlov; muško ime (manje frekv.).

<tur. Behlül (lično m. ime), od ar. bāhlūl, buhlūl = veseljak, šaljivčina; dobričina.

Modif. *Bēhlīl.

Hipok. Lúlo.

Bēhnām,

gen. -a; vok. Bēhnāme; prisp. pridjev Bēhnāmov; Bēhnām, gen. -āma; vok. Bēhnāme; prisp. pridjev Behnāmov; muško ime (rijetko).

Iz perz. behnām = slavan, čuven; ugledan; uvažen; na dobru glasu.

Modif. *Bēnhām

Bēhram,

gen. -a; vok. Bēhrame; prisp. pridjev Bēhramov; muško ime (manje frekv.).

<tur. Behram (lično m. ime), od perz. Behrām = planeta Mars.

Po mišljenju A. Gafurova ovo je ime nastalo od staroiranskog imena Veretragna, a tako se zvao bog pobjede koji progoni zlog demona Veretru. (Usporedi staroir. gna i slav. gnati = goniti, tjerati). Prema tome, Veretragna znači: progonitelj Veretre, onaj koji progoni Veretru. Pretvaranje oblika Veretragna u Behram nije išlo brzo. Po fonetskim zakonima staroperzijskog i srednjoperzijskog jezika najprije je od Veretragna postalo Varahran, pa Barahran, zatim zbog haplogije Bahran, a od toga Bahram, i konačno Behram. Danas je to u novoperzijskom jeziku naziv za planetu Mars, a postalo je i ljudsko ime.

Behrija,

gen. -ē; vok. Behrija; prisp. pridjev Behrijin; žensko ime (rijetko).

Iz ar. bāhr = sjaj; ljepota + ar. adjektivni sufiks za ženski rod -iyyā.

Behrūdīn,

gen. -īna; vok. Bēhrudīne; prisp. pridjev Behrudīnov; muško ime (manje frekv.).

Ovo je ime moglo nastati na 2 načina:

- 1) kao slož. ime od ar. bāhr = sjaj; ljepota + ar. āddīn = vjera. Značenje = sjaj vjere, ljepota vjere.
- 2) kao modif. od Bahrūdīn (V. Bahrūdīn).

*Behūdīn,

gen. -īna; vok. Bēhudīne; prisp. pridjev Behudīnov; muško ime (rijetko).

Modif. od Behaūdīn (V. Behaūdīn).

*Behudína,

gen. -ē; vok. Behudína; prisl. pridjev Behudínīn; žensko ime (rijetko).

Modif. od Behaudína (V. Behaudína)

Bèhzād,

gen. -áda; vok. Bèhzāde (u B. kr. i Bèhzādu); prisl. pridjev Bahzádo; muško ime (rijetko).

Slož. ime čiji je prvi dio beh po etimologiji nejasan (ukoliko nije modif. od tur. beg, bey), a drugi dio je iz perz. zāde = sin; kći; dijete.

Behzáda,

gen. -ē; vok. Behzáda; prisl. pridjev Behzádīn; žensko ime (rijetko).

Izvedeno od m. imena Bèhzād dodavanjem našeg nast. -a za ženski rod. (V. Bèhzād).

Hipok. Zāda

Belsa,

gen. -ē; vok. Beisa; prisl. pridjev Beisīn; žensko ime (rijetko).

Iz ar. bā'itā = izaslanica, zastupnica; poslanik.

*Bejādīn,

gen. -ína; vok. Bējadīne; prisl. pridjev Bejadīnov; muško ime (rijetko).

Modif. od Bejadūdīn (V. Bejadūdīn).

Hipok. Béjdo

Bejadūdīn,

gen. -ína; vok. Bejadūdīne; prisl. pridjev Bejadūdīnov; muško ime (rijetko).

< ar. Bāyādu-ddīn (lično m. ime), složeno od ar. bāyāḍ = bjelina; čistoća; sjaj i ar. āddīn = vjera. Značenje = čistoća, sjaj vjere.

Modif. *Bejādīn

Hipok. Béjdo

Béjda,

gen. -ē; vok. Bējdo; prisl. pridjev Béjdīn; žensko ime (rijetko).

Hipok. od Ubéjda, Zubéjda (V. Ubéjda i Zubéjda).

Béjdo,

gen. -ē (u ist. Herc. -a); vok. Bējdo; prisv. pridjev Bējdīn (u ist. Herc. Bējdov); muško ime (rijetko).

Hipok. od *Bejādīn i Bejadūdīn (V. *Bejādīn i Bejadūdīn)

Béjza,

gen. -ē; vok. Bējzo; prisv. pridjev Bējzīn; (U C. kr. Bējzo, gen. -ē; vok. Bējzo; prisv. pridejv Bējzīn); žensko ime (frekv.).

Hipok. od Bejzāda (V. Bejzāda)

Bejzáda,

gen. -ē; vok. Bejzāda; prisv. pridjev Bejzādīn; žensko ime (frekv.).

Složeno ime od tur. bey (beg) i perz. zāde = sin; kći; dijete. Značenje = begovska kći, begovsko dijete; plemkinja.

Hipok. Bējza, Zāda

Beklja,

gen. -ē; vok. Beklja; prisv. pridjev Bekljīn; Bekíja, gen. -ē; vok. Bekíja; prisv. pridjev Bekíjīn; žensko ime (rijetko).

Iz ar. bāqiyyā = preživjela; pošteđena; ostala u životu.

Bèkir,

gen. -a; vok. Bèkire; prisv. pridjev Bèkirov; muško ime (frekv.).

< tur. Bekir < ar. Bākr (lično m. ime) = ranoranilac; prvorodeno dijete.

Modif. *Bèćir

Odrediti etimologiju i značenje ovoga imena nije jednostavno, jer se ono bez oznake vokala može čitati različito (a u ar. jeziku kratki vokali se ne označavaju). Ako se čita bākr, onda to znači: mužjak mlade deve, mlada deva; ako se čita bākur ili bākir, onda znači — ranoranilac, a može se čitati i bikr pa tada znači: prvorodeno dijete, ili nevina djevojka. U takvoj analizi pada na pamet ime Muhamedovog najbližeg saradnika, punca i prvog halife koji se zvao Ābū Bākr, što u prijevodu znači: otac Bākrov. Ali baš takvo značenje i stvara poteškoće, jer on nije uopće imao muškog potomstva a kamoli sina Bākra. Zato su neki orijentalisti mišljenja da je bākr nastalo od bikr zamjenom vokala (koji se ne označavaju), pa bi onda Ābū Bākr značilo: otac nevine djevojke. Motivi za takvo mišljenje vjerovatno su nastali iz činjenice što je Ābū Bākr imao mladu kćer Aišu, koju je udao za Muhameda, čije su sve dotadašnje žene nekad imale svoje muževe, pa je zbog Muha-

medove ženidbe s mladom djevojkom njezin otac prozvan Ābū Bāk r (= otac nevine djevojke). Sigurno je samo da riječ bāk r ima više pravih i prenesenih značenja i da su motivi davanja takvog višeznačnog imena različiti (A. Gafurov).

Bekira,

gen. -ē; vok. Bēk ira; prisv. pridjev Bēk irīn; žensko ime (manje frekv.).

Izvedeno od m. imena Bēkir dodavanjem našeg nastavka -a za ženski rod. (V. Bēkir).

Bekirisidīk,

gen. -īka; vok. Bekirisidīku (Bekirisidīče); prisv. pridjev Bekirisidīkov; muško ime (rijetko).

Složeno ime od Bēkir i Sidīk. (V. Bēkir i Sidīk).

Ābū Bāk r Āṣ-Šiddīq je ime i nadimak prvog halife, Muhamedovog punca i najbližeg saradnika.

Bekrija,

gen. -ē; vok. Bēk ri ja; prisv. pridjev Bēk rijīn; muško ime (rijetko).

Izvedeno od ar. Bāk r + ar. suf. -ī(iyy) + naš nastavak -(j) a. (V. Bēkir)

Bektan,

gen. -a; vok. Bēk ta ne; prisv. pridjev Bēk ta nov; muško ime (manje frekv.).

Hipok. od Bēk t ā š (V. Bēk t ā š).

Bektāš,

gen. -ā š a; vok. Bēk t ā š e, Bēk t ā š u; prisv. pridjev Bēk t ā š ev (Bēk t ā š ov); muško ime (manje frekv.).

Iz perz. Bēk t ā š (lično m. ime) = dorastao; jednak; vršnjak; dostojan.

Bēk t ā š je ime osnivača jednog derviškog reda u 14. stoljeću pa se po njemu njegovi sljedbenici (pripadnici toga reda) zovu bektašije.

Hipok. Bēk ta n, Bēk to

Békto,

gen. -ē (u ist. Herc. -a); vok. Bēk to; prisv. pridjev Bēk tīn (u ist. Herc. Bēk to v); muško ime (manje frekv.).

Hipok. od Bēk t ā š (V. Bēk t ā š).

*Belđuzára,

gen. -ē; vok. Belđuzára; prisv. pridjev Belđuzárīn; žensko ime (rijetko).

Modif. od perz. berguzār = mali poklon, mali dar, + naš
nast. -a za ženski rod.

Hipok. Z á r a

Bêlka,

gen. -ê; vok. Bêlka; prisl. pridjev Bêlkîn; (u c. Herc. Bêlka, gen. -ê; vok. Bêlka; prisl. pridjev Bêlkîn); žensko ime (rijetko).

Hipok. od Belkísa (V. Belkísa).

Belkísa,

gen. -ê; vok. Belkísa; prisl. pridjev Belkísîn; žensko ime (frekv.).

< tur. Belkís (lično ž. ime). Ime neutvrđenog porijekla i značenja.

Belkísa (u nekim izvorima Balkida) je ime legendarne arapske kraljice od Sabe (u Jemenu), koja je održavala dobre trgovačke i prijateljske veze s kraljem Salamonom (Sulejmanom). Jednom mu je došla i u posjetu u Jerusolim s bogatim darovima, a kasnije se udala za njega. Prema legendi i nekim podacima bila je prava ljepotica i vrlo uspješno je vodila državne i trgovačke poslove svoje zemlje.

Hipok. Bêlka, Kísa

Bêlma,

gen. -ê; vok. Bêlmo; prisl. pridjev Bêlmîn; Bêlma, gen. -ê; vok. Bêlma; prisl. pridjev Bêlmîn; žensko ime (manje frekv.).

Iz ar. bālmā' = 14. noć lunarnog mjeseca; noć 1. mjeseca.

Benádem,

gen. -a; vok. Benádeme; prisl. pridjev Benádemov; muško ime (rijetko).

Složeno ime od st. hebr. ben = sin i m. imena Ádem (v. Ádem). Značenje = Ademov sin.

*Bênhām,

gen. -a; vok. Bênhāme; prisl. pridjev Bênhāmov; Bênhām, gen. -áma; vok. Bênhāme; prisl. pridjev Bênhāmov; muško ime (rijetko).

Modif. od Bêhnām (V. Bêhnām).

Bensíja,

gen. -ê; vok. Bensíja; prisl. pridjev Bensíjîn; žensko ime (rijetko).

Iz ar. bānsiyyā = cvijet maćuhica, »dan i noć«, sitna ljubičica (bot. Viola tricolor).

Hipok. Síja.

Benjāmīn,

gen. -ína; vok. Bēnjamīne; prisv. pridjev Benjamínov; Bēnjamīn, gen. -a; vok. Bēnjamīne; prisv. pridjev Bēnjamínov; muško ime (rijetko).

Iz st. hebr. Benjamin (lično m. ime) = sin sreće i radosti; sin desne ruke; sin miljenik.

Benjamin je u Bibliji najmlađi sin Jakovljević.

Benjamína,

gen. -ē; vok. Benjamína; prisv. pridjev Benjamínin; žensko ime (rijetko).

Izvedeno od m. imena Benjāmīn dodavanjem našeg nastavka -a za ženski rod. (V. Benjāmīn).

Béra,

gen. -ē; vok. Bēro; prisv. pridjev Bérin; Bēra, gen. -ē; vok. Bēra; prisv. pridjev Bérin; žensko ime (frekv.).

Hipok. od Berájeta, Berija, Mubēra (V. Berájeta, Berija, Mubēra).

Berájeta,

gen. -ē; vok. Berájeta; prisv. pridjev Berájetin; žensko ime (rijetko).

Iz ar. bārā'āt = nevinost; nedužnost; čistoća + naš nastavak -a za žen. rod.

Hipok. Béra (Bēra), Bērka.

Berija,

gen. -ē; vok. Berija; prisv. pridjev Berijin; žensko ime (rijetko).

Iz ar. bārī'ä (bäriyyä) = nevina, nedužna; čista

Hipok. Béra (Bēra), Bērka.

Bèrīn,

gen. -ína; vok. Bērīne; prisv. pridjev Berínov; muško ime (rijetko).

Iz perz. berīn = gornji; najviši; najbolji.

Berína,

gen. -ē; vok. Berína; prisv. pridjev Berínin; žensko ime (rijetko).

Izvedeno od m. imena Berin dodavanjem našeg nast. -a za ženski rod. (V. Berin).

Bèrīz,

gen. -íza; vok. Bērīze; prisv. pridjev Berízov; muško ime (rijetko).

Iz ar. bārīz = javan, vidljiv, jasan; istaknut; ugledan.

Bêrka,

gen. -ê; vok. Bêrka; prisv. pridjev Bêrkin; Bêrka, gen. -ê; vok. Bêrka; prisv. pridjev Bêrkîn; žensko ime (frekv.). Hipok. od Berájeta, Berlja, Mubêra (V. Berájeta, Berija, Mubêra).

Besálet,

gen. -a; vok. Besálete; prisv. pridjev Besáletov; muško ime (rijetko).
Iz ar. bäsälät = hrabrost, neustrašivost, junaštvo.

Besáleta,

gen. -ê; vok. Besáleta; prisv. pridjev Besáletîn; žensko ime (rijetko).
Izvedeno od m. imena Besálet dodavanjem našeg nast. -a za ženski rod. (V. Besálet).

Besáret,

gen. -a; vok. Besárete; prisv. pridjev Besáretov; muško ime (rijetko).
Iz ar. bäsārät = shvatanje; poznavanje; spoznaja.

Beslja,

gen. -ê; vok. Beslja; prisv. pridjev Besljîn; žensko ime (rijetko).
Iz ar. bäsıyyä = mužu privržena i odana žena.

Bèsīm,

gen. -íma; vok. Bèsime (u B. kr. i Bèsímu); prisv. pridjev Besímov; Bèsim, gen. -a; vok. Bèsime; prisv. pridjev Bèsimov; muško ime (frekv.).
Iz ar. Bäsīm (lično m. ime) = nasmijan, veseo, vedar.
Hipok. Bésó, Bésko

Besìma,

gen. -ê; vok. Besìma; prisv. pridjev Besìmîn; žensko ime (frekv.).
Iz ar. bäsīmā = nasmijana vesela, vedra.
Hipok. Bèska (Bèska)

Bèska,

gen. -ê; vok. Bèska; prisv. pridjev Bèskîn; Bèska, gen. -ê; vok. Bèska; prisv. pridjev Bèskîn; žensko ime (manje frekv.).
Hipok. od Besìma (V. Besìma).

Bésko,

gen. -ē; (u ist. Herc. -a); vok. Bêsko; prisl. pridjev Bêskīn
(u ist. Herc. Bêskov); muško ime (frekv.).
Hipok. od Bêsim (V. Bêsim)

Béso,

gen. -ē (u ist. Herc. -a); vok. Bêso; prisl. pridjev Bêsin;
(u ist. Herc. Bêsov); muško ime (manje frekv.).
Hipok. od Bêsim (V. Bêsim).

Bešaret,

gen. -a; vok. Bešarete; prisl. pridjev Bešaretov; muško
ime (rijetko).
Ovo se ime može izvoditi:
1) iz ar. bāšārāt = ljepota;
2) iz ar. bišārāt = radosna vijest; dobar predznak
Hipok. Bêšo

Bêšīr,

gen. -īra; vok. Bêšīre, Bêšīru; prisl. pridjev Bêšīrov;
muško ime (frekv.).
< tur. Beşīr (lično m. ime), od ar. bāšīr = donosilac ra-
dosne vijesti; vjesnik radosti.
Hipok. Bêšo

Bešīra,

gen. -ē; vok. Bešīra; prisl. pridjev Bešīrīn; žensko ime
(manje frekv.).
Iz ar. bāšīrā = vjesnica radosti, ona koja donosi radosnu
vijest.

Bêšlaga,

gen. -ē; vok. Bêšlaga; prisl. pridjev Bêšlagīn; muško ime
(frekv.).
Iz tur. beşli ağasi = aga bešlija, zapovjednik odreda beš-
lija. Bešlije su pripadnici plaćene navalne konjice u nekadaš-
njoj turskoj vojsci. Njihovi zapovjednici imali su titulu »aga«
i zvali su se beşlage.
Hipok. Bêšlo

Bêšlo,

gen. -ē (u ist. Herc. -a); vok. Bêšlo; prisl. pridjev Bêšlīn
(u ist. Herc. Bêšlov); muško ime (rijetko).
Hipok. od Bêšlaga (V. Bêšlaga).

Béšo,

gen. -ē; (u ist. Herc. -a); vok. Bēšo; prisv. pridjev Béšin (u ist. Herc. Béšov); muško ime (manje frekv.).

Hipok. od Bešáret i Bēšīr (V. Bešáret i Bēšīr).

Bíba,

gen. -ē; vok. Bíbo; prisv. pridjev Bíbīn; žensko ime (frekv.).

Hipok. od Habíba i Lebíba (V. Habíba i Lebíba).

Bíbo,

gen. -ē (u ist. Herc. -a); vok. Bíbo; prisv. pridjev Bíbīn (u ist. Herc. Bíbov); muško ime (manje frekv.).

Hipok. od Hábīb, Lèbīb, Šèbīb (V. Hábīb, Lèbīb, Šèbīb)

Bída,

gen. -ē; vok. Bída; prisv. pridjev Bídīn; muško ime (manje frekv.).

Hipok. od Abid (V. Abid).

Bída,

gen. -ē; vok. Bído; prisv. pridjev Bídīn; Bída, gen. Bídē; vok. Bída; prisv. pridjev Bídīn; (u c. Herc.); žensko ime (rijetko).

Hipok. od Abída (V. Abída).

Bído,

gen. -ē; (u ist. Herc. -a); vok. Bído; prisv. pridjev Bídīn (u ist. Herc. Bídov); muško ime (rijetko).

Hipok. od Abid (V. Abid)

Bíha,

gen. -ē; vok. Bího; prisv. pridjev Bíhīn; Bíha, gen. -ē; vok. Bíha; prisv. pridjev Bíhīn; (c. Herc.) žensko ime (manje frekv.).

Hipok. od Rebíha, Sabíha (V. Rebíha, Sabíha).

Bihtera,

gen. -ē; vok. Bihtera; prisv. pridjev Bihterīn; žensko ime (rijetko).

Iz perz bihter = bolji, bolja + naš nast. -a za ženski rod.

Bíja,

gen. -ē; vok. Bíjo; prisv. pridjev Bíjīn; žensko ime (rijetko).

Hipok. od Rabíja (V. Rabíja)

*Bijáder,

gen. -a; vok. Bijádere, Bijáderu; prisl. pridjev Bijáderov; muško ime (rijetko).
Modif. od Beháder (V. Beháder).

Bilál,

gen. -ála; vok. Bilále; prisl. pridjev Bilálov; muško ime (rijetko).

Iz ar. Bilál (lično m. ime) = svjež; zdrav; vlaga; voda; mlijeko;

Bilal je ime oslobođenog roba, porijeklom iz Abesinije, koji je zbog svoga gromoglasnog glasa bio Muhamedov mujezin.
Hipok. Bílko, Bílo

Bílko,

gen. -ē (u ist. Herc. -a); vok. Bílko; prisl. pridjev Bílkín (u ist. Herc. Bílkov); muško ime (rijetko).

Hipok. od Bilál (V. Bilál).

Bílo,

gen. -ē (u ist. Herc. -a); vok. Bílo; prisl. pridjev Bílín (u ist. Herc. Bílov); muško ime (rijetko).

Hipok. od Bilál (V. Bilál).

Binása,

gen. -ē; vok. Binása; prisl. pridjev Binásín; žensko ime (rijetko).

1) Hipok. od Binásija (V. Binásija)

2) Modif. od Bináza (V. Bináza)

Binásija,

gen. -ē; vok. Binásija; prisl. pridjev Binásijín; žensko ime (rijetko).

Iz ar. bi nāšiyā = ona koja ima uvojke kose iznad čela.

Hipok. Binása

Bináza,

gen. -ē; vok. Bináza; prisl. pridjev Binázín; žensko ime (rijetko).

Iz perz. bīnāz = bez izvještačenosti, bez pretvaranja + naš - nastavak -a za ženski rod.

Modif. *Binása

Binázija,

gen. -ē; vok. Binázija; prisl. pridjev Binázijín; Bīnāzija, gen. -ē; vok. Bīnāzija; prisl. pridjev Bīnāzijín; žensko ime (rijetko).

- 1) Izv. od Bináza dodavanjem na osnovu našeg nast. -ija (V. Bináza)
- 2) Modif. od Binásija (V. Binásija)

Bíra,

gen. -ē; vok. Bíro; prisl. pridjev Bírín; Bíra, gen. -ē; vok. Bíra; prisl. pridjev Bírín; (u c. Herc.) žensko ime (manje frekv.).

Hipok. od Sabíra (V. Sabíra).

Bíro,

gen. -ē (u ist. Herc. -a); vok. Bíro; prisl. pridjev Bírín (u ist. Herc. Bírov); muško ime (rijetko).
Hipok. od Sábír (V. Sábír).

Bísa,

gen. -ē; vok. Bíso; prisl. pridjev Bísín; žensko ime (manje frekv.).

Hipok. od Bíséra, (V. Bíséra).

Biser,

gen. -a; vok. Bísere, Biseru; prisl. pridjev Biserov; muško ime (manje frekv.).

Iz ar. bişr = biser; svjetlucavo kamenje

Bíséra,

gen. -ē; vok. Bíséra; prisl. pridjev Biserín; žensko ime (frekv.).

Izv. od m. imena Biser dodavanjem našeg nastavka -a za ženski rod. (V. Biser).

Hipok. Bísa, Bísērka

Bísērka,

gen. -ē; vok. Bísērka (Bísērko); prisl. pridjev Bísērkin; žensko ime (frekv.).

Hipok. od Bíséra (V. Bíséra).

Bíšo,

gen. -ē (u ist. Herc. -a); vok. Bíšo; prisl. pridjev Bíšín (u ist. Herc. Bíšov); muško ime (rijetko).

Hipok. od Ibiş (< Ibráhim). (V. Ibráhim).

Bíza,

gen. -ē; vok. Bíza; prisl. pridjev Bízín; žensko ime (c. Herc.) (rijetko).

Hipok. od Rabíza (V. Rabíza).

Bráho,

gen. -ē (u ist. Herc. -a); vok. Brāho; prisv. pridjev Bráhīn (u ist. Herc. Bráhov); muško ime (rijetko).

Hipok. od Ibráhim (V. Ibráhim).

Brājče,

gen. -eta; vok. Brājče; prisv. pridjev Brājčeto; muško ime (rijetko).

Hipok. od Ibráhim (V. Ibráhim).

Bràjkan,

gen. -a; vok. Bràjkane; prisv. pridjev Bràjkanoy; muško ime (rijetko).

Hipok. od Ibráhim (V. Ibráhim).

Brájko,

gen. -ē (u ist. Herc. -a); vok. Brájko; prisv. pridjev Brájkīn (u ist. Herc. Brájkov); muško ime (rijetko).

Hipok. od Ibráhim (V. Ibráhim).

*Brīšim,

gen. -a; vok. Brīšime; prisv. pridjev Brīšimov; muško ime (rijetko).

Modif. od Ibrīšim (V. Ibrīšim)

*Brīšima,

gen. -ē; vok. Brīšima; prisv. pridjev Brīšimīn; žensko ime (rijetko).

Modif. od Ibrīšima (V. Ibrīšima).

Brīšo,

gen. -ē; (u ist. Herc. -a); vok. Brīšo; prisv. pridjev Brīšīn (u ist. Herc. Brīšov); muško ime (rijetko).

Hipok. od Ibrīšim (V. Ibrīšim).

Búba,

gen. -ē; vok. Búbō; prisv. pridjev Búbīn; žensko ime (frekv.).

Hipok. od Mahbúba (V. Mahbúba).

Búdo,

gen. -ē (u ist. Herc. -a); vok. Búdo; prisv. pridjev Búdīn (u ist. Herc. Búdo); muško ime (manje frekv.).

Hipok. od Šihabúdin (V. Šihabúdin).

*Búhro,

gen. -ē (u ist. Herc. -a); vok. Búhro; prisl. pridjev Búhrīn (u ist. Herc. Búhrov); muško ime (rijetko).
Modif. od hipok. Búrho (V. Búrhān).

Búla,

gen. -ē; vok. Búlo; prisl. pridjev Búlin; žensko ime (rijetko).
Hipok. od Magbúla (V. Magbúla).

Búlka,

gen. -ē; vok. Búlka; prisl. pridjev Búlkīn; žensko ime (rijetko).
Hipok. od Magbúla (V. Magbúla).

Bunáver,

gen. -a; vok. Bunávere; prisl. pridjev Bunáverov; muško ime (rijetko).
Iz perz. bunāwer = dubok, ukorijenjen.

Bunávera,

gen. -ē; vok. Bunávera; prisl. pridjev Bunáverīn; žensko ime (rijetko).
Izvedeno od m. imena Banáver dodavanjem našeg nast. -a za ženski rod. (V. Bunáver).

Búrhān,

gen. -ána; vok. Búrhāne (u B. kr. i Búrhānu); prisl. pridjev Búrhānov; Búrhān, gen. -a; vok. Búrhāne (u B. kr. i Búrhānu); prisl. pridjev Búrhānov; muško ime (rijetko).
Iz ar. burhān = dokaz, argumenat; jasan znak. Ima mišljenja da je riječ burhan etiopskog porijekla (Filip Hiti; Istorija Arapa, str. 110).
Hipok. Búrho.
Hipok. modif. *Búhro

Burhanùdīn,

gen. -ína; vok. Burhanùdīne; prisl. pridjev Burhanudīnov; muško ime (rijetko).
< ar. Burhānu-ddīn (lično m. ime), slož. od ar. (etiop. ?) burhān = dokaz, argumenat; jasan znak i ar. äddīn = vjera. Značenje = dokaz, argumenat vjere; onaj koji dokazuje vjeru.
Modif. *Burhùdīn
Hipok. Búrho

Búrho,

gen. -ē (u ist. Herc. -a); vok. Búrho; prisv. pridjev Búrhin
(u ist. Herc. Búrhov); muško ime (rijetko).

Hipok. od Bùrhān i Burhanùdin (V. Bùrhān i Burhanùdin).

Modif. *Búhro

***Burhùdin,**

gen. -ína; vok. Bùrhudine; prisv. pridjev Burhudinov;
muško ime (rijetko).

Modif. od Burhanùdin (V. Burhanùdin).

Č

Čéba,

gen. -ě; vok. Čêbo; prisl. pridjev Čébĭn; žensko ime (rijetko).
Hipok. od Čelèbija (V. Čelèbija)

Čéla,

gen. -ě; vok. Čêlo; prisl. pridjev Čélĭn; žensko ime (rijetko).
Hipok. od Čelèbija (V. Čelèbija).

Čelèbija,

gen. -ě; vok. Čelèbija; prisl. pridjev Čelèbijĭn; žensko ime (manje frekv.).

Iz tur. Çelebi (lično ž. ime) = plemenit; otmjen; gospodski; džentlemen; lijepo odgojen + naš nastavak -ja (radi deklinacije). Etimologija riječi çelebi nije sigurno utvrđena, jer neki orijentalisti misle da ne potječe iz turskog jezika. Nekada je u tur. jeziku ova riječ imala značenje: princ; knez; poglavica i sultanovi sinovi su je stavljali uz svoje rođeno ime kao titulu ili nadimak.

Hipok. Čéba, Čéla, Čélka, Čépka.

Čélka,

gen. -ě; vok. Čêlko; prisl. pridjev Čélkĭn; žensko ime (rijetko).

Hipok. od Čelèbija (V. Čelèbija).

Čépka,

gen. -ě; vok. Čêpko; prisl. pridjev Čépkĭn; žensko ime (rijetko).

Hipok. od Čelèbija (V. Čelèbija).

Ć

*Ćahib,

gen. -a; vok. Ćahibē; prisv. pridjev Ćahibov; muško ime (rijetko).

Modif. od ar. k ā h i b = tamnosiv

Ćāma,

gen. -ē; vok. Ćāma; prisv. pridjev Ćāmīn; muško ime (c. Herc.) (rijetko).

Hipok. od *Ćāmil (V. *Ćāmil).

Ćāma,

gen. -ē; vok. Ćāmo; prisv. pridjev Ćāmīn; žensko ime (rijetko).

Hipok. od *Ćāmīla (V. *Ćāmīla)

*Ćāmil,

gen. -a; vok. Ćāmile; prisv. pridjev Ćāmilov; muško ime (frekv.).

Modif. od Kāmil (V. Kāmil)

Hipok. Ćāma, Ćāmo.

*Ćāmīla,

gen. -ē; vok. Ćāmīla; prisv. pridjev Ćāmīlīn; žensko ime (frekv.).

Modif. od Kāmīla (V. Kāmīla)

Hipok. Ćāma, Ćāmka, Mīla.

Ćāmka,

gen. -ē; vok. Ćāmko; prisv. pridjev Ćāmkin; žensko ime (rijetko).

Hipok. od *Ćāmīla. (V. *Ćāmīla)

Cámo,

gen. -ē; (u ist. Herc. -a); vok. Cāmo; prisv. pridjev Cāmīn
(u ist. Herc. Cām ov); muško ime (rijetko).
Hipok. od *Cāmīl. (V. *Cāmīl)

*Catība,

gen. -ē; vok. Catība; prisv. pridjev Catībīn; žensko ime
(manje frekv.).
Modif. od Katība (V. Katība)

*Cášif,

gen. -a; vok. Cášife; prisv. pridjev Cášifov; muško ime
(frekv.).
Modif. od Kášif (V. Kášif)

Cáza,

gen. -ē; vok. Cāzo; prisv. pridjev Cázīn; žensko ime (rijetko).
Hipok. od *Cazība, *Cazīma (V. *Cazība i *Cazīma).

Cāza,

gen. -ē; vok. Cāza; prisv. pridjev Cāzīn; muško ime (c. Herc.)
(frekv.).
Hipok. od *Cázim (V. *Cázim).

Cāze,

gen. -eta; vok. Cāze; prisv. pridjev Cāzetov; muško ime
(manje frekv.).
Hipok. od *Cázim (V. *Cázim).

*Cazība,

gen. -ē; vok. Cazība; prisv. pridjev Cazībīn; žensko ime
(rijetko).
Modif. od ar. kāẓibā = jedra; debela; ugojena; punačka.
Hipok. Cáza.

*Cázim,

gen. -a; vok. Cázime; prisv. pridjev Cázimov; muško ime
(frekv.).
Modif. od Kázim (V. Kázim)
Hipok. Cāza, Cāze.

*Cazīma,

gen. -ē; vok. Cazīma; prisv. pridjev Cazīmīn; žensko ime
(manje frekv.).

Modif. od Kazìma (V. Kazìma)

Hipok. Cázà.

*Cebíra,

gen. -ē; vok. Cebíra; prisv. pridjev Cebírīn; žensko ime (rijetko).

Modif. od Kebíra (V. Kebíra)

Céfa,

gen. -ē; vok. Cēfo; prisv. pridjev Céfīn; žensko ime (rijetko).

Hipok. od *Mučēlefa (V. *Mučēlefa i Mukēlefa).

*Cějvān,

gen. -a; vok. Cějvāne; prisv. pridjev Cějvānov; Cějvān, gen. -ána; vok. Cějvāne; prisv. pridjev Cějvánov; muško ime (rijetko).

Modif. od perz. Keywān = planeta Saturn; kraljev čuvar, tjeľohranitelj; kraljev stražar.

Postoji prezime Cějvan i češće je nego ime.

Cělfa,

gen. -ē; vok. Cēlfo; prisv. pridjev Célfīn; Cělfa, gen. -ē;

vok. Cělfa; prisv. pridjev Célfīn; žensko ime (rijetko).

Hipok. od *Mučēlefa (V. *Mučēlefa i Mukēlefa).

*Cēmāl,

gen. -ála; vok. Cēmāle; prisv. pridjev Cemálov; muško ime (manje frekv.).

Modif. od Kēmāl (V. Kēmāl)

Hipok. Cémo.

Cémo,

gen. -ē (u ist. Herc. -a); vok. Cēmo; prisv. pridjev Cémin

(u ist. Herc. Cémov); muško ime (rijetko).

Hipok. od *Cēmāl (V. *Cēmāl).

Céra,

gen. -ē; vok. Cēro; prisv. pridjev Cérīn; žensko ime (rijetko).

Hipok. od *Ceríma (V. *Ceríma).

*Cèrim,

gen. -a; vok. Cèrime; prisv. pridjev Cèrimov; Cèrim,

gen. -íma; vok. Cèríme; prisv. pridjev Cèrímov; muško ime (frekv.).

Modif. od Kèrim (V. Kèrim)

*Ćeríma,

gen. -ě; vok. Ćeríma; prisl. pridjev Ćerímín; žensko ime (frekv.).

Modif. od Keríma (V. Keríma)

Hipok. Ćéra.

*Ćèvsera,

gen. -ě; vok. Ćèvsera; prisl. pridjev Ćèvserín; žensko ime (manje frekv.).

Modif. od Kèvsera (V. Kèvsera)

Ćíma,

gen. -ě; vok. Ćímo; prisl. pridjev Ćímín; žensko ime (manje frekv.).

Hipok. od *Ćímeta (V. *Ćímeta i Kímeta).

*Ćímeta,

gen. -ě; vok. Ćímeta; prisl. pridjev Ćímetín; žensko ime (manje frekv.).

Modif. od Kímeta (V. Kímeta)

Hipok. Ćíma, Ćímka

Ćímka,

gen. -ě; vok. Ćímko; prisl. pridjev Ćímkín; žensko ime (manje frekv.).

Hipok. od *Ćímeta (V. *Ćímeta)

Ćíra,

gen. -ě; vok. Ćíro; prisl. pridjev Ćírín; žensko ime (rijetko).

Hipok. od *Šaćíra (V. *Šaćíra).

D

Dáda,

gen. -ě; vok. Dā do; prisv. pridjev Dá dī n; žensko ime (rijetko).
Hipok. od Mig dá da (V. Mig dá da)

Dalila,

gen. -ě; vok. Dal lla; prisv. pridjev Dal lī n; žensko ime (rijetko).

Iz st. hebr. ali u prijevodu toga imena ima neslaganja. B. Klaić navod da Dalila znači »ljubljenac«, a G. Drosdowski to prevodi »ona kojoj kosa pada u uvojcima«.

Dalila je ime djevojke iz biblijske priče, koja je uništila židovskog junaka Samsona odrezavši mu kosu u kojoj se krila njegova snaga.

Dāmād,

gen. -a; vok. Dām ā de; prisv. pridjev Dām ā do v; muško ime (rijetko).

Iz perz. dām ā d = mladoženja; zet

Hipok. Dām o.

Dámo,

gen. -ě; (u ist. Herc. -a); vok. Dām o; prisv. pridjev Dām ī n (u ist. Herc. Dām o v); muško ime (rijetko).

Hipok. od Dām ā d (V. Dām ā d).

Danījāl,

gen. -ála; vok. Dā nij ā le; prisv. pridjev Danij á lo v; muško ime (rijetko).

Iz st. hebr. Daniel = bog je (moj) sudac; bog sud.

Dániš,

gen. -a; vok. Dáni še, Dáni šu; prisv. pridjev Dáni šev, Dáni š o v; muško ime (rijetko).

Iz perz. dā ni š = znanje; nauka; znanost.

Dârija,

gen. -ê; vok. Dârija; prisv. pridjev Dârijîn; žensko ime (rijetko).

Iz perz. Ovo ime ima isti korijen kao i ime starog poznatog perzijskog kralja Darija, a moglo bi se prevesti kao: gos-podarica, vladarica; ona koja ima posjed i vlast.

Dášo,

gen. -ê; (u ist. Herc. -a); vok. Dášo; prisv. pridjev Dášîn (u ist. Herc. Dášov); muško ime (rijetko).

Hipok. od *Dăut (V. *Dăut i Dăvūd).

*Dăut,

gen. -a; vok. Dăute; prisv. pridjev Dăutov; muško ime (frekv.).

Modif. od Dăvūd (V. Dăvūd).

Hipok. Dášo.

Dăvūd;

gen. -úda; vok. Dăvūde; prisv. pridjev Dăvūdov; Dăvūd,

gen. -a; vok. Dăvude; prisv. pridjev Dăvūdov; muško ime (rijetko).

< tur. Davud < ar. Dāwūd (lično m. ime) < st. hebr. David (skr. od Dōd h'āva hū) = voljeni, ljubljeni, dragi; Jahveov ljubimac.

Modif. *Dăut.

Dêdaga,

gen. -ê; vok. Dêdaga; prisv. pridjev Dêdagîn; muško ime (manje frekv.).

Složeno od hipok. Dédo (< Dêrvîš) i aga (V. Dêrvîš i Agān).

Dêdica,

gen. -ê; vok. Dêdica, Dêdice; prisv. pridjev Dêdičîn; muško ime (rijetko).

Hipok. od Dêrvîš (V. Dêrvîš).

Dêdija,

gen. -ê; vok. Dêdija; prisv. pridjev Dêdijîn; muško ime (rijetko).

Izv. od hipok. Dédo (< Dêrvîš) dodavanjem na osnovu našeg nastavka -ija. (V. Dêrvîš).

Dédo,

gen. -ē; (u ist. Herc. -a); vok. Dêdo; prisv. pridjev Dédīn (u ist. Herc. Dédov); muško ime (manje frekv.).
Hipok. od Dêrvīš (V. Dêrvīš).

Dèduka,

gen. -ē; vok. Dèduka; prisv. pridjev Dèdukīn; muško ime (rijetko).
Hipok. od Dêrvīš (V. Dêrvīš).

Dèlija,

gen. -ē; vok. Dèlija; prisv. pridjev Dèlijīn; muško ime (rijetko).
Iz tur. deli = jak; silan; žestok; silovit; zanesenjak + naš nast. -a (radi deklinacije).
Delije su bile poseban rod vojske u Turskoj Carevini.

*Délva,

gen. -ē; vok. Dêlvo; prisv. pridjev Dêlvīn; žensko ime (rijetko).
Modif. od hipok. Dêvla (< Dêvleta). (V. Dêvleta).

Dèmir,

gen. -a; vok. Dèmire; prisv. pridjev Dèmīrov; muško ime (rijetko).
Iz tur. Demir (vlastito ime) = željezo, gvožđe; gvozden.
Hipok. Dêmko.

Dèmirel,

gen. -a; vok. Dèmirele; prisv. pridjev Dèmirelov; muško ime (rijetko).
< tur. Demirel (prezime), složeno od tur. demir = gvožđe, željezo; gvozden i tur. el = ruka. Značenje = gvozdena ruka, ruka kao gvožđe.

Démko,

gen. -ē; (u ist. Herc. -a); vok. Dêmko; prisv. pridjev Démkīn (u ist. Herc. Démkov); muško ime (rijetko).
Hipok. od Dèmir (V. Dèmir).

Dèrva,

gen. -ē; vok. Dèrva; prisv. pridjev Dêrvīn; muško ime (c. Herc.) (manje frekv.).
Hipok. od Dêrvīš (V. Dêrvīš).

Dérva,

gen. -ě; vok. Dêrvo; prisl. pridjev Dêrvīn; žensko ime (frekv.).

Hipok. od Dervíša (V. Dervíša).

Dèrvija,

gen. -ě; vok. Dèrvija; prisl. pridjev Dèrvijīn; žensko ime (rijetko).

Izv. od hipok. Dérva (< Dervíša) dodavanjem na osnovu našeg nast. -ija (V. Dervíša).

Dèrvīš,

gen. -íša; vok. Dèrvīšu, Dèrvīše; prisl. pridjev Dervíšev, Dervíšov; Dèrvīš, gen. -a; vok. Dèrvīše, Dèrvīšu; prisl. pridjev Dèrvīšov, Dèrvīšev; muško ime (frekv.).

< tur. Dervīš (lično m. ime), od perz. derwīš = skroman i pobožan čovjek; siromah.

Hipok. Dèdica, Dèdo, Dèduka, Dèrva, Dérvo, Déšo.

Dervíša,

gen. -ě; vok. Dervíša; prisl. pridjev Dervíšīn; Dèrvíša, gen. -ě; vok. Dèrvíša; prisl. pridjev Dèrvíšīn; žensko ime (frekv.).

Izv. od m. imena Dèrvīš dodavanjem našeg nast. -a za ženski rod. (V. Dèrvīš)

Hipok. Dérva, Dèrvija, Déša, Díša, Dīšija.

Dervíšàlija,

gen. -ě; vok. Dervíšàlija; prisl. pridjev Dervíšàlijīn; muško ime (rijetko).

Složeno ime od Dèrvīš i Alija (V. Dèrvīš i Alija).

Dérvo,

gen. -ě (u ist. Herc. -a); vok. Dêrvo; prisl. pridjev Dêrvīn (u ist. Herc. Dêrvov); muško ime (frekv.).

Hipok. od Dèrvīš (V. Dèrvīš).

Déša,

gen. -ě; vok. Dêšo; prisl. pridjev Déšīn; žensko ime (rijetko).

Hipok. od Dervíša (V. Dervíša).

Déšo,

gen. -ě; (u ist. Herc. -a); vok. Dêšo; prisl. pridjev Déšīn (u ist. Herc. Déšov); muško ime (rijetko).

Hipok. od Dèrvīš (V. Dèrvīš).

Dévka,

gen. -ě; vok. Dêvko; prisv. pridjev Dêvkīn; žensko ime (rijetko).

Hipok. od Dêvleta (V. Dêvleta).

Dévla,

gen. -ě; vok. Dêvlo; prisv. pridjev Dêvlīn; žensko ime (frekv.).

Hipok. od Dêvleta (V. Dêvleta).

Modif. *Délva

Dêvleta,

gen. -ě; vok. Dêvleta; prisv. pridjev Dêvletīn; žensko ime (frekv.).

< tur. Devlet (lično ž. ime), od ar. dāwla(t) = sreća; gospodstvo; vlast; moć; država; carstvo + naš nast. -a za ženski rod.

Hipok. i hipok. derivati: Dévla, Dêvlija, Dévka.

Dêvlija,

gen. -ě; vok. Dêvlija; prisv. pridjev Dêvlijīn; žensko ime (frekv.).

Izv. od hipok. Dévla (< Dêvleta) dodavanjem na osnovu našeg nast. -ija. (V. Dêvleta).

Díba,

gen. -ě; vok. Díbo; prisv. pridjev Díbīn; žensko ime (rijetko).

Hipok. od Edíba (V. Edíba)

Díbo;

gen. -ě (u ist. Herc. -a); vok. Díbo; prisv. pridjev Díbīn (u ist. Herc. Díbov); muško ime (rijetko).

Hipok. od Edíb (V. Edīb)

Dída,

gen. -ě; vok. Dído; prisv. pridjev Dídīn; žensko ime (rijetko).

Hipok. od Nadída (V. Nadída).

Díka,

gen. -ě; vok. Díko; prisv. pridjev Díkīn; Díka, gen. -ě; vok. Díka; prisv. pridjev Díkīn; žensko ime (frekv.).

Hipok. od Sadlja, Sadíka, Sidíka. (V. Sadlja, Sadíka, Sidíka).

Díko,

gen. -ě (u ist. Herc. -a); vok. Díko; prisl. pridjev Díkín (u ist. Herc. Díkov); muško ime (manje frekv.).
Hipok. od Sádík (V. Sádík).

Díla,

gen. -ě; vok. Dílo; prisl. pridjev Dílín; žensko ime (manje frekv.).
Hipok. od Adíla, Dílfurúza, Dílrúha, Nadíla (V. Adíla, Dílfurúza, Dílrúha, Nadíla).

Diláver,

gen. -a; vok. Dilávere; prisl. pridjev Diláverov; muško ime (rijetko).
Iz perz. dílāwer = hrabar; junačan; vrijedan; srčan; odvažan.

Dílba,

gen. -ě; vok. Dílbo; prisl. pridjev Dílbín; žensko ime (manje frekv.).
Hipok. od Dílbera (V. Dílbera).

Dílber,

gen. -a; vok. Dílbere; prisl. pridjev Dílberov; muško ime (manje frekv.).
Iz perz. dílber = lijep, krasan; dražestan; ljepotan; dragan.
Hipok. Dílbo

Dílbera,

gen. -ě; vok. Dílbera; prisl. pridjev Dílberín; žensko ime (manje frekv.).
Izvedeno od m. imena Dílber dodavanjem našeg nast. -a za ženski rod.
Hipok. Dílba

Dílbo,

gen. -ě; (u ist. Herc. -a); vok. Dílbo; prisl. pridjev Dílbín (u ist. Herc. Dílbóv); muško ime (rijetko).
Hipok. od Dílber (V. Dílber).

Dílf,

gen. -ě; vok. Dílfo; prisl. pridjev Dílfín; žensko ime (rijetko).
Hipok. od Dílfurúza (V. Dílfurúza).

Dílfurúza,

gen. -ě; vok. Dílfurúza; prisl. pridjev Dílfurúzín; žensko ime (rijetko).

Iz perz. *dilfurūz* (*dilefrūz*) = ugodna; privlačna; zabavna; simpatična (dosl. »ona koja srce zapali«) + naš nast. -a za ženski rod.

Hipok. *Díla*, *Dílfá*.

Dílka,

gen. -ē; vok. *Dílko*; prisv. pridjev *Dílkīn*; žensko ime (rijetko).

Hipok. od *Adíla*, *Dilrúha* (V. *Adíla*, *Dilrúha*).

Dilrúha,

gen. -ē; vok. *Dilrúha*; prisv. pridjev *Dilrúhīn*; žensko ime (rijetko).

Složeno ime od perz. *dil* = srce i ar. *rūḥ* = duša + naš nast. -a za ženski rod. Dosl. značenje = srce i duša.

Hipok. *Díla*

Dína,

gen. -ē; vok. *Díno*; prisv. pridjev *Dínīn*; žensko ime (frekv.).

Hipok. od: *Behaúdína*, *Dželalúdína*, *Džemalúdína*, *Fahrúdína*, *Medína*, *Mersúdína*, *Muhidína*, *Sabrúdína*, *Sadína*, *Sadúdína* (V. navedena imena).

Dínó,

gen. -ē (u ist. Herc. -a); vok. *Díno*; prisv. pridjev *Dínīn* (u ist. Herc. *Dínov*); muško ime (frekv.).

Hipok. od: *Alaúdīn*, *Alijúdīn*, *Alādīn*, *Džemalúdīn*, *Dževalúdīn*, *Elmedīn*, *Fahrúdīn*, *Izúdīn*, *Kemalúdīn*, *Malúdīn*, *Mevlúdīn*, *Muhídīn*, *Mersúdīn*, *Sabahúdīn*, *Sabrúdīn*, *Sadúdīn*, *Salahúdīn* (V. navedena imena).

Díša,

gen. -ē; vok. *Díšo*; prisv. pridjev *Díšīn*; žensko ime (manje frekv.).

Hipok. od *Dervíša* (V. *Dervíša*).

Díšija,

gen. -ē; vok. *Díšija*; prisv. pridjev *Díšijīn*; žensko ime (rijetko).

Hipok. od *Dervíša* (V. *Dervíša*).

Díza,

gen. -ē; vok. *Dízo*; prisv. pridjev *Dízīn*; žensko ime (rijetko).

Hipok. od *Dízija* (V. *Dízija*).

Dìzija,

gen. -ě; vok. Dìzija; prisv. pridjev Dìzijīn; žensko ime (rijetko).

Iz tur. dizi = ogrlica od dukata ili bisera + naš nast. -a za ženski rod.

Hipok. Díz a

Dúda,

gen. -ě; vok. Dúdo (u ist. i c. Herc. Dúde); prisv. pridjev Dúđīn; žensko ime (frekv.).

Hipok. od Dúđija (V. Dúđija)

Dúdeta,

gen. -ě; vok. Dúdeta; prisv. pridjev Dúdetīn; žensko ime (manje frekv.).

Izv. od hipok. Dúda (< Dúđija) dodavanjem analog. nast. -eta (na osnovu). (V. Dúđija).

Dúđija,

gen. -ě; vok. Dúđija; prisv. pridjev Dúđijiīn; žensko ime (manje frekv.).

Izv. od tur. dudu = žena, gospođa dodavanjem na osnovu našeg nast. -ija. (Pretpostavlja tur. dudu iz perz. tūtī = papagaj).

Hipok. Dúda, Dútk a.

Dúkan,

gen. -a; vok. Dúka ne; prisv. pridjev Dúka nov; muško ime (rijetko).

Hipok. od Abduka (< Abdúlāh). (V. Abduka i Abdúlāh).

Dúlo,

gen. -ě; (u ist. Herc. -a); vok. Dúlo; prisv. pridjev Dúlīn (u ist. Herc. Dúlov); muško ime (manje frekv.).

Hipok. od Abdúlāh (V. Abdúlāh).

Dúrāk,

gen. -a; vok. Dúrāče; prisv. pridjev Dúrāk ov; muško ime (rijetko).

Iz tur. Durak (lično ime) u prenesenom, figurativnom značenju = stalan; čvrst; postojan (< tur. infinitiva durmak = = mirovati; stajati; umiriti se).

Hipok. Dúro

Dûrân,

gen. -a; vok. Dûrâne; prisl. pridjev Dûrânov; muško ime (manje frekv.).

Izv. od hipok. Dûro (< Dûrāk) dodavanjem na osnovu našeg nast. -an. (V. Dûrāk)

Dûrmiš,

gen. -a; vok. Dûrmiše; prisl. pridjev Dûrmišev, Dûrmišov; muško ime (manje frekv.).

Iz tur. Durmiş (Durmuş) (lično m. ime) = onaj koji je stajao, trpio, izdržao.

Hipok. Dûrmo

Dûrmo,

gen. -ē (u ist. Herc. -a); vok. Dûrmo; prisl. pridjev Dûrmīn (u ist. Herc. Dûrmov); muško ime (manje frekv.).

Hipok. od Dûrmiš (V. Dûrmiš).

Dûro,

gen. -ē (u ist. Herc. -a); vok. Dûro; prisl. pridjev Dûrīn (u ist. Herc. Dûrov); muško ime (rijetko).

Hipok. od Dûrāk (V. Dûrāk)

Dûrsa,

gen. -ē; vok. Dûrso; prisl. pridjev Dûrsīn; žensko ime (rijetko).

Hipok. od Dûrsuma (V. Dûrsuma).

*Dûrsum,

gen. -a; vok. Dûrsume; prisl. pridjev Dûrsumov; muško ime (rijetko).

Modif. od tur. dursın = neka stane; neka prestane. (Imperativ od tur. gl. durmak = stati; prestati). Ovakvo se ime obično davalo ako su nekome mnogo umirala djeca, pa da bi se bar jedno sačuvalo od prerane smrti, dade mu se zaštitno ime Dursum.

Dûrsuma,

gen. -ē; vok. Dûrsuma; prisl. pridjev Dûrsumīn; žensko ime (rijetko).

Izvedeno od m. imena *Dûrsum dodavanjem našeg nastavka -a za ženski rod. (V. Dûrsum)

Hipok. Dûrsa

Dûtkā,

gen. -ē; vok. Dûtkā, Dûtko; prisl. pridjev Dûtkīn; žensko ime (manje frekv.).

Hipok. od Dûdija (V. Dûdija).

DŽ

Džábir,

gen. -a; vok. Džábire; prisl. pridjev Džábirov; muško ime (rijetko).

Iz ar. Ġābir (lično m. ime) = ortoped; onaj koji namješta i liječi slomljene kosti; nasilnik, tiranin.

Ġābir ibn-Hayyān je otac arapske alhemije. Živio je u Kufi oko 776. g. Učinio je u hemiji znatan napredak kako u teoretskom tako i u praktičnom pogledu i bio je najveći učenjak na području srednjovjekovne hemijske nauke. Modificirao je Aristotelovu teoriju o sastojcima metala tako da je njegova teorija bila na snazi sve do početka nove hemijske nauke u 18. st.

Džáfer,

gen. -a; vok. Džáfere; prisl. pridjev Džáferov; muško ime (frekv.).

< tur. Cāfer < ar. Ġa'fār (lično m. ime). Značenje = mala rijeka; potok.

Hipok. Džáfko, Džáfo, Džáko.

Modif. *Mudžáfer

Džáfko,

gen. -ē; (u ist. Herc. -a); vok. Džáfko; prisl. pridjev Džáfkin (u ist. Herc. Džáfkov); muško ime (rijetko).

Hipok. od Džáfer (V. Džáfer).

Džáfo,

gen. -ē (u ist. Herc. -a); vok. Džáfo; prisl. pridjev Džáfin (u ist. Herc. Džáfov); muško ime (rijetko).

Hipok. od Džáfer (V. Džáfer).

Džàfreta,

gen. -ē; vok. Džàfreta; prisl. pridjev Džàfretin; žensko ime (rijetko).

Iz ar. ġäfrä(t) = žensko janje (od 4 mjeseca) + naš nast.
-a za ženski rod.

Džáhid,

gen. -a; vok. Džáhíde; prisv. pridjev Džáhído v; muško ime (manje frekv.).

< tur. Cáhíd (lično m. ime), od ar. ġāhíd = marljiv; vrijedan; onaj koji se zalaže; borac (za vjeru).

Džahída,

gen. -ě; vok. Džahída; prisv. pridjev Džahídín; žensko ime (rijetko).

Iz ar. ġāhídä = marljiva; vrijedna; ona koja se zalaže; borac (za vjeru).

Džáid,

gen. -a; vok. Džáíde; prisv. pridjev Džáído v; muško ime (rijetko).

Iz ar. ġā'id = onaj koji ima kudravu, kovrčastu kosu.

Džáida,

gen. -ě; vok. Džáida; prisv. pridjev Džáidín; žensko ime (rijetko).

Iz ar. ġā'idä = ona koja ima kudravu, kovrčastu kosu.

Džáko,

gen. -ě (u ist. Herc. -a); vok. Džáko; prisv. pridjev Džákín (u ist. Herc. Džákov); muško ime (manje frekv.).

Hipok. od Džáfer, i Džávid (V. Džáfer i Džávid).

Džān,

gen. -a; vok. Džāne; prisv. pridjev Džāno v; muško ime (rijetko).

Iz perz. ġān = duša; život.

Hipok. Džánko i Džáno.

Džāna,

gen. -ě; vok. Džāna; prisv. pridjev Džānín; žensko ime (frekv.).

Hipok. od Džanána i Džanlja (V. Džanána i Džanlja).

Džána,

gen. -ě; vok. Džáno; prisv. pridjev Džánín; žensko ime (frekv.).

Hipok. od Mehridžána, Mihridžána, Merdžána (V. Mehridžána, Mihridžána, Merdžána).

Džanan,

gen. -a; vok. Džànanè; prisv. pridjev Džànanov; muško ime (frekv.).

< tur. Canan (lično ime), od perz. ġānān = voljen; drag; ljubljén

Hipok. Džánko, Džáno

Džanána,

gen. -ē; vok. Džanána; prisv. pridjev Džanáni; žensko ime (frekv.).

Izv. od m. imena Džànan dodavanjem našeg nast. -a za ženski rod (V. Džànan).

Hipok. Džána, Džánka

Džanfeza,

gen. -ē; vok. Džanfeza; prisv. pridjev Džanfezi; žensko ime (rijetko).

Iz perz. ġān-fezā = ona koja srce razveseljava.

Džanija,

gen. -ē; vok. Džanija; prisv. pridjev Džaniji; žensko ime (rijetko).

Izv. od perz. ġān = duša; život + ar. perz. sufiks -iyyā. Značenje = duševna; životna.

Hipok. Džána, Džánka

Džánka,

gen. -ē; vok. Džánko; prisv. pridjev Džánkini; žensko ime (manje frekv.).

Hipok. od Džanána, Džanija (V. Džanána i Džanija).

Džánko,

gen. -ē; (u ist. Herc. -a); vok. Džánko; prisv. pridjev Džánkini (u ist. Herc. Džánkov); muško ime (manje frekv.).

Hipok. od Džànan i Džān (V. Džànan i Džān).

Džáno,

gen. -ē (u ist. Herc. -a); vok. Džáno; prisv. pridjev Džáni (u ist. Herc. Džánov); muško ime (manje frekv.).

Hipok. od Džān i Džànan (V. Džān i Džànan).

Džanuma,

gen. -ē; vok. Džanuma; prisv. pridjev Džanumi; žensko ime (rijetko).

Iz perz. ġān = duša + tur. prisv. zamjenica 1. lica jedn. -im (im) = moja. Značenje = moja duša; dušo moja!

Džávid,

gen. -a; vok. Džávide; prisl. pridjev Džávidov; muško ime (frekv.).

< tur. Cāvid (lično m. ime), od ar. ġāwid = darežljiv; velikodušan.

Hipok. Džáko

Džavida,

gen. -ē; vok. Džavida; prisl. pridjev Džavidin; žensko ime (frekv.).

Iz ar. ġāwidā = darežljiva; velikodušna.

Modif. *Dževida

Džebel,

gen. -a; vok. Džebela; prisl. pridjev Džebelov; muško ime (rijetko).

Iz ar. ġābāl = planina; brdo; gospodar; vladar.

Džébo,

gen. -ē (u ist. Herc. -a); vok. Džébo; prisl. pridjev Džébin (u ist. Herc. Džébov); muško ime (rijetko).

Hipok. od Džebráil (V. Džebráil).

Džebráil,

gen. -a; vok. Džebráile; prisl. pridjev Džebráilov; muško ime (rijetko).

Iz ar. Ġābrā'il < st. hebr. = ime anđela. U prijevodu znači: »božiji čovjek; božiji vojnik«. (U Bibliji to je arhanđel Gabriel ili Gavrilo).

Hipok. Džébo

Džédža,

gen. -ē; vok. Džédžo; prisl. pridjev Džédžin; žensko ime (frekv.).

Hipok. od: Dželaludína, Džemíla, Dženána, Džèneta, Dževáda, Dževáhira, Džèvdeta (V. navedena imena).

Džéha,

gen. -ē; vok. Džéhho; prisl. pridjev Džéhin; žensko ime (rijetko).

Hipok. od Dževáhira (V. Dževáhira).

*Džéhva,

gen. -ē; (u C. kr. Džéhvo, gen. -ē); vok. Džéhvo; prisl. pridjev Džéhvin; žensko ime (frekv.).

Hipok. modif. od Dževáhira. Pravilno bi bilo Džévha, ali je zbog metateze došlo do Džéhva. (V. Dževáhira).

Džejlána,

gen. -ē; vok. Džejlána; prisp. pridjev Džejlánin; žensko ime (rijetko).

Iz tur. ceylân = gazela + naš nast. -a za ženski rod.

Džeko,

gen. -ē (u ist. Herc. -a); vok. Džeko; prisp. pridjev Džekin (u ist. Herc. Džekov); muško ime (manje frekv.).

Hipok. od Džèvâd (V. Džèvâd).

Džela,

gen. -ē; vok. Džêlo; prisp. pridjev Džélin; žensko ime (rijetko).

Hipok. od Dželíla (V. Dželíla).

Dželâl,

gen. -ála; vok. Džêlâle (u B. kr. i Džêlâlu); prisp. pridjev Dželálov; muško ime (frekv.).

Iz ar. ġâlâl = veličina; uzvišenost; moć; slava

Hipok. Džélko

Dželálíja,

gen. -ē; vok. Dželálíja; prisp. pridjev Dželálíjin; muško ime (rijetko).

< tur. Celâlî (lično m. ime), od ar. ġâlâlî = veličanstven; uzvišen; moćan; slavan, + naš nastavak -ja.

Dželalüdîn,

gen. -ína; vok. Dželalüdîne; prisp. pridjev Dželaludinov; muško ime (manje frekv.).

< tur. Celâlüddîn (lično m. ime), složeno ime od ar. ġâlâl = veličina; uzvišenost i ar äddîn = vjera. Značenje = veličina, uzvišenost vjere.

Hipok. Džélko

Dželaludína,

gen. -ē; vok. Dželaludína; prisp. pridjev Dželaludinin; žensko ime (rijetko).

Izv. od m. imena Dželalüdîn dodavanjem našeg nast. -a za ženski rod. (V. Dželalüdîn).

Hipok. Dína, Džédža.

Džëlîl,

gen. -îla; vok Džëlîle (u B. kr. i Džëlîlu); prisl. pridjev Džëlîlov; muško ime (manje frekv.).

< tur. Celîl (lično m. ime), od ar. ġälîl = velik; poštovan; slavan.

Hipok. Džélko, Džélo

Dželîla,

gen. -ê; vok. Dželîla; prisl. pridjev Dželîlî; žensko ime (manje frekv.).

Iz ar. ġälîlâ = velika; poštovana; slavna.

Hipok. Džéla, Lîla

Džélko,

gen. -ê (u ist. Herc. -a); vok. Džélko; prisl. pridjev Džélkî (u ist. Herc. Džélkov); muško ime (frekv.).

Hipok. od Dželalûdî i Džëlîl (V. Dželalûdî i Džëlîl).

Džélo,

gen. -ê (u ist. Herc. -a); vok. Džélo; prisl. pridjev Džélî (u ist. Herc. Džélov); muško ime (manje frekv.).

Hipok. od Džëlîl (V. Džëlîl).

Džêma,

gen. -ê; vok. Džêma; prisl. pridjev Džêmî; muško ime (c. Herc.) (frekv.).

Hipok. od Džêmâl (V. Džêmâl).

Džêma,

gen. -ê; vok. Džêma; prisl. pridjev Džêmî; žensko ime (c. Herc.) (manje frekv.).

Hipok. od Džêmîla (V. Džêmîla).

*Džemâil,

gen. -a; vok. Džemâile; prisl. pridjev Džemâilov; muško ime (manje frekv.).

Modif. od Džêmâl (V. Džêmâl)

Doslovno ġämâ'il u ar. = deve, kamile, ali vl. lično ime Džemâil nije nastalo u vezi s tim, već modifikacijom imena Džemâl prema drugim imenima s dugouzlaznim akcentom tipa Náil i sl.

*Džemâila,

gen. -ê; vok. Džemâila; prisl. pridjev Džemâilî; žensko ime (rijetko).

Izv. od m. imena *Džemáíl dodavanjem našeg nast. -a za ženski rod. (V. *Džemáíl i Džèniál).

Džëmāīl,

gen. -ála; vok. Džëmāle (u B. kr. i Džëmālu); prisl. pridjev Džëmálov; muško ime (frekv.).

Iz ar. Ġāmāl (lično m. ime) = ljepota, krasota; otmjenost; elegancija.

Hipok. Džëmā, Džëmīca, Džémko, Džémō.

Modif. *Džemáíl

Džemála,

gen. -ē; vok. Džemála; prisl. pridjev Džemálin; žensko ime (manje frekv.).

Izv. od m. imena Džëmāl dodavanjem našeg nast. -a za ženski rod. (V. Džëmāl).

Džemalūdīn,

gen. -ína; vok. Džemalūdīne; prisl. pridjev Džemaludīnov; muško ime (frekv.).

< tur. Cemālūddīn < ar. Ġāmālu-ddīn (lično m. ime), složeno od ar. ġāmāl = ljepota i ar. āddīn = vjera. Značenje = ljepota vjere.

Hipok. Džémko, Džémō, Dīno.

Džemaludína,

gen. -ē; vok. Džemaludína; prisl. pridjev Džemaludīnin; žensko ime (rijetko).

Izv. od m. imena Džemalūdīn dodavanjem našeg nast. -a za ženski rod. (V. Džemalūdīn).

Hipok. Dína

Džëmīca,

gen. -ē; vok. Džëmīce, Džëmīca; prisl. pridjev Džëmīcīn (Džëmīčīn); muško ime (manje frekv.).

Hipok. od Džëmāl (V. Džëmāl)

Džëmīl,

gen. -íla; vok. Džëmīle (u B. kr. i Džëmīlu); prisl. pridjev Džëmílov; muško ime (frekv.).

< tur. Cemīl < ar. Ġāmīl (lično m. ime), = lijep, krasan; ljubak.

Hipok. Džémko, Džémō

Džemíla,

gen. -ē; vok. Džemíla; (u B. kr. Džemíle; gen. -ē; vok. Džemíle); prisl. pridjev Džemílīn; (u TZ još i Džëmīla,

gen. -ē; vok. Džēmila; prisl. pridjev Džēmīlīn; žensko ime (frekv.).

< tur. Cemile < ar. Ġāmīlā(t) (lično ž. ime) = lijepa, krasna; ljupka.

Hipok. Džēma, Džēmka, Džédža.

Džémka,

gen. -ē; vok. Džēmko; prisl. pridjev Džēmķīn; žensko ime (manje frekv.).

Hipok. od Džēmīla (V. Džēmīla).

Džémko,

gen. -ē (u ist. Herc. -a); vok. Džēmko; prisl. pridjev Džēmķīn (u ist. Herc. Džēmķov); muško ime (frekv.).

Hipok. od Džēmāl, Džemalūdīn, Džēmīl (V. Džēmāl, Džemalūdīn, Džēmīl).

Džémo,

gen. -ē; (u ist. Herc. -a); vok. Džémō; prisl. pridjev Džémīn (u ist. Herc. Džémov) muško ime (frekv.).

Hipok. od Džēmāl, Džemalūdīn, Džēmīl (V. Džēmāl, Džemalūdīn, Džēmīl).

Džēmšīd,

gen. -īda; vok. Džēmšīde; prisl. pridjev Džēmšīdov; muško ime (rijetko).

Iz perz. Ġemšīd (lično m. ime) = sjajni, divni Džem.

Džēmšīd je ime mitskog perzijskog kralja, koji je vladao 700 godina. Za njegove vladavine ovaj svijet je izgledao kao raj, a njegovoj vlasti se sve pokoravalo: i ljudi, i divovi, i vile i životinje. Konačno, Džēmšīd se bio toliko osilio da je tražio prema sebi isto poštovanje kao prema bogu. Zbog toga Iranci pozovu na prijesto arapskog kneza Dahaka, ali se ljuto pokaju jer im je on donio veliku nesreću. U Avesti se Dahak zove Aždahak, od čega je postala riječ aždaha (aždaja, zmaj).
Hipok. Džémšo

Džémšo,

gen. -ē (u ist. Herc. -a); vok. Džémšo; prisl. pridjev Džēmšīn (u ist. Herc. Džémšov); muško ime (rijetko).

Hipok. od Džēmšīd (V. Džēmšīd).

Džéna,

gen. -ē; vok. Džénō; prisl. pridjev Džénīn; žensko ime (rijetko).

Hipok. od Dženána (V. Dženána).

Džēnān,

gen. -ána; vok. Džēnāne (u B. kr. i Džēnānu); prisl. pridjev Dženánov; muško ime (frekv.).
Iz ar. ġānān = srce; duša.

Dženána,

gen. -ē; vok. Dženána; prisl. pridjev Dženánin; žensko ime (frekv.).
Izv. od m. imena Džēnān dodavanjem našeg nast. -a za ženski rod. (V. Džēnān)
Hipok. Džédža, Džéna, Džénka

Džēnet,

gen. -a; vok. Džēnete; prisl. pridjev Džēnetov; muško ime (rijetko).
Iz ar. ġānnāt = raj; perivoj; vrt; bašča

Džēneta,

gen. -ē; vok. Džēneta; prisl. pridjev Džēnetin; žensko ime (rijetko).
Iz ar. ġānnāt = raj; perivoj; vrt; bašča + naš nast. -a za ženski rod.
Hipok. Džédža
Modif. *Dženlta

Džēnis,

gen. -a; vok. Džēnise; prisl. pridjev Džēnisov; muško ime (rijetko).
Iz ar. ġānis = čistokrvan; rasan; jednorodan.

*Dženlta,

gen. -ē; vok. Dženlta; prisl. pridjev Dženltin; žensko ime (rijetko).
Modif. od Džēneta (V. Džēneta)

Džénka,

gen. -ē; vok. Džénko; prisl. pridjev Džénkín; žensko ime (rijetko).
Hipok. od Dženána (V. Dženána)

Džēvād,

gen. -áda; vok. Džēvade (u B. kr. i Džēvādu); prisl. pridjev Dževádov; muško ime (frekv.).
< tur. Cevad < ar. Ġāwād (lično m. ime) = darežljiv; velikodušan; plemenit.
Hipok. Džéko, Džévdo, Džévko, Džévda

Dževáda,

gen. -ě; vok. Dževáda; prisl. pridjev Džvádīn; žensko ime (frekv.).

Izv. od m. imena Džěvād dodavanjem našeg nast. -a za ženski rod. (V. Džěvād)

Hipok. Džédža, Džévda

Dževádeta,

gen. -ě; vok. Dževádeta; prisl. pridjev Dževádetīn; žensko ime (rijetko).

Izv. od m. imena Džěvād dodavanjem analog. nastavka -eta. (V. Džěvād)

Dževáhira,

gen. -ě; vok. Dževáhira; prisl. pridjev Dževáhirīn; žensko ime (frekv.).

< tur. Cevāhir (lično ž. ime), od perz. ġewāhir = dragulji; drago kamenje + naš nastavak -a za ženski rod.

Hipok. Džédža, Džéha, Džéhva (< Džévha), Džévra.

Dževalūdīn,

gen. -ína; vok. Dževalūdīne; prisl. pridjev Dževaludīnov; muško ime (rijetko).

Složeno ime od ar. ġāw wāl = putnik; koji mnogo putuje; pokretan i ar. āddīn = vjera. Značenje = putnik za vjeru.

Hipok. Dīno

Džěvda,

gen. -ě; vok. Džěvda; prisl. pridjev Džěvdīn; muško ime (c. Herc.) (manje frekv.).

Hipok. od Džěvād i Džěvdet (V. Džěvād i Džěvdet).

Džévda,

gen. -ě; vok. Džěvdo; prisl. pridjev Džévdīn; žensko ime (manje frekv.).

Hipok. od Dževáda i Džěvdeta (V. Dževáda i Džěvdeta).

Dževdána,

gen. -ě; vok. Dževdána; prisl. pridjev Dževdánīn; žensko ime (rijetko).

Izv. od hipok. Džévda (< Dževáda, Džěvdeta) dodavanjem na osnovu analog. nastavka -ana. (V. Dževáda i Džěvdeta).

Džěvdet,

gen. -a; vok. Džěvdete; prisl. pridjev Džěvdetov; muško ime (frekv.).

< tur. Cevdet < ar. Ġäwdä(t) (lično m. ime) = vrlina; krepost; visoka kvaliteta; izvrsnost.
Hipok. Džëvdä i Džëvdö

Džëvdeta,

gen. -ë; vok. Džëvdeta; prisl. pridjev Džëvdetīn; žensko ime (manje frekv.).

Izv. od m. imena Džëvdet dodavanjem našeg nast. -a za ženski rod. (V. Džëvdet)

Hipok. Džédža i Džévdä

Džëvdö,

gen. -ë (u ist. Herc. -a); vok. Džëvdö; prisl. pridjev Džëvdīn (u ist. Herc. Džëvdov); muško ime. (frekv.).

Hipok. od Džëvdet (V. Džëvdet).

Džëvher,

gen. -a; vok. Džëvhere; prisl. pridjev Džëvherov; muško ime (rijetko).

< ar. Ġäwhär (lično m. ime), od perz. ġewher = dragulj; dragi kamen; suština; bit; materija.

Džëvher je bio znameniti vojskovođa i drugi osnivač arapskog fatimidskog carstva. Porijsklom je bio kršćanin (sa Sicilije). Pošto je zauzeo Egipat 969. g. odmah je tu osnovao novi grad, današnji Kairo (= pobjednik; pobjedonosni, tako nazvan po imenu planete Mars -Qāhir āl-fālāk- a Mlečani su to kasnije modificirali u Kairo). Džëvher je u Kairu 972. sagradio veliku džamiju Āl-Āzhār, od koje je malo kasnije nastao poznati univerzitet Āl-Āzhār.

Džëvhermisála,

gen. -ë; vok. Džëvhermisála; prisl. pridjev Džëvhermisālīn; žensko ime (rijetko).

Složeno ime od perz. ġewher = dragulj; dragi kamen i ar. miṭāl = primjer; uzorak. Značenje = primjer (uzorak) dragulja; kao dragulj.

*Džëvida,

gen. -ë; vok. Džëvlda; prisl. pridjev Džëvldīn; žensko ime (frekv.).

Modif. od Džavlda (V. Džavlda).

Džëvko,

gen. -ë (u ist. Herc. -a); vok. Džëvko; prisl. pridjev Džëvkīn (u ist. Herc. Džëvkov); muško ime (frekv.).

Hipok. od Džëvā d (V. Džëvā d).

Dževlān,

gen. -ána; vok. Džēvlāne; prisl. pridjev Dževlānov; muško ime (rijetko).

Iz ar. ġāwḷān = putnik; lualica; čovjek koji je svakom od koristi.

Džévra,

gen. -ē; vok. Džēvro; prisl. pridjev Džévriṇ; žensko ime (rijetko).

Hipok. od Dževáhira (V. Dževáhira).

Džezáir,

gen. -a; vok. Džezáire, Džezáiru; prisl. pridjev Džezáirov; muško ime (rijetko).

Iz ar. ġāzā'ir = ostrva, otoci, a Āl-Ġāzā'ir = Alžir.

Džíba,

gen. -ē; vok. Džíbo; prisl. pridjev Džíbīṇ; žensko ime (rijetko).

Hipok. od Nedžíba (V. Nedžíba)

Džíbo,

gen. -ē (u ist. Herc. -a); vok. Džíbo; prisl. pridjev Džíbīṇ (u ist. Herc. Džíbov); muško ime (rijetko).

Hipok. od Mùdžīb i Nèdžīb (V. Mùdžīb i Nèdžīb).

Džída,

gen. -ē; vok. Džído; prisl. pridjev Džídīṇ; Džída, gen. -ē; vok. Džída; prisl. pridjev Džídīṇ; (u c. Herc. Džída, gen. -ē; vok. Džída; prisl. pridjev Džídīṇ); žensko ime (manje frekv.).

Hipok. od Madžída, Mevdžída, Nadžída (V. Madžída, Mevdžída i Nadžída).

Džído,

gen. -ē; (u ist. Herc. -a); vok. Džído; prisl. pridjev Džídīṇ (u ist. Herc. Džídov); muško ime (rijetko).

Hipok. od Mádžid (V. Mádžid).

Džíha,

gen. -ē; vok. Džího; prisl. pridjev Džíhīṇ; žensko ime (rijetko).

Hipok. od Vedžíha (V. Vedžíha)

Džihād,

gen. -ádā; vok. Džihāde; prisl. pridjev Džihádov; muško ime (rijetko).

Iz ar. ġihād = borba; sveti rat (protiv nevjernika).

Džihka,

gen. -ē; vok. Džihko; prisl. pridjev Džihkīn; žensko ime (rijetko).

Hipok. od Vedžihā (V. Vedžihā).

Džijād,

gen. -ádā; vok. Džijade; prisl. pridjev Džijádov; muško ime (rijetko).

Iz ar. ġiyād (mnostina od ġäyyid) = dobri; odlični; vanredni; darežljivi. (Ovdje je ar. plural upotrijebljen u značenju jednine).

Džināh,

gen. -áhā; vok. Džināhu; prisl. pridjev Džináhov; muško ime (rijetko).

Iz ar. ġānāḥ = krilo; okrilje; zaštita.

Džinda,

gen. -ē; vok. Džindo; prisl. pridjev Džindīn; žensko ime (rijetko).

Izv. od tur. cündi (< ġund = vojska) = vješt, iskusan jahač, dodavanjem na osnovu našeg nast. -a za ženski rod.

(Postoji i prezime Džindo).

Đ

Đáro,

gen. -ě; (u ist. Herc. -a); vok. Đáro; prisl. pridjev Đárin
(u ist. Herc. Đárov); muško ime (rijetko).
Hipok. od Níďār (V. Níďār)

Đerdána,

gen. -ě; vok. Đerdána; prisl. pridjev Đerdánin; žensko
ime (rijetko).
Iz perz. gerdēn, gerdān = ono što se okreće o vratu, tj.
nakit koji se nosi o vratu; ogrlica + naš nast. -a za ženski
rod.

Đŭla,

gen. -ě; vok. Đŭla; prisl. pridjev Đŭlin; Đúla, gen. -ě; vok.
Đŭlo; prisl. pridjev Đŭlin; (u C. kr. Đúlo, gen. -ě; vok.
Đŭlo; prisl. pridjev Đŭlin); žensko ime (frekv.).
Iz perz. gul = cvijet; ruža + naš nastavak -a za ženski rod.
Hipok. Đŭlka

Đuláfera,

gen. -ě; vok. Đuláfera; prisl. pridjev Đuláferin; žensko
ime (rijetko).
Iz perz. gulafer = stvorena kao ruža, kao cvijet + naš nast.
-a za ženski rod.

Đŭlaga,

gen. -ě; vok. Đŭlaga; prisl. pridjev Đŭlagin; muško ime
(frekv.).
Složeno ime od perz. gul = cvijet; ruža i tur. aga (V. Āgan).
Značenje = Aga-Ruža, Aga-Cvijet, Aga kao ruža, Aga kao cvijet.
Hipok. Đŭlko

Đulasija,

gen. -ě; vok. Đulasija; prisl. pridjev Đulasijin; žensko ime (rijetko).

Složeno ime od perz. gul = cvijet; ruža i Asija (V. Asija).
Značenje = Asija kao ruža, kao cvijet.

Đulba,

gen. -ě; vok. Đulba; prisl. pridjev Đulbin; žensko ime (manje frekv.).

Hipok. od Đulbaisa, Đulbehára (V. Đulbaisa i Đulbehára).

Đulbaisa,

gen. -ě; vok. Đulbaisa; prisl. pridjev Đulbaisin; žensko ime (rijetko).

Složeno ime od perz. gul = cvijet; ruža i Baisa (V. Baisa).
Značenje = Baisa kao ruža, kao cvijet.

Hipok. Đulba

Đulbeg,

gen. -a; vok. Đulbeg, Đulbeže; prisl. pridjev Đulbegov; muško ime (rijetko).

Složeno ime od perz. gul = cvijet; ruža i tur. beg (V. Alāj-beg). Značenje = Beg-Ruža, Beg kao cvijet, kao ruža.

Hipok. Đulbo

Đulbègija,

gen. -ě; vok. Đulbègija, Đulbègijo; prisl. pridjev Đulbègijin; žensko ime (rijetko).

Složeno ime od perz. gul = cvijet; ruža i Bègija (V. ž. ime Bègija). Značenje = Begija-Ruža, Begija kao ruža, kao cvijet.

Đulbehára,

gen. -ě; vok. Đulbehára; prisl. pridjev Đulbhárin; žensko ime (manje frekv.).

Složeno ime od perz. gul = ruža i behār = cvijet; proljeće + naš nast. -a za ženski rod. Značenje = ružin cvijet.

Hipok. Đulba

Đulbo,

gen. -ě; (u ist. Herc. -a); vok. Đulbo; prisl. pridjev Đulbin (u ist. Herc. Đulbov); muško ime (rijetko).

Hipok. od Đulbeg (V. Đulbeg).

Đuléjmen,

gen. -a; vok. Đuléjmene; prisl. pridjev Đuléjmenov; muško ime (manje frekv.).

Iz tur. *gülemen* = pripadnik jednog roda bivše turske vojske, koja se formirala od egipatskih i čerkeskih robova; stražar mamelučkih sultana.

Modif. **Ḍulīman*

Ḍulemin,

gen. -a; vok. *Ḍulèmine*; prisv. pridjev *Ḍulèminov*; muško ime (rijetko).

Složeno ime od perz. *gul* = ruža; cvijet i *Èmin* (V. *Èmin*).

Značenje = Emin kao ruža, kao cvijet.

Ḍulèsma,

gen. -è; vok. *Ḍulèsma*; prisv. pridjev *Ḍulèsmīn*; žensko ime (manje frekv.).

Složeno ime od perz. *gul* = ruža; cvijet i *Èsma* (V. *Èsma*).

Značenje = Esma kao ruža, kao cvijet.

*Ḍulešefa,

gen. -è; vok. *Ḍulèšefa*; prisv. pridjev *Ḍulèšefīn*; žensko ime (rijetko).

Složeno ime od perz. *gul* = ruža; cvijet i **Èšefa* (V. *Èšrefa*).

Značenje = Ešefa (Ešrefa) kao ruža, kao cvijet.

Ḍulfātma,

gen. -è; vok. *Ḍulfātma*; prisv. pridjev *Ḍulfātīmīn*; žensko ime (manje frekv.).

Složeno ime od perz. *gul* = ruža; cvijet i *Fātma* (V. *Fātma* i *Fatīma*). Značenje = Fatma kao ruža, kao cvijet.

Ḍùlija,

gen. -è; vok. *Ḍùlija*, *Ḍùlijo*; prisv. pridjev *Ḍùlijīn*; žensko ime (manje frekv.).

Izv. od perz. *gul* = ruža; cvijet + naš nast. -ija.

*Ḍulīman,

gen. -a; vok. *Ḍulīmane*; prisv. pridjev *Ḍulīmanov*; muško ime (rijetko).

Modif. od *Ḍuléjmen* (V. *Ḍuléjmen*).

Ḍulistána,

gen. -è; vok. *Ḍulistána*; prisv. pridjev *Ḍulistánīn*; žensko ime (rijetko).

Iz perz. *gulistān* = ružičnjak; cvijetnjak; vrt ruža, cvijeća + naš nastavak -a za ženski rod.

*Đulizār,

gen. -ára; vok. Đulizāre, Đulīzāru; prisv. pridjev Đulizárov; Đulizār, gen. -a; vok. Đulizāre, Đulizāru; prisv. pridjev Đulizárov; muško ime (manje frekv.).

< tur. Gülzār (lično ime), od perz. gulzār = ružičniak; cvijetnjak; vrt ruža, cvijeća.

*Đulizára,

gen. -ē; vok. Đulizára; prisv. pridjev Đulizārīn; žensko ime (manje frekv.).

Izv. od m. imena *Đulizār dodavanjem našeg nast. -a za ženski rod.

Hipok. Zára, Zāra

Đulka,

gen. -ē; Đulka, Đulko; prisv. pridjev Đulkīn; Đulka, gen. -ē; vok. Đulko; prisv. pridjev Đulkīn; žensko ime (manje frekv.).

Hipok. od Đūla (Đúla). (V. Đūla)

Đulko,

gen. -ē (u ist. Herc. -a); vok. Đulko; prisv. pridjev Đulkīn (u ist. Herc. Đulkov); muško ime (rijetko).

Hipok. od Đūlaga (V. Đūlaga).

Đulsa,

gen. -ē; (u C. kr. Đulso, gen. -ē); vok. Đulso (u c. Herc. Đulse); prisv. pridjev Đulśīn; žensko ime (frekv.).

Hipok. od Đulsúma (V. Đulsúma).

*Đulsúma,

gen. -ē; vok. Đulsúma; prisv. pridjev Đulsúmīn; Đulsúma, gen. -ē; vok. Đulsuma; prisv. pridjev Đulsumīn; žensko ime (frekv.).

< tur. Gulsūm od ar. Kulṭūm (lično ime) = debelih obraza; bucmastog lica, + naš nast. -a za ženski rod.

Hipok. Đúlśa, Sūma, Súmka.

*Đulšana,

gen. -ē; vok. Đulšana; prisv. pridjev Đulšanīn; žensko ime (rijetko).

Modif. od perz. gulšen = ružičnjak; cvijetnjak; vrt ruža + naš nast. -a za ženski rod.

Hipok. Šána

Đulzáda,

gen. -ě; vok. Đulzáda; prisl. pridjev Đulzádin; žensko ime (manje frekv.).

Složeno ime od perz. gul = ruža; cvijet i perz. zāde = dijete; ono što je rođeno. Značenje = dijete kao cvijet, kao ruža.

Hipok. Z á d a

Đulzára,

gen. -ě; vok. Đulzára; prisl. pridjev Đulzárin; žensko ime (frekv.).

Iz perz. gulzār = ružičnjak; cvijetnjak; vrt ruža + naš nast. -a za ženski rod.

Hipok. Z á r a

*Đulzída,

gen. -ě; vok. Đulzída; prisl. pridjev Đulzídin; žensko ime (rijetko).

Modif. od Đuzída (V. Đuzída)

Do modif. oblika Đulzida došlo je analogijom prema imeni-ma koja su postala od gul- (= ruža).

Đulzuléhja,

gen. -ě; vok. Đulzuléhja; prisl. pridjev Đulzuléhjin; žensko ime (rijetko).

Složeno ime od perz. gul = ruža; cvijet i Zuléhja (V. Zuléhja). Značenje = Zulejha kao ruža, kao cvijet.

Hipok. Z ú l a

Đúma,

gen. -ě (u C. kr. Đúm o, gen. -ě); vok. Đ ū m o; prisl. pridjev Đ ú m in; žensko ime (manje frekv.).

Hipok od Đ ù m i š a, Đ ù m u š a (V. Đ ù m i š a, Đ ù m u š a).

Đ ù m i š a,

gen. -ě; vok. Đ ù m i š a; prisl. pridjev Đ ù m i š in; žensko ime (manje frekv.).

Iz tur. g ū m ü ş = srebro + naš nast. -a za ženski rod.

Hipok. Đ ú m a

Đ ù m u š a,

gen. -ě; vok. Đ ù m u š a; prisl. pridjev Đ ù m u š in; žensko ime (manje frekv.).

Iz tur. g ū m ü ş = srebro + naš nast. -a za ženski rod.

Hipok. Đ ú m a

Đúza,

gen. -ē; vok. Đûzo; prisv. pridjev ĐúzIn; Đûza, gen. -ē;
vok. Đûza; prisv. pridjev ĐûzIn; (u c. Herc.); žensko ime
(manje frekv.).

Hipok. od Đûzela, Đuzída (V. Đûzela, Đuzída).

Đûzel,

gen. -a; vok. Đûzele; prisv. pridjev Đûzelov; muško ime
(rijetko).

Iz tur. güzel = lijep; krasan; dobar; ugodan.

Đûzela,

gen. -ē; vok. Đûzela; prisv. pridjev ĐûzelIn; žensko ime
(rijetko).

Iz tur. güzel = lijep; krasan; dobar; ugodan + naš nast. -a
za ženski rod.

Hipok. Đúza, Đûza

Đuzída,

gen. -ē; vok. Đuzída; prisv. pridjev ĐuzídIn; žensko ime
(manje frekv.).

Iz perz. guzide = izabrana; probrana; odabrana + naš nas-
tavak -a za ženski rod.

Modif. *Đulzída

Hipok. Đúza, Đûza.

E

Ebedíja,

gen. -ě; vok. E b e d í j a; prisv. pridjev E b e d í j í n; žensko ime (rijetko).

Iz ar. ä b ä d i y ä = vječna; beskonačna

Edber,

gen. -a; vok. E d b e r e; prisv. pridjev E d b e r o v; muško ime (rijetko).

Iz ar. ä d b ä r = (naj)čvršći; (naj)snažniji.

Edbera,

gen. -ě; vok. E d b e r a; prisv. pridjev E d b e r í n; žensko ime (rijetko).

Iz ar. ä d b ä r ä = (naj)čvršća; (naj)snažnija.

Edhem, (Ethem),

gen. -a; vok. E d h e m e; prisv. pridjev E d h e m o v; muško ime (frekv.).

< tur. E d h e m (lično m. ime), od ar. ä d h ä m = crn; vran; crnkast.

Hipok. E d o

U staroj Arabiji bio je običaj da se djeci daju imena koja znače neku boju, a od svih boja Arapi su najviše cijenili crnu boju, smatrajući da ona najbolje označava osobine predmeta i živih bića. Nije slučajno crni meteorit Ha ġ ä r u - l - ä s w ä d (= crni kamen) ugrađen u najsvetiji hram Kabu, a i sama Kaba je prekrivena crnom tkaninom. I prva zastava islamiziranih Arapa bila je crne boje. Eto zbog čega u Arapa ima dosta imena sa značenjem »crni«: Ä d h ä m, S ä w ä d, Ä s w ä d, S ä w d ä', Su w ä y d i sl.

Edhema,

gen. -ě; vok. E d h e m a; prisv. pridjev E d h e m í n; žensko ime (rijetko).

Izv. od m. imena *Ėdhem* dodavanjem našeg nast. -a za ženski rod. (V. *Ėdhem*)

Ėdīb,

gen. -ība; vok. *Ėdībe* (u B. kr. i *Ėdību*); prisl. pridjev *Ėdībov*; muško ime (frekv.).

< tur. *Edīb* (lično m. ime), od ar. *ādīb* = dobro odgojen; uljudan; književnik.

Hipok. *Ėdo*

Ediba,

gen. -ē; vok. *Edība*; prisl. pridjev *Edībīn*; *Edība*, gen.

-ē; vok. *Edība*; prisl. pridjev *Edībīn*; žensko ime (frekv.).

Iz ar. *ādībā* = dobro odgojena; uljudna; fina; književnica; pisac.

Hipok. *Dība*

Ėdīm,

gen. -īma; vok. *Ėdīme*; prisl. pridjev *Ėdīmōv*; muško ime (manje frekv.).

Iz ar. *ādīm* = predvodnik; vođa; onaj koji služi za uzor.

Ėdo,

gen. -ē (u ist. Herc. -a); vok. *Ėdo*; prisl. pridjev *Ėdīn* (u ist. Herc. *Ėdōv*); muško ime (frekv.).

Hipok. od *Ėdhem* i *Ėdīb* (V. *Ėdhem* i *Ėdīb*).

Efráim,

gen. -a; vok. *Efráime*; prisl. pridjev *Efráimōv*; muško ime (rijetko).

Iz st. hebr. (lično m. ime) = rođan; plodan; plodnost.

Ėhlija,

gen. -ē; vok. *Ėhlija*; prisl. pridjev *Ėhlijīn*; žensko ime (manje frekv.).

Iz ar. *āhl* = stručnjak; ekspert; autoritet + naš nastavak -ija.

Ehlimān,

gen. -ána; vok. *Ėhlimāne*; prisl. pridjev *Ehlimánōv*; muško ime (rijetko).

Složeno ime od ar. *āhl* = stručnjak; ekspert; dobar poznavatelj i ar. *īmān* = vjerovanje u jednoga boga. Značenje = dobar i siguran vjernik; dobar poznavatelj teizma.

Ehlimána,

gen. -ē; vok. *Ehlimána*; prisl. pridjev *Ehlimánīn* žensko ime (frekv.).

Izv. od m. imena Ehlīmān dodavanjem našeg nast. -a za ženski rod. (V. Ehlīmān).

Modif. *Helimána, *Elmána.

Hipok. Mána

Ėjko,

gen. -ĕ (u ist. Herc. -a); vok. Ėjko; prisv. pridjev Ėjkin (u ist. Herc. Ėjkov); muško ime (rijetko).

Hipok. od Ėjūb (V. Ėjūb).

Ėjūb,

gen. -úba; vok. Ėjūbe; prisv. pridjev Ėjūbov; muško ime (frekv.).

< tur. Eyyūb < ar. Āyyūb = ime jednog vjerovjesnika, odgovara imenu biblijske ličnosti Job, Hiob, Jov.

Etimologija ovoga imena nije sigurno utvrđena. Pretpostavlja se da je iz st. hebr. ali ima mišljenja i da nije. Ni značenje ovoga imena nije sasvim sigurno. Neki misle da znači »onaj koji uzdiše«. Možda se to veže za Ejubovu (Jobovu, Jovovu) tešku životnu sudbinu, jer je on po biblijskoj priči bio bogati pravednik koji je strpljivo podnosio velike nevolje i patnje vjerujući da ga time bog iskušava. Drugi u tom imenu vide značenje »onaj koji se kaje«, a treći misle da znači »progonjen«. Hipok. Ėiko

Ėjúba,

gen. -ĕ; vok. Ėjúba; prisv. pridjev Ėjúbin; žensko ime (rijetko).

Izv. od m. imena Ėjūb dodavanjem našeg nast. -a za ženski rod. (V. Ėjūb)

Ėkmela,

gen. -ĕ; vok. Ėkmela; prisv. pridjev Ėk melin; žensko ime (frekv.).

Iz ar. ākmāl = (naj)savršeniji; (naj)potpuniji + naš nast. -a za ženski rod.

Hipok. Mēla

Ėkra,

gen. -ĕ; vok. Ėkra; prisv. pridjev Ėkrin; muško ime (u c. Herc.) (manje frekv.).

Hipok. od Ėkrem (V. Ėkrem)

Ėkrem,

gen. -a; vok. Ėkreme; prisv. pridjev Ėkremov; muško ime (frekv.).

< tür. Ekrem (lično m. ime), od ar. äkräm = veoma plemenit; mnogo poštovan i cijenjen; (naj)plemenitiji; (naj)velikodušniji.

Hipok. Êkra

Ekrema,

gen. -ë; vok. Êkrema; prisp. pridjev Êkremîn; Êkrèma, gen. -ë; vok. Êkrèma; prisp. pridjev Êkrèmîn; žensko ime (manje frekv.).

Izv. od m. imena Êkrem dodavanjem našeg nast. -a za ženski rod. (V. Êkrem).

Êldâr,

gen. -a; vok. Êldäre, Êldâru; prisp. pridjev Êldârov; muško ime (rijetko).

Složeno ime od azerb. el' = zemlja i perz. dâr (prez. osnova od gl. dâšten = imati, držati). Značenje = onaj koji ima, drži zemlju; vladar, gospodar.

Elez,

gen. -a; vok. Êleze; prisp. pridjev Êlezov; muško ime (rijetko).

Iz ar. âlâdd = (naj)slađi; (naj)ugodniji.

Elfa,

gen. -ë; vok. Êlfo; prisp. pridjev Êlfîn; žensko ime (rijetko).

Hipok. od Elfíja (V. Elfíja)

Êlfaga,

gen. -ë; vok. Êlfaga; prisp. pridjev Êlfagîn; muško ime (rijetko).

Složeno ime od hipok. Êlfo i âga (V. Êlfo i Agan).

Elfija,

gen. -ë; vok. Elfíja; prisp. pridjev Elfíjîn; žensko ime (rijetko).

Izv. od ar. âlf, ilf = prisnost; intimnost; blizak prijatelj; ljubav + ar. suf. -iyyâ. Značenje = prijateljica, drugarica; prisna; intimna.

Hipok. Êlfa

Êlfo,

gen. -ë (u ist. Herc. -a); vok. Êlfo; prisp. pridjev Êlfîn (u ist. Herc. Êlfov); muško ime (rijetko).

Hipok. od Êlif (V. Êlif)

*Ēlfrīd,

gen. -ída; vok. Ēlfrīde; prisv. pridjev Elfrídov; muško ime (rijetko).

Modif. od ar. älfärīd = jedini; jedinstveni; besprimjerni.

Ēlha,

gen. -ē; vok. Ēlho; prisv. pridjev Ēlhīn; žensko ime (rijetko).

Hipok. od *Elháma, *Elhámiya, Elhána (V. *Elháma, *Elhámiya, Elhána)

*Elháma,

gen. -ē; vok. Elháma; prisv. pridjev Elhámiin; žensko ime (rijetko).

1) Modif. od Ilháma (V. Ilháma)

2) Postoji mogućnost da je ovo ime izvedeno od narodnog naziva za prvo poglavlje Kur'ana — Elham (surāt-ul-Fātiha) + naš nastavak -a za ženski rod. U tom slučaju ovo ime ne bi imalo svog prijevoda jer je Elham samo početni dio od Āl-ḥamd (= slava; hvala).

Hipok. Ēlha

*Elhámiya,

gen. -ē; vok. Elhámiya; prisv. pridjev Elhámiin; muško ime (rijetko).

1) Modif. od Ilhámiya (V. Ilhámiya)

2) Postoji mogućnost da je ovo ime izvedeno od Elham + naš nast. -iya, kao i žensko ime *Elháma (V. *Elháma).

*Elhámiya,

gen. -ē; vok. Elhámiya; prisv. pridjev Elhámiin; žensko ime (rijetko).

1) Izv. od Elháma dodavanjem na osnovu našeg nast. -iya

2) Postoji mogućnost da je ovo ime izvedeno od Elham kao i *Elháma (V. *Elháma)

Hipok. Ēlha

Elhána,

gen. -ē; vok. Elhána; prisv. pridjev Elhánin; žensko ime (rijetko).

Iz ar. ālḥan = ona koja najbolje govori, najljepše čita, pjeva; najrazboritija + naš nast. -a za ž. rod.

Hipok. Ēlha, Hána

Elharúna,

gen. -ē; vok. Elharúna; prisv. pridjev Elharúnin; žensko ime (rijetko).

Složeno ime od ar. odr. člana *āl* + *Hárūn* + naš nast. -a za ženski rod. (V. m. ime *Hárūn*).

Ēlīf,

gen. -īfa; vok. Ēlīfe; prisl. pridjev Ēlīfov; muško ime (rijetko).

Iz ar. ālīf = prijazan; ljubazan; intiman; pitom.

Hipok. Ēlfo

Ēlma,

gen. -ē; vok. Ēlma; prisl. pridjev Ēlmīn; žensko ime (rijetko).

Iz tur. *elma*, *alma* = jabuka.

*Elmána,

gen. -ē; vok. Elmána; prisl. pridjev Elmánīn; žensko ime (manje frekv.).

Modif. od *Ehlímána* (V. *Ehlímána*)

Ēlmās (*Ēlmāz),

gen. -ása; vok. Ēlmāsē (u B. kr. i Ēlmāsu); prisl. pridjev Ēlmāsov; muško ime (rijetko).

Iz ar. ālmās (< grč. *ásamas*) = dijamant; dragi kamen

Modif. *Ēlmāz

Elmása,

gen. -ē; vok. Ēlmása; prisl. pridjev Elmásīn; žensko ime (rijetko).

Izv. od m. imena Ēlmās dodavanjem našeg nast. -a za ženski rod. (V. Ēlmās)

Modif. *Ēlmáza

Hipok. Mása

*Ēlmāz,

gen. -áza; vok. Ēlmāze (u B. kr. i Ēlmāzu); prisl. pridjev Ēlmāzov; muško ime (rijetko).

Modif. od Ēlmās (V. Ēlmās)

Hipok. Māzo

*Elmáza,

gen. -ē; vok. Elmáza; prisl. pridjev Elmázīn; žensko ime (rijetko).

Modif. od Ēlmása (V. Ēlmása)

Hipok. Máza

Elmèdîn,

gen. -ína; vok. Ėlmedîne; prisv. pridjev Ėlmedínov; muško ime (rijetko).

Složeno ime od ar. odr. člana äI + mädîn = lav.

Hipok. Dîno

Ėma,

gen. -ë (u C. kr. Ėmo, gen. -ë); vok. Ėmo; prisv. pridjev Ėmîn; žensko ime (rijetko).

Hipok. od Ėmína, Ėmîra (V. Ėmína, Ėmîra).

Ėman,

gen. -a; vok. Ėmane; prisv. pridjev Ėmanov; muško ime (rijetko).

Hipok. od Ėmanûlâh i Sulëjmân (V. Ėmanûlâh i Sulëjmân).

Ėmanûlâh,

gen. -âha; vok. Ėmanûlâhu; prisv. pridjev Ėmanuláhov; muško ime (rijetko).

Složeno ime od ar. ämân = sigurnost; okrilje; zaštita i ar. Allâh = božije vlastito ime. Značenje = Ālahovo (božije) okrilje.

Hipok. Ėman

Ėmin,

gen. -a; vok. Ėmine; prisv. pridjev Ėminov; muško ime (frekv.).

< tur. Ėmin (lično m. ime), od ar. ämîn = pošten; siguran; povjerljiv; častan; vjeran; privržen; čestit.

Hipok. Ėmo

Ėmína,

gen. -ë; vok. Ėmína; prisv. pridjev Ėmínîn; (u B. kr. Ėmîne, gen. -ë; vok. Ėmîne; prisv. pridjev Ėmínîn; u TZ Ėmína, gen. -ë; vok. Ėmina; prisv. pridjev Ėminîn); žensko ime (frekv.).

< tur. Ėmine (lično ž. ime), od ar. ämînâ = poštena; sigurna; povjerljiva; časna; vjerna; privržena; čestita.

Hipok. Ėma, Ėmîнка, Ėmka, Ėmuša, Mína, Mîнка.

Ėmîнка,

gen. -ë; vok. Ėmîнка, Ėmînko; prisv. pridjev Ėmînkîn; žensko ime (rijetko).

Hipok. od Ėmína (V. Ėmína).

Eminùdīn,

gen. -ínā; vok. E minùdīne; prisl. pridjev E minudínov; muško ime (rijetko).

Složeno ime od ar. āmīn = jamac; pouzdanik i ar. āddīn = vjera. Značenje = jamac vjere.

Emīr,

gen. -íra; vok. Ėmīre (u B. kr. i Ėmīru); prisl. pridjev Ėmírov; muško ime (frekv.).

< tur. Emīr (lično m. ime), od ar. āmīr = vođa; zapovjednik; vladar; knez; princ.

Hipok. Ėmko, Ėmo, Ėmro, Míra, Míro.

Ovo ime bilo je nekadašnja titula. U predislamskih Arapa riječ āmīr je označavala vođu plemena ili vojskovođu, a za vrijeme prvih halifa emirom je nazivan halifov namjesnik u nekoj zemlji ili oblasti. Riječ emir ulazila je u titulu halifa u obliku āmīru-l-mu'mīnīn što je značilo »vladar vjernika«, a poslije je postala i lično ime u nearapskih naroda.

Emíra,

gen. -ē; vok. Ėmíra; prisl. pridjev Ėmírīn; Ėmíra, gen.

-ē; vok. Ėmíra; prisl. pridjev Ėmírīn; (u TZ Ėmíra, gen.

-ē; vok. Ėmíra; prisl. pridjev Ėmírīn; žensko ime (frekv.).

Iz ar. āmīrā = zapovjednica; vladarka; kneginja.

Hipok. Ėma, Ėmka, Ėmuša, Míra

Ėmka,

gen. -ē; vok. Ėmko; prisl. pridjev Ėmkīn; žensko ime (manje frekv.).

Hipok. od Ėmína i Ėmíra (V. Ėmína i Ėmíra)

Ėmko,

gen. -ē (u ist. Herc. -a); vok. Ėmko; prisl. pridjev Ėmkīn

(u ist. Herc. Ėmkov); muško ime (manje frekv.).

Hipok. od Ėmīr (V. Ėmīr).

Ėmo,

gen. -ē; (u ist. Herc. -a); vok. Ėmo; prisl. pridjev Ėmīn (u ist. Herc. Ėmov); muško ime (manje frekv.).

Hipok. od Ėmīn i Ėmīr (V. Ėmīn i Ėmīr).

Ėmro,

gen. -ē (u ist. Herc. -a); vok. Ėmro; prisl. pridjev Ėmrīn

(u ist. Herc. Ėmrov); muško ime (rijetko).

Hipok. od Ėmīr (V. Ėmīr).

Ėmsa,

gen. -ĕ; vok. Ė m s o; prisv. pridjev Ė m s ĩ n; žensko ime (rijetko).

Hipok. od E m s ĩ j a (V. E m s ĩ j a)

Emsĭja,

gen. -ĕ; vok. E m s ĩ j a; prisv. pridjev E m s ĩ j ĩ n; žensko ime (rijetko).

Etimologija nejasna.

Hipok. Ė m s a

*Ėmsũd,

gen. -ũ d a; vok. Ė m s ũ d e; prisv. pridjev E m s ũ d o v; muško ime (manje frekv.).

Modif. od M ĕ m s ũ d (V. M ĕ m s ũ d)

Hipok. S ũ d o

*Emšĭra,

gen. -ĕ; vok. E m š ĩ r a; prisv. pridjev E m š ĩ r ĩ n; žensko ime (rijetko).

Modif. od ar. ä m š ä r = živahan; veseo + naš nast. -a za ženski rod.

Ėmuša,

gen. -ĕ; vok. Ė m u š a, Ė m u š o; prisv. pridjev Ė m u š ĩ n; žensko ime (rijetko).

Hipok. od E m ĩ n a i E m ĩ r a (V. E m ĩ n a i E m ĩ r a).

Ėna,

gen. -ĕ; vok. Ė n a; prisv. pridjev Ė n ĩ n; muško ime (u c. Herc.) (rijetko).

Hipok. od Ė n e s (V. Ė n e s)

Ėnes,

gen. -a; vok. Ė n e s e; prisv. pridjev Ė n e s o v; muško ime (frekv.).

< tur. Ė n e s < ar. Ä n ä s (lično m. ime) = prisan; druževan; sprijateljjen; naviknut.

Hipok. Ė n a, Ė n o

Ėnesa,

gen. -ĕ; vok. Ė n e s a; prisv. pridjev Ė n e s ĩ n; žensko ime (frekv.).

Izv. od m. imena Ė n e s dodavanjem našeg nast. -a za ženski rod (V. Ė n e s)

Enīs,

gen. -ísa; vok. Ěnīse (u B. kr. i Ěnīsu); prív. pridjev Ěnīsov; muško ime (manje frekv.).

< tur. Enīs < ar. Ānīs. (lično ime) = društven; druželjubiv; pitom; drug; prijatelj.

Enisa,

gen. -ē; vok. Enīsa; prív. pridjev Enīsīn; Enīsa, gen. -ē; vok. Enīsa; prív. pridjev Enīsīn; žensko ime (frekv.).

Iz ar. ānīsā = društvena; druželjubiva; pitoma; prijateljica; drugarica.

Hipok. Nīsa, Nīsa

Ěno,

gen. -ē; (u ist. Herc. -a); vok. Ěno; prív. pridjev Ěnīn (u ist. Herc. Ěnov); muško ime (rijetko).

Hipok. od Ěnes (V. Ěnes).

Ěnsār,

gen. -ára; vok. Ěnsāre, Ěnsāru; prív. pridjev Ěnsárov; muško ime (rijetko).

Iz ar. ānšār = pomagači; pomoćnici; pristalice; prijatelji; pobornici. U ovom imenu je ar. oblik množine upotrijebljen u značenju jednine (jednina je nāšir).

*Ěntēzām,

gen. -áma; vok. Ěntezāme; prív. pridjev Ěntezámov; muško ime (rijetko).

Modif. od ar. intizām = red; pravilnost; sistematičnost.

Enver,

gen. -a; vok. Ěnvere; prív. pridjev Ěnverov; muško ime (frekv.).

< tur. Enver (lično m. ime), od ar. ānwār = veoma sjajan; vrlo blistav; (naj)sjajniји; (naj)svjetliји.

Ěnvera,

gen. -ē; vok. Ěnvera; prív. pridjev Ěnverīn; žensko ime (frekv.).

Izv. od m. imena Ěnver dodavanjem našeg nast. -a za ženski rod. (V. Ěnver)

Hipok. Vēra

*Erzumána,

gen. -ē; vok. Erzumána; prív. pridjev Erzumánīn; žensko ime (rijetko).

Modif. od Arzumána (V. Arzumána)

Ėsa,

gen. - ě; vok. Ė sa; prisv. pridjev Ė s ĭ n; muško ime (c. Herc.) (frekv.).

Hipok. od Ė s a d i Ė s e d (V. Ė s a d i Ė s e d).

Ėsad,

gen. - a; vok. Ė s a d e; prisv. pridjev Ė s a d o v; muško ime (frekv.).

< tur. Ė s a d (lično m. ime), od ar. ä s ' a d = vrlo sretan; pun sreće; (naj)sretniji

Hipok. Ė s a, Ė s o, Ė s k o

Ėsáda,

gen. - ě; vok. Ė š á d a; prisv. pridjev Ė s á d ĭ n; žensko ime (frekv.).

Izv. od m. imena Ė s a d dodavanjem našeg nast. - a za ženski rod (V. Ė s a d)

Ėsed,

gen. - a; vok. Ė s e d e; prisv. pridjev Ė s e d o v; muško ime (manje frekv.).

Iz ar. Ė s ä d (lično m. ime) = lav.

Hipok. Ė s a, Ė s o, Ė s k o.

Imena sa značenjem »lav« postoje u mnogih naroda, a možda u Arapa najviše. U ar. jeziku ima oko 200 sinonima za pojam »lav«. Ime Ė s e d postojalo je i prije pojave islama, a kasnije se davalo kao počasni nadimak za hrabrost u borbama ili za neke druge zasluge, uglavnom kao prvi dio složenog imena, npr. Ė s ä d u d d ĭ n = lav vjere; Ė s ä d u d d ä w l ä (t) = lav države i sl. Dakle, ime Ė s e d moglo je nastati i kao skraćenica takvih počasnih naziva.

*Ėshāb,

gen. - á b a; vok. Ė s h ā b e, Ė s h ā b u; prisv. pridjev Ė s h á b o v; muško ime (rijetko).

Modif. od Ė s h ā b (V. Ė s h ā b)

Ėsko,

gen. - ě (u ist. Herc. - a); vok. Ė s k o; prisv. pridjev Ė s k ĭ n (u ist. Herc. Ė s k o v); muško ime (manje frekv.).

Hipok. od Ė s a d i Ė s e d (V. Ė s a d i Ė s e d).

Ėsma,

gen. - ě; vok. Ė s m a; Ė s m o; prisv. pridjev Ė s m ĭ n; žensko ime (frekv.).

Iz ar. *Ā s m ā'* (lično ž. ime) od *ʾ*korijena *s m w* = biti visok, uzvišen.

Esmer,

gen. -a; vok. *Ē s m e r e*; prisl. pridjev *Ē s m e r o v*; muško ime (rijetko).

Iz ar. *ā s m ā r* = crnkast; tamnoput; garav.

Esmera,

gen. -ē; vok. *Ē s m e r a*; prisl. pridjev *Ē s m e r ī n*; žensko ime (rijetko).

Izv. od m. imena *Ē s m e r* dodavanjem našeg nast. -a za ženski rod (V. *Ē s m e r*)

Esmiija,

gen. -ē; vok. *Ē s m i j a*; prisl. pridjev *Ē s m i j ī n*; žensko ime (rijetko).

Izv. od *Ē s m a* dodavanjem na osnovu našeg nast. -i j a. (V. *Ē s m a*).

Esned,

gen. -a; vok. *Ē s n e d e*; prisl. pridjev *Ē s n e d o v*; muško ime (rijetko).

Iz ar. *ā s n ā d* = onaj koji najispravnije navodi ili prenosi hadis (ono što je Muhamed govorio, radio i odobravao da se radi).

Ēso,

gen. -ē (u ist. Herc. -a); vok. *Ē s o*; prisl. pridjev *Ē s ī n* (u ist. Herc. *Ē s o v*); muško ime (frekv.).

Hipok. od *Ē s a d i Ē s e d* (V. *Ē s a d i Ē s e d*).

Esved,

gen. -a; vok. *Ē s v e d e*; prisl. pridjev *Ē s v e d o v*; muško ime (rijetko).

Iz ar. *ā s w ā d* = crn; tamnobojan

Esveda,

gen. -ē; vok. *Ē s v e d a*; prisl. pridjev *Ē s v e d ī n*; žensko ime (rijetko).

Izv. od m. imena *Ē s v e d* dodavanjem našeg nast. -a za ženski rod. (V. *Ē s v e d*)

Ēša,

gen. -ē; vok. *Ē š o*; prisl. pridjev *Ē š ī n*; žensko ime (rijetko).

Hipok. od *Ē š r e f a* (V. *Ē š r e f a*)

*Ešef,

gen. -a; vok. Ešefe; prisv. pridjev Ešefov; muško ime (frekv.).

Modif. od Ešref (V. Ešref).

*Ešefa,

gen. -ē; vok. Ešefa; prisv. pridjev Ešefin; žensko ime (frekv.).

Modif. od Ešrefa (V. Ešrefa)

Eško,

gen. -ē; (u ist. Herc. -a); vok. Êško; prisv. pridjev Eškin (u ist. Herc. Eškoy); muško ime (rijetko).

Hipok. od Ešref (V. Ešref).

Ešo,

gen. -ē; (u ist. Herc. -a); vok. Êšo; prisv. pridjev Ešin (u ist. Herc. Ešov); muško ime (rijetko).

Hipok. od Ešref (V. Ešref).

Ešref,

gen. -a; vok. Ešrefe; prisv. pridjev Ešrefov; muško ime (frekv.).

< tur. Eşref (lično m. ime), od ar. äšräf = veoma ugle-

dan; častan; uzvišen; (naj)slavniji; (naj)plemenitiji.

Hipok. Eško, Ešo

Modif. *Ešef

Ešrefa,

gen. -ē; vok. Ešrefa; prisv. pridjev Ešrefin; žensko ime (frekv.).

Izv. od m. imena Ešref dodavanjem našeg nast. -a za ženski rod. (V. Ešref)

Hipok. Eša

Modif. *Ešefa

Ezána,

gen. -ē; vok. Ezána; prisv. pridjev Ezánin; žensko ime (rijetko).

Iz ar. äđān = najava molitve, poziv na molitvu + naš nastavak -a za ženski rod.

Vjerski je običaj u muslimana da se prilikom davanja imena djetetu glasno izgovara (učl) poziv na molitvu -ezan, pa je u vezi s tim nastalo i ime Ezána.

Ezher,

gen. -a; vok. Ėzhere; prisv. pridjev Ėzherov; muško ime (manje frekv.).

Iz ar. äzhär = veoma lijep; prekrasan; (naj)blistaviiji; (naj) sjajniiji.

Ėzīb,

gen. -ība; vok. Ėzībe; prisv. pridjev Ezíbov; muško ime (rijetko).

Iz ar. äzīb = visok; mršav; dugačak; vitak.

*Ėzrèma,

gen. -ė; vok. Ezrèma; prisv. pridjev Ezrèmīn; žensko ime (rijetko).

Modif. od perz. āzerm = stidljivost; skromnost; čednost + + naš nast. -a za ženski rod.

F

Fáda,

gen. -ě; vok. Fâ do; prisv. pridjev Fádĭn; žensko ime (manje frekv.).

Hipok. od Fadĭla, Refádiĭa (V. Fadĭla i Refádiĭa)

Fádil,

gen. -a; vok. Fádile; prisv. pridjev Fádilov; muško ime (frekv.).

< tur. Fâdil < ar. Fâḍil (lično m. ime) = izvanredan; odličan; istaknut; učen; vrijedan.

Hipok. Fâ do, Fâ ḍa

Fadĭla,

gen. -ě; vok. Fadĭla; prisv. pridjev Fadĭlin; (u B. kr. Fadĭle, gen. -ě; vok. Fadĭle; prisv. pridjev Fadĭlin); žensko ime (frekv.).

< tur. Fadile (lično ž. ime), od ar. fâḍilä = izvrsna; izvanredna; odlična; vrijedna; istaknuta; učena.

Hipok. Fâ da

Fâdlân,

gen. -ána; vok. Fâdlâne; prisv. pridjev Fâdlánov; muško ime (rijetko).

Iz ar. faḍlân = izvrstan; izvanredan; odličan; vrijedan; učen.

Fâdliĭa,

gen. -ě; vok. Fâdliĭa; prisv. pridjev Fâdliĭin; muško ime (rijetko).

Iz ar. faḍlĭ(y) = dobru; izvršni; zaslužni; učen + naš nast. -(j) a.

Fadlíja,

gen. -ě; vok. Fadlíja; prisv. pridjev Fadlíjin; žensko ime (rijetko).

Iz ar. faḍliyyä = dobra; izvrsna; zaslužna; učena.

Fadlûlâh,

gen. -áha; vok. Fādlulāhu; prisv. pridjev Fādlulāhov; muško ime (rijetko).

< ar. Faḍlu-llāh (lično m. ime), složeno od ar. faḍl = dar; poklon; milost i ar. Allāh = vlastito božije ime. Značenje = Alahov (božiji) dar.

Modif. *Fāḍlāh

Fádo,

gen. -ě; (u ist. Herc. -a); vok. Fādo; prisv. pridjev Fādīn (u ist. Herc. Fādo); muško ime (manje frekv.)

Hipok. od Fādīl (V. Fādīl).

*Fadûlâh,

gen. -áha; vok. Fādulāhu; prisv. pridjev Fādulāhov; muško ime (rijetko).

Modif. od Fāḍlûlāh (V. Fāḍlûlāh).

Fāḍa,

gen. -ě; vok. Fāḍa; prisv. pridjev Fāḍīn; muško ime (c. Herc.) (rijetko).

Hipok. od Fādīl (V. Fādīl).

Fáhir,

gen. -a; vok. Fāhire; prisv. pridjev Fāhiro; muško ime (manje frekv.).

< tur. Fāhīr (lično m. ime), od ar. fāḥīr = ponosan; gord; odličan; divan; slavan.

Hipok. Fāhrica, Fāhro.

Fahîra,

gen. -ě; vok. Fahîra; prisv. pridjev Fahîrīn; žensko ime (frekv.).

< tur. Fāhire (lično ž. ime), od ar. fāḥīrā = ponosna; gorda; odlična; divna; slavna.

Hipok. Fāhra

Fáhra,

gen. -ě; vok. Fāhro; prisv. pridjev Fāhrīn; žensko ime (frekv.).

Hipok. od: Fàhira, Fàhreta, Fàhríja, Fahrizáda, Fahrudína (V. navedena imena).

Fàhret,

gen. -a; vok. Fàhrete; prisv. pridjev Fàhretov; muško ime (manje frekv.).

Iz ar. faḥrät = ponos; gordost; slava; čast.

Hipok. Fāhrīca, Fāhro

Modif. *Fèhret

Fàhreta,

gen. -ë; vok. Fàhreta; prisv. pridjev Fàhretin; žensko ime (manje frekv.).

Izv. od m. imena Fàhret dodavanjem našeg nast. -a za ženski rod. (V. Fàhret)

Hipok. Fāhra

Fāhrīca,

gen. -ë; vok. Fāhrīca, Fāhrice; prisv. pridjev Fāhričin; muško ime (rijetko).

Hipok. od Fāhir, Fàhret, Fāhrija i Fahrūdīn (V. Fāhir, Fàhret, Fāhrija i Fahrūdīn).

Fāhrija,

gen. -ë; vok. Fāhrija; prisv. pridjev Fāhrijin; muško ime (frekv.).

< tur. Fahrī (lično m. ime), od ar. faḥrī(yy) = ponosan; gord; ugledan; slavan + naš nast. -(j) a.

Hipok. Fāhrīca, Fāhro

Fahríja,

gen. -ë; vok. Fahríja; prisv. pridjev Fahríjin; žensko ime (frekv.).

< tur. Fahrīye (lično ž. ime), od ar. faḥriyyä = ponosna; gorda; slavna; ugledna.

Hipok. Fāhra

Modif. *Fehríja

Fahrizáda,

gen. -ë; vok. Fahrizáda; prisv. pridjev Fahrizádīn; žensko ime (rijetko).

Složeno ime od ar. faḥrī = ponosan; gord; ugledan; slavan i perz. zāde = dijete; potomak. Značenje = ponosno, ugledno, slavno dijete (kći).

Hipok. Fāhra, Zāda

Modif. *Fehrizáda

Fáhro;

gen. -ě; (u ist. Herc. -a); vok. Fáhro; prisl. pridjev Fáhrl̃n (u ist. Herc. Fáhrov); muško ime (frekv.).

Hipok. od Fáhrl̃, Fáhret, Fáhrl̃ja, Fahrùdlñ (V. Fáhrl̃, Fáhret, Fáhrl̃ja i Fahrùdlñ).

Fahrùdlñ;

gen. -lña; vok. Fährudlñe; prisl. pridjev Fahrudlñov; muško ime (frekv.).

< ar. Faḥru-ddlñ (lično m. ime), složeno od ar. faḥr = = ponos, dika i ar. äddlñ = vjera. Značenje = pons, dika vjere.

Hipok. Fährica, Fáhro, Dlño

Fahrudlña,

gen. -ě; vok. Fahrudlña; prisl. pridjev Fahrudlñlñ; žensko ime (manje frekv.).

Izv. od m. imena Fahrùdlñ dodavanjem našeg nast. -a za ženski rod (V. Fahrùdlñ).

Hipok. Fáhra

Fáid,

gen. -a; vok. Fáide; prisl. pridjev Fáidov; muško ime (rijetko).

Ovo se ime može izvoditi iz 2 ar. korijena:

- 1) Iz ar. fā'id = onaj koji donosi i pruža korist; siguran.
- 2) Iz ar. fā'id̃ = darežljiv; velikodušan; prekomjeren.

Fáida,

gen. -ě; vok. Fałda; prisl. pridjev Fałdlñ; žensko ime (rijetko).

Ovo se ime može izvoditi iz 2 ar. korijena;

- 1) Iz ar. fā'idä = ona koja donosi i pruža korist; sigurna.
- 2) Iz ar. fā'idä = darežljiva; velikodušna; prekomjerna.

Fáik,

gen. -a; vok. Fáik (u B. kr. Fáiku); prisl. pridjev Fáikov; muško ime (frekv.).

< tur. Fäik (lično m. ime), od ar. fā'iq = nadmoćan; premoćan; superioran; koji je nadmašio druge; izvanredan; veoma lijep; priseban.

Hipok. Fāja, Fájko, Fáj o

Faika,

gen. -ě; vok. Fałka; prisl. pridjev Fałklñ; žensko ime (manje frekv.).

Iz ar. fâ'iqä = superiorna; premoćna; koja je nadmašila druge; vrlo lijepa; izvanredna; prisebna.

Modif. *Fâjka

Fáim,

gen. -a; vok. Fáime; prisv. pridjev Fáimov; muško ime (rijetko).

Iz ar. fâ'im = srdit; ljut.

Faiza,

gen. -ë; vok. Faiza; prisv. pridjev Faizīn; žensko ime (rijetko).

Iz ar. fâ'izä = pobjednica; ona koja uspijeva.

Modif. *Fájza

Fāja,

gen. -ë; vok. Fāja; prisv. pridjev Fājīn; muško ime (c. Herc.) (rijetko).

Hipok. od Fáik (V. Fáik).

*Fâjka,

gen. -ë; vok. Fâjko; prisv. pridjev Fâjkīn; žensko ime (manje frekv.).

Modif. od Faika (V. Faika)

Fájko,

gen. -ë (u ist. Herc. -a); vok. Fájko; prisv. pridjev Fájkīn (u ist. Herc. Fájkov); muško ime (frekv.).

Hipok. od Fáik (V. Fáik)

Fájo,

gen. -ë (u ist. Herc. -a); vok. Fájjo; prisv. pridjev Fájīn (u ist. Herc. Fájov); muško ime (rijetko).

Hipok. od Fáik (V. Fáik)

*Fájza,

gen. -ë; vok. Fájzo; prisv. pridjev Fájzīn; žensko ime (rijetko).

Modif. od Faiza (V. Faiza)

*Fáketa,

gen. -ë; vok. Fáketa; prisv. pridjev Fáketīn; žensko ime (manje frekv.).

Modif. od Ifákata (V. Ifákata)

Fakîha,

gen. -ê; vok. Fakîha; prisl. pridjev Fakîhîn; žensko ime (rijetko).

Ovo se ime može izvoditi iz 2 ar. korijena:

1) Iz ar. fâkihä = vesela; vedra; raspoložena; duhovita; zabavna.

2) Iz ar. fâqihä = razborita; oštroumna; učena žena.

Fákir,

gen. -a; vok. Fákire (u B. kr. i Fákiru); prisl. pridjev Fákirov; muško ime (rijetko).

Iz ar. fâkir = mislilac; onaj koji razmišlja, koji prosuđuje.

*Fakîza,

gen. -ê; vok. Fakîza; prisl. pridjev Fakîzîn; žensko ime (rijetko).

Modif. od Pakîza (V. Pakîza).

Fáko,

gen. -ê (u ist. Herc. -a); vok. Fâko; prisl. pridjev Fákîn; (u ist. Herc. Fákov); muško ime (manje frekv.).

Hipok. od Fârûk (V. Fârûk)

Fârâh,

U ovakvom nominativnom obliku ovo ime nema padežne promjene u našem jeziku. Prisl. pridjev Farâhîn; žensko ime (rijetko).

< perz. Farâh (lično ž. ime), od ar. fârah = radost; veselje; sreća.

Farah je ime današnje iranske carice, supruge iranskog Šahinšaha, i zbog ugledanja na njezino ime takav se oblik našao i među muslimanskim ženskim imenima u Bosni i Hercegovini.

Fárid,

gen. -a; vok. Fáride; prisl. pridjev Fáridov; muško ime (rijetko).

Iz ar. fârid = sam; jedini; usamljen; neuporediv; jedinstven; izvanredan.

Fárik,

gen. -a; vok. Fárik; prisl. pridjev Fárikov; muško ime (rijetko).

Iz ar. fâriq = onaj koji razlikuje dobro od zla; odlika; poseban znak.

Fáris,

gen. -a; vok. Fárise (u B. kr. i Fárisu); prisv. pridjev Fárisov; muško ime (manje frekv.).

Iz ar. fāris (lično m. ime) = jahač; vitez; junak; heroj; stručnjak; dobar poznavalac.

Farlsa,

gen. -ě; vok. Farlsa; prisv. pridjev Farlsin; žensko ime (rijetko).

Iz ar. fārisä = jahačica; junakinja; dobar stručnjak.

Modif. *Ferlsa

Fārūk,

gen. -úka; vok. Fárúk; prisv. pridjev Farúkov; Fárúk, gen. -a; vok. Fárúk; prisv. pridjev Fárúkov; muško ime (frekv.).

< tur. Faruk < ar. Fārūq (lično m. ime) = onaj koji dobro razlikuje istinu od neistine, dobro od zla; oštrouman.

Hipok. Fáko

Farúka,

gen. -ě; vok. Fárúka; prisv. pridjev Farúkīn; Fáruka, gen. -ě; vok. Fáruka; prisv. pridjev Fárúkīn; žensko ime (manje frekv.).

Iz ar. fārūqā = ona koja dobro razlikuje istinu od neistine, dobro od zla; oštroumna.

*Farzila,

gen. -ě; vok. Farzila; prisv. pridjev Farzīlīn; žensko ime (rijetko).

Modif. od Fazila (V. Fazila)

Fáta,

gen. -ě; vok. Fāto; prisv. pridjev Fátīn; žensko ime (frekv.).

Hipok. od Fatíma (V. Fatíma)

Fátih,

gen. -a; vok. Fátih, Fátihu; prisv. pridjev Fátihov; muško ime (rijetko).

< tur. Fātih (lično m. ime), od ar. fātīḥ = osvajač (zemlje, grada); onaj koji otvara, započinje; koji krči put.

Fatih je počasni nadimak turskoga sultana Mehmeda II što ga je dobio poslije osvajanja Carigrada 1453. g.

Fàtija,

gen. -ě; vok. Fàtija; Fàtijo; prisv. pridjev Fàtijīn; žensko ime (frekv.).

Izv. od hipok. *Fáta* (< *Fatíma*) dodavanjem na osnovu našeg nast. -ija. (V. *Fatíma*).

Fatíma,

gen. -ě; vok. *Fatíma*; prisl. pridjev *Fatímín*; (u B. kr. *Fatíme*, gen. -ě; vok. *Fatíme* prisl. pridjev *Fatímín*; u TZ *Fătima*, gen. -ě; vok. *Fătima*; prisl. pridjev *Fătímín*); žensko ime (frekv.).

< tur. *Fatíme* < ar. *Fāṭimā* = vl. žensko ime. U doslovnom prijevodu znači: »odbijena od sise (dojenja)«.

Hipok. *Fáta*, *Fătija*, *Fătka*, *Fātuša*, *Tíma*, *Tímica*, *Tímka*

Modif. **Fătma*

U prijevodu s ar. jezika *Fatima* znači »odbijena od sise (dojenja)«, ali je teško ustanoviti razloge za takvo ime. Muhamedovoj kćerki bilo je ime *Fatima*, a majka *Fatimina* zvala se *Hatidža*, što na ar. jeziku znači »žensko nedonošče; prerano rođeno žensko dijete«. To navodi na pomisao da takva imena nisu data majci (*Hatidži*) i njenoj kćerki (*Fatimi*) slučajno i da među tim imenima postoji neka veza, ali kakva, zasad je nejasno.

Fatíneta,

gen. -ě; vok. *Fatíneta*; prisl. pridjev *Fatínétín*; žensko ime (rijetko).

Ovo se ime može izvoditi iz 2 ar. korijena:

- 1) iz ar. *fātinā(t)* = zanosna; dražesna; privlačna + naš nastavak -a za ženski rod;
- 2) iz ar. *fāṭinā(t)* = razborita; razumna; mudra; dosjetljiva + naš nast. -a za ženski rod.

Fătka,

gen. -ě; vok. *Fătka*, *Fătko*; prisl. pridjev *Fătкін*; žensko ime (frekv.).

Hipok. od *Fatíma* (V. *Fatíma*).

*Fătma,

gen. -ě; vok. *Fătma*; prisl. pridjev *Fătмін*; žensko ime (manje frekv.).

Turska modif. od *Fatíma* (*Fatme* + naš nast. -a umjesto tur. završnog -ě). (V. *Fatíma*)

Fătmica,

gen. -ě; vok. *Făt mice*; prisl. pridjev *Fătmičín*; žensko ime (rijetko).

Hipok. od **Fătma* (< *Fatíma*). (V. *Fatíma*).

Fàtura,

gen. -ê; vok. Fàtura, Fàturo; prisl. pridjev Fàturin; žensko ime (rijetko).

Izv. od hip. Fàta (< Fatíma) dodavanjem na osnovu našeg pejor. nastavka -ura. (V. Fatíma).

Fàtuša,

gen. -ê; vok. Fàtuša, Fàtušo; prisl. pridjev Fàtušin; žensko ime (rijetko).

Hinok. od Fatíma (V. Fatíma).

*Favzíja,

gen. -ê; vok. Favzíja; prisl. pridjev Favzíjin; žensko ime (manje frekv.).

Modif. od Fevzíja (V. Fevzíja).

Fázil,

gen. -a; vok. Fázile; prisl. pridjev Fázilov; muško ime (rijetko).

Iz ar. fāḏil = izvanredan; odličan; istaknut; učen; vrijedan.

Fazíla,

gen. -ê; vok. Fazíla; prisl. pridjev Fazílin; Fazíla, gen.

-ê; vok. Fazíla; prisl. pridjev Fazílin; žensko ime (frekv.).
< tur. Fazilet < ar. Faḏílā (lično ž. ime) = izvršna; odlična; učena; vrijedna;

Fazíleta,

gen. -ê; vok. Fazíleta; prisl. pridjev Fazíletin; žensko ime (frekv.).

< tur. Fazilet (lično ž. ime); od ar. faḏílāt = vrlina; krepost; učenost; znanje; dostojanstvo + naš nast. -a za ženski rod.

Fázla,

gen. -ê; vok. Fázlo; prisl. pridjev Fázlin; žensko ime (frekv.)

Hipok. od Fazlíja (V. Fazlíja)

Fāzlaga,

gen. -ê; vok. Fāzlaga; prisl. pridjev Fāzlagin; muško ime (manje frekv.).

Složeno ime od hipok. Fázlo (< Fāzlija) i aga. (V. Fāzlija i Āgan).

Fāzlija,

gen. -ê; vok. Fāzlija; prisl. pridjev Fāzlijin; muško ime (frekv.).

< tur. Fazlî (lično m. ime); od ar. faḍlî(yy) = dobri; izvršni; zaslužni; učenî; kreposni + naš nast. -(j) a.
Hipok. Fázlo

Fazlíja,

gen. -ě; vok. Fazlíja; prisl. pridjev Fazlíjîn; žensko ime (frekv.).

Iz ar. faḍliyyä = dobra; izvršna; kreposna; učena; zaslužna.
Hipok. Fázla

Fázlo,

gen. -ě; (u ist. Herc. -a); vok. Fázlo; prisl. pridjev Fázlîn (u ist. Herc. Fázlov); muško ime (frekv.).

Hipok. od Fázlija (V. Fázlija)

Féčo,

gen. -ě; (u ist. Herc. -a); vok. Fêčo; prisl. pridjev Féčîn (u ist. Herc. Féčov); muško ime (rijetko).

Hipok. od Fêthija (V. Fêthija)

*Fedžhíja,

gen. -ě; vok. Fedžhíja; prisl. pridjev Fedžhíjîn; žensko ime (rijetko).

Modif. od Vedžhíja (V. Vedžhíja)

Féha,

gen. -ě; vok. Fêho; prisl. pridjev Féhîn; žensko ime (rijetko)

Hipok. od Fehíma (V. Fehíma)

Fêhîm,

gen. -íma; vok. Fêhîme (u B. kr. i Fêhîmu); prisl. pridjev Fehímov; Fêhim, gen. -a; vok. Fêhîme; prisl. pridjev Fêhimov; muško ime (frekv.).

< tur. Fehîm (lično m. ime), od ar. fâhîm = oštrouman; bistar; inteligentan; vrlo pametan.

Hipok. Féhko, Fêhma, Féhmo, Fêho

Fehíma,

gen. -ě; vok. Fehíma; prisl. pridjev Fehímîn; (u TZ Fêhíma, gen. -ě; vok. Fêhíma; prisl. pridjev Fêhimîn); žensko ime (frekv.).

< tur. Fehîme (lično ž. ime), od ar. fâhîmä = veoma pametna; oštroumna; bistra; inteligentna.

Hipok. Féhha, Fêjka

Féhko,

gen. -ě; (u ist. Herc. -a); vok. Fêhko; prisl. pridjev Féhkin
(u ist. Herc. Féhkov); muško ime (rijetko).

Hipok. od Fêhim (V. Fêhim)

Fêhma,

gen. -ě; vok. Fêhma; prisl. pridjev Fêhmín; muško ime
(c. Herc.) (rijetko).

Hipok. od Fêhim i Fêhmij; (V. Fêhim i Fêhmija)

Féhma,

gen. -ě; vok. Fêhmo; prisl. pridjev Féhmín; žensko ime
(manje frekv.).

Hipok. od Fehmíja (V. Fehmíja)

Fêhmija,

gen. -ě; vok. Fêhmija; prisl. pridjev Fêhmijín; muško
ime (manje frekv.).

< tur. Fehmî (lično m. ime), od ar. fâhmî(yy) = bistrí;
oštroumní; pametní; inteligentní + naš nast. -(j) a.

Hipok. Fêhma Féhmo

Fehmíja,

gen. -ě; vok. Fehmíja; prisl. pridjev Fehmíjín; žensko
ime (manje frekv.).

< tur. Fehmíye (lično ž. ime), od ar. fâhmíyyä = bistra;
oštroumna; pametna; inteligentna.

Hipok. Féhma

Fêhmo,

gen. -ě (u ist. Herc. -a); vok. Fêhmo; prisl. pridjev Féhmín
(u ist. Herc. Féhmov); muško ime (frekv.).

Hipok. od Fêhim i Fêhmija (V. Fêhim i Fêhmija).

Fého,

gen. -ě; (u ist. Herc. -a); vok. Fêho; prisl. pridjev Féhín
(u ist. Herc. Féhov); muško ime (rijetko).

Hipok. od Fêhim (V. Fêhim)

Féhra,

gen. -ě; vok. Fêhro; prisl. pridjev Féhrín; žensko ime (ma-
nje frekv.).

Hipok. od *Fehríja (V. *Fehríja i Fahríja)

*Fêhrat,

gen. -a; vok. Fêhrate; prisl. pridjev Fêhratov; muško
ime (manje frekv.).

Modif. od Fèrhad (V. Fèrhad)

Hipok. Fèhro

*Fèhret,

gen. -a; vok. Fèhrete; prisl. pridjev Fèhretov; muško ime (rijetko).

Modif. od Fàhret (V. Fàhret)

*Fehríja,

gen. -ě; vok. Fehríja; prisl. pridjev Fehríjin; žensko ime (frekv.).

Modif. od Fahríja (V. Fahríja)

Hipok. Féhra

*Fehrizáda,

gen. -ě; vok. Fehrizáda; prisl. pridjev Fehrizádin; žensko ime (rijetko).

Modif. od Fahrizáda (V. Fahrizáda)

*Féhro,

gen. -ě; (u ist. Herc. -a); vok. Féhro; prisl. pridjev Féhrin; (u ist. Herc. Féhrov); muško ime (rijetko).

Hipok. od *Fèhrat (< Fèrhad). (V. *Fèhrat i Fèrhad)

*Fèhvād,

gen. -áda; vok. Fèhvāde; prisl. pridjev Fehvādov; muško ime (rijetko).

Modif. od ar. fāwhād = odrastao i lijep dječak.

Fêjka,

gen. -ě; vok. Fêjka; prisl. pridjev Fêjkín; žensko ime (rijetko).

Hipok. od Fehíma (V. Fehíma)

Féjlem,

gen. -a; vok. Féjleme; prisl. pridjev Féjlemov; muško ime (rijetko).

Iz ar. fāylām = krupan čovjek; gorostas.

Féjsāl.

gen. -ála; vok. Fèjsāle (u B. kr. i Fèjsālu); prisl. pridjev Fejsálov; muško ime (rijetko).

Iz ar. Fāyşal (lično m. ime) = sudac; vladar; gospodar; britka sablja.

Féjto,

gen. -ê; (u ist. Herc. -a); vok. Fêjto; prisl. pridjev Féjtín;
(u ist. Herc. Féjtov); muško ime (rijetko).
Hipok. od *Féjtùlāh (< Fethùlāh). (V. Fethùlāh).

*Féjtùlāh,

gen. -āha; vok. Fêjtulāhu; prisl. pridjev Fejtulāhov;
muško ime (rijetko).
Modif. od Fethùlāh (V. Fethùlāh)
Hipok. Féjto

Féjza,

gen. -ê; vok. Fêjzo; prisl. pridjev Féjzín; žensko ime (ma-
nje frekv.).
Hipok. od Fejzáda i Fejzíja (V. Fejzáda i Fejzíja).

Fejzáda,

gen. -ê; vok. Fejzáda; prisl. pridjev Fejzádín; žensko ime
(rijetko).
Složeno ime od ar. fāyḍ = darežljiv; dobročinitelj i perz.
zāde = dijete; potomak. Značenje = darežljivo velikodušno
dijete (kći).
Hipok. Féjza, Zāda

Fejzíja,

gen. -ê; vok. Fejzíja; prisl. pridjev Fejzíjín; žensko ime
(manje frekv.).
Iz ar. fāyḍiyyā = darežljiva; velikodušna.
Hipok. Féjza

Féjzo,

gen. -ê; (u ist. Herc. -a); vok. Fêjzo; prisl. pridjev Féjzín
(u ist. Herc. Féjzov); muško ime (frekv.).
Hipok. od Fejzùlāh (V. Fejzùlāh).

Fejzùlāh,

gen. -āha; vok. Fêjzulāhu; prisl. pridjev Fejzulāhov;
muško ime (manje frekv.).
< ar. Fāyḍu-llāh (lično m. ime), složeno od ar. fāyḍ =
= darežljivost; milost; velikodušnost i ar. Allāh = božije vla-
stito ime. Značenje = Alahova (božija) milost; Alahova (božija)
darežljivost.
Hipok. Féjzo

*Féndo,

gen. -ê (u ist. Herc. -a); vok. Fêndo; prisl. pridjev Féndín;
(u ist. Herc. Féndov); muško ime (rijetko).

Hipok. modif. od tur. efendi = gospodin; gospodar; titula za uglednog i obrazovanog čovjeka (< n. grč. afthendis, afendi < st. grč. authentes).

Férda,

gen. -ê; vok. Fêrdo; prisl. pridjev Fêrdîn; žensko ime (rijetko).

Hipok. od Ferdána i Ferdánija (V. Ferdána i Ferdánija)

Ferdána,

gen. -ê; vok. Ferdána; prisl. pridjev Ferdánîn; žensko ime (rijetko).

Iz ar. fârdänä = sama; usamljena; jedina.

Hipok. Fêrda

Modif. *Firdána

Ferdánija,

gen. -ê; vok. Ferdánija, Ferdánijo; prisl. pridjev Ferdánîjîn; žensko ime (rijetko).

Izv. od Ferdána dodavanjem na osnovu našeg nast. -ija. (V. Ferdána)

*Fêrdesa,

gen. -ê; vok. Fêrdesa; prisl. pridjev Fêrdesîn; žensko ime (manje frekv.).

Modif. od Firdêvsa (V. Firdêvsa)

*Fêrdeza,

gen. -ê; vok. Fêrdeza; prisl. pridjev Fêrdezîn; žensko ime (rijetko).

Modif. od Firdêvsa (V. Firdêvsa)

Férha,

gen. -ê; vok. Fêrho; prisl. pridjev Fêrhîn; žensko ime (manje frekv.).

Hipok. od Fêrhata i Ferhíja (V. Fêrhata i Ferhíja)

Fêrhad (*Fêrhat),

gen. -a; vok. Fêrhade; prisl. pridjev Fêrhadov; muško ime (frekv.).

< tur. Ferhat < perz. Ferhâd (lično m. ime) = pobjednik; onaj koji donosi pobjedu; bistar; pametan; inteligentan.

Hipok. Fêrho

Modif. *Fêrhat i *Fêhrat

Ferhadudin,

gen. -ína; vok. Ferhadudin; prisl. pridjev Ferhadudinov; muško ime (rijetko).

Složeno ime od perz. ferhād = onaj koji donosi pobjedu; pobjednik i ar. āddīn = vjera. Značenje = onaj koji donosi pobjedu vjeri.

*Fèrhat,

gen. -a; vok. Fèrhate; prisl. pridjev Fèrhatov; muško ime (frekv.).

Modif. od Fèrhad (V. Fèrhad)

Férhata,

gen. -ě; vok. Fèrhata; prisl. pridjev Fèrhatin; žensko ime (rijetko).

Izv. od m. imena *Fèrhat (< Fèrhad) dodavanjem našeg nast. -a za ženski rod. (V. Fèrhad).

Hipok. Férha

Ferhíja,

gen. -ě; vok. Ferhíja; prisl. pridjev Ferhíjin; žensko ime (manje frekv.).

< tur. Ferhiye (lično ž. ime), od ar. fārah = radost; veselje; sreća + ar. adj. sufiks za ženski rod -iyyā.

Hipok. Férha

Férho,

gen. -ě; (u ist. Herc. -a); vok. Fêrho; prisl. pridjev Férhin (u ist. Herc. Férhov; muško ime (manje frekv.).

Hipok. od Fèrhad, Fèrhat (V. Fèrhad)

Fèrid,

gen. -ída; vok. Fèride (u B. kr. i Fèridu); prisl. pridjev Ferídov; Fèrid, gen. -a; vok. Fèride; prisl. pridjev Fèridov; muško ime (frekv.).

< tur. Ferid (lično m. ime), od ar. fārid = jedini; besprimjerni; izvanredan; kome nema ravna.

Ferida,

gen. -ě; vok. Ferida; prisl. pridjev Feridín; žensko ime (frekv.).

< tur. Feride (lično ž. ime), od ar. fāridā = jedina; besprimjerna; izvanredna; kojoj nema ravne.

Ferlha,

gen. -ě; vok. Ferlha; prisl. pridjev Ferlhín; žensko ime (rijetko).

Iz ar. fāriḥā = vesela; zadovoljna; sretna.

Fèrik,

gen. -íka; vok. Fèrik, Fèríku; prisl. pridjev Feríkoy;
muško ime (rijetko).
Iz ar. fāriq = general; komandant divizije.

*Ferlsa,

gen. -ě; vok. Ferlsa; prisl. pridjev Ferlsin; žensko ime
(rijetko).
Modif. od Farlsa (V. Farlsa)

*Fèríz,

gen. -íza; vok. Fèríze (u B. kr. i Fèrízu); prisl. pridjev
Ferízov; Fèriz, gen. -a; vok. Fèríze; prisl. pridjev Fè-
rizov; muško ime (manje frekv.).
Modif. od Fírüz (V. Fírüz)

Ferlza,

gen. -ě; vok. Ferlza; prisl. pridjev Ferlzin; žensko ime
(rijetko).
Izv. od m. imena *Fèríz dodavanjem našeg nast. -a za ženski
rod. (V. Fèríz).

Fërma,

gen. -ě; vok. Fërmo; prisl. pridjev Fërmín; žensko ime
(rijetko).
Hipok. od Fermána (V. Fermána)

Fermána,

gen. -ě; vok. Fermána; prisl. pridjev Fermánín; žensko
ime (rijetko).
Iz perz. fermān = carevo naređenje, dopuštanje; careva na-
redba, volja + naš nast. -a za ženski rod.
Hipok. Fërma

Fèrüh,

gen. -úha; vok. Fèrüh; prisl. pridjev Ferúhov; muško ime
(rijetko).
Iz ar. fārūḥ = radostan; veseo; sretan; zadovoljan.

Féta,

gen. -ě; vok. Fêto; prisl. pridjev Fétín; žensko ime (rijetko).
Hipok. od Fethíja (V. Fethíja)

Fètāh,

gen. -áha; vok. Fètāhu; prisl. pridjev Fetáhov; muško
ime (frekv.).

Skr. od Abdulfètāh. Ar. fättāḥ = osvajač gradova i zemalja; sudac. (V. Abdulfètāh)
Hipok. Fétho, Féto

Fetáhija,

gen. -ē; vok. Fetáhija, Fetáhijo; prisp. pridjev Fetáhi-jīn; žensko ime (rijetko).
Izv. od m. imena Fètāh dodavanjem našeg nast. -ija (V. Fètāh i Abdulfètāh).

Fetáneta,

gen. -ē; vok. Fetáneta; prisp. pridjev Fetánetīn; žensko ime (rijetko).
Iz ar. fättānā(t) = privlačna; držesna; zamamljiva; čarobna + naš nast. -a za ženski rod (uz ar. -t za oznaku pridjeva u ženskom rodu).

Fèthija,

gen. -ē; vok. Fèthija; prisp. pridjev Fèthijīn; muško ime (manje frekv.).
< tur. Fethī (lično m. ime), od ar. fātḥ = pobjeda; osvajanje; zauzeće + ar. adj. sufiks za muški rod -īyy + naš nastavak -a.
Hipok. Féčo, Fétho, Féto

Fethíja,

gen. -ē; vok. Fethíja; prisp. pridjev Fethíjīn; žensko ime (manje frekv.).
< tur. Fethiye (lično ž. ime), od ar. fātḥ = pobjeda; osvajanje; zauzeće + ar. adj. sufiks za ženski rod -īyyā.
Hipok. Féta

Fétho,

gen. -ē; (u ist. Herc. -a); vok. Fêtho; prisp. pridjev Féthīn (u ist. Herc. Féthov); muško ime (manje frekv.).
Hipok. od Fètāh, Fèthija, Fethulāh (V. Fètāh, Fèthija i Fethulāh).

Fethulāh,

gen. -āha; vok. Fêthulāhu; prisp. pridjev Fethulāhov; muško ime (rijetko).
< ar. Fātḥu-llāh (lično m. ime), složeno od ar. fātḥ = pobjeda i ar. Allāh = vl. božije ime. Značenje = Alahova (božija) pobjeda.
Modif. *Fejtulāh
Hipok. Fétho, Féto

Fètih,

gen. -a; vok. Fètih (Fètihu); prisv. pridjev Fètihov; muško ime (rijetko).

Iz ar. fātiḥ = bistar; pametan; razuman; razborit.

Fètija,

gen. -ě; vok. Fètija; prisv. pridjev Fètijīn; muško ime (manje frekv.).

Ovo ime može imati porijeklo iz 2 ar. korijena:

1) Iz ar. fātiyy = pun mladosti, pun hrabrosti; plemenit; + naš nast. -a.

2) Modif. od m. imena Fèthija (V. Fèthija)

Fetija,

gen. -ě; vok. Fetija; prisv. pridjev Fetijīn; žensko ime (rijetko).

Ovo ime može imati porijeklo iz 2 ar. korijena:

1) Iz ar. fātiyyä = puna mladosti; mlada djevojka; hrabra; plemenita.

2) Modif. od ž. imena Fethija (V. Fethija)

Féto,

gen. -ě; (u ist. Herc. -a); vok. Fêto; prisv. pridjev Fétīn; (u ist. Herc. Féto v); muško ime (frekv.).

Hipok. od Fètāh, Fèthija, Fethülāh (V. Fètāh, Fèthija, Fethülāh).

Fèuz,

gen. -a; vok. Fèuze; prisv. pridjev Fèuzov; muško ime (rijetko).

Iz ar. fāwz = uspjeh; sreća; spas; pobjeda.

Févka,

gen. -ě; vok. Fêvko; prisv. pridjev Févkīn; žensko ime (rijetko).

Hipko. od Fevkija (V. Fevkija)

Fevkija,

gen. -ě; vok. Fevkija; prisv. pridjev Fevkijīn; žensko ime (rijetko).

Iz ar. fāwqiyyä = gornja; viša; koja ima prednost.

Hipok. Févka

Fèvza,

gen. -ě; vok. Fêvzo; prisv. pridjev Fèvzīn; žensko ime (rijetko).

Hipok. od Fèvzeta (V. Fèvzeta)

Fèvzeta,

gen. -ê; vok. Fèvzeta; prisl. pridjev Fèvzetin; žensko ime (rijetko).

Iz ar. fāwzāt = uspjeh; sreća; spas; pobjeda + naš nast.

-a za ženski rod.

Hipok. Févza

Fèvzija,

gen. -ê; vok. Fèvzija; prisl. pridjev Fèvzijin; muško ime (manje frekv.).

< tur. Fevzî (lično m. ime), od ar. fāwzî(yy) = sretan; spašen; pun uspjeha + naš nast. - (j) a.

Hipok. Févzo

Fevzija,

gen. -ê; vok. Fevzija; prisl. pridjev Fevzijin; žensko ime (frekv.).

< tur. Fevziye (lično ž. ime), od ar. fāwziyyä = sretna; spašena; puna uspjeha.

Févzo,

gen. -ê; (u ist. Herc. -a); vok. Févzo; prisl. pridjev Févzīn; (u ist. Herc. Févzov); muško ime (rijetko).

Hipok. od Fèvzija i Fevzudin (V. Fèvzija i Fevzudin)

Fevzudin,

gen. -ina; vok. Fèvzudīne; prisl. pridjev Fevzudinov; muško ime (rijetko).

Složeno ime od ar. fāwz = sreća; spas; pobjeda; uspjeh i ar. āddīn = vjera. Značenje = spas, sreća vjere.

Hipok. Févzo

Féza,

gen. -ê; vok. Fèzo; prisl. pridjev Fézīn; Fèza; gen. -ê; vok. Fèza; prisl. pridjev Fèzīn; žensko ime (rijetko).

Hipok. od Hafèza (V. Hafèza)

Fífa,

gen. -ê; vok. Fíf; o; prisl. pridjev Fífīn; žensko ime (rijetko).

Hipok. od Afífa (V. Afífa)

Fíja,

gen. -ê; vok. Fíjo; prisl. pridjev Fíjīn; žensko ime (manje frekv.).

Hipok. od Nefíja, Refíja, Safíja (V. Nefíja, Refíja i Safíja).

Fíka,

gen. -ě; vok. Fíka; prisv. pridjev Fíkĭn; Fíka, gen. -ě; vok. Fík o; prisv. pridjev Fíkĭn; žensko ime (frekv.).
Hipok. od Refíka, Safíja, Šefíka, Teufíka, Zulfíka (V. navedena imena)

Fíko,

gen. -ě; (u ist. Herc. -a); vok. Fík o; prisv. pridjev Fíkĭn; (u ist. Herc. Fík o v); muško ime (frekv.).
Hipok. od Rěfik, Šěfik, Těufik, Věfik (V. Rěfik, Šěfik, Těufik i Věfik).

Fíkra,

gen. -ě; vok. Fíkra; prisv. pridjev Fíkĭrĭn; muško ime (c. Herc.) (manje frekv.).
Hipok. od Fíkret i Fíkrija (V. Fíkret i Fíkrija).

Fíkra,

gen. -ě; vok. Fíkro; prisv. pridjev Fíkĭrĭn; žensko ime (manje frekv.).
Hipok. od Fíkreta (V. Fíkreta)

Fíkret,

gen. -a; vok. Fíkrete; prisv. pridjev Fíkret o v; muško ime (frekv.).
< tur. Fíkret (lično m. ime), od ar. fikrät = misao; ideja; razmišljanje.
Hipok. Fíkra, Fíkro

Fíkreta,

gen. -ě; vok. Fíkreta; prisv. pridjev Fíkretĭn; žensko ime (frekv.).
Izv. od m. imena Fíkret dodavanjem našeg nast. -a za ženski rod. (V. Fíkret)
Hipok. Fíkra

Fíkrija,

gen. -ě; vok. Fíkrija; prisv. pridjev Fíkriĭn; muško ime (manje frekv.).
< tur. Fíkĭ (lično m. ime), od ar. fikĭ(yy) = misaonĭ; idejĭnĭ; mudĭrĭ; pametĭnĭ + naš nast. -(j) a.
Hipok. Fíkrai Fíkro

Fíkro,

gen. -ě; (u ist. Herc. -a); vok. Fíkro; prisv. pridjev Fíkĭrĭn (u ist. Herc. Fíkro v); muško ime (frekv.).
Hipok. od Fíkret i Fíkrija (V. Fíkret i Fíkrija).

Filda,

gen. -ē; vok. Filda; prisv. pridjev Fildīn; žensko ime (rijetko).

Hipok. od *Filduza (< Firdusa). (V. Firdusa)

*Filduza,

gen. -ē; vok. Filduza; prisv. pridjev Fildūzīn; Fildúza, gen. -ē; vok. Fildúza; prisv. pridjev Fildúzīn; žensko ime (rijetko).

Modif. od Firdusa (V. Firdusa i Firdèvsa)

Hipok. Filda

*Firdána,

gen. -ē; vok. Firdána; prisv. pridjev Firdánīn; žensko ime (rijetko).

Modif. od Ferdána (V. Ferdána)

*Firdèsa,

gen. -ē; vok. Firdèsa; prisv. pridjev Firdèsīn; Firdesa, gen. -ē; vok. Firdesa; prisv. pridjev Firdesīn; žensko ime (manje frekv.).

Modif. od Firdèvsa. (V. Firdèvsa)

Firdèvsa,

gen. -ē; vok. Firdèvsa; prisv. pridjev Firdèvsīn; žensko ime (manje frekv.).

Iz perz. firdews (< st. perz. pairi-daêza) = raj; dženet; perivoj; bujna bašča + naš nast. -a za ženski rod.

Modif. *Fèrdesa, *Fèrdeza, *Firdèsa

Firdus (*Firduz),

gen. -a; vok. Firduse; prisv. pridjev Firdusov; muško ime (frekv.).

Iz perz. firdūs, firdews (< st. perz. pairi-daêza) = raj; dženet; perivoj; bujna bašča.

Modif. *Firduz.

Firdus nije samo ime već postoji i kao prezime.

Firdūsī je pjesničko ime najvećeg pjesnika (epika) srednjovjekovne Perzije, koji se zvao Ābū-l-Qāsim Mānšūr (Hāsān)-Firdūsī, (935 — 1020). Njegovo najpoznatije djelo je carska poema Šahnama (sa 60.000 stihova) u kojoj je opjevana legendarna i stvarna historija Perzije od prvih početaka do dinastije Sasanida, zatim invazija Arapa i kraj nacionalne perzijske monarhije.

Firdusa,

gen. -ê; vok. Fîrdusa; prisv. pridjev Fîrdusî; Fîrdúsa, gen. -ê; vok. Fîrdúsa; prisv. pridjev Fîrdúsî; žensko ime (manje frekv.).

Iz perz. fîrdûs, firdews (< st. perz. pairi-daêza) = = raj; dženet; perivoj; bujna bašča + naš nast. -a za ženski rod.

Modif. *Fîlduza, *Fîrduza

*Fîrduz,

gen. -a; vok. Fîrduze; prisv. pridjev Fîrduzov; muško ime (rijetko).

Modif. od Fîrdus (V. Fîrdus)

*Fîrduza,

gen. -ê; vok. Fîrduza; prisv. pridjev Fîrduzî; Fîrdúza, gen. -ê; vok. Fîrdúza; prisv. pridjev Fîrdúzî; žensko ime (rijetko).

Modif. od Fîrdusa (V. Fîrdusa)

Fîrûz,

gen. -úza; vok. Fîrûze; prisv. pridjev Fîrúzov; muško ime (manje frekv.).

< tur. Fîrûz (lično m. ime), od perz. fîrûz, pîrûz = napunjen sjajem; svijetao; dragi kamen tirkiz; pobjednik; sretnik.

Modif. *Fêrîz

Fîrúza,

gen. -ê; vok. Fîrúza; prisv. pridjev Fîrúzî; žensko ime (rijetko).

Izv. od m. imena Fîrûz dodavanjem našeg nast. -a za ženski rod. (V. Fîrûz).

Fîsa,

gen. -ê; vok. Fîso; prisv. pridjev Fîsî; žensko ime (manje frekv.).

Hipok. od Nefîsa (V. Nefîsa)

Fîska,

gen. -ê; vok. Fîska; prisv. pridjev Fîskî; žensko ime (rijetko).

Hipok. od Nefîsa (V. Nefîsa),

Fîza,

gen. -ê; vok. Fîzo; prisv. pridjev Fîzî; Fîza, gen. -ê; vok. Fîza; prisv. pridjev Fîzî; žensko ime (frekv.).

Hipok. od Hafîza, Nafîza, *Nefîza (V. Hafîza, Nafîza, *Nefîza).

Fùād,

gen. -áda; vok. Fùāde (u B. kr. i Fùādu); prisv. pridjev Fuádov; u TZ Fùat, gen. -a; vok. Fùate; prisv. pridjev Fùatov; muško ime (frekv.).

< tur. Fuād (lično m. ime), od ar. fu'ād = srce.

Hipok. Fùda, Fúdo, Fúco, Fúko

Fuáda,

gen. -ē; vok. Fuáda; prisv. pridjev Fuádīn; žensko ime (manje frekv.).

Iz ar. fu'ād = srce + naš nast. -a za ženski rod.

Fuadína,

gen. -ē; vok. Fuadína; prisv. pridjev Fuadínīn; žensko ime (rijetko).

Izv. od m. imena Fùād dodavanjem anlog. nast. -ína. (V. Fùād).

Fúco,

gen. -ē; (u ist. Herc. -a); vok. Fúco; prisv. pridjev Fúcīn; (u ist. Herc. Fúcov); muško ime (rijetko).

Hipok. od Fùād (V. Fùād).

Fùda,

gen. -ē; vok. Fùda; prisv. pridjev Fùdīn; muško ime (c. Herc.) (manje frekv.).

Hipok. od Fùād (V. Fúād)

Fúdo,

gen. -ē; (u ist. Herc. -a); vok. Fúdo; prisv. pridjev Fúdīn; (u ist. Herc. Fúdov); muško ime (frekv.).

Hipok. od Fùād (V. Fùād).

Fúko,

gen. -ē; (u ist. Herc. -a); vok. Fúko; prisv. pridjev Fúkīn; (u ist. Herc. Fúkov); muško ime (manje frekv.).

Hipok. od Fùād (V. Fùād).

Fùza,

gen. -ē; vok. Fùza; prisv. pridjev Fùzīn; muško ime (c. Herc.) (rijetko).

Hipok. od Māhfūz (V. Māhfūz)

Fúza,

gen. -ě; vok. F ŭ z o; prisv. pridjev F ú z ĩ n; žensko ime (rijetko).
Hipok. od M a h f ú z a (V. M a h f ú z a)

Fúzo,

gen. -ě; (u ist. Herc. -a); vok. F ŭ z o; prisv. pridjev F ú z ĩ n;
(u ist. Herc. F ú z o v); muško ime (rijetko).
Hipok. od M à h f ŭ z (V. M à h f ŭ z).

G

Gáfa,

gen. -ě; vok. Gāfo; prisl. pridjev Gáfīn; žensko ime (rijetko).
Hipok. od Gafúra (V. Gafúra)

Gáfūr,

gen. -úra; vok. Gāfūre; prisl. pridjev Gafúrov; muško ime (rijetko).

1) Iz ar. ġafūr = onaj koji mnogo prašta.

2) Skr. od Abdulgáfūr (V. Abdulgáfūr)

Gafúra,

gen. -ě; vok. Gafúra; prisl. pridjev Gafúrīn; žensko ime (rijetko).

Izv. od m. imena Gáfūr (< Abdulgáfūr) dodavanjem našeg nast. -a za ženski rod. (V. Gáfūr i Abdulgáfūr)

Hipok. Gáfa

Gálib,

gen. -a; vok. Gálibe; prisl. pridjev Gálibov; muško ime (frekv.).

< tur. Gálib < ar. Ġālib (lično m. ime) = pobjednik; koji pobjeđuje; nadmoćan; dominantan.

Hipok. Gálo

Galiba,

gen. -ě; vok. Galiba; prisl. pridjev Galībīn; žensko ime (frekv.).

< tur. Galibe (lično ž. ime), od ar. ġālibā = pobjednica; koja pobjeđuje; nadmoćna; dominantna.

Gálo,

gen. -ě; (u ist. Herc. -a); vok. Gálo; prisl. pridjev Gálīn; (u ist. Herc. Gálov); muško ime (rijetko).

Hipok. od Gálib (V. Gálib)

Gāmāl,

gen. -ála; vok. Gāmāle; prisl. pridjev Gamálov; muško ime (rijetko).

Iz ar. Gāmāl (lično m. ime) = ljepota; otmjenost; elegancija. Gamal je evropska transkripcija imena Gāmāl (Džemal), koje se tako (kao Gamal) izgovara u Egiptu. I u našoj se štampi, na radiju i televiziji tako piše i izgovara ime bivšeg predsjednika Ujedinjene Arapske Republike Džemala Abdunasira (Gamala Nasera). To je utjecalo da se u Bosni i Hercegovini pojavilo ime Gamal umjesto Džemal.

Gána,

gen. -ē; vok. Gāno; prisl. pridjev Gánin; žensko ime (rijetko)
Hipok. od Ganlja (V. Ganlja)

Gánib,

gen. -a; vok. Gánibe; prisl. pridjev Gánibov; muško ime (rijetko).

Iz ar. gānib = obogaćen obilnim plijenom

Ganiba,

gen. -ē; vok. Ganiba; prisl. pridjev Ganibin; žensko ime (rijetko).

Iz ar. gānibā = obogaćena obilnim plijenom

Gànica,

gen. -ē; vok. Gànice; prisl. pridjev Gànčin; žensko ime (rijetko).

Izv. od hipok. Gáno (< Gánija < Abdulgànija) dodavanjem na osnovu našeg nast. -ica za ženski rod. (V. Gánija)

Gánija,

gen. -ē; vok. Gánija, Gánijo; prisl. pridjev Gánijin; Gànija, gen. -ē; vok. Gànija; prisl. pridjev Gànijin; muško ime (manje frekv.).

1) Iz ar. ganiyy = bogat, imućan + naš nast. -

2) Skr. od Abdulgànija. (V. Abdulgànija)

Hipok. Gáno

Ganlja,

gen. -ē; vok. Ganlja; prisl. pridjev Ganljin; žensko ime (rijetko).

Iz ar. ganiyyā = bogata; imućna

Hipok. Gána

Ganìma,

gen. -ě; vok. Ganìma; prisv. pridjev Ganìmìn; žensko ime (rijetko).

Iz ar. ġānimā, = ona koja postiže uspjeh, koja ima dobitak i korist.

Gáno,

gen. -ě; vok. Gáno; (u B. kr. Gáne; gen. -ě; vok. Gáne); prisv. pridjev Gánìn; muško ime (manje frekv.).

Hipok. od Gánija (V. Gánija)

Gázija,

gen. -ě; vok. Gázija; prisv. pridjev Gázijìn; muško ime (rijetko).

Iz ar. ġāzi(n), odnosno odr. oblika āl-ġāzi = ratnik; junak; pobjednik; heroj + naš nast. -ja.

Ime potječe od titule koju je u srednjem vijeku dobijao vojskovođa ili vladar za zaslužne pobjede. Jedan od prvih koji je dobio takvu titulu bio je Mahmud iz grada Gazne (u Afganistanu), najistaknutiji član dinastije Gaznevija. On je početkom 11. st. osvojio prostrane oblasti Indije i svome carstvu prisajedino Pendžab i grad Lahoru.

Zbog svojih vojnih zasluga protiv Austrije i Ugarske titulu gazi dobio je i bosanski sandžak-beg Husrev-beg, poznat i danas po imenu i nazivu Gazi Husrev-beg. On je od 1530. do 1541. g. podigao u Sarajevu znatan broj monumentalnih građevina i od kasabe razvio Sarajevo u grad s bogatom trgovinom i raznovrsnim zanatstvom. Po porijeklu i krvi vezan je za naše krajeve, jer mu je otac Ferhad-beg bio brat trebinjskog kneza Radivoja.

H

Hábá,

gen. -ě; vok. Hâbo; prisv. pridjev HábIn; žensko ime (rijetko).

Hípók. od Habíba (V. Habíba)

Hábīb,

gen. -íba; vok. Hābībe (u B. kr. i Hābību); prisv. pridjev Habíbov; muško ime (frekv.).

Iz ar. Habīb (lično m. ime) = drag; voljen; mio; ljubimac; miljenik.

Habíba,

gen. -ě; vok. Habíba; prisv. pridjev HabíbIn; (u B. kr. Habíbe, gen. -ě; vok. Habíbe; prisv. pridjev HabíbIn; žensko ime (frekv.).

Iz ar. Habībā (lično ž. ime) = draga; voljena; mila; miljenica.

Hínok. Bíba, Hába, Híba

Habíbija,

gen. -ě; vok. Habíbija; prisv. pridjev HabíbijIn; muško ime (manje frekv.).

Iz ar. ḥabībī = dragi; voljeni; mi + naš nast. -ja.

*Hábid,

gen. -a; vok. Hábidē; prisv. pridjev Hábidov; muško ime (rijetko).

Modif. od Ábid (V. Ábid)

Hábir,

gen. -a; vok. Hábire; prisv. pridjev Hábirov; muško ime (rijetko).

Iz ar. ḥābir = dobro upućen; temeljito upoznat; siguran poznavalac.

Habira,

gen. -ē; vok. Habira; prisv. pridjev Habirīn; žensko ime (rijetko).

Iz ar. ḥābirā = dobro upućena; temeljito poznata; siguran poznavalac.

Hácska,

gen. -ē; vok. Hāčko; prisv. pridjev Háchkīn; žensko ime (rijetko).

Hipok. od Hadžija (V. Hadžija)

Hácko,

gen. -ē; (u ist. Herc. -a); vok. Hāčko; prisv. pridjev Háchkīn (u ist. Herc. Háchkov); muško ime (rijetko).

Hipok. od Hadžija (V. Hadžija)

Hádir,

gen. -a; vok. Hádire; prisv. pridjev Hádirov; muško ime (rijetko).

Iz ar. ḥādir = zdrav; krupan; jedar; čvrst; pun snage.

Hádža,

gen. -ē; vok. Hádžo; prisv. pridjev Hádžīn; žensko ime (rijetko).

Hipok. od Hadžera, Hadžiba, Hadžija, Hadžira. (V. Hadžera, Hadžiba, Hadžija, Hadžira)

Hadžaga,

gen. -ē; vok. Hádžaga; prisv. pridjev Hádžagīn; muško ime (manje frekv.).

Složeno ime od ar. hādž(ija) i tur. ağa. (V. Hádžija i Agan)

Hadžan,

gen. -a; vok. Hádžane; prisv. pridjev Hádžanov; muško ime (rijetko).

Izv. od hipok. Hádžo (< Hádžija) dodavanjem na osnovu našeg nast. -an. (V. Hádžija)

Hadžegrija,

gen. -ē; vok. Hadžegrija; prisv. pridjev Hadžegrijīn; muško ime (rijetko).

Složeno ime od tur. hacī = hadžija (< hağğ) + Egri =

= stanovnik grada Egre u Mađarskoj (Egervár). Dosl. značenje = hadžija iz grada Egre.

Postoji i porodično prezime Hadžiegrić. Preci te porodice porijeklom su iz grada Egre, a doselili su se u Bosnu za vrijeme austro-turskih ratova 1683 — 1699.

*Hádzem,

gen. -a; vok. Hádzeme; prisv. pridjev Hádzemov; muško ime (rijetko).

Modif. od Hádzim (V. Hádzim)

Hadžera,

gen. -e; vok. Hadžera; prisv. pridjev HadžerIn; žensko ime (manje frekv.).

< tur. Hacere < ar. Hāġār (lično ž. ime) < st. hebr. Agar = ime žene Ibrahimove (Abrahamove) a majke Ismailove (Ismaelove) + naš nast. -a za ženski rod.

Modif. *Hádzlra

Hipok. Hádzá

Hádzib,

gen. -a; vok. Hádzibe; prisv. pridjev Hádzibov; muško ime (manje frekv.).

Iz ar. ḥāġib = vratar; portir; komornik; čuvar; ordonans. U arapskom hilafetu hadžib je bio dvorski komornik, a u Španiji (u Kordobi) predstavnik halife. Poslije raspadanja hilafeta to je titula malih nezavisnih kraljeva. Hadžib može značiti i »ministar financija«.

Hadžiba,

gen. -e; vok. Hadžiba; prisv. pridjev HadžibIn; žensko ime (rijetko).

Izv. od m. imena Hádzib dodavanjem našeg nast. -a za ženski rod. (V. Hádzib)

Hipok. Hádzá

Hadžija,

gen. -e; vok. Hádzija; prisv. pridjev HádzijIn; muško ime (frekv.).

Iz tur. hacı = hodočasnik svetih mjesta (< ar. ḥāġġ) + naš nast. -ja.

Kod muslimana je hadžija onaj ko je posjetio (hodočastio) sveti hram Kabu u Meki, a kod hrišćana ko je išao na poklonjenje Hristovu grobu u Jerusalmu. Od zajedničke imenice hadžija nastalo je i muslimansko lično ime Hadžija, koje se daje djetetu sa željom da bude hadžija, ili ako se rodilo na

dan kad se obavlja hadž (Hadži-bajram), odnosno kad hadžije odlaze ili dolaze.

Hipok. H á d ž o, H á č k o

Hadžlja,

gen. -ě; vok. H a d ž l j a; prisl. pridjev H a d ž l j i n; žensko ime (manje frekv.).

Iz ar. ḥağiyyä = dostojna; vrijedna; dolična

Hipok. H á č k a, H á d ž ?

Hádžim,

gen. -a; vok. H á d ž i m e; prisl. pridjev H á d ž i m o v; muško ime (rijetko).

Iz ar. ḥāğim = onaj koji pušta krv kupicom, rogom.

Modif. *H à d ž e m

Hádžir,

gen. -a; vok. H á d ž i r e; prisl. pridjev H á d ž i r o v; (U Gacku H à d ž i r; gen. -íra; vok. H à d ž i r e; prisl. pridjev H a d ž í r o v); muško ime (rijetko).

Iz ar. ḥāğir = lijep; krasan; izvrstan; odličan.

*Hadžira,

gen. -ě; vok. H a d ž i r a; prisl. pridjev H a d ž i r i n; (u B. kr. H a d ž i r e, gen. -ě; vok. H a d ž i r e; prisl. pridjev H a d ž í r i n; u Gacku H a d ž í r a, gen. -ě; vok. H a d ž í r a; prisl. pridjev H a d ž í r i n); žensko ime (frekv.).

Modif. od H a d ž è r a (V. H a d ž è r a)

Hádžo,

gen. -ě; (u ist. Herc. -a); vok. H á d ž o; prisl. pridjev H á d ž i n; (u ist. Herc. H á d ž o v); muško ime (frekv.).

Hipok. od H à d ž i j a (V. H à d ž i j a)

Háfa,

gen. -ě; vok. H á f o; prisl. pridjev H á f i n; žensko ime (manje frekv.).

Hipok. od H á f e t a, H a f í f a, H a f í j a (V. H á f e t a, H a f í f a, H a f í j a).

Háfeta,

gen. -ě; vok. H á f e t a; prisl. pridjev H á f e t i n; žensko ime (rijetko).

Iz ar. ḥāffä(t) = lagana; brza; hitra + naš nastavak -a za ženski rod.

Hipok. H á f a

*Hafèza,

gen. -ê; vok. Hafèza; prisv. pridjev Hafèzīn; žensko ime (manje frekv.).

Modif. od Hafīza (V. Hafīza)

Hipok. Fèza

Hafífa,

gen. -ê; vok. Hafífa; prisv. pridjev Hafífīn; žensko ime (rijetko).

Iz ar. ḥafīfä = lagana; brza; hitra; okretna

Hipok. Háfä, Hāfka.

Hafíja,

gen. -ê; vok. Hafíja; prisv. pridjev Hafíjīn; Hafíja, gen. -ê; vok. Hafíja; prisv. pridjev Hafíjīn; žensko ime (manje frekv.).

< tur. Hāfiye (lično ž. ime), od ar. ḥāfiyyä = skrivena; tajnovita; misteriozna.

Hipok. Háfä, Hāfka, Hāfuša

Háfiz,

gen. -a; vok. Háfize; prisv. pridjev Háfizov; muško ime (rijetko).

Iz ar. ḥāfiẓ = čuvar; zaštitnik; onaj koji zna sav Kur'an napamet.

Háfiz je poetski nadimak velikog perzijskog pjesnika Šemsudin Muhameda (1327 — 1389). U rodnom mjestu Širazu učio je književnost, teologiju i arapski jezik. Njegovo najpoznatije pjesničko djelo Divan sadrži 500 gazela (kratkih lirskih pjesama) savršena stila i velike umjetničke vrijednosti. U doba evropskog romantizma svojom lirikom utjecao je na mnoge poznate pjesnike, osobito u Njemačkoj.

Hafīza,

gen. -ê; vok. Hafīza; prisv. pridjev Hafīzīn; Hāfīza, gen. -ê; vok. Hāfīza; prisv. pridjev Hāfīzīn; žensko ime (frekv.).

< tur. Hāfīza (lično ž. ime), od ar. ḥāfiẓä = čuvarica; zaštitnica; ona koja zna sav Kur'an napamet.

Modif. *Hafèza

Hipok. Fíza

Hafizáda,

gen. -ê; vok. Hafizáda; prisv. pridjev Hafizádīn; žensko ime (rijetko).

Složeno ime od ar. ḥāfiẓ (V. Háfiz) i perz. zāde = dijete; potomak. Značenje = hafizova kći; hafizovo dijete.

Hipok. Fíza, Záda

Häfka,

gen. -ë; vok. Häfka; prisv. pridjev Häfkīn; žensko ime (rijetko).

Hipok. od Häfíja i Häfífa (V. Häfíja i Häfífa).

Häfuša,

gen. -ë; vok. Häfuša, Häfušo; prisv. pridjev Häfušin; žensko ime (rijetko).

Hipok. od Häfíja (V. Häfíja)

Häfza,

gen. -ë; vok. Häfza; prisv. pridjev Häfzīn; žensko ime (manje frekv.).

Iz ar. Häfšä (lično ime) = žensko lavče; mali ženski lav.

Hajdar,

gen. -a; vok. Häjdare; prisv. pridjev Häjdarov; muško ime (frekv.).

< tur. Hayder < ar. Haydär (lično m. ime) = lav.

Hajdar je nadimak četvrtog halife Alije zbog njegove izuzetne hrabrosti u borbama protiv neprijatelja islama. Međutim, A. Gafurov pretpostavlja da je Hajdar njegovo pravo lično ime, koje je kasnije zamijenjeno imenom Alija. Takvu pretpostavku temelji na činjenici što su u Arabljana vrlo česta imena sa značenjem »lav« i bez junačkih podviga u borbama, a zatim spominje jednu pjesmu iz predislamskog perioda u kojoj ima stih gdje Alija govori o svome imenu ovako: »Ja, koga je mati nazvala Hajdar...« Bez jačih i sigurnijih dokaza to su zasada samo pretpostavke.

*Hajdin,

gen. -a; vok. Häjdine; prisv. pridjev Häjdinov; muško ime (rijetko).

Modif. od Ajdin (V. Ajdin)

Hájra,

gen. -ë; vok. Hájro; prisv. pridjev Hájriīn; (u C. kr. Hájro, gen. -ë; vok. Hájro; prisv. pridjev Hájriīn); žensko ime (frekv.).

Hipok. od Hajríja (Häjrija), Hajrudína (V. Hajríja, Hajrudína)

Häjraga,

gen. -ë; vok. Häjraga; prisv. pridjev Häjragīn; muško ime (manje frekv.).

Složeno ime od hipok. Hájro (< Hàjran, Hàjret, Hajrùdīn) i aga. (V. Hàjran, Hàjret, Hajrùdīn i Āgan).

Hàjran,

gen. -a; vok. Hàjrane; prisl. pridjev Hàjranov; muško ime (rijetko).

Izv. od hipok. Hájro (< Hàjret, Hàjrija, Hajrùdīn, Hajrùlāh) dodavanjem na osnovu našeg nast. -an. (V. Hàjret, Hàjrija, Hajrùdīn, Hajrùlāh).

Hàjret,

gen. -a; vok. Hàjrete; prisl. pridjev Hàjretov; muško ime (rijetko).

Iz ar. ḥayrāt = dobro djelo; dobročinstvo.

Hipok. izv. Hàjran

Hàjreta,

gen. -ē; vok. Hàjreta; prisl. pridjev Hàjretīn; žensko ime (rijetko).

Izv. od m. imena Hàjret dodavanjem našeg nast. -a za ženski rod. (V. Hàjret)

Hājrić,

gen. -a; vok. Hājriću; prisl. pridjev Hājrićev; muško ime (rijetko).

Hipok. od Hajrùdīn (V. Hajrùdīn)

Hàjrija,

gen. -ē; vok. Hàjrija; prisl. pridjev Hàjrijīn; muško ime (manje frekv.).

< tur. Hayrī (lično m. ime), od ar. ḥayriyy = dobri; sretni + naš nast. -(j) a.

Hipok. Hàjran, Hájro

Hajríja,

gen. -ē; vok. Hajríja; prisl. pridjev Hajríjīn; Hàjrija; gen. -ē; vok. Hàjrija; Hàjrijo; prisl. pridjev Hàjrijīn; žensko ime (frekv.).

< tur. Hayriye (lično ž. ime), od ar. ḥayriyyā = dobra; sretna.

Hipok. Hájra, Hájruša

Hájro,

gen. -ē; (u ist. Herc. -a); vok. Hájro; prisl. pridjev Hájrin; (u ist. Herc. Hájrov); muško ime (frekv.).

Hipok. od Hàjrija, Hajrùdīn, Hajrùlāh (V. Hàjrija, Hajrùdīn, Hajrùlāh)

Hajrūdīn,

gen. -ína; vok. Hājrudīne; prív. pridjev Hajrudínov; muško ime (frekv.).

< tur. Hayruddin < ar. Ḥayruddīn (lično m. ime), složeno od ar. ḥayr = dobro; sreća i ar. āddīn = vjera. Značenje = dobro, sreća vjere.

Hipok. Hájro, Hájran, Hájrić

Hajrudína,

gen. -ē; vok. Hajrudína; prív. pridjev Hajrudínin; žensko ime (manje frekv.).

Izv. od m. imena Hajrūdīn dodavanjem našeg nast. -a za ženski rod. (V. Hajrūdīn)

Hipok. Hájra

Hajrūlāh,

gen. -áha; vok. Hājruulāhu; prív. pridjev Hajruláhov; muško ime (manje frekv.).

< tur. Hayrullāh < ar. Ḥayrullāh (lično m. ime), složeno od ar. ḥayr = dobro; sreća i ar. Allāh = božije vlastito ime. Značenje = Alahovo (božije) dobro.

Hipok. Hájran, Hájro

Hajrunīsa,

gen. -ē; vok. Hajrunīsa; prív. pridjev Hajrunīsīn; žensko ime (manje frekv.).

Složeno ime od ar. ḥayr = dobro; sreća; korist i ar. nisā' = žene. Značenje = najbolja žena.

Hājruša,

gen. -ē; vok. Hájruša, Hájrušo; prív. pridjev Hájrušīn; žensko ime (rijetko).

Hipok. od Hájrija (V. Hájrija)

Hajsumána,

gen. -ē; vok. Hajsumána; prív. pridjev Hajsumánin; žensko ime (rijetko).

Iz ar. ḥaysumān = krupan; debeo; smeđ; crnomanjast + naš nast. -a za ženski rod.

Modif. *Hajsumána, *Hajsmána

Hāka,

gen. -ē; vok. Hāka; prív. pridjev Hākīn; muško ime (c. Herc.) (rijetko).

Hipok. od Hākija (V. Hākija)

Háka,

gen. -ě; vok. Hâko; prisl. pridjev Hákîn; Hâka; gén. -ě;
vok. Hâka; prisl. pridjev Hâkîn; žensko ime (rijetko).
Hipok. od Hákíja (V. Hákíja)

Hàkija,

gen. -ě; vok. Hâkija; prisl. pridjev Hâkijîn; muško ime
(frekv.).
< tur. Hakkî (lično m. ime), od ar. ḥaqqî(y) = pravî;
istinitî + naš nast. -(j) a.
Hipok. Hâka, Hâko, Hâkûš

Hákíja,

gen. -ě; vok. Hákíja; prisl. pridjev Hákíjîn; Hâkija,
gen. -ě; vok. Hâkija; žensko ime (manje frekv.).
Iz ar. ḥaqqíyyä = prava; istinita
Hipok. Hâka, Hâka, Kíja

Hâkîk,

gen. -íka; vok. Hâkîku; prisl. pridjev Hákíkov; muško
ime (rijetko).
Iz ar. ḥaqlq = dostojan; vrijedan.

Hákim,

gen. -a; vok. Hákime; prisl. pridjev Hákimov; muško ime
(rijetko).
Iz ar. ḥâkim = sudac; onaj koji presuđuje, koji odlučuje.

Hâko,

gen. -ě; (u ist. Herc. -a); vok. Hâko; prisl. pridjev Hákîn;
(u ist. Herc. Hâkov); muško ime (manje frekv.).
Hipok. od Hâkija, Hâkûdîn (V. Hâkija i Hâkûdîn)

Hâkûdîn,

gen. -ína; vok. Hâkudîne; prisl. pridjev Hâkudínov;
muško ime (rijetko).
Složeno ime od ar. ḥaqq = istinitost; pravo i ar. âddîn
= vjera. Značenje = istinitost vjere.
Hipok. Hâko

Hâkûš,

gen. -a; vok. Hâkûše, Hâkûšu; prisl. pridjev Hâkûšev;
muško ime (rijetko).
Hipok. od Hâkija (V. Hâkija)

Haldūn,

gen. -ún a; vok. Hǎldūne; prisv. pridjev Haldúnov; muško ime (frekv.).

Iz ar. Ḥaldūn (lično ime). Značnje = trajan; vječan; krepak; snažan.

ʿAbdurrahmān ibn Haldūn (1332 — 1406) bio je jedan od najvećih historičara i filozofa srednjeg vijeka. Najpoznatije mu je djelo Muqaddimā gdje izlaže teoriju historijskog razvitka naroda, a njegova »Opća historija« (Kitāb āl Tbar) učinila ga je pretečom moderne društvene geografije i sociologije. »Nijedan arapski pisac, pa ni evropski, nije odjedanput tako sveobuhvatno i filozofski posmatrao istoriju. Svi su kritičari jednodušni u mišljenju da je ibn Haldun jedan od najvećih historijskih filozofa svih vremena.« (F. Hiti).

Hálid,

gen. -a; vok. Hálide; prisv. pridjev Hálidov; muško ime (frekv.).

< tur. Hālid < ar. Ḥālid (lično m. ime) = vječan; trajan; neprolazan; krepak; snažan.

Hipok. Líd o

Halida,

gen. -ě; vok. Halida; prisv. pridjev Halldin; žensko ime (frekv.).

< tur. Hālide (lično ž. ime), od ar. ḥālidā = vječna; trajna; neprolazna; krepka; snažna.

Hipok. Lída

Hālil,

gen. -íla; vok. Hālile; prisv. pridjev Halílov; muško ime (frekv.).

< tur. Halil < ar. Ḥalil (lično m. ime) = vjeran prijatelj; srce; sablja.

Hipok. Hálko, Líko, Láló, Lílo

Halíla,

gen. -ě; vok. Halíla; prisv. pridjev Halílin; žensko ime (manje frekv.).

Izv. od m. imena Hālil dodavanjem našeg nast. -a za ženski rod. (V. Hālil)

Hipok. Líla

Hálim,

gen. -a; vok. Hálime; prisv. pridjev Hálimov; Hálím,

gen. -íma; vok. Hālíme; prisv. pridjev Halímov; muško ime (frekv.).

< tur. Halīm < ar. Ḥalīm (lično m. ime) = blag; dobročudan; razborit; pažljiv; milostiv.

Halíma,

gen. -ē; vok. Halíma; prisv. pridjev Halímīn; (u B. kr. Halíme, gen. -ē; vok. Halíme; prisv. pridjev Halímīn); žensko ime (frekv.).

< tur. Halíme < ar. Ḥalīmā (lično ime) = blaga; dobročudna; razborita; pažljiva; milostiva.

Hális,

gen. -a; vok. Hálise; prisv. pridjev Hálisov; muško ime (rijetko).

Iz ar. ḥāliš = čist; iskren; istinit; otvoren.

Halisa,

gen. -ē; vok. Hallsa; prisv. pridjev Hallsin; žensko ime (rijetko).

Iz ar. ḥālišā = čista; iskrena; istinita; otvorena.

Hálko,

gen. -ē; (u ist. Herc. -a); vok. Hálko; prisv. pridjev Hálkīn; (u ist. Herc. Hálkov); muško ime (manje frekv.).

Hipok. od Hālīl (V. Hālīl)

Hāma,

gen. -ē; vok. Hāma; prisv. pridjev Hāmīn; muško ime (c. Herc.) (frekv.).

Hipok. od Muhàmed (V. Muhàmed)

Hàmdija,

gen. -ē; vok. Hàmdija; prisv. pridjev Hàmdijīn; muško ime (frekv.).

< tur. Hamdī (lično m. ime), od ar. ḥamdi(y) = hvaljenj; pohvaljenj + naš nast. - (j) a.

Hipok. Hámdo

Hámdo,

gen. -ē; (u ist. Herc. -a); vok. Hámdo; prisv. pridjev Hámđīn; (u ist. Herc. Hámđov); muško ime (frekv.).

Hipok. od Hàmdija (V. Hàmdija)

Hàmed,

gen. -a; vok. Hámede; prisv. pridjev Hámedov; muško ime (manje frekv.).

Iz ar. ḥamād = hvaljen; pohvaljen

Hāmica,

gen. -ě; vok. Hāmice; Hāmica; prisl. pridjev Hāmičīn; muško ime (c. Herc.) (manje frekv.).

Hipok. od Muhāmed (V. Muhāmed)

Hāmić,

gen. -a; vok. Hāmiću; prisl. pridjev Hāmićev; muško ime (rijetko).

Izv. od hipok. Hāmō (< Muhāmed) dodavanjem na osnovu našeg nast. -ić. (V. Muhāmed).

Hāmid,

gen. -a; vok. Hāmide; prisl. pridjev Hāmidov; muško ime (frekv.).

< tur. Hāmid < ar. Hāmid (lično m. ime) = onaj koji slavi i hvali boga; zahvalan bogu.

Hamida,

gen. -ě; vok. Hamida; prisl. pridjev Hamidīn; žensko ime (frekv.).

< tur. Hāmide (lično ž. ime), od ar. ḥāmidā = ona koja slavi i hvali boga; zahvalna bogu.

Hipok. Mida

Hamīdija,

gen. -ě; vok. Hamīdija; prisl. pridjev Hamīdijīn; žensko ime (rijetko).

Izv. od Hamida dodavanjem na osnovu nast. -ija. (V. Hamida)

Hamijeta,

gen. -ě; vok. Hamijeta; prisl. pridjev Hamijetīn; žensko ime (rijetko).

Iz ar. ḥamiyyāt = zagrijanost; oduševljenje; poštenje; čast; dostojanstvo + naš nast. -a za ženski rod.

Modif. *Hanijeta.

Hāmō,

gen. -ě; (u ist. Herc. -a); vok. Hāmō; prisl. pridjev Hāmīn; (u ist. Herc. Hāmōv); muško ime (frekv.).

Hipok. od Muhāmed (V. Muhāmed).

Hāmša,

gen. -ě; vok. Hāmšo; prisl. pridjev Hāmšīn; žensko ime (rijetko).

Hipok. od Hāmšija (V. Hāmšija)

Hàmšija,

gen. -ě; vok. H à m š i j a; prisl. pridjev H à m š i j ĩ n; muško ime (rijetko).

Iz ar. ḥ a m š i (y y) = razljućen; srdit: tankonog + naš nast. - (j) a.

Hipok. H á m š o

Hàmšija,

gen. -ě; vok. H a m š i j a, H à m š i j o; prisl. pridjev H à m š i j ĩ n; žensko ime (rijetko).

Iz ar. ḥ a m š i y y ä = razljućena; srdita; tankonoga.

Hipok. H á m š a

Hámšo,

gen. -ě; (u ist. Herc. -a); vok. H â m š o; prisl. pridjev H á m š ĩ n; (u ist. Herc. H á m š o v); muško ime (rijetko).

Hipok. od H à m š i j a (V. H à m š i j a)

Hāmza,

gen. -ě; vok. H â m z a; prisl. pridjev H â m z ĩ n; muško ime (frekv.).

< tur. H a m z a < ar. Ḥ a m z ä (lično m. ime) = lav; oštar; ljut; jak; žestok.

Hipok. H á m z o

H a m z a je jedno od starih arapskih imena, koje se zbog svoĝa znaćenja davalo djetetu da bi se od njega klonili zli duhovi. Pošto se i Muhamedov stric, neustrašivi junak u borbama protiv mnogoboĝaca, zvao Hamza, to je takvo ime steklo veliku popularnost među islamiziranim narodima.

Hamzàlija,

gen. -ě; vok. H a m z à l i j a; prisl. pridjev H a m z à l i j ĩ n; muško ime (frekv.).

Složeno ime od H â m z a i A l i j a (V. H â m z a i A l i j a)

Hámzo,

gen. -ě; (u ist. Herc. -à); vok. H â m z o; prisl. pridjev H á m z ĩ n (u ist. Herc. H á m z o v); muško ime (rijetko).

Hipok. od H â m z a (V. H â m z a)

Hána,

gen. -ě; vok. H á n o; prisl. pridjev H á n ĩ n; žensko ime (frekv.)
Skr. i hipok. od: H a n í f a, H á n u m a, E l h á n a, * I l h á n a, M e r h á n a, R e j h á n a, N u r d ŝ i h á n a, S a l i h á n a, U m i h á n a. (V. navedena imena).

Izv.: H á n ĉ a, H à n i j a, H á n k a, H à n u š a

Hánča,

gen. -ě; vok. Hânčo; prisl. pridjev Hânčin; (u B. kr. Hânče, gen. -ě; vok. Hânče; prisl. pridjev Hânčin); žensko ime (rijetko).

Izv. od hipok. Hána dodavanjem na osnovu našeg nast. -ča. (V. Hána i uz to puna imena čiji je to hipok.).

Hândan,

gen. -a; vok. Hândane; prisl. pridjev Hândanov; muško ime (rijetko).

Iz perz. hāndān (hānedān) = gostoljubiv; domaćin.

Hipok. Hándo

Hándo,

gen. -ě; (u ist. Herc. -a); vok. Hándo; prisl. pridjev Hándin; (u ist. Herc. Hándov); muško ime (rijetko).

Hipok. od Hândan (V. Hândan).

Haněfija,

gen. -ě; vok. Haněfija; prisl. pridjev Haněfijin; muško ime (rijetko).

Iz ar. hanāfi(yy) (< aram.) = pravovjerman; ortodoksan + + naš nast. -(j)a.

Hánfa,

gen. -ě; vok. Hânfo; prisl. pridjev Hânfin; žensko ime (rijetko).

Hipok. od Hanífa (V. Hanífa)

Hanífa,

gen. -ě; vok. Hanífa; prisl. pridjev Hanífin; (u B. kr. Hanífe, gen. -ě; vok. Hanífe; prisl. pridjev Hanífin); žensko ime (frekv.).

< tur. Hanife < ar. Hanífä (lično ž. ime), (< aram.) = = pravovjerna; ortodokсна; istinita.

Hipok. Hána, Hánfa, Hanífica, Nífa, Nífka.

Hipok. derivati: Hánča, Hànija, Hánkka, Hānuša

Hanífica,

gen. -ě; vok. Hanífice; prisl. pridjev Hanífičin; žensko ime (rijetko).

Hipok. od Hanífa (V. Hanífa)

Hànija,

gen. -ě; vok. Hànija; prisl. pridjev Hànijin; žensko ime (manje frekv.).

Izv. od H á n a dodavanjem na osnovu našeg nast. - i j a. (V. H á n a i puna imena čiji je to hipokoristik)

*Hanljeta,

gen. - ē; vok. H a n l j e t a; prisl. pridjev H a n l j e t i n; žensko ime (rijetko).

Modif. od H a m l j e t a (V. H a m l j e t a)

Hánis,

gen. - a; vok. H á n i s e; prisl. pridjev H á n i s o v; muško ime (rijetko).

Iz ar. ḥ ā n i s = istaknut borac; junak

Hánka,

gen. - ē; vok. H ā n k o; prisl. pridjev H á n k i n; (u C. kr. H á n k o, gen. - ē; vok. H ā n k o; prisl. pridjev H á n k i n); žensko ime (frekv.).

Izv. od hipok. H á n a dodavanjem na osnovu našeg nast. - k a. (V. H á n a i puna imena čiji je to hipokoristik)

Izv. H ā n k i j a, H ā n k u š a

Hànkija,

gen. - ē; vok. H à n k i j a; prisl. pridjev H à n k i j i n; žensko ime (frekv.).

Izv. od H á n k a dodavanjem na osnovu našeg nast. - i j a. (V. H á n k a i H á n a)

Hàнкуša,

gen. - ē; vok. H à n k u š a, H à n k u š o; prisl. pridjev H à n k u š i n; žensko ime (rijetko).

Izv. od H á n k a dodavanjem na osnovu našeg nast. - u š a. (V. H á n k a i H á n a)

Hánuma,

gen. - ē; vok. H á n u m a; prisl. pridjev H á n u m i n; žensko ime (rijetko).

Iz tur. - tatar. h a n i m = ugledna žena; gospođa + naš nast. - a za ženski rod.

Hipok. i hipok. derivati: H á n a, H á n u m i c a, H á n u m k a.

Hánumica,

gen. - ē; vok. H á n u m i c e; prisl. pridjev H á n u m i č i n; H a n ù m i c a; gen. - ē; vok. H a n ù m i c e; prisl. pridjev H a n ù m i č i n; žensko ime (manje frekv.).

Hipok. od H á n u m a (V. H á n u m a).

Hánumka,

gen. -ě; vok. H á n u m k a, H á n u m k o; prisl. pridjev H á n u m k ĩ n; žensko ime (manje frekv.).

Hipok. od H á n u m a (V. H á n u m a)

Hànuša,

gen. -ě; vok. H à n u š a, H à n u š o; prisl. pridjev H à n u š ĩ n; žensko ime (rijetko).

Izv. od hipok. H á n a dodavanjem na osnovu našeg nast. - u š a. (V. H á n a i puna imena čiji je to hipokoristik).

Hāraga,

gen. -ě; vok. H ā r a g a; prisl. pridjev H ā r a g ĩ n; muško ime (rijetko).

Složeno ime od hipok. H á r o (< M u h á r e m) i a g a. (V. M u h á r e m i Ā g a n).

Hárid,

gen. - a; vok. H á r i d e; prisl. pridjev H á r i d o v; muško ime (rijetko).

Iz ar. ḥ ā r i d = jedar; snažan; silan; srdit; ljut

Háris,

gen. - a; vok. H á r i s e; prisl. pridjev H á r i s o v; muško ime (frekv.).

< tur. H ā r i s < ar. Ḥ ā r i ṭ (lično m. ime) = onaj koji nabavlja i stiče; ratar; orač; zemljoradnik; lav.

Harisa,

gen. -ě; vok. H a r ĩ s a; prisl. pridjev H a r ĩ s ĩ n; žensko ime (frekv.).

Iz ar. ḥ ā r i ṭ ā = ona koja radom nabavlja i stiče; zemljoradnica; ratarka.

Hárka,

gen. -ě; vok. H ā r k o; prisl. pridjev H ā r k ĩ n; žensko ime (rijetko).

Hipok. od M u h á r e m a (V. M u h á r e m a)

Hárko,

gen. -ě; (u ist. Herc. - a); vok. H ā r k o; prisl. pridjev H ā r k ĩ n; (u ist. Herc. H ā r k o v); muško ime (manje frekv.).

Hipok. od M u h á r e m (V. M u h á r e m)

*Hárnaga,

gen. -ě; vok. Hárnaga; prisv. pridjev Hárnagīn; muško ime (rijetko).

Modif. slož (?) od Hárūn i aga (V. Hárūn i Agan)

Háro,

gen. -ě; (u ist. Herc. -a); vok. Háro; prisv. pridjev Hárīn; (u ist. Herc. Hárov). U B. kr. Häre, gen. -ě; vok. Häre; prisv. pridjev Hárīn; muško ime (frekv.).

Hipok. od Muhárem (V. Muhárem)

Hārūn,

gen. -úna; vok. Hārūne; prisv. pridjev Harúnov; Hárūn, gen. -a; vok. Hārune; prisv. pridjev Hárūnov; muško ime (frekv.).

Iz ar. Hārūn (lično m. ime, < st. hebr. 'Aharon, Ārōn). Značenje ovoga imena nije sigurno utvrđeno. Oleg Mandić mu ne daje nikakvu etimologiju, Abdulah Škaljić kaže da je preuzeto iz jevrejskog jezika ali ga ne prevodi, dok u »Biblijskom leksikonu« stoji da je porijeklom iz hebrejskog jezika ali nepoznata značenja. N. A. Petrovski pretpostavlja da to ime potječe iz st. hebrejskog i prevodi ga kao »sanduk, kovčeg zavjeta«, a A. Gafurov tvrdi da je iz st. hebr. i daje mu značenje »gorski, planinski«. Naš arabist dr Teufik Muftić u svome Arapsko-srpskohrvatskom rječniku uz riječ hārūn ima oznaku da nije arapskog porijekla, da u prijevodu znači »mačak« i da uz to može biti i vlastito ljudsko ime.

Häsa,

gen. -ě; vok. Häsa; prisv. pridjev Häsīn; muško ime (c. Herc.) (manje frekv.).

Hipok. od Hāsān (V. Hāsān)

Häsaga,

gen. -ě; vok. Häsaga; prisv. pridjev Häsagīn; muško ime (rijetko).

Složeno ime od hipok. Hāsō (< Hāsān) i aga. (V. Hāsān i Agan)

Hàsan,

gen. -a; vok. Hāsane; prisv. pridjev Hāsānov; muško ime (frekv.).

< tur. Hāsān < ar. Ḥasān (lično m. ime) = lijep; krasan; dobar; ljubak; izvrstan

Hipok. Häsā, Hāsānko, Hāse, Hāsica, Hāske, Hāsکو, Hāsō.

Hàsanisenája,

gen. -ê; vok. H à s a n i s e n á j a; prisv. pridjev H à s a n i s e n á j I n; muško ime (rijetko).

Složeno ime od H à s a n = lijep; krasan; dobar; izvrstan i a r. s ā n ā y ā = čuven; slavan; ugledan. Značenje = lijep i slavan; krasan i ugledan.

Hàsānko,

gen. -a; vok. H à s ā n k o; prisv. pridjev H à s ā n k o v; muško ime (rijetko).

Hipok. od H à s a n (V. H à s a n).

Hāse,

gen. -eta; vok. H ā s e; prisv. pridjev H ā s e t o v; muško ime (manje frekv.).

Hipok. od H à s a n (V. H à s a n).

Hasèda,

gen. -ê; vok. H a s è d a; prisv. pridjev H a s è d I n; žensko ime (rijetko).

Iz ar. ḥ a s ā d = zavist; zavidnost + naš nast. -a za ženski rod.

Hasèma,

gen. -ê; vok. H a s è m a; prisv. pridjev H a s è m I n; žensko ime (rijetko).

Etimologija nejasna.

Hasèna,

gen. -ê; vok. H a s è n a; prisv. pridjev H a s è n I n; žensko ime (frekv.).

Iz ar. ḥ a s ā n ā = lijepa; krasna; izvrsna; ljupka; dobra.

Haseníja,

gen. -ê; vok. H a s e n í j a; prisv. pridjev H a s e n í j I n; žensko ime (rijetko).

Iz ar. ḥ a s ā n i y y ā = Hasanov potomak; Hasanova kći.

Hàsīb,

gen. -íba; vok. H ā s í b e; (u B. kr. i H ā s í b u); prisv. pridjev H a s í b o v; muško ime (frekv.).

< tur. H a s í b (lično m. ime), od ar. ḥ a s í b = ugledan; plemenita roda; častan.

Hāsiba,

gen. -ê; vok. H ā s i b a; prisv. pridjev H ā s i b I n; H a s i b a,

gen. -ê; vok. H a s i b a; prisv. pridjev H a s i b I n; (u B. kr.

Hasíbe, gen. -ě; vok. Hasíbe; prisv. pridjev Hasíbīn); žensko ime (frekv.).

< tur. Hasíbe (lično ž. ime), od ar. ḥasībā = ugledna; časna; plemenita roda.

Hipok. Házba

Hāsica,

gen. -ě; vok. Hāsica, Hāsice; prisv. pridjev Hāsicīn (Hāsicīn); muško ime (manje frekv.).

Hipok. od Hāsān (V. Hāsān)

Hásif,

gen. -a; vok. Hásife; prisv. pridjev Hásifov; muško ime (rijetko).

Iz ar. ḥašif, ḥāšif = razborit; razuman; promišljen; koji zdravo rasuđuje.

Hasìja,

gen. -ě; vok. Hasìja; prisv. pridjev Hasìjīn; žensko ime (frekv.).

Iz ar. ḥāššiyyā = naročita; osobita; prvorazredna; čuvena; fina; čista.

Hipok. Síja

Hásim,

gen. -a; vok. Hásime; prisv. pridjev Hásimov; muško ime (rijetko).

Iz ar. ḥāsim = onaj koji otklanja poteškoću, koji razrješava spor.

Hasìma,

gen. -ě; vok. Hasìma; prisv. pridjev Hasìmīn; žensko ime (rijetko).

Iz ar. ḥāsima = ona koja otklanja poteškoću, koja razrješava spor.

Hipok. Hāska

Hāska,

gen. -ě; vok. Hāska, Hāsko; prisv. pridjev Hāskīn; žensko ime (rijetko).

Hipok. od Hasìma (V. Hasìma).

Hāske,

gen. -eta; vok. Hāske; prisv. pridjev Hāsketov; muško ime (manje frekv.).

Hipok. od Hāsān, Házim (V. Hāsāni Házim)

Häsko,

gen. -a.(-ě); vok. Häsko; prisl. pridjev Häs kov (Häs kIn);
muško ime (manje frekv.).

Hipok. od Häsani Házim (V. Häsani Házim)

*Hasmána,

gen. -ě; vok. Hasmána; prisl. pridjev HasmánIn; žensko
ime (rijetko).

Modif. od Hajsumána (V. Hajsumána)

Hásna,

gen. -ě; vok. Hásno; prisl. pridjev HásnIn; žensko ime
(frekv.).

< tur. Hasnā (lično ž. ime), od ar. ḥasnā' = lijepa žena;
ljepotica.

Izv. Hásnija

Hàsnija,

gen. -ě; vok. Hàsnija; prisl. pridjev HàsnijIn; žensko
ime (frekv.).

Izv. od Hásna dodavanjem na osnovu našeg nast. -iia. (V.
Hásna)

Háso,

gen. -ě (u ist. Herc. -a); vok. Háso; prisl. pridjev HásIn;
(u ist. Herc. Häs ov); u B. kr. Háse, gen. -ě; vok. Håse;
prisl. pridjev HásIn; muško ime (frekv.).

Hipok. od Häs an (V. Häs an)

Hàsret,

gen. -a; vok. Hàsrete; prisl. pridjev Hàsretov; muško
ime (rijetko).

Iz ar. ḥasrāt = tuga; žalost; bol; uzdah za nečim izgubljenim.

Hàsreta,

gen. -ě; vok. Hàsreta; prisl. pridjev HàsretIn; žensko
ime (rijetko).

Izv. od m. imena Hàsret dodavanjem našeg nast. -a za žen-
ski rod. (V. Hàsret)

*Hasumána,

gen. -ě; vok. Hasumána; prisl. pridjev HasumánIn; žen-
sko ime (rijetko).

Modif. od Hajsumána (V. Hajsumána)

Hasúna,

gen. -ě; vok. Hasúna; prisv. pridjev Hasúnin; žensko ime (rijetko).

Iz ar. ḥassūnā = lijepa; krasna; dobra.

Háša,

gen. -ě; vok. Hášo; prisv. pridjev Hášin; žensko ime (manje frekv.).

Hipok. od Hášija, Hašema, Hašima, Hašmeta (V. navedena imena)

Izv. Hášura

Hašan,

gen. -a; vok. Hašane; prisv. pridjev Hašanov; muško ime (rijetko).

Hipok. od Hášim (V. Hášim)

*Hašema,

gen. -ě; vok. Hašema; prisv. pridjev Hašemín; žensko ime (rijetko).

Modif. od Hášima (V. Hášima)

Hipok. Háša, Šema

Hášija,

gen. -ě; vok. Hášija; prisv. pridjev Hášijín; žensko ime (rijetko).

1) Izv. od hipok. Háša dodavanjem na osnovu našeg nast -ija (V. Háša)

2) tur. Hāşia (lično ž. ime), od ar. ḥāšī'a = skrušena; ponizna; pokorna.

Hipok. Háša

Hášim,

gen. -a; vok. Hášime; prisv. pridjev Hášimov; muško ime (frekv.).

< tur. Hāşim < ar. Hāşim (lično m. ime) = onaj koji drobi, mrví hljeb.

Hášim nije nekada bilo vl. lično ime već nadimak, a taj nadimak je nastao ovim povodom. Pradjed Muhamedov 'Amr-ibn-'Abdumenāf bio je vrlo gostoljubiv i ugledan čovjek u svome plemenu, a ugled se u arapskim plemenima sticao ne samo ličnim sposobnostima već i obilnim gošćenjem rođaka i suplemenika. Uobičajeno jelo na zajedničkim ručkovima bio je tzv. serid (tāríd) — izrezano kuhano meso kamile pomiješano s izdrobljenim hljebom i poljeveno mesnom čorbom. Tako je 'Amr-ibn-'Abdumenāf kao domaćin mrvio hljeb u veliku zdjelu

s mesom, a gosti su to jeli sjedeći u širokom krugu. Domaćina koji je često ugošćavao »seridom« suplemenici su prozvali Hašim, što znači: »onaj koji drobi, mrvi kruh u mesnu čorbu s mesom«. Taj mu se nadimak često ponavljao pa mu je potpuno potisnuo rođeno ime 'Amr. Po Muhamedovu pradjedu Hašimu cijela porodica iz plemena Kurejš dobila je kasnije naziv — Hašimije, Hašimiti.

Hipok. Hāšān, Hāšo

Hašima,

gen. -ē; vok. Hāšima; prisl. pridjev Hāšimīn; žensko ime (manje frekv.).

Iz ar. ḥašimā = poštena; časna; ugledna; skromna; čedna.

Hipok. Hāša

Hāšmeta,

gen. -ē; vok. Hāšmeta; prisl. pridjev Hāšmetīn; žensko ime (manje frekv.).

Iz ar. ḥašmāt = poštenje; skromnost; čednost + naš nast.

-a za ženski rod.

Hipok. Hāša

Hāšo,

gen. -ē; (u ist. Herc. -a); vok. Hāšo; prisl. pridjev Hāšīn; (u ist. Herc. Hāšov); muško ime (rijetko).

Hipok. od Hāšim (V. Hāšim)

Hašura,

gen. -ē; vok. Hāšura; prisl. pridjev Hāšurīn; žensko ime (rijetko).

Izv. od hipok. Hāša dodavanjem na osnovu našeg nast. -ura. (V. Hāša).

Hāta,

gen. -ē; vok. Hāto; prisl. pridjev Hātīn; (u C. kr. Hāto,

gen. -ē; vok. Hāto; prisl. pridjev Hātīn); žensko ime (frekv.).

Hipok. od Hātema, Hātīdža (V. Hātema, Hātīdža)

Izv. Hātija, Hātka, Hātura

Hātema,

gen. -ē; vok. Hātema; prisl. pridjev Hātemīn; Hātēma,

gen. -ē; vok. Hātēma; prisl. pridjev Hātēmīn; žensko ime (rijetko).

Iz ar. ḥātām = pečat; žig; kraj; svršetak + naš nast. -a za ženski rod.

Hipok. Hāta

Izv. Hātemīna

Hatemína,

gen. -ě; vok. Hatemína; prisl. pridjev Hatemínin; žensko ime (rijetko).

Izv. od Hátéma (Hatèma) dodavanjem na osnovu analog. nast. -ina. (V. Hátéma)

Hipok. Mína

Hatida,

gen. -ě; vok. Hatida; prisl. pridjev Hatidin; žensko ime (rijetko).

Iz ar. ḥatidā = čistokrvna; plemenitog roda.

Hatídža,

gen. -ě; vok. Hatídža; prisl. pridjev Hatídžin; Hatídža; gen. -ě; vok. Hatídža; prisl. pridjev Hatídžin; (u B. kr. Hatídže, gen. -ě; vok. Hatídže; prisl. pridjev Hatídžin); žensko ime (frekv.).

< tur. Hadice < ar. Ḥadīġā (lično ž. ime) = žensko nedonošče; žensko dijete rođeno prije vremena.

Hipok. Hátá, Hátka, Tídža

Hatídža je bilo ime prve Muhamedove žene. Odakle joj takvo čudno ime? Mogu postojati dvije pretpostavke:

- 1) Možda se zbilja rodila u 7. ili 8. mjesecu majčine trudnoće, kao nedonošče, pa su roditelji tu činjenicu sačuvali u njenom imenu.
- 2) Ako se rodila normalno, nakon 9 mjeseci majčine trudnoće, onda treba uzeti u obzir da je u predislamskoj Arabiji jedna od glavnih funkcija imena bila čuvanje djeteta od zlih duhova, demona i nečastivnih sila, pa se takvim imenom htjelo prikriti pravo normalno stanje.

Hàtija,

gen. -ě; vok. Hàtija, Hàtijo; prisl. pridjev Hàtijin; žensko ime (rijetko).

Izv. od hipok. Hátá dodavanjem na osnovu našeg nast. -ija. (V. Hátá i puna imena čiji je to hipokoristik).

Hátka,

gen. -ě; vok. Hátka; prisl. pridjev Hátkin; žensko ime (frekv.).

Izv. od hipok. Hátá dodavanjem na osnovu našeg nast. -ka. (V. Hátá i puna imena čiji je to hipokoristik).

Hàtura,

gen. -ě; vok. Hàtura; Hàturo; prisl. pridjev Hàturin; žensko ime (rijetko).

Izv. od hipok. Hát a dodavanjem na osnovu našeg nast. -ura.
(V. Hát a i puna imena čiji je to hipokoristik).

Hàva,

gen. -ě; vok. Hàva; prisv. pridjev Hávīn; Hávva, gen. -ě;
vok. Hávva; prisv. pridjev Hávvin; Háva; gen. -ě; vok.
Hàvo; prisv. pridjev Hávīn; (u C. kr. Hávō; gen. -ě; vok.
Hàvo; prisv. pridjev Hávīn); žensko ime (frekv.).

< tur. Hávva < ar. Hawwā' (lično ž. ime; < st. hebr.
Havvāh, Havvā) = majka života; ona koja daje život.

Hipok. Hāvka, Hávušā

Háva je po isl. religiji ime prve žene na svijetu i odgovara
biblijskom imenu Eva (Adamova žena).

Háviz,

gen. -a; vok. Hávize; prisv. pridjev Hávizov; muško ime
(rijetko).

Iz ar. ḥāwīḍ = brz; hitar; okretan.

Hāvka,

gen. -ě; vok. Hāvka; prisv. pridjev Hāvkin; žensko ime
(manje frekv.).

Hipok. od Háva (V. Háva)

Hávušā,

gen. -ě; vok. Hávušā, Hávušō; prisv. pridjev Hávušīn;
žensko ime (rijetko).

Hipok. od Háva (V. Háva)

Hávzija,

gen. -ě; vok. Hávzija; prisv. pridjev Hávzijīn; muško ime
(rijetko).

Iz ar. ḥawḍi(yy) = okretan; brz; hitar; vješt; + naš nast.
-(j) a.

Házba,

gen. -ě; vok. Házbo; prisv. pridjev Házbīn; žensko ime
(rijetko).

Hipok. od Házbíja i Hāsiba (V. Házbíja i Hāsiba)

*Házbíja,

gen. -ě; vok. Házbíja; prisv. pridjev Házbíjīn; žensko ime
(rijetko).

Ovo se ime može izvoditi iz 2 ar. korijena:

1) modif. od ar. ḥasābiyyā = plemićka; uglednog porijekla;

2) modif. od ar. ḥazābiyyā = čvrsta; jedra; debela.

Hipok. Házba

*Hàzem,

gen. -a; vok. H à z e m e; prisl. pridjev H à z e m o v; muško ime (rijetko).

Modif. od ar. ḥ a z m = odlučnost; energičnost; razboritost.

*Hazèma,

gen. -è; vok. H a z è m a; prisl. pridjev H a z è m ĩ n; žensko ime (manje frekv.).

1) Modif. od A z è m a (V. A z è m a)

2) Izv. od m. imena *H à z e m dodavanjem našeg nast. -a za ženski rod. (V. *H à z e m)

*Hazemína,

gen. -è; vok. H a z e m ĩ n a; prisl. pridjev H a z e m ĩ n ĩ n; žensko ime (rijetko).

Izv. od *H a z è m a dodavanjem na osnovu analog. nast. -i n a. (V. *H a z è m a i *H à z e m).

Házim,

gen. -a; vok. H á z i m e; prisl. pridjev H á z i m o v; muško ime (frekv.).

< tur. H ā z i m < ar. Ḥ ā z i m (lično m. ime) = odlučan; čvrst; pametan; razborit; mudar; oprezan.

Hipok. H ā s k e, H ā s k o, H á z m o

Hazima,

gen. -è; vok. H a z ĩ m a; prisl. pridjev H a z ĩ m ĩ n; žensko ime (manje frekv.).

Iz ar. ḥ ā z ĩ m ā = odlučna; čvrsta; pametna; razborita; mudra; oprezna.

Házir,

gen. -a; vok. H á z i r e; prisl. pridjev H á z i r o v; muško ime (rijetko).

Iz ar. ḥ ā ḍ ĩ r = oprežan; spreman; budan; gotov.

Hazíra,

gen. -è; vok. H a z í r a; prisl. pridjev H a z í r ĩ n; žensko ime (manje frekv.).

Iz ar. ḥ a ḍ ĩ r ā = ona koja opominje, koja upozorava.

Hipok. Z í r a

Hazíreta,

gen. -è; vok. H a z í r e t a; prisl. pridjev H a z í r e t ĩ n; žensko ime (manje frekv.).

Iz ar. ḥaḍīrā(t) = ona koja opominje, koja upozorava + naš nast. -a (zajedno s ar. -t za oznaku ž. roda).
Hipok. Zīra

Házmo,

gen. -ē; (u ist. Herc. -a); vok. Hāzmo; prisl. pridjev Házmin; (u ist. Herc. Házmov); muško ime (rijetko).
Hipok. od Házim (V. Házim)

Hàzreta,

gen. -ē; vok. Hàzreta; prisl. pridjev Hàzretin; žensko ime (rijetko).
Iz ar. ḥaḍrāt = gospodin; gospođa; ekscelencija; veličanstvo; uzvišeni; poštovani + naš nast. -a za ženski rod.

Hèdib,

gen. -a; vok. Hèdibe; prisl. pridjev Hèdibov; muško ime (rijetko).
Iz ar. ḥādīb = lav

Hedíja,

gen. -ē; vok. Hedíja; prisl. pridjev Hedíjin; žensko ime (manje frekv.).
Iz ar. ḥādiyyā = dar; poklon; mlada nevjesta.
Hipok. Hètka

*Helimána,

gen. -ē; vok. Helimána; prisl. pridjev Helimánin; žensko ime (rijetko).
Modif. od Ehlimána (V. Ehlimána)

Hètka,

gen. -ē; vok. Hètka; prisl. pridjev Hètkin; žensko ime (rijetko).
Hipok. od Hedíja (V. Hedíja)

Hìba,

gen. -ē; vok. Hìba; prisl. pridjev Hìbin; žensko ime (frekv.).
Hipok. od Habíba, Mevhìba, Muhìba (V. Habíba, Mevhìba i Muhìba)

Hìda,

gen. -ē; vok. Hìda; prisl. pridjev Hìdin; muško ime (c. Herc.) (manje frekv.).
Hipok. od Hidájet. (V. Hidájet)

Hída,

gen. -ě; vok. Hído; prisl. pridjev Hídín; žensko ime (manje frekv.).

Hipok. od Hidájeta, Nahída, Tevhída, Vehída (V. navedena imena)

Hidájet,

gen. -a; vok. Hidájete; prisl. pridjev Hidájetov; muško ime (frekv.).

< tur. Hidāyet (lično m. ime), od ar. hidāyāt = pravi put; upućivanje na pravi put; naputak; upućen na pravi put.

Hipok. Hída, Hìdan, Hído

Hidájeta,

gen. -ě; vok. Hidájeta; prisl. pridjev Hidájetín; žensko ime (frekv.).

Izv. od m. imena Hidájet dodavanjem našeg nast. -a za ženski rod. (V. Hidájet).

Hipok. Hída, Hítka

Hìdan,

gen. -a; vok. Hìdane; prisl. pridjev Hìdanov; muško ime (rijetko).

Hipok. od Hidájeti Váhíd (V. Hidájeti Váhíd)

Hído,

gen. -ě; (u ist. Herc. -a); vok. Hído; prisl. pridjev Hídín; (u ist. Herc. Hídov); muško ime (frekv.).

Hipok. od Hidájeti Váhíd i Vèhíd (V. Hidájeti Váhíd i Vèhíd).

Hidžára,

gen. -ě; vok. Hidžára; prisl. pridjev Hidžárín; žensko ime (rijetko).

Iz ar. hiğār = kruna; ogrlica + naš nast. -a za ženski rod.

Hífzija,

gen. -ě; vok. Hífzija; prisl. pridjev Hífzijín; muško ime (frekv.).

Iz tur. Hifzî (lično m. ime) + naš nastavak -ja. Etim. od ar. korijena ḥfz = čuvati; naučiti napamet.

Hipok. Hífzo

Modif. *Hìmzija, *Hìvzija

Hífzo,

gen. -ě; (u ist. Herc. -a); vok. Hífzo; prisl. pridjev Hífzín; (u ist. Herc. Hífzov); muško ime (frekv.).

Hipok. od Hífzija (V. Hífzija)

Hika,

gen. -ě; vok. Hika; prís. pridjev HíkIn; žensko ime (manje frekv.).

Hipok. od Híkmeta (V. Híkmeta)

Híkmet,

gen. -a; vok. Híkmete; prís. pridjev Híkmetov; muško ime (frekv.).

Iz ar. ħikmät = mudrost; znanje; filozofija; istinitost; pravilnost.

Hipok. Híko

Híkmeta,

gen. -ě; vok. Híkmeta; prís. pridjev HíkmetIn; žensko ime (frekv.).

Izv. od m. imena Híkmet dodavanjem našeg nast. -a za ženski rod. (V. Híkmet)

Hipok. Híka.

Híko,

gen. -ě; (u ist. Herc. -a); vok. Híko; prís. pridjev HíkIn; (u ist. Herc. Híkov); muško ime (manje frekv.).

Hipok. od Híkmet (V. Híkmet)

Hílma,

gen. -ě; vok. Hílma; prís. pridjev HílmiIn; muško ime (c. Herc.) (manje frekv.).

Hipok. od Hílmiija (V. Hílmiija)

Hílmica,

gen. -ě; vok. Hílmica, Hílmice; prís. pridjev HílmičIn, (HílmicIn); muško ime (rijetko).

Hipok. od Hílmiija (V. Hílmiija)

Hílmiija,

gen. -ě; vok. Hílmiija; prís. pridjev HílmiijIn; muško ime (frekv.).

Iz tur. Hílmī (lično m. ime) + naš nastavak -ja; od ar. ħilm = blagost, dobroćudnost.

Hipok. Hílma, Hílmó

Hílmó,

gen. -ě; (u ist. Herc. -a); vok. Hílmó; prís. pridjev HílmIn (u ist. Herc. Hílmov); muško ime (frekv.).

Hipok. od Hílmiija (V. Hílmiija)

Híma,

gen. -ē; vok. Hímo; prisl. pridjev Hímīn; žensko ime (rijetko).

Hipok. od Ra híma (V. Ra híma)

Hímka,

gen. -ē; vok. Hímka, Hímko; prisl. pridjev Hímkīn; žensko ime (rijetko).

Hipok. od Ra híma (V. Ra híma).

*Hímzija,

gen. -ē; vok. Hímzija; prisl. pridjev Hímzijīn; muško ime (frekv.).

Modif. od Hífzija (V. Hífzija)

Hipok. Hímzo

Hímzo.

gen. -ē; (u ist. Herc. -a); vok. Hímzo; prisl. pridjev Hímzīn; (u ist. Herc. Hímzov); muško ime (frekv.).

Hipok. od *Hímzija (< Hífzija). (V. Hífzija)

Hišām,

gen. -áma; vok. Hišāme (u B. kr. i Hišāmu); prisl. pridjev Hišāmōv); muško ime (manje frekv.).

Iz ar. hišām = darežljivost

Hítka,

gen. -ē; vok. Hítka, Hítko; prisl. pridjev Hítkīn; žensko ime (rijetko).

Hipok. od Hidájeta i Tevhída (V. Hidájeta i Tevhída)

*Hívzija,

gen. -ē; vok. Hívzija; prisl. pridjev Hívzijīn; muško ime (frekv.).

Modif. od Hífzija (V. Hífzija)

Hipok. Hívzo

Hívzo,

gen. -ē; (u ist. Herc. -a); vok. Hívzo; prisl. pridjev Hívzīn; (u ist. Herc. Hívzov); muško ime (frekv.).

Hipok. od *Hívzija (< Hífzija). (V. Hífzija)

Hízra,

gen. -ē; vok. Hízra; prisl. pridjev Hízrīn; žensko ime (rijetko).

Iz ar. ḥiḍrā = svježa; zelena; mlada.

*Hrùstan,

gen. -a; vok. Hrùstane; prisl. pridjev Hrùstanov; muško ime (manje frekv.).

Modif. od Rùstem (V. Rùstem)

Hipok. Hrústo

*Hrùstem,

gen. -a; vok. Hrùsteme; prisl. pridjev Hrùstemov; muško ime (manje frekv.).

Modif. od Rùstem (V. Rùstem)

Hipok. Hrústo

Hrústo,

gen. -ê; (u ist. Herc. -a); vok. Hrústo; (u B. kr. Hrúste, gen. -ê; vok. Hrúste); prisl. pridjev Hrústin (u ist. Herc. Hrústo v); muško ime (frekv.).

Hipok. od *Hrùstani *Hrùstem (V. Rùstem)

*Hućúmeta,

gen. -ê; vok. Hućúmeta; prisl. pridjev Hućúmetin; žensko ime (rijetko).

Modif. od ar. ħukūmāt = vlada; vlast; država; uprava + naš nast. -a za ženski rod.

Húdo,

gen. -ê; (u ist. Herc. -a); vok. Húdo; prisl. pridjev Húdin; (u ist. Herc. Húdo v); muško ime (manje frekv.).

Hipok. od Sabahúdin (V. Sabahúdin)

Hùjdur,

gen. -a; vok. Hùjdure; prisl. pridjev Hùjdurov; muško ime (rijetko).

Etimologija nejasna.

Hulúsija,

gen. -ê; vok. Hulúsija; prisl. pridjev Hulúsijin; muško ime (manje frekv.).

Iz ar. ħulūš = iskrenost; otvorenost; srdačnost + ar. adj. sufixs -iyy + naš nastavak -a.

Húne,

gen. -ê; vok. Húne; prisl. pridjev Húnin; muško ime (B. kr.) (rijetko).

Hipok. od Hùsnija (V. Hùsnija)

Hùrem,

gen. -a; vok. Hùreme; prisv. pridjev Hùremov; muško ime (manje frekv.).

< tur. Hurrem (lično m. ime), od perz. ħurrem = veseo; raspoložen; radostan; zadovoljan.

Hùrema,

gen. -ê; vok. Hùrema; prisv. pridjev Hùremîñ; žensko ime (rijetko).

Izv. od m. imena Hùrem dodavanjem našeg nast. -a za ženski rod.

Hùrija,

gen. -ê; vok. Hùrija; prisv. pridjev Hùrijîñ; žensko ime (frekv.).

Iz ar. ħūriyyä = lijepa rajska djevica; crnooka djevojka.

Hipok. Hûrka

Hurljeta,

gen. -ê; vok. Hurljeta; prisv. pridjev Hurljetîñ; žensko ime (rijetko).

Iz ar. ħurriyyät = sloboda; nezavisnost + naš nast. -a za ženski rod.

Hipok. Hûrka

Hûrka,

gen. -ê; vok. Hûrko; prisv. pridjev Hûrkîñ; žensko ime (rijetko).

Hipok. od Hùrija i Hurljeta (V. Hùrija i Hurljeta).

Húrma,

gen. -ê; vok. Hûrmo; prisv. pridjev Hûrmîñ; žensko ime (rijetko).

Hipok. od Hûrmeta (V. Hûrmeta)

Hûrmeta,

gen. -ê; vok. Hûrmeta; prisv. pridjev Hûrmetîñ; žensko ime (rijetko).

Iz ar. ħurmät = svetinja; nepovredivost; poštovanje; čednost; gospođa; dama + naš nast. -a za ženski rod.

Hipok. Hûrma

Hûrmija,

gen. -ê; vok. Hûrmija; prisv. pridjev Hûrmijîñ; žensko ime (rijetko).

Izv. od hipok. Húrma (< Hùrmeta) dodavanjem na osnovu našeg nast. -ija. (V. Hùrmeta)

Hùršid,

gen. -a; vok. Hùršide; prisl. pridjev Hùršidov; muško ime (rijetko).

< tur. Hürşid (lično m. ime), od perz. ħūršīd = sunce.
Modif. *Rùšīd

Hûsa,

gen. -ê; vok. Hûsa; prisl. pridjev Hûsīn; muško ime (c. Herc.) (frekv.).

Hipok. od Husèin (V. Husèin)

Hûsaga,

gen. -ê; vok. Husaga; prisl. pridjev Hûsagīn; muško ime (manje frekv.).

Složeno ime od hipok. Húso (< Hesèin) i aga. (V. Husèin i Agan)

*Husamèdīn,

gen. -ína; vok. Husamèdīne; prisl. pridjev Husamèdīnov; muško ime (rijetko).

Modif. od Husamùdīn (V. Husamùdīn)

Husamùdīn,

gen. -ína; vok. Husamùdīne; prisl. pridjev Husamùdīnov; muško ime (rijetko).

Složeno ime od ar. ħusām = oštar mač i ar. āddīn = vjera.

Značenje = mač vjere.

Modif. *Husamèdīn

Husèin,

gen. -a; vok. Husèine; prisl. pridjev Husèinov; muško ime (frekv.).

< tur. Hüseyin < ar. Ĥusāyn (lično m. ime) = ljepuškast; polijep.

Hipok. i hipok. derivati: Hûsa, Hûselja, Hûsica, Hûsika, Hûska, Hûsko, Húso.

Hûselja,

gen. -ê; vok. Hûselja; prisl. pridjev Hûseljīn; muško ime (rijetko).

Izv. od hipok. Húso (< Husèin) dodavanjem na osnovu našeg nast. -elja. (V. Husèin).

Hûsica,

gen. -ê; vok. Hûsica, Hûsice; prisl. pridjev Hûsičîn; muško ime (rijetko).

Izv. od hipok. Hûso (< Husèin) dodavanjem na osnovu našeg nast. -ica. (V. Husèin).

Hûsika,

gen. -ê; vok. Hûsika; prisl. pridjev Hûsikîn; muško ime (rijetko).

Izv. od hipok. Hûso (< Husèin) dodavanjem na osnovu našeg nast. -ika. (V. Husèin).

Hûska,

gen. -ê; vok. Hûska; prisl. pridjev Hûskîn; muško ime (manje frekv.).

Izv. od hipok. Hûso (< Husèin) dodavanjem na osnovu našeg nast. -ka. (V. Husèin)

Hûsko,

gen. -a, ê; vok. Hûsko; prisl. pridjev Hûskov, Hûskîn; muško ime (rijetko).

Izv. od hipok. Hûso (< Husèin) dodavanjem na osnovu našeg nast. -ko. (V. Husèin)

Hûsna,

gen. -ê; vok. Hûsna; prisl. pridjev Hûsnîn; muško ime (c. Herc.) (manje frekv.).

Hipok. od Hûsnija (V. Hûsnija)

Hûsnija,

gen. -ê; vok. Hûsnija; prisl. pridjev Hûsnijîn; muško ime (frekv.).

< tur. Hûsnî (lično m. ime). od ar. ħusn = ljepota; izvršnost; dobrota + ar. adj. sufiks -iyy + naš nastavak -a.

Hipok. Hûsna, Hûsno, Hûne

Hûsnija,

gen. -ê; vok. Hûsnija, Hûsnijo; prisl. pridjev Hûsnijîn; žensko ime (manje frekv.).

Iz ar. ħusniyyä = lijepa; krasna; dobra.

Hûsno,

gen. -ê; (u ist. Herc. -a); vok. Hûsno; prisl. pridjev Hûsnîn (u ist. Herc. Hûsnov); muško ime (rijetko).

Hipok. od Hûsnija (V. Hûsnija)

Húso,

gen. -ě; (u ist. Herc. -a); vok. Húso; prisl. pridjev Húsin;
(u ist. Herc. Húsov); muško ime (frekv.).
Hipok. od Husèin (V. Husèin).

*Hùsref,

gen. -a; vok. Hùsrefe; prisl. pridjev Hùsrefov; muško
ime (frekv.).
Modif. od Hùsrev (V. Hùsrev)

*Hùsrefa,

gen. -ě; vok. Hùsrefa; prisl. pridjev Hùsrefin; žensko
ime (rijetko).
Izv. od m. imena *Hùsref dodavanjem našeg nast. -a za žen-
ski rod. (V. Hùsrev).

Hùsrev,

gen. -a; vok. Hùsreve; prisl. pridjev Hùsrevov; muško
ime (frekv.).
< tur. Husrev (lično m. ime), od perz. ħusrew = car;
kralj; monarh; vladar.
Husrev-beg (Gazi) je bio bosanski sandžak-beg od 1530. do
1541. g. i stekao je velike zasluge za razvitak Sarajeva. (V. uz
ime Gazija).
Modif. *Husref

Hútko,

gen. -ě; (u ist. Herc. -a); vok. Hútko; prisl. pridjev Hútkin
(u ist. Herc. Hútkov); muško ime (rijetko).
Hipok. od Sabahúdin (V. Sabahúdin)

Huzéjfa,

gen. -ě; vok. Huzéjfa; prisl. pridjev Huzéjfin; žensko
ime (rijetko).
Iz ar. Ĥudäyfa = vl. muško ime čiji je prijevod teško sa
sigurnošću utvrditi. Zbog svoga oblika u nas je postalo žensko
ime.
Modif. *Uzéjfa i *Zéjfa
Hipok. Zéjfa

Huzéjma,

gen. -ě; vok. Huzéjma; prisl. pridjev Huzéjmin; žensko
ime (rijetko).
Iz ar. Ĥuzäymä(t) = vl. žensko ime u demin. obliku, čije
je značenje teško sa sigurnošću utvrditi.

I

*Ibiš,

gen. -a; vok. Ibiše, Ibišu; prisv. pridjev Ibišov, Ibišev; muško ime (rijetko).

Hipok. modif. od Ibráhim i Ibrišim (V. Ibráhim i Ibrišim).

Hilok. Bišo

Ibiša,

gen. -ě; vok. Ibiša, Ibišo; prisv. pridjev Ibišin; žensko ime (rijetko).

Izv. od m. imena *Ibiš dodavanjem našeg nast. -a za ženski rod. (V. *Ibiš)

İbra,

gen. -ě; vok. İbra; prisv. pridjev İbrin; muško ime (c. Herc.) (frekv.).

Hipok. od Ibráhim (V. Ibráhim)

Ibráhim,

gen. -a; vok. Ibráhime; prisv. pridjev Ibráhimov; muško ime (frekv.).

< tur. Ibrahim < ar. Ibrāhīm (lično m. ime) < st. hebr. Abraham = otac naroda; otac mnoštva.

Hipok. i hipok. derivati: Ibiš, İbra, İbraka, İbrān, İbrica, Ibriš, İbrç, Brājče, Bráho, Bràjkan, Brájko.

Ibrahim (Abraham) je ime vjerovjesnika koji se vrlo često spominje i u Bibliji i u Kur'anu. Smatra se duhovnim pretkom islama i osnivačem Kabe. Ibrahim je bilo ime i jednom Muhamedovom sinu, kojeg mu je rodila žena Marija, hrišćanka. Umro je vrlo mlad i Muhamed je gorko oplakao njegovu smrt.

Ībraka,

gen. -ē; vok. Ībraka; prisl. pridjev Ībrakīn; muško ime (rijetko).

Izv. od hipok. ĩbro (< Ibráhim) dodavanjem na osnovu našeg nast. -aka. (V. Ibráhim).

Ībrān,

gen. -a; vok. Ībrāne; prisl. pridjev Ībrānov; muško ime (rijetko).

Izv. od hipok. ĩbro (< Ibráhim) dodavanjem na osnovu našeg nast. -an. (V. Ibráhim)

Ībrica,

gen. -ē; vok. Ībrica, Ībrice; prisl. pridjev Ībričīn; muško ime (manje frekv.).

Izv. od hipok. ĩbro (< Ibráhim) dodavanjem na osnovu našeg nast. -ica. (V. Ibráhim).

Ībriš,

gen. -a; vok. ĩbriše, ĩbrišu; prisl. pridjev ĩbrišov; ĩbrišev; muško ime (rijetko).

Izv. od hipok. ĩbro (< Ibráhim) dodavanjem na osnovu našeg nast. -iš, (V. Ibráhim), ili je skr. od ĩbrīšim. (V. ĩbrīšim)

Ībriša,

gen. -ē; vok. ĩbriša; prisl. pridjev ĩbrišīn; žensko ime (rijetko).

Izv. od m. imena ĩbriš dodavanjem na osnovu našeg nast. -a za ženski rod, ili je hipok. od ženskog imena ĩbrīšima (V. ĩbriši i ĩbrīšima).

ĩbrīšim,

gen. -a; vok. ĩbrīšime; prisl. pridjev ĩbrīšimov; muško ime (rijetko).

Iz tur. ĩbrīšim < perz. ebrīšum = svilen konac; svilena pređa; svila.

Hipok. i hipok. modifikacije: *Brīšim, Brīšo, *ĩbiš.

Skr. ĩbriš.

ĩbrīšima,

gen. -ē; vok. ĩbrīšima; prisl. pridjev ĩbrīšmīn; žensko ime (rijetko).

Izv. od m. imena ĩbrīšim dodavanjem našeg nast. -a za ženski rod. (V. ĩbrīšim).

Hipok. Ibriša
Modif. *Brlišima

Ibro,

gen. -ē; (u ist. Herc. -a); vok. Ībro; prisv. pridjev Ibrīn;
(u ist. Herc. Ibrov); muško ime (frekv.).
Hipok. od Ibráhim (V. Ibráhim)

Ibruša,

gen. -ē; vok. Ibruša, Ibrušo; prisv. pridjev Ibrušin; žen-
sko ime (rijetko).
Izv. od m. imena Ibro dodavanjem na osnovu našeg nast.
-uša. (V. Ibro i Ibráhim).

*Icrām,

gen. -áma; vok. Īcrāme; prisv. pridjev Icrámov; muško
ime (rijetko).
Modif. od ar. ikrām = poštivanje; počast; lijep doček.

Idrīs, (*Idrīz),

gen. -ísa; vok. Īdrīse; (u B. kr. i Īdrīsu); prisv. pridjev
Idrīsov; muško ime (frekv.).
< tur. Idrīs < ar. Idrīs = (lično m. ime). Etimologija
nejasna.
Idrīs je ime jednog vjerovjesnika koji se spominje u Kúr'anu.
To je ista ličnost poznata u Bibliji kao Enoh, Henóh. Iako
etimologija ovoga imena nije sigurno utvrđena, po mišljenju
nekih ime Idrīs potječe od ar. glagola dārāsā = učiti, prou-
čavati, studirati, pa je prema legendi Enoh tako prozvan zbog
posebnog nastojanja da »izučava božiju riječ«. Bez sigurnijih
dokaza to zasada može biti samo pretpostavka.

*Idrīz,

gen. -íza; vok. Īdrīze; (u B. kr. i Īdrīzu); prisv. pridjev
Idrīzov; muško ime (frekv.).
Modif. od Idrīs (V. Idrīs)

Idžlála,

gen. -ē; vok. Idžlála; prisv. pridjev Idžlálīn; žensko ime
(rijetko).
Iz ar. iğlāl = počast; poštovanje; veličanje; uzdizanje + naš
nast. -a za ženski rod.
Hipok. Lála

Ifa,

gen. -ē; vok. Īfo; prisv. pridjev Ifīn; žensko ime (rijetko).
Hipok. od Ifeta (V. Ifeta)

Ifákata,

gen. -ē; vok. Ifákata; prisl. pridjev Ifákatin; žensko ime (rijetko).

Iz ar. ifāqat = ozdavljenje; oporavak; buđenje; osvješćenje + naš nast. -a za ženski rod.

Modif. *Fáketa

Ifet,

gen. -a; vok. Ifete; prisl. pridjev Ifetov; muško ime (frekv.).

Iz ar. 'iffāt = nevinost; čednost; moralna čistoća; poštenje.

Ifeta,

gen. -ē; vok. Ifeta; prisl. pridjev Ifetin; žensko ime (frekv.).

< tur. Iffet (lično ž. ime), od ar. 'iffāt = nevinost; čednost; moralna čistoća; poštenje + naš nast. -a za ženski rod.

Hipok. Ifa, Ifetica, Ifka

Ifetica,

gen. -ē; vok. Ifetice; prisl. pridjev Ifetičin; žensko ime (rijetko).

Hipok. od Ifeta (V. Ifeta)

Ifka,

gen. -ē; vok. Ifko; prisl. pridjev Ifkin; žensko ime (rijetko).

Hipok. od Ifeta (V. Ifeta)

Igbāl,

gen. -ála; vok. Igbāle; prisl. pridjev Igbálov; muško ime (manje frekv.).

Iz ar. iqbāl = sreća; uspjeh; napredak.

Igbála,

gen. -ē; vok. Igbála; prisl. pridjev Igbálin; žensko ime (manje frekv.).

Iz ar. iqbāl = sreća; uspjeh; napredak + naš nast. -a za ženski rod.

Ihsān,

gen. -ána; vok. Ihsāne; (u B. kr. i Ihsānu); prisl. pridjev Ihsánov; muško ime (manje frekv.).

Iz ar. ihsān = dobročinstvo; dobro djelo; milosrđe.

Hipok. Ihsa, Iso

Modif. *Ishān

Ihsána,

gen. -ē; vok. Ihsána; prisl. pridjev Ihsánin; žensko ime (rijetko).

Iz ar. *iḥsān* = dobročinstvo; dobro djelo; milosrđe + naš
nast. -a za ženski rod.
Hipok. *Sána*

Ihsija,

gen. -ē; vok. *Ihsija*; prisl. pridjev *Ihsijīn*; žensko ime
(rijetko).
Izv. od hipok. *Ihso* (< *iḥsān*) dodavanjem na osnovu našeg
nast. -ija. (V. *iḥsān*).

Ihso,

gen. -ē; (u ist. Herc. -a); vok. *Īhso*; prisl. pridjev *Ihsīn*;
(u ist. Herc. *Ihsov*); muško ime (rijetko).
Hipok. od *iḥsān* (V. *iḥsān*)

Īlda,

gen. -ē; vok. *Īlda*; prisl. pridjev *Īldīn*; žensko ime (manje
frekv.).
Hipok. od **Īlduza* (V. **Īlduza* i *Īlduza*)

*Īlduza,

gen. -ē; vok. *Īlduza*, *Īlduzo*; prisl. pridjev *Īlduzīn*; žensko
ime (frekv.).
Modif. od *Īlduza* (V. *Īlduza*)
Hipok. *Īlda*

Īlfa,

gen. -ē; vok. *Īlfo*; prisl. pridjev *Īlfīn*; žensko ime (rijetko).
Hipok. od *Īlfeta* (V. *Īlfeta*)

Īlfet,

gen. -a; vok. *Īlfete*; prisl. pridjev *Īlfetov*; muško ime (rijetko).
Od ž. imena *Īlfeta* odbačen nast. -a za ženski rod.
(V. *Īlfeta*)

Īlfeta,

gen. -ē; vok. *Īlfeta*; prisl. pridjev *Īlfetīn*; žensko ime
(rijetko).
Iz ar. *ilfāt* = drugarica; prijateljica; bliska; prisna + naš
nast. -a za ženski rod.
Hipok. *Īlfa*

Ilhāmija,

gen. -ē; vok. *Ilhāmija*; prisl. pridjev *Ilhāmijīn*; muško
ime (manje frekv.).

Iz ar. *ilhām* = nadahnuće; inspiracija + ar. adj. sufiks *-iyy*
+ naš nast. *-a*.

*Ilhān,

gen. *-ána*; vok. *Īlhāne*; prisl. pridjev *Ilhānov*; muško ime (rijetko).

Modif. od ar. *ilhām* = nadahnuće; inspiracija.

*Ilhāna,

gen. *-ē*; vok. *Ilhāna*; prisl. pridjev *Ilhānīn*; žensko ime (rijetko).

Izv. od m. imena **Ilhān* dodavanjem našeg nast. *-a* za ženski rod. (V. **Ilhān*).

Hipok. *Hāna*, *Ilka*

*Iljās, (*Iljāz),

gen. *-ása*; vok. *Īlijāse*, *Īlijāsu*; prisl. pridjev *Ilijásov*; *Īlijās*, gen. *-a*; vok. *Īlijāse*, *Īlijāsu*; prisl. pridjev *Ilijásov*; muško ime (manje frekv.).

Modif. od *Īljās* (čitaj *Илјас*). (V. *Īljās*)

*Iljāz,

gen. *-áza*; vok. *Īlijāze*, *Īlijāzu*; prisl. pridjev *Ilijázov*; *Īlijāz*, gen. *-a*; vok. *Īlijāze*, *Īlijāzu*; prisl. pridjev *Ilijázov*; muško ime (manje frekv.).

Modif. od *Īljās* (čitaj *Илјас*). (V. *Īljās*)

Iljās (čit. Илјас),

gen. *-ása*; vok. *Īljāse*, (u B. kr. i *Īljāsu*); prisl. pridjev *Iljásov*; muško ime. (manje frekv.).

< tur. *Ilyas* < ar. *Īlyās* (lično m. ime) < st. hebr. *Eli-Jahu* = moj bog je Jehova.

Iljas je u Kur'anu ime jednog vjerovjesnika, a u Bibliji to je *Elijas* (*Ilija*). Vjerovatno je arapski oblik *Iljas* nastao posredstvom grč. *Elijas*, a ne direktno iz st. hebr. *Eli-Jahu*.

Modif. **Iljās*, **Iljāz*.

Ilka,

gen. *-ē*; vok. *Īlko*; prisl. pridjev *Īlkīn*; žensko ime (rijetko).

Hipok. od *Ilhāna* (V. *Ilhāna*).

Imadūdīn,

gen. *-ina*; vok. *Imadūdīne*; prisl. pridjev *Imadudínov*; muško ime (rijetko).

Složeno ime od ar. *‘imād* = stub; oslonac; pouzdanje i ar. *āddīn* = vjera. Značenje = stub, oslonac vjere.

*Imšir,

gen. -a; vok. Imšire; prisv. pridjev Imširov; muško ime (frekv.).

Modif. od perz. hemšire = brat po mlijeku.

Irfa,

gen. -ē; vok. Īrfo; prisv. pridjev Īrfīn; žensko ime (rijetko).
Hipok. od Īrfána (V. Īrfána)

Īrfan,

gen. -ána; vok. Īrfāne (u B. kr. i Īrfānu); prisv. pridjev Īrfānov; muško ime (frekv.).

< tur. Īrfān < ar. Īrfān (lično m. ime) = poznavalac; raspoznavalac; poznavanje; saznanje.

Hipok. Īrfo

Īrfána,

gen. -ē; vok. Īrfána; prisv. pridjev Īrfānīn; žensko ime (manje frekv.).

Izv. od m. imena Īrfān dodavanjem našeg nast. -a za ženski rod. (V. Īrfān)

Hipok. Īrfa, Īrfānka

Īrfānka,

gen. -ē; vok. Īrfānka, Īrfānko; prisv. pridjev Īrfānkīn; žensko ime (rijetko).

Hipok. od Īrfána (V. Īrfána)

Īrfo,

gen. -ē; (u ist. Herc. -a); vok. Īrfo; prisv. pridjev Īrfīn; (u ist. Herc. Īrfov); muško ime (rijetko).

Hipok. od Īrfān (V. Īrfān)

Īrhān,

gen. -ána; vok. Īrhāne; prisv. pridjev Īrhānov; muško ime (rijetko).

Etimologija nejasna.

Īrhána,

gen. -ē; vok. Īrhána; prisv. pridjev Īrhānīn; žensko ime (rijetko).

Izv. od m. imena Īrhān dodavanjem našeg nast. -a za ženski rod. (V. Īrhān).

Īršād,

gen. -áda; vok. Īršāde; prisv. pridjev Īršádov; muško ime (rijetko).

Iz ar. iršād = upućivanje na pravi put; pouka; savjet.

Isām,

gen. -áma; vok. Īsāme; prív. pridjev Isámov; muško ime (rijetko).

1) Iz ar. 'iṣām = oslonac; drška.

2) Skr. od Isamūdīn (V. Isamūdīn)

Isáma,

gen. -ē; vok. Isáma; prív. pridjev Isámīn; žensko ime (rijetko).

Izv. od m. imena Isām dodavanjem našeg nast. -a za ženski rod. (V. Isām i Isamūdīn).

Isamūdīn,

gen. -ína; vok. Isamūdīne; prív. pridjev Isamudínov; muško ime (rijetko).

< ar. 'Iṣāmūdīn (lično m. ime), složeno ime od ar. 'iṣām = oslonac; drška i ar. āddīn = vjera. Značenje = oslonac vjere.

Skr. Isām

Isfendijār,

gen. -ára; vok. Īsfendijāru; Īsfendijāre; prív. pridjev Isfendijárov; Isfendijār, gen. -a; vok. Isfendijāre, Isfendijāru; prív. pridjev Isfendijárov; muško ime (rijetko).

Iz perz. Isfendiyār = ime najvećeg perzijskog junaka uz Rustema.

Ime Isfendijar teško je objasniti na osnovu savremenog perzijskog jezika, ali je Alim Gafurov našao njegovu etimologiju i značenje u starim oblicima toga imena. Prema njegovu tvrdnju to je ime nekada imalo oblik Spentodata, gdje spend (spand) znači »svetost, božanstvo«, a data je istog korijena i značenja kao i slavenski gl. dati. Kasnije se oblik Spentodata (Spendodata) fonetskim procesima uprostio u Spendat i Spendjat. U kontaminaciji s imenima koja se završavaju na -jār (Bahtijar, Šehrijar i sl.) taj se oblik pretvorio u Spendijar, a kasnije pod utjecajem arapske fonetike došlo je do oblika Isfendijar. Dakle, to ime doslovno znači: »onaj koga je dala svetost, božanstvo; bogomdani«.

Ishāk,

gen. -áka; vok. Ishāk, Īshāku; prív. pridjev Ishákov; muško ime (frekv.).

< tur. Ishāk < ar. Ishāq (lično m. ime) < st. hebr. ishāk = on će se smijati; nasmijan.

Hipok. Iskán, Ísko, Íso

*İshān,

gen. -āna; vok. İshāne; prisv. pridjev İshānov; muško ime (rijetko).

Modif. od İhsān (V. İhsān)

Hipok. İso

İska,

gen. -ē; vok. İsko; prisv. pridjev İskīn; žensko ime (rijetko)

Hipok. od İzeta (V. İzeta)

İskan,

gen. -a; vok. İskane; prisv. pridjev İskanov; muško ime (rijetko).

Hipok. od İshāk i İzet (V. İshāk i İzet).

İsko,

gen. -ē; (u ist. Herc. -a); vok. İsko; prisv. pridjev İskīn; (u ist. Herc. İskov); muško ime (rijetko).

Hipok. od İshāk i İzet (V. İshāk i İzet).

İslām,

gen. -āma; vok. İslāme; prisv. pridjev Islāmov; muško ime (frekv.).

Iz ar. islām = naziv muslimanske religije, a doslovno znači »predanost (bogu)«.

İsma,

gen. -ē; vok. İsma; prisv. pridjev İsmīn; muško ime (c. Herc.) (manje frekv.).

Hipok. od İsmet (V. İsmet)

İsma,

gen. -ē; vok. İsmo; prisv. pridjev İsmīn; žensko ime (manje frekv.).

Hipok. od İsmeta (V. İsmeta)

İsmāil,

gen. -a; vok. İsmāile; prisv. pridjev İsmāilov; muško ime (manje frekv.).

< tur. İsmail < ar. İsmā'il = lično m. ime jednog vjero-
vjesnika, sina Ibrahimova (Abrahama), < st. hebr. İsmā'el
(Samuel) = bog sluša; bog čuje; bog je uslišao.

Modif. *S mā il

Hipok. Smājō

İsmet,

gen. -a; vok. İsmete; prisl. pridjev İsmetov; muško ime (frekv.).

< tur. İsmet (lično m. ime), od ar. 'İsmät = čuvanje, zaštita; bezgrešnost; nevinost; poštenje; vrlina.

Hipok. İsmā, İsmo

İsmeta,

gen. -ê; vok. İsmeta; prisl. pridjev İsmetîn; žensko ime (frekv.).

Izvedeno od m. imena İsmet dodavanjem našeg nast. -a za ženski rod. (V. İsmet)

Hipok. İsmā, İsmija

İsmihāna,

gen. -ê; vok. İsmihāno, İsmihāna; prisl. pridjev İsmihānîn; žensko ime (rijetko).

Složeno ime od hipok. İsmā i hipok. Hāna. (V. İsmā i Hāna)

İsmija,

gen. -ê; vok. İsmija, İsmijo; prisl. pridjev İsmijîn; žensko ime (rijetko).

Hipok. od İsmeta (V. İsmeta)

İsmo,

gen. -ê; (u ist. Herc. -a); vok. Îsmo; prisl. pridjev İsmîn; (u ist. Herc. İsmov); muško ime (rijetko).

Hipok. od İsmet (V. İsmet)

*İso,

gen. -ê; (u ist. Herc. -a); vok. Îso; prisl. pridjev İsîn; (u ist. Herc. İsov); muško ime (manje frekv.).

Modif. od ar. 'İsā = lično ime jednog vjerovjesnika. To je u Bibliji Isus < od grč. oblika st. hebr. riječi Jehošuah = Bog (Jahve) je pomogao; Jahve je spasio.

İso,

gen. -ê; (u ist. Herc. -a); vok. Îso; prisl. pridjev İsîn; (u ist. Herc. İsov); muško ime (rijetko).

Hipok. od İhsān, İshāk, *İshān (V. İhsān, İshāk i *İshān).

*İša,

gen. -ê; vok. İša; prisl. pridjev İsîn; žensko ime (manje frekv.).

Modif. od Aİša (V. Aİša).

Išija,

gen. -ě; vok. Išijā; prisl. pridjev Išijīn; žensko ime (rijetko).

Hipok. od Aíša (V. Aíša)

Iška,

gen. -ě; vok. Iška; prisl. pridjev Iškīn; žensko ime (rijetko).

Hipok. od Aíša (V. Aíša).

Išuna,

gen. -ě; vok. Išuna; prisl. pridjev Išunīn; žensko ime (rijetko).

Hipok. od Aíša (V. Aíša).

Iza,

gen. -ě; vok. Iza; prisl. pridjev Izīn; muško ime (č. Herc.) (manje frekv.).

Hipok. od Izet (V. Izet)

Iza,

gen. -ě; vok. Ízo; prisl. pridjev Izīn; (u C. kr. Ízo, gen. -ě; vok. Ízo; prisl. pridjev Izīn); žensko ime (frekv.).

Hipok. od Izeta, Izudína, Izùdínka (V. Izeta, Izudína, Izùdínka)

*Izèdīn,

gen. -ína; vok. İzédīne; prisl. pridjev Izedínov; muško ime (rijetko).

Modif. od Izùdīn (V. Izùdīn)

Izet,

gen. -a; vok. Izete; prisl. pridjev Izetov; muško ime (frekv.). < tur. Izzet (lično m. ime), od ar. 'izzät = moć; sila; čast; slava; dostojanstvo; ponos.

Hipok. I sk an, I sk o, I za, Ízo.

Izeta,

gen. -ě; vok. Izeta; prisl. pridjev Izetīn; žensko ime (frekv.).

Iz ar. 'izzät = moć; sila; čast; slava; dostojanstvo; ponos + naš nast. -a za ženski rod.

Hipok. I sk a, I za

Ízo,

gen. -ě; (u ist. Herc. -a); vok. Ízo; prisl. pridjev Izīn; (u ist. Herc. Ízo v); muško ime (frekv.).

Hipok. od Izet i Izùdīn (V. Izet i Izùdīn).

Izùdīn,

gen. -ína; vok. Īzudīne (u B. kr. i Īzudīnu); prisl. pridjev Izudīnov; muško ime (frekv.).

Složeno ime od ar. 'izz = snaga; slava; ugled i ar. äddīn = vjera. Značenje = snaga, slava, ugled vjere.

Hipok. Dīno, Īzo

Modif. *Īzèdīn

Izudīna,

gen. -ē; vok. Izudīna; prisl. pridjev Izudīnīn; žensko ime (manje frekv.).

Izv. od m. imena Izùdīn dodavanjem našeg nast. -a za ženski rod. (V. Izùdīn).

Hipok. Īza

Izùdīnka,

gen. -ē; vok. Izùdīnka, Izùdīnko; prisl. pridjev Izùdīnkīn; žensko ime (rijetko).

Izv. od m. imena Izùdīn dodavanjem našeg nast. -ka za ženski rod. (V. Izùdīn)

Hipok. Īza.

J

*Jàhija,

gen. -ē; vok. Jà.hija; prisv. pridjev JàhijIn; muško ime (manje frekv.).

Modif. od J à h j ā (V. J à h j ā)

Jàhjā,

U ovakvom obliku ovo ime nema padežne promjene. Za promjenu u kosim padežima služe modif. ili hipok. oblici; (muško ime) (manje frekv.).

< tur. Ya hy ā < ar. Ya ḥ y ā = lično ime jednog vjerovjesnika, koji se spominje u Kur'anu. To je ista ličnost koja se u Bibliji zove Jovan ili Ivan Krstitelj.

Modif. *J à h i j a, *J à h j ā n, *J à h j ā t

Hipok. J á h j o, J á h o

Etimologija imena J a h j a nije sasvim jasna. Abdulah Škaljić misli da to ime potječe od ar. ḥ a y y = živ, i da prema tome J a h j a znači Ž i v i (kao npr. Živojin). Međutim, ima mišljenja da etimološko porijeklo toga imena treba tražiti u st. hebrejskom imenu J o h ā n ā n = Bog (Jahve) je milostiv, ili J e h i j a = Milost Jahve. (A. Gafurov).

*Jàhjān,

gen. -ána; vok. J ā h j ā n e; prisv. pridjev J a h j á n o v; muško ime (rijetko).

Modif. od J à h j ā (V. J à h j ā)

*Jàhjāt,

gen. -áta; vok. J ā h j ā t e; prisv. pridjev J a h j á t o v; muško ime (rijetko).

Modif. od J à h j ā (V. J à h j ā)

Jáhjo,

gen. -ě; (u ist. Herc. -a); vok. Jáhjo; prisl. pridjev Jáhjin;
(u ist. Herc. Jáhjov); muško ime (rijetko).

Hipok. od Jáhjá (V. Jáhjá)

Jáho,

gen. -ě; (u ist. Herc. -a); vok. Jáho; prisl. pridjev Jáhlin;
(u ist. Herc. Jáhov); muško ime (manje frekv.).

Hipok. od Jáhjá (V. Jáhjá)

Jákub,

gen. -a; vok. Jákube; prisl. pridjev Jákubov; muško ime
(frekv.).

< tur. Ya'kūb < ar. Ya'qūb = ime jednog vjerovjесnika
koji se spominje u Kur'anu. To je ista ličnost koja se u Bib-
liji zove Jakob (Jakov).

Ime potječe iz st. hebr. jezika (od iahagob), ali u prijevodu
toga imena ima neslaganja. Većina onomastičara misli da Ja-
kub znači »božiji sljedbenik«, »onaj koji ide za nečijim tra-
gom«, ali neki (Oleg Mandić i Günther Drosdowski) to ime pre-
vode kao: »on hvata za petu«, »onaj koji drži za petu«, jer je
Jakub (Jakob) u času rađanja držao svog starijeg brata bli-
žanca za petu, pa je tako nazvan.

Hipok. Kúb o

Jákut,

gen. -a; vok. Jákute; prisl. pridjev Jákutov; muško ime
(rijetko).

Iz perz. yāqūt < grč. hyákinthos = rubin (vrsta dragog
kamenja crvene boje).

Jakúta,

gen. -ě; vok. Jakúta; prisl. pridjev Jakútlin; žensko ime
(rijetko).

Izv. od m. imena Jákut dodavanjem našeg nast. -a za žen-
ski rod. (V. Jákut)

*Jalduza,

gen. -ě; vok. Jalduza; prisl. pridjev Jalduzlin; žensko ime
(rijetko).

Modif. od Jilduza (V. Jilduza)

Jása,

gen. -ě; vok. Jás o; prisl. pridjev Jáslin; žensko ime (rijetko).
Hipok. od Mijása (V. Mijása)

*Jásim,

gen. -a; vok. Jásime; prisv. pridjev Jásimov; muško ime (rijetko).

Modif. od Jásin (V. Jásin)

Jásin,

gen. -a; vok. Jásine; prisv. pridjev Jásinov; muško ime (rijetko).

Iz ar. Yāsīn = naziv 36. poglavlja (sure) u Kur'anu

Modif. *Jásim

Jāsmīn,

gen. -a; vok. Jāsmīne; prisv. pridjev Jāsmīnov; Jāsmīn, gen. Jāsmīna; vok. Jāsmīne; prisv. pridjev Jāsmīnov; muško ime (frekv.).

Iz perz. yāsemin = jasmin, biljka s bijelim ili žutim mirisnim cvjetovima (Jasminum officinale).

Jasmína,

gen. -ě; vok. Jasmína; prisv. pridjev Jasmínin; žensko ime (frekv.).

Izv. od m. imena Jāsmīn dodavanjem našeg nast. -a za ženski rod. (V. Jāsmīn).

Hipok. Mína

Jāsmīnka,

gen. -ě; vok. Jāsmīnka, Jāsmīnko; prisv. pridjev Jāsmīnkīn; žensko ime (frekv.).

Izv. od Jasmína dodavanjem na osnovu našeg nast. -ka. (V. Jasmína i Jāsmīn).

Hipok. Mīnka

Jāsmīnko,

gen. -a; vok. Jāsmīnko; prisv. pridjev Jāsmīnkov; muško ime (frekv.).

Izv. od Jāsmīn dodavanjem našeg nast. -ko. (V. Jāsmīn).

Jāša,

gen. -ě; vok. Jāša; prisv. pridjev Jāšin; žensko ime (rijetko).

Iz tur. yaşa! = Živo! Živjela!

Jāšar,

gen. -a; vok. Jāšare; prisv. pridjev Jāšarov; muško ime (frekv.).

Iz tur. Yaşar = vl. muško ime. Došl. tur. yaşar = on živi.

Hipok. J ā š k o

Ime J a š a r je profilaktično (zaštitno) ime, a davalo se djetetu da se zaštiti od prerane smrti i da ostane dugo u životu.

Jaško,

gen. -a; vok. J ā š k o; prisv. pridjev J ā š k o v; muško ime (manje frekv.).

Hipok. od J a š a r (V. J ā š a r).

Jáver,

gen. -a; vok. J á v e r e; prisv. pridjev J á v e r o v; muško ime (rijetko).

Iz perz. y ā w e r = pomagač; pomoćnik; ađutant.

Jávra,

gen. -ē; vok. J â v r o; prisv. pridjev J á v r ĩ n; žensko ime (rijetko).

Iz tur. y a v r u = mladunče neke lijepe životinje: janje, ptiče, pile, sokolić i sl.; sasvim malo dijete; čestito i vrijedno đaće + naš nast. -a za ženski rod.

Jáza,

gen. -ē; vok. J â z o; prisv. pridjev J á z ĩ n; žensko ime (rijetko).

Hipok. od M e j á z a (V. M e j á z a).

*Jèlduza,

gen. -ē; vok. J è l d u z a; prisv. pridjev J è l d u z ĩ n; žensko ime (rijetko).

Modif. od J ĩ l d u z a (V. J ĩ l d u z a).

Jemína,

gen. -ē; vok. J e m í n a; prisv. pridjev J e m í n ĩ n; žensko ime (rijetko).

Iz ar. y ä m ĩ n ä = sretna; vjerna; sigurna; napredna.

Jèzīd,

gen. -ī d a; vok. J è z ĩ d e; prisv. pridjev J e z ĩ d o v; muško ime (rijetko).

Iz ar. y ä z ĩ d = ime okrutnog arapskog vladara iz dinastije Umejida. Vladao je od 680. do 683. g. Svoju okrutnost pokazao je osobito prema Muhamedovu unuku Huseinu, koji je junački poginuo u historijskoj bici na Kerbeli 10. X 680. g. Kasnije je u tur. jeziku njegovo lično ime (Jezid) dobilo opće pridjevsko značenje: surov, nemilosrdan, okrutan, ljutit. Inače, u ar. jeziku y ä z ĩ d u = on se povećava; on dodaje; on premašuje.

Jilda,

gen. -ě; vok. Jilda; prisv. pridjev Jildin; žensko ime (manje frekv.).

Hipok. od Jilduza (V. Jilduza)

Jilduza,

gen. -ě; vok. Jilduza, Jilduzo; prisv. pridjev Jilduzin; žensko ime (manje frekv.)

Iz tur. Yıldız (lično ž. ime) = zvijezda; sretna zvijezda + naš nast. -a za ženski rod.

Hipok. Jilda

Modif. *Jilduza, *Jalduza, *Jelduza

Jùka,

gen. -ě; vok. Jùka; prisv. pridjev Jùkin; muško ime (rijetko)

Hipok. od Jùsuf (V. Jùsuf)

Jùkân,

gen. -a; vok. Jùkāne; prisv. pridjev Jùkānov; muško ime (rijetko).

Izv. od hipok. Jùka (< Jùsuf) dodavanjem na osnovu našeg nast. -ān. (V. Jùsuf)

Júko,

gen. -ě; (u ist. Herc. -a); vok. Júko; prisv. pridjev Júkov; muško ime (rijetko).

Hipok. od Jùsuf (V. Jùsuf).

Jùmnija,

gen. -ě; vok. Jùmnija; prisv. pridjev Jùmnijin; žensko ime (rijetko).

Iz ar. yumniyyā = sretna; puna uspjeha; napredna.

Jùnus, (*Jùnuz),

gen. -a; vok. Jùnuse; prisv. pridjev Jùnusov; muško ime (frekv.).

< tur. Yunüs < ar. Yūnus = ime jednog vjerovjesnika koji se spominje u Kur'anu, a to je u Bibliji Jona < st. hebr. Jonas = golub.

Modif. *Jùnuz

*Jùnuz,

gen. -a; vok. Jùnuze; prisv. pridjev Jùnuzov; muško ime (frekv.).

Modif. od Jùnus (V. Jùnus).

Jûsa,

gen. -ê; vok. Jûsa; prisv. pridjev Jûsîn; muško ime (c., Herc.) (frekv.).

Hipok. od Jûsuf (V. Jûsuf).

Júsko,

gen. -ê; (u ist. Herc. -a); vok. Jûsko; prisv. pridjev Júskîn (u ist. Herc. Júskov); muško ime (rijetko).

Hipok. od Jûsuf (V. Jûsuf).

Júso,

gen. -ê; (u ist. Herc. -a); vok. Jûsoj; prisv. pridjev Júsîn (u ist. Herc. Júsov); (u B. kr. Júse, gen. -ê; vok. Jûse; prisv. pridjev Júsîn); muško ime (frekv.).

Hipok. od Jûsuf (V. Jûsuf).

Jûsuf,

gen. -a; vok. Jûsufe; prisv. pridjev Jûsufov; muško ime (frekv.).

< tur. Yusuf < ar. Yusuf = ime jednog vjerovjesnika koji se spominje u Kur'anu, a to je u Bibliji Josip ili Josif (sin Jakoba, Jakova) < st. hebr. Jóhosef = neka Jahve (bog) poveća, pridoda.

Hipok.: Jûka, Jûkân, Júko, Jûsa, Júsko, Júso, Jûšče.

Jûšče;

gen. -éta; vok. Jûšče; prisv. pridjev Jûščetov; muško ime (rijetko).

Hipok. od Jûsuf (V. Jûsuf).

K

Kábil,

gen. -a; vok. Kábile; prisv. pridjev Kábilov; muško ime (rijetko).

1) Iz ar. qābil = onaj koji prima, uzima, koji dočekuje; sposoban; dostojan

2) Iz ar. Qābil (lično m. ime). Etimologija nejasna.

Po islamskoj legendarnoj priči Kabil je bio jedan od sinova Ademovih (prvog čovjeka na Zemlji), koji je ubio svog brata Habila (biblijskog Abela, Avelja) i tako izvršio prvo ubistvo u povijesti čovječanstva. Kabil je, dakle, biblijski Kain.

Kabil je u Bosni Hercegovini mnogo češće kao prezime nego ime.

Káda,

gen. -ě, vok. Kādo; prisv. pridjev Kádīn; (u C. kr. Kádo, gen. -ě; vok. Kādo; prisv. pridjev Kádīn); žensko ime (frekv.)

Hipok. od Kāduna i Zilkáda. (V. Kāduna i Zilkáda)

Kàdefa,

gen. -ě; vok. Kàdefa; prisv. pridjev Kàdefīn; žensko ime (rijetko)

Iz ar. qadāf = vitkost; tankoća + naš nast. -a za ženski rod.

Kadèma,

gen. -ě; vok. Kadèma; prisv. pridjev Kadèmīn; žensko ime (rijetko)

Izv. od ar. qadām = hrabar; odvažan; smion; srčan dodava-njem našeg nast. -a za ženski rod.

Kadèmlija,

gen. -ě; vok. Kadèmlija; prisv. pridjev Kadèmlijîn; žensko ime (rijetko).

Iz ar. qadām = hrabar; smion; odvažan + tur. suf. -li + naš nast. -ja.

Kadífa,

gen. -ě; vok. Kadífa; prisv. pridjev Kadífîn; (u B. kr. Kadífe, gen. -ě; vok. Kadífe; prisv. pridjev Kadífîn); žensko ime (rijetko).

Iz ar. qaṭīfā = baršun; samt; pliš; kadifa.

Kadífana,

gen. -ě; vok. Kadífana; prisv. pridjev Kadífanîn; žensko ime (rijetko).

Izv. od Kadífa dodavanjem na osnovu našeg nast. -ana, (V. Kadífa).

Kàdija,

gen. -ě; vok. Kàdija; prisv. pridjev Kàdijîn; muško ime (rijetko).

Iz ar. qāḍi(n) i āl-qāḍi = sudac, sudija + naš nast. -ja.

Kadíma,

gen. -ě; vok. Kadíma; prisv. pridjev Kadímîn; žensko ime (rijetko).

Iz ar. qadīmā = starā; drvena; klasična; antička.

Kádir,

gen. -a; vok. Kádire; prisv. pridjev Kádirov; muško ime (frekv.).

Iz ar. qādir = moćan; sposoban; silan.

Kádir je, u stvari, samo drugi dio složenog imena Abdul-kádir (V. Abdulkádir).

Kadíra,

gen. -ě; vok. Kadíra; prisv. pridjev Kadírîn; (u B. kr. i C. kr. Kadíre, gen. -ě; vok. Kadíre; prisv. pridjev Kadírîn); žensko ime (frekv.).

< tur. Kadíre (lično ž. ime), od ar. qadīrā = moćna; sposobna; silna.

Kádra,

gen. -ě; vok. Kâdro; prisv. pridjev Kádrîn; žensko ime (manje frekv.).

Hipok. od Kadríja (V. Kadríja).

Kàdrija,

gen. -ě; vok. Kàdrija; prisv. pridjev Kàdrijīn; muško ime (frekv.).

< tur. Kadri (lično m. ime), od ar. qadrī(yy) = onaj koji je vezan za sudbinu i božiju volju; dostojanstven; ugledan; častan; snažan; moćan + naš nast. -(j) a

Hipok. Kádro

Kadrija,

gen. -ě; vok. Kadrija; prisv. pridjev Kadrijīn; (u B. kr. Kadrije; gen. -ě; vok. Kadrije; prisv. pridjev Kadrijīn); žensko ime (frekv.).

< tur. Kadriye (lično ž. ime), od ar. qadriyyā = ona koja je vezana za sudbinu i božiju volju; dostojanstvena; ugledna; časna; snažna; moćna.

Hipok. Kádra.

Kádro,

gen. -ě; (u ist. Herc. -a); vok. Kádro; prisv. pridjev Kádriin; (u ist. Herc. Kádrov); muško ime (frekv.).

Hipok. od Kàdrija (V. Kàdrija).

Kàduna,

gen. -ě; vok. Kàduna, Kàduno; prisv. pridjev Kàdunīn; žensko ime (rijetko).

Iz tur. kadın (stariji oblik katun < perz. hātun) = gospođa; ugledna žena; dama.

Hipok. Káda, Kātkā.

Kàhrija,

gen. -ě; vok. Kàhrija; prisv. pridjev Kàhrijīn; muško ime (rijetko).

Izv. od hipok. Káhro dodavanjem na osnovu našeg nast. -ija. (V. Kahrīmān).

Kahrīmān,

gen. -ána; vok. Kāhri māne; prisv. pridjev Kahrīmānov muško ime (manje frekv.).

< tur. Kahramān (lično m. ime), od perz. qahremān = junak; heroj; prvak; šampion.

Hipok. Kàhrija i Káhro.

Káhro,

gen. -ě; (u ist. Herc. -a); vok. Káhro; prisv. pridjev Káhrīn; (u ist. Herc. Káhrov); muško ime (manje frekv.).

Hipok. od Kahrīmān (V. Kahrīmān).

Káid,

gen. -a; vok. Káide; prisl. pridjev. Káidov; muško ime (rijetko).

Iz ar. qā'id = vođa; zapovjednik; rukovodilac; starješina; poglavar; viši oficir.

Kaída,

gen. -ē; vok. Kaída; prisl. pridjev. Kaídīn; žensko ime (rijetko).

Izv. od m. imena Káid dodavanjem našeg nast. -a za ženski rod. (V. Káid)

Modif. *Kájda

Káim,

gen. -a; vok. Káime; prisl. pridjev. Káimov; muško ime (rijetko).

Iz ar. qā'im = onaj koji stoji, koji se diže; uspravan; čuvar; pazitelj; nadzornik.

Kaíma,

gen. -ē; vok. Kaíma; prisl. pridjev. Kaímīn; žensko ime (rijetko).

Iz ar. qā'imā = ona koja stoji, koja se diže; uspravna; čuvarica; paziteljica; nadzornica.

*Kájda,

gen. -ē; vok. Kájdo; prisl. pridjev. Kájdīn; žensko ime (rijetko).

Modif. od Kaída (V. Kaída)

*Kalànfir,

gen. -a; vok. Kalànfir; prisl. pridjev. Kalànfirov; muško ime (rijetko).

Modif. od Karànfil (V. Karànfil)

Kàmber,

gen. -a; vok. Kàmber; prisl. pridjev. Kàmberov; muško ime (manje frekv.).

< tur. Kàmber (lično, m. ime); od ar. Qambār.

Kàmber je ime jednog roba halife Alije. Porijeklo i značenje nejasno.

Kàmer,

gen. -a; vok. Kàmer; prisl. pridjev. Kàmerov; muško ime (manje frekv.).

Iz ar. qamār = Mjesec

Kàmera,

gen. -ê; vok. Kà m e r a; prisv. pridjev Kà m e r ĩ n; žensko ime (rijetko).

Iz ar. q a m ā r = Mjesec + naš nast. -a za ženski rod.

Kámil,

gen. -a; vok. K á m ĩ le; prisv. pridjev K á m ĩ lo v; muško ime (frekv.).

< tur. K ā m ĩ l (č. K já m ĩ l), lično m. ime, od ar. k ā m ĩ l = potpun; savršen.

Modif. *Č á m ĩ l

Kamila,

gen. -ê; vok. K a m ĩ l a; prisv. pridjev K a m ĩ l ĩ n; žensko ime (frekv.).

< tur. K ā m ĩ le (č. K já m ĩ le), lično ž. ime, od ar. k ā m ĩ l ā = potpuna; savršena.

Modif. *Č a m ĩ l ā

Kána,

gen. -ê; vok. K ā n o; prisv. pridjev K á n ĩ n; žensko ime (frekv.)

Hipok. od Kan ĩ ĵ a i Kan ĩ t a (V. Kan ĩ ĵ a i Kan ĩ ť a).

Kanĭja,

gen. -ê; vok. Kan ĩ ĵ a; prisv. pridjev Kan ĩ ĵ ĩ n; žensko ime (rijetko).

Iz ar. q ā n ĩ y ā = vlasnica; posjednica; koja je stekla, zaradila.

Hipok. K á n a

Kanĭta,

gen. -ê; vok. Kan ĩ t a; prisv. pridjev Kan ĩ t ĩ n; žensko ime (frekv.).

< tur. Kan ĩ te (lično ž. ime), od ar. q ā n ĩ t ā = pokorna; pobožna; skrušena.

Hipok. K á n a

Kàplan,

gen. -a; vok. K à p l a n e; prisv. pridjev K à p l a n o v; muško ime (rijetko).

Iz tur. Ka p l a n (lično m. ime) = tigar; panter; leopard.

Karànfil,

gen. -a; vok. Kar à n f ĩ le; prisv. pridjev Kar à n f ĩ lo v; muško ime (rijetko).

Iz tur. karanfil < ar. qaränful < grč. karyófyllon
= cvijet klinčac, klinčić, karanfil; Dianthus caryophyllus.
Modif. *K alänfir

Karänfila,

gen. -ë; vok. Karänfila; prisv. pridjev Karänfilin; žensko ime (rijetko).
Izv. od m. imena Karänfil dodavanjem našeg nast. -a za ženski rod. (V. Karänfil).

Karänfilka,

gen. -ë; vok. Karänfilka, Karänfilko; prisv. pridjev Karänfilkin; žensko ime (rijetko).
Izv. od m. imena Karänfil dodavanjem našeg nast. -ka za ženski rod. (V. Karänfil).

Kasëma,

gen. -ë; vok. Kasëma; prisv. pridjev Kasëmin; žensko ime (manje frekv.).
1) Iz ar. qasäm = zakletva, prisega + naš nast. -a za ženski rod.
2) Modif. od Kasima (V. Kasima).

Kásim,

gen. -a; vok. Kásime; prisv. pridjev Kásimov; muško ime (frekv.).
< tur. Kásim (lično m. ime), od ar. qāsim = onaj koji dijeli, rastavlja, razdvaja.
Modif. *K a s u m.

Kasima,

gen. -ë; vok. Kasima; prisv. pridjev Kasimin; žensko ime (manje frekv.).
Iz ar. qāsimä = ona koji dijeli, rastavlja, razdvaja.
Modif. *K a s ë m a.

*Kàsüm,

gen. -a; vok. Kàsüme; prisv. pridjev Kàsümov; muško ime (rijetko).
Modif. od Kásim (V. Kásim).

Kášif,

gen. -a; vok. Kášife; prisv. pridjev Kášifov; muško ime (manje frekv.).
< tur. Kāşif (č. Kjášif) lično m. ime, od ar. kāšif = onaj

koji otkriva; istraživač; pronalazač; izumitelj; predskazivač sreće.

Modif. *Čášif

Katiba,

gen. -ē; vok. Katiba; prisl. pridjev Katibīn; žensko ime (manje frekv.).

Iz ar. kātibā = pisarica; spisateljica; sekretarica; tajnica.

Modif. *Čatiba

Kātka,

gen. -ē; vok. Kātka; prisl. pridjev Kātkīn; žensko ime (rijetko).

Hipok. od Kāduna (V. Kāduna).

*Kazàfer,

gen. -a; vok. Kazàfere; prisl. pridjev Kazàferov; muško ime (rijetko).

Modif. od Kazànfer (V. Kazànfer).

Kazànfer,

gen. -a; vok. Kazànfere; prisl. pridjev Kazànferov; muško ime (rijetko).

< tur. Gazanfer (lično m. ime), od ar. ġaḍanfār = veliki lav; junak.

Modif. *Kazàfēr

Kazànfera,

gen. -ē; vok. Kazànfera; prisl. pridjev Kazànferīn; žensko ime (rijetko).

Izv. od m. imena Kazànfer dodavanjem našeg nast. -a za ženski rod. (V. Kazànfer).

Hipok. Zánfa.

Kázim,

gen. -a; vok. Kázime; prisl. pridjev Kázimov; muško ime (u B. kr.) (manje frekv.).

< tur. Kázim (č. Kázim) lično m. ime, od ar. kāẓim = onaj koji ne ispoljava srdžbe; onaj koji se suzdržava od ljutnje; miran; staložen.

Modif. *Čázim

Kazìma,

gen. -ē; vok. Kazìma; prisl. pridjev Kazìmīn; žensko ime (u B. kr.) (manje frekv.).

Iz ar. kāẓimā = ona koja ne ispoljava srdžbe; ona koja se suzdržava od ljutnje; mirna; staložena.

Kebíra,

gen. -ê; vok. Kebíra; prisl. pridjev Kebírín; žensko ime (rijetko).

Iz ar. kâbîrâ = velika; značajna; važna; ugledna.

Modif. *Čebíra.

Kéla,

gen. -ê; vok. Kêlo; prisl. pridjev Kélín; žensko ime (rijetko).

Hipok. od Kelíma i Mukêlefa (V. Kelíma i Mukêlefa)

Kelíma,

gen. -ê; vok. Kelíma; prisl. pridjev Kelímín; žensko ime (rijetko).

Iz ar. kâlimâ = koja govori, koja razgovara; sagovornica.

Hipok. Kéla.

Kêma,

gen. -ê; vok. Kêma; prisl. pridjev Kêmín; muško ime (c. Herc.) (manje frekv.).

Hipok. od Kêmâl i Kemalûdín (V. Kêmâl i Kemalûdín).

Kêmâl,

gen. -âla; vok. Kêmâle (u B. kr. i Kêmâlu); prisl. pridjev Kêmâlov; muško ime (frekv.).

< tur. Kêmâl (lično m. ime), od ar. kâ m â l = potpunost; savršenstvo; cjelokupnost.

Hipok. Kêma, Kêmica, Kêmo

Modif. *Čêmâl

Kemála,

gen. -ê; vok. Kemála; prisl. pridjev Kemálín; žensko ime (manje frekv.).

Izv. od m. imena Kêmâl dodavanjem našeg nast. -a za ženski rod. (V. Kêmâl).

Kemalûdín,

gen. -ína; vok. Kemalûdíne; prisl. pridjev Kemalûdínov; muško ime (manje frekv.).

< ar. Kâ m â lu - d d ín (lično m. ime); slož. od ar. kâ m â l = potpunost; savršenost + ar. â d d ín = vjera. Značenje = potpunost, savršenstvo vjere.

Hipok. Dín o, Kêma, Kêmo.

Kêmica,

gen. -ê; vok. Kêmica, Kêmice; prisl. pridjev Kêmicín, Kêmičín; muško ime (rijetko).

Hipok. od Kêmâl (V. Kêmâl).

Kemlja,

gen. -ê; vok. Kemlja; prisv. pridjev Kemljîn; žensko ime (manje frekv.).

Iz ar. kâmiyyä = hrabra; odvažna; junakinja.

Kémo,

gen. -ê; (u ist. Herc. -a); vok. Kêmo; prisv. pridjev Kémîn; (u ist. Herc. Kémov); muško ime (frekv.).

Hipok. od Kêmâl i Kemalûdîn (V. Kêmâl i Kemalûdîn).

Kênân,

gen. -ána; vok. Kênâne (u B. kr. i Kênānu); prisv. pridjev Kenánov; muško ime (rijetko).

Iz ar. kânân = skriven; zaklonjen.

Kêrîm,

gen. -îma; vok. Kêrîme (u B. kr. i Kêrîmu); prisv. pridjev Kerîmov; Kêrim, gen. -a; vok. Kêrime; prisv. pridjev Kêrimov; muško ime (frekv.).

Iz ar. Kârîm (lično m. ime) = plemenit; uvažen; milostiv; darežljiv; poštovan; cijenjen

Modif. *Çêrim

Kerîma,

gen. -ê; vok. Kerîma; prisv. pridjev Kerîmîn; žensko ime (frekv.).

Iz ar. kârîmä = plemenita; uvažena; milostiva; darežliiva; poštovana; cijenjena.

Modif. *Çerîma.

Kêvsera,

gen. -ê; vok. Kêvsera; prisv. pridjev Kêvserîn; žensko ime (frekv.).

Iz ar. kâwtâr = plemenit i darežljiv čovjek; obilje kojem nema granice; dar koji se neprestano uveličava; ime jedne ri-
jeke u raju + naš nastavak -a za ženski rod.

Modif. *Çêvsera.

Kîba,

gen. -ê; vok. Kîbo; prisv. pridjev Kîbîn; Kîba, gen. -ê; vok. Kîba; prisv. pridjev Kîbîn; žensko ime (rijetko).

Hipok. od Sakîba (V. Sakîba).

Kîda,

gen. -ê; vok. Kîdo; prisv. pridjev Kîdîn; žensko ime (frekv.).

Hipok. od *Zelkîda i Zilkîda (V. *Zelkîda i Zilkîda).

Kíja,

gen. -ē; vok. Kíjo; prisl. pridjev Kíjīn; žensko ime (frekv.).
Hipok. od Hakiĵa, Nakiĵa, Rukiĵa, Zekiĵa (V. Hakiĵa,
Nakiĵa, Rukiĵa i Zekiĵa).

Kíko,

gen. -ē; (u ist. Herc. -a); vok. Kiko; prisl. pridjev Kíkīn;
(u ist. Herc. Kíkōv); muško ime (rijetko).
Hipok. od Akīk (V. Akīk).

Kíma,

gen. -ē; vok. Kímo; prisl. pridjev Kímīn; žensko ime (ri-
jetko).
Hipok. od Kímēta (V. Kímēta).

Kímeta,

gen. -ē; vok. Kímeta; prisl. pridjev Kímetīn; žensko ime.
(frekv.).
< tur. Kíymet (lično ž. ime), od ar. qīmāt = vrijednost;
cijena + naš nast. -a za ženski rod.
Modif. *Čímeta
Hipok. Kíma

Kíra,

gen. -ē; vok. Kíra; prisl. pridjev Kírīn; žensko ime (manje
frekv.).
Hipok. od Zakíra i *Zekíra (V. Zakíra i *Zekíra).

Kíša,

gen. -ē; vok. Kísa; prisl. pridjev Kísīn; žensko ime (c. Herc.)
(rijetko).
Hipok. od Belkísa (V. Belkísa).

*Kjána,

gen. -ē; vok. Kjāno; prisl. pridjev Kjānīn; žensko ime
(u B. kr.) (rijetko).
Modif. od ar. kāinā = ona koja postoji, koja se nalazi; žen-
sko biće.

Kúbo,

gen. -ē; (u ist. Herc. -a); vok. Kûbo; prisl. pridjev Kúbīn;
(u ist. Herc. Kúbōv); muško ime (rijetko).
Hipok. od Jáku b (V. Jáku b).

Kúmra,

gen. -ē; vok. Kúmro; prisl. pridjev Kúmrīn; žensko ime
(rijetko).
Hipok. od Kùmrija (V. Kùmrija)

Kùmrija,

gen. -ě; vok. Kùmrija, Kùmrijo; prisv. pridjev Kùmri-jīn; žensko ime (rijetko).

Iz ar. qumriyyā = ptica gugutka; vrsta grlice.

Hipok. Kúmra

Kúna,

gen. -ě; vok. Kûno; prisv. pridjev Kúnīn; žensko ime (rijetko).

Hipok. od Ajkuna (V. Ajkuna)

*Kuráheta,

gen. -ě; vok. Kuráheta; prisv. pridjev Kuráhetīn; žensko ime (rijetko).

Modif. od ar. qurrā'ā(t) = veoma pobožna; isposnica; asketa
+ naš nast. -a za ženski rod.

Kûrt,

gen. -a; vok. Kûrte; prisv. pridjev Kûrtov; muško ime (rijetko).

Iz tur. kurt = vuk, kurjak.

Hipok. Kúrto

Kurt je u Bosni i Hercegovini češće kao prezime nego ime.

Kûrta,

gen. -ě; vok. Kûrta; prisv. pridjev Kûrtīn, Kûrtov; muško ime (rijetko).

Izv. od Kûrt dodavanjem našeg nast. -a. (V. Kûrt)

Kurtàlija,

gen. -ě; vok. Kurtàlija; prisv. pridjev Kurtàlijīn; muško ime (rijetko).

Složeno ime od Kûrt i Alija (V. Kûrt i Alija)

Kúrto,

gen. -ě (u ist. Herc. -a); vok. Kúrto; prisv. pridjev Kúrtīn; (u ist. Herc. Kúrtov); muško ime (rijetko).

Hipok. od Kûrt. (V. Kûrt).

L

Lála,

- gen. -ē; vok. Lālo; prisv. pridjev Lálīn; žensko ime (frekv.).
 1) Iz perz. lāle = cvijet tulipan, lala (*Tulipa gesneriana* L).
 2) Hipok. od Idžlála, Nalla (Nájla), Ševála (V. Idžlála, Nalla i Ševála).

Lálo,

- gen. -ē (u ist. Herc. -a); vok. Lālo; prisv. pridjev Lálīn (u ist. Herc. Lálóv); muško ime (rijetko).
 Hipok. od Hálīl (V. Hálīl)

Lamija,

- gen. -ē; vok. Lamija; prisv. pridjev Lamījīn; žensko ime (manje frekv.).
 Iz ar. lāmi'ā = blistava; sjajna; svjetla.

Lātīf,

- gen. -īfa; vok. Lātīfe (u B. kr. i Lātīfu); prisv. pridjev Latífov; muško ime (frekv.).
 < tur. Latif (lično m. ime), od ar. laṭīf = nježan; blag; fin; dobar; ugodan; mio; lijep; uljudan.
 Hipok. Látó

Latífa,

- gen. -ē; vok. Latífa; prisv. pridjev Latífīn; žensko ime (frekv.).
 < tur. Latife (lično ž. ime), od ar. laṭīfā = nježna; blaga; fina; dobra; ugodna; mila; lijepa; uljudna.
 Hipok. Tífa

Látó,

- gen. -ē (u ist. Herc. -a); vok. Látó; prisv. pridjev Látīn; (u ist. Herc. Látóv); muško ime (rijetko).
 Hipok. od Alaūdīn i Lātīf (V. Alaūdīn i Lātīf).

Lèbīb,

gen. -ība; vok. Lèbībe (u B. kr. i Lèbību); prisv. pridjev Lebíbov; muško ime (manje frekv.).

< tur. Lebīb (lično m. ime), od ar. lābīb = pametan; razborit; razuman.

Lebíba,

gen. -ě; vok. Lebíba; prisv. pridjev Lebíbīn; žensko ime (frekv.).

< tur. Lebībe (lično ž. ime), od ar. lābībā = pametna; razborita; razumna.

Hipok. Bíba.

Léjla,

gen. -ě; vok. Léjlo; prisv. pridjev Léjlīn; žensko ime (frekv.).

< tur. Leylā < ar. Lāylā = vcoma često žensko ime u Arapa, koje je preuzeto iz popularne pjesničke legende o tragičnoj ljubavi mladića Medžnuna i kćerke starješine susjednog plemena Lejle. Mladić se do ludila (odatle mu nadimak Medžnun = lud, bezuman) zaljubio u Lejlu, koja je odgovarala na njegovu ljubav, ali se morala udati za drugoga da bi udovoljila svome ocu. Izbežumljen od očaja Medžnun je ostatak svoga života proveo lutajući polugo po brdima i dolinama svoga zavičaja izgarajući od čežnje za ljepotom i pogledom svoje dragane. Samo kad bi se spomenulo njezino ime, on bi dolazio k sebi.

U ar. jeziku lāylā = vrlo duga, teška mračna noć i teško je reći da li je i kako je od takvog apelativa postalo vlastito žensko ime. Alim Gafurov pretpostavlja da je ime Lejla nastalo od st. hebrejskog imena Lili, što znači »ljiljan, krin«, međutim bez čvrstih dokaza takvo mišljenje može biti samo pretpostavka.

Lemána,

gen. -ě; vok. Lemána; prisv. pridjev Lemánīn; žensko ime (rijetko).

Iz ar. lāmā'ān = blistanje; sjaj; svjetlucanje + naš nastavak -a za ženski rod.

Lèmuca,

gen. -ě; vok. Lèmuca; prisv. pridjev Lèmukīn; muško ime (rijetko).

Hipok. od Sulèjmān (V. Sulèjmān)

Lèzeta,

gen. -ě; vok. Lèzeta; prisv. pridjev Lèzetīn; žensko ime (rijetko).

Iz ar. lā d d ā t = slast; užitak; ugodnost; zadovoljstvo; radost
+ naš nast. - a za ženski rod.

Lída,

gen. - ē; vok. Lído; prisv. pridjev Lídīn; žensko ime (rijetko).
Hipok. od Hálida (V. Hálida)

Lído,

gen. - ē; (u ist. Herc. - a); vok. Lído; prisv. pridjev Lídīn;
(u ist. Herc. Lídov); muško ime (rijetko).
Hipok. od Hálid (V. Hálid)

Líko,

gen. - ē; (u ist. Herc. - a); vok. Líko; prisv. pridjev Líkīn;
(u ist. Herc. Líkov); muško ime (rijetko).
Hipok. od Hálil (V. Hálil)

Líla,

gen. - ē; vok. Lílo; prisv. pridjev Lílīn; žensko ime (manje
frekv.).
Hipok. od Dželíla i Halíla (V. Dželíla i Halíla)

Lílo,

gen. - ē (u ist. Herc. - a); vok. Lílo; prisv. pridjev Lílīn; (u
ist. Herc. Lílov); muško ime (rijetko).
Hipok. od Hálil (V. Hálil)

Lòkmān,

gen. - ā n a; vok. Lò k m ā n e; prisv. pridjev Lokmānov; muš-
ko ime (rijetko).
Iz ar. Luqmān = vlastito ime jedne legendarne ličnosti me-
đu Arapima predislamskog doba, koja se spominje i u Kur'anu,
gdje joj je posvećeno 31. poglavlje. Smatra se mudrim čovje-
kom, a misli se da je po porijeklu bio Abesinac.
Porijeklo i značenje imena Lukman (Lokman) nije jasno
mada neki pretpostavljaju da može značiti »hranitelj, dobrot-
vor«.

Lúlo,

gen. - ē; (u ist. Herc. - a); vok. Lúlo; prisv. pridjev Lúlīn;
(u ist. Herc. Lúlov); muško ime (rijetko).
Hipok. od Bèhlūl (V. Bèhlūl).

Lútfa (*Lútva),

gen. - ē; vok. Lútfo; prisv. pridjev Lútīn; žensko ime
(frekv.).
Hipok. od Lutfíja (V. Lutfíja)

Lùtfija (*Lùtvija),

gen. -ě; vok. Lùtfija; prisl. pridjev Lùtfijīn; muško ime (frekv.).

Iz tur. Lutfi (lično m. ime) + naš nast. -ja; od ar. luṭf = nježnost; finoća; blagost; dobroćudnost.

Hipok. Lútfō

Lutfija (*Lutvíja),

gen. -ě; vok. Lutfíja; prisl. pridjev Lutfíjīn; žensko ime (frekv.).

Promjenom akcenta načinjeno žensko ime od muškog imena Lùtfija (V. m. ime Lùtfija)

Hipok. Lútfā.

Lùtfīk,

gen. -íka; vok. Lùtfīk, Lùtfīku; prisl. pridjev Lutfíkov; muško ime (rijetko).

Iz ar. luṭf = nježnost; finoća; dobroćudnost; blagost; ljupkost + analog. nastavak -īk po uzoru na druga imena s takvim završetkom (Rèfīk, Šèfīk, Vèfīk i sl.)

Lútfō,

gen. -ě; (u ist. Herc. -a); vok. Lútfō; prisl. pridjev Lútfīn (u ist. Herc. Lútfōv); muško ime (frekv.).

Hipok. od Lùtfija (V. Lùtfija).

*Lútva,

gen. -ě; vok. Lútvo; prisl. pridjev Lútvīn; žensko ime (frekv.).

Modif. od hipok. Lútfā (V. Lutfíja)

*Lùtvija,

gen. -ě; vok. Lùtvija; prisl. pridjev Lùtvijīn; muško ime (frekv.).

Modif. od Lùtfija (V. Lùtfija)

Hipok. *Lútfō

*Lutvíja,

gen. -ě; vok. Lutvíja; prisl. pridjev Lutvíjīn; žensko ime (frekv.).

Modif. od Lutfíja (V. Lutfíja).

Hipok. *Lútva.

*Lútvo,

gen. -ě (u ist. Herc. -a); vok. Lútvo; prisl. pridjev Lútvīn; (u ist. Herc. Lútfōv); muško ime (frekv.).

Hipok. od *Lùtvija (V. *Lùtvija i Lùtfija).

M

Mádžid,

gen. -a; vok. Mádžide; prisv. pridjev Mádžidov; muško ime (rijetko).

Iz ar. Māğid (lično m. ime) = slavan; čuven; znamenit; plemenit.

Hipok. Džído

Madžida,

gen. -ě; vok. Madžida; prisv. pridjev Madžidín; žensko ime (manje frekv.).

< tur. Macide (lično ž. ime), od ar. māğidä = slavna; čuvena; znamenita; plemenita.

Hipok. Džída, Džída

Mágba,

gen. -ě; vok. Mágbo; prisv. pridjev Mágbín; žensko ime (rijetko).

Hipok. od Mágbúla (V. Mágbúla)

Magbül,

gen. -úla; vok. Mágbüle; prisv. pridjev Mágbúlov; muško ime (rijetko).

Iz ar. maqbül = ugodan; obljubljen; rado viđen.

Magbúla,

gen. -ě; vok. Mágbúla; prisv. pridjev Mágbúlin; žensko ime (frekv.).

< tur. Makbule (lično ž. ime), od ar. maqbülä = ugodna; rado viđena; dobrodošla.

Hipok. Búla, Búłka, Mágba

Mägdüb,

gen. -úba; vok. Mägdübe; prisv. pridjev Magdúbov; muško ime (rijetko).

Iz ar. magḏūb = kozičav; ospičav; rasrđen; ljut.

Ime je, vjerovatno, zaštitno (profilaktično) da se ne bi dijete »ureklo« i da mu ne bi štetili zli duhovi.

Māha,

gen. -ē; vok. Māha; prisv. pridjev Māhīn; muško ime (c. Herc.) (rijetko).

Hipok. od Māhir, Māhmud (V. Māhiri Māhmud)

Māhbüb,

gen. -úba; vok. Māhbübe; prisv. pridjev Mahbúbov; muško ime (rijetko).

Iz ar. maḥbūb = drag; mio; omiljen; voljen.

Mahbúba,

gen. -ē; vok. Mahbúba; prisv. pridjev Mahbúbīn; žensko ime (frekv.).

Iz ar. maḥbūbā = draga; mila; omiljena; voljena.

Hipok. Búba

Māhfūz,

gen. -úza; vok. Māhfūze; prisv. pridjev Mahfúzov; muško ime (rijetko).

Iz ar. maḥfūz = sačuvan; zaštićen; osiguran.

Hipok. Fúza, Fúzo

Mahfúza,

gen. -ē; vok. Mahfúza; prisv. pridjev Mahfúzīn; žensko ime (rijetko).

Iz ar. maḥfūzā = sačuvana; zaštićena; osigurana.

Hipok. Fúza

Māhir,

gen. -a; vok. Māhire; prisv. pridjev Máhirov; muško ime (manje frekv.).

< tur. Mahir < ar. Māhir (lično m. ime) = vješt; okretan; spretan; sposoban.

Hipok. Māha, Māhko, Máho, Mášo

Mahira,

gen. -ē; vok. Mahira; prisv. pridjev Mahīrīn; žensko ime (manje frekv.).

< tur. Mahire (lično ž. ime), od ar. māhirā = vješta, okret-
na; spretna; sposobna.

Máhko,

gen. -ē (u ist. Herc. -a); vok. Máhko; prisl. pridjev Máhkin
(u ist. Herc. Máhkov); muško ime (rijetko).

Hipok. od Máhir i Māhmud (V. Máhir i Māhmud).

Māhmud (*Māhmut),

gen. -a; vok. Māhmude; prisl. pridjev Māhmudov; muš-
ko ime (frekv.).

< tur. Māhmud < ar. Māḥmūd (lično m. ime) = hvaljen;
pohvaljen.

Hipok. Māha, Máhko, Máho, Mášo.

*Māhmut,

gen. -a; vok. Māhmutē; prisl. pridjev Māhmuto v; muško
ime (frekv.).

Modif. od Māhmud (V. Māhmud).

Máho,

gen. -ē; (u ist. Herc. -a); vok. Máho; prisl. pridjev Máhin
(u ist. Herc. Máhov); muško ime (frekv.).

Hipok. od Máhir i Māhmud (V. Máhir i Māhmud).

Máid,

gen. -a; vok. Máide; prisl. pridjev Máidov; muško ime
(rijetko).

Iz ar. mā'id = srdit; ljut; ogorčen.

Maída,

gen. -ē; vok. Maída; prisl. pridjev Maidin; žensko ime
(frekv.).

< tur. Maide (lično ž. ime), od ar. mā'idā = srdita; ljuta;
ogorčena.

Maksida,

gen. -ē; vok. Maksida; prisl. pridjev Maksidin; Maksí-
da, gen. -ē; vok. Maksída; prisl. pridjev Maksidin;
žensko ime (manje frekv.).

Iz ar. maqšid = cilj; namjera; težnja + naš nast. -a za
ženski rod.

Hipok. Sída

Màksūd,

gen. -úda; vok. Māk'sūde; prisl. pridjev Maksúdo v; muš-
ko ime (manje frekv.).

Iz ar. maqṣūd = željan; tražen; svrha; cilj; smisao.

Hipok. Súd o

Modif. *Mèksūd

Maksúda,

gen. -ě; vok. Maksúda; prisl. pridjev Maksúdīn; žensko ime (manje frekv.).

Izv. od m. imena Māk sūd dodavanjem našeg nast. -a za ženski rod. (V. Māk sūd)

Hipok. Súd a

*Maksúma,

gen. -ě; vok. Maksúma; prisl. pridjev Maksúmīn; žensko ime (rijetko).

< tur. Mā s u m e (lično ž. ime), modif. od ar. ma'ṣūmā = = nevina; bez grijeha; sačuvana; zaštićena.

Hipok. Súma, Súmk a.

Málčo,

gen. -ě; (u ist. Herc. -a); vok. Málčo; prisl. pridjev Málčīn (u ist. Herc. Málčov); muško ime (rijetko).

Hipok. od *Málić (V. *Málić i Málík).

*Málić,

gen. -a; vok. Máliću; prisl. pridjev Málićev; muško ime (frekv.).

Modif. od Málík (V. Málík)

Hipok. Málčo

*Malīca,

gen. -ě; vok. Malīca; prisl. pridjev Malīcīn; žensko ime (manje frekv.).

Modif. od Malīka (V. Malīka).

Málík,

gen. -a; vok. Málík, Málíke (u B. kr. i Málíku); prisl. pridjev Málíkov; muško ime (frekv.).

Iz ar. Mālik (lično m. ime) = vladar; gospodar; vlasnik.

Modif. *Málić

Hipok. Málkan

Malīka,

gen. -ě; vok. Malīka; prisl. pridjev Malīkīn; žensko ime (manje frekv.).

Iz ar. mālīkā. = vladarica; gospodarica; vlasnica.

Hipok. Málka

Modif. *Malīca

Málka,

gen. -ě; vok. Málko; prisv. pridjev Málkīn; žensko ime (manje frekv.).

Hipok. od Malika (V. Malika).

Màlkan,

gen. -a; vok. Màlkane; prisv. pridjev Màlkanov; muško ime (rijetko).

Hipok. od Málík (V. Málík)

Màlkija,

gen. -ě; vok. Màlkija; prisv. pridjev Málkijīn; žensko ime (rijetko).

Izv. od hipok. Málka (< Malika) dodavanjem na osnovu našeg nast. -ija. (V. Malika).

Màlkoč,

gen. -a; vok. Màlkoče; prisv. pridjev Málkočev; muško ime (rijetko).

Iz tur. malkoç = vođa turske jurišne konjice; junak.

Malkoč je u Bosni i Hercegovini češće kao prezime nego ime.

Malūdīn,

gen. -īna; vok. Māludīne; prisv. pridjev Maludīnov; muško ime (rijetko).

Složeno ime od ar. māl = bogatstvo; posjed; imanje; kapital; novac i ar. āddīn = vjera. Značenje = kapital, bogatstvo vjere.

Hipok. Dīno

Mána,

gen. -ě; vok. Māno; prisv. pridjev Mánīn; žensko ime (rijetko).

Hipok. od Ehlímána (V. Ehlímána)

Márūf,

gen. -úfa; vok. Márūfe; prisv. pridjev Marúfov; Máruf,

gen. -a; vok. Márufe; prisv. pridjev Márufov; muško ime (rijetko).

Iz ar. ma'rūf = dobar; pristojan; uljudan; poznat; čuven.

Mása,

gen. -ě; vok. Mâso; prisv. pridjev Másīn; žensko ime (manje frekv.).

Hipok. od Almása i Elmása (V. Almása i Elmáš'a)

Masúma,

gen. -ě; vok. Masúma; prisl. pridjev Masúmīn; žensko ime (rijetko).

< tur. Mâsume (lično ž. ime), od ar. ma'şûmä = nevina; bez grijeha; sačuvana; zaštićena.

Modif. *Maksúma

Hipok. Súma, Súmkā

Mášo,

gen. -ě; (u ist. Herc. -a); vok. Mâšo; prisl. pridjev Mášīn (u ist. Herc. Mášov); muško ime (frekv.).

Hipok. od Máhir, Mâhmud (*Mâhmud). (V. Máhir i Mâhmud).

Máza,

gen. -ě; vok. Mâzo; prisl. pridjev Mázīn; žensko ime (rijetko)

Hipok. od *Elmáza (V. *Elmáza)

Māzaga,

gen. -ě; vok. Māzaga; prisl. pridjev Māzagīn; muško ime (rijetko).

Složeno ime od hipok. Mázo (< *Almāz) i aga. (V. *Almāz i Agān).

Māzlūm,

gen. -úma; vok. Māzlūme; prisl. pridjev Mazlúmov; muško ime (rijetko).

Iz ar. maẓlūm = onaj kome je učinjena nepravda; koji trpi nasilje; tlačen; ugnjeten.

Mazlúma,

gen. -ě; vok. Mazlúma; prisl. pridjev Mazlúmīn; žensko ime (rijetko).

Iz ar. maẓlūmä = ona kojoj je učinjena nepravda; koja trpi nasilje; tlačena; ugnjetena

Mázo,

gen. -ě (u ist. Herc. -a); vok. Mâzo; prisl. pridjev Mázīn; (u ist. Herc. Mášov); muško ime (manje frekv.).

Hipok. od *Almāz i *Elmāz (V. Almās i Elmās).

Mebrúra,

gen. -ě; vok. Mebrúra; prisl. pridjev Mebrúrīn; žensko ime (rijetko).

Iz ar. mabrūra = dobra; blažena.

Hipok. Rúra

Méda,

gen. -ê; vok. Mêdo; prisl. pridjev Médîñ; žensko ime (rijetko).

Hipok. oð Medîha (V. Medîha).

Mêdaga,

gen. -ê; vok. Mêdaga; prisl. pridjev Mêdagîñ; muško ime (rijetko).

Složeno ime oð hipok. Médo (< Ahmed i Mêhmed) i aga. (V. Ahmed ili Mêhmed i Agan)

Mêdan,

gen. -a; vok. Mêdane; prisl. pridjev Mêdanov; muško ime (rijetko).

Izv. oð hipok. Médo (< Ahmed i Mêhmed) dodavanjem na osnovu našeg nast. -an. (V. Ahmed ili Mêhmed)

Medhija,

gen. -ê; vok. Medhîja; prisl. pridjev Medhîjîñ; žensko ime (rijetko).

Iz ar. mādîḥ = pohvala; hvaljenje; uzdizanje + ar. adj. sufix: za ženski rod -iyyä.

Mêdîh,

gen. -îha; vok. Mêdîhu; prisl. pridjev Medîhov; muško ime (rijetko).

Iz ar. mādîḥ = velik; moćan; silan.

Medîha,

gen. -ê; vok. Medîha; prisl. pridjev Medîhîñ; žensko ime (manje frekv.).

Iz ar. mādîḥä = velika; moćna; silna.

Hipok. Méda.

Mêdîñ,

gen. -îna; vok. Mêdîne; prisl. pridjev Medînov; muško ime (rijetko).

Iz ar. mādîñ = lav.

Medína,

gen. -ê; vok. Medína; prisl. pridjev Medîñîñ; žensko ime (rijetko).

1) Iz ar. mādînä = grad

2) Izvedeno oð m. imena Mêdîñ dodavanjem našeg nast. -a za ženski rod. (V. Mêdîñ).

Hipok. Dîna

Médo,

gen. -ē (u ist. Herc. -a); vok. Mēdo; prisl. pridjev Médīn; (u ist. Herc. Médov); muško ime (rijetko).

Hipok. od Ahmed i Mēhmed (V. Ahmed i Mēhmed).

Mèdžīd,

gen. -īda; vok. Mèdžīde (u B. kr. i Mèdžīdu); prisl. pridjev Medžīdov); muško ime (frekv.).

Iz ar. māğīd = izvrstan; izvanredan; slavan; čuven; plemenit. (Ovo je ime, zapravo, skraćeno od punog imena Abdulmèdžīd).

Medžīda,

gen. -ē; vok. Medžīda; prisl. pridjev Medžīdīn; žensko ime (manje frekv.).

Iz ar. māğīdā = izvrsna; izvanredna; slavna; čuvena; plemenita.

Mefáil,

gen. -a; vok. Mefáile; prisl. pridjev Mefáilov; muško ime (rijetko).

Iz ar. mäfā'il = učinjeni; urađeni; rasrđeni; ljuti; učinci; djelovanja; efekti. (U ovom imenu je arapski oblik množine upotrijebljen u značenju naše jednine).

*Mefáret,

gen. -a; vok. Mefárete; prisl. pridjev Mefáretov; muško ime (rijetko).

Modif. od Mefháret (V. Mefháret)

*Mefáreta,

gen. -ē; vok. Mefáreta; prisl. pridjev Mefáretīn; žensko ime (rijetko).

Modif. od Mefháreta (V. Mefháreta).

Mefháret,

gen. -a; vok. Mefhárete; prisl. pridjev Mefháretov; muško ime (rijetko).

Iz ar. mähārāt = ponos; slava; gordost.

Modif. *Mefáret

Mefháreta,

gen. -ē; vok. Mefháreta; prisl. pridjev Mefháretīn; žensko ime (rijetko).

Izv. od m. imena Mefháret dodavanjem našeg nast. -a za ženski rod. (V. Mefháret).

Modif. *Mefáreta, *Mèfreta, *Nefáreta

*Mèfreta,

gen. -ë; vok. Mèfreta; prisv. pridjev MèfretIn; žensko ime (rijetko).
Modif. od Mefháreta (V. Mefháreta).

*Mefudin,

gen. -ína; vok. Mèfudíne; prisv. pridjev Mefudínov; muško ime (rijetko).
Modif. od ar. nāf'uddín = korist, dobitak, dobrobit vjere.

Mèha,

gen. -ë; vok. Mèha; prisv. pridjev MèhIn; muško ime (c. Herc.) (frekv.).
Hipok. od Mèhmed (V. Mèhmed i Muhàmed).

Mèhan,

gen. -a; vok. Mèhane; prisv. pridjev Mèhanov; muško ime (frekv.).
Izv. od hipok. Mého (< Mèhmed) dodavanjem na osnovu našeg nast. -an. (V. Mèhmed i Muhàmed).

Mèhdija,

gen. -ë; vok. Mèhdija; prisv. pridjev MèhdijIn; muško ime (rijetko).
< tur. Mehdi < ar. Mähdi(y) (lično m. ime) = onaj koji je na pravom putu + naš nastavak -(j) a.

Mehdíja,

gen. -ë; vok. Mehdíja; prisv. pridjev MehdíjIn; žensko ime (rijetko).
Iz ar. mähdiyyä = ona koja je na pravom putu.

*Mèhdīn,

gen. -ína; vok. Mèhdíne; prisv. pridjev Mehdínov; muško ime (rijetko).
Modif. od Muhdīn (V. Muhdīn).

*Mehèmed,

gen. -a; vok. Mehèmede; prisv. pridjev Mehèmedov; muško ime (manje frekv.).
Modif. od Mèhmed (V. Mèhmed i Muhàmed).

Mèhica,

gen. -ë; vok. Mèhica, Mèhice; prisv. pridjev MèhičIn; muško ime (rijetko).

Izv. od hipok. Mého (< Mèhmed) dodavanjem na osnovu našeg nast. -ica. (V. Mèhmed i Muhàmed).

Mèhić,

gen. -a; vok. Mèhiću; prisp. pridjev Mèhićev; muško ime (rijetko).

Izv. od hipok. Mého (< Mèhmed) dodavanjem na osnovu našeg nast. -ić. (V. Mèhmed i Muhàmed).

Mèhija,

gen. -ë; vok. Mèhija; prisp. pridjev Mèhijīn; muško ime (rijetko).

Izv. od hipok. Mého (< Mèhmed) dodavanjem na osnovu našeg nast. -ija. (V. Mèhmed i Muhàmed).

*Mèhlema,

gen. -ë; vok. Mèhlema; prisp. pridjev Mèhlemīn; žensko ime (rijetko).

Modif. od tur. mel'hem < ar. mār'hām = mast, krema (za rane); flaster; zavoj + naš nast. -a za ženski rod. Figurativno = blaga, dobra; fina; korisna. Postoji mišljenje da mel'hem, odnosno ar. mār'hām potječe od grč. málagma s istim značenjem.

*Mehlidžana,

gen. -ë; vok. Mehliđžana; prisp. pridjev Mehliđžānīn; žensko ime (rijetko).

Modif. od Mehriđžana, Mihriđžana (V. Mehriđžana i Mihriđžana).

Mèhmed,

gen. -a; vok. Mèhmede; prisp. pridjev Mèhmedov; muško ime (frekv.).

Iz tur. Mehmed (lično m. ime) < ar. Muḥammad = hvaljen; slavljen; dostojan svake hvale.

Modif. *Mehèmed

Hipok. i hipok. derivati: Mèdan, Médo, Mèha, Mèhan, Mèhica, Mèhić, Mèhija, Mého, Mèhuka, Mèmija, Mèmiš, Mèmkan, Mémo, Mèša, Mèšan, Mèško, Mèšo.

Mehmedàlija,

gen. -ë; vok. Mehmedàlija; prisp. pridjev Mehmedàlijīn; muško ime (frekv.).

Složeno ime od Mèhmed i Alija (V. Mèhmed i Alija).

Mého,

gen. -ě; (u ist. Herc. -a); vok. Měho; prisl. pridjev MéhIn;
(u ist. Herc. Méhov); muško ime (frekv.).
Hipok. od Měhmed (V. Měhmed i Muhamed).

*Měhrema,

gen. -ě; vok. Měhrema; prisl. pridjev MěhremIn; Meh-
rèma, gen. -ě; vok. Mehrèma; prisl. pridjev MehrèmIn;
žensko ime (rijetko).
Modif. od ar. maḥrām = ono što je sveto, što je zabranjeno
+ naš nast. -a za ženski rod.

*Mehribā,

gen. -ě; vok. Mehribā; prisl. pridjev MehribIn; žensko
ime (rijetko).
Modif. od ar. muhribā = marljiva; koja se trudi i zalaže
u poslu.

Mehridžān,

gen. -ána; vok. Měhridžāne; prisl. pridjev Mehridžā-
nov; muško ime (manje frekv.).
Iz ar. māhrāḡān, mihrāḡān < perz. mehr-ḡān = jese-
nja ravnodnevnica; proslava; festival.
Hipok. Méhro

Mehridžána,

gen. -ě; vok. Mehridžána; prisl. pridjev MehridžánIn;
žensko ime (manje frekv.).
Izv. od m. imena Mehridžān dodavanjem našeg nast. -a
za ženski rod. (V. Mehridžān)
Modif. *Mehridžána

Méhro,

gen. -ě; (u ist. Herc. -a); vok. Měhro; prisl. pridjev MéhrIn
(u ist. Herc. Méhrov); muško ime (rijetko).
Hipok. od Mehridžān (V. Mehridžān).

Mehrudin,

gen. -ína; vok. Měhrudin; prisl. pridjev Mehrudinov;
muško ime (rijetko).
Složeno ime od ar. māhr = upućenost; poznavanje; stručnost
i ar. āddīn = vjera. Značenje = stručno poznavanje vjere.

*Mehrúra,

gen. -ě; vok. Mehrúra; prisl. pridjev MehrúrIn; žensko
ime (rijetko).

Modif. od ar. maḥrūrā = vatrena; žustra; plahovita; raspaljena.

*Mēhsūd,

gen. -úda; vok. Mēhsūde; prisv. pridjev Mehšūdov; muško ime (rijetko).

Modif. od Mēsūd (V. Mēsūd)

*Mehūdīn,

gen. -ína; vok. Mēhudīne; prisv. pridjev Mehudínov; muško ime (rijetko).

Modif. od Muhīdīn (V. Muhīdīn).

Mēhuka,

gen. -ē; vok. Mēhuka; prisv. pridjev Mēhukīn; muško ime (rijetko).

Izv. od hipok. Mého (< Mēhmed) dodavanjem na osnovu našeg nast. -uka. (V. Mēhmed i Muhàmed).

Mēhura,

gen. -ē; vok. Mēhura; prisv. pridjev Mēhurīn; muško ime (rijetko).

Izv. od hipok. Mého (< Mēhmed) dodavanjem na osnovu našeg peyor. nastavka -ura (V. Mēhmed i Muhàmed).

*Mehviba,

gen. -ē; vok. Mehviba; prisv. pridjev Mehvībīn; žensko ime (rijetko).

Modif. od Mevhība (V. Mevhība)

Mējāz,

gen. -áza; vok. Mējāze (u B. kr. i Mējāzu); prisv. pridjev Mejázov; muško ime (manje frekv.).

Iz ar. māyyāz = vrlo istaknut; izvrstan; poseban.

Hipok. Méjo

Mejáza,

gen. -ē; vok. Mejáza; prisv. pridjev Mejázīn; žensko ime (rijetko).

Iz ar. māyyāzā = vrlo istaknuta; izvrsna; posebna.

Hipok. Jáza

Méjo,

gen. -ē; (u ist. Herc. -a); vok. Mējo; prisv. pridjev Méjīn; (u ist. Herc. Méjov); muško ime (rijetko).

Hipok. od Mējāz (V. Mējāz).

Mějra,

gen. -ě; vok. Mějro; prisl. pridjev Mějriŋ; žensko ime (frekv.).

Hipok. od *Mějrema (< Měrjema). (V. Měrjema)

*Mějrema,

gen. -ě; vok. Mějrema; prisl. pridjev Mějremiŋ; žensko ime (frekv.).

Modif. od Měrjema (V. Měrjema)

Hipok. Mějra

Mějruša,

gen. -ě; vok. Mějruša, Mějrušo; prisl. pridjev Mějrušiŋ; žensko ime (rijetko).

Izv. od hipok. Mějra dodavanjem na osnovu našeg nast. -uša. (V. *Mějrema i Měrjema).

Méka,

gen. -ě; vok. Měko; prisl. pridjev Mékiŋ; žensko ime (rijetko).

Hipok. od Měkrěma i Měleka (V. Měkrěma i Měleka).

Měkrěma,

gen. -ě; vok. Měkrěma; prisl. pridjev Měkrěmiŋ; žensko ime (manje frekv.).

Iz ar. mākrāmā = plemenita; darežljiva.

Hipok. Méka

*Měksūd,

gen. -úda; vok. Měksūde; prisl. pridjev Měksúdoŋ; muško ime (rijetko).

Modif. od Māksūd (V. Māksūd).

Měla,

gen. -ě; vok. Měla; prisl. pridjev Měliŋ; Měla, gen. -ě; vok. Mělo; prisl. pridjev Měliŋ; (u B. kr. Měle, gen. -ě;

vok. Měle; prisl. pridjev Měliŋ; žensko ime (frekv.).

Hipok. od Amela, Ekmela, Meláheta, *Měleća, Měleka, Meliha, Melika (V. navedena imena).

Meláheta,

gen. -ě; vok. Meláheta; prisl. pridjev Meláhetiŋ; žensko ime (manje frekv.).

Iz ar. mālāḥat = ljepota; ljupkost; elegancija; dobrota + naš.

nast. -a za ženski rod.

Hipok. Měla

Mélća,

gen. -ě; vok. Mělcó; prisl. pridjev Mělcín; žensko ime (frekv.).

Hipok. od *Měleća (V. *Měleća i Měleka).

Mělcija,

gen. -ě; vok. Mělcija; prisl. pridjev Mělcijín; žensko ime (rijetko).

Izv. od hipok. Mělcá dodavanjem na osnovu našeg nast. -ija. (V. *Měleća i Měleka).

*Měleća,

gen. -ě; vok. Měleća; prisl. pridjev Mělećín; žensko ime (frekv.).

Modif. od Měleka (V. Měleka)

Hipok. Měla i Mělcá.

Mělečka,

gen. -ě; vok. Mělečka, Mělečko; prisl. pridjev Mělećkín; žensko ime (rijetko).

Izv. od *Měleća dodavanjem na osnovu našeg nast. -ka (V. *Měleća i Měleka).

Mělek,

gen. -a; vok. Mělek; prisl. pridjev Mělekov; muško ime (rijetko).

Iz ar. mālāk = anđeo (< etiop.)

Měleka,

gen. -ě; vok. Měleka; prisl. pridjev Mělekín; žensko ime (manje frekv.).

< tur. Melek (lično ž. ime), od ar. mālāk (< etiop.) = anđeo + naš nast. -a za ženski rod.

Modif. *Měleća

Hipok. Méka, Měla, Mělka

*Melića,

gen. -ě; vok. Melića; prisl. pridjev Melićín; žensko ime (rijetko).

Modif. od Melika (V. Melika)

Meliha,

gen. -ě; vok. Meliha; prisl. pridjev Melihín; žensko ime (frekv.).

< tur. Meliha (lično ž. ime). od ar. māliḥa = lijepa; krasna; oštoumna; ugodna; dobra.

Hipok. Měla, Méla

Melika,

gen. -ē; vok. Melika; prisl. pridjev Melikīn; žensko ime (frekv.).

Iz ar. mālikā = vladarica; kraljica; gospodarica.

Hipok. Mēla, Méla

Modif. *Melica

Mélka,

gen. -ē; vok. Mēlko; prisl. pridjev Mēlkīn; žensko ime (manje frekv.).

Hipok. od Mēleka (V. Mēleka)

Mèlkija,

gen. -ē; vok. Mèlkija; prisl. pridjev Mèlkijīn; žensko ime (rijetko).

Izv. od hipok. Mēlka dodavanjem na osnovu našeg nast. -ija. (V. Mēleka).

Mēmaga,

gen. -ē; vok. Mēmaga; prisl. pridjev Mēmagīn; muško ime (rijetko).

Složeno ime od hipok. Mémoga (V. Mémoga).

Mèman,

gen. -a; vok. Mèmane; prisl. pridjev Mèmanov; muško ime (rijetko).

Hipok. od Mèmnūni Sulèjmān (V. Mèmnūni Sulèjmān).

Mèmdūh,

gen. -úha; vok. Mèmduh; prisl. pridjev Mèmdúhov; muško ime (rijetko).

Iz ar. māmduḥ = hvaljen; pohvaljen; proslavljen (u pjesmi).

Mèmija,

gen. -ē; vok. Mèmija; prisl. pridjev Mèmijīn; muško ime (rijetko).

Izv. od hipok. Mémoga dodavanjem na osnovu našeg nast. -ija. (V. Mémoga)

U Bosni i Hercegovini postoji i prezime Mèmija.

Mèmiš,

gen. -a; vok. Mèmiše, Mèmišu; prisl. pridjev Mèmišev; Mèmišov; muško ime (manje frekv.).

Izv. od hipok. Mémoga dodavanjem na osnovu našeg nast. -iš. (V. Mémoga).

Mèmkān,

gen. -a; vok. Mèmkāne; prisl. pridjev Mèmkānov; muško ime (rijetko).

Izv. od hipok. Mémkō dodavanjem na osnovu našeg nast. -a n. (V. Mémkō).

Mémko,

gen. -ē (u ist. Herc. -a); vok. Mémko; prisl. pridjev Mémkīn (u ist. Herc. Mémkov); muško ime (rijetko).

Izv. od hipok. Mémo dodavanjem na osnovu našeg nast. -k o. (V. Mémo).

Mèmnūn,

gen. -ūna; vok. Mèmnūne; prisl. pridjev Memnúnov; muško ime (rijetko).

Iz ar. māmūn = zahvalan; zadovoljan; jak; snažan.

Hipok. i hipok. derivati: Mèman, Mèmkān, Mémo, Núno.

Memnúna,

gen. -ē; vok. Memnúna; prisl. pridjev Memnúnīn; žensko ime (frekv.).

< tur. Memnūne (lično ž. ime), od ar. māmūnā = zahvalna; zadovoljna; jaka; snažna.

Hipok. Núna, Nūna

Mémo,

gen. -ē (u ist. Herc. -a); vok. Mémo; prisl. pridjev Mémīn (u ist. Herc. Mémov); muško ime (manje frekv.).

Hipok. od Mēhmed, Mèmnūn, Mènsūr. (V. Mēhmed, Mèmnūn, Mènsūr).

Mèmsūd,

gen. -úda; vok. Mèmsūde; prisl. pridjev Memsúdo; muško ime (manje frekv.).

Iz ar. māmūd = čvrst; jedar; jak; snažan; vitak; lijep.

Modif. *Mèmsūd, *Mènsūd, *Nèmsūd

Hipok. Súdo

Memsúda,

gen. -ē; vok. Memsúda; prisl. pridjev Memsúdīn; žensko ime (rijetko).

Iz ar. māmūdā = čvrsta; jedra; jaka; snažna; vitka; lijepa.

Hipok. Súda

Modif. *Mènsúda

Memsūdīn,

gen. -ín a; vok. Měmsudīne; prisl. pridjev Memsudínov; muško ime (rijetko).

Slož. ime od ar. māmśūd = čvrst; jak; snažan i ar. āddīn = vjera. Značenje = čvrsto vjerovanje; snaga, čvrstoća vjere. Modif. *Mensūdīn.

Mēnāf,

gen. -āfa; vok. Mēnāfe; prisl. pridjev Menáfov; muško ime (rijetko).

Iz ar. Mānāf = ime jednog idola (božanstva) u predislamskih Arapa.

Mēnsa,

gen. -ē; vok. Mēnsa; prisl. pridjev Mēnsīn; muško ime (c. Herc.) (rijetko).

Hipok. od Mēnsūr (V. Mēnsūr).

Ménsa,

gen. -ē; vok. Mēnsa; prisl. pridjev Ménsīn; žensko ime (rijetko).

Hipok. od Mensíja (V. Mensíja)

Mensíja,

gen. -ē; vok. Mensíja; prisl. pridjev Mensíjīn; Mensíja,

gen. -ē; vok. Mensíja; prisl. pridjev Mensíjīn; žensko ime (rijetko).

Iz ar. mānsiyyā = zaboravljena; zanemarena; ostavljena.

Hipok. Ménsa

Ménso,

gen. -ē (u ist. Herc. -a); vok. Mēnsa; prisl. pridjev Ménsīn (u ist. Herc. Ménsov); muško ime (rijetko).

Hipok. od *Mēnsūd (< Mēmsūd) i Mēnsūr. (V. Mēmsūd i Mēnsūr).

*Mēnsūd,

gen. -úda; vok. Mēnsūde; prisl. pridjev Mensúdo; muško ime (manje frekv.).

Modif. od Mēmsūd (V. Mēmsūd)

Hipok. Ménso, Súdo

*Mēnsúda,

gen. -ē; vok. Mensúda; prisl. pridjev Mensúdīn; žensko ime (rijetko).

Modif. od Mem s ú d a (V. Mem s ú d a)

Hipok. S ú d a

*Mensùdīn,

gen. -ína; vok. Měnsudīne; prisl. pridjev Mensudínov; muško ime (rijetko).

Modif. od Mem s ú d ī n (V. Mem s ú d ī n)

Měnsūr,

gen. -úra; vok. Měnsūre; prisl. pridjev Mensúrov; muško ime (frekv.).

< tur. Mensūr < ar. Mānṣūr (lično m. ime) = pobjedonosan; pobjednik (uz božiju pomoć); potpomognut (od boga). Hipok. Měmkan, Měmo, Měnsa, Měnsó.

Mensúra,

gen. -ě; vok. Mensúra; prisl. pridjev Mensúrin; žensko ime (frekv.).

Iz ar. mānṣūrā = pobjedonosna; pobjednica (uz božiju pomoć); potpomognuta od boga.

Měrdān,

gen. -ána; vok. Měrdāne; prisl. pridjev Měrdánov; Měrdan, gen. -a; vok. Měrdane; prisl. pridjev Měrdanov; muško ime (manje frekv.).

Ovo se ime može objašnjavati na 2 načina:

1) Měrdān u perz. jeziku = ljudi, i taj je oblik često bio sastavni dio nekog složenog imena npr. Měrdanšah = car ljudi; Měrdanšad = radost ljudi; Šahimerdan = car ljudi i sl. Jedan od naziva halife Alije bio je u Perziji Ali-Šahimerdan = Alija — car ljudi, što je u često govornoj upotrebi dobilo skraćeni oblik Alimerdan. Kasnije je izvan Perzije u dekompoziciji toga imena (Ali + merdan) oblik merdan počeo dobijati značenje samostalnog vlastitog imena — Merdan (A. Gafurov).

2) Měrdan je moglo nastati i od perz. pridjeva merdāne = muževan; hrabar; odvažan; plemenit, gdje je završno -e reducirano po ugledu na druga imena koja se završavaju na -an (Abdurahman, Džanan, Kahrīman, Nerīman i sl.).

Měrdīja,

gen. -ě; vok. Měrdīja; prisl. pridjev Měrdījīn; žensko ime (rijetko).

Ovo se ime može izvoditi iz 2 orijentalna jezika:

1) iz perz. merdi = hrabrost; srčanost; plemenitost + naš nast. -ja;

2) iz ar. mārḍiyyā = ugodna; prijatna; dopadljiva.

Mérdža,

gen. -ě; vok. Mêrdžo; prisv. pridjev Mérdžín; žensko ime (manje frekv.).

Hipok. od Merdžána (V. Merdžána):

Mèrdžān,

gen. -ána; vok. Mèrdžāne; prisv. pridjev Merdžánov; muško ime (rijetko).

Iz ar. mārġān = koral (nepomična morska životinja po obliku slična biljci. Od kostura nekih korala izrađuju se različiti ukrasi i nakit).

Hipok. Mérdžo

Merdžána,

gen. -ě; vok. Merdžána; prisv. pridjev Merdžánín; žensko ime (manje frekv.).

1) < tur. Mercān (lično ž. ime) + naš nast. -a za ženski rod (V. Mèrdžān)

2) Izv. od m. imena Mèrdžān dodavanjem našeg nast. -a za ženski rod. (V. Mèrdžān).

Hipok. Džána, Mérdža.

Mérdžo,

gen. -ě; (u ist. Herc. -a); vok. Mêrdžo; prisv. pridjev Mérdžín (u ist. Herc. Mérdžov); muško ime (rijetko).

Hipok. od Mèrdžān (V. Mèrdžān).

Merfíja,

gen. -ě; vok. Merfíja; prisv. pridjev Merfíjín; žensko ime (rijetko).

Iz ar. mārfiyyā = umirena, podmirena; popravljena.

Merhána,

gen. -ě; vok. Merhána; prisv. pridjev Merhánín; žensko ime (rijetko).

Iz ar. mārāḥān = veselost; razdraganost; živahnost + naš nast. -a za ženski rod.

Hipok. Hána.

Merhlsa,

gen. -ě; vok. Merhlsa; prisv. pridjev Merhlsín; žensko ime (rijetko).

Etimologija nejasna.

Meriha,

gen. -ë; vok. Meriha; prisv. pridjev Merihīn; žensko ime (rijetko).

Iz ar. mārīḥā = vesela; raspoložena; razdragana; živahna.

Mèrim,

gen. -íma; vok. Mèríme; prisv. pridjev Merímov; muško ime (rijetko).

Od ženskog imena Meríma odbijanjem završnog -a načinjeno muško ime. (V. Meríma i Mèrjema).

*Meríma,

gen. -ë; vok. Meríma; prisv. pridjev Merímīn; Mèrima, gen. -ë; vok. Mèrima; prisv. pridjev Mèrimīn; žensko ime (frekv.).

Modif. od Mèrjema (V. Mèrjema)

Hipok. Mèrka.

Mèris,

gen. -ísa; vok. Mèríse; prisv. pridjev Merísoov; muško ime (rijetko).

Iz ar. mārīs = energičan; iskusan; vrijedan; valjan.

Merisa,

gen. -ë; vok. Merísa; prisv. pridjev Merísīn; žensko ime (rijetko).

Iz ar. mārīsā = energična; iskusna; vrijedna; valjana.

Mèrjema,

gen. -ë; vok. Mèrjema; prisv. pridjev Mèrjemīn; žensko ime (frekv.).

< tur. Meryem < ar. Māryām = lično ime majke vjerovjesnika Isaa, isto što je u Bibliji Marija, majka Isusova + naš nast. -a za ženski rod.

Porijeklo i značenje ovoga imena nije sigurno utvrđeno. Postoji mogućnost da potječe iz st. hebr. jezika i da znači isto što i Mirjam (= uporna, prkosna) mada ima mišljenja da znači »gorka«. Jedni tvrde da to ime potječe čak iz staroegipatskog jezika i da znači »ona koju bog voli«.

Modif. *Mèjrema i *Meríma (Mèrima).

Mèrka,

gen. -ë; vok. Mèrka; prisv. pridjev Mèrkīn; žensko ime (rijetko).

Hipok. od *Meríma (< Mèrjema). (V. *Meríma i Mèrjema).

Mèrkuša,

gen. -ē; vok. Mèrkuša, Mèrkušo; prisv. pridjev Mèrkušīn; žensko ime (rijetko).

Izv. od hipok. Mērka (< *Meríma < Mèrjema) dodavanjem na osnovu našeg nast. -uša. (V. *Meríma i Mèrjema).

Mérsa,

gen. -ē; vok. Mērso; prisv. pridjev Mérsīn; žensko ime (frekv.).

Hipok. od Mersáda, Mersīda, Mersīha, Mersīja, Mersudína. (V. navedena imena)

Mèrsād,

gen. -áda; vok. Mèrsāde (u B. kr. i Mèrsādu); prisv. pridjev Mersádov; muško ime (frekv.).

Iz ar. Mārṭād (lično m. ime) = darežljiv čovjek; plemenit čovjek; lav.

Hipok. Mérso.

Modif. *Mīrsād

Mersáda,

gen. -ē; vok. Mersáda; prisv. pridjev Mersádīn; žensko ime (manje frekv.).

Izv. od m. imena Mèrsād dodavanjem našeg nast. -a za ženski rod.

Hipok. Mérsa

Mèrsed,

gen. -a; vok. Mèrsede; prisv. pridjev Mèrsedov; muško ime (manje frekv.).

Iz ar. Mārṭād (lično m. ime) = plemenit, darežljiv čovjek; lav.

Hipok. Mérso.

Mersīda,

gen. -ē; vok. Mersīda; prisv. pridjev Mersīdīn; žensko ime (rijetko).

Iz ar. mārṭīdā = plemenita; darežljiva.

Hipok. Mérsa

Mersīha,

gen. -ē; vok. Mersīha; prisv. pridjev Mersīhīn; žensko ime (rijetko).

Etimologija nejasna.

Hipok. Mérsa.

Mersija,

gen. -ē; vok. Mersija; prisv. pridjev Mersijīn; Mersija,
gen. -ē; vok. Mersija; prisv. pridjev Mersijīn; žensko ime
(frekv.).

Iz ar. mārsiyyā = čvrsta; ustrajna; ozbiljna.

Hipok. Mérsa

Mérso

gen. -ē; (u ist. Herc. -a); vok. Mêrso; prisv. pridjev Mérsīn
(u ist. Herc. Mérsōv); muško ime (frekv.).

Hipok. od Mèrsād, Mèrsed, Mèrsūd, Mersūdīn. (V.
Mèrsād, Mèrsed, Mèrsūd i Mersūdīn).

Mèrsūd,

gen. -úda; vok. Mèrsūde; prisv. pridjev Mersúdov; muš-
ko ime (rijetko).

Iz ar. mārṣūd = čudotvoran; čudešan.

Hipok. Mérso, Súdo

Mersūdīn,

gen. -ína; vok. Mèrsudīne; prisv. pridjev Mersudínov;
muško ime (rijetko).

Slož. ime od ar. mārs, māris = energija; snaga; sila i ar.
āddīn = vjera. Značenje = snaga vjere.

Hipok. Dīno, Mérso

Mersudína,

gen. -ē; vok. Mersudína; prisv. pridjev Mersudínīn;
žensko ime (rijetko).

Izv. od m. imena Mersūdīn dodavanjem našeg nast. -a za
ženski rod. (V. Mersūdīn).

Hipok. Mérsa.

Mèrvān,

gen. -ána; vok. Mèrvāne; prisv. pridjev Mervánov; muš-
ko ime (rijetko).

Iz ar. Mār wān = lično m. ime, čije porijeklo i značenje nije
jasno.

Mervána,

gen. -ē; vok. Mervána; prisv. pridjev Mervánīn; žensko
ime (rijetko).

Izv. od m. imena Mèrvān dodavanjem našeg nast. -a za žen-
ski rod. (V. Mèrvān)

Mèrzūk,

gen. -úka; vok. Mèrzūk; prisv. pridjev Merzúkov; muško ime (manje frekv.).

Iz ar. mārzuq = opskrbljen; snabdjeven; sretan; blagoslovljen; koji ima uspjeha.

Merzúka,

gen. -ě; vok. Merzúka; prisv. pridjev Merzúkín; žensko ime (rijetko).

Iz ar. mārzuqä = opskrbljena; snabdjevena; sretna; blagoslovljena; koja ima uspjeha.

Mèsrūr,

gen. -úra; vok. Mèsrūre; prisv. pridjev Mesrúrov; muško ime (rijetko).

Iz ar. mäsrr = veseo; radostan; obradovan; sretan.

Mesrúra,

gen. -ě; vok. Mesrúra; prisv. pridjev Mesrúrín; žensko ime (manje frekv.).

Iz ar. mäsrrä = vesela; radosna; obradovana; sretna.

Mèsūd,

gen. -úda; vok. Mèsūde; prisv. pridjev Mesúdo; muško ime (frekv.).

< tur. Mesūd < ar. Mäs'ūd (lično m. ime) = sretan; blažen.

Hipok. Súdo

Modif. *Mèhsūd

Mesúda,

gen. -ě; vok. Mesúda; prisv. pridjev Mesúdín; žensko ime (frekv.).

< tur. Mesūde (lično ž. ime), od ar. mäs'ūdä = sretna; blažena.

Hipok. Súdä

Mesúdija,

gen. -ě; vok. Mesúdija; prisv. pridjev Mesúdijín; muško ime (rijetko).

Iz ar. mäs'ūd = sretan, blažen + ar. adj. sufixs -iyy + naš nast. -a.

Hipok. Súdo

Mesudíja,

gen. -ě; vok. Mesudíja; prisv. pridjev Mesudíjín; žensko ime (rijetko).

Iz ar. mäs'ūd = sretan, blažen + ar. adj. sufiks za ženski rod -iyyä.
Hipok. Šúda

Mesūdīn,

gen. -ína; vok. Mēsudīne; prisp. pridjev Mesudínov; muško ime (rijetko).

Izv. od Mēsūd + analog. nast. -īn prema imenima: Hajrudin, Nedžmudin, Sejfudin i sl. (V. Mēsūd).

Měša,

gen. -ě; vok. Měša; prisp. pridjev Měšīn; muško ime (frekv.).

Hipok. od Měhmed (V. Měhmed i Muhamed).

Měšan,

gen. -a; vok. Měšane; prisp. pridjev Měšanov; muško ime (frekv.).

Izv. od hipok. Měša i Měšo (< Měhmed) dodavanjem na osnovu našeg nast. -an. (V. Měhmed i Muhamed).

Mešhúra,

gen. -ě; vok. Mešhúra; prisp. pridjev Mešhúrīn; žensko ime (rijetko).

Iz ar. māshūrā = čuvena; slavna; popularna; znamenita; priznata.

Měško,

gen. -a; vok. Měško; prisp. pridjev Měškov; Měško, gen. -ě; vok. Měško; prisp. pridjev Měškīn; muško ime (frekv.).

Izv. od hipok. Měša i Měšo (< Měhmed) dodavanjem na osnovu našeg nast. -ko. (V. Měhmed i Muhamed).

Měšo,

gen. -ě (u ist. Herc. -a); vok. Měšo; prisp. pridjev Měšīn; (u ist. Herc. Měšov); muško ime (rijetko).

Hipok. od Měhmed (V. Měhmed i Muhamed).

Méva,

gen. -ě; vok. Měvo; prisp. pridjev Měvīn; žensko ime (manje frekv.).

Hipok. od Mevèdeta, Měvleta, Mevlīda, Mevlīja, Mevlúda (V. navedena imena).

*Mèvdeta,

gen. -ě; vok. Mèvdeta; prisp. pridjev Mèvdetīn; žensko ime (rijetko).

Modif. od Mevèdeta (V. Mevèdeta).

Mevdúda,

gen. -ê; vok. Mevdúda; prisl. pridjev Mevdúdín; žensko ime (rijetko).
Iz ar. māw d ū d ā = voljena; draga; mila.

Mevdžida,

gen. -ê; vok. Mevdžida; prisl. pridjev Mevdžidín; žensko ime (rijetko).
Iz ar. māw ġ i d ā (t) = osjećanje; čuvstvo.
Hipok. Džida

Mevèdeta,

gen. -ê; vok. Mevèdeta; prisl. pridjev Mevèdetín; žensko ime (rijetko).
Iz ar. mā w ā d d ā t = ljubav; voljenje; prijateljstvo; simpatija + naš nast. -a za ženski rod.
Hipok. Méva
Modif. *Mèvdeta

Mevhìba,

gen. -ê; vok. Mevhìba; prisl. pridjev Mevhìbín; žensko ime (rijetko).
Iz ar. mā w h i b ā (t) = dar; poklon; dobročinstvo; milost.
Hipok. Hìba
Modif. *Mehvìba

Mèvija,

gen. -ê; vok. Mèvija; prisl. pridjev Mèvijín; žensko ime (manje frekv.).
Izv. od hipok. Méva dodavanjem na osnovu našeg nast. -ija. (V. Méva)

Mevìza,

gen. -ê; vok. Mevìza; prisl. pridjev Mevìzín; žensko ime (rijetko).
Iz ar. mā w ' i z ā = pouka; opomena.

Mévka,

gen. -ê; vok. Mévko; prisl. pridjev Mévkín; žensko ime (manje frekv.).
Izv. od hipok. Méva dodavanjem na osnovu našeg nast. -ka. (V. Méva)

Mévla,

gen. -ê; vok. Mévlo; prisl. pridjev Mévlín; žensko ime (frekv.).

Hipok. od *Mèvleta, Mevlida, Mevlîja, Mevlúda (V navedena imena).

*Mèvleta,

gen. -ê; vok. Mèvleta; prisv. pridjev Mèvletî; žensko ime (rijetko).

Modif. od ar. m ä w l â t = gospodarica; prijateljica; dobročiniteljka; zaštitnica + naš nast. -a za ženski rod.

Hipok. Méva, Mévla

Mevlida,

gen. -ê; vok. Mevlida; prisv. pridjev Mevlidî; žensko ime (frekv.).

< tur. Mevlide (lično ž. ime), od ar. m ä w l i d = rođenje; rođendan; mevlud (= Muhamedov rođendan) + naš nastavak -a za ženski rod.

Ovo je ime nastalo u vezi s Muhamedovim rođendanom i davalo se žcn. djetetu ako se rodilo na taj dan.

Hipok. Méva, Mévla.

Mevlîja,

gen. -ê; vok. Mevlîja; prisv. pridjev Mevlîjî; Mèvlija, gen. -ê; vok. Mèvlija; prisv. pridjev Mèvlijî; žensko ime (manje frekv.).

Iz ar. m ä w l i y ä = štićenica; malodobnica.

Hipok. Méva, Mévla.

Mevlúda,

gen. -ê; vok. Mevlúda; prisv. pridjev Mevlúdî; žensko ime (manje frekv.).

Iz ar. m ä w l ú d = rođen; rođenje; rođendan; svečanost u čast Muhamedova rođendana + naš nast. -a za žen. rod.

Ovakvo se ime davalo žen. djetetu ako se rodilo na mevlud, tj. na Muhamedov rođendan.

Hipok. Méva, Mévla.

Mevlúdî,

gen. -îna; vok. Mèvludîne; prisv. pridjev Mevludînov; muško ime (frekv.).

Složeno ime od ar. m ä w l â = prijatelj; pomagač; zaštitnik; dobročinitelj i ar. ä d d î n = vjera. Značenje = prijatelj vjere; zaštitnik i pomagač vjere.

Hipok. Dîno

Mèvsûd,

gen. -úda; vok. Mèvsûde; prisv. pridjev Mevsúdov; muško ime (rijetko).

Iz ar. m ä w ş ū d = čvrst; solidan.

Hipok. Sûdô.

Mevsúda,

gen. -ě; vok. Mevsúda; prisl. pridjev Mevsúdīn; žensko ime (rijetko).

Iz ar. māwṣūḍā = čvrsta; solidna.

Hipok. Súdā

Mévza,

gen. -ě; vok. Měvzo; prisl. pridjev Měvzīn; žensko ime (rijetko).

Hipok. od *Mevzáda i *Měvzeta (V. *Mevzáda i *Měvzeta)

*Měvzād,

gen. -áda; vok. Měvzāde; prisl. pridjev Mevzādov; muško ime (rijetko).

Modif. od Něvzād (V. Něvzād).

*Mevzáda,

gen. -ě; vok. Mevzáda; prisl. pridjev Mevzādīn; žensko ime (rijetko).

Modif. od Nevzáda (V. Nevzáda)

Hipok. Měvza, Záda.

*Měvzeta,

gen. -ě; vok. Měvzeta; prisl. pridjev Měvzetīn; žensko ime (rijetko).

Modif. od Nevzáda (V. Nevzáda)

Hipok. Měvza

Mězīd,

gen. -ída; vok. Mězīde; prisl. pridjev Mezīdov; muško ime (rijetko).

Iz ar. māzīd = povećan; uveličan; pojačan.

Mīda,

gen. -ě; vok. Mīda; prisl. pridjev Mīdīn; žensko ime (c. Herc.) (rijetko).

Hipok. od Hamīda (V. Hamīda).

Mīdha,

gen. -ě; vok. Mīdho; prisl. pridjev Mīdhīn; žensko ime (rijetko).

Hipok. od Mīdhata i *Mīdheta (V. Mīdhata)

Midhat, (Mithat),

gen. -a; vok. Mīdhate; prisv. pridjev Mīdhatov; muško ime (frekv.).

< tur. Midhat (lično m. ime), od ar. midḥat = pohvala; pohvalno djelo.

Hipok. Mīdho, Mīdo, Mīto

Modif. *Mīdhet

Midhata,

gen. -ē; vok. Mīdhata; prisv. pridjev Mīdhatīn; žensko ime (manje frekv.).

Izv. od m. imena Mīdhat dodavanjem našeg nast. -a za ženski rod. (V. Mīdhat)

Hipok. Mīdha

*Midhet,

gen. -a; vok. Mīdhetē; prisv. pridjev Mīdhetov; muško ime (rijetko).

Modif. od Mīdhat (V. Mīdhat)

*Midheta,

gen. -ē; vok. Mīdheta; prisv. pridjev Mīdhetīn; žensko ime (manje frekv.).

Modif. od Mīdhata (V. Mīdhata)

Hipok. Mīdha

Mīdho,

gen. -ē (u ist. Herc. -a); vok. Mīdho; prisv. pridjev Mīdhīn (u ist. Herc. Mīdhov); muško ime (rijetko).

Hipok. od Mīdhati *Mīdhet (V. Mīdhat)

Mīdo,

gen. -ē (u ist. Herc. -a); vok. Mīdo; prisv. pridjev Mīdīn (u ist. Herc. Mīdov); muško ime (rijetko).

Hipok. od Mīdhat (V. Mīdhāt)

Mīgdād,

gen. -āda; vok. Mīgdāde; prisv. pridjev Mīgdádov; muško ime (rijetko).

Ovo se ime može izvoditi iz 2 ar. korijena:

1) mīqdād = oštar; rezak

2) mīgdād = naprasiti; plahovit

Mīgdáda,

gen. -ē; vok. Mīgdáda; prisv. pridjev Mīgdádīn; žensko ime (rijetko).

- 1) Od ar. miqdādā = oštra; reska.
2) od ar. miḡdādā = naprasita; plahovita.
Hipok. Dādā

Miháda,

gen. -ē; vok. Miháda; prív. pridjev Mihádīn; žensko ime (rijetko).

Iz ar. mihād = krilo; okrilje + naš nast. -a za ženski rod.

Mihála,

gen. -ē; vok. Mihála; prív. pridjev Mihálīn; žensko ime (rijetko).

Iz ar. miḡāl = varka; lukavstvo; vještina; spretnost sila; snaga + naš nast. -a za ženski rod.

*Mihana,

gen. -ē; vok. Mihana; prív. pridjev Mihanīn; žensko ime (rijetko).

Modif. od Umihána (V. Umihána)

Mihneta,

gen. -ē; vok. Mihneta; prív. pridjev Mihnētīn; žensko ime (rijetko).

Iz ar. mihnāt = umješnost; spretnost; okretnost; vještina + naš nast. -a za ženski rod.

Míhra,

gen. -ē; vok. Míhro; prív. pridjev Míhrīn; Míhra, gen. -ē; vok. Míhra; prív. pridjev Míhrīn; žensko ime (rijetko).

Hipok. od Mihridžána (V. Mihridžána).

Mihridžān,

gen. -ána; vok. Mihridžāne; prív. pridjev Mihridžānov; muško ime (manje frekv.).

Iz ar. mihrāḡān < perz. mehr-ḡān = jesenja ravnodnevica; proslava; festival.

Hipok. Míhro

Mihridžána,

gen. -ē; vok. Mihridžána; prív. pridjev Mihridžánīn; žensko ime (manje frekv.).

Izv. od m. imena Mihridžān dodavanjem našeg nast. -a za ženski rod.

Hipok. Míhra

Míhro,

gen. -ē; (u ist. Herc. -a); vok. Míhro; prisv. pridjev Míhrīn (u ist. Herc. Míhrov); muško ime (rijetko).

Hipok. od Mihrīdžān (V. Mihrīdžān)

Mihrumána,

gen. -ē; vok. Mihrumána; prisv. pridjev Mihrumánīn; žensko ime (rijetko).

Složeno ime od perz. mihr = sunce i perz. mān = sličī (od gl. mānīsten = sličīti, biti nalik). Značenje = slična suncu; nalik na sunce.

Mijása,

gen. -ē; vok. Mijása; prisv. pridjev Mijásīn; žensko ime (rijetko).

Etimologija nejasna.

Hipok. Jása

Mila,

gen. -ē; vok. Mila; prisv. pridjev Milīn; žensko ime (frekv.).

Hipok. od Amila, *Čamila, Šamila (V. Amila, *Čamila, Šamila).

Miláda,

gen. -ē; vok. Miláda; prisv. pridjev Miládīn; žensko ime (rijetko).

Iz ar. mīlād = rođenje; vrijeme rođenja; rođendan; Isaovo (Isusovo) rođenje; početak nove ere + naš nastavak -a za ženski rod.

*Milīfer,

gen. -a; vok. Milīfere; prisv. pridjev Milīferov; muško ime (rijetko).

Modif. od Nilifer (Nūlifer) = ime rijeke u Maloj Aziji čije je etimol. porijeklo vjerovatno u grčkom jeziku. Postoji legenda po kojoj je neki turski sultan na toj rijeci izvojevao pobjedu, a kratko nakon toga glasnik mu je donio vijest da mu se rodila kći. U vezi s tim sultan je odlučio da mu kćeri bude ime Nūlifer (danas vrlo često žensko ime u Turskoj). Pošto se naša ženska imena ne svršavaju na suglasnik, to je u nas takvo ime postalo muško, a za žensko se dodaje nastavak -a, (Milifera).

*Milīfera,

gen. -ē; vok. Milīfera; prisv. pridjev Milīferīn; žensko ime (rijetko).

Izv. od m. imena *Millfer dodavanjem našeg nast. -a za ženski rod. (V. *Millfer).

Míma,

gen. -ē; vok. Mímo; prisv. pridjev Mímīn; žensko ime (rijetko).

Hipok. od Temíma (V. Temíma).

Mína,

gen. -ē; vok. Míno; prisv. pridjev Mínīn; žensko ime (frekv.)

Hipok. od Amína, Emína, Hatemína, Jasmína, *Nermína, Tahmína, *Tehmína (V. navedena imena).

Míneta,

gen. -ē; vok. Míneta; prisv. pridjev Mínetīn; Mínetā,

gen. -ē; vok. Mínetā; prisv. pridjev Mínetīn; žensko ime (manje frekv.).

Iz ar. minnāt = ljubaznost; milost; dobročinstvo + naš nast. -a za ženski rod.

Mínka,

gen. -ē; vok. Mínka, Mínko; prisv. pridjev Mínkīn; žensko ime (frekv.).

Hipok. od Amína, Emína, Jasmínka, *Nermínka (V. navedena imena).

Míra,

gen. -ē; vok. Míra; prisv. pridjev Mírīn; muško ime (c. Herc.) (frekv.).

Hipok. od Emír i Mirálem (V. Emír i Mirálem).

Míra,

gen. -ē; vok. Míra; prisv. pridjev Mírīn; žensko ime (frekv.).

Hipok. od Amíra i Emíra (V. Amíra i Emíra).

Mirálem,

gen. -a; vok. Miráleme; prisv. pridjev Mirálemov; muško ime (frekv.).

Složeno ime od perz. mīr (< ar. ā mīr) = zapovjednik; prvak i ar. 'ālām = svijet; ljudi; narod. Značenje = prvak među ljudima; zapovjednik ljudima; vladar svijeta.

Hipok. Míra, Míro

Mirálema,

gen. -ē; vok. Mirálema; prisv. pridjev Mirálemīn; žensko ime (manje frekv.).

Izv. od m. imena Mirálem dodavanjem našeg nast. -a za ženski rod.

*Míreta,

gen. -ě; vok. Míreta; prisv. pridjev Míretīn; žensko ime (rijetko).

Modif. od *Mīrheta (V. *Mīrheta)

Mīrha,

gen. -ě; vok. Mīrha; prisv. pridjev Mīrhīn; žensko ime (frekv.).

Hipok. od *Mīrheta i Mirhunīsa (V. *Mīrheta i Mirhunīsa).

Mīrhat,

gen. -a; vok. Mīrhate; prisv. pridjev Mīrhatov; muško ime (rijetko).

Izv. od ar. korijena m r ḥ = radovati se, veseliti se.

Modif. *Mīrhet

*Mīrhet,

gen. -a; vok. Mīrhete; prisv. pridjev Mīrhetov; muško ime (rijetko).

Modif. od Mīrhat (V. Mīrhat)

*Mīrheta,

gen. -ě; vok. Mīrheta; prisv. pridjev Mīrhetīn; žensko ime (manje frekv.).

Izv. od m. imena *Mīrhet (< Mīrḥat) dodavanjem našeg nast. -a za ženski rod. (V. Mīrhat)

Modif. *Míreta

Hipok. Mīrha.

Mīrhunīsa,

gen. -ě; vok. Mīrhunīsa; prisv. pridjev Mīrhunīsīn; žensko ime (rijetko).

Etimologija nejasna.

Hipok. Mīrḥa, Nīsa

Míro;

gen. -ě (u ist. Herc. -a); vok. Míro; prisv. pridjev Mírīn (u ist. Herc. Mírov); muško ime (frekv.).

Hipok. od Āmir, Ēmīr, Mirálem (V. Āmir, Ēmīr i Mírálem).

Mírša,

gen. -ě; vok. Mírso; prisv. pridjev Mírśin; žensko ime (rijetko).

Hipok. od Mírśáda (V. Mírśáda).

*Mírśād,

gen. -áda; vok. Mírśáde (u B. kr. i Mírśádu); prisv. pridjev Mírśádov; muško ime frekv.).

Modif. ili:

1) od Měrśád (V. Měrśád); ili

2) od Mírźád (V. Mírźád).

Hipok. Mírso.

Mírśáda,

gen. -ě; vok. Mírśáda; prisv. pridjev Mírśádin; žensko ime (frekv.).

Izv. od m. imena *Mírśād dodavanjem našeg nast. -a za ženski rod. (V. *Mírśád).

Hipok. Mírša

Mírso,

gen. -ě; (u ist. Herc. -a); vok. Mírso; prisv. pridjev Mírśin (u ist. Herc. Mírsov); muško ime (frekv.).

Hipok. od *Mírśád (V. *Mírśád)

Mírza,

gen. -ě; vok. Mírza; prisv. pridjev Mírźin; muško ime (frekv.).

< tur. Mirza (lično m. ime), od perz. mírźā = princ; kraljević; pisar; sekretar; književno obrazovan.

Mirza je zapravo skr. od perz. složenice mírźāde što doslovno znači »vladarevo dijete«. Perz. mír (od ar. āmír = »vladar + perz. źāde = dijete; ono što je rođeno; potomak. To je zapravo titula Timurovih nasljednika i sinova kojom su naglašavali visoki položaj potomaka velikog zavojevača u odnosu na druge mnogobrojne manje značajne emire. Kasnije su i takvi emiri počeli uzimati titulu mirza (de) dok se to nije pretvorilo u obično vlastito ime.

Mirza je i naziv za one ljude koji s priborom za pisanje sjede po ulicama i trgovima te nepismenim ljudima pišu molbe, pisma, ispunjavaju formulare i sl. Potreba za razlikovanjem mirze-pisara od mirze-princa dovela je do utvrđivanja mjesta tog naziva uz lično ime. Tako se mirza uz ime pisara stavlja prije ličnog imena npr. Mirza Husein, Mirza Ali, a uz ime princa uvijek poslije ličnog imena, npr. Ahmed Mirza. Hipok. Mírzo.

Mirza,

gen. -ē; vok. Mīrza; prīsv. prīdjev Mīrzīn; žensko ime (rijetko).

Ovo se ime rijetko nalazi u ženskih osoba i ako se nađe, ima sve padežne oblike i akcenat kao i muško ime. (V. muško ime Mīrza).

Mīrzād,

gen. -āda; vok. Mīrzāde (u B. kr. i Mīrzādu); prīsv. prīdjev Mīrzādov; muško ime (rijetko).

Složeno ime od perz. mīr (< ar. āmīr) = vladar; zapovjednik i perz. zāde = dijete; sin; potomak. Značenje = kraljević; princ.

Hipok. Mīrzo

Modif. *Mīrsād

Mīrzāda,

gen. -ē; vok. Mīrzāda; prīsv. prīdjev Mīrzādīn; žensko ime (rijetko).

Izv. od m. imena Mīrzād dodavanjem našeg nast. -a za ženski rod. (V. Mīrzād)

Hipok. Zāda

Mīrzāna,

gen. -ē; vok. Mīrzāna; prīsv. prīdjev Mīrzānīn; žensko ime (rijetko).

Izv. od Mīrza dodavanjem na osnovu analog. nast. -āna prema imenima: Merdžāna, Nermāna, Rejhāna, Umihāna i sl. (V. m. ime Mīrza).

Mīrzet,

gen. -a; vok. Mīrzete; prīsv. prīdjev Mīrzetov; muško ime (manje frekv.).

Izv. od Mīrza dodavanjem na osnovu analog. nastavka -et prema imenima: Džèvdet, Fikret, Ismet, Šèvket i sl. (V. m. ime Mīrza).

Hipok. Mīrzo

Mīržeta,

gen. -ē; vok. Mīržeta; prīsv. prīdjev Mīržetīn; žensko ime (manje frekv.).

Izv. od m. imena Mīrzet dodavanjem našeg nast. -a za ženski rod. (V. m. ime Mīrza).

Mīrziya,

gen. -ē; vok. Mīrziya; prīsv. prīdjev Mīrziyīn; muško ime (rijetko).

Izv. od Mîrza dodavanjem na osnovu našeg nast. -ija. (V. m. ime Mîrza)
Hipok. Mîrzo

Mîrzija,

gen. -ê; vok. Mîrzija; prisv. pridjev Mîrzijîn; žensko ime (rijetko).
Izv. od Mîrza dodavanjem na osnovu našeg nast. -ija. (V. m. ime Mîrza).

Mîrzo,

gen. -ê (u ist. Herc. -a); vok. Mîrzo; prisv. pridjev Mîrzîn (u ist. Herc. Mîrzov); muško ime (rijetko).
Hipok. od Mîrza, Mîrzâd, Mîrzet, Mîrzija (V. navedena imena).

Misála,

gen. -ê; vok. Misála; prisv. pridjev Misálîn; žensko ime (rijetko).
Iz ar. miṭāl = primjer; uzor; model + naš nast. -a za ženski rod.
Hipok. Sála

Mîsîrka,

gen. -ê; vok. Mîsîrka, Mîsîrko; prisv. pridjev Mîsîrkîn; žensko ime (rijetko).
Izv. od Misîr = Egipat (< ar. Miṣr = Kairo; Egipat < st. hebr.) + naš nast. -ka za ženski rod. Značenje = Egipćanka.

Mîska,

gen. -ê; vok. Mîska; prisv. pridjev Mîskîn; žensko ime (rijetko).
Iz ar. misk < perz. mišk < sanskrta (a ima mišljenja da < grč. móschos) = mošus + naš nast. -a za ženski rod. (Mošus je mirisava mast koju izlučuje iz žljezdane kesice mužjak jedne vrste gazele i zbog veoma ugodnog mirisa upotrebljava se u parfimeriji).
Modif. *Mîšća

Misrija,

gen. -ê; vok. Mîsrija; prisv. pridjev Mîsrijîn; žensko ime (rijetko).
Iz ar. miṣriyyä = egipatska; kairska; Egipćanka; iz Kaira (V. Mîsîrka)

*Mišća,

gen. -ē; vok. Mišća; prisv. pridjev Miščīn; žensko ime (rijetko).
Modif. od Miška (V. Miška)
Hipok. Miščúna

*Miščúna,

gen. -ē; vok. Miščúna; prisv. pridjev Miščúnīn; žensko ime (rijetko).
Hipok. od *Mišća (V. *Mišća i Miška).

Míto,

gen. -ē (u ist. Herc. -a); vok. Míto; prisv. pridjev Mítīn (u ist. Herc. Mítóv); muško ime (frekv.).
Hipok. od Mīdhat (V. Mīdhat)

Mīza,

gen. -ē; vok. Mīza; prisv. pridjev Mīzīn; muško ime (c. Herc.) (rijetko).
Hipok. od Rámiz (V. Rámiz).

Mīza,

gen. -ē; vok. Mīza; prisv. pridjev Mīzīn; žensko ime (c. Herc.) (rijetko).
Hipok. od Ramīza (V. Ramīza).

Mízo,

gen. -ē; (u ist. Herc. -a); vok. Mízo; prisv. pridjev Mízīn (u ist. Herc. Mízov); muško ime (rijetko).
Hipok. od Rámiz (V. Rámiz).

Muàmer,

gen. -a; vok. Muàmere; prisv. pridjev Muàmerov; muško ime (manje frekv.).
Iz ar. Mu'ammär (lično m. ime) = dugovječan; dugogodišnji.

Muàmera,

gen. -ē; vok. Muàmera; prisv. pridjev Muàmerīn; žensko ime (rijetko).
Iz ar. mu'ammärä = dugovječna; dugogodišnja.

Mùāz,

gen. -āza; vok. Mùāze, Mùāzu; prisv. pridjev Muázov; muško ime (manje frekv.).
Iz ar. mu'āḏ = zaštićen; sačuvan; zaklonjen; spašen.

Muàzem,

gen. -a; vok. Muàzeme; prisv. pridjev Muàzemov; muško ime (rijetko).

Iz ar. mu'azzam = poštovan; cijenjen; uzvišen; uvažen.

Múba,

gen. -ē; vok. Múbo; prisv. pridjev Múbīn; žensko ime (frekv.)

Hipok. od Mubèra i Mubína (V. Mubèra i Mubína)

Mubákir,

gen. -a; vok. Mubákire; prisv. pridjev Mubákirov; muško ime (rijetko).

Iz ar. mubākīr = ranoranilac; rani posjetilac.

Mubèdžel,

gen. -a; vok. Mubèdžele; prisv. pridjev Mubèdželov; muško ime (rijetko).

Iz ar. mubāğğāl = poštovan; cijenjen; uvažen.

Mubèdžela,

gen. -ē; vok. Mubèdžela; prisv. pridjev Mubèdželīn; žensko ime (rijetko).

Iz ar. mubāğğālā = poštovana; cijenjena; uvažena.

Mubèjena,

gen. -ē; vok. Mubèjena; prisv. pridjev Mubèjenīn; žensko ime (rijetko).

Iz ar. mubāyyānā = jasna; očita; vidljiva.

Mubèkira,

gen. -ē; vok. Mubèkira; prisv. pridjev Mubèkirīn; žensko ime (rijetko).

Iz ar. mubākkirā = ona koja rano rani, rano dolazi.

Mubèra,

gen. -ē; vok. Mubèra; prisv. pridjev Mubèrīn; žensko ime (frekv.).

< tur. Müberra (lično ž. ime), od ar. mubārrā'ā(t) = nevina; oslobođena; zdrava.

Hipok. Béra, Bèra, Bêrka, Múba.

Mubína,

gen. -ē; vok. Mubína; prisv. pridjev Mubínīn; žensko ime (manje frekv.).

Iz ar. mubīnā = jasna; očevidna; očita; nesumnjiva.

Hipok. Múba.

Múća,

gen. -ě; vok. Mûćo; prisl. pridjev Múćīn; žensko ime (rijetko).

Hipok. od *Mućèlefa (V. *Mućèlefa i Mukèlefa).

*Mućèlefa,

gen. -ě; vok. Mućèlefa; prisl. pridjev Mućèlefīn; žensko ime (manje frekv.).

Modif. od Mukèlefa (V. Mukèlefa).

Hipok. Čéfa, Čélfa, Múća.

Mudèhtefa,

gen. -ě; vok. Mudèhtefa; prisl. pridjev Mudèhtefīn; žensko ime (rijetko).

Etimologija nejasna.

*Mudžáfēr,

gen. -a; vok. Mudžáfere; prisl. pridjev Mudžáferov; muško ime (rijetko).

Modif. od Džáfēr (V. Džáfēr).

Mudžáhīd,

gen. -a; vok. Mudžáhīde; prisl. pridjev Mudžáhīdov; muško ime (rijetko).

Iz ar. muğāhīd = borac; ratnik; vojnik.

Mudžávid,

gen. -a; vok. Mudžávide; prisl. pridjev Mudžávidov; muško ime (rijetko).

Iz ar. muğāwīd = onaj koji se s nekim natječe u darežljivosti i velikodušnosti.

*Mudžéjma,

gen. -ě; vok. Mudžéjma; prisl. pridjev Mudžéjmīn; žen. ime (rijetko).

Modif. od Nudžéjma (V. Nudžéjma)

Mudžèlefa,

gen. -ě; vok. Múdzèlefa; prisl. pridjev Mudžèlefīn; žensko ime (rijetko).

Iz ar. muğāllāfā = načeta; okrnjena.

Mūdžīb,

gen. -ība; vok. Mūdžībē (u B. kr. i Mūdžību); prisl. pridjev Mudžībov; muško ime (manje frekv.).

Iz ar. muġīb = onaj koji uslišava, koji udovoljava, koji se odaziva (na molbu).
Hipok. Džíbo

Muèdiba,

gen. -ē; vok. Muèdiba; prisv. pridjev Muèdibīn; žensko ime (rijetko).
Iz ar. mu'āddibā = učiteljica; odgojiteljica; vaspitačica.

Muèmila,

gen. -ē; vok. Muèmila; prisv. pridjev Muèmilīn; žensko ime (rijetko).
Iz ar. mu'āmmilā = ona koja uliva nadu; koja se mnogo nada.

Muènesa,

gen. -ē; vok. Muènesa; prisv. pridjev Muènesīn; žensko ime (rijetko).
Ovo se ime može izvoditi od 2 ar. korijena:
1) od ar. mu'ānnāṭā = ženstvena; mekoputna.
2) od ar. mu'ānnāšā = ljubazna; prijazna; pitoma.
Modif. *Muhèneza

Mùfīd,

gen. -īda; vok. Mùfīde (u B. kr. i Mùfīdu); prisv. pridjev Mufídoṽ; muško ime (frekv.).
Iz ar. mufīd = koristan.

Mufída,

gen. -ē; vok. Mufída; prisv. pridjev Mufídīn; žensko ime (manje frekv.).
< tur. Mùfīde (lično ž. ime), od ar. m-ufīdā = korisna.

Mufíka,

gen. -ē; vok. Mufíka; prisv. pridjev Mufíkīn; žensko ime (rijetko).
Iz ar. mufīqā = budna; trijezna; izvrsna pjesnikinja.

Mùgbil,

gen. -a; vok. Mùgbile; prisv. pridjev Mùgbilov; muško ime (rijetko).
Iz ar. muqbil = pogodan; povoljan; sretan.

Mùgdim,

gen. -a; vok. Mùgdime; prisv. pridjev Mùgdimov; muško ime (frekv.).
Iz ar. muqdim = hrabar; smion; odvažan; preduzimljiv.

Mùgdima,

gen. -ě; vok. Mùgdima; prisv. pridjev Mùgdimīn; žensko ime (manje frekv.).

Iz ar. muqdimā = hrabra; smiona; odvažna; preduzimljiva.

Mùha,

gen. -ě; vok. Mùha; prisv. pridjev Mùhīn; muško ime (c. Herc.) (rijetko).

Hipok. od Muhárem (V. Muhárem)

*Muhàbeta,

gen. -ě; vok. Muhàbeta; prisv. pridjev Muhàbetīn; žensko ime (rijetko).

Modif. od ar. māḥabbāt = ljubav; naklonost; prijateljstvo + naš nast. -a za ženski rod.

Muhàmed,

gen. -a; vok. Muhàmede; prisv. pridjev Muhàmedov; muško ime (frekv.).

< tur. Muhammed < ar. Muḥammad (lično m. ime) = mnogo hvaljen; slavljen; proslavljen; dostojan svake hvale. Drugi oblik istog značenja je ime Mēhmed.

Hipokoristici i hipok. derivati: Hāma, Hāmica, Hāmić, Hāmo, Múho, Múmo, Múšan, Múšo.

Muhamed je veoma često ime kod svih islamiziranih naroda, jer se tako zvao osnivač i propovjednik islama. Rođen je u Meku 571. a umro u Medini 632. godine.

Muhàmeda,

gen. -ě; vok. Muhàmeda; prisv. pridjev Muhàmedīn; žensko ime (rijetko).

Izv. od muškog imena Muhàmed dodavanjem našeg nast. -a za ženski rod. (V. Muhàmed)

Hipok. Múša

Muhàmed-Alī,

gen. Muhàmed-Alīja; vok. Muhàmed-Alī; prisv. pridjev Muhàmed-Alījev; muško ime (rijetko).

Složeno ime od Muhàmed i Alī(ja). (V. Muhàmed i Alīja).

Ovo je ime dato po ugledu na ime poznatog svjetskog prvaka u boksu iz Sjedinjenih Američkih Država, koji se zove Muhamed-Ali (ranije se zvao Kasijus Klej).

Muhárem,

gen. -a; vok. Muháreme; prisv. pridjev Muháremov; muško ime (frekv.).

< tur. Muharrem < ar. Muḥarräm (lično m. ime) =
= sačuvan; zabranjen; zaštićen; nepovrediv; svet; ime prvog
mjeseca po islamskom kalendaru.

Hipok.: Hárko, Háro, Mûha, Múhko, Múho, Múšan,
Múšo.

Muhárema,

gen. -ě; vok. Muhárema; prisv. pridjev Muháremīn; žen-
sko ime (frekv.).

Izv. od m. imena Muhárem dodavanjem našeg nast. -a za
ženski rod. (V. Muhárem).

Hipok. Hárka, Múša.

*Mùhdīn,

gen. -ína; vok. Mùhdīne; prisv. pridjev Muhdínov; muš-
ko ime (rijetko).

Modif. od Muhīdīn (V. Muhīdīn)

*Muhèdīn,

gen. -ína; vok. Mùhedīne; prisv. pridjev Muhedínov;
muško ime (manje frekv.).

Modif. od Muhīdīn (V. Muhīdīn)

*Muhedína,

gen. -ě; vok. Muhedína; prisv. pridjev Muhedínīn; žen-
sko ime (manje frekv.).

Modif. od Muhidína (V. Muhidína).

*Muhèneza,

gen. -ě; vok. Muhèneza; prisv. pridjev Muhènezīn; žen-
sko ime (rijetko).

Modif. od Muènesa (V. Muènesa)

Muhība,

gen. -ě; vok. Muhība; prisv. pridjev Muhībīn; žensko ime,
< tur. Muhibbe (lično ž. ime), od ar. muḥibbā = ona
koja voli, ljubi; zaljubljena.

Hipok. Hība

Muhībija,

gen. -ě; vok. Muhībija; prisv. pridjev Muhībījīn; muško
ime (frekv.).

Iz ar. muḥibb(iyy) = onaj koji voli, ljubi; zaljubljen + naš
nastavak - (i j) a.

Muhīdīn,

gen. -ína; vok. Mùhidīne; prisv. pridjev Muhidínov;
muško ime (frekv.).

< tur. Mühyüddîn < ar. Muḥyi-ddîn (lično m. ime), složeno od ar. muḥyin = preporoditelj; oživotvoritelj i ar. äddîn = vjera. Značenje = preporoditelj, oživotvoritelj vjere. Modif. *Mèhdîn, *Mehüddîn, *Mùhdîn, *Muḥèdîn: Hipok. Dîno

Muhidîna,

gen. -ê; vok. Muhidîna; prisv. pridjev Muhidînîn; žensko ime (manje frekv.).

Izv. od m. imena Muhîdîn dodavanjem našeg nast. -a za ženski rod. (V. Muhîdîn)

Hipok. Dîna

Muḥîma,

gen. -ê; vok. Muḥîma; prisv. pridjev Muḥîmîn; žensko ime (rijetko).

Iz ar. muḥimmä = važna; značajna; zanimljiva.

Múhko,

gen. -ê; (u ist. Herc. -a); vok. Mûhko; prisv. pridjev Múhkin (u ist. Herc. Múhkov); muško ime (manje frekv.).

Hipok. od Muhârem (V. Muhârem)

Múho,

gen. -ê (u ist. Herc. -a); vok. Mûho; prisv. pridjev Múhîn (u ist. Herc. Múhov); muško ime (frekv.).

Hipok. od Muhâmed i Muhârem (V. Muhâmed i Muhârem)

Mùhsin,

gen. -a; vok. Mùhsine; prisv. pridjev Mùhsinov; muško ime (frekv.).

< tur. Muhsin < ar. Muḥsin (lično m. ime) = dobročinitelj; dobrotvor.

Modif. *Mùksin

Mùhtâr,

gen. -ára; vok. Mùhtâre, Mùhtâru; prisv. pridjev Muhtârov; muško ime (rijetko).

Iz ar. muḥtâr = odabran; izabran; onaj kome se daje prednost; seoski knez; omiljen; ljubimac.

Muhtèrem,

gen. -a; vok. Muhtèreme; prisv. pridjev Muhtèremov; muško ime (rijetko).

Iz ar. muḥtâräm = poštovan; cijenjen; uvažen; častan; ugledan.

Mùid,

gen. -íd a; vok. Mùide; prisv. pridjev Muídov; muško ime (rijetko).

Iz ar. mu'Id = asistent; korepetitor; lāv.

Mùja,

gen. -ê; vok. Mùja; prisv. pridjev Mùjīn; muško ime (c. Herc.) (manje frekv.).

Hipok. od Mùstafa (V. Mùstafa)

Mùjaga,

gen. -ê; vok. Mùjaga; prisv. pridjev Mùjagīn; muško ime (frekv.).

Složeno ime od hipok. Mújo (< Mùstafa) i aga. (V. Mùstafa i Agan).

Mùjaka,

gen. -ê; vok. Mùjaka; prisv. pridjev Mùjakīn; muško ime (rijetko).

Izv. od hipok. Mújo, Mùja (< Mùstafa) dodavanjem na osnovu našeg nast. -aka. (V. Mùstafa).

Mùjān,

gen. -a; vok. Mùjāne; prisv. pridjev Mùjānov; muško ime (manje frekv.).

Izv. od hipok. Mújo (< Mùstafa) dodavanjem na osnovu našeg nast. -ān. (V. Mùstafa).

Mùjčin,

gen. -a; vok. Mùjčine; prisv. pridjev Mùjčinov; muško ime (manje frekv.).

Izv. od hipok. Mújko (< Mùstafa) dodavanjem na osnovu našeg nast. -in uz pretvaranje (palatalizaciju) k > č. (V. Mùstafa).

*Mùjdin,

gen. -a; vok. Mùjdine; prisv. pridjev Mùjdinov; muško ime (rijetko).

Modif. od ar. mu'äyyidu, d-dīn = pomagač, simpatizer vjere.

(Slož. od ar. mu'äyyid = pomagač i ar. äddīn = vjera).

*Mujèdin,

gen. -a; vok. Mujèdine; prisv. pridjev Mujèdinov; muško ime (rijetko).

Modif. od ar. mu'äyyidü-d-dīn = pomagač, simpatizer vjere. (Slož. od ar. mu'äyyid = pomagač, simpatizer i ar. äddīn = vjera).

Mujèsir,

gen. -a; vok. Mujèsire; prisv. pridjev Mujèsirov; muško ime (rijetko).

Iz ar. muyässir = onaj koji olakšava, pomaže; onaj koji donosi sreću.

Mujèsira,

gen. -ë; vok. Mujèsira; prisv. pridjev Mujèsirīn; žensko ime (frekv.).

Iz ar. muyässirä = ona koja olakšava, pomaže; ona koja donosi sreću.

Hipok. Sıra

Mùješa,

gen. -ë; vok. Mùješa; prisv. pridjev Mùješīn; muško ime (rijetko).

Izv. od hipok. Mújo (< Mùstafa) dodavanjem na osnovu našeg nastavka -eša (V. Mùstafa).

Mùjica,

gen. -ë; vok. Mùjica, Mùjice; prisv. pridjev Mùjičīn; muško ime (manje frekv.).

Izv. od hipok. Mújo (< Mùstafa) dodavanjem na osnovu našeg nastavka -ica (V. Mùstafa).

Mùjić,

gen. -a; vok. Mùjiću; prisv. pridjev Mùjićev; muško ime (rijetko).

Izv. od hipok. Mújo (< Mùstafa) dodavanjem na osnovu našeg nastavka -ić (V. Mùstafa).

Mùjilo,

gen. -a; vok. Mùjilo; prisv. pridjev Mùjilov; muško ime (rijetko).

Izv. od hipok. Mújo (< Mùstafa) dodavanjem na osnovu našeg nastavka -ilo (V. Mùstafa).

Mùjka,

gen. -ë; vok. Mùjka; prisv. pridjev Mùjkīn; muško ime (manje frekv.).

Izv. od hipok. Mújo (< Mùstafa) dodavanjem na osnovu našeg nastavka -ka (V. Mùstafa).

Mùjkan,

gen. -a; vok. Mùjka ne; prisv. pridjev Mùjka nov; muško ime (manje frekv.).

Izv. od hipok. Mújko, Mújka (< Mùstafa) dodavanjem na osnovu našeg nastavka -an (V. Mùstafa).

Mújko,

gen. -ē (u ist. Herc. -a); vok. Mújko; prisv. pridjev Mújkin (u ist. Herc. Mújkov); muško ime (manje frekv.).

Izv. od hipok. Mújjo (< Mùstafa) dodavanjem na osnovu našeg nastavka -ko (V. Mùstafa).

Mújjo,

gen. -ē; (u ist. Herc. -a); vok. Mújjo; prisv. pridjev Mújjin (u ist. Herc. Mújjo v); u B. kr. Múje, gen. -ē; vok. Múje; prisv. pridjev Mújjin; muško ime (frekv.).

Hipok. od Mùstafa (V. Mùstafa).

Mukàdesa,

gen. -ē; vok. Mukàdesa; prisv. pridjev Mukàdesin; žensko ime (rijetko).

Iz ar. muqaddäsä = posvećena; sveta; blagoslovljena.

Mukèlefa,

gen. -ē; vok. Mukèlefa; prisv. pridjev Mukèlefin; Mukèllefa, gen. -ē; vok. Mukèllefa; prisv. pridjev Mukèllefin; žensko ime (frekv.).

Iz ar. mukälläfä = punoljetna; zrela; odgovorna; obavezna.

Modif. *Mućèlefa

Hipok. Kéla

Mukèrem,

gen. -a; vok. Mukèreme; prisv. pridjev Mukèremov; muško ime (rijetko).

Iz ar. mukärräm = poštovan; cijenjen.

Hipok. Múko

Mukèrema,

gen. -ē; vok. Mukèrema; prisv. pridjev Mukèremin; Mukèrrema, gen. -ē; vok. Mukèrrema; prisv. pridjev Mukèrremin; žensko ime (manje frekv.).

Iz ar. mukärrämä = poštovana; cijenjena.

Mukèrim,

gen. -a; vok. Mukèrime; prisv. pridjev Mukèrimov; Mukèrrim, gen. -a; vok. Mukèrrime; prisv. pridjev Mukèrrimov; muško ime (rijetko).

Iz ar. mukärrim = onaj koji poštuje, cijeni, oplemenjuje.

Mukèrima,

gen. -ē; vok. Mukèrima; prisv. pridjev Mukèrimīn; Mukèrrima, gen. -ē; Mukèrrima; prisv. pridjev Mukèrrimīn; žensko ime (rijetko).

Iz ar. mukärrimā = ona koja poštuje, cijeni, oplemenjuje.

Múko,

gen. -ē; (u ist. Herc. -a); vok. Mūko; prisv. pridjev Múkīn (u ist. Herc. Múkov); muško ime (rijetko).

Hipok. od Mukèrem i Mùkrim (V. Mukèrem i Mùkrim)

Mùkrim,

gen. -a; vok. Mùkrime; prisv. pridjev Mùkrimov; muško ime (rijetko).

Iz ar. mukrim = onaj koji poštuje, cijeni, oplemenjuje.

Hipok. Múko

*Mùksin,

gen. -a; vok. Mùksine; prisv. pridjev Mùksinov; muško ime (manje frekv.).

Modif. od Mùhsin (V. Mùhsin)

Múla,

gen. -ē; vok. Mūlo; prisv. pridjev Múlīn; žensko ime (manje frekv.).

Iz ar. māwlā (što se u ar. grafiji može bez oznake vokala čitati i kao mūlā) = gospodar; gospodin; zaštitnik; dobročinitelj.

Múla je titula ispred imena čovjeka koji je učio neku vjersku školu. Promjenom akcenta od toga je načinjeno žensko ime Múla kao što je npr. od hōdža nastalo hódža.

Mûlaga,

gen. -ē; vok. Mûlaga; prisv. pridjev Mûlagīn; muško ime (rijetko).

Složeno ime od mûla i āga (V. Múla i Āgan).

Muláim,

gen. -a; vok. Muláime; prisv. pridjev Muláimov; muško ime (rijetko).

Iz ar. mulā'im = blag; miran; mekan; podesan; zgodan; prikladan.

Muláima,

gen. -ē; vok. Muláima; prisv. pridjev Muláimīn; žensko ime (rijetko).

Iz ar. mulā'imā = blaga; mirna; mekana; prikladna; podesna.

*Mulāvdiya,

gen. -ē; vok. Mulāvdiya; prisv. pridjev Mulāvdiyīn; muško ime (rijetko).

Složeno ime od mūla i *Āvdiya. (V. Múla i *Āvdiya).

Mùlija,

gen. -ē; vok. Mùlija; prisv. pridjev Mùlijīn; žensko ime (manje frekv.).

Izv. od Múla dodavanjem na osnovu našeg nast. -ija, (V. Múla)

Múlka,

gen. -ē; vok. Múlko; prisv. pridjev Múlkīn; žensko ime (rijetko).

Hipok. od Múlkija (V. Múlkija).

Múlkija,

gen. -ē; vok. Múlkija; prisv. pridjev Múlkijīn; žensko ime (rijetko).

Iz ar. mulk = vlast; moć; suverenitet + ar. adj. sufixs za ženski rod -iyyā.

Hipok. Múlka

Mûmić,

gen. -a; vok. Mûmiću; prisv. pridjev Mûmićev; muško ime (rijetko).

Izv. od hipok. Múmo (< Múmin) dodavanjem na osnovu našeg nast. -ić (V. Múmin)

Múmin,

gen. -a; vok. Múmine; prisv. pridjev Múminov; muško ime (frekv.).

Iz ar. mu'min = (pravo)vjernik; onaj koji vjeruje u boga.

Hipok. Múmo, Mûmić

Múmo,

gen. -ē; (u ist. Herc. -a); vok. Mûmo; prisv. pridjev Múmin (u ist. Herc. Múmov); muško ime (manje frekv.).

Hipok. od Múmin (V. Múmin)

Mùmtâz,

gen. -áza; vok. Mùmtāze (u B. kr. i Mùmtāzu); prisv. pridjev Mùmtázov; muško ime (rijetko).
Iz ar. mûmtâz = odličan; specijalan; istaknut; povlašten.
Modif. *Mùntâz.

Munáfija,

gen. -ê; vok. Munáfija; prisv. pridjev Munáfijîn; muško ime (rijetko).

Etimologija ovog imena nije sasvim sigurna, ali se mogu navesti 2 pretpostavke:

- 1) da je izvedeno od ar. munāfi(n) = suprotan; protivan; oprečan + naš nastavak -ja;
- 2) da je modif. od Mènāf, a što je skr. od Abdulmènāf (V. Abdulmènāf).

Munákib,

gen. -â; vok. Munákib; prisv. pridjev Munákibov; muško ime (rijetko).

Iz ar. munāqib = onaj koji se nadmeće s nekim u odlikama i vrlinama.

Munèver,

gen. -a; vok. Munèvere (u B. kr. i Munèveru); prisv. pridjev Munèverov; muško ime (frekv.).

Iz ar. munāwwār = sjajan; svijetao.

Munèvera,

gen. -ê; vok. Munèvera; prisv. pridjev Munèverîn; žensko ime (frekv.).

< tur. Münevver (lično ž. ime), od ar. munāwwārā = sjajna; svijetla.

Hipok. Nêra, Vêra.

Munèzaha,

gen. -ê; vok. Munèzaha; prisv. pridjev Munèzehîn; Munèzzeha, gen. -ê; vok. Munèzzeha; prisv. pridjev Munèzzehîn; žensko ime (rijetko).

Iz ar. munāzzāhā = čista; sačuvana od svakog zla; nepogrešiva.

Mùnīb,

gen. -íba; vok. Mùnibe (u B. kr. i Mùnibu); prisv. pridjev Muníbov; muško ime (frekv.).

< tur. Münib (lično m. ime), od ar. munīb = pokajnik; onaj koji se obraća bogu tražeći oprost i zaštitu.

Muníba,

gen. -ē; vok. Muníba; prisv. pridjev Muníbīn; žensko ime (frekv.).

< tur. Mūnibe (lično ž. ime), od ar. munibā = pokajnica; ona koja se obraća bogu tražeći oprost i zaštitu.

Hipok. Níba

Mùnīf,

gen. -ífa; vok. Mùnīfe; (u B. kr. i Mùnīfu); prisv. pridjev Munífov; muško ime (rijetko).

Iz ar. munīf = visok; uzdignut; istaknut.

Munífa,

gen. -ē; vok. Munífa; prisv. pridjev Munífīn; žensko ime (rijetko).

Iz ar. munifā = istaknuta; uzvišena; stasita i lijepa žena.

Mùnīr,

gen. -íra; vok. Mùnīre (u B. kr. i Mùnīru); muško ime (frekv.).

< tur. Mūnīr (lično m. ime), od ar. munīr = sjajan; svijetao; blistav.

Muníra,

gen. -ē; vok. Muníra; prisv. pridjev Munírīn; (u B. kr. Mūnīre, gen. -ē; vok. Mūnīre; prisv. pridjev Munírīn); žensko ime (frekv.).

< tur. Mūhīre (lično ž. ime), od ar. munīrā = sjajna; svijetla; blistava.

Hipok. Níra

Mùnīrka,

gen. -ē; vok. Mùnīrka, Mùnīrko; prisv. pridjev Mùnīrkīn; žensko ime (rijetko).

Izv. od Muníra dodavanjem na osnovu našeg nast. -ka. (V. Muníra).

Múnis,

gen. -a; vok. Múnise; prisv. pridjev Múnisov; muško ime (rijetko).

Iz ar. mu'nis = druželjubiv; prijazan; ljubazan.

Munísa,

gen. -ē; vok. Munísa; prisv. pridjev Munísīn; žensko ime (rijetko).

Iz ar. mu'nisā = druželjubiva; prijazna; ljubazna.

Mùnsif,

gen. -a; vok. Mùnsife; prisl. pridjev Mùnsifov; muško ime (rijetko).

Iz ar. munšif = pravedan; pravičan; nepristrasan; objektivan.

Múnta,

gen. -ē; vok. Mûnto (u c. Herc. Mûnte); prisl. pridjev Múntīn; (u B. kr. Múnte; gen. -ē; vok. Múnte; prisl. pridjev Múntīn); žensko ime (frekv.).

Hipok. od Muntèha (V. Muntèha)

*Mùntāz,

gen. -āza; vok. Mùntāze (u B. kr. i Mùntāzu); prisl. pridjev Muntāzov; muško ime (rijetko).

Modif. od Mùmtāz (V. Mùmtāz).

Muntèha,

gen. -ē; vok. Muntèha; prisl. pridjev Muntèhīn; žensko ime (rijetko).

Iz ar. muntāhā(n) i (āl) muntāhā = maksimum; najviši stepen; vrhunac; kraj; konac.

Hipok. Múnta

Mùrād,

gen. -áda; vok. Mûrāde; prisl. pridjev Murádov; muško ime (manje frekv.).

< tur. Murād (lično m. ime), od ar. murād = poželjan; željan; želja; namjera; ono što se želi.

Modif. *Mùrat

Muráda,

gen. -ē; vok. Muráda; prisl. pridjev Murádīn; žensko ime (rijetko).

Iz ar. murādā = poželjna; željena.

Murádeta,

gen. -ē; vok. Murádeta; prisl. pridjev Murádetīn; žensko ime (rijetko).

Iz ar. murādā(t) = poželjna; željena + naš nast. -a za ženski rod (uz ar. -t kao oznaku ženskog roda).

Murádija,

gen. -ē; vok. Murádija; prisl. pridjev Murádijīn; žensko ime (manje frekv.).

Izv. od Muráda dodavanjem na osnovu našeg nast. -ija. (V. Muráda)

Murádif,

gen. -a; vok. Murádife; prisv. pridjev Murádifov; muško ime (frekv.).

< tur. Mürâdif (lično m. ime), od ar. murâdif = saputnik; sljedbenik.

Murádifa,

gen. -ê; vok. Murádifa; prisv. pridjev Murádifî; žensko ime (manje frekv.).

Iz ar. murâdifä = saputnica; sljedbenica.

*Mûrat,

gen. -a; vok. Mûrate; prisv. pridjev Mûratov; muško ime (frekv.).

< tur. Murâd (lično m. ime), od ar. murâd = poželjan; željan; želja; ono što se želi.

Modif. od Mûrâd (V. Mûrâd)

Hipok. Mûrta, Mûrto

Mûrata,

gen. -ê; vok. Mûrata; prisv. pridjev Mûratî; žensko ime (manje frekv.).

Izv. od m. imena *Mûrat dodavanjem našeg nast. -a za ženski rod. (V. *Mûrat).

Hipok. Mûrta

Mûratka,

gen. -ê; vok. Mûratka; prisv. pridjev Mûratkî; žensko ime (rijetko).

Izv. od Mûrata dodavanjem na osnovu našeg nast. -ka. (V. Mûrata i *Mûrat).

Mûrfa,

gen. -ê; vok. Mûrfo; prisv. pridjev Mûrfî; žensko ime (rijetko).

Hipok. od Mûrfeta (V. Mûrfeta i Mûrfet).

Mûrfet,

gen. -a; vok. Mûrfete; prisv. pridjev Mûrfetov; muško ime (rijetko).

Iz ar. murfâd = pomoć; potpora; dobročinstvo.

Mûrfeta,

gen. -ê; vok. Mûrfeta; prisv. pridjev Mûrfetî; žensko ime (rijetko).

Izv. od m. imena Mùrfet dodavanjem našeg nast. -a za ženski rod. (V. Mùrfet)
Hipok. Mùrfa

Mùrîd,

gen. -îda; vok. Mùrîde; (u B. kr. i Mùrîdu); prisv. pridjev Murîdov; muško ime (rijetko).

Iz ar. murîd = učenik; kandidat; pristalica; sljedbenik.

Múris (*Múriz),

gen. -a; vok. Múrise; prisv. pridjev Múrisov; muško ime (frekv.).

< tur. Muris (lično m. ime), od ar. mûriṭ = oporučitelj; zavještalc; onaj koji daje nešto u nasljeđe.

Modif. *Múriz

Murîsa,

gen. -ê; vok. Murîsa; prisv. pridjev Murîsîn; žensko ime (frekv.).

Iz ar. mûriṭā = ona koja daje nešto u nasljeđe; oporučiteljka.

*Múriz,

gen. -a; vok. Múrise; prisv. pridjev Múrizov; muško ime (frekv.).

Modif. od Múris (V. Múris).

Mùrsel,

gen. -a; vok. Mùrsele; prisv. pridjev Mùrselov; muško ime (rijetko).

Iz ar. mûrsäl = glasnik; vjesnik; izaslanik.

Mùrta,

gen. -ê; vok. Mùrta; prisv. pridjev Mùrtîn; muško ime (manje frekv.).

Hipok. od *Mùrati i *Mùrtez (V. *Mùrati i *Mùrtez).

Múрта,

gen. -ê; vok. Múrto; prisv. pridjev Múrtîn; žensko ime (manje frekv.).

Hipok. od Mùrata (V. Mùrata i *Mùrat).

*Mùrtez,

gen. -a; vok. Mùrteze; prisv. pridjev Mùrtezov; muško ime (manje frekv.).

Modif. od Murtèzā (V. Murtèzā).

Hipok. Mùrta

Mùrteza,

gen. -ē; vok. Mùrteza; prisl. pridjev Mùrtezīn; žensko ime (rijetko).

Izv. od m. imena *Mùrtez dodavanjem našeg nast. -a za ženski rod. (V. *Mùrtez i Murtèzā).

Murtèzā,

gen. -zá-a; vok. Murtèzā; prisl. pridjev Murtézāov; muško ime (rijetko).

< tur. Murtaza < ar. Murtāḏā (lično m. ime) = odabrani; izabrani; zadovoljni; sretni.

Modif. *Mùrtez, *Murtèzān

Hipok. Múrto

*Murtèzān,

gen. -ána; vok. Mùrtezāne; prisl. pridjev Murtezánov; muško ime (rijetko).

Modif. od Murtèzā (V. Murtèzā)

Mùrtija,

gen. -ē; vok. Mùrtija; prisl. pridjev Mùrtijīn; žensko ime (rijetko).

Izv. od Múrta dodavanjem našeg nast. -ija na osnovu. (V. Múrta i Mùrata).

Múrto,

gen. -ē; (u ist. Herc. -a); vok. Múrto; prisl. pridjev Múrtīn (u ist. Herc. Múrtov); muško ime (rijetko).

Hipok. od *Mùrat i Murtèzā (V. *Mùrat i Murtèzā).

Murùvet,

gen. -a; vok. Murùvete; prisl. pridjev Murùveto; Murùvvet, gen. -a; vok. Murùvvete; prisl. pridjev Murùvvetov; muško ime (frekv.).

Iz ar. muruwwät = muževnost; hrabrost; čovječnost; čestitost.

Modif. *Mùrvet

Murùveta,

gen. -ē; vok. Murùveta; prisl. pridjev Murùvetīn; Murùvveta, gen. -ē; vok. Murùvveta; prisl. pridjev Murùvvetīn; žensko ime (frekv.).

Izv. od m. imena Murùvet dodavanjem našeg nast. -a za ženski rod. (V. Murùvet)

Modif. *Mùrveta

Hipok. Rúva

*Mùrvet,

gen. -a; vok. Mùrvete; prisv. pridjev Mùrvetov; muško ime (manje frekv.).

Modif. od Murùvet (V. Murùvet).

*Mùrveta

gen. -ê; vok. Mùrveta; prisv. pridjev Mùrvetîn; žensko ime (manje frekv.).

Modif. od Murùveta (V. Murùveta).

Mûsa

gen. -ê; vok. Mûsa; prisv. pridjev Mûsîn; muško ime (frekv.).
< tur. Musa < od ar. Mûsâ (< ?) = ime vjerovjesnika, odgovara biblijskom imenu Mojsije i st. hebr. imenu Moše. Porijeklo i značenje ovoga imena teško je utvrditi. Postoje dva osnovna tumačenja. Po jednom Moše (Muša, Musa, Mojsije) treba prevести kao »izvađen iz vode«, jer je to ime složeno od st. egipatskog mu = voda i ša = drvlje, trska (Salebija), ili od st. egipatskog mo = sin i še = voda, jezero (O. Mandić), ili od st. hebr. mašah = spašen iz vode (B. Klaić). Ovakva objašnjenja su nategnuta i malo vjerovatna, jer žele povezati postanak tog imena s bibl. legendom po kojoj je Musa (Mojsije) kao malo dijete bio stavljen u jedan sanduk (kovčežić) i sakriven u šibljak rijeke, jer su po naredbi faraona sva muška djeca Jevreja morala biti ubijena. Kasnije ga je našla faraonova kći, odnijela ga u dvor i zamolila oca da ga ostavi u životu. U tome je, navodno, uspjela. Vjerovatnije je tumačenje onih onomastičara (npr. A. Gafurova) po kojima je ime Musa (Moše, Mojsije) nastalo od st. egipatske riječi messu ili mešu, što znači »dijete«.

Musáfir,

gen. -a; vok. Musáfire; prisv. pridjev Musáfirov; muško ime (rijetko).

Iz ar. mušáfir = putnik; gost

*Musáib,

gen. -a; vok. Musáibe; prisv. pridjev Musáibov; Musàib, gen. -a; vok. Musàibe; prisv. pridjev Musàibov; muško ime (rijetko).

Modif. od ar. mušāhib = miljenik; drug; prisni prijatelj; pokoran; poslušan; pitom; blag; miran.

*Musàiba,

gen. -ê; vok. Musàiba; prisv. pridjev Musàibîn; žensko ime (rijetko).

Modif. od ar. muṣāḥibā = miljenica; drugarica; prisna prijateljica; pokorna; poslušna; blaga; mirna.

Musàir,

gen. -a; vok. Musàire; prisv. pridjev Musàirov; muško ime (rijetko).

Iz ar. musāyir = saputnik; pratilac.

Musèlim,

gen. -a; vok. Musèlime; prisv. pridjev Musèlimov; muško ime (rijetko).

Iz ar. musāllim = onaj koji ulijeva mir i spokojstvo; onaj koji izbavlja i spašava; zastupnik paše u sandžaku (kao titula).

Musèlima,

gen. -ē; vok. Musèlima; prisv. pridjev Musèlimin; žensko ime (rijetko).

Iz ar. musāllimā = ona koja ulijeva mir i spokojstvo; ona koja izbavlja i spašava.

Musèma,

gen. -ē; vok. Musèma; prisv. pridjev Musèmin; Musèmma, gen. -ē; vok. Musèmmā; prisv. pridjev Musèmmīn; žensko ime (rijetko).

Iz ar. musāmmā(n) = poznata; određena; imenovana.

Mùsija,

gen. -ē; vok. Mùsija; prisv. pridjev Mùsijīn; žensko ime (rijetko).

Izv. od m. imena Mùsa dodavanjem na osnovu našeg nast. -ija. (V. Mùsa).

Muslihùdīn,

gen. -īna; vok. Muslihùdīne; prisv. pridjev Muslihudinov; muško ime (rijetko).

< tur. Muslihuddin < ar. Muṣliḥuddīn (lično m. ime), slož. od ar. muṣliḥ = reformator; onaj koji popravlja i doводи u bolje stanje i ar. āddīn = vjera; Značenje = reformator, popravljач vjere.

Hipok. Mùslija, Mùslo

Mùslija,

gen. -ē; vok. Mùslija; prisv. pridjev Mùslijīn; muško ime (rijetko).

Izv. od hipok. Mùslo (< Muslihùdīn) dodavanjem na osnovu našeg nast. -ija (V. Muslihùdīn)

Mùslim,

gen. -ā; vok. Mùslime; prisl. pridjev Mùslimov; muško ime (rijetko).

Iz ar. muslim = onaj koji je primio islam; musliman; predan bogu.

Hipok. Múslo

Mùslima,

gen. -ē; vok. Mùslima; prisl. pridjev Mùslimīn; žensko ime (rijetko).

Iz ar. muslimā = ona koja je primila islam; muslimanka; predana bogu.

Muslimāna,

gen. -ē; vok. Muslimāna; prisl. pridjev Muslimānīn; žensko ime (rijetko).

Iz ar. i perz. muslimān = pripadnik islamske vjere + naš nast. -a za ženski rod.

(Musliman je perz. oblik množine od ar. sing. muslim i taj se oblik množine u našem jeziku upotrebljava u značenju jednine).

Múslo,

gen. -ē (u ist. Herc. -a); vok. Múslo; prisl. pridjev Músliīn (u ist. Herc. Múslov); muško ime (rijetko).

Hipok. od Muslihūdīn i Mùslim (V. Muslihūdīn i Mùslim);

Mùstāc,

gen. -ācā; vok. Mùstācu; prisl. pridjev Mustācév; muško ime (rijetko).

Izv. od hipok. Músto (< Mùstafa) dodavanjem na osnovu našeg nast. -āc. (V. Mùstafa).

Mùstafa,

gen. -ē; vok. Mùstafa; prisl. pridjev Mùstafīn; muško ime (frekv.).

< tur. Mustafa < ar. Muṣṭafā (nadimak Muhamedov) = izabrani; odabrani; odlikovan.

Hipokoristici i hipok. derivati: Mùja, Mùjaka, Mùjān, Mùjčin, Mùješa, Mùjica, Mùjić, Mùjilo, Mùjka, Mùjkan, Mùjko, Mújo, Mùstāc. Músto.

Mustafádil,

gen. -a; vok. Mustafádile; prisl. pridjev Mustafádilov; muško ime (rijetko).

Složeno ime od Mùstafa + Adil ili Fádil (V. Mùstafa i Adil, odnosno Fádil).

Músto,

gen. -ē; (u ist. Herc. -a); vok. Mûsto; prisl. pridjev Mústīn (u ist. Herc. Mústov); (U B. kr. Múste, gen. -ē; vok. Múste; prisl. pridjev Mústīn); muško ime (frekv.).
Hipok. od Mùstafa (V. Mùstafa)

Múša,

gen. -ē; vok. Mûšo; prisl. pridjev Múšīn; žensko ime (rijetko).
Hipok. od Muhàmeda, Muhárema i Mušèrefa (V. Muhàmeda, Muhárema i Mušèrefa).

Mùšan,

gen. -a; vok. Mùšane; prisl. pridjev Mùšanov; muško ime (frekv.).
Hipok. od Muhàmed i Muhárem (V. Muhàmed i Muhárem).

Mušèrefa,

gen. -ē; vok. Mušèrefa; prisl. pridjev Mušèrefīn; Mušèrrefa; gen. -ē; vok. Mušèrrefa; prisl. pridjev Mušèrrefīn; žensko ime (rijetko).
Iz ar. mušärräfä = poštovana; cijenjena; ugledna; uzvišena; časna.
Hipok. Múša

Mùšfik,

gen. -a; vok. Mùšfik; prisl. pridjev Mùšfikov; muško ime (rijetko).
Iz ar. mušfiq = milostiv; nježan; suosjećajan; ljubazan.

Mùšfika,

gen. -ē; vok. Mùšfika; prisl. pridjev Mùšfikīn; žensko ime (rijetko).
Iz ar. mušfiqä = milostiva; nježna; suosjećajna; ljubazna.

Mùšīr,

gen. -īra; vok. Mùšīre, Mùšīru; prisl. pridjev Mušīrov; muško ime (rijetko).
Iz ar. mušīr = maršal; admiral; savjetnik.
Hipok. Múšo

Múšo,

gen. -ē; (u ist. Herc. -a); vok. Mûšo; prisv. pridjev Múšīn (u ist. Herc. Múšov); muško ime (frekv.).

Hipok. od Muhàmed, Muhárem i Mûšīr (V. Muhàmed, Muhárem i Mûšīr).

Mutèsim,

gen. -a; vok. Mutèsime; prisv. pridjev Mutèsimov; muško ime (rijetko).

Iz ar. mu'tāšim = onaj koji traži utočište, zaklon ili zaštitu.

Mutèsima,

gen. -ē; vok. Mutèsima; prisv. pridjev Mutèsimīn; žensko ime (rijetko).

Iz ar. mu'tāšimā = ona koja traži utočište, zaklon ili zaštitu.

Mutima,

gen. -ē; vok. Mutìma; prisv. pridjev Mutìmīn; Mutìmma

gen. -ē; vok. Mutìmma; prisv. pridjev Mutìmmīn; žensko ime (rijetko).

Iz ar. mutimmā = upotpunjena; savršena; čitava; cjelovita.

*Muvèdet,

gen. -a; vok. Muvèdete; prisv. pridjev Muvèdetov; Muvèddet, gen. -a; vok. Muvèddete; prisv. pridjev Muvèddetov; muško ime (rijetko).

Modif. od ar. māwāddāt = ljubav; voljenje; prijateljstvo.

*Muvèdeta,

gen. -ē; vok. Muvèdeta; prisv. pridjev Muvèdetin; Muvèddeta; gen. -ē; vok. Muvèddeta; prisv. pridjev Muvèddetin; žensko ime (rijetko).

Izv. od m. imena *Muvèdet dodavanjem našeg nast. -a za ženski rod. (V. *Muvèdet).

Muvèhid,

gen. -a; vok. Muvèhide; prisv. pridjev Muvèhidov; muško ime (rijetko).

Iz ar. muwāḥḥid = jednobožac; monoteist.

Muvèhida,

gen. -ē; vok. Muvèhida; prisv. pridjev Muvèhidīn; žensko ime (manje frekv.).

Iz ar. muwāḥḥidā = ona koja vjeruje u jednoga boga; monoteistkinja.

Muzàfer,

gen. -a; vok. Muzàfere; prisv. pridjev Muzàferov; muško ime (frekv.).

< tur. Muzaffer < ar. Muḏaffär (lično m. ime) = pobjedonosan; onaj koji u svemu uspijeva.

Modif. *Muzáfir

Muzàfera,

gen. -ē; vok. Muzàfera; prisv. pridjev MuzàferIn; žensko ime (manje frekv.).

Iz ar. muḏaffärä = pobjedonosna; ona koja u svemu uspijeva.

*Muzáfir,

gen. -a; vok. Muzáfire; prisv. pridjev Muzáfirov; muško ime (rijetko).

Modif. od Muzàfer (V. Muzàfer)

Muzèjena,

gen. -ē; vok. Muzèjena; prisv. pridjev MuzèjenIn; Muzèjjena, gen. -ē; vok. Muzèjjena; prisv. pridjev MuzèjjenIn; žensko ime (rijetko).

Iz ar. muzäyyänä = ukrašena; dotjerana; nakićena.

Modif. *Muzéjna

*Muzéjna,

gen. -ē; vok. Muzéjna; prisv. pridjev MuzéjnIn; žensko ime (rijetko).

Ovo je ime moglo nastati na 2 načina:

1) modif. od Muzèjena (V. Muzèjena)

2) iz ar. Muzäynä (= muško lično ime) pa je zbog svog oblika lako postalo naše žensko ime.

Hipok. Zéjna

Muziba,

gen. -ē; vok. Muziba; prisv. pridjev MuzibIn; žensko ime (rijetko).

Iz ar. muzibbä = bogata; imućna.

N

Náda,

gen. -ě; vok. Nā d o; prisl. pridjev Nád ěn; žensko ime (manje frekv.).

Hipok. od Nadija, Nadida, Nadila, Nadira (V. navedena imena).

Nadida,

gen. -ě; vok. Nád ěda; prisl. pridjev Nád ěd ěn; žensko ime (rijetko).

Iz ar. nād ěd ā = jednaka, ravna, dorasla (nekome).

Hipok. Nád a, Díd a.

Nádija,

gen. -ě; vok. Nád ěja; prisl. pridjev Nád ěj ěn; muško ime (rijetko).

< tur. Nád ě (lično m. ime), od ar. nād ě (y y) = nježan; tankočutan; + naš nast. - (j) a.

Nadija,

gen. -ě; vok. Nád ěja; prisl. pridjev Nád ěj ěn; žensko ime (manje frekv.).

< tur. Nād ěye (lično ž. ime), od ar. nād ěy y ā = nježna; tankočutna.

Hipok. Nád a

Nádil,

gen. -a; vok. Nád ěle; prisl. pridjev Nád ělov; muško ime (rijetko).

Iz ar. nād ěl = pobjednik u gađanju strijelama.

Hipok. Nāt k o

Nadila,

gen. -ě; vok. Nád ěla; prisl. pridjev Nád ěl ěn; žensko ime (rijetko).

Iz ar. nāḍilä = pobjednica u gađanju strijelama.
Hipok. Náda, Díla

Nádir,

gen. -a; vok. Nádire; prisv. pridjev Nádirov; muško ime (rijetko).

Iz ar. nādir = rijedak; neobičan; čudan; izvrstan.

Nadira,

gen. -ē; vok. Nadira; prisv. pridjev Nadirīn; žensko ime (frekv.).

< tur. Nadire (lično ž. ime), od ar. nādirä = rijetka; neobična; čudna; izvrsna.

Hipok. Náda

Nádža,

gen. -ē; vok. Nádžo; prisv. pridjev Nádžīn; žensko ime (manje frekv.).

Hipok. od Nadžīda, Nadžīja, Nadžīra (V. Nadžīda, Nadžīja, Nadžīra).

Nadžīda,

gen. -ē; vok. Nadžīda; prisv. pridjev Nadžīdīn; žensko ime (frekv.).

Iz ar. nāḡidä = pomagачica; zaštitnica; pobjednica.

Hipok. Džīda, Náđža

Modif. *Nedžīda

Nadžīja,

gen. -ē; vok. Nadžīja; prisv. pridjev Nadžījīn; žensko ime (frekv.).

< tur. Nāciye < ar. Nāḡiyä (lično ž. ime) = spašena; izbačena; oslobođena od poteškoća; spasiteljica.

Hipok. Náđža, *Náđa

Nadžīra,

gen. -ē; vok. Nadžīra; prisv. pridjev Nadžīrīn; žensko ime (rijetko).

Iz ar. nāḡirä = vruća; toplá.

Hipok. Náđža

*Náđa,

gen. -ē; vok. Náđo; prisv. pridjev Náđīn; žensko ime (frekv.).

Hipok. od Nadžīja (V. Nadžīja)

Náfa,

gen. -ē; vok. Nāfo; prisl. pridjev Nāfīn; žensko ime (frekv.)
Hipok. od Nafīja, Nafīla, *Nafēza (V. Nafīja, Nafīla,
*Nafēza).

*Nafēza,

gen. -ē; vok. Nafēza; prisl. pridjev Nafēzīn; žensko ime
(rijetko).
Modif. od Nafīza (V. Nafīza)
Hipok. Náfa

Nafīja,

gen. -ē; vok. Nafīja; prisl. pridjev Nafījīn; žensko ime
(frekv.).
< tur. Nafiye (lično ž. ime), od ar. nāfi'a = korisna; ona
koja pruža korist ili pomoć.
Hipok. Náfa, Náfa

Nafīla,

gen. -ē; vok. Nafīla; prisl. pridjev Nafīlīn; žensko ime
(rijetko).
Iz ar. nāfilā = dar; poklon; dobro djelo.
Hipok. Náfa

Náfiz,

gen. -a; vok. Náfize; prisl. pridjev Náfizov; muško ime
(frekv.).
< tur. Náfiz (lično m. ime), od ar. nāfiḏ = prodoran; dje-
lotvoran; efikasan; okretan; vješt.

Nafīza,

gen. -ē; vok. Nafīza; prisl. pridjev Nafīzīn; žensko ime
(frekv.).
Iz ar. nāfiḏā = prodorna; djelotvorna; efikasna; okretna;
vješta.
Modif. *Nafēza
Hipok. Fīza

Náfka,

gen. -ē; vok. Náfko; prisl. pridjev Náfkīn; žensko ime
(rijetko).
Hipok. od Nafīja (V. Nafīja)

Nágib,

gen. -a; vok. Nágibe; prisl. pridjev Nágibov; muško ime
(rijetko).

Iz ar. Nāğīb (lično m. ime) (V. Nēdžīb)
Oblik Nagib može se objasniti ovim razlozima: 1) što se u Egiptu fonem ġ (dž) izgovara kao g; 2) što se prema evropskoj transkripciji ime Nedžib piše Nagib, pa je takav oblik ušao i u našu štampu (radio i televiziju) u vrijeme kad je egipatski general Nedžib 1952. g. odigrao značajnu ulogu u obaranju egipatske monarhije i protjerivanju kralja Faruka. U vezi s tim pojavio se takav oblik imena u Bosni i Hercegovini s pogrešnim okcentom Nágib umjesto Nàgīb.

Nàhas,

gen. -a; vok. Nàhase; prisv. pridjev Nàhasov; muško ime (rijetko).

Iz ar. Naḥḥāṣ = lično ime bivšeg predsjednika egipatske vlade prije II svjetskog rata (Nahas-paša) a doslovno naḥḥāṣ = kotlar; kazandžija.

Náhid,

gen. -a; vok. Náhide; prisv. pridjev Náhidov; muško ime (rijetko).

Ovo se ime može izvoditi iz 2 ar. korijena:

1) od ar. nāḥid = marljiv; vrijedan; odlučan; energičan; onaj koji napreduje, koji se preporuča;

2) od ar. nāḥid = lav; odrastao dječak.

Nahida,

gen. -e; vok. Nahida; prisv. pridjev Nahidin; žensko ime (rijetko).

Ovo se ime može izvoditi iz 2 ar. korijena:

1) od ar. nāḥidā = marljiva; vrijedna; odlučna; energična; ona koja napreduje, koja se preporuča;

2) od ar. nāḥidā = djevojka punih (oblih) grudi.

Hipok. Hida

*Nahrūdīn,

gen. -īna; vok. Nāhrudīne; prisv. pridjev Nahrudīnov; muško ime (rijetko).

Modif. od Nehrūdīn (V. Nehrūdīn)

Náib,

gen. -a; vok. Náibe; prisv. pridjev Náibov; muško ime (rijetko).

Iz ar. nā'ib = zastupnik; zamjenik; poslanik; delegat; opuno-moćenik; predstavnik.

*Náid,

gen. -a; vok. Náide; prisv. pridjev Náidov; muško ime (rijetko).

Modif. od Náit (V. Náit).

*Naġda,

gen. -ġ; vok. Naġda; prisl. pridjev Naġdin; žensko ime (rijetko).

Izv. od m. imena *Náid dodavanjem našeg nast. -a za ženski rod. (V. *Náidi Náit).

Naġfa,

gen. -ġ; vok. Naġfa; prisl. pridjev Naġfin; žensko ime (rijetko).

Iz ar. nā'ifā = visoka; uzdignuta; uzvišena.

Modif. *Náġfa

Náil,

gen. -a; vok. Náile; prisl. pridjev Náilov; muško ime (frekv.).

< tur. Náil (lično m. ime), od ar. nā'il = dar; poklon; dobroćinstvo; dobitnik.

Naġla,

gen. -ġ; vok. Naġla; prisl. pridjev Naġlin; žensko ime (frekv.)
< tur. Naile < ar. Nā'ilā (lično ž. ime) = darežljiva; ona koja obilno daruje.

Modif. *Náġla

Hipok. Lála

Náim,

gen. -a; vok. Náime; prisl. pridjev Náimov; muško ime (frekv.).

< tur. Náim (lično m. ime), od ar. nā'im = mekan; nježan; fin; bezbrižan; sretan u životu.

Naġma,

gen. -ġ; vok. Naġma; prisl. pridjev Naġmin; žensko ime (rijetko).

< tur. Naime (lično ž. ime), od ar. nā'imā = mekana; nježna; fina; bezbrižna; sretan u životu.

Náit,

gen. -a; vok. Náite; prisl. pridjev Náitov; muško ime (rijetko).

Iz ar. nā'it = prirodno lijep.

Modif. *Náid

*Náġfa,

gen. -ġ; vok. Náġfo; prisl. pridjev Náġfin; žensko ime (rijetko).

Modif. od Naġfa (V. Naġfa)

*Nájla,

gen. -ē; vok. Nájlo; prisv. pridjev Nájlin; žensko ime (frekv.)
Módif. od Nailla (V. Nailla).
Hipok. Lála

Nákib,

gen. -a; vok. Nákibe; prisv. pridjev Nákibov; muško ime (rijetko).
Iz ar. nākib = onaj koji štiti i brani; branilac; zaštitnik.

Nákif,

gen. -a; vok. Nákife; prisv. pridjev Nákifov; muško ime (rijetko).
Iz ar. nākif = izbirljiv; sitničav; cjepidlaka; zanovijetalo.

Naklja,

gen. -ē; vok. Naklja; prisv. pridjev Naklin; žensko ime (rijetko).
Iz ar. nāqiyyā = čista; poštena; nevina; pouzdana
Hipok. Kíja

Nákir,

gen. -a; vok. Nákire; prisv. pridjev Nákirov; muško ime (rijetko).
Iz ar. nākīr = onaj koji ne odobrava, koji poriče.

Nakīra,

gen. -ē; vok. Nakīra; prisv. pridjev Nakīrin; žensko ime (rijetko).
Iz ar. nākīrā = ona koja ne odobrava, koja poriče.

Námik,

gen. -a; vok. Námik (u B. kr. i Námiku); prisv. pridjev Námikov; muško ime (frekv.).
< tur. Nāmik (lično m. ime), od ar. nāmiq = onaj koji piše lijepim rukopisom; kaligraf.
Hipok. Námko

Namika,

gen. -ē; vok. Namika; prisv. pridjev Namikin; žensko ime (rijetko).
Iz ar. nāmiqā = ona koja piše lijepim rukopisom; kaligrafkinja.
Hipok. Námka

Námka,

gen. -ě; vok. Nâ m k o; prisl. pridjev Nám k ĩ n; žensko ime (manje frekv.).

Hipok. od Nam ĩ k a (V. Nam ĩ k a).

Námko,

gen. -ě (u ist. Herc. -a); vok. Nâ m k o; prisl. pridjev Nám k ĩ n (u ist. Herc. Nám k o v); muško ime (manje frekv.).

Hipok. od Nám ĩ k (V. Nám ĩ k).

*Narûdĭn,

gen. -ĭna; vok. Nârud ĭne; prisl. pridjev Narud ĭn o v; muško ime (manje frekv.).

Modif. od Nurûd ĭn (V. Nurûd ĭn)

Nása,

gen. -ě; vok. Nâ s o; prisl. pridjev Nás ĩ n; žensko ime (rijetko)

Hipok. od Nas ĭ b a i Nas ĭ h a (V. Nas ĭ b a i Nas ĭ h a).

*Nâser,

gen. -a; vok. Nâ s ere; prisl. pridjev Nâ s e r o v; muško ime (rijetko).

Modif. od Nás ĩ r (skr. od Abdunásir). (V. Abdunásir).

Ime Nâser pojavilo se u Bosni i Hercegovini po uzoru na ime bivšeg predsjednika Ujedinjene Arapske Republike Džemala Abdunasira, koji nam je preko štampe, radija i televizije poznat pod modificiranim imenom Nâser.

Nâsĭb,

gen. -ĭb a; vok. Nâ s ĭ b e (u B. kr. i Nâ s ĭ b u); prisl. pridjev Nás ĭ b o v; muško ime (rijetko).

Iz ar. naš ĭ b = sreća, sudbina.

Hipok. Nás k o, S ĭ b a

Nasĭba,

gen. -ě; vok. Nas ĭ b a; prisl. pridjev Nas ĭ b ĩ n; žensko ime (rijetko).

Izv. od m. imena Nâs ĭ b dodavanjem našeg nast. -a za ženski rod.

Hipok. Nâ s a, S ĭ b a

Násif,

gen. -a; vok. Nás ĭ fe; prisl. pridjev Nás ĭ f o v; muško ime (rijetko).

Iz ar. n ā ṣ i f = sluga; poslužitelj.

Hipok. N á s k o

Modif. *N á s u f

Násih,

gen. -a; vok. N á ṣ i h; prisv. pridjev N á ṣ i h o v; muško ime (manje frekv.).

< tur. N ā ṣ i h < ar. N ā ṣ i ḥ (lično m. ime) = iskren; vjeran; odan; čist; dobar savjetodavac.

Hipok. N á s k o

Naslha,

gen. -ē; vok. N a ṣ l h a; prisv. pridjev N a ṣ l h ī n; žensko ime (frekv.).

< tur. N ā ṣ i h a (lično ž. ime), od ar. n ā ṣ i ḥ ā = iskrena; vjerna; odana; čista; ona koja daje dobre savjete.

Hipok. N á s a, N á s k a, S í h a

*Naslma,

gen. -ē; vok. N a ṣ l m a; prisv. pridjev N a ṣ l m ī n; žensko ime (rijetko).

Modif. od N e ṣ l m a (V. N e ṣ l m a)

Násir,

gen. -a; vok. N á ṣ i r e; prisv. pridjev N á ṣ i r o v; muško ime (manje frekv.).

< tur. N ā ṣ i r < ar. N ā ṣ i r (lično m. ime) = pomagač; branilac; zaštitnik.

Náska,

gen. -ē; vok. N ā ṣ k o; prisv. pridjev N á ṣ k ī n; N ā ṣ k a, gen. -ē; vok. N ā ṣ k a; N ā ṣ k o; prisv. pridjev N ā ṣ k ī n; žensko ime (frekv.).

Hipok. od N a ṣ l h a, N a ṣ l m a, N a ṣ l r a (V. N a ṣ l h a, N a ṣ l m a, N a ṣ l r a).

Násko,

gen. -ē (u ist. Herc. -a); vok. N ā ṣ k o; prisv. pridjev N á ṣ k ī n (u ist. Herc. N á ṣ k o v); N ā ṣ k o, gen. -ē, -a; vok. N ā ṣ k o; prisv. pridjev N ā ṣ k ī n, N ā ṣ k o v; muško ime (manje frekv.).

Hipok. od N ā ṣ i b, N á ṣ i f, N á ṣ i h, N á ṣ i m (V. navedena imena).

Nasrūdīn,

gen. -ī n a; vok. N ā ṣ r u d ī n e; prisv. pridjev N a ṣ r u d ī n o v; muško ime (rijetko).

< tur. Nasruddin < ar. Naṣruddīn (lično m. ime), složeno od ar. naṣr = pomoć; potpora; zaštita i ar. āddīn = = vjera. Značenje = pomoć, zaštita vjere.

*Násuf,

gen. -a; vok. Násufe; prisv. pridjev Násufov; muško ime (rijetko).

Modif. od Násif (V. Násif).

*Nàsveta,

gen. -ē; vok. Nàsveta; prisv. pridjev Nàsvetīn; žensko ime (rijetko).

Modif. od ar. naṣafā(t) = osrednja; sredovječna + naš nast. -a za ženski rod.

Nášid,

gen. -a; vok. Nášide; prisv. pridjev Nášidov; muško ime (rijetko).

< tur. Nāšid (lično m. ime), od ar. nāšid = onaj koji traži; onaj koji poznaje.

Našida,

gen. -ē; vok. Našida; prisv. pridjev Našidīn; žensko ime (rijetko).

Iz ar. nāšidā = ona koja traži; ona koja poznaje.

Hipok. Šida

Nātko,

gen. -a; vok. Nātko; prisv. pridjev Nātkov; muško ime (rijetko).

Hipok. od Nádil (V. Nádil).

Náza,

gen. -ē; vok. Nāzo; prisv. pridjev Názīn; (u C. kr. Nāzo;

gen. -ē; vok. Nāzo; prisv. pridjev Názīn); žensko ime (frekv.)

Ovo ime može biti:

- 1) iz perz. nāz = ljupkost; čar; gracioznost; nakićenost + naš nast. -a za ženski rod;
- 2) hipok. od *Nazlca, Nazika i Nazima (V. *Nazlca, Nazika i Nazima).

*Nazáreta,

gen. -ē; vok. Nazáreta; prisv. pridjev Nazáretīn; žensko ime (rijetko).

Modif. od ar. niṣārāt = oštroumlje; pronicljivost + naš nast. -a za ženski rod.

Hipok. Zāra

*Nazèma,

gen. -ē; vok. Nazèma; prisv. pridjev Nazèmin; žensko ime (rijetko).

Modif. od Nazìma (V. Nazìma).

*Nazìca,

gen. -ē; vok. Nazìca; prisv. pridjev Nazìcin; žensko ime (rijetko).

Modif. od Nazìka (V. Nazìka)

Hipok. Náza

Názif,

gen. -a; vok. Názife; prisv. pridjev Názifov; muško ime (frekv.).

< tur. Nāzif (lično m. ime), od ar. nāzif = čist; uredan.

Nazìfa,

gen. -ē; vok. Nazìfa; prisv. pridjev Nazìfin; žensko ime (frekv.).

< tur. Nazife (lično ž. ime), od ar. nāzifä = čista; uredna.

Hipok. Zífa

Názih,

gen. -a; vok. Názih; prisv. pridjev Názihov; muško ime (rijetko).

Iz ar. nāzih = čestit; pošten; čedan; neporočan.

Nazìha,

gen. -ē; vok. Nazìha; prisv. pridjev Nazìhin; žensko ime (rijetko).

Iz ar. nāzihä = čestita; poštena; čedna; neporočna.

Nazìja,

gen. -ē; vok. Nazìja; prisv. pridjev Nazìjin; žensko ime (rijetko).

Izvedeno od Náza dodavanjem na osnovu našeg nast. -ija. (V. Náza)

Nazìka,

gen. -ē; vok. Nazìka; prisv. pridjev Nazìkin; žensko ime (rijetko).

< tur. Nāzik (lično ž. ime), od perz. nāzuk = lijepa; ljupka; vitka; dražesna; nježna + naš nast. -a za ženski rod.

Modif. *Nazìca

Hipok. Náza

Názil,

gen. -a; vok. Názile; prisl. pridjev Názilov; muško ime (rijetko).

Iz ar. nāzil = stanovnik; žitelj.

Nazila,

gen. -ê; vok. Nazila; prisl. pridjev Nazilīn; žensko ime (rijetko).

Iz ar. nāzilā = stanovnica; žiteljka.

Hipok. Názla

Názim,

gen. -a; vok. Názime; prisl. pridjev Názimov; muško ime (manje frekv.).

< tur. Nāzim (lično m. ime), od ar. nāẓim = pjesnik; pisac; govornik (onaj koji niže riječi).

Hipok. Násko (Nāska), Názo

Nazima,

gen. -ê; vok. Nazima; prisl. pridjev Nazimīn; žensko ime (rijetko).

Izv. od m. imena Názim dodavanjem našeg nast. -a za ženski rod. (V. Názim)

Hipok. Náska (Nāska), Náza

Modif. *Nazema

Názir,

gen. -a; vok. Názire; prisl. pridjev Názirov; muško ime (rijetko).

Iz ar. nāẓir = inspektor; nadglednik; kontrolor; upravitelj; direktor.

Nazira,

gen. -ê; vok. Nazira; prisl. pridjev Nazirīn; žensko ime (rijetko).

Iz ar. nāẓirā = inspektorka; nadglednica; kontrolorka; upraviteljica; direktorica.

Hipok. Náska (Nāska); Zíra.

Názla,

gen. -ê; vok. Názlo; prisl. pridjev Názlīn; žensko ime (rijetko).

Hipok. od Nazila (V. Nazila).

Nāzmija,

gen. -ê; vok. Nāzmija; prisl. pridjev Nāzmijīn; muško ime (rijetko).

Iz ar. nāẓmi(yy) = poetičan; pjesnički; + naš nast. -(i)ja.

Nàzmija,

gen. -ě; vok. Nàzmija; prisv. pridjev NàzmijIn; žensko ime (rijetko).

Iz ar. naẓmiyyä = poetična; pjesnička.

Názo,

gen. -ě; (u ist. Herc. -a); vok. Názo; prisv. pridjev Názin (u ist. Herc. NázoV); muško ime (rijetko).

Hipok. od Názim (V. Názim)

*Neblja,

gen. -ě; vok. Neblja; prisv. pridjev NebljIn; žensko ime (rijetko).

Modif. od ar. nābiyyä = visoka; uzdignuta; istaknuta.

Néda,

gen. -ě; vok. Nêdo; prisv. pridjev Nédin; žensko ime (rijetko)

Hipok. od Nedíma, Nèdreta (V. Nedíma i Nèdreta).

Nèdīb,

gen. -íba; vok. Nèdíbe; prisv. pridjev NedíboV; muško ime (rijetko).

Iz ar. nādīb = pun ožiljaka i brazgotina.

Ovakvo je ime u Bosni i Hercegovini vjerovatno nastalo samovoljnom kombinacijom glasova iz imenā Nèdīm i Ēdīb, pa se usljed nepoznavanja arapskog jezika dobilo ime Nèdīb s navedenim značenjem.

Nèdīm,

gen. -íma; vok. Nèdíme (u B. kr. i Nèdímu); prisv. pridjev Nedímov; muško ime (frekv.).

< tur. Nedīm < ar. Nādīm (lično m. ime) = dobar drug; prisn prijatelj; drug uz piće.

Hipok. Nédó

Nedíma,

gen. -ě; vok. Nedíma; prisv. pridjev NedímIn; žensko ime (manje frekv.).

Iz ar. nādīmā = dobra drugarica; prisna prijateljica; drugarica uz piće.

Hipok. Nédá

Nédo,

gen. -ě; (u ist. Herc. -a); vok. Nêdo; prisv. pridjev Nédin (u ist. Herc. Nédov); muško ime (manje frekv.).

Hipok. od Nèdīm (V. Nèdīm).

Nèdret,

gen. -a; vok. Nèdrete; prisv. pridjev Nèdretov; muško ime (manje frekv.).

Iz ar. nādrāt = rijetkost; neobičnost; rijetka pojava; fenomen.

Nèdreta,

gen. -ē; vok. Nèdreta; prisv. pridjev Nèdretīn; žensko ime (frekv.).

Izv. od m. imena Nèdret dodavanjem našeg nast. -a za ženski rod. (V. Nèdret)

Hipok. Néda

*Nèdžād,

gen. -áda; vok. Nèdžāde; (u B. kr. i Nèdžādu); prisv. pridjev Nedžádov; muško ime (frekv.).

Modif. od Nèdžāt (V. Nèdžāt)

Hipok. Néžō, Néko

Nedžáda,

gen. -ē; vok. Nedžáda; prisv. pridjev Nedžádīn; žensko ime (manje frekv.).

Izv. od m. imena *Nèdžād dodavanjem našeg nast. -a za ženski rod. (V. *Nèdžād)

Nèdžāt,

gen. -áta; vok. Nèdžāte (u B. kr. i Nèdžātu); prisv. pridjev Nedžátov; muško ime (manje frekv.).

< tur. Necāt (lično m. ime), od ar. nāğāt = spas; izbavljenje; sigurnost.

Modif. *Nèdžād

Nedžátija,

gen. -ē; vok. Nedžátija; prisv. pridjev Nedžátijīn; muško ime (rijetko).

Iz ar. nāğāt = spas; izbavljenje; sigurnost + ar. adj. sufixs -iyy + naš nast. -a.

*Nedžátin,

gen. -a; vok. Nedžátine; prisv. pridjev Nedžátinov; muško ime (rijetko).

Modif. od ar. Nāğāt-u-ddīn (Nedžatūdīn) = spas vjere.

Nèdžīb,

gen. -íba; vok. Nèdžíbe (u B. kr. i Nèdžību); prisv. pridjev Nedžíbov; muško ime (manje frekv.).

< tur. Necīb < ar. Nāğīb (lično m. ime) = plemnita roda; velikodušan; darežljiv; izvrstan; pametan; sposoban.

Hipok. Džibo, Nédžo

Modif. *Nágib

Nedžiba,

gen. -ě; vok. Nedžiba; prisv. pridjev Nedžibīn; žensko ime (manje frekv.).

< tur. Necibe (lično ž. ime), od ar. nāğibā = plemenita roda; velikodušna; darežljiva; izvrсна; pametna; sposobna.

Hipok. Džiba

Nedžida,

gen. -ě; vok. Nedžida; prisv. pridjev Nedžidīn; žensko ime (manje frekv.).

Iz ar. nāğidā = odvažna; srčana; smiona; hrabra.

Nèdžīm,

gen. -íma; vok. Nèdžime (u B. kr. i Nèdžīm u); prisv. pridjev Nedžímov; muško ime (rijetko).

Iz ar. nāğīm = svjež; mlad

Hipok. Nédžo

Nèdžla,

gen. -ě; vok. Nèdžla; prisv. pridjev Nèdžlīn; žensko ime (rijetko).

Iz ar. nāğlā' = lijepih krupnih očiju (djevojka ili žena)

Nédžma,

gen. -ě; vok. Nédžmo; prisv. pridjev Nédžmīn; žensko ime (rijetko).

Hipok. od Nedžmija (V. Nedžmija)

Nèdžmija,

gen. -ě; vok. Nèdžmija; prisv. pridjev Nèdžmijīn; muško ime (rijetko).

Iz ar. nāğmi(yy) = zvjezdast; zvjezdolik; zvjezdan + naš nast. -(i)ja.

Hipok. Nédžmo

Nedžmija,

gen. -ě; vok. Nedžmija; prisv. pridjev Nedžmijīn; Nedžmija; gen. -ě; vok. Nedžmija; prisv. pridjev Nedžmijīn; žensko ime (frekv.).

Iz ar. nāğmiyyā = zvjezdasta; zvjezdolika; zvjezdana.

Hipok. Nédžma

Nédžmo,

gen. -ě; (u ist. Herc. -a); vok. Nêdžmo; prisl. pridjev Nédžmīn (u ist. Herc. Nédžmov); muško ime (rijetko).
Hipok. od Nédžmija i Nedžmūdīn (V. Nédžmija i Nedžmūdīn).

Nedžmūdīn,

gen. -īna; vok. Nédžmudīne; prisl. pridjev Nedžmudīnov; muško ime (manje frekv.).
< ar. Nāğmuddīn (lično m. ime), složeno od ar. nāğm = zvijezda i ar. āddīn = vjera. Značenje = zvijezda vjere.
Hipok. Nédžmo

Nédžo,

gen. -ě (u ist. Herc. -a); vok. Nêdžo; prisl. pridjev Nédžīn (u ist. Herc. Nédžov); muško ime (rijetko).
Hipok. od *Nédžād, Nédžīb, Nédžīm (V. *Nédžād, Nédžīb i Nédžīm).

Néfa,

gen. -ě; vok. Nêfo; prisl. pridjev Néfīn; žensko ime (manje frekv.).
Hipok. od *Nefáreta, Nefáza, Nefīja, *Nefīra, Nefīsa (V. navedena imena).

*Nefáreta,

gen. -ě; vok. Nefáreta; prisl. pridjev Nefáretīn; žensko ime (rijetko).
Modif. od Mefháreta (V. Mefháreta).
Hipok. Néfa

Nefáza,

gen. -ě; vok. Nefáza; prisl. pridjev Nefázīn; žensko ime (rijetko).
Iz ar. nāffāḏā = prodorna; djelotvorna; okretna; vješta.
Hipok. Néfa

Nefīja,

gen. -ě; vok. Nefīja; prisl. pridjev Nefījīn; žensko ime (rijetko).
Iz ar. nāfī'a = korist; dobitak
Hipok. Fīja, Néfa

*Nefīra,

gen. -ě; vok. Nefīra; prisl. pridjev Nefīrīn; žensko ime (rijetko).

Modif. od ar. nāfirā = pobjednica.

Hipok. Néfa

Nefisa (*Nefiza),

gen. -ě; vok. Nefisa; prisl. pridjev Nefisīn; žensko ime (frekv.).

< tur. Nefise (lično ž. ime), od ar. nāfisā = skupocjena; dragocjena; dopadljiva.

Hipok. Fisa, Fiska, Néfa.

Modif. *Nefiza

*Nefiza,

gen. -ě; vok. Nefiza; prisl. pridjev Nefizīn; žensko ime (manje frekv.).

Modif. od Nefisa (V. Nefisa)

Hipok. Fiza

Nehrūdīn,

gen. -ina; vok. Nēhrudīne; prisl. pridjev Nehrudīnov; muško ime (rijetko).

Složeno ime od ar. nāhr = rijeka i ar. āddīn = vjera. Značenje = rijeka vjere.

Modif. *Nāhrūdīn, *Nuhrūdīn

Nejira,

gen. -ě; vok. Nejira; prisl. pridjev Nejirīn; žensko ime (rijetko).

Iz ar. nāyvirā = sjajna; svjetla; blistava.

Modif. *Nějra

*Nějra,

gen. -ě; vok. Nějra, Nějro; prisl. pridjev Nějirīn; žensko ime (frekv.).

Modif. od Nejira (V. Nejira).

Nēkīr,

gen. -ira; vok. Nēkīre, Nēkīru; prisl. pridjev Nekīrov; Nēkīr, gen. -a; vok. Nēkīre; prisl. pridjev Nēkīrov; muško ime (rijetko).

Iz ar. Nākīr = ime jednog anđela koji po islamskom vjerovanju ispituje u grobu umrle.

Nekira,

gen. -ě; vok. Nekira; prisl. pridjev Nekirīn; žensko ime (rijetko).

Izv. od m. imena Nēkīr dodavanjem našeg nastavka -a za ženski rod. (V. Nēkīr).

Néko,

gen. -ê; (u ist. Herc. -a); vok. Nêko; prisl. pridjev Nékin
(u ist. Herc. Nékov); muško ime (rijetko).

Hipok. od *Nèdžād (V. *Nèdžād)

*Nèmsūd,

gen. -úda; vok. Nèmsūde; prisl. pridjev Nèmsūdov;
muško ime (rijetko).

Modif. od Mèmsūd (V. Mèmsūd)

Néra,

gen. -ê; vok. Nêro; prisl. pridjev Nérin (u c. Herc. Nêra,
gen. -ê; vok. Nêra; prisl. pridjev Nêrin); žensko ime (frekv.)

Hipok. od Munèvera i *Nermína (V. Munèvera i *Nermína)

*Nèrcez,

gen. -a; vok. Nèrceze; prisl. pridjev Nèrceзов; muško
ime (rijetko).

Modif. od Nèrkez (V. Nèrkez)

Nerimān,

gen. -ána; vok. Nèrimāne; prisl. pridjev Nerimānov;
muško ime (rijetko).

Iz perz. Nerimān (lično m. ime) = hrabar; junačan; neu-
strašiv.

Modif. *Nèrmān, *Nèrmīn

Neriman je vl. ime Rustemova prađjeda (V. Rustem).

Nerimána,

gen. -ê; vok. Nerimána; prisl. pridjev Nerimánin; žensko
ime (rijetko).

< tur. Neriman od perz. Nerimān (lično ž. ime), = hrabar;
junačan; neustrašiv + naš nast. -a za ženski rod.

Modif. *Nermána, *Nermína

Hipok. Nérma

Nêrka,

gen. -ê; vok. Nêrka, Nêrko; prisl. pridjev Nêrkīn; žen-
sko ime (frekv.).

Hipok. od *Nermína (V. *Nermína)

Nèrkez,

gen. -a; vok. Nèrkeze; prisl. pridjev Nèrkeзов; muško
ime (manje frekv.).

Iz perz. nerges (< grč.) = cvijet narcis; sunovrat; ovčica; zelenkada (bot. Narcissus poeticus).

U st. grč. mitologiji Narcis je ime lijepog mladića koji se zaljubio u svoju sliku kad ju je vidio u vodi potoka i od te ljubavi umro. Iz njegova tijela izrastao je cvijet koji je prozvan njegovim imenom.

Modif. *Nêrčez

Hipok. Nérko.

Nérko,

gen. -ê; (u ist. Herc. -a); vok. Nêrko; prisl. pridjev Nérkîn (u ist. Herc. Nêrkov); muško ime (manje frekv.).

Hipok. od Nêrkez i *Nêrmîn (V. Nêrkez i *Nêrmîn)

Nérma,

gen. -ê; vok. Nêrmo; prisl. pridjev Nêrmîn; žensko ime (manje frekv.).

Hipok. od Nerimána, *Nermána, *Nermína (V. Nerimána, *Nermána i *Nermína).

*Nêrmān,

gen. -ána; vok. Nêrmānē; prisl. pridjev Nermánov; muško ime (rijetko).

Modif. od Nerimān (V. Nerimān)

Hipok. Nêrmo

*Nermána,

gen. -ê; vok. Nêrmána; prisl. pridjev Nermánîn; žensko ime (rijetko).

Modif. od Nerimána (V. Nerimána)

Hipok. Nérma

*Nêrmîn,

gen. -ína; vok. Nêrmîne; prisl. pridjev Nermínov; Nêrmîn, gen. -a; vok. Nêrmîne (u B. kr. i Nêrmînu); prisl. pridjev Nêrmînov; muško ime (frekv.).

Modif. od Nerimān (V. Nerimān)

Hipok. Nérko, Nêrmo

*Nermína,

gen. -ê; vok. Nermína; prisl. pridjev Nermínîn; žensko ime (frekv.).

Modif. od Nerimána (V. Nerimána)

Hipok. Néra, Nêrka, Nérma, Mína.

*Nêrmînka,

gen. -ê; vok. Nêrmînka; prisl. pridjev Nêrmînkîn; žensko ime (rijetko).

Izv. od *Nermína dodavanjem na osnovu našeg nast. -ka.
(V. *Nermína i Nerimána)
Hipok. Mínka

Nérmo,

gen. -ě (u ist. Herc. -a); vok. Nêrmo; prisv. pridejv Nérmin
(u ist. Herc. Nérmov); muško ime (rijetko)
Hipok. od *Nèrmāni *Nèrmīn (V. *Nèrmāni *Nèrmīn)

Nèsīb,

gen. -íba; vok. Nèsíbe (u B. kr. i Nèsíbu); prisv. pridjev
Nesíbov; muško ime (manje frekv.).
Iz ar. nāsīb = plemenita roda; dobra porijekla; iz ugledne
porodice.
Hipok. Nésko, Siba

Nesíba,

gen. -ě; vok. Nesíba; prisv. pridjev Nesíbīn; Nèsíba,
gen. -ě; vok. Nèsíba; prisv. pridjev Nèsibīn; žensko ime
(frekv.).
< tur. Nesíbe (lično ž. ime), od ar. nāsībā = plemenita
roda; dobra porijekla; iz ugledne porodice.
Hipok. Nėska

Nèsīm,

gen. -íma; vok. Nèsíme; prisv. pridjev Nesímov; Nèsīm,
gen. -a; vok. Nèsime; prisv. pridjev Nèsimov; muško ime
(manje frekv.).
Iz ar. nāsīm = lahor; povjetarac; topli blagi vjetar.

Nesíma,

gen. -ě; vok. Nesíma; prisv. pridjev Nesímīn; žensko ime
(rijetko).
Izv. od m. imena Nèsīm dodavanjem našeg nast. -a za ženski
rod. (V. Nèsīm).
Modif. *Nasíma.

Nesíra,

gen. -ě; vok. Nesíra; prisv. pridjev Nesírin; žensko ime
(rijetko).
Iz ar. nāsīrā = pomagatica; braniteljica; dar; poklon.

Nèska,

gen. -ě; vok. Nèska; prisv. pridjev Nèskīn; žensko ime
(manje frekv.).
Hipok. od Nesíba i Nezíra. (V. Nesíba i Nezíra)

Nésko,

gen. -ē; (u ist. Herc. -a); vok. Nêsko; prisl. pridjev Nêskīn (u ist. Herc. Nêskov); muško ime (frekv.).

Hipok. od Nêsīb i Nêzīr (V. Nêsīb i Nêzīr).

Nēsūh,

gen. -ūha; vok. Nêsūh; prisl. pridjev Nesúhov; muško ime (rijetko).

Iz ar. n ā š ū ḥ = iskren; čista srca.

Něšāt,

gen. -āta; vok. Nêšāte; prisl. pridjev Nešátov; muško ime (manje frekv.).

Iz ar. n ā š ā ṭ = snaga; energija; odlučnost; živahnost; vedrina.

Hipok. Nêško, Nêšo

Něšet,

gen. -a; vok. Nêšete; prisl. pridjev Nêšetov; muško ime (rijetko).

Iz ar. n ā š ' ā t = rast; mladost; obrazovanje; postanak.

Něško,

gen. -a; vok. Nêško; prisl. pridjev Nêškov; muško ime (rijetko).

Hipok. od Nêšāt (V. Nêšāt).

Něšo,

gen. -ē (u ist. Herc. -a); vok. Nêšo; prisl. pridjev Nêšīn (u ist. Herc. Nêšov); muško ime (rijetko).

Hipok. od Nêšāt (V. Nêšāt)

Něvres,

gen. -a; vok. Nêvrese; prisl. pridjev Nêvresov; muško ime (rijetko).

Iz perz. newres = mlad; svjež.

Něvresa,

gen. -ē; vok. Nêvresa; prisl. pridjev Nêvresīn; žensko ime (manje frekv.).

Iz perz. newres = mlad; svjež + naš nast. -a za ženski rod.

Něvza,

gen. -ē; vok. Nêvzo; prisl. pridjev Nêvzīn; žensko ime (manje frekv.).

Hipok. od *Nêvzeta (V. *Nêvzeta).

Nèvzād,

gen. -áda; vok. Nèvzāde; (u B. kr. i Nèvzādu); prisl. pridjev Nèvzādo v; muško ime (rijetko).

< tur. Nevzāt (lično m. ime), od perz. newzād = novo-rođenče.

Modif. *Mèvzād, *Nèvzet

Nevzáda,

gen. -ē; vok. Nevzáda; prisl. pridjev Nevzādīn; žensko ime (rijetko).

Iz perz. newzād = novorođenče + naš nast. -a za ženski rod.

Modif. *Mevzáda, *Mèvzeta, *Nèvzeta

*Nèvzet,

gen. -a; vok. Nèvzete; prisl. pridjev Nèvzetov; muško ime (frekv.).

Modif. od Nèvzād (V. Nèvzād).

*Nèvzeta,

gen. -ē; vok. Nèvzeta; prisl. pridjev Nèvzetīn; žensko ime (frekv.).

Modif. od Nevzáda (V. Nevzáda)

Hipok. *Névza

Nezáfet,

gen. -a; vok. Nezáfete; prisl. pridjev Nezáfetov; muško ime (rijetko).

Iz ar. nāzāfāt = čistoća; urednost.

Nezáfeta,

gen. -ē; vok. Nezáfeta; prisl. pridjev Nezáfetīn; žensko ime (rijetko).

Izv. od m. imena Nezáfet dodavanjem našeg nast. -a za ženski rod. (V. Nezáfet).

Nezáheta,

gen. -ē; vok. Nezáheta; prisl. pridjev Nezáhetīn; žensko ime (rijetko).

Iz ar. nāzāhāt = čednost; čestitost; poštenje; čistoća duše + naš nast. -a za ženski rod.

Modif. *Nizáheta

Nezáketa,

gen. -ē; vok. Nezáketa; prisl. pridjev Nezáketīn; žensko ime (rijetko).

✓
Iz perz. n ä z ā k ā t = nježnost; otmjenost; elegancija; finoća
+ naš nast. -a za ženski rod.

Nèzeta,

gen. -ē; vok. Nèzeta; prisv. pridjev Nèzetīn; žensko ime (rijetko).

Iz ar. n ä z z ā t = strast; požuda + naš nast. -a za ženski rod.

Nezīha,

gen. -ē; vok. Nezīha; prisv. pridjev Nezīhīn; žensko ime (rijetko).

Iz ar. n ä z ī h ā = poštena; časna; neporočna; čedna.

Nezīla,

gen. -ē; vok. Nezīla; prisv. pridjev Nezīlīn; žensko ime (rijetko).

Iz ar. n ä z ī l ā = stanovnica; sustanarka; gošća

Nèzīr,

gen. -īra; vok. Nèzīre (u B. kr. i Nèzīru); prisv. pridjev Nezīrōv; muško ime (frekv.).

< tur. Nezīr < ar. N ä d ī r (lično m. ime) = propovjednik; onaj koji opominje da se ide pravim putem; posvećen bogu. Hipok. N ē s k o, N é z o, Z í r o

Nezīra,

gen. -ē; vok. Nezīra; prisv. pridjev Nezīrīn; žensko ime (frekv.).

< tur. Nezīre < ar. n ä d ī r ā = ona koja opominje da se ide pravim putem; propovjednica; posvećena bogu. Hipok. N ē s k a, Z í r a

Nézo,

gen. -ē (u ist. Herc. -a); vok. Nêzo; prisv. pridjev Nézīn (u ist. Herc. Nézov); muško ime (rijetko).

Hipok. od Nèzīr (V. Nèzīr).

Níba,

gen. -ē; vok. Níbo; prisv. pridjev Níbīn; žensko ime (rijetko). Hipok. od Muníba (V. Muníba)

*Nidžába,

gen. -ē; vok. Nidžába; prisv. pridjev Nidžábīn; žensko ime (rijetko).

Modif. od ar. n ä ģ ā b ā (t) = plemenitost; plemićko porijeklo; čistokrvnost.

Niḏār,

gen. -ára; vok. Niḏāre (u B. kr. i Niḏāru); prisl. pridjev Niḏárov, Niḏārev; muško ime (rijetko).
Iz perz. nigār = slika; ljepota; dragi; voljeni
Hipok. Ḍáro, Níḏo

Niḏára,

gen. -ē; vok. Niḏára; prisl. pridjev Niḏārīn; žensko ime (frekv.).
< tur. Nigār (lično ž. ime), od perz. nigār = slika; ljepota; draga; voljena + naš nast. -a za ženski rod.

Níḏo,

gen. -ē; (u ist. Herc. -a); vok. Níḏo; prisl. pridjev Níḏīn (u ist. Herc. Níḏov); muško ime (rijetko).
Hipok. od Niḏār (V. Niḏār)

Nífa,

gen. -ē; vok. Nífo; prisl. pridjev Nífīn; žensko ime (rijetko).
Hipok. od Hanífa (V. Hanífa)

Nífka,

gen. -ē; vok. Nífkō; prisl. pridjev Nífkīn; žensko ime (rijetko).
Hipok. od Hanífa (V. Hanífa).

Nihād,

gen. -áda; vok. Nihāde; prisl. pridjev Nihádov; muško ime (frekv.).
Iz perz. nihād = karakter; narav; srce; duša.

Niháda,

gen. -ē; vok. Niháda; prisl. pridjev Nihádīn; žensko ime (frekv.).
Iz perz. nihād = karakter; narav; srce; duša + naš nast. -a za ženski rod.

Nihádeta,

gen. -ē; vok. Nihádeta; prisl. pridjev Nihádetīn; žensko ime (rijetko).
Izv. od ž. imena Niháda dodavanjem na osnovu analog. nast. -eta. (V. Niháda).

Níja,

gen. -ē; vok. Níja; prisl. pridjev Níjīn; muško ime (c. Herc.) (rijetko).
Hipok. od Níjāz (V. Níjāz).

Nijāz,

gen. -áza; vok. Nijāze (u B. kr. i Nijāzu); prisv. pridjev Nijázov; muško ime (frekv.).

< tur. Niyāz, Niyāzı < perz. Niyāz (lično m. ime) = želja; molba; dar; poklon.

Hipok. Nija

Nijāza,

gen. -ē; vok. Nijāza; prisv. pridjev Nijázīn; žensko ime (rijetko).

Iz perz. niyāz = želja; molba; dar; poklon + naš nast. -a za ženski rod.

Nijázeta,

gen. -ē; vok. Nijázeta; prisv. pridjev Nijázetīn; žensko ime (rijetko).

Izv. od ž. imena Nijāza dodavanjem na osnovu analog. nastavka -eta. (V. Nijāza).

Nijázija,

gen. -ē; vok. Nijázija; prisv. pridjev Nijázijīn; muško ime (rijetko).

Izv. od Nijāz dodavanjem našeg nast. -ija. (V. Nijāz)

Nímeta,

gen. -ē; vok. Nímeta; prisv. pridjev Nímetīn; žensko ime (rijetko).

Iz ar. ni'māt = blagodat; sreća; zadovoljstvo; radost; uživanje + naš nast. -a za ženski rod.

Níra,

gen. -ē; vok. Níró; prisv. pridjev Nífrīn; žensko ime (rijetko)

Hipok. od Muníra (V. Muníra)

Nísa,

gen. -ē; vok. Nísa; prisv. pridjev Nísīn; Nísa, gen. -ē; vok. Níso; prisv. pridjev Nísīn; žensko ime (frekv.).

Hipok. od Anísa, Enísa, Mirhunísa (V. Anísa Enísa, Mirhunísa).

Nisána,

gen. -ē; vok. Nisána; prisv. pridjev Nisánīn; žensko ime (rijetko).

Iz ar. nísān (< asir.) = mjesec april (travanj) po starom julijanskom kalendaru + naš nast. -a za ženski rod.

Nisveta,

gen. -ě; vok. Nisveta; prisl. pridjev Nisvetin; žensko ime (manje frekv.).

Iz ar. niswāt = žene, + naš nast. -a za ženski rod.

U ovom imenu je oblik ar. množine upotrijebljen u značenju jednine.

Nizāh,

gen. -áha; vok. Nizāhu, Nizāh; prisl. pridjev Nizáhov; muško ime (rijetko).

Iz ar. nizāh (pl. od nāzih i nāzih) = časni; čiste duše; čestiti; poštteni.

U ovom imenu je oblik ar. množine upotrijebljen u značenju jedinice.

*Nizáheta,

gen. -ě; vok. Nizáheta; prisl. pridjev Nizáhetin; žensko ime (rijetko).

Modif. od Nezáheta (V. Nezáheta).

Nizām,

gen. -áma; vok. Nizāme; prisl. pridjev Nizámov; muško ime (rijetko).

Iz ar. nizām = organizacija; ustrojstvo; red; sustav; pravilnost.

Ovakvo značenje nije sasvim pogodno za lično ime, ali ime Nizam nije ni postalo neposredno od takvog značenja. Nizam je u srednjem vijeku bio počasni naziv vezira, npr. Nizamulmulk (= organizacija carstva), Nizamuddin (= organizacija vjere) i sl. U takvim složenicama »nizam« je dobio značenje »organizator«. Najpoznatiji organizator seldžučke imperije bio je u 11. st. čuveni vezir sultana Malikšaha Nizamulmulk. Taj je Perzijanac bio toliko značajna ličnost da ga nisu ni zvali rođenim imenom Hasan već uvijek po tituli Nizamulmulk, što u prijevodu znači »organizator države (carstva)«. I zbilja za vrijeme njegovog vzirovanja seldžučka imperija doživjela je svoju kulminaciju i u političkom i u kulturnom pogledu. Kasnije se njegova titula nizām počela davati kao lično ime.

Nizáma,

gen. -ě; vok. Nizáma; prisl. pridjev Nizámin; žensko ime (rijetko).

Izv. od m. imena Nizām dodavanjem našeg nast. -a za ženski rod. (V. Nizām).

Nizār,

gen. -ára; vok. Nizāre; Nizāru; prisv. pridjev Nizárov;
muško ime (rijetko).

Iz ar. nizār = oštroumnost; bistrina.

Nizāra,

gen. -ē; vok. Nizāra; prisv. pridjev Nizārīn; žensko ime
(rijetko).

Iz ar. nizār = oštroumnost; bistrina + naš nast. -a za žen-
ski rod.

Hipok. Zāra, Zāra

*Nōrdīn,

gen. -a; vok. Nōrdīne; prisv. pridjev Nōrdīnov; muško
ime (rijetko).

Modif. od Nurūdīn (V. Nurūdīn).

Nudžèim,

gen. -a; vok. Nudžèime; prisv. pridjev Nudžèimov; muš-
ko ime (rijetko).

Iz ar. nuğäym = zvjezdica

Nudžéjma,

gen. -ē; vok. Nudžéjma; prisv. pridjev Nudžéjmīn; žen-
sko ime (rijetko).

Iz ar. nuğäym = zvjezdica + naš nast. -a za ženski rod.

Nùhan,

gen. -a; vok. Nùhane; prisv. pridjev Nùhanov; (U Gacku:
Nùhān, gen. -a; vok. Nùhāne; prisv. pridjev Nùhānov);
muško ime (manje frekv.).

Izv. od ar. imena Nūḥ (lično m. ime) < st. hebr. Noa = mir;
odmor; počinak; utjeha; dodavanjem našeg nast. -an.

Po Bibliji Noa, a po Kur'anu Nuh, je jedini čovjek koji je
preživio strašni legendarni potop spasivši se u svojoj barci sa
svojim sinovima.

Hipok. Nùho, Nùko, Nùšo.

Nùhija,

gen. -ē; vok. Nùhija; prisv. pridjev Nùhijīn; muško ime
(rijetko).

Izv. od ar. imena Nūḥ dodavanjem našeg nast. -ija. (V.
Nuhan)

Núho,

gen. -ē; (u ist. Herc. -a); vok. Nùho; prisv. pridjev Núhīn
(u ist. Herc. Núhov); muško ime (manje frekv.).

Hipok. od Nùhan (V. Nùhan)

*Nuhrùdīn,

gen. -ína; vok. Nùhrudīne; prív. pridjev Nuhrudínov; muško ime (rijetko).

Modif. od Nehrùdīn i Nurùdīn (V. Nehrùdīn i Nurùdīn).

Núko,

gen. -ē; (u ist. Herc. -a); vok. Nùko; prív. pridjev Núkīn (u ist. Herc. Núkov); muško ime (rijetko).

Hipok. od Nùhan (V. Nùhan).

Nùmān,

gen. -ána; vok. Nùmāne; prív. pridjev Numánov; Nùmān, gen. -ána; vok. Nùmāne; prív. pridjev Numánov; muško ime (rijetko).

< tur. Numān < ar. Nu'mān (lično m. ime) = nadimak kraljeva Hire, a osnovno značenje je »krv«.

Hipok. Nùmo

Númo,

gen. -ē (u ist. Herc. -a); vok. Nùmo; prív. pridjev Númīn; (u ist. Herc. Númov); muško ime (rijetko).

Hipok. od Nùmān (V. Nùmān)

Núna,

gen. -ē; vok. Nùno; prív. pridjev Núnīn; Nùna, gen. -ē; vok. Nùna; prív. pridjev Nùnīn; žensko ime (frekv.).

Hipok. od Memnúna i Šemnúna (V. Memnúna i Šemnúna).

Núno,

gen. -ē; (u ist. Herc. -a); vok. Nùno; prív. pridjev Núnīn (u ist. Herc. Núnov); muško ime.

Hipok. od Mèmnūn (V. Mèmnūn).

Núra,

gen. -ē; vok. Nùro; prív. pridjev Núrīn; žensko ime (frekv.). Ovo ime može biti:

1) od ar. nūr = svjetlost; sjaj + naš nast. -a za ženski rod.

2) hipok. od ž. imena Nùrija (V. Nùrija).

Nùraga,

gen. -ē; vok. Nùraga; prív. pridjev Nùragīn; muško ime (frekv.).

Složeno ime od Núrija i āga (V. Núrija i Āgan).

Nûrda,

gen. -ê; vok. Nûrda; prisv. pridjev Nûrdîn; muško ime (c. Herc.) (rijetko).

Hipok. od Nurûdîn (V. Nurûdîn)

Nurdžihân,

gen. -ána; vok. Nurdžihâne; prisv. pridjev Nurdžihânov; muško ime (rijetko).

Složeno ime od ar. nûr = svjetlost; sjaj i perz. ġihân = = svijet; ljudi; čovječanstvo. Značenje = svjetlost svijeta; sjaj čovječanstva.

Nurdžihána,

gen. -ê; vok. Nurdžihána; prisv. pridjev Nurdžihânin; žensko ime (rijetko).

Izv. od m. imena Nurdžihân dodavanjem našeg nast. -a za ženski rod. (V. Nurdžihân).

*Nurêdîn,

gen. -îna; vok. Nûredîne; prisv. pridjev Nuredînov; muško ime (rijetko).

Modif. od Nurûdîn (V. Nurûdîn).

Núreta,

gen. -ê; vok. Núreta; prisv. pridjev Núretîn; žensko ime (rijetko).

Izv. od Núra dodavanjem na osnovu analog. nast. -eta (V. Núra).

*Nurîdîn,

gen. -îna; vok. Nûridîne; prisv. pridjev Nuridînov; muško ime (manje frekv.).

Modif. od Nurûdîn (V. Nurûdîn).

Nurihána,

gen. -ê; vok. Nûrihâno; prisv. pridjev Nurihânin; žensko ime (rijetko).

Slož. ime od Núra i Hána (V. Núra i Hána).

Núrija,

gen. -ê; vok. Núrija; prisv. pridjev Núrijîn; muško ime (frekv.).

< tur. Nûri (lično m. ime), od ar. nûri(yy) = sjajni; svjetli + naš nast. - (j) a.

Hipok. Nûrkan, Núrko

Nurija,

gen. -ë; vok. Nûrija; prisv. pridjev Nûrijîn; žensko ime (frekv.).

< tur. Nuri (lično ž. ime), od ar. nûriyyä = svjetla; sjajna, + naš nast. -ja za ženski rod;

Hipok. Nûra, Nûrka

Nurizvet,

gen. -a; vok. Nurizvete; prisv. pridjev Nurizvetov; muško ime (rijetko).

Složeno ime od ar. nûr = svjetlost; sjaj i ar. 'izwät = rod; rodbinska veza. Značenje = sjaj, svjetlost roda i rodbine.

Nûrka,

gen. -ë; vok. Nûrka, Nûrko; prisv. pridjev Nûrkîn; žensko ime (manje frekv.).

Hipok. od Nûrija (V. Nûrija).

Nûrkan,

gen. -a; vok. Nûrkane; prisv. pridjev Nûrkanov; muško ime (rijetko).

Hipok. od Nûrija i Nurûdîn (V. Nûrija i Nurûdîn).

Nûrko,

gen. -ë (u ist. Herc. -a); vok. Nûrko; prisv. pridjev Nûrkîn (u ist. Herc. Nûrkov); muško ime (manje frekv.).

Hipok. od Nûrija i Nurûdîn (V. Nûrija i Nurûdîn).

Nurûdîn,

gen. -îna; vok. Nûrudîne; prisv. pridjev Nurudînov; muško ime (frekv.).

< tur. Nuruddîn < ar. Nûru-ddîn (lično m. ime), složeno od ar. nûr = sjaj; svjetlost i ar. äddîn = vjera. Značenje = sjaj, svjetlost vjere.

Modif. *Narûdîn, *Nôrdîn, *Nuhrûdîn, *Nurêdîn, *Nurîdîn.

Hipok. Nûrda, Nûrkan, Nûrko

Nurzekîja,

gen. -ë; vok. Nurzekîja; prisv. pridjev Nurzekîjîn; žensko ime (rijetko).

Složeno ime od Nûra i Zekîja (V. Nûra i Zekîja)

Nûshat,

gen. -a; vok. Nûshate; prisv. pridjev Nûshatov; muško ime (rijetko).

Iz ar. nuşhat = čistota; bistрина; iskrenost.

Nùsheta,

gen. -ê; vok. Nùsheta; prisl. pridjev Nùshetîn; žensko ime (rijetko).

Ovo se ime može izvoditi iz 2 ar. korijena:

- 1) kao modif. od nuṣḥat = čistoća; bistrina; iskrenost + naš nast. -a za ženski rod;
- 2) iz ar. nuḥāt = veselje; osvježenje; okrepa + naš nast. -a za ženski rod.

Nùsra,

gen. -ê; vok. Nùsra; prisl. pridjev Nùsrîn; muško ime (c. Herc.) (manje frekv.).

Hipok. od Nùsret (V. Nùsret)

Núsra,

gen. -ê; vok. Núsro; prisl. pridjev Núsrîn; žensko ime (manje frekv.).

Hipok. od Nùsreta (V. Nùsreta)

Nùsret,

gen. -a; vok. Nùsrete; prisl. pridjev Nùsretov; muško ime (frekv.).

< tur. Nusret (lično m. ime), od ar. nuṣrāt = pomoć; pobjeda.

Hipok. Nùsra, Núsro

Nùsreta,

gen. -ê; vok. Nùsreta; prisl. pridjev Nùsretîn; žensko ime (frekv.).

Izv. od m. imena Nùsret dodavanjem našeg nast. -a za ženski rod. (V. Nùsret)

Hipok. Núsra

Núsro,

gen. -ê (u ist. Herc. -a); vok. Núsro; prisl. pridjev Núsrîn (u ist. Herc. Núsrov); muško ime (manje frekv.).

Hipok. od Nùsret (V. Nùsret)

Núšo,

gen. -ê; (u ist. Herc. -a); vok. Núšo; prisl. pridjev Núšîn (u ist. Herc. Núšov); muško ime (rijetko).

Hipok. od Nùhan (V. Nùhan)

Nùtfeta,

gen. -ê; vok. Nùtfeta; prisl. pridjev Nùtfetîn; žensko ime (rijetko).

Iz ar. nuṭfāt = čista voda; sjeme; misao + naš nastavak -a za ženski rod.

O

*Öhran,

gen. -a; vok. Öhrane; prisl. pridjev Öhranov; muško ime (manje frekv.).

Modif. od Örhān (V. Örhān)

Hipok. Öhro

*Öhro,

gen. -ē (u ist. Herc. -a); vok. Öhro; prisl. pridjev Öhrīn (u ist. Herc. Öhrov); muško ime (rijetko).

Hipok. od *Öhran (V. Örhān).

Oma,

gen. -ē; vok. Òma; prisl. pridjev Òmīn; muško ime (c. Herc.) (manje frekv.).

Hipok. od Òmer (V. Ómer)

*Ömār,

gen. -a; vok. Òmāre; prisl. pridjev Òmārov; muško ime (rijetko).

Modif. od Òmer (V. Ómer).

Ömer,

gen. -a; vok. Ömere; prisl. pridjev Ömerov; muško ime (frekv.).

Iz tur. Ömer < ar. 'Umār = vl. muško ime.

Etimologija ovog imena je nejasna. Pošto ima vezu sa ar. leks. korijenom 'mr, moglo bi se pretpostaviti da znači »dug život«, »ispunjen životom« i tome sl. U imenu Ömer glas o smo dobili preko turskoga jezika, a u arapskom jeziku, koji nema vokala o, izgovor je 'Umār.

Ime Ömer postalo je veoma popularno jer ga je imao jedan od prvih Muhamedovih saboraca i kasnije drugi halifa 'Umār.

ibn-ul-Haṭṭāb. (634 — 644). Arapski, a i drugi historičari (npr. Filip Hiti) tvrde da je 'Umār bio personifikacija svih vrлина koje treba da ima jedan halifa i u zvijezde kuju njegov karakter. Osobito ističu njegovu skromnost, pravednost i objektivnost.

Modif. *Ōmār

Hipok. Ōma, Ōmerica, Ōmica, Ōmo.

Augm. Ōmērda

Ōmērda,

gen. -ē; vok. Ōmērda; prisv. pridjev Ōmērdīn; muško ime (rijetko).

Augm. od Ōmer (V. Ōmer)

Ōmerica,

gen. -ē; vok. Ōmerica; prisv. pridjev Ōmēričīn; muško ime (rijetko).

Hipok. od Ōmer (V. Ōmer)

Ōmerulfáruk,

gen. -a; vok. Ōmerulfáruk; prisv. pridjev Ōmerulfárukov; muško ime (rijetko).

Složeno ime od Ōmer i Fáruk; (V. Ōmer i Fárūk)

Ōmica,

gen. -ē; vok. Ōmica, Ōmice; prisv. pridjev Ōmičīn; muško ime (rijetko).

Hipok. od Ōmer (V. Ōmer)

Ōmo,

gen. -ē; (u ist. Herc. -a); vok. Ōmo; prisv. pridjev Ōmīn (u ist. Herc. Ōmov); muško ime (frekv.).

Hipok. od Ōmer (V. Ōmer)

Ōrhan,

gen. -a; vok. Ōrhane; prisv. pridjev Ōrhanov; muško ime (frekv.).

< tur. Orhan (lično m. ime), složeno od tur. or = rov; opkop; utvrđenje i tur. -tatar. hān (hang) = car; vladar. Značenje = car utvrđenja, rova, opkopa.

Modif. *Ōhran

Hipok. Ōrho

Ōrhánija,

gen. -ē; vok. Ōrhánija; prisv. pridjev Ōrhánijīn; žensko ime (rijetko).

Izv. od m. imena Ōrhan dodavanjem našeg nast. -ija.

Órho,

gen. -ē (u ist. Herc. -a); vok. Órho; prisl. pridjev Órhīn (u ist. Herc. Órhov); muško ime (rijetko).
Hipok. od Órhan (V. Órhan).

Óruč,

gen. -a; vok. Óručē; prisl. pridjev Óručēv; muško ime (rijetko).
Iz tur. oruç < perz. rūz, rūğ, rūč = post.
Ovakvo se ime nekada davalo djetetu koje se rodilo u vrijeme muslimanskog posta. Danas je ime Óruč vrlo rijetko, ali u Hercegovini postoji prezime Óručević.

Ósma,

gen. -ē; vok. Ósmo; prisl. pridjev Ósmīn; žensko ime (rijetko).
Hipok. od Ósmána (V. Ósmána).

Ósman,

gen. -a; vok. Ósmāne; prisl. pridjev Ósmānov; muško ime (frekv.).

< tur. Ósman < ar. 'Uṭmān = lično m. ime.

Etimologija ovog imena je čudna. 'Uṭmān u arapskom jeziku znači »mladunče ptice droplje« ili »mlada zmija«, a kako je to postalo vlastito ljudsko ime, teško je reći. Vjerovatno da je to zaštitno (profilaktičko) ime koje su nekada Arapi davali djeci da bi ih zaštitili od zlih duhova i drugih nečistih sila.

Kao i u imenu Ómer tako smo i u imenu Ósman glas o dobili iz turskoga jezika, jer u ar. jeziku nema vokala o.

Ime Ósman postalo je popularno zbog toga što se tako zvao jedan od prvih Muhamedovih pristalica, njegov zet a kasnije i treći halifa 'Uṭmān ibnu 'Affān. Ubila ga je na prevaru i mučki 656. g. jedna grupa muslimanskih buntovnika.

Ósman se zvao i osnivač samostalne turske države, koja se po njegovu imenu prozva Osmanlijska (Otomanska) imperija, a njegovi nasljednici i potomci (Turci) Osmanlije.

Hipok. Ósmica, Ósmo, Óso

Ósmána,

gen. -ē; vok. Ósmána; prisl. pridjev Ósmānīn; žensko ime (manje frekv.).

Izv. od m. imena Ósman dodavanjem našeg nast. -a za ženski rod. (V. Ósman)

Hipok. Ósma

Ōsmica,

gen. -ē; vok. Ōsmica, Ōsmice; prisv. pridjev ŌsmičIn;
muško ime (rijetko).

Hipok. od Ōsman (V. Ōsman)

Ōsmo,

gen. -ē (u ist. Herc. -a); vok. Ōsmo; prisv. pridjev ŌsmIn
(u ist. Herc. Ōsmov); (U B. kr. Ōsme, gen. -ē; vok. Ōsme;
prisv. pridjev ŌsmIn); muško ime (frekv.).

Hipok. od Ōsman (V. Ōsman)

Ōso,

gen. -ē (u ist. Herc. -a); vok. Ōso; prisv. pridjev ŌsIn (u
ist. Herc. Ōsov); muško ime (rijetko).

Hipok. od Ōsman (V. Ōsman).

P

Pakiza,

gen. -ē; vok. Pakiza; prisv. pridjev Pakizīn; žensko ime (manje frekv.).

Iz perz. pākize = čista; nevina; lijepa; divna.

Pàša,

gen. ē; vok. Pàša, Pāšo; prisv. pridjev Pāšīn; muško ime (rijetko).

Iz tur. paša (baša) = titula visokih dostojanstvenika u Turskom Carstvu; visoki turski vojni i civilni čin; general.

A. Gafurov misli da je titula paša skraćeni i modificirani oblik od perz. pādišāh (= car).

Hipok. i hipok. derivati: Pāšan, Pāšo, Pašukan.

Páša,

gen. -ē; vok. Pášo; prisv. pridjev Pášīn; žensko ime (frekv.). Promjenom akcenta m. imena Pàša i načinjeno ž. ime Páša (V. m. ime Pàša)

Pāšaga,

gen. -ē; vok. Pāšaga; prisv. pridjev Pāšagīn; muško ime (frekv.).

Složeno ime od Pàša i àga. (V. Pàša i Àgan).

Pāšan,

gen. -a; vok. Pāšane; prisv. pridjev Pāšanov; muško ime (frekv.).

Izv. od Pàša dodavanjem na osnovu našeg nast. -an.

Hipok. Pášo

Pašana,

gen. -ē; vok. Pašana; prisv. pridjev Pašanīn; žensko ime (manje frekv.).

Izv. od m. imena Pàš an dodavanjem našeg nast. -a za ženski rod. (V. Pàš a n i Pàš a).

Pašezáda,

gen. -ě; vok. Pašezáda; prisl. pridjev Pašezádĭn; žensko ime (rijetko).

Složeno ime od tur. paša (V. Pàš a) i perz. zāde = dijete; potomak; kći; sin. Osn. značenje = pašina, pašinska kći.

Hipok. Zád a

Pàšija,

gen. -ě; vok. Pàšija; prisl. pridjev Pàšijĭn; žensko ime (rijetko).

Izv. od ž. imena Páš a dodavanjem na osnovu našeg nast. -ija. (V. Páš a).

Pašikáda,

gen. -ě; vok. Pašikáda, Pàšikādo; prisl. pridjev Pašikádĭn; žensko ime (rijetko).

Složeno ime od Páš a i Káda (V. Páš a i Káda).

Pášo,

gen. -ě; (u ist. Herc. -a); vok. Pášo; prisl. pridjev Pášĭn; (u ist. Herc. Pášo.v); muško ime (frekv.).

Hipok. od Páš a i Páš an (V. Páš a i Páš an).

Pášuka,

gen. -ě; vok. Pášuka; prisl. pridjev Pášukĭn; žensko ime (rijetko).

Izv. od Páš a dodavanjem na osnovu našeg nast. -uka. (V. Páš a).

Pašukan,

gen. -a; vok. Pašùkane; prisl. pridjev Pašùkanov; muško ime (rijetko).

Izv. od Páš a dodavanjem na osnovu našeg nast. -ukan. (V. Páš a)

Pášuna,

gen. -ě; vok. Pášuna; prisl. pridjev Pášunĭn; žensko ime (rijetko).

Izv. od Páš a dodavanjem na osnovu našeg nast. -una. (V. Páš a)

Pémba,

gen. -ě; vok. Pémbo; prisl. pridjev Pémbĭn; Pém ba, gen. -ě; vok. Pém ba; prisl. pridjev Pém bin; žensko ime (rijetko)

< tur. Pembe (lično ž. ime), od tur. pembe = ružičasta
< perz. penbe = pamuk.

Pembija,

gen. -ě; vok. Pèmbija; prisv. pridjev Pèmbijĭn; žensko ime (rijetko).

Izv. od Pémba (Pèmba) dodavanjem na osnovu našeg nast. -ija. (V. Pémba)

Perteu,

gen. -a; vok. Pèrteve; prisv. pridjev Pèrteuov; muško ime (rijetko).

< tur. Pertev (lično m. ime), od perz. pertew = sjaj; svjetlost.

Piraga,

gen. -ě; vok. Pĭraga; prisv. pridjev Pĭragĭn; muško ime (rijetko).

Složeno ime od perz. pĭr (V. Pĭrija) i tur. āga (V. Āgan).

Pirija,

gen. -ě; vok. Pĭrija; prisv. pridjev Pĭrijĭn; muško ime (rijetko).

Iz perz. pĭr = starac; čovjek u godinama; stariješina jednog derviškog reda; duhovni nastavnik; vrhovni svećenik + naš nast. -ija.

R

Rába,

gen. -ē; vok. Rā b o; prisl. pridjev R á b ĩ n; žensko ime (rijetko)
Hipok. od R a b ĩ j a (V. R a b ĩ j a)

Rablja,

gen. -ē; vok. R a b ĩ j a; prisl. pridjev R a b ĩ j ĩ n; R a b ĩ j a,
gen. -ē; vok. R a b ĩ j a; prisl. pridjev R a b ĩ j ĩ n; žensko ime
(frekv.).

< tur. R a b i a < ar. R ā b i ' a (lično ž. ime) = četvrta; sredi-
na, ili iz ar. R ā b i ' a (lično ž. ime) = vrt.

Hipok. B ĩ j a, R á b a, R á p k a

Rábit,

gen. -a; vok. R á b i t e; prisl. pridjev R á b i t o v; muško ime
(rijetko).

Iz ar. r ā b i ṭ = redovnik; monah; asket; mudrac.

Rabīza,

gen. -ē; vok. R a b ĩ z a; prisl. pridjev R a b ĩ z ĩ n; žensko ime
(rijetko).

Iz ar. r ā b ĩ z ā = jedra; punačka; oštroumna; duhovita; izvrs-
na; vješta.

Hipok. B ĩ z a

Radija,

gen. -ē; vok. R a d ĩ j a; prisl. pridjev R a d ĩ j ĩ n; žensko ime
(manje frekv.).

Iz ar. r ā ḍ i y ā = zadovoljna; saglasna.

Rádža,

gen. -ē; vok. R ā d ž o; prisl. pridjev R á d ž ĩ n; žensko ime
(rijetko).

Hipok. od R a d ž ĩ j a (V. R a d ž ĩ j a)

Radžija,

gen. -ē; vok. R a d ž i j a; prisv. pridjev R a d ž i j i n; žensko ime (rijetko).

Iz ar. r ā ḡ i y ā = ona koja se (puno) nada i očekuje; ona koja se uzda u nešto.

Hipok. R á d ž a

*Ráfet,

gen. -a; vok. R á f e t e; prisv. pridjev R á f e t o v; muško ime (rijetko).

Modif. od ar. r ā ' f ä t = milost; blagost; dobrodušnost.

Ráfid,

gen. -a; vok. R á f i d e; prisv. pridjev R á f i d o v; muško ime (rijetko).

Iz ar. r ā f i d = pomagač.

Rafida,

gen. -ē; vok. R a f i d a; prisv. pridjev R a f i d i n; žensko ime (rijetko).

Iz ar. r ā f i d ā = pomagatica.

Rāga,

gen. -ē; vok. R ā g a; prisv. pridjev R ā g i n; muško ime (c. Herc.) (rijetko).

Hipok. od R á g i b (V. R á g i b)

Rágib,

gen. -a; vok. R á g i b e; prisv. pridjev R á g i b o v; muško ime (frekv.).

Iz ar. R ā ḡ i b (lično m. ime) = onaj koji za nečim teži, žudi, čezne.

Hipok. R ā g a

Ragiba,

gen. -ē; vok. R a g i b a; prisv. pridjev R a g i b i n; žensko ime (manje frekv.).

Iz ar. r ā ḡ i b ā = ona koja za nečim teži, žudi, čezne.

Ráha,

gen. -ē; vok. R ā h o; prisv. pridjev R á h i n; žensko ime (rijetko).

Hipok. od R a h i l l a, R a h i m a, R a h m á n a, R a h m i j a (V. navedena imena).

Rahila,

gen. -ē; vok. Ra h i l a; prisl. pridjev Ra h i l i n; žensko ime (rijetko).

Iz ar. r ā ḥ i l < st. hebr. r a h e l = ovčica; žensko. janje + naš nast. -a za ženski rod.

Hipok. R á h a

Rāhīm,

gen. -í m a; vok. R ā h í m e; prisl. pridjev Ra h í m o v; muško ime (manje frekv.).

Iz ar. r a ḥ í m = milostiv; milosrdan.

Ovo je ime skraćeno od A b d u r ā h í m (V. A b d u r ā h í m)

Hipok. R á h k o, R á h o

Rahíma,

gen. -ē; vok. Ra h í m a; prisl. pridjev Ra h í m i n; (U B. kr. Ra h í m e, gen. -ē; vok. Ra h í m e; prisl. pridjev Ra h í m i n; žensko ime (frekv.).

< tur. Ra h í m e (lično ž. ime), od ar. r a ḥ í m ā = milostiva; milosrdna.

Hipok. H í m a, H í m k a, R á h a.

Ráhko,

gen. -ē; (u ist. Herc. -a); vok. R á h k o; prisl. pridjev R á h k i n (u ist. Herc. R á h k o v); muško ime (rijetko).

Hipok. od R ā h í m, R ā h m ā n, R ā h m i j a (V. navedena imena)

Ráhma,

gen. -ē; vok. R ā h m o; prisl. pridjev R á h m i n; žensko ime (rijetko).

Hipok. od Ra h m ā n a i Ra h m i j a (V. Ra h m ā n a i Ra h m i j a).

Rāhmān,

gen. -ána; vok. R ā h m ā n e; prisl. pridjev Ra h m ā n o v; muško ime (frekv.).

< tur. Ra h m ā n (lično m. ime), od ar. r a ḥ m ā n = veoma milostiv; premilostiv.

Ovo je ime skraćeno od A b d u r ā h m ā n (V. A b d u r ā h m ā n)

Hipok. R á h k o, R á h m o, R á h o

Rahmána,

gen. -ē; vok. Ra h m ā n a; prisl. pridjev Ra h m ā n i n; žensko ime (frekv.).

Izv. od m. imena R ā h m ā n (< skr. od A b d u r ā h m ā n) do-davanjem našeg nast. -a za ženski rod. (V. A b d u r ā h m ā n)

Hipok. R á h a, R á h m a.

Ràhmija,

gen. -ē; vok. R à h m i j a; prisl. pridjev R à h m i j ĩ n; muško ime (rijetko).

Izv. od hipok. R á h m o (< R à h m ā n < skr. od A b d u r à h m ā n) dodavanjem na osnovu našeg nast. -i j a. (V. R à h m ā n i A b d u r à h m ā n).

Hipok. R á h k o, R á h o,

Rahmija,

gen. -ē; vok. R a h m i j a; prisl. pridjev R a h m i j ĩ n; žensko ime (rijetko).

Promjenom akcenta m. imena R à h m i j a načinjeno ž. ime R a h m i j a. (V. m. ime R à h m i j a).

Hipok. R á h a, R á h m a.

Ráhmio,

gen. -ē (u ist. Herc. -a); vok. R ā h m o; prisl. pridjev R á h m ĩ n (u ist. Herc. R á h m o v); muško ime (rijetko).

Hipok. od R à h m ā n (V. R à h m ā n).

Ráho,

gen. -ē (u ist. Herc. -a); vok. R ā h o; prisl. pridjev R á h ĩ n (u ist. Herc. R á h o v); muško ime (manje frekv.).

Hipok. od R à h ĩ m, R à h m ā n, R à h m i j a (V. navedena imena)

Ráif,

gen. -a; vok. R á i f e; prisl. pridjev R á i f o v; muško ime (frckv.).

< tur. R ā i f (lično m. ime), od ar. r ā ' i f = samilostan; milosrdan; dobrodušan; blag.

Ráifa,

gen. -ē; vok. R á i f a; prisl. pridjev R á i f ĩ n; žensko ime (frekv.).

< tur. R a i f e (lično ž. ime), od ar. r ā ' i f ā = samilosna; milosrdna; dobrodušna; blaga.

Raija,

gen. -ē; vok. R a i j a; prisl. pridjev R a i j ĩ n; žensko ime (rijetko).

Iz ar. r ā ' i y ā = čuvarica; zaštitnica; upraviteljica; pitoma.

Ramadan,

gen. -a; vok. R a m à d a n e; prisl. pridjev R a m à d a n o v; muško ime (manje frekv.).

< tur. R a m a d a n (lično m. ime), od ar. r a m a đ ā n = ime devetog mjeseca islamske lunarne godine; mjesec velikog posta. Hipok. R á m č o, R ā m e š a, R á m o.

Rámčo,

gen. -ē (u ist. Herc. -a); vok. R ā m č o; prisl. pridjev R á m č ĩ n (u ist. Herc. R á m č o v); muško ime (rijetko). Hipok. od R a m à d a n (V. R a m à d a n).

Rāmeša,

gen. -ē; vok. R ā m e š a; prisl. pridjev R ā m e š ĩ n; muško ime (rijetko). Hipok. od R a m à d a n (V. R a m à d a n).

Ramila,

gen. -ē; vok. R a m ĩ l a; prisl. pridjev R a m ĩ l ĩ n; žensko ime (rijetko). Iz ar. r ā m ĩ l ā = tkalja hasura.

Rámiz,

gen. -a; vok. R á m ĩ z e; prisl. pridjev R á m ĩ z o v; muško ime (frekv.). < tur. R ā m ĩ z (lično m. ime), od ar. r ā m ĩ z = onaj koji na nešto ukazuje, koji se figurativno izražava, koji je vješt alegoričnom ili simboličnom govoru. Hipok. M ĩ z a, R á m z o

Ramiza,

gen. -ē; vok. R a m ĩ z a; prisl. pridjev R a m ĩ z ĩ n; žensko ime (frekv.). < tur. R a m ĩ z e (lično ž. ime), od ar. r ā m ĩ z ā = ona koja na nešto ukazuje, koja se figurativno izražava, koja je vješta alegoričnom ili simboličnom govoru. Hipok. M ĩ z a, R á m k a, R á m z a

Rámka,

gen. -ē; vok. R ā m k o; prisl. pridjev R á m k ĩ n; žensko ime (rijetko). Hipok. od R a m ĩ z a (V. R a m ĩ z a).

Rámo,

gen. -ē (u ist. Herc. -a); vok. R ā m o; prisl. pridjev R á m ĩ n (u ist. Herc. R á m o v); muško ime (frekv.). Hipok. od R a m à d a n (V. R a m à d a n).

Rámza,

gen. -ē; vok. Râ m z o; prisv. pridjev R á m z ĩ n; žensko ime (frekv.).

Hipok. od R a m ĩ z a (V. R a m ĩ z a).

Rámzo,

gen. -ē (u ist. Herc. -a); vok. R â m z o; prisv. pridjev R á m z ĩ n (u ist. Herc. R á m z o v); muško ime (manje frekv.).

Hipok. od R á m ĩ z (V. R á m ĩ z).

Rápka,

gen. -ē; vok. R â p k o; prisv. pridjev R á p k ĩ n; žensko ime (rijetko).

Hipok. od R a b ĩ j a (V. R a b ĩ j a).

*Rasèma,

gen. -ē; vok. R a s è m a; prisv. pridjev R a s è m ĩ n; žensko ime (frekv.).

Modif. od R a s ĩ m a (V. R a s ĩ m a)

Hipok. R á s k a, R ä s k a, R á š m a

Rasìha,

gen. -ē; vok. R a s ì h a; prisv. pridjev R a s ì h ĩ n; žensko ime (rijetko).

Iz ar. rāsiḥā = čvrsta; temeljita; dobro upućena u nešto (npr. u nauku); dobar stručnjak.

Modif. *R e s ì h a

Rásim,

gen. -a; vok. R á s i m e; prisv. pridjev R á s i m o v; muško ime (frekv.).

< tur. Rāsīm (lično m. ime), od ar. rāsīm = pisar; bilježnik; crtač; slikar.

Hipok. R à s k a n, R á s k o, R ä s k o

Rasìma,

gen. -ē; vok. R a s ì m a; prisv. pridjev R a s ì m ĩ n; žensko ime (frekv.).

< tur. Rasīme (lično ž. ime), od ar. rāsīmā = pisarica; crtačica; slikarka.

Modif. *R a s è m a

Hipok. R á s k a, R ä s k a, R á s m a.

Ráska,

gen. -ē; vok. R â s k o; prisv. pridjev R á s k ĩ n; R ä s k a, gen. -ē; vok. R ä s k a; prisv. pridjev R ä s k ĩ n; žensko ime (frekv.).

Hipok. od *R a s è m a, R a s ĩ m a, R a z ĩ j a (V. navedena imena)

Ràskan,

gen. -a; vok. R à s k a n e; prisv. pridjev R à s k a n o v; muško ime (rijetko).

Hipok. od R á s i m (V. R á s i m)

Rásko,

gen. -ē (u ist. Herc. -a); vok. R ā s k o; prisv. pridjev R á s k ī n (u ist. Herc. R á s k o v); R ā s k o, gen. -a; vok. R ā s k o; prisv. pridjev R ā s k o v; muško ime (rijetko).

Hipok. od R á s i m (V. R á s i m)

Rásma,

gen. -ē; vok. R ā s m o; prisv. pridjev R á s m ī n; žensko ime (rijetko).

Hipok. od *R a s è m a i R a s ì m a (V. *R a s è m a i R a s ì m a).

Ráša,

gen. -ē; vok. R ā š o; prisv. pridjev R á š ī n; žensko ime (rijetko)

Hipok. od R a š ì d a (V. R a š ì d a).

Ràšan,

gen. -a; vok. R à š a n e; prisv. pridjev R à š a n o v; muško ime (rijetko).

Izv. od hipok. R á š o (< R á š i d) dodavanjem na osnovu našeg nast. -a n. (V. R á š i d).

Rášid,

gen. -a; vok. R á š i d e; prisv. pridjev R á š i d o v; muško ime (frekv.).

< tur. R ā š i d < ar. R ā š i d (lično m. ime) = onaj koji ide pravim putem; pametan; mudar; pravovjeren.

Hipok. R à š a n, R á š k o, R á š o.

Rašida,

gen. -ē; vok. R a š ì d a; prisv. pridjev R a š ì d ī n; žensko ime (frekv.).

< tur. R a š i d e (lično ž. ime), od ar. r ā š i d ā = ona koja ide pravim putem; pametna; mudra; pravovjerna.

Hipok. R á š a, R á š k a, Š í d a

Ráška,

gen. -ē; vok. R ā š k o; prisv. pridjev R á š k ī n; žensko ime (rijetko).

Hipok. od R a š ì d a (V. R a š ì d a).

Ráško,

gen. -ě; (u ist. Herc. -a); vok. R ā š k o; prisl. pridjev R á š k ĩ n;
(u ist. Herc. R á š k o v); muško ime (frekv.).
Hipok. od R á š ĭ d (V. R á š ĭ d).

Rášo,

gen. -ě (u ist. Herc. -a); vok. R ā š o; prisl. pridjev R á š ĩ n;
(u ist. Herc. R á š o v); muško ime (frekv.).
Hipok. od R á š ĭ d (V. R á š ĭ d).

Rátib,

gen. -a; vok. R á t i b e; prisl. pridjev R á t i b o v; muško ime
(rijetko).
Iz ar. r ā t i b = čvrst; uspravan; utvrđen; stalan.

Ráza,

gen. -ě; vok. R ā z o; prisl. pridjev R á z ĩ n; žensko ime (frekv.).
Hipok. od R a z ĭ j a (V. R a z ĭ j a).

Razìja,

gen. -ě; vok. R a z ĭ j a; prisl. pridjev R a z ĭ j ĩ n; žensko ime
(frekv.).
< tur. R a z i y e (lično ž. ime), od ar. r ā ḍ i y ā = zadovoljna;
saglasna.
Hipok. R á s k a, R ā s k a, R á z a.

Rázim,

gen. -a; vok. R á z i m e; prisl. pridjev R á z i m o v; muško ime
(rijetko).
Iz ar. r ā z i m = stabilan; siguran; koji čvrsto stoji.

Razìma,

gen. -ě; vok. R a z ĭ m a; prisl. pridjev R a z ĭ m ĩ n; žensko ime
(rijetko).
Iz ar. r ā z i m ā = stabilna; sigurna; koja čvrsto stoji.

Rebíha,

gen. -ě; vok. R e b ĭ h a; prisl. pridjev R e b ĭ h ĩ n; žensko ime
(rijetko).
Iz ar. r ā b ĭ ḥ ā = ona koja donosi korist i dobit; unosna;
rentabilna.
Hipok. B ĭ h a, B ĭ h a.

*Rèdžād,

gen. -áda; vok. R è d ž ā d e; prisl. pridjev R e d ž á d o v; muško
ime (rijetko).
Modif. od ar. r ā ḡ ā t = nada, uzdanje.

Redžáija,

gen. -ē; vok. Rēdžáija; prisp. pridjev Rēdžáijīn; muško ime (rijetko).

Iz ar. rāğā' = nada; očekivanje + ar. adj. sufixs -iyy + naš nast. -a.

Rèdžan,

gen. -a; vok. Rēdžane; prisp. pridjev Rēdžanov; muško ime (rijetko).

Izv. od hipok. Rēdžo (< Rēdžep) dodavanjem na osnovu našeg nast. -an. (V. Rēdžep).

Rèdžep,

gen. -a; vok. Rēdžep'e; prisp. pridjev Rēdžepov; muško ime (frekv.).

< tur. Recep < ar. Rāğāb (lično m. ime) = ime sedmog mjeseca islamske lunarne godine.

Hipok. Rēdžan, Rēdžo.

Rèdžepa,

gen. -ē; vok. Rēdžepa; prisp. pridjev Rēdžepīn; žensko ime (rijetko).

Izv. od m. imena Rēdžep dodavanjem našeg nastavka -a za ženski rod. (V. Rēdžep).

Rèdžīb,

gen. -ība; vok. Rēdžīb'e; prisp. pridjev Rēdžīb'ov; muško ime (rijetko).

Iz ar. rāğīb = onaj koji poštuje, uvažava, cijeni.

Redžífa,

gen. -ē; vok. Redžífa; prisp. pridjev Redžífīn; (U B. kr. Redžífe; gen. -ē; vok. Redžífe; prisp. pridjev Redžífīn); žensko ime (rijetko).

Iz ar. rāğīf = potres; drhtanje; uzrujanje + naš nast. -a za ženski rod.

Redžíma,

gen. -ē; vok. Redžíma; prisp. pridjev Redžímīn; žensko ime (rijetko).

Iz ar. rāğīmā = prokleta; kamenovana.

Ovakvo ime (doduše vrlo rijetko) nastalo je formalnom i pogrešnom analogijom zbog nepoznavanja značenja arapskih riječi. Naime, u islamskoj religioznoj terminologiji postoje 2 rečenice kojima se obavezno otpočinje svaki ritual ili neko dobro djelo.

U prvoj od tih rečenica traži se božija zaštita od »p r o k l e t o g (= rāḡīm) šejtana«, a u drugoj se spominje jedan božiji atribut, koji je i njegovo vlastito ime (Raḥīm = m i l o s t i v). Onaj koji bez razumijevanja riječi verbalno i mehanički često izgovara spomenute rečenice na arapskom jeziku, vjerujući da u njima svaka riječ ima lijepo i sveto značenje, formalnom i pogrešnom analogijom je zaključivao ovako: Ako prema riječi R a ḥ ī m (iz druge rečenice) postoji žensko ime R a ḥ ī m a, a niko nije ništa rekao protiv takvog imena, zašto ne bi bilo dobro da prema riječi r ā ḡ ī m (iz prve rečenice) nastane žensko ime R e d ḡ ī m a. Takvoj formalnoj i pogrešnoj analogiji doprinijela je i sličnost navedenih riječi po broju slogova, akcentu i glasovnom saštavu, jer se razlikuju samo u 2 glasa.

Rédžo,

gen. - ē (u ist. Herc. - a); vok. R ê d ž o; prisv. pridjev R é d ḡ ī n (u ist. Herc. R é d ḡ o v); muško ime (frekv.).

Hipok. od R è d ž e p (V. R è d ž e p).

Rêfād,

gen. - á d a; vok. R ê f ā d e; prisv. pridjev R e f á d o v; muško ime (rijetko).

Izv. od ar. korijena r f d = pomoći; poduprijeti; dati poklon.

Refádija,

gen. - ē; vok. R e f á d i j a; prisv. pridjev R e f á d i j ī n; žensko ime (rijetko).

Izv. od m. imena R ê f ā d dodavanjem našeg nast. - i j a. (V. R ê f ā d)

Hipok. F á a a

Refija,

gen. - ē; vok. R e f i j a; prisv. pridjev R e f i j ī n; R e f i j a, gen. - ē; vok. R e f l j a; prisv. pridjev R e f l j ī n; žensko ime (frekv.).

Iz ar. r ā f i ' a = visoka; uzvišena; ugledna; lijepa.

Hipok. F i j a

Rêfik,

gen. - í k a; vok. R ê f í k, R ê f í k u; prisv. pridjev R e f í k o v; muško ime (frekv.).

< tur. R e f í k < ar. R ā f í q (lično m. ime) = drug; prijatelj; saputnik; pratilac.

Hipok. F í k o, R é f k o, R é f o.

Refika,

gen. - ē; vok. R e f í k a; prisv. pridjev R e f í k ī n; žensko ime (frekv.).

< tur. Refika (lično ž. ime), od ar. rāfiqā = drugarica; prijateljica; saputnica.
Hipok. Fīka, Rēfka.

Rēfka,

gen. -ē; vok. Rēfka; prisl. pridjev Rēfkīn; žensko ime (frekv.).

Hipok. od Refika (V. Refika).

Réfko,

gen. -ē (u ist. Herc. -a); vok. Rēfko; prisl. pridjev Réfkīn (u ist. Herc. Réfkov); muško ime (rijetko).

Hipok. od Rēfīk (V. Rēfīk).

Réfo,

gen. -ē (u ist. Herc. -a); vok. Rēfo; prisl. pridjev Réfīn (u ist. Herc. Réfov); muško ime (rijetko).

Hipok. od Rēfīk (V. Rēfīk).

*Rēhād,

gen. -áda; vok. Rēhāde; prisl. pridjev Rehádov; muško ime (rijetko).

Modif. od ar. rāhīd = blag; nježan; mekan.

Rēīs,

gen. -ísa; vok. Rēīse; prisl. pridjev Reíso;v; muško ime (rijetko).

Iz ar. rā'īs = starješina; poglavar; predsjednik; vođa.

Reisūdīn,

gen. -ína; vok. Rēisudīne; prisl. pridjev Reisudínov; muško ime (rijetko).

Složeno ime od ar. rā'īs = starješina; poglavar; vođa i ar. āddīn = vjera. Značenje = starješina, poglavar vjere.

Modif. *Resūdīn.

Réjfo,

gen. -ē (u ist. Herc. -a); vok. Rējfo; prisl. pridjev Réjfīn (u ist. Herc. Réjfov); muško ime (rijetko).

Hipok. od Rēuf (V. Rēuf).

Rējha,

gen. -ē; vok. Rējho; prisl. pridjev Réjhīn; žensko ime (rijetko).

Hipok. od Rejhána (V. Rejhána)

Rèjhān,

gen. -ána; vok. R è j h ā n e; prisl. pridjev R e j h á n o v; muško ime (frekv.).

< tur. Reyhān < ar. Rāyḥān (lično ž. ime) = bosiljak; dobar; blag; ugodan.

Veliki arapski učenjak perzijskog porijekla Muḥammād ibn-Aḥmād Āl-Birūnī (973 — 1948) imao je počasni nadimak Ābū Rāyḥān iako nije imao ni sina ni kćeri po imenu Rāyḥān. Taj njegov nadimak ne treba prevoditi »otac Rejhanov«, ili »otac Rejhanin«, već kao »blagi«, »ugodni«, »dobri«, jer u ar. rāyḥān može da znači i »dobar«, »blag«, »ugodan«. Ābū Rāyḥān Āl-Birūnī smatra se najoriginalnijim i najvećim učenjakom svoga vremena u oblasti prirodnih nauka. Pisao je naučne rasprave iz astronomije, geometrije, aritmetike, gdje »razborito raspravlja o tadašnjoj spornoj teoriji rotacije Zemlje oko njene osi i dolazi do tačnih određivanja geografske širine i dužine«. (Filip Hiti — Istorija Arapa).

Rejhána,

gen. -ē; vok. R e j h á n a; prisl. pridjev R e j h á n īn; žensko ime (frekv.).

< tur. Reyhān < ar. Rāyḥān (lično ž. ime) = bosiljak; dobra, blaga, ugodna + naš nast. -a za ženski rod.

Hipok. H á n a, R é j h a

Rèkīb,

gen. -ība; vok. R è k ī b e; prisl. pridjev R e k í b o v; muško ime (rijetko).

< tur. Rekīb (lično m. ime), od ar. rāqīb = budan; pažljiv; oprezan; čuvar; nadzornik; podoficir.

Modif. *R ù k ī b

Rēmza,

gen. -ē; vok. R è m z a; prisl. pridjev R è m z īn; muško ime (c. Herc.) (manje frekv.).

Hipok. od R è m z i j a (V. R è m z i j a)

Rémza,

gen. -ē; vok. R è m z o; prisl. pridjev R é m z īn; žensko ime (frekv.).

Hipok. od R e m z i j a (V. R e m z i j a)

Rèmzija,

gen. -ē; vok. R è m z i j a; prisl. pridjev R è m z i j īn; muško ime (frekv.).

< tur. R e m z i (lično m. ime), od ar. r ä m z i (y y) = alegoričan; simboličan; mističan; figurativan + naš nast. - (j) a.
Hipok. R ê m z a, R é m z o

Remzija,

gen. -ê; vok. R e m z i j a; prisiv. pridjev R e m z i j i n; R ê m z i j a, gen. -ê; vok. R ê m z i j a; prisiv. pridjev R ê m z i j i n; žensko ime (manje frekv.).

< tur. R e m z i y e (lično ž. ime), od ar. r ä m z i y y ä = alegorična; simbolična; figurativna; mistična.
Hipok. R é m z a

Rémzo,

gen. -ê (u ist. Herc. -a); vok. R ê m z o; prisiv. pridjev R é m z i n (u ist. Herc. R é m z o v); muško ime (frekv.).
Hipok. od R ê m z i j a (V. R ê m z i j a)

*Resiha,

gen. -ê; vok. R e s i h a; prisiv. pridjev R e s i h i n; žensko ime (rijetko).
Modif. od R a s i h a (V. R a s i h a)

Résko,

gen. -ê; (u ist. Herc. -a); vok. R ê s k o; prisiv. pridjev R é s k i n (u ist. Herc. R é s k o v); muško ime (rijetko).
Hipok. od R ê z â k (< A b d u r ê z â k). (V. R ê z â k i A b d u r ê z â k).

*Resùdîn,

gen. -îna; vok. R ê s u d î n e; prisiv. pridjev R e s u d î n o v; muško ime (rijetko).
Modif. od R e i s u d î n (V. R e i s u d î n).

Rèsûl,

gen. -úla; vok. R ê s û l e; prisiv. pridjev R e s ú l o v; muško ime (rijetko).
Iz ar. r â s û l = vjesnik; glasnik; poslanik; izaslanik.

Resúla,

gen. -ê; vok. R e s ú l a; prisiv. pridjev R e s ú l i n; žensko ime (rijetko).
Izv. od m. imena R ê s û l dodavanjem našeg nast. -a za ženski rod (V. R ê s û l)

Rèšād,

gen. -áda; vok. R ê š â d e (u B. kr. i R ê š â d u); prisiv. pridjev R e š á d o v; muško ime (frekv.).

< tur. Reşâd (lično m. ime), od ar. rāšād = ispravnost; pravilnost; razboritost; promišljenost; zrelost; onaj koji ide pravim putem.

Hipok. R é š k o, R é š o.

Rešáda,

gen. -ě; vok. Re š á da; prisl. pridjev Re š á d ĭ n; žensko ime (manje frekv.).

Izv. od m. imena R è š ā d dodavanjem našeg nast. -a za ženski rod. (V. R è š ā d)

Rešádija,

gen. -ě; vok. Re š á di ja; prisl. pridjev Re š á di j ĭ n; žensko ime (rijetko).

Izv. od m. imena R è š ā d dodavanjem našeg nast. -i ja. (V. R è š ā d)

Rèšĭd,

gen. -ĭ da; vok. R è š ĭ de (u B. kr. i R è š ĭ d u); prisl. pridjev Re š ĭ d o v; muško ime (frekv.).

< tur. Reşîd (lično m. ime), od ar. rāšīd = onaj koji ide pravim putem; razborit; mudar; pravovjieran.

Modif. *R ù š ĭ d

Hipok. R é š k o, R é š o.

Rešĭda,

gen. -ě; vok. Re š ĭ da; prisl. pridjev Re š ĭ d ĭ n; žensko ime (frekv.).

Iz ar. rāšīdā = ona koja ide pravim putem; mudra; razborita; pravovjerna;

Hipok. š ĭ d a

Réško,

gen. -ě (u ist. Herc. -a); vok. R è š k o; prisl. pridjev R é š k ĭ n (u ist. Herc. R é š k o v); muško ime (frekv.).

Hipok. od R è š ĭ d i R è š ā d (V. R è š ĭ d i R è š ā d).

Réšo,

gen. -ě (u ist. Herc. -a); vok. R è š o; prisl. pridjev R é š ĭ n (u ist. Herc. R é š o v); muško ime (frekv.).

Hipok. od R è š ā d i R è š ĭ d (V. R è š ā d i R è š ĭ d).

Rèuf,

gen. -a; vok. R è u fe; prisl. pridjev R è u f o v; muško ime (frekv.).

< tur. Reuf (lično m. ime), od ar. rā'ūf = veoma milosrdan; vrlo milostiv.

Hipok. Réjfo, Rúfo.

Reúfa,

gen. -ē; vok. Reúfa; prisv. pridjev Reúfīn; Rēufa, gen. -ē; vok. Rēufa; prisv. pridjev Rēufīn; žensko ime (rijetko).
Iz ar. rā'ūfā = veoma milosrdna; vrlo milostiva.

Rèzāk,

gen. -áka; vok. Rèzāk, Rēzāk u; prisv. pridjev Rezákov; muško ime (frekv.).

Skr. od Abdurèzāk (V. Abdurèzāk)

Hipok. Résko

Rìdvān,

gen. -ána; vok. Rìdvāne (u B. kr. i Rìdvān u); prisv. pridjev Rìdvánov; muško ime (manje frekv.).

Iz ar. riḏwān = zadovoljstvo; blagonaklonost milost; ime anđela koji čuva raj (dženet).

Ridvána,

gen. -ē; vok. Ridvána; prisv. pridjev Ridvánīn; žensko ime (rijetko).

Izv. od m. imena Rìdvān dodavanjem našeg nast. -a za ženski rod. (V. Rìdvān)

Rìdžāl,

gen. -ála; vok. Rìdžāle; prisv. pridjev Rìdžálov; muško ime (rijetko).

Iz ar. riḡāl = ljudi; muškarci; istaknute ličnosti; dostojanstvenici.

U ovom imenu je ar. oblik množine upotrijebljen u značenju jednine.

Ridžála,

gen. -ē; vok. Ridžála; prisv. pridjev Ridžálīn; žensko ime (rijetko).

Izv. od m. imena Rìdžāl dodavanjem našeg nast. -a za ženski rod. (V. Rìdžāl).

Rìdžālka,

gen. -ē; vok. Rìdžālka, Rìdžálko; prisv. pridjev Rìdžálkīn; žensko ime (rijetko).

Izv. od m. imena Rìdžāl dodavanjem našeg nast. -ka za ženski rod. (V. Rìdžāl).

Rífa,

gen. -ē; vok. Rífa; prisl. pridjev Rífiŋ; muško ime (c. Herc.)
(manje frekv.).
Hipok. od Rífat (V. Rífat).

Rífa,

gen. -ē; vok. Rífo; prisl. pridjev Rífiŋ; žensko ime (manje
frekv.).
Hipok. od Arífa, Rífata, *Rífeta, Zarífa (V. navedena
imena).

Rífat,

gen. -a; vok. Rífate; prisl. pridjev Rífatov; muško ime
(frekv.).
< tur. Rifat (lično m. ime), od ar. rif'at = visok položaj;
ugled; čast; visost; ekscelencija.
Modif. *Rífet
Hipok. Rífa, Rífo.

Rífata,

gen. -ē; vok. Rífata; prisl. pridjev Rífatíŋ; žensko ime
(manje frekv.).
Izv. od m. imena Rífat dodavanjem našeg nastavka -a za
ženski rod. (V. Rífat).
Modif. *Rífeta
Hipok. Rífa.

*Rífet,

gen. -a; vok. Rífete; prisl. pridjev Rífetov; muško ime
(B. kr.) (manje frekv.).
Modif. od Rífat (V. Rífat)
Hipok. Rífo

*Rífeta,

gen. -ē; vok. Rífeta; prisl. pridjev Rífetíŋ; žensko ime
(B. kr.) (manje frekv.).
Modif. od Rífata (V. Rífata)
Hipok. Rífa

Rífija,

gen. -ē; vok. Rífija; prisl. pridjev Rífijíŋ; žensko ime
(rijetko).
Izv. od hipok. Rífa (< Rífata, Arífa, Zarífa) dodava-
njem na osnovu našeg nast. -ija. (V. Rífa).

Rifka,

gen. -ê; vok. Rífkā; prisl. pridjev Rífkīn; žensko ime (rijetko).

Hipok. od Arífa (V. Arífa).

Rífo,

gen. -ê (u ist. Herc. -a); vok. Rífo; prisl. pridjev Rífīn (u ist. Herc. Rífov); muško ime (rijetko).

Hipok. od Rífati *Rífet (V. Rífat).

Rijād,

gen. -áda; vok. Rijāde; prisl. pridjev Rijádov; muško ime (rijetko).

Iz ar. riyāḍ = bujni vrtovi; Ār-riyāḍ = ime glavnog grada Saudijske Arabije.

Rijáda,

gen. -ê; vok. Rijáda; prisl. pridjev Rijádīn; žensko ime (rijetko).

Izv. od m. imena Rijād dodavanjem našeg nast. -a za ženski rod. (V. Rijād).

Rísko,

gen. -ê (u ist. Herc. -a); vok. Rísko; prisl. pridjev Rískīn (u ist. Herc. Rískov); muško ime (frekv.).

Hipok. od Rízāi *Rízāh (V. Rízā).

Rízā,

gen. -áa; vok. Rízā; prisl. pridjev Rízāov; muško ime (manje frekv.).

< tur. Rízā (lično m. ime), iz ar. rīḍā' = zadovoljstvo.

Modif. *Rízāh

Hipok. Rísko, Rízo

*Rízāh,

gen. -áha; vok. Rízāhu; prisl. pridjev Rízāhov; muško ime (frekv.).

Modif. od Rízā (V. Rízā).

Do ovakve modifikacije imena Rízā došlo je radi lakše deklinacije, jer u našem jeziku ne postoje imenice u nominativu jednine sa svršetkom na -ā. Zato je dodato na kraju -h po uzoru na imena u kojima završno h etimološki postoji, npr. Abdūlāh, Sejfulāh, Fethūlāh i sl.

Hipok. Rísko, Rízo.

*Rizáha,

gen. -ē; vok. Rizáha; prisv. pridjev Rizáhīn; žensko ime (rijetko).

Izv. od m. imena *Rīzāh dodavanjem našeg nast. -a za ženski rod. (V. *Rīzāhi Rīzā)

*Rizáheta,

gen. -ē; vok. Rizáheta; prisv. pridjev Rizáhetīn; žensko ime (rijetko).

Izv. od *Rizáha dodavanjem na osnovu analognog nast. -eta. (V. *Rizáha i Rīzā).

Rizàlija,

gen. -ē; vok. Rizàlija; prisv. pridjev Rizàlijīn; muško ime (rijetko).

Složeno ime od Rīzā i Alija. (V. Rīzā i Alija).

Rizáma,

gen. -ē; vok. Rizáma; prisv. pridjev Rizámīn; žensko ime (rijetko).

Iz ar. rīzāmā = plahovita; naprasita; prgava.

Rízo,

gen. -ē (u ist. Herc. -a); vok. Rízo; prisv. pridjev Rízīn (u ist. Herc. Rízov); muško ime (frekv.).

Hipok. od Rīzā i *Rīzāh (V. Rīzā).

Rīzvān,

gen. -ána; vok. Rīzvāne; (u B. kr. i Rīzvānu); prisv. pridjev Rīzvānov; muško ime (frekv.).

< tur. Rīzvān (lično m. ime), od ar. rīḍwān = zadovoljstvo; blagonaklonost; milost; ime anđela koji čuva raj (dženet). Hipok. Rízvo.

Rizvána,

gen. -ē; vok. Rizvána; prisv. pridjev Rizvánīn; žensko ime (manje frekv.).

Izv. od m. imena Rīzvān dodavanjem našeg nast. -a za ženski rod. (V. Rīzvān)

Rízvo,

gen. -ē (u ist. Herc. -a); vok. Rízvo; prisv. pridjev Rízvīn (u ist. Herc. Rízvov); muško ime (rijetko).

Hipok. od Rīzvān (V. Rīzvān).

Rubíja,

gen. -ě; vok. Rubíja; prisv. pridjev Rubíjīn; žensko ime (rijetko).

Iz ar. rub'iyā = četvrtinka; četvrt.

Rubija je mali dukat koji je po težini i vrijednosti iznosio četvrtinu običnog starog dukata.

Rúfo,

gen. -ě (u ist. Herc. -a); vok. Rúfo; prisv. pridjev Rúfīn (u ist. Herc. Rúfov); muško ime (rijetko).

Hipok. od Rěuf (V. Rěuf).

Rûha,

gen. -ě; vok. Rûha; prisv. pridjev Rûhīn; žensko ime (c. Herc.) (rijetko).

Hipok. od Rúhija (V. Rúhija).

Rûhija,

gen. -ě; vok. Rûhija; prisv. pridjev Rûhijīn; muško ime (rijetko).

Iz ar. rūḥi(y) = duhovni; duševni; životni + naš nastavak -(j) a.

Rúhija,

gen. -ě; vok. Rúhija; prisv. pridjev Rúhijīn; žensko ime (frekv.).

Iz ar. rūḥiyyā = duhovna; duševna; životna.

Hipok. Rûha.

*Rûkīb,

gen. -íba; vok. Rûkíbe; prisv. pridjev Rukíbov; muško ime (rijetko).

Modif. od Rěkīb (V. Rěkīb)

*Rukíja,

gen. -ě; vok. Rukíja; prisv. pridjev Rukíjīn; žensko ime (frekv.).

< tur. Rukayye < ar. Ruqayyā (lično ž. ime), od ar. ruqiyyā = napredovanje; uspon; penjanje.

U Arapa i Turaka ovo ime postoji u obliku Ruqayyā (Rukaja) pa bi naš oblik Rukíja mogao biti i modifikacija od Ruqayyā.

Hipok. Kíja.

Rúra,

gen. -ě; vok. Rúro; prisv. pridjev Rúrīn; žensko ime (rijetko)

Hipok. od Mebrúra i Surúra (V. Mebrúra i Surúra)

*Rùstan,

gen. -a; vok. Rùstane; prisv. pridjev Rùstanov; muško ime (manje frekv.).

Modif. od Rùstem (V. Rùstem).

Rùstem,

gen. -a; vok. Rùsteme; prisv. pridjev Rùstemov; muško ime (manje frekv.).

< tur. Rustem (lično m. ime), od perz. Rustem = lično ime najvećeg legendarnog perzijskog junaka. Bio je sin viteza Zala (Zalizara) a živio je u 6. stoljeću prije n. ere u Sedžistanu. Poginuo je u jednom pohodu protiv Indije izdajom svoga brata Šegada.

Ime Rustem, zapravo Rustehem, sastoji se od 2 riječi: rust = rast, stas i tehem = moćan, snažan, jak, što doslovno znači »jak rastom«, »snažnog tijela«.

Modif. *Hrùstan, *Hrùstem, *Rùstan.

Hipok. Rústo.

Rústo,

gen. -ê; (u ist. Herc. -a); vok. Rústo; prisv. pridjev Rústīn (u ist. Herc. Rústov); muško ime (rijetko).

Hipok. od Rùstem (V. Rùstem)

*Rùšīd,

gen. -īda; vok. Rùšīde; prisv. pridjev Rušīdov; muško ime (rijetko).

1) Modif. od Rèšīd (V. Rèšīd)

2) Modif. od Hùršīd (V. Hùršīd)

Hipok. Rúško, Rùšto.

*Rušīda,

gen. -ê; vok. Rušīda; prisv. pridjev Rušīdīn; žensko ime (rijetko).

Izv. od m. imena *Rùšīd dodavanjem našeg nast. -a za ženski rod. (V. *Rušīd).

Rúško,

gen. -ê (u ist. Herc. -a); vok. Rúško; prisv. pridjev Rúškīn (u ist. Herc. Rúškov); muško ime (rijetko).

Hipok. od *Rùšīd (V. *Rùšīd).

Rúšto,

gen. -ê (u ist. Herc. -a); vok. Rúšto; prisv. pridjev Rústīn (u ist. Herc. Rústov); muško ime (rijetko).

Hipok. od *Rùšīd (V. *Rùšīd).

Rúva,

gen. -ě; vok. R ŭ vo; prisl. pridjev R úv ĩn; žensko ime (manje frekv.).

Hipok. od Mur ŭ veta i Ruv éida (V. Mur ŭ veta i Ruv éida).

Ruvèid,

gen. -a; vok. Ruv èide; prisl. pridjev Ruv èidov; muško ime (manje frekv.).

Iz ar. ru w ä y d = blagost; sporost; polaganost; polagan; spor.

Ruvéida,

gen. -ě; vok. Ruv éida; prisl. pridjev Ruv éid ĩn; žensko ime (manje frekv.).

Izv. od m. imena Ruv èid dodavanjem našeg nast. -a za ženski rod. (V. Ruv èid).

Hipok. R ú va.

Rúvija,

gen. -ě; vok. R ú vija; prisl. pridjev R ú vij ĩn; žensko ime (rijetko).

Izv. od hipok. R ú va (< Ruv éida, Mur ŭ veta) dodavanjem na osnovu našeg nastavka -ija. (V. R ú va, Ruv éida i Mur ŭ veta).

R ŭ Źda,

gen. -ě; vok. R ŭ Źda; prisl. pridjev R ŭ Źd ĩn; muško ime (c. Herc.) (rijetko).

Hipok. od R ŭ Źdija (V. R ŭ Źdija).

R ŭ Źdija,

gen. -ě; vok. R ŭ Źdija; prisl. pridjev R ŭ Źdij ĩn; muško ime (frekv.).

< tur. R ŭ Źd ĩ (lično m. ime), od ar. ru Źd i (y y) = razborit; mudar; promišljen; + naš nast. -(j) a.

Hipok. R ŭ Ź d a.

S

Sába,

gen. -ě; vok. Sâ b o; prisv. pridjev S á b ĩ n; žensko ime (rijetko).
Hipok. od Sab á h a, Sab á h e t a, Sab á h i j a, Sab ĩ h a, Sa-
b ĭ j a (V. navedena imena).

Sàbāh,

gen. -á h a; vok. S à b ā h, S ā b ā h u; prisv. pridjev Sab á h o v;
muško ime (rijetko).

1) Iz ar. š a b ā ḥ = zora; jutro.

2) Skr. od Sab a h ù d ĩ n (V. Sab a h ù d ĩ n).

Sabáha,

gen. -ě; vok. Sab á h a; prisv. pridjev Sab á h ĩ n; žensko ime
(frekv.).

1) Iz ar. š a b ā ḥ = zora; jutro + naš nastavak -a za ženski
rod.

2) Hipok. od Sab á h e t a (V. Sab á h e t a).

Hipok. Bá h a i S á b a.

*Sabahàdĭn,

gen. -ína; vok. Sab a h à d ĩ n e; prisv. pridjev Sab a h a d ĩ-
n o v; muško ime (rijetko).

Modif. od Sab a h ù d ĩ n (V. Sab a h ù d ĩ n).

Sabáhet,

gen. -a; vok. Sab á h e t e; prisv. pridjev Sab á h e t o v; muško
ime (rijetko).

Iz ar. š a b ā ḥ a t = ljepota; ljupkost; svježina.

Hipok. S á b o.

Sabáheta,

gen. -ě; vok. Sab á h e t a; prisv. pridjev Sab á h e t ĩ n; žensko
ime (frekv.).

< tur. Sabahat (lično ž. ime), od ar. sabāḥat = ljepota; ljupkost; svježina + naš nastavak -a za ženski rod.
Hipok. Sába, Sabáha.

Sabáhija,

gen. -ě; vok. Sabáhija; prisv. pridjev Sabáhijīn; žensko ime (rijetko).

Iz ar. šabāḥiyyä = jutarnja; rana; zorska.

Hipok. Báha, Sába.

Sabahùdīn,

gen. -ína; vok. Sabahùdīne; prisv. pridjev Sabahudínov; muško ime (frekv.).

Složeno ime od ar. šabāḥ = zora; jutro + ar. äddīn = vjera. Značenje = zora, osvit vjere.

Modif. *Sabahàdīn

Hipok. Dínno, Húdo, Hútko.

*Sabèra,

gen. -ě; vok. Sabèra; prisv. pridjev Sabèrīn; žensko ime (rijetko).

Modif. od Sabīra (V. Sabīra).

Sábih,

gen. -a; vok. Sábih; prisv. pridjev Sábihov; muško ime (rijetko).

Iz ar. šābiḥ = svjež; nov; jasan.

Hipok. Sábno.

Sabīha,

gen. -ě; vok. Sabīha; prisv. pridjev Sabīhīn; žensko ime (frekv.).

Iz ar. šābiḥa = svjež; nova; jasna.

Hipok. Bīha, Bīha, Sába.

Sabīja,

gen. -ě; vok. Sabīja; prisv. pridjev Sabījīn; žensko ime (rijetko).

Iz ar. šābiyyä = djevojčica; curica.

Modif. *Seblja

Hipok. Sába.

Sábir,

gen. -a; vok. Sábire; prisv. pridjev Sábirov; muško ime (rijetko).

Iz ar. šābir = strpljiv; izdržljiv; postojan.

Hipok. Sábno.

Sabira,

gen. -ē; vok. Sabira; prisv. pridjev Sabirīn; žensko ime (frekv.).

< tur. Sabire (lično ž. ime), od ar. šābirā = strpljiva; izdržljiva; postojana.

Modif. *Sebira, *Sabèra.

Hipok. Bira, Bira.

Sábit,

gen. -a; vok. Sábite; prisv. pridjev Sábitov; muško ime (frekv.).

< tur. Sābit (lično m. ime), od ar. ṭābit = čvrst; jak; stabilan; postojan; uporan; ustrajan.

Hipok. Sábo.

Sábo,

gen. -ē; (u ist. Herc. -a); vok. Sābo; prisv. pridjev Sábīn (u ist. Herc. Sábov); muško ime (rijetko).

Hipok. od Sabáhet, Sábih, Sábīr, Sábit (V. navedena imena).

Sábra,

gen. -ē; vok. Sābro; prisv. pridjev Sábīn; žensko ime (manje frekv.).

Hipok. od Sabrīja i Sabrudīna (V. Sabrīja i Sabrudīna).

Sàbrija,

gen. -ē; vok. Sàbrija; prisv. pridjev Sàbrijīn; muško ime (frekv.).

Iz tur. Sabrī (lično m. ime) + naš. nast. -ja; od ar. korijena šbr = biti strpljiv, izdržljiv, ustrajan.

Hipok. Sábbo

Sabrīja,

gen. -ē; vok. Sabrīja; prisv. pridjev Sabrījīn; žensko ime (manje frekv.).

Iz ar. šabr = strpljivost; izdržljivost; ustrajnost + ar. sufiks za ženski rod -iyyā.

Hipok. Sábba.

Sábro,

gen. -ē; (u ist. Herc. -a); vok. Sābro; prisv. pridjev Sábīn (u ist. Herc. Sábrov); muško ime (rijetko).

Hipok. od Sàbrija i Sabrudīn (V. Sàbrija i Sabrudīn).

Sabrūdīn,

gen. -ína; vok. Sābrudīne; prisl. pridjev Sabrudínov; muško ime (rijetko).

Složeno ime od ar. šabr = izdržljivost; postojanost; ustrajnost i ar. āddīn = vjera. Značenje = ustrajnost, postojanost vjere.

Hipok. Dīno, Sáb-ro.

Sabrudína,

gen. -ē; vok. Sabrudína; prisl. pridjev Sabrudínīn; žensko ime (rijetko).

Izv. od m. imena Sabrūdīn dodavanjem našeg nastavka -a za ženski rod. (V. Sabrūdīn).

Hipok. Dína, Sáb-ra.

Sáća,

gen. -ē; vok. Sāćo; prisl. pridjev Sácīn; (u C. kr. Sácó,

gen. -ē; vok. Sāćo; prisl. pridjev Sácīn); žensko ime (rijetko).

Hipok. od *Saćíma (V. *Saćíma).

Saćija,

gen. -ē; vok. Saćija; prisl. pridjev Saćijīn; žensko ime (rijetko).

Izvedeno od hipok. Sáća (< *Saćíma) dodavanjem na osnovu našeg nastavka -ija. (V. Sáća i *Saćíma).

*Saćíma,

gen. -ē; vok. Saćíma; prisl. pridjev Saćímīn; žensko ime (rijetko).

Modif. od ar. sākinä = mirna; tiha; spokojna.

Hipok. Sáća, Sáćka.

Sáćka,

gen. -ē; vok. Sāćko; prisl. pridjev Sácćīn; žensko ime (rijetko).

Hipok. od *Saćíma (V. *Saćíma).

Sáda,

gen. -ē; vok. Sādo; prisl. pridjev Sádīn; (u c. Herc. Sāda,

gen. -ē; vok. Sāda; prisl. pridjev Sādīn); žensko ime (frekv.)

Hipok. od Sádeta, Sadija, Sádina (V. navedena imena)

Sádeta,

gen. -ē; vok. Sádeta; prisl. pridjev Sádētīn; žensko ime (frekv.).

< tur. Saadet (lično ž. ime), iz ar. sā'ādāt = sreća; blaženstvo + naš nastavak -a za ženski rod.

Hipok. Sád a, Sā d a.

Sádija,

gen. -ē; vok. Sádija; prisv. pridjev Sádijīn; muško ime (frekv.).

Iz tur. Sādī (lično m. ime) + naš nast. -ja; od ar. korijena s'd = biti sretan; imati sreće.

Hipok. Sád o, Sád e, Sāt k o.

Sadlja,

gen. -ē; vok. Sadlja; prisv. pridjev Sadljīn; žensko ime (frekv.).

Iz ar. sa'd = sreća; blaženstvo; uspjeh + ar. adj. sufiks za ženski rod -iyyā.

Hipok. Dí k a, Dí k a, Sád a, Sāt k a.

Sádik,

gen. -a; vok. Sádik; prisv. pridjev Sádikov; muško ime (frekv.).

< tur. Sādīk (lično m. ime), od ar. šādiq = iskren; istinoljubiv; vjeran; pouzdan.

Hipok. Dí k o, Sád e, Sád o, Sāt k o.

Sadíka,

gen. -ē; vok. Sadíka; prisv. pridjev Sadíkīn; žensko ime (frekv.).

Iz ar. šadīqä = iskrena; istinoljubiva; vjerna prijateljca.

Modif. *Sedíka

Hipok. Dí k a, Dí k a.

Sádil,

gen. -a; vok. Sádile; prisv. pridjev Sádilov; muško ime (rijetko).

Iz ar. sādīl = pognut; iskrivljen.

Sadila,

gen. -ē; vok. Sadila; prisv. pridjev Sadillīn; žensko ime (rijetko).

Iz ar. sādīlā = pognuta; iskrivljena.

*Sadína,

gen. -ē; vok. Sadína; prisv. pridjev Sadínīn; žensko ime (rijetko).

Modif. od Sadudína (V. Sadudína).

Hipok. Dí n a, Sád a.

Sádo,

gen. -ē; (u ist. Herc. -a); vok. Sādo; prisv. pridjev Sádīn (u ist. Herc. Sádov); (u B. kr. Sāde, gen. -ē; vok. Sāde; prisv. pridjev Sádīn); muško ime (frekv.).

Hipok. od Sádīja, Sádīk, Sadūdīn, Sadūlāh (V. navedena imena).

Sādrija,

gen. -ē; vok. Sādrija; prisv. pridjev Sādrijīn; muško ime (rijetko).

Izv. od hipok. Sádri (< Sadrūdīn) dodavanjem na osnovu našeg nastavka -ija (V. Sadrūdīn).

Sádro,

gen. -ē; (u ist. Herc. -a); vok. Sādro; prisv. pridjev Sādrīn (u ist. Herc. Sādrov); muško ime (rijetko).

Hipok. od Sadrūdīn (V. Sadrūdīn).

Sadrūdīn,

gen. -īna; vok. Sādrudīne; prisv. pridjev Sadrudīnov; muško ime (rijetko).

Složeno ime od ar. šadr = poglavar; prvak; vođa; prsa; srce; prednji dio i ar. āddīn = vjera. Značenje = vođa, prvak, vjere; srce vjere.

Hipok. Sādro.

Sadūdīn,

gen. -īna; vok. Sādudīne; prisv. pridjev Sadūdīnov; muško ime (manje frekv.).

Složeno ime od ar. sa'd = sreća; blaženstvo i ar. āddīn = vjera. Značenje = sreća vjere.

Hipok. Dīno, Sādo.

Sadudīna,

gen. -ē; vok. Sadudīna; prisv. pridjev Sadudīnīn; žensko ime (manje frekv.).

Izvedeno od m. imena Sadūdīn dodavanjem našeg nastavka -a za ženski rod. (V. Sadūdīn).

Modif. *Sadīna

Hipok. Dīna, Sāda.

Sadūlāh,

gen. -āha; vok. Sādulāhu; prisv. pridjev Sadulāhōv; muško ime (rijetko).

< tur. Saadullah < ar. Sa'dullāh (lično m. ime), složeno

no od ar. sa'd = sreća i ar. Allāh = bog; Značenje = Sreća od Alaha (boga)
Hipok. Sád o

Sádža,

gen. -ē; vok. Sādžo; prisv. pridjev Sádžīn; žensko ime (rijetko).
Hipok. od Sadžīda (V. Sadžīda).

Sádžid,

gen. -a; vok. Sádžide; prisv. pridjev Sádžidov; muško ime (rijetko).
Iz ar. sāğid = onaj koji se bogu klanja dodirujući čelom tlo (koji čini sedždu).

Sadžīda,

gen. -ē; vok. Sadžīda; prisv. pridjev Sadžīdīn; žensko ime (frekv.).
< tur. Sacide (lično ž. ime), od ar. sāğidā = ona koja se bogu klanja dodirujući čelom tlo (koja čini sedždu).
Hipok. Sádža.

Sāfa,

gen. -ē; vok. Sāfa; prisv. pridjev Sāfīn; muško ime (c. Herc.) (frekv.).
Hipok. od Safaūdīn, *Safèdīn, Sáfet, Sàfer (V. navedena imena).

Sāfa,

gen. -ē; vok. Sāfa; prisv. pridjev Sāfīn; žensko ime (c. Herc.) (manje frekv.).
Hipok. od Safīja (V. Safīja).

Sáfa,

gen. -ē; vok. Sāfo; prisv. pridjev Sáfīn; žensko ime (frekv.)
Hipok. od Sáfeta, Safīja (V. Sáfeta i Safīja).

Safaūdīn,

gen. -īna; vok. Safaūdīne; prisv. pridjev Safaudīnov; muško ime (rijetko).
Složeno ime od ar. šafā' = čistoća; sreća; vedrina; bistрина; jasnost i ar. āddīn = vjera. Značenje = čistoća vjere; sreća vjere.
Modif. *Safèdīn, *Safùdīn
Hipok. Sāfa, Sáf o.

*Safedīn,

gen. -īna; vok. Sāfedīne; prisv. pridjev Safedīnov; muško ime (rijetko).

Modif. od Safaūdīn (V. Safaūdīn).

Hipok. Sāfa, Sáfo.

Sàfer,

gen. -a; vok. Sàfere; prisv. pridjev Sàferov; muško ime (frekv.).

< tur. Safer (lično m. ime), od ar. šafär = ime drugog mjeseca islamske lunarne godine; razum; srce; duša.

Hipok. Sāfa.

Sàfera,

gen. -ē; vok. Sàfera; prisv. pridjev Sàferīn; žensko ime (rijetko).

Izvedeno od m. imena Sàfer dodavanjem našeg nastavka -a za ženski rod. (V. Sàfer).

Sàfet,

gen. -a; vok. Sáfete; prisv. pridjev Sàfetov; muško ime (frekv.).

< tur. Saffet, Safvet (lično m. ime), od ar. šafwät = najbolji dio; elita; čistoća.

Hipok. Sāfa, Sáfo.

Sàfeta,

gen. -ē; vok. Sàfeta; prisv. pridjev Sàfetīn; žensko ime (frekv.).

Izvedeno od m. imena Sàfet dodavanjem našeg nastavka -a za ženski rod. (V. Sàfet).

Hipok. Sáfa.

Safija,

gen. -ē; vok. Safija; prisv. pridjev Safijīn; Safija, gen. -ē; vok. Safija; prisv. pridjev Safijīn; žensko ime (frekv.).

< tur. Safiye (lično ž. ime), od ar. šafiyyä = čista; iskrena; prava prijateljica.

Hipok. Fīka, Fíka, Fíja, Sāfa, Sáfa.

Safira,

gen. -ē; vok. Sáfira; prisv. pridjev Sáfirīn; žensko ime (rijetko).

Iz hebr. saffir = plavi dragi kamen; lijepa + naš nastavak -a za ženski rod.

Sáfit,

gen. -a; vok. Sáfite; prisl. pridjev Sáfitov; muško ime (rijetko).

Iz ar. sāfiṭ = blag; dobrostiv; dobroćudan; darežljiv.

Sáfo,

gen. -ē (u ist. Herc. -a); vok. Sāfo; prisl. pridjev Sáfīn (u ist. Herc. Sáfov); muško ime (rijetko).

Hipok. od Sāfaʿūdīn, *Safēdīn, Sāfet, *Safūdīn (V. navedena imena).

*Safūdīn,

gen. -īna; vok. Sāfudīne; prisl. pridjev Safudínov; muško ime (rijetko).

Modif. od Sāfaʿūdīn (V. Sāfaʿūdīn).

Hipok. Sāfa, Sáfō.

Safúra,

gen. -ē; vok. Safúra; prisl. pridjev Safúrīn; žensko ime (rijetko).

Iz ar. šāfūrā = zviždaljka; pištaljka; flauta.

Sáhba,

gen. -ē; vok. Sāhbō; prisl. pridjev Sāhbīn; žensko ime (rijetko).

Hipok. od Sāhība (V. Sāhība).

Sáhīb,

gen. -a; vok. Sáhībe; prisl. pridjev Sáhībov; muško ime (rijetko).

Iz ar. šāḥīb = drug; kolega; prijatelj; gospodar; vladar; zapovjednik; vlasnik.

Sāhība,

gen. -ē; vok. Sāhība; prisl. pridjev Sāhībīn; žensko ime (rijetko).

Iz ar. šāḥībā = drugarica; kolegica; prijateljica; gospodarica; vladarica; vlasnica.

Hipok. Sāhība.

Sáhir,

gen. -a; vok. Sáhīre; prisl. pridjev Sáhīrov; muško ime (rijetko).

Ovo se ime može izvoditi iz dva ar. korijena:

1) iz ar. sāḥir = budan; oprezan;

2) iz ar. sāḥir = čarobnjak, vrač; znalac.

Sahira,

gen. -ē; vok. Sahira; prisv. pridjev Sahirīn; žensko ime (rijetko).

Ovo se ime može izvoditi iz dva ar. korijena:

- 1) iz ar. sāhirā = budna; oprezna;
- 2) iz ar. sāḥirā = čarobnica; vračara; znalac.

Sáib,

gen. -a; vok. Sáibe; prisv. pridjev Sáibov; muško ime (rijetko).

Iz ar. šā'ib = prav; tačan; ispravan.

Sáid,

gen. -a; vok. Sáide; prisv. pridjev Sáidov; muško ime (manje frekv.).

Ovo se ime može izvoditi iz dva ar. korijena:

- 1) iz ar. sā'id = poglavar; vođa; rukovodilac; pomagač; sretan.
- 2) iz ar. sā'id = gospodar; starješina; princ.

Hipok. Sájdo.

Salda,

gen. -ē; vok. Salda; prisv. pridjev Saldīn; žensko ime (manje frekv.).

Izv. od m. imena Sáid dodavanjem našeg nast. -a za ženski rod. (V. Sáid).

Modif. *Sájda.

Hipok. Sájja, Sāja.

Sáik,

gen. -a; vok. Sáik; prisv. pridjev Sáikov; muško ime (rijetko).

Iz ar. sā'iq = vodič; vođa; vozač; šofer; pilot.

Hipok. Sájko.

Sáim,

gen. -a; vok. Šáime; prisv. pridjev Sáimov; muško ime (rijetko).

Iz ar. šā'im = onaj koji posti; isposnik.

Saima,

gen. -ē; vok. Saima; prisv. pridjev Saimīn; žensko ime (frekv.).

< tur. Saime (lično ž. ime), od ar. šā'imā = ona koja posti; isposnica.

Modif. *Sájma

Hipok. Sájja, Sāja, Sájka, Sájka.

*Sáit,

gen. -a; vok. Sáite; prisv. pridjev Sáitov; muško ime (manje frekv.).

< tur. Sait < ar. Sa'id (lično m. ime).

Ovo se ime može izvoditi kao modif. iz dva arapska korijena;

1) iz ar. sâ'id = poglavar; vođa; rukovodilac; pomagač; sretan

2) iz ar. sâ'id = gospodar; starješina; princ.

Hipok. Sájto.

Sája,

gen. -ě; vok. Sâjo; prisv. pridjev Sájīn; Sāja; gen. -ě; vok. Sāja; prisv. pridjev Sājīn; žensko ime (frekv.).

Hipok. od Salda, Salma, *Sájda, *Sájma (V. navedena imena).

*Sájda,

gen. -ě; vok. Sâjdo; prisv. pridjev Sájđīn; žensko ime (frekv.).

Modif. od Salda (V. Salda)

Hipok. Sája, Sāja

Sájdo,

gen. -ě (u ist. Herc. -a); vok. Sâjdo; prisv. pridjev Sájđīn (u ist. Herc. Sájđov); muško ime (rijetko).

Hipok. od Sáid (V. Sáid).

Sájka,

gen. -ě; vok. Sâjko; prisv. pridjev Sájķīn; Sájka, gen. -ě; vok. Sâjko; prisv. pridjev Sājķīn; žensko ime (manje frekv.).

Hipok. od Salma *Sájma (V. Salma).

Sájko,

gen. -ě (u ist. Herc. -a); vok. Sâjko; prisv. pridjev Sájķīn (u ist. Herc. Sájkov); muško ime (rijetko).

Hipok. od Sáik (V. Sáik).

*Sájma,

gen. -ě; vok. Sâjmo; prisv. pridjev Sájīmīn; žensko ime (frekv.).

Modif. od Salma (V. Salma)

Hipok. Sája, Sāja, Sájka. Sájka

Sájto,

gen. -ě; (u ist. Herc. -a); vok. Sâjto; prisv. pridjev Sájťīn (u ist. Herc. Sájto); muško ime (rijetko).

Hipok. od *Sáit (V. *Sáit).

Sákib,

gen. -a; vok. Sákibe; prisl. pridjev Sákibov; muško ime (frekv.).

< tur. Sákib, Sákíp (lično m. ime), od ar. t̤āqib = sjajan; blistav; ostrouman.

Sakiba,

gen. -ē; vok. Sakiba; prisl. pridjev Sakibīn; žensko ime (frekv.).

Iz ar. t̤āqibā = sjajna; blistava; ostroumna.

Hipok. Kíba, Kíba.

Sála,

gen. -ē; vok. Sālo; prisl. pridjev Sálīn; žensko ime (manje frekv.).

Hipok. od Misála, Salīha i Salihána (V. navedena imena)

Sàlla,

gen. -ē; vok. Sàlla, Sàllo; prisl. pridjev Sàllīn; Sàlla, gen. -ē; vok. Sàlla, Sàllo; prisl. pridjev Sàllīn; žensko ime (rijetko).

Ovo sam ime s blagom geminacijom (udvojenim suglasnikom ll) čuo u Gacku i Trebinju, a tako je zapisano i u matičnim knjigama. Pretpostavljam da je to hipok. od Salīha (V. Salīha), samo je nejasno zašto se to ime u tim krajevima izgovara s udvojenim suglasnikom ll.

*Salādīn,

gen. -īna; vok. Sāladīne; prisl. pridjev Saladīnov; muško ime (rijetko).

Modif. od Salahūdīn (V. Salahūdīn).

Salādīnka,

gen. -ē; vok. Salādīnka, Salādīnko; prisl. pridjev Salādīnkīn; žensko ime (rijetko).

Izv. od m. imena *Salādīn (< Salahūdīn) dodavanjem našeg nastavka -ka za ženski rod. (V. Salahūdīn).

Sālaga,

gen. -ē; vok. Sālaga; prisl. pridjev Sālagīn; muško ime (rijetko).

Modificirano složeno ime od Sālihi āga. (V. Sālihi āgan).

Salahūdīn,

gen. -īna; vok. Salahūdīne; prisl. pridjev Salahudīnov; muško ime (manje frekv.).

< ar. *Ṣalāḥuddīn* (lično m. ime), složeno od ar. *ṣalāḥ* = ispravnost; valjanost; solidnost i ar. *āddīn* = vjera. Značenje = ispravnost, solidnost vjere.

Modif. **Salāḍīn*.

Hipok. *Dīno*.

Sālče,

gen. -eta; vok. *Sālče*; prisv. pridjev *Sālčeto*v; muško ime (rijetko).

Hipok. od *Sālčīn* (V. *Sālčīn* i *Sálih*).

Sālčīn,

gen. -a; vok. *Sālčīne*; prisv. pridjev *Sālčīno*v; muško ime (manje frekv.).

Izv. od hipok. *Sálko* dodavanjem na osnovu našeg nastavka -in (uz palatalizaciju *k > č*). (V. *Sálih*).

Hipok. derivati *Sālče*, *Sálčo*.

Sálčo,

gen. -ē; (u ist. Herc. -a); vok. *Sálčo*; prisv. pridjev *Sálčīn* (u ist. Herc. *Sálčo*v); muško ime (rijetko).

Hipok. od *Sālčīn* (V. *Sālčīn* i *Sálih*).

*Sálem,

gen. -a; vok. *Sáleme*; prisv. pridjev *Sálemo*v; muško ime (frekv.).

Modif. od *Sálim* (V. *Sálim*).

*Sálema,

gen. -ē; vok. *Sálema*; prisv. pridjev *Sálemīn*; žensko ime (manje frekv.).

Modif. od *Salīma* (V. *Salīma*).

Sálih,

gen. -a; vok. *Sálih*; prisv. pridjev *Sáliho*v; muško ime (frekv.).

< tur. *Sālih* < ar. *Ṣāliḥ* (lično m. ime) = dobar; valjan; solidan; čestit; pošten; uredan.

Hipokoristici i hipok. derivati: *Sālče*, *Sālčīn*, *Sálčo*, *Sālka*, *Sālkan*, *Sālkica*, *Sálko*.

Saliha,

gen. -ē; vok. *Salīha*; prisv. pridjev *Salīhīn*; žensko ime (frekv.).

< tur. *Saliha* (lično ž. ime), od ar. *ṣāliḥā* = dobra; valjana; solidna; čestita; poštena; uredna.

Hipok. *Sála*, *Sālla*, *Sálka*

Salihána,

gen. -ē; vok. Salihána; prisl. pridjev Salihánin; žensko ime (rijetko).

Složeno ime od Salīha i Hána (V. Salīha i Hána)

Hipok. Sála, Sálka

Skr. Hána

Sálim,

gen. -a; vok. Sálime; prisl. pridjev Sálimov; muško ime (frekv.).

< tur. Sālim < ar. Sālim (lično m. ime) = zdrav; cio; potpun; očuvan.

Modif. *Sálem

Salīma,

gen. -ē; vok. Salīma; prisl. pridjev Salīmīn; žensko ime (frekv.).

Iz ar. sālīmā = zdrava; cijela; potpuna; očuvana.

Modif. *Sálema

Sálka,

gen. -ē; vok. Sálka; prisl. pridjev Sálkīn; muško ime (c. Herc.) (frekv.).

Hipok. od Sálko (< Sálīh). (V. Sálīh).

Sálka,

gen. -ē; vok. Sálko; prisl. pridjev Sálkīn; žensko ime (manje frekv.).

Hipok. od Salīha i Salihána. (V. Salīha i Salihána)

Sàlkan,

gen. -a; vok. Sàlkane; prisl. pridjev Sàlkanov; muško ime (frekv.).

Izv. od hipok. Sálko (< Sálīh) dodavanjem na osnovu našeg nastavka -an (V. Sálko i Sálīh).

Sàlkica,

gen. -ē; vok. Sàlkica, Sàlkice; prisl. pridjev Sàlkīčīn; muško ime (rijetko).

Izv. od hipok. Sálko (< Sálīh) dodavanjem na osnovu našeg nastavka -ica. (V. Sálko i Sálīh).

Sálko,

gen. -ē (u ist. Herc. -a); vok. Sálko; prisl. pridjev Sálkīn (u ist. Herc. Sálkov); muško ime (frekv.).

Hipok. od Sálīh (V. Sálīh).

Sàlkuna,

gen. -ē; vok. Sàlkuna; prisv. pridjev Sàlkunīn; žensko ime (rijetko).

Izv. od hipok. Sálka (< Salīha) dodavanjem na osnovu našeg nastavka -una. (V. Salīha).

Sàmed,

gen. -a; vok. Sàmede; prisv. pridjev Sàmedov; muško ime (manje frekv.).

Iz ar. šamād = poglavar; vođa; čvrst; jak; postojan; izdržljiv; nepromjenljiv

Hipok. Sámko.

Sámid,

gen. -a; vok. Sámide; prisv. pridjev Sámidov; muško ime (rijetko).

Iz ar. šāmidā = jaka; čvrsta; postojana; izdržljiva.

Hipok. Sámko.

Samīda,

gen. -ē; vok. Samīda; prisv. pridjev Samīdīn; žensko ime (rijetko).

Iz ar. šāmidā = jaka; čvrsta; postojana; izdržljiva.

Sámija,

gen. -ē; vok. Sámija; prisv. pridjev Sámijīn; muško ime (manje frekv.).

Iz tur. Sāmī (lično m. ime) + naš nast. -ja; od ar. sāmī(n) = visok; uzvišen; uzdignut.

Hipok. Sámko.

Samīja,

gen. -ē; vok. Samīja; prisv. pridjev Samījīn; žensko ime (frekv.).

< tur. Samiye (lično ž. ime), od ar. sāmīyā = visoka; uzvišena; uzdignuta; vrhovna.

Hipok. Sámka, Šāmkā.

Sámil,

gen. -a; vok. Sámile; prisv. pridjev Sámilov; muško ime (rijetko).

Iz ar. šāmīl = onaj koji pomaže i zauzima se.

Hipok. Sámko.

Samìla,

gen. -ē; vok. Samìla; prisv. pridjev Samìlīn; žensko ime (rijetko).

Iz ar. ṭā milā = ona koja pomaže i zauzima se.

Sámir,

gen. -a; vok. Sámire; prisv. pridjev Sámirov; muško ime (frekv.).

Iz ar. sāmīr = onaj koji noću sijeli i razgovara; noćni zabavljač; sijeldžija.

Hipok. Sámko

Samìra,

gen. -ē; vok. Samìra; prisv. pridjev Samìrīn; žensko ime (manje frekv.).

Iz ar. sāmīrā = ona koja noću sijeli i razgovara; noćna (večernja) zabavljačica na sijelu.

Sámka,

gen. -ē; vok. Sámko; prisv. pridjev Sámkīn; (u TZ Sāmka, gen. -ē; vok. Sāmka, prisv. pridjev Sāmkīn); žensko ime (frekv.).

Hipok. od Samija (V. Samija).

Sámko,

gen. -ē (u ist. Herc. -a); vok. Sámko; prisv. pridjev Sámkīn (u ist. Herc. Sámkov); muško ime (manje frekv.).

Hipok. od Sámēd, Sámīd, Sámija, Sámīl, Sámīr (V. navedena imena).

Sāmra,

gen. -ē; vok. Sāmra; prisv. pridjev Sāmīn; žensko ime (rijetko).

Iz ar. sāmrā' = mrka; crnomanjasta; crnoputa.

Sána.

gen. -ē; vok. Sāno; prisv. pridjev Sānīn; žensko ime (manje frekv.).

Hipok. od Ihsána i Sanīja (V. Ihsána i Sanīja).

Sanīda,

gen. -ē; vok. Sanīda; prisv. pridjev Sanīdīn; žensko ime (rijetko).

Od ar. korijena šnd = oslanjati se; pouzdavati se; imati povjerenja; poduprijeti.

Sanĵa,

gen. -ĕ; vok. Sanĵa; prisv. pridjev Sanĵin; žensko ime (frekv.).

Iz ar. sāni'a = lijepa; ljupka; dražesna; stasita.

Hipok. Sána

Sārājka,

gen. -ĕ; vok. Sārājko; prisv. pridjev Sārājkin; žensko ime (rijetko).

Ona koja je rođena u Sarajevu, djevojka ili žena iz Sarajeva, građanka grada Sarajeva. Ime grada Sarajeva nastalo je od tur. saray < perz. seray = dvorac; palača + naš nastavak -evo, a Sarājka od saraj + naš nastavak -ka.

Lično ime ovakvog tipa (kao etnik) vrlo je rijetko u Bosni i Hercegovini i nastalo je u novije vrijeme.

Sātka,

gen. -ĕ; vok. Sātka, Sātko; prisv. pridjev Sātkin; žensko ime (manje frekv.).

Hipok. od Sadĵa (V. Sadĵa)

Sātko,

gen. -a; vok. Sātko; prisv. pridjev Sātkov; muško ime (rijetko).

Hipok. od Sádĵa i Sádik (V. Sádĵa i Sádik).

Sāud,

gen. -a; vok. Sāude; prisv. pridjev Sāudov; muško ime (rijetko).

Iz ar. Sa'ūd (lično m. ime), od korijena s'd = biti sretan; imati sreće.

*Sazbera,

gen. -ĕ; vok. Sazbera; prisv. pridjev Sazberin; žensko ime (rijetko).

Modif. od perz. sezāber + naš nastavak -a za ženski rod. (perz. sezā = čast; odlikovanje; nagrada + ber = prezent od glagola burden = nositi). Osn. značenje = časna; odlikovana; nagrađena; dostojna.

Sēād,

gen. -áda; vok. Sēāde (u B. kr. i Sēādu); prisv. pridjev Seádov; muško ime (frekv.).

Iz tur. Seād (lično m. ime), od ar. korijena s'd = biti sretan; imati sreće.

Hipok. Sēja, Séjo.

Seáda,

gen. -ē; vok. Seáda; prisl. pridjev Seádīn; žensko ime (frekv.).

Izv. od m. imena Sèād dodavanjem našeg nast. -a za ženski rod. (V. Sèād).

Seádeta,

gen. -ē; vok. Seádeta; prisl. pridjev Seádetīn; žensko ime (manje frekv.).

Iz. ar. sā'ādāt = sreća; blaženstvo; napredak + naš nastavak -a za ženski rod.

*Sebija,

gen. -ē; vok. Sebija; prisl. pridjev Sebijīn; žensko ime (rijetko).

Modif. od Sabija (V. Sabija).

*Sebila,

gen. -ē; vok. Sebila; prisl. pridjev Sebilīn; (u B. kr. Sebile, gen. -ē; vok. Sebile; prisl. pridjev Sebilīn); žensko ime (rijetko).

Skrraćeno od ar. sālsābilā = meka; nježna; blaga. (Selsebil je ime jednog izvora u raju)

*Sebira,

gen. -ē; vok. Sebira; prisl. pridjev Sebirīn; žensko ime (rijetko).

Modif. od Sabira (V. Sabira).

Sèdād,

gen. -áda; vok. Sèdāde (u B. kr. i Sèdādu); prisl. pridjev Sedádov; muško ime (rijetko).

Iz ar. sāddād = pravilan; ispravan; tačan.

Sèdefa,

gen. -ē; vok. Sèdefa; prisl. pridjev Sedefīn; žensko ime (rijetko).

Iz ar. šadāf = blistava masa kojom je obložena unutrašnja strana školjke, služi za ukrašavanje predmeta i izradu dugmadi (sedef) + naš nastavak -a za ženski rod.

Modif. *Séjdefa, Sedīfa.

*Sedīfa,

gen. -ē; vok. Sedīfa; prisl. pridjev Sedīfīn; žensko ime (rijetko).

Modif. od Sèdefa (V. Sèdefa).

***Sedíka,**

gen. -ē; vok. Sedíka; prisl. pridjev Sedíkīn; žensko ime (frekv.).
Modif. od Sadíka i Sidíka (V. Sadíka i Sidíka).

***Sefèdīn,**

gen. -īna; vok. Sèfedīne; prisl. pridjev Sefedínov; muško ime (rijetko).
Modif. od Sejfùdīn (V. Sejfùdīn).

Sèha,

gen. -ē; vok. Sèha; prisl. pridjev Sèhīn; žensko ime (c. Herc.) (rijetko).
Hipok. od Sehìja (V. Sehìja).

Seháveta,

gen. -ē; vok. Seháveta; prisl. pridjev Sehávetīn; žensko ime (rijetko).
Iz ar. sāḥāvāt = darežljivost; velikodušnost + naš nastavak -a za ženski rod.
Modif. *Sèhveta.

Sehìja,

gen. -ē; vok. Sehìja; prisl. pridjev Sehìjīn; žensko ime (frekv.).
Iz ar. sāḥiyyā = darežljiva; velikodušna.
Hipok. Sèha, Sèhīnka.

Sèhīnka,

gen. -ē; vok. Sèhīnko; prisl. pridjev Sèhīnkīn; žensko ime (rijetko).
Hipok. od Sehìja (V. Sehìja).

Sèhla,

gen. -ē; vok. Sèhla, Sèhlo; prisl. pridjev Sèhlīn; žensko ime (rijetko).
Iz ar. sāhlā = lagana; podesna; zgodna.

***Sèhveta,**

gen. -ē; vok. Sèhveta; prisl. pridjev Sèhvetīn; žensko ime (rijetko).
Modif. od Seháveta (V. Seháveta).

Sèid,

gen. -ída; vok. Sèide (u B. kr. i Sèidu); prisl. pridjev Sèidov; Sèid, gen. -a; vok. Sèide; prisl. pridjev Sèidov; muško ime (frekv.).

< tur. Sa'ïd < ar. Sä'id (lično m. ime) = sretan; blažen.
Hipok. Séjdo, Séjo.

Seida,

gen. -ë; vok. Sèida; prisv. pridjev SèidIn; žensko ime (frekv.)
Iz ar. sâ'idâ = sretna; blažena.
Hipok. Sêjka.

Sêja,

gen. -ë; vok. Sêja; prisv. pridjev SêjIn; muško ime (c. Herc.)
(manje frekv.).
Hipok. od Sèād (V. Sèād).

Séjda,

gen. -ë; vok. Séjdo; prisv. pridjev SéjdIn; žensko ime (ma-
nje frekv.).
Hipok. od *Séjdefa i Sejdlja (V. *Séjdefa i Sejdlja)

Sejdàlija,

gen. -ë; vok. Sejdàlija; prisv. pridjev SejdàlijIn; muško
ime (manje frekv.).
Složeno ime od Sèjid (ili Sèid) i Alija (V. Sèjid ili Sèid
i Alija).
Hipok. Séjdo.

*Séjdefa,

gen. -ë; vok. Séjdefa, Séjdefo; prisv. pridjev SéjdefIn;
žensko ime (rijetko).
Modif. od Sèdefa (V. Sèdefa).
Hipok. Séjda.

Séjdija,

gen. -ë; vok. Séjdija; prisv. pridjev SéjdijIn; muško ime
(rijetko).
Iz ar. sāyyidi(yy) = gospodski + naš nastavak -(j) a.
Hipok. Séjdo.

Sejdija,

gen. -ë; vok. Sejdija; prisv. pridjev SejdijIn; Sejdija,
gen. -ë; vok. Sejdija; prisv. pridjev SejdijIn; žensko ime
(rijetko).
Iz ar. sāyyidiyyä = gospodska.
Hipok. Séjda.

Séjdo,

gen. -ë (u ist. Herc. -a); vok. Séjdo; prisv. pridjev SéjdIn
(u ist. Herc. Séjdo); muško ime (frekv.).

Hipok. od Sêîd, Sejdâlija, Séjdija, Sèjid (V. navedena imena).

Sêjf,

gen. -a; vok. Sêjfe; prisl. pridjev Sêjfov; muško ime (rijetko).

Iz ar. säyf = sablja; mač.

Ovo ime može biti i skraćena od Sejfûdîn i Sejfûlâh. (V. Sejfûdîn i Sejfûlâh).

Séjfiya,

gen. -ê; vok. Séjfiya; prisl. pridjev Séjfiyîn; muško ime (rijetko).

Izvedeno od hipok. Séjfo (< Sejfûdîn i Sejfûlâh) dodavanjem na osnovu našeg nastavka -iya. (V. Sejfûdîn i Sejfûlâh).

Séjfo,

gen. -ê (u ist. Herc. -a); vok. Sêjfo; prisl. pridjev Séjfi (u ist. Herc. Séjfo v); muško ime (frekv.).

Hipok. od Sejfûdîn i Sejfûlâh (V. Sejfûdîn i Sejfûlâh).

Sejfûdîn,

gen. -îna; vok. Sêjfudîne; prisl. pridjev Sejfudinov; muško ime (frekv.).

< tur. Seyfüddîn < ar. Säyfuddîn (lično m. ime), složeno od ar. säyf = sablja; mač i ar. äddîn = vjera. Značenje = sablja vjere; mač vjere.

Sejfudin je u abasidskom hilafetu bila počasna titula islamskih vojskovođa, koja je svojim značenjem ukazivala na njihovu djelatnost. Kasnije, kad je takva titula prestala označavati vrstu djelatnosti, mogli su je imati i drugi ugledni i zaslužni ljudi. dok nije s vremenom postala obično ljudsko ime.

Hipok. Séjfo.

Skr. Sêjf

Sejfûlâh,

gen. -âha; vok. Sêjfulâhu; prisl. pridjev Sejfulâhov; muško ime (frekv.).

< tur. Seyfullah < ar. Säyfullâh (lično m. ime), složeno od ar. säyf = sablja; mač i ar. Allâh = bog. Značenje = Alahova (božija) sablja.

Hipok. Séjfo.

Skr. Sêjf

Sejfulah je, u stvari, nadimak Muhamedovog rođaka Hâlid ibn-ul-Wâlid, koji je bio jedan od najvećih vojskovođa

1. doba islamske ekspanzije. »Njegovi vojni pohodi u Irak, Perziju, Siriju i Egipat spadaju u najbriljantnije podvige koji su ikada izvršeni u istoriji ratova i mogu se slobodno uporediti sa vojnama Napoleonovim, Hanibalovim i Aleksandrovim«. (Filip Hiti — Istorija Arapa, str. 142). Zbog toga je i dobio nadimak Sejfulah, što je kasnije postalo i vrlo popularno ime.

Sèjid,

gen. -a; vok. Sèjide; prisl. pridjev Sèjidov; muško ime (frekv.).

Iz ar. Säyyid (lično m. ime) = gospodin; gospodar; starješina. Hipok. Séjdo, Séjo.

Sejida,

gen. -ë; vok. Sejida; prisl. pridjev Sejidin; žensko ime (frekv.).

< tur. Seyyide (lično ž. ime), od ar. säyyidä = gospođa; dama; gospodarica.

Sêjka,

gen. -ë; vok. Sêjka, Sêjko; prisl. pridjev Sêjkin; žensko ime (rijetko).

Hipok. od Selda (V. Selda).

Séjo,

gen. -ë (u ist. Herc. -a); vok. Sêjo; prisl. pridjev Séjin (u ist. Herc. Séjov); muško ime (frekv.).

Hipok. od Sêâd, Sêid i Sêjid (V. navedena imena).

Sèlām,

gen. -áma; vok. Sèlāme; prisl. pridjev Selámov; muško ime (manje frekv.).

Iz ar. sālām = spas; sigurnost; mir; pozdrav.

Selāma,

gen. -ë; vok. Selāma; prisl. pridjev Selámin; žensko ime (rijetko).

Izvedeno od m. imena Sèlām dodavanjem našeg nast. -a za ženski rod. (V. Sèlām).

Selámeta,

gen. -ë; vok. Selámeta; prisl. pridjev Selámetin; žensko ime (rijetko).

Iz ar. šālāmät = spas; mir; sigurnost; zdravlje; dobar ishod + naš nastavak -a za ženski rod.

Selamùdīn,

gen. -īna; vok. Selamùdīne; prisl. pridjev Selamudīnov; muško ime (rijetko).

Složeno ime od ar. sālām = spas; sigurnost i ar. āddīn = vjera. Značenje = spas, sigurnost vjere.

Sèldžuka,

gen. -ě; vok. Sèldžuka; prisl. pridjev Sèldžukīn; žensko ime (rijetko).

Porijeklo i značenje ovoga imena nije jasno.

*Selfirāz,

gen. -āza; vok. Sèlfirāze, Sèlfirāzu; prisl. pridjev Selfirāzov; muško ime (rijetko).

Modif. od perz. serfirāz, serāfrāz = ponošan; sretan.

Sèlim,

gen. -a; vok. Sèlime; prisl. pridjev Sèlimov; muško ime (frekv.).

< tur. Selim < ar. Sālīm (lično m. ime) = zdrav; sačuvan; potpun; siguran; dobar.

Hipok. Sélko.

Selíma,

gen. -ě; vok. Selíma; prisl. pridjev Selímīn; (u B. kr. Selíme, gen. -ě; vok. Selíme; prisl. pridjev Selímīn); Selíma, gen. -ě; vok. Selíma; prisl. pridjev Selímīn; žensko ime (frekv.).

Iz ar. sālīmā = zdrava; sačuvana; potpuna; sigurna; dobra.

Sélko,

gen. -ě (u ist. Herc. -a); vok. Sélko; prisl. pridjev Sélkīn (u ist. Herc. Sélkov); muško ime (rijetko).

Hipok. od Sèlim (V. Sèlim).

Sélma,

gen. -ě; vok. Sélmo; prisl. pridjev Sélmīn; Sélma, gen. -ě; vok. Sélma; prisl. pridjev Sélmīn; žensko ime (frekv.).

1) Iz tur. Selma < ar. Sālmā (lično ž. ime), od korijena slm = biti zdrav, čitav; biti siguran; spasiti se.

2) Hipok. od Selmána (V. Selmána)

Sèlmān,

gen. -ána; vok. Sèlmāne; prisl. pridjev Selmánov; muško ime (frekv.).

Iz tur. Selmān < ar. Sālmān (lično m. ime), od korijena slm = biti zdrav, čitav; biti siguran; spasiti se.
Hipok. Sélmo.

Selmána,

gen. -ē; vok. Selmána; prisl. pridjev Selmánin; žensko ime (manje frekv.).

Izvedeno od m. imena Sèlmān dodavanjem našeg nastavka -a za ženski rod. (V. Sèlmān).

Hipok. Sélma, Sèlma.

Sélmo,

gen. -ē (u ist. Herc. -a); vok. Sélmo; prisl. pridjev Sélmīn (u ist. Herc. Sélmov); muško ime (manje frekv.).

Hipok. od Sèlmān (V. Sèlmān).

Sélva,

gen. -ē; vok. Sélvo; prisl. pridjev Sélvīn; žensko ime (manje frekv.).

1) Hipok. od Sèlveta, Sèlvija, *Sèlvera (V. navedena imena).

2) Iz ar. sālwa = utjeha; zaborav.

*Sèlver,

gen. -a; vok. Sèlvere; prisl. pridjev Sèlverov; muško ime (manje frekv.).

Modif. od Sèrver (V. Sèrver)

*Sèlvera,

gen. -ē; vok. Sèlvera; prisl. pridjev Sèlverīn; žensko ime (rijetko).

Izvedeno od m. imena *Sèlver dodavanjem našeg nastavka -a za ženski rod. (V. *Sèlver i Sèrver).

Hipok. Sélva.

Sèlvet,

gen. -a; vok. Sèlvete; prisl. pridjev Sèlvetov; muško ime (manje frekv.).

< tur. Selvet (lično ž. ime), od ar. sālwaṭ = užitak; zadovoljstvo; razonoda; utjeha; mir.

Sèlveta,

gen. -ē; vok. Sèlveta; prisl. pridjev Sèlvetīn; žensko ime (frekv.).

< tur. Selvet (lično ž. ime). od ar. sālwaṭ = užitak; zado-

voljstvo; razonoda; utjeha; mir + naš nastavak -a za ženski rod.

Modif. *Sèvleta.

Hipok. Sélva.

Sèlvija,

gen. -ē; vok. Sèlvija; prisl. pridjev Sèlvijīn; žensko ime (frekv.).

Iz tur. selvi (< perz. serw) = čempres; kiparis + naš nastavak -ja.

Modif. *Sèvlija

(V. opširnije uz ime Sèrvet)

Séma,

gen. -ē; vok. Sēmo; prisl. pridjev Sémīn; žensko ime (rijetko).

Hipok. od Semīha, Semīja, Semīna (V. navedena imena)

Sēmha,

gen. -ē; vok. Sēmha; prisl. pridjev Sēmhīn; žensko ime (rijetko).

Iz ar. sāmḥa = velikodušna; dobroćudna; darežljiva.

Semīha,

gen. -ē; vok. Semīha; prisl. pridjev Semīhīn; žensko ime (rijetko).

Iz ar. sāmīḥā = velikodušna; plemenita; dobra.

Hipok. Séma

Semīja,

gen. -ē; vok. Semīja; prisl. pridjev Semījīn; žensko ime (manje frekv.).

Iz ar. sāmīyā = visoka; uzvišena.

Hipok. Séma, Sēmka.

Sēmīn,

gen. -īna; vok. Sēmīne; prisl. pridjev Semīnov; muško ime (rijetko).

Iz ar. ṭāmīn = skupocjen; dragocjen.

Hipok. Sémk o.

Semīna,

gen. -ē; vok. Semīna; prisl. pridjev Semīnīn; žensko ime (rijetko).

Iz ar. ṭāmīnā = skupocjena; dragocjena.

Hipok. Séma

Sēmīr,

gen. -a; vok. Sēmīre (u B. kr. i Sēmīru); prisl. pridjev Sēmīrov; muško ime (rijetko).

Iz ar. sāmīr = onaj koji noću sijeli i razgovara; noćni zabavljač.

Sēmiz,

gen. -a; vok. Sēmize; prisl. pridjev Sēmizov; muško ime (rijetko).

Iz tur. semiz = debeo; ugojen; dobro uhranjen.

Semiz je češće kao prezime nego kao ime.

Semīza,

gen. -ē; vok. Semīza; prisl. pridjev Semīzin; žensko ime (rijetko).

Iz tur. semiz = debela; ugojena; dobro uhranjena + naš nastavak -a za ženski rod.

Sēmka,

gen. -ē; vok. Sēmko; prisl. pridjev Sēmkin; žensko ime (manje frekv.).

Hipok. od Semīja (V. Semīja).

Sémko,

gen. -ē; (u ist. Herc. -a); vok. Sémko; prisl. pridjev Sémkin (u ist. Herc. Sémkov); muško ime (rijetko).

Hipok. od Sēmīn (V. Sēmīn).

Séna,

gen. -ē; vok. Sēno; prisl. pridjev Sénin; žensko ime (frekv.).

Hipok. od Senáda, Senīha, Senīja (V. navedena imena).

Sènād,

gen. -áda; vok. Sènāde (u B. kr. i Sènādu); prisl. pridjev Senádov; muško ime (rijetko).

Od ar. korijena s n d = oslanjati se; pouzdati se; imati povjerenja; poduprijeti.

Hipok. Sēno.

Senáda,

gen. -ē; vok. Senáda; prisl. pridjev Senádin; žensko ime (rijetko).

Izv. od m. imena Sènād dodavanjem našeg nast. -a za ženski rod. (V. Sènād).

Hipok. Sēna.

*Senádin,

gen. -a; vok. Senáдине; prisv. pridjev Senádinov; muško ime (rijetko).

Modif. od Senaùdīn (V. Senaùdīn).

Hipok. Séno.

Senaùdīn,

gen. -īna; vok. Senaùdīне; prisv. pridjev Senaudinov; muško ime (rijetko).

Složeno ime od ar. sänā' = sjaj; blistanje i ar. äddīn = = vjera. Značenje = sjaj vjere.

Modif. *Senádin

Hipok. Séno.

Senība,

gen. -ē; vok. Senība; prisv. pridjev Senībīn; žensko ime (rijetko)

Iz ar. sänib = onaj koji dobro trči + naš nast. -a za ženski rod.

Senīha,

gen. -ē; vok. Senīha; prisv. pridjev Senīhīn; žensko ime (frekv.).

Iz ar. sänīḥ = nakit; ures; čist izabran biser + naš nastavak -a za ženski rod.

Hipok. Séna.

Senīja,

gen. -ē; vok. Senīja; prisv. pridjev Senījīn; žensko ime (frekv.).

< tur. Seniye (lično ž. ime), od ar. sāniyyā = visoka; uzvišena; sjajna; blistava; divna.

Hipok. Séna, Sēnka.

Sēnka,

gen. -ē; vok. Sēnka; prisv. pridjev Sēnkīn; žensko ime (frekv.).

Hipok. od Senīja (V. Senīja).

Séno

gen. -ē; (u ist. Herc. -a); vok. Sēno; prisv. pridjev Sēnīn (u ist. Herc. Sēnov); muško ime (rijetko).

Hipok. od Sēnād, *Senádin, Senaùdīn (V. navedena imena).

Sèrbesa,

gen. -ë; vok. Sèrbesa; prisl. pridjev Sèrbesin; žensko ime (rijetko).

Iz tur. serbes (< perz. serbest) = slobodan; nezavisan; bez straha + naš nastavak -a za ženski rod.

Sèrver,

gen. -a; vok. Sèrvere; prisl. pridjev Sèrverov; muško ime (rijetko).

< tur. Server (lično m. ime), od perz. serwer = starješina; vođa; prvak; istaknuta ličnost.

Modif. *Sèlver.

Sèrvet,

gen. -a; vok. Sèrvete; prisl. pridjev Sèrvetov; muško ime (rijetko).

Iz ar. sār wāt (< perz. serw) = čempres; kiparis. (bot. Cupressus sempervirens).

U perzijskoj literaturi sve što je uspravno, vitko, skladno razvijeno i lijepo poredi se s čempresom. Za to drvo ne postoji smjena godišnjih doba. Ono je uvijek lijepo i svojim pravilnim rastom daje dojam nečega veličanstvenog. Zato među Perzijancima ima dosta i muških i ženskih imena koja u prijevodu znače »čempres«.

Modif. *Sèvret

Sèvād,

gen. -áda; vok. Sèvāde; prisl. pridjev Sevádov; muško ime (rijetko).

Iz ar. sā wād = crna boja; veliko blago; osoba.

Sévāha,

gen. -ë; vok. Sévāha; prisl. pridjev Sévāhin; žensko ime (rijetko).

Izv. od ar. sā w wā ḥ = putnik; turist, dodavanjem našeg nast. -a za ženski rod.

Sévda,

gen. -ë; vok. Sêvdo; prisl. pridjev Sévdin; žensko ime (frekv.).

Ovo je ime moglo nastati na dva načina:

1) < tur. Sevda (lično ž. ime) od ar. sā w dā' = crna; garava; tamnoboja;

2, kao hipokoristik ženskog imena Sêvdija (V. Sêvdija).

Sèvdija,

gen. -ě; vok. Sèvdija; prisl. pridjev Sèvdijīn; žensko ime (rijetko).

Ovo je ime moglo nastati na dva načina:

- 1) iz tur. sevdi = voljena; ljubljena + naš nastavak -ja. (Zapravo, sevdi znači »on je volio, on je ljubio«, ali je taj oblik kod nas dobio značenje gl. pridjeva trpnog, usp. npr. »Ona je njezina sévda«);
- 2) izvedeno od Sévda dodavanjem na osnovu našeg nastavka -ija. (V. Sévda).

Hipok. Sévda.

Sevdülāh,

gen. -āha; vok. Sèvdulāhu; prisl. pridjev Sevdulāhov; muško ime (rijetko).

Složeno ime od tur. sevdi = voljeni; dragi i ar. Allāh = bog. Značenje = Alahov miljenik, onaj koga bog voli.

Sévla,

gen. -ě; vok. Sèvlo; prisl. pridjev Sévlīn; žensko ime (frekv.)
Hipok. od *Sèvleta i *Sèvlija (V. *Sèvleta i *Sèvlija)

*Sèvleta,

gen. -ě; vok. Sèvleta; prisl. pridjev Sèvletīn; žensko ime (frekv.).

Modif. od Sèlveta (V. Sèlveta).

Hipok. Sévla

*Sèvlija,

gen. -ě; vok. Sèvlija; prisl. pridjev Sèvlijīn; žensko ime (frekv.).

Modif. od Sèlvija (V. Sèlvija)

Hipok. Sévla.

*Sèvret,

gen. -a; vok. Sèvrete; prisl. pridjev Sèvretov; muško ime (rijetko).

Modif. od Sèrvet (V. Sèrvet).

*Sèzāh,

gen. -āha; vok. Sèzāh, Sèzāhu; prisl. pridjev Sezāhov; muško ime (rijetko).

Modif. od perz. sezā = čast; odlikovanje; nagrada. (Modifikacija ovog imena nastala je dodavanjem na kraju glasa h radi lakše deklinacije u našem jeziku).

Sezáija,

gen. -ē; vok. Sez áija; prisl. pridjev. Sezáijīn; muško ime (rijetko).

Iz perz. sezāī = dostojan; vrijedan; istaknut; zaslužan + naš nastavak -ja.

Siba,

gen. -ē; vok. Siba; prisl. pridjev Sībīn; muško ime (c. Herc.) (rijetko).

Hipok. od Nāsīb i Nēsīb (V. Nāsīb i Nēsīb).

Síba,

gen. -ē; vok. Sībo; prisl. pridjev Sībīn; žensko ime (rijetko)

Hipok. od Nasība (V. Nasība).

Sída,

gen. -ē; vok. Sído; prisl. pridjev Sídīn; žensko ime (rijetko)

Hipok. od Maksída, Sidíka, Sídreta (V. navedena imena)

Sidík,

gen. -íka; vok. Sídík, Sídíku; prisl. pridjev Sidíkov; muško ime (frekv.).

< tur. Sıddik (lično m. ime), od ar. šiddīq = veoma iskren; pouzdan; onaj koji uvijek govori istinu; pravedan.

Sidíka,

gen. -ē; vok. Sidíka; prisl. pridjev Sidíkīn; žensko ime (frekv.).

< tur. Sıddıka (lično ž. ime), od ar. šiddīq-a = veoma iskrena; pouzdana; ona koja uvijek govori istinu; pravedna.

Hipok. Díka, Dika, Sída.

Sidreta,

gen. -ē; vok. Sídreta; prisl. pridjev Sídretīn; žensko ime (rijetko).

Iz ar. sidrāt = lotos (vodena biljka s lijepim krupnim cvijetom) + naš nastavak -a za ženski rod.

Hipok. Sída.

Sífa,

gen. -ē; vok. Sífa; prisl. pridjev Sífīn; muško ime (c. Herc.) (rijetko).

Hipok. od Sífet (V. Sífet).

Sífa,

gen. -ē; vok. Sifo; prív. pridjev Sífin; Sífa; gen. -ē; vok. Sífa; prív. pridjev Sífin; žensko ime (frekv.).

Hipok. od Asífa, Sífeta, Vasífa (V. navedena imena).

Sífet,

gen. -a; vok. Sífete; prív. pridjev Sífetov; muško ime (frekv.).

Iz ar. šifwät = najbolji dio; iskren prijatelj.

Hipok. Sífa.

Sífeta,

gen. -ē; vok. Sífeta; prív. pridjev Sífetin; žensko ime (manje frekv.).

Izvedeno od m. imena Sífet dodavanjem našeg nastavka -a za ženski rod. (V. Sífet)

Hipok. Sífa, Sífa.

Síha,

gen. -ē; vok. Sího; prív. pridjev Síhin; žensko ime (rijetko).

Hipok. od Nasíha (V. Nasíha).

Síja,

gen. -ē; vok. Síjo; prív. pridjev Síjin; žensko ime (frekv.).

Hipok. od Asíja, Bensíja, Hasíja (V. navedena imena).

*Sinādīn,

gen. -ína; vok. Sinadīne; prív. pridjev Sinadínov; muško ime (rijetko).

Modif. od Sinanūdīn (V. Sinanūdīn).

Sinan,

gen. -a; vok. Sinane; prív. pridjev Sinanov; muško ime (frekv.).

< tur. Sinan < ar. Sinān (lično m. ime) = snaga; moć; šiljak na koplju.

Sinanūdīn,

gen. -ína; vok. Sinanūdīne; prív. pridjev Sinanudínov; muško ime (rijetko).

Složeno ime od ar. sinān = snaga; moć i ar. āddīn = vjera.

Značenje = snaga, moć vjere.

Modif. *Sinādīn.

Síra,

gen. -ě; vok. Síro; prív. pridjev Sírín; žensko ime (rijetko).
Hipok. od Mujèsira (V. Mujèsira).

Sirādž,

gen. -ádža; vok. Sírādže (u B. kr. i Slrādžu); prív. pridjev Sirádžov; muško ime (manje frekv.).
Iz ar. Sirāğ (lično m. ime) = svjetiljka; lampa.

Siradžūdín,

gen. -ína; vok. Siradžūdíne; prív. pridjev Siradžudinov; muško ime (rijetko).
Složeno ime od ar. sirāğ = svjetiljka; lampa i ar. äddín = vjera. Značenje = svjetiljka vjere.

Slrija,

gen. -ě; vok. Slrija; prív. pridjev Slrijín; muško ime (rijetko).
< tur. Sirrî (lično m. ime), od ar. sirri(yy) = tajanstveni; misteriozni; povjerljivi + naš nastavak -(j) a.

Sirija,

gen. -ě; vok. Sirlja; prív. pridjev Sirljín; žensko ime (rijetko).
Iz ar. sirriyyä = tajanstvena; misteriozna; povjerljiva.

Sitkija,

gen. -ě; vok. Sltkija; prív. pridjev Sltkijín; muško ime (manje frekv.).
Iz tur. Sitkî (lično m. ime) + naš nast. -ja; od ar. šidq = istina; iskrenost; poštenje; čestitost.

*Skènder,

gen. -a; vok. Skèndere; prív. pridjev Skènderov; muško ime (manje frekv.).
< tur. Iskender (lično m. ime), od ar. Iskändär, Sikändär = Aleksandar < grč. Aleksandros = branilac ljudi.

*Smäil,

gen. -a; vok. Smäile; prív. pridjev Smäilov; muško ime (frekv.).
Modif. od Ismàil (V. Ismàil).
Hipok. Smäiš, Smāja, Smájo.

*Smaila,

gen. -ě; vok. Smailla; prisl. pridjev Smaillin; žensko ime (manje frekv.).

Izvedeno od m. imena *Smāil dodavanjem našeg nastavka -a za ženski rod. (V. *Smāili I smāil).

Smāiš,

gen. -a; vok. Smāiše, Smāišu; prisl. pridjev Smāiše-v, Smāišov; muško ime (rijetko).

Hipok. od *Smāil (V. *Smāili I smāil).

Smāja,

gen. -ě; vok. Smāja; prisl. pridjev Smājīn; muško ime (c. Herc.) (rijetko).

Hipok. od *Smāil (V. *Smāili I smāil).

Smājo,

gen. -ě (u ist. Herc. -a); vok. Smājo; prisl. pridjev Smājīn (u ist. Herc. Smājov); muško ime (frekv.).

Hipok. od *Smāil (V. *Smāili I smāil).

Spáho,

gen. -ě (u ist. Herc. -a); vok. Spāho; prisl. pridjev Spāhīn (u ist. Herc. Spāhov); muško ime (rijetko).

Hipok. od spahiya = feudalni posjednik za vrijeme turske vladavine koji je bio dužan da ide kao konjanik u vojsku u slučaju rata; < perz. sipahi = vojnik; ratnik.

Spaho je češće kao prezime nego ime.

Sūād,

gen. -áda; vok. Sūāde (u B. kr. i Sūādu); prisl. pridjev Suádov; muško ime (frekv.).

< tur. Suād (lično ž. ime) < ar. Su'ād (lično žensko ime), od korijena s'd = biti sretan; imati sreće. Zbog svog oblika u nas je to postalo muško ime.

Hipok. Sūda, Súdo, Sūt ko

Modif. *Sūvād

Suáda,

gen. -ě; vok. Suáda; prisl. pridjev Suádīn; žensko ime (frekv.).

< tur. Suād (lično ž. ime) < ar. Su'ād (lično žensko ime), od korijena s'd = biti sretan; imati sreće, + naš nastavak -a za ženski rod.

Hipok. Sūt ka

Modif. *Suváda

Súbha, (Súpha),

gen. -ě; vok. Súbho; prisl. pridjev Súbhīn; žensko ime (frekv.).

Hipok. od Subhíja (V. Subhíja).

Sùbhija, (Sùphija),

gen. -ě; vok. Sùbhija; prisl. pridjev Sùbhijīn; muško ime (rijetko).

< tur. Súbhī, Sùphī (lično m. ime), od ar. šubḥi(y) = = jutarnji + naš nastavak - (j) a.

Hipok. Súbho.

Subhíja, (Suphíja),

gen. -ě; vok. Subhíja; prisl. pridjev Subhíjīn; žensko ime (frekv.).

< tur. Sùbhiye, Sùphiye (lično ž. ime), od ar. šubḥiyyā = jutarnja.

Hipok. Súbha.

Súbho, (Súpho),

gen. -ě; (u ist. Herc. -a); vok. Súbho; prisl. pridjev Súbhīn (u ist. Herc. Súbhov); muško ime (rijetko).

Hipok. od Sùbhija i Subhùdīn (V. Sùbhija i Subhàdīn).

Subhùdīn, (Suphùdīn),

gen. -ína; vok. Sùbhudīne; prisl. pridjev Subhudínov; muško ime (rijetko).

Složeno ime od ar. šubḥ = zora; osvit; jutro i ar. āddīn = vjera. Značenje = zora, osvit vjere.

Hipok. Súbho.

Sûda,

gen. -ě; vok. Sûda; prisl. pridjev Sûdīn; muško ime (c. Herc.) (rijetko).

Hipok. od Sùād (V. Sùād).

Súda,

gen. -ě; vok. Súdo; prisl. pridjev Súdīn; žensko ime (frekv.).

Hipok. od Maksúda, Memsúda, *Mensúda, Mešúda, Mesudíja, Mevsúda (V. navedena imena).

Súdo,

gen. -ě (u ist. Herc. -a); vok. Súdo; prisl. pridjev Súdīn (u ist. Herc. Súdov); muško ime (frekv.).

Hipok. od *Emsūd, Māksūd, Məmsūd, *Mənsūd, Mərsūd, Məsūd, Mesūdija, Məvsūd, Sūād (V. navedena imena).

Suhéjla,

gen. -ē; vok. Suhéjla; prisl. pridjev Suhéjlīn; žensko ime (rijetko).

Iz ar. Suhäyl = ime zvijezde Kanopus + naš nast. -a za ženski rod.

Sührāb,

gen. -a; vok. Sührābe; prisl. pridjev Sührābov; muško ime (rijetko).

Iz st. perz. Suhrāb (lično m. ime) = crveni sjaj; dragi kamen rubin.

Suhrāb je ime sina legendarnog perzijskog junaka Rustema. Otac Rustem ga je ubio u dvoboju ne znajući da mu je to sin.

Sūla,

gen. -ē; vok. Sūla; prisl. pridjev Sūlīn; muško ime (c. Herc.) (frekv.).

Hipok. od Suləjmān (V. Suləjmān).

Sūle,

gen. -ē; vok. Sūle; prisl. pridjev Sūlīn; Sūle, gen. -eta; vok. Sūle; prisl. pridjev Sūletov; muško ime (frekv.).

Hipok. od Suləjmān (V. Suləjmān).

Sulėjma,

gen. -ē; vok. Sulėjma; prisl. pridjev Sulėjmīn; žensko ime (frekv.).

Iz ar. Sulāymā (lično ž. ime), deminutiv od Sālmā (V. Sēlma).

Suləjmān,

gen. -āna; vok. Sūlejmane (u B. kr. i Sūlejmanu); prisl. pridjev Sulejmanov; muško ime (frekv.).

< tur. Süleymān < ar. Sulāymān (lično m. ime) < st. hebr. Šelomoh = miroljubiv.

Sulejman je ime vjerovjesnika (u Kur'anu), a odgovara imenu Salamon, Solomon (u Bibliji), sin je i nasljednik kralja Davuda (Davida), graditelj poznatog hrama u Jerusalmu; veliki mudrac čija su rješenja sporova postala poslovična.

Hipokoristici i hopik, derivati: Eman, Ləmuka, Məman, Sūla, Sūle, Sūlo, Sūlje, Sūljka, Sūljkan, Sūljo.

Modif. *Suləjmen, *Sullmān.

Sulejmána,

gen. -ě; vok. Sulejmána; prisl. pridjev Sulejmánin; žensko ime (rijetko).

Izvedeno od m. imena Sulèjmān dodavanjem našeg nastavka -a za ženski rod. (V. Sulèjmān).

*Sulėjmen,

gen. -a; vok. Sulėjmene; prisl. pridjev Sulėjmenov; muško ime (manje frekv.).

Modif. od Sulèjmān (V. Sulèjmān).

Sulėjta,

gen. -ě; vok. Sulėjta; prisl. pridjev Sulėjtin; žensko ime (rijetko).

Iz ar. suläyṭä (demin. od sältä) = jaka; silna; oštra; čvrsta; tvrda.

Sulhija,

gen. -ě; vok. Sulhija; prisl. pridjev Sulhijin; muško ime < tur. Sulhi (lično m. ime), od ar. šulḥi(yy) = mirovni; sporazumni; nagodbeni + naš nastavak -(j) a.

*Sulimān,

gen. -ána; vok. Sulimāne; prisl. pridjev Sulimánov; muško ime (rijetko).

Modif. od Sulèjmān (V. Sulèjmān).

Súlo,

gen. -ě (u ist. Herc. -a); vok. Súlo; prisl. pridjev Súlin (u ist. Herc. Súlov); muško ime (manje frekv.).

Hipok. od Sulèjmān (V. Sulèjmān).

Súlta,

gen. -ě; vok. Súltó; prisl. pridjev Súltin; (u B. kr. Súlte, gen. -ě; vok. Súlte; prisl. pridjev Súltin); žensko ime (rijetko).

Hipok. od Sultána i Sultánija (V. Sultána i Sultánija).

Sultān,

gen. -ána; vok. Sultāne (u B. kr. i Sultānu); prisl. pridjev Sultánov; muško ime (rijetko).

Iz ar. sulṭān = car; vladar; monarh; gospodar; sultan < aram. šalat (= vladati).

Sultána,

gen. -ē; vok. Sultána; prisl. pridjev Sultánīn; žensko ime (rijetko).

Izvedeno od m. imena Sùltān dodavanjem našeg nastavka -a za ženski rod. (V. Sùltān).

Hipok. Súlta.

Sultánija,

gen. -ē; vok. Sultánija, Sultánijo; prisl. pridjev Sultánijīn; žensko ime (manje frekv.).

Iz ar. sulṭāniyyā = carska; sultanska; princeza.

Hipok. Súlta i Tána.

Sùlusa,

gen. -ē; vok. Sùlusa; prisl. pridjev Sùlusīn; žensko ime (rijetko).

Iz ar. ṣulūṭ = trećina; vrsta arapskog dekorativnog pisma + naš nastavak -a za ženski rod.

Sùljaga,

gen. -ē; vok. Sùljaga; prisl. pridjev Sùljagīn; muško ime (frekv.).

Složeno ime od hipok. Súljo (< Sulèjmān) i āga. (V. Sulèjmān i Āgan).

Sùlje,

gen. -eta; vok. Sùlje; prisl. pridjev Sùljetov; muško ime (rijetko).

Hipok. od Sulèjmān (V. Sulèjmān).

Sùljka,

gen. -ē; vok. Sùljka; prisl. pridjev Sùljkiīn; muško ime (rijetko).

Hipok. od Sulèjmān (V. Sulèjmān).

Sùljkān,

gen. -a; vok. Sùljkāne; prisl. pridjev Sùljkānov; muško ime (manje frekv.).

Hipok. od Sulèjmān (V. Sulèjmān).

Súljo,

gen. -ē (u ist. Herc. -a); vok. Súljo; prisl. pridjev Súljiīn (u ist. Herc. Súljo v); muško ime (frekv.).

Hipok. od Sulèjmān (V. Sulèjmān).

Súma,

gen. -ē; vok. Sûmo; prisl. pridjev Súmln; Sûma, gen. -ē; vok. Sûma; prisl. pridjev Sûmln; (c. Herc.); žensko ime (rijetko).

Hipok. od Đulsúma, Maksúma, Tilsúma (V. navedena imena).

Súmba,

gen. -ē; vok. Sûmbo; prisl. pridjev Súmbln; žensko ime (rijetko).

Hipok. od Sûmbula (V. Sûmbula).

*Sûmbila,

gen. -ē; vok. Sûmbila; prisl. pridjev Sûmbiln; žensko ime (rijetko).

Modif. od Sûmbula (V. Sûmbula).

Sûmbula,

gen. -ē; vok. Sûmbula; prisl. pridjev Sûmbuln; žensko ime (rijetko).

Iz perz. sunbul = cvijet zumbul; hijacint (*Hyacinthus orientalis*), + naš nast. -a za ženski rod.

Modif. *Sûmbila.

Hipok. Súmba.

Súmka,

gen. -ē; vok. Sûmko; prisl. pridjev Súmkln; žensko ime (rijetko).

Hipok. od Đulsúma i Maksúma (V. Đulsúma i Maksúma).

Súnda,

gen. -ē; vok. Sûndo; prisl. pridjev Súndln; žensko ime (rijetko).

Hipok. od Sûndusa (V. Sûndusa).

Sûndusa,

gen. -ē; vok. Sûndusa; prisl. pridjev Sûndusln; žensko ime (rijetko).

Iz perz. sundus = svileni brokat; fina svila; saten; taft, + naš nastavak -a za ženski rod.

Hipok. Súnda.

Sûnija,

gen. -ē; vok. Sûnija; prisl. pridjev Sûnijln; muško ime (rijetko).

Iz ar. sunni(yy) = sljedbenik i pristalica sunijskog (sunit-skog) pravca u islamu po kojem je jedino Muhamed mogao nepogrešivo da tumači Kur'an, + naš nastavak -(j) a.

Hipok. Sún o.

Sunija,

gen. -ē; vok. Sunija; prisv. pridjev Sunijīn; žensko ime (rijetko).

Iz ar. sunniyyä = sljedbenica i pristalica sunijskog (sunit-skog) pravca u islamu po kojem je jedino Muhamed mogao nepogrešivo da tumači Kur'an.

Súno,

gen. -ē (u ist. Herc. -a); vok. Sún o; prisv. pridjev Súnīn (u ist. Herc. Sún o v); muško ime (rijetko).

Hipok. od Sùnija (V. Sùnija).

Súra,

gen. -ē; vok. Súro; prisv. pridjev Súrīn; žensko ime (rijetko)
Hipok. od Surúra (V. Surúra).

Surėja,

gen. -ē; vok. Surėja; prisv. pridjev Suréjīn; žensko ime (rijetko).

Iz ar. Turäyyä (lično ž. ime) = Plejade (ime 7 kćeri titana Atlanta koje je, prema priči iz grčke mitologije, poslije njihove smrti Zeus uzdigao na nebo kao zvijezde; kod nas to odgovara sazvežđu Vlašići); luster; ukrasni svjetilnjak.

Sûrka,

gen. -ē; vok. Sûrka, Sûrko; prisv. pridjev Sûrkīn; žensko ime (rijetko).

Hipok. od Surúra (V. Surúra).

Surúra,

gen. -ē; vok. Surúra; prisv. pridjev Surúrīn; žensko ime (rijetko).

Iz ar. surūr = veselje; radost; zadovoljstvo + naš nastavak -a za ženski rod.

Hipok. Rúra, Súra, Sûrka.

Sûtka,

gen. -ē; vok. Sûtka, Sûtko; prisv. pridjev Sûtķīn; žensko ime (frekv.).

Hipok. od Suáda (V. Suáda).

Sùtko,

gen. -a (-ē); vok. Sùtko; prisv. pridjev Sùtkov (SùtkIn);
muško ime (rijetko).
Hipok. od Sùād (V. Sùād).

*Sùvād,

gen. -áda; vok. Sùvāde; prisv. pridjev Suvádov; muško
ime (rijetko).
Modif. od Sùād (V. Sùād)

*Suváda,

gen. -ē; vok. Suváda; prisv. pridjev SuvádIn; žensko ime
(rijetko).
Modif. od Suáda (V. Suáda).

Sùzana,

gen. -ē; vok. Sùzana; prisv. pridjev SùzanIn; žensko ime
(rijetko).

Iz st. hebr. (lično ž. ime) = ljljan; krin.

Suzana je gl. lice u knjizi Danijelovoj, gdje se priča kako su se u nju zaljubila dva starca. Oni su je napastovali u njezinu vrtu kad se htjela kupati i prijetili joj da će je obijediti kako su je iznenadili s nekim mladim čovjekom. Suzana ih je odbila i pozvala u pomoć slugu, a starci su je oklevetali pred njima. Kad su u istrazi starce preslušali odvojeno jednog od drugog, jedan je izjavio da su se oni nalazili pod hrastom, a drugi je rekao da su bili pod nekim drugim drvetom. To ih je otkrilo u laži pa su bili osuđeni i pogubljeni.

Š

Šaban,

gen. -a; vok. Šàbane; prisv. pridjev Šàbanov; muško ime (frekv.).

< tur. Şaban (lično m. ime); od ar. ša'bān = ime osmog mjeseca islamske lunarne godine.

Hipok. Šábo.

Šábo,

gen. -ē (u ist. Herc. -a); vok. Šâbo; prisv. pridjev Šábin (u ist. Herc. Šábov); muško ime (rijetko).

Hipok. od Šàban (V. Šàban).

Šáča,

gen. -ē; vok. Šâčo; prisv. pridjev Šáćin; žensko ime (rijetko)

Hipok. od *Šaćira (V. Šakira).

*Šáćir,

gen. -a; vok. Šáćire; prisv. pridjev Šáćirov; muško ime (frekv.).

Modif. od Šákir (V. Šákir).

Hipok. Šáćko, Šáčo.

*Šaćira,

gen. -ē; vok. Šaćira; prisv. pridjev Šaćirīn; žensko ime (frekv.).

Modif. od Šakira (V. Šakira).

Hipok. Čira, Šáča.

Šáćko,

gen. -ē (u ist. Herc. -a); vok. Šâćko; prisv. pridjev Šáćkīn (u ist. Herc. Šaćkov); muško ime (rijetko).

Hipok. od *Šáćir (V. *Šáćir i Šákir).

Šáčo,

gen. -ē (u ist. Herc. -a); vok. Šâčo; prisv. pridjev Šácín (u ist. Herc. Šácov); muško ime (rijetko).
Hipok. od *Šácir (V. Šákir).

Šáda,

gen. -ē; vok. Šâdo; prisv. pridjev Šádín; žensko ime (manje frekv.).

Ovo se ime može tumačiti na dva načina:

- 1) iz perz. šād = vesela; radosna; razdragana; sretna + naš nastavak -a za ženski rod.
- 2) hipok. od Šadīja.

Šadija,

gen. -ē; vok. Šadīja; prisv. pridjev Šadījīn; žensko ime (manje frekv.).

Ovo ime može imati dva etimološka porijekla:

- 1) iz ar. šādiyā = pjevačica; recitatorica; obrazovana;
 - 2) iz perz. šādī = veselje; radost; sreća + naš nastavak -ja.
- Hipok. Šáda.

Šáha,

gen. -ē; vok. Šâho; prisv. pridjev Šáhīn; žensko ime (frekv.).
Hipok. od Šahīda, Šahīna (V. Šahīda i Šahīna).

Šāhbāz,

gen. -áza; vok. Šāhbāze (u B. kr. i Šāhbāzu); prisv. pridjev Šāhbázov; muško ime (frekv.).

Iz perz. šāh-bāz = kraljevski soko; veliki orao.

Hipok. Bázō.

Šáhda,

gen. -ē; vok. Šāhdo; prisv. pridjev Šáhdīn; žensko ime (frekv.).

Hipok. od *Šahdíja i Šahīda (V. *Šahdíja i Šahīda).

*Šahdíja,

gen. -ē; vok. Šahdíja; prisv. pridjev Šahdíjīn; žensko ime (rijetko).

Modif. od perz. šehdī = medena; kao med + naš nastavak -ja.

Hipok. Šáhda.

Šáhdo,

gen. -ē (u ist. Herc. -a); vok. Šāhdo; prisv. pridjev Šáhdīn (u ist. Herc. Šáhdov); muško ime (rijetko).

Hipok. od Šáhīd.

Šáhid,

gen. -a; vok. Šáhide; prisl. pridjev Šáhidov; muško ime (rijetko).

Iz perz. šāhid = lijep čovjek; lijepa žena; draga osoba.

(U ar. jeziku šāhid = svjedok; dokaz, i vjerovatnije je da je ovo ime po porijeklu iz perzijskog jezika).

Hipok. Šáhdo.

Šahida,

gen. -ē; vok. Šahida; prisl. pridjev Šahidīn; žensko ime (rijetko).

Izvedeno od m. imena Šáhid dodavanjem našeg nastavka -a za ženski rod. (V. Šáhid).

Hipok. Šáhda, Šáha.

Šahija,

gen. -ē; vok. Šahija; prisl. pridjev Šahijīn; žensko ime (rijetko).

Izvedeno od hipok. Šáha (< Šahida, Šahina) dodavanjem na osnovu našeg nastavka -ija. (V. Šahida i Šahina).

Šáhin,

gen. -a; vok. Šáhine; prisl. pridjev Šáhinov; muško ime (manje frekv.).

< tur. Šáhin (lično m. ime), od perz. šāhin = kraljevski soko.

Hipok. Šáho.

Šahina,

gen. -ē; vok. Šahina; prisl. pridjev Šahinīn; žensko ime (rijetko).

Izvedeno od m. imena Šáhin dodavanjem našeg nastavka -a za ženski rod. (V. Šáhin).

Hipok. Šáha.

*Šahmān,

gen. -ána; vok. Šāhmāne; prisl. pridjev Šahmánov; muško ime (rijetko).

Modif. slož od perz. šāhmānā = kao car; sličan caru.

Hipok. Šáhm o

*Šahmet,

gen. -a; vok. Šāhmete; prisl. pridjev Šāhmetov; muško ime (rijetko).

Modif. slož od ar. šāyḥ = starac; starješina; duhovni vođa; profesor; učitelj; učenjak i *Ahmet. (V. Ahméd).

Šáhmo,

gen. -ē (u ist. Herc. -a); vok. Šāhmō; prisl. pridjev Šáhmīn (u ist. Herc. Šáhmōv); muško ime (rijetko).
Hipok. od *Šāhmān (V. *Šāhmān).

Šahnām,

gen. -āma; vok. Šāhnāme; prisl. pridjev Šahnāmōv; muško ime (rijetko).
Iz perz. šāhnām = carsko, kraljevsko ime; carsko dostojanstvo.

Šahnāz,

gen. -āza; vok. Šāhnāze; prisl. pridjev Šahnāzōv; muško ime (rijetko).
Iz perz. Šāhnāz (lično ž. ime) = carska gracioznost; carska elegancija.
Šahnāz je u Perzijanaca žensko ime, a u Bosni i Hercegovini postoji kao muško.

Šáho,

gen. -ē (u ist. Herc. -a); vok. Šāho; prisl. pridjev Šáhīn (u ist. Herc. Šáhōv); muško ime (rijetko).
Hipok. od Šáhin (V. Šáhin).

Šahsēna,

gen. -ē; vok. Šahsēna; prisl. pridjev Šahsēnīn; žensko ime (frekv.).
Složeno ime od perz. šāh = car; kralj i ar. sänā' = sjaj; uzvišenost; visok položaj. Značenje = carsko, kraljevsko veličanstvo.
Modif. *Šasēna.

Šāhsivār,

gen. -a; vok. Šāhsivāre, Šāhsivāru; prisl. pridjev Šāh-
< tur. Sahsüvār (lično m. ime), od perz. šāhsewār, šāhsivāru; prisl. pridjev Šahsivārov; muško ime (rijetko).
< tur. Şahsüvār (lično m. ime), od perz. šāhsewār, šāhsuwār = vješt i okretan konjanik.

Šahsūdīn,

gen. -īna; vok. Šāhsudīne; prisl. pridjev Šahsudīnov; muško ime (manje frekv.).
Složeno ime od ar. šaḥṣ = osoba; ličnost; čovjek i ar. āddīn = vjera. Značenje = vjerska osoba, vjersko lice.
Modif. *Šazūdīn, *Šahzūdīn

Šàhuna,

gen. -ē; vok. Šàhuna; prisl. pridjev Šàhunīn; žensko ime (rijetko).

Izvedeno od hipok. Šáha (< Šahida, Šahina) dodavanjem na osnovu našeg nastavka -una. (V. Šahida i Šahina).

Šàhura,

gen. -ē; vok. Šàhura; prisl. pridjev Šàhurīn; žensko ime (rijetko).

Izvedeno od hipok. Šáha (< Šahida, Šahina) dodavanjem na osnovu našeg nastavka -ura. (V. Šahida i Šahina).

Šáhza,

gen. -ē; vok. Šáhzo; prisl. pridjev Šáhzīn; žensko ime (frekv.).

Hipok. od *Šahzíja (V. *Šahzíja).

Šahzēmān,

gen. -ána; vok. Šāhzemāne; prisl. pridjev Šahzemánov; muško ime (rijetko).

Složeno ime od perz. šāh = car i ar. zāmān = vrijeme; epoha. Značenje = car epohe; savremeni vladar.

Hipok. Šáhzo.

*Šahzíja,

gen. -ē; vok. Šahzíja; prisl. pridjev Šahzíjīn; žensko ime (frekv.).

Modif. od ar. šaḥṣiyyā = osobna; lična; vlastita.

Hipok. Šáhza.

Šáhzo,

gen. -ē (u ist. Herc. -a); vok. Šáhzo; prisl. pridjev Šáhzīn (u ist. Herc. Šáhzov); muško ime (rijetko).

Hipok. od Šahzēmān i *Šahzūdīn (V. Šahzēmān i Šahsūdīn).

*Šahzūdīn,

gen. -fna; vok. Šāhzudīne; prisl. pridjev Šahzudīnov; muško ime (manje frekv.).

Modif. od Šahsūdīn (V. Šahsūdīn).

Hipok. Šáhzo.

Šákir,

gen. -a; vok. Šákire; prisl. pridjev Šákirov; muško ime (frekv.).

< tur. Şākīr (lično m. ime), od ar. šākīr = zahvalan; blagodaran.
Modif. *Šáciir.

Šaklra,

gen. -ē; vok. Šaklra; prisv. pridjev Šaklriṇ; žensko ime (frekv.).
< tur. Şakire (lično ž. ime), od ar. šākīrā = zahvalna; blagodarña.
Modif. *Šacıra.

Šámil,

gen. -a; vok. Šámile; prisv. pridjev Šámirov; muško ime (rijetko).
Iz ar. šāmil = potpun; totalan; univerzalan; sveobuhvatan.

Šamila,

gen. -ē; vok. Šamila; prisv. pridjev Šamiliṇ; žensko ime (rijetko).
Iz ar. šāmilā = potpuna; totalna; univerzalna; sveobuhvatna.
Hipok. Milla, Šámka.

Šámka,

gen. -ē; vok. Šámko; prisv. pridjev Šámkīṇ; žensko ime (rijetko).
Hipok. od Šamila (V. Šamila).

Šána,

gen. -ē; vok. Šāno; prisv. pridjev Šániṇ; žensko ime (rijetko).
Hipok. od Đulšána (V. Đulšána).

*Šānaga,

gen. -ē; vok. Šānaga; prisv. pridjev Šānagiṇ; muško ime (rijetko).
Složeno ime (kao modifikacija) od Šáhin i āga. (V. Šáhin i Āgan).

*Šasèna,

gen. -ē; vok. Šasèna; prisv. pridjev Šasèniṇ; žensko ime (frekv.).
Modif. od Šahsèna (V. Šahsèna).

*Šazùdīn,

gen. -ina; vok. Šazudīne; prisv. pridjev Šazudīnov; muško ime (manje frekv.).
Modif. od Šahsùdīn (V. Šahsùdīn).

Šëbīb,

gen. -ība; vok. Šëbībe (u B. kr. i Šëbību); prisl. pridjev Šëbībov; muško ime (rijetko).

Iz ar. šābīb = mlad; mladić; momak.

Hipok. Bībo.

Šéca,

gen. -ē; vok. Šéco; prisl. pridjev Šécin; žensko ime (rijetko).

Hipok. od *Šëcera i *Šećiba. (V. *Šëcera i *Šećiba).

Šëcan,

gen. -a; vok. Šëcane; prisl. pridjev Šëcanov; muško ime (rijetko).

Izvedeno od hipok. Šéco (< *Šečer) dodavanjem na osnovu našeg nastavak -an. (V. *Šečer).

*Šëcer,

gen. -a; vok. Šëcere, Šëceru; prisl. pridjev Šëcerov; muško ime (rijetko).

Modif. od perz. šeker = šećer; slador.

Hipokoristici i hipok. derivati: Šëčërko, Šëcan, Šéco.

*Šëcera,

gen. -ē; vok. Šëcera; prisl. pridjev Šëcerin; žensko ime (rijetko).

Izvedeno od m. imena Šëcer dodavanjem našeg nastavka -a za ženski rod. (V. *Šëcer).

Hipok. Šéca, Šëčërka.

*Šečerhâna,

gen. -ē; vok. Šečerhâno; prisl. pridjev Šečerhânin; žensko ime (rijetko).

Složeno ime od šečer (< perz. šeker) i hipok. Hâna (V. Hâna). Osnovno značenje = Hana kao šećer; slatka Hana.

Šëčërka,

gen. -ē; vok. Šëčërko; prisl. pridjev Šëčërkîn; žensko ime (rijetko).

Hipok. od *Šëcera (V. *Šëcera).

Šëčërko,

gen. -a; vok. Šëčërko; prisl. pridjev Šëčërkov; muško ime (rijetko).

Hipok. od *Šëcer (V. *Šëcer).

*Šećib,

gen. -íba; vok. Šećíbe; prív. pridjev Šećíbov; muško ime (rijetko).

Modif. od Šekíba (V. Šekíba).

Hipok. Šéčo.

*Šećlba,

gen. -ē; vok. Šećlba; prív. pridjev Šećlbin; žensko ime (rijetko).

Modif. od Šekíba (V. Šekíba).

Hipok. Šéča.

Šećija,

gen. -ē; vok. Šećija; prív. pridjev Šećijín; žensko ime (rijetko).

Izvedeno od hipok. Šéča dodavanjem na osnovu našeg nastavka -ija. (V. Šéča).

Šéčo,

gen. -ē (u ist. Herc. -a); vok. Šéčo; prív. pridjev Šećín (u ist. Herc. Šećov); muško ime (rijetko).

Hipok. od *Šećeri *Šećib (V. *Šećeri *Šećib).

Šefa,

gen. -ē; vok. Šêfo; prív. pridjev Šefín; žensko ime (rijetko).

Hipok. od Šefíja i Šefíka (V. Šefíja i Šefíka).

Šefíja,

gen. -ē; vok. Šefíja; prív. pridjev Šefíjín; Šefíja, gen. -ē; vok. Šêfija; prív. pridjev Šêfijín; žensko ime (rijetko).

Iz ar. šāfi'a = zagovornica; posrednica; zaštitnica; ona koja ima pravo prvokupnje.

Hipok. Šéfa

Šefík,

gen. -íka; vok. Šefík, Šefíku; prív. pridjev Šefíkov; muško ime (frekv.).

< tur. Šefík (lično m. ime), od ar. šāfiq = milostiv; nježan; ljubazan; suosjećajan; onaj koji ima sažaljenja.

Hipok. Fíko, Šéfko.

Šefíka,

gen. -ē; vok. Šefíka; prív. pridjev Šefíkín; (u TZ. Šêfika,

gen. -ē; vok. Šêfika; prív. pridjev Šêfikín): žensko ime (frekv.).

< tur. Şefika (lično ž. ime), od ar. šāfīqā = milostiva; nježna; ljubazna; suosjećajna; ona koja ima sažaljenja.
Hipok. Fīka, Fīka, Séfa, Séfka, Šēfka.

Šéfka,

gen. -ē; vok. Šēfko; prisl. pridjev Šéfkīn; Šēfka, gen. -ē; vok. Šēfka; prisl. pridjev Šēfkīn; žensko ime (frekv.).
Hipok. od Šefika (V. Šefika).

*Šēfket,

gen. -a; vok. Šēfkete; prisl. pridjev Šēfketov; muško ime (frekv.).

1) Modif. od Šēvkēt (V. Šēvkēt).

2) Modif. tur. Şefkat (lično m. ime), od ar. šāfāqat = nježnost; ljubaznost; samilošt.

*Šēfketa,

gen. -ē; vok. Šēfketa; prisl. pridjev Šēfketīn; žensko ime (manje frekv.).

Izv. od m. imena *Šēfket dodavanjem našeg nastavka -a za ženski rod. (V. *Šēfket)

*Šēfkija,

gen. -ē; vok. Šēfkija; prisl. pridjev Šēfkijīn; muško ime (frekv.).

Modif. od Šēvkija (V. Šēvkija)

Šéfko,

gen. -ē (u ist. Herc. -a); vok. Šēfko; prisl. pridjev Šéfkīn (u ist. Herc. Šéfkov); muško ime (frekv.).

Hipok. od Šēfik (V. Šēfik).

Séha,

gen. -ē; vok. Šēho; prisl. pridjev Šéhīn; žensko ime (rijetko)
Hipok. od Šehída (V. Šehída).

*Šēhāb,

gen. -āba; vok. Šēhābe (u B. kr. i Šēhābu); prisl. pridjev Šehābov; muško ime (rijetko).

< tur. Şihāb (lično m. ime) od ar. şihāb = meteor; zvijezda; plamen.

Hipok. Šého.

Šehàlija,

gen. -ē; vok. Šehàlija; prisl. pridjev Šehàlijīn; Šehàlija, gen. -ē; vok. Šehàlija; prisl. pridjev Šehàlijīn; muško ime (rijetko).

Složeno ime od šeh (< ar. šäyh) = starac; starješina; poglavica; profesor; učitelj; učenjak i imena Alija (V. Alija).

Šehan,

gen. -a; vok. Šehane; prisv. pridjev Šehanov; muško ime (frekv.).

Iz ar. šäyh = starac; starješina; poglavar; duhovni vođa; profesor; učitelj; učenjak + naš nastavak -an.

Hipok. Šeho.

*Šherzáda,

gen. -ê; vok. Šherzáda, Šherzâdo; prisv. pridjev Šherzâdîn; žensko ime (manje frekv.).

Po mišljenju A. Gafurova ovo je ime modif. od perz. Čehrazad (čehr = lice + azad = blagorodan; plemenit); osn. značenje = djevojka plemenita lica. Kako u arapskom pismu nema znaka za glas č, to se ime pisalo s početnim slovom š — Šehrazad. Naravno, u našem jeziku je na takav oblik dodat naš nastavak -a za ženski rod.

Šeharzada je ime pripovjedačice priča u »Hiljadu i jednoj noći«, koja svojim zanimljivim pripovijedanjem odgađa i konačno otklanja smrtnu opasnost.

Modif. *Šehrizâda

Hipok. Zâda.

Šehîd,

gen. -îda; vok. Šehîde; prisv. pridjev Šehîdov; muško ime (rijetko).

Iz ar. šâhîd = svjedok; pali borac za pravednu stvar; mučenik; žrtva.

Hipok. Šeho.

Šehîda,

gen. -ê; vok. Šehîda; prisv. pridjev Šehîdîn; Šehîda, gen. -ê; vok. Šehîda; prisv. pridjev Šehîdîn; žensko ime (rijetko).

Iz ar. šâhîdä = svjedokinja; pali, poginuli borac za pravednu stvar; mučenica; žrtva.

Hipok. Šeha.

Šeho,

gen. -ê (u ist. Herc. -a); vok. Šeho; prisv. pridjev Šehîn (u ist. Herc. Šehov); muško ime (rijetko).

Hipok. od *Šehâb, Šehan i Šehîd (V. navedena imena).

Šéhra,

gen. -ê; vok. Šêhro; prisl. pridjev Šéhriŋ; žensko ime (rijetko).

Hipok. od Šehrija (V. Šehrija).

Šehrija,

gen. -ê; vok. Šehrija; prisl. pridjev Šehrijin; žensko ime (rijetko).

Iz perz. šehr = grad + ar. adjektivni sufiks -iyyä. Osn. značenje = građanka; građanska.

Novoperzijska riječ šehr = grad nastala je od staroperz. oblika hšatra = država; carstvo; vlast, pa bi prema tome ime Šehrija moglo značiti i »državna, carska«.

Hipok. Šéhra.

Šehrijār,

gen. -a; vok. Šehrijāre, Šehrijāru; prisl. pridjev Šehrijarov; muško ime (rijetko).

Iz staroperz. hšatradara = vladar; car.

Šehrijar je ime cara iz »Hiljadu i jedne noći« kome je Šehrzada pričala beskonačne zanimljive priče.

Hipok. Šéhro.

Šehrizād,

gen. -áda; vok. Šéhrizāde; prisl. pridjev Šehrizádov; muško ime (rijetko).

Ovo se ime može objašnjavati na dva načina:

- 1) Složeno ime od perz. šehr = grad i perz. zāde = dijete; sin. Značenje = gradsko dijete; sin gradskog čovjeka.
- 2) Od ženskog imena *Šehrizáda načinjeno muško ime odbijanjem nastavka -a (V. *Šehrizáda i *Šeherzáda).

*Šehrizáda,

gen. -ê; vok. Šehrizáda; Šehrizādo; prisl. pridjev Šehrizádin; žensko ime (rijetko).

Ovo se ime može tumačiti na dva načina:

- 1) Složeno ime od perz. šehr = grad i perz. zāde = dijete; kći. Značenje = gradsko dijete; kći gradskog čovjeka.
- 2) Modif. od *Šeherzáda (V. *Šeherzáda).

Šéhro,

gen. -ê; (u ist. Herc. -a); vok. Šêhro; prisl. pridjev Šéhriŋ (u ist. Herc. Šéhrov); muško ime (rijetko).

Hipok. od Šehrijār (V. Šehrijār).

Šèhzād,

gen. -áda; vok. Šèhzāde (u B. kr. i Šèhzādu); prisl. pridjev Šèhzádov; muško ime (rijetko).

Složeno ime od perz. šāh, šeh = car i perz. zāde = dijete; sin. Značenje = carev sin; princ.

Šehzáda,

gen. -ē; vok. Šehzáda; prisl. pridjev Šehzádin; žensko ime (manje frekv.).

< tur. Šehzade (lično ž. ime) < per. Šehzāde, složeno od perz. šāh, šeh = car i perz. zāde = dijete; kći. Značenje = careva kći; princeza.

Hipok. Zádā.

Šéka,

gen. -ē; vok. Šêko; prisl. pridjev Šékín; (u C. kr. Šéko, gen. -ē; vok. Šêko; prisl. pridjev Šékín); žensko ime (rijetko)

Hipok. od Šekíba (V. Šekíba).

Šèker,

gen. -a; vok. Šèkere; prisl. pridjev Šèkerov; muško ime (rijetko).

Iz perz. šeker = šećer.

Modif. *Šèćera.

Šèkera,

gen. -ē; vok. Šèkera; prisl. pridjev Šèkerín; žensko ime (rijetko).

Izv. od perz. šeker = šećer dodavanjem našeg nastavka -a za ženski rod.

Modif. *Šèćera.

Šèkīb,

gen. -íba; vok. Šèkíbe (u B. kr. i Šèkíbu); prisl. pridjev Šekíbov; muško ime (frekv.).

< ar. Šākīb (lično m. ime), od perz. šekīb = strpljivost; strpljenje; mir.

Hipok. Šéko.

Šekíba,

gen. -ē; vok. Šekíba; prisl. pridjev Šekíbín; Šekíba, gen. -ē; vok. Šekíba; prisl. pridjev Šekíbín; žensko ime (manje frekv.).

Izv. od m. imena Šèkīb dodavanjem našeg nastavka -a za ženski rod. (V. Šèkīb).

Hipok. Šéka.

Šéko,

gen. -ě; (u ist. Herc. -a); vok. Šêko; prisl. pridjev Šékín (u ist. Herc. Šékov); muško ime (rijetko).

Hipok. od Šèkīb i Šèkūr (V. Šèkīb i Šèkūr).

Šèkūr,

gen. -úra; vok. Šèkūre; prisl. pridjev Šekúrov; muško ime (rijetko).

Iz ar. šākūr = veoma zahvalan; onaj koji nagrađuje i mala dobroćinstva.

Hipok. Šéko.

Šema,

gen. -ě; vok. Šema; prisl. pridjev Šémín; žensko ime (rijetko).

Hipok. od *H a š è m a (V. *H a š è m a).

*Šèmnūn,

gen. -úna; vok. Šèmnūne; prisl. pridjev Šemnúnov; muško ime (rijetko).

Modif. od ar. Šā m' ū n (lično m. ime) = Simon; Simeon < st. hebr. = bog je čuo; bog je uslišao.

*Šemnúna,

gen. -ě; vok. Šemnúna; prisl. pridjev Šemnúnín; žensko ime (rijetko).

Izv. od m. imena *Šèmnūn dodavanjem našeg nastavka -a za ženski rod. (V. *Š è m n ū n).

Hipok. Nún a.

Šèmsa,

gen. -ě; vok. Šèmsa; prisl. pridjev Šèmsín; Šémsa; gen. -ě; vok. Šémso; prisl. pridjev Šémsín; žensko ime (frekv.).

Iz ar. šāms = sunce; sunčeva svjetlost; zlato + naš nastavak -a za ženski rod.

Šemsibána,

gen. -ě; vok. Šemsibána; prisl. pridjev Šemsibánín; žensko ime (rijetko).

Složeno ime od ar. šāms = sunce; sunčeva svjetlost i perz. bān ū = gospođa; dama; princeza. Značenje = gospođa kao sunce; dama kao sunčeva svjetlost.

Šèmsija,

gen. -ě; vok. Šèmsija; prisl. pridjev Šèmsijín; muško ime (rijetko).

Iz ar. šämsi(yy) = sunčev; sunčani + naš nastavak -(j) a.
Hipok. Šémso.

Šemsíja,

gen. -ê; vok. Šemsíja; prisv. pridjev Šemsíjín; žensko ime (rijetko).

Iz ar. šämsiyyä = sunčeva; sunčana.

Šémso,

gen. -ê; (u ist. Herc. -a); vok. Šémso; prisv. pridjev Šémsín (u ist. Herc. Šémsov); muško ime (frekv.).

Hipok. od Šëmsija i Šemsùdín (V. Šëmsija i Šemsùdín).

Šemsùdín,

gen. -ína; vok. Šëmsudíne; prisv. pridjev Šemsudínov; muško ime.

< tur. Şemsüddin (lično m. ime), složeno od ar. šäms = sunce i ar. äddín = vjera. Značenje = sunce vjere.
Hipok. Šémso.

*Šerafèdín,

gen. -ína; vok. Šerafèdine; prisv. pridjev Šerafedínov; muško ime (rijetko).

Modif. od Šerafùdín (V. Šerafùdín).

Šerafùdín,

gen. -ína; vok. Šerafùdine; prisv. pridjev Šerafudínov; muško ime (rijetko).

< ar. Šäräfuddín (lično m. ime), složeno od ar. šäräf = čast; ugled; veličina; slava i ar. äddín = vjera. Značenje = ugled i čast vjere.

Modif. *Šerafèdín.

Šérfa,

gen. -ê; vok. Šêrfo; prisv. pridjev Šérfin; žensko ime (rijetko).

Hipok. od Šerífa (V. Šerífa).

Šérfo,

gen. -ê (u ist. Herc. -a); vok. Šêrfo; prisv. pridjev Šérfin (u ist. Herc. Šérfov); muško ime (rijetko).

Hipok. od Šëríf (V. Šëríf).

Šëríf,

gen. -íffa; vok. Šërífe (u B. kr. Šërifu); prisv. pridjev Šerífov; muško ime (frekv.).

< tur. Şerif (lično m. ime), od ar. šārīf = plemenit; ugledan; častan; uzvišen; slavan; prvak.
Hipok. Šérfo, Séro.

Şerifa,

gen. -ê; vok. Şerifa; prisv. pridjev Şerifin; (u B. kr. Şerife, gen. Şerifê; vok. Şerife; prisv. pridjev Şerifin; u TZ Şêrifa, gen. Şêrifê; vok. Şêrifa; prisv. pridjev Şêrifin); žensko ime (frekv.).

< tur. Şerife (lično ž. ime), od ar. šārīfä = plemenita; ugledna; časna; uzvišena; slavna.

Hipok. Šérfa, Šérka, Síra, Šírka.

Şerifàlija,

gen. -ê; vok. Şerifàlija; prisv. pridjev Şerifàlijin; muško ime (rijetko).

Složeno ime od Şêrif i Alija (V. Şêrif i Alija).

Şérka,

gen. -ê; vok. Şêrko; prisv. pridjev Şérkin; Şêrka, gen. -ê; vok. Şêrka, Şêrko; prisv. pridjev Şêrkin; žensko ime (rijetko).

Hipok. od Şêrifa (V. Şerifa).

Şéro,

gen. -ê (u ist. Herc. -a); vok. Şêro; prisv. pridjev Sérin (u ist. Herc. Sérov); muško ime (frekv.).

Hipok. od Şêrif (V. Şêrif).

Şèvâl,

gen. -ála; vok. Şèvâle; prisv. pridjev Ševálov; muško ime (frekv.).

Iz ar. šāw wāl = ime desetog mjeseca islamske lunarne godine.

Ševála,

gen. -ê; vok. Ševála; prisv. pridjev Ševálin; žensko ime (frekv.).

Izvedeno od m. imena Šèvâl dodavanjem našeg nastavka -a za ženski rod. (V. Šèvâl).

Ševálíja,

gen. -ê; vok. Ševálíja; prisv. pridjev Ševálijin; muško ime (manje frekv.).

Ovo je ime moglo nastati na dva načina:

- 1) Izvedeno od imena Šèvāl dodavanjem našeg nastavka -ija (V. Šèvāl).
- 2) Složeno ime od Šèvāl i Alija (V. Šèvāl i Alija).

*Šèvcet,

gen. -a; vok. Šèvcete; prisl. pridjev Šèvcetov; muško ime (rijetko).
Modif. od Šèvket (V. Šèvket).

*Šèvceta,

gen. -ê; vok. Šèvceta; prisl. pridjev Šèvcetīn; žensko ime (rijetko).
Modif. od Šèvketa (V. Šèvketa).

Šèvka,

gen. -ê; vok. Šèvka; prisl. pridjev Šèvkīn; muško ime (c. Herc.) (rijetko).
Hipok. od Šèvket i Šèvkija (V. Šèvket i Šèvkija).

Šévka,

gen. -ê; vok. Šévko; prisl. pridjev Šévkiīn; žensko ime (frekv.).
Hipok. od Šèvketa (V. Šèvketa).

Šèvket,

gen. -a; vok. Šèvkete; prisl. pridjev Šèvketov; muško ime (frekv.).
< tur. Şevket (lično m. ime), od ar. šāwkaṭ = moć; sila; snaga; hrabrost; sjaj.
Modif. *Šèfket, *Šèvcet
Hipok. Šèvka, Šévko.

Šèvketa,

gen. -ê; vok. Šèvketa; prisl. pridjev Šèvketīn; žensko ime (manje frekv.).
Izvedeno od m. imena Šèvket dodavanjem našeg nastavka -a za ženski rod. (V. Šèvket).
Modif. *Šèvceta
Hipok. Šévka.

Šèvkija,

gen. -ê; vok. Šèvkija; prisl. pridjev Šèvkijīn; muško ime (frekv.).
Iz tur. Şevki (lično m. ime) + naš nast. -ja; od ar. šāwq = želja; žudnja + ar. adj. sufiks -i (y y).
Hipok. Šèvka, Šévko.

Šévko,

gen. -ě (u ist. Herc. -a); vok. Šěvko; prisl. pridjev Šěvkīn; (u ist. Herc. Šěvkov); muško ime (frekv.).

Hipok. od Šěvketi Šěvkija (V. Šěvketi Šěvkija).

Šída,

gen. -ě; vok. Šído; prisl. pridjev Šídīn; žensko ime (manje frekv.).

Hipok. od Ašída, Našída, Rašída (V. navedena imena).

Šihāb,

gen. -ába; vok. Šihābe; prisl. pridjev Šihābov; muško ime (manje frekv.).

< tur. Šihāb (lično m. ime), od ar. šihāb = meteor; svijezda; plamen.

Modif. *Šèhāb.

Šihabūdīn,

gen. -ína; vok. Šihabūdīne; prisl. pridjev Šihabudīnov; muško ime (rijetko).

< ar. Šihābuddīn (lično m. ime), složeno od ar. šihāb = meteor; svijezda; plamen i ar. āddīn = vjera. Značenje = svijezda vjere.

Hipok. Búđo.

*Šināz,

gen. -áza; vok. Šināze; prisl. pridjev Šinázov; muško ime (rijetko).

Modif. od perz. šināsā = onaj koji zna; onaj koji shvaća; učen.

Šíra,

gen. -ě; vok. Šíro; prisl. pridjev Šírīn; žensko ime (rijetko).

Hipok. od Šerífa (V. Šerífa).

Širāz,

gen. -áza; vok. Širāze; prisl. pridjev Širázov; muško ime (rijetko).

Iz perz. Širāz = ime velikog grada na jugu Irana odakle su bili čuveni pjesnici Sādī i Hafiz.

Širáza,

gen. -ě; vok. Širáza; prisl. pridjev Širázīn; žensko ime (rijetko).

Izvedeno od m. imena Širāz dodavanjem našeg nastavka -a za ženski rod. (V. Širāz)

Širbeg,

gen. -a; vok. Širbeg, Širbeže; prisl. pridjev Širbegov; muško ime (rijetko).

Složeno ime od perz. šir = lav; junak i tur. beg (V. Bègan).
Osn. značenje = beg-lav; beg-junak.

Širhān,

gen. -āna; vok. Širhāne; prisl. pridjev Širhānov; muško ime (rijetko).

< perz. Širhān (lično m. ime), složeno od perz. šir = lav; junak i tur. hān = vladar; car. Značenje = car-junak; car-lav.

Širka,

gen. -ē; vok. Širka, Širko; prisl. pridjev Širkīn; žensko ime (rijetko).

Hipok. od Šerīfa (V. Šerīfa).

Šuàib,

gen. -a; vok. Šuàibe; prisl. pridjev Šuàibov; muško ime (rijetko).

< tur. Şuayb (lično m. ime) < ar. Šu'ayb = ime vjerovjesnika koji se pod tim imenom spominje u Kur'anu, a u Starom zavjetu pod imenom Jetro < st. hebr. = božiji prijatelj. Njegova kći je bila Musaova (Mojsijeva) žena, a predaja kaže da je bio vrlo rječit i dobar govornik.

Šučko,

gen. -ē, -a; vok. Šučko; prisl. pridjev Šučkīn, Šučkov; muško ime (rijetko).

Hipok. od *Šućrija (V. *Šućrija i Šukrija).

Šúco,

gen. -ē; (u ist. Herc. -a); vok. Šúco; prisl. pridjev Šúćīn (u ist. Herc. Šúćov); muško ime (frekv.).

Hipok. od *Šućrija i *Šučúrija (V. *Šućrija, Šukrija i *Šučúrija).

*Šućrija,

gen. -ē; vok. Šućrija; prisl. pridjev Šućrijīn; muško ime (frekv.).

Modif. od Šukrija (V. Šukrija).

Hipok. Šučko, Šúco, Šúcro.

*Šúcro,

gen. -ē (u ist. Herc. -a); vok. Šúcro; prisl. pridjev Šúćīn (u ist. Herc. Šúćov); muško ime (frekv.).

Hipok. od *Šućrija (V. *Šućrija i Šukrija).

*Šučúra,

gen. -ē; vok. Šučúra; prisv. pridjev Šučūrīn; žensko ime (rijetko).

Modif. od tur. şükür < ar. šukr = velika zahvalnost (bogu) + naš nastavak -a za ženski rod.

*Šučuràlija,

gen. -ē; vok. Šučuràlija; prisv. pridjev Šučuràlijīn; muško ime (rijetko).

Složeno ime od tur. şükür < ar. šukr = velika zahvalnost (bogu) i Alija. Značenje = Alija koji je mnogo zahvalan (bogu)

*Šučurhámid,

gen. -a; vok. Šučurhámide; prisv. pridjev Šučurhámido; muško ime (rijetko).

Složeno ime od tur. şükür < ar. šukr = zahvalnost i Hámid (V. Hámid). Značenje = Hamid koji je zahvalan. S obzirom da i Hámid = onaj koji hvali, onda bi doslovno značenje ovoga imena bilo: »zahvalnost (bogu) od onoga koji ga hvali«.

*Šučúrija,

gen. -ē; vok. Šučúrija; prisv. pridjev Šučúrijīn; muško ime (rijetko).

Modif. od tur. şükür < ar. šukr = zahvalnost + naš nastavak -ija. Značenje = onaj koji je zahvalan.

Hipok. Šúco.

Šúhra

gen. -ē; vok. Šúhro; prisv. pridjev Šúhrīn; žensko ime (frekv.).

Hipok. od Šúhreta (V. Šúhreta).

Šúhret,

gen. -a; vok. Šúhrete; prisv. pridjev Šúhretov; muško ime (manje frekv.).

Iz ar. šuhrät = glasovitost; slava; popularnost.

Hipok. Šúhro.

Šúhreta,

gen. -ē; vok. Šúhreta; prisv. pridjev Šúhretīn; žensko ime (frekv.).

< tur. Şöhret (lično ž. ime), od ar. šuhrät = glasovitost; slava; popularnost + naš nastavak -a za ženski rod.

Hipok. Šúhra.

Šúhro,

gen. -ē (u ist. Herc. -a); vok. Šúhro; prisl. pridjev Šúhrīn (u ist. Herc. Šúhrov); muško ime (rijetko).
Hipok. od Šúhret (V. Šúhret).

Šúkra,

gen. -ē; vok. Šúkro; prisl. pridjev Šúkrīn; žensko ime (rijetko).
Hipok. od Šúkreta i Šukríja (V. Šúkreta i Šukríja).

Šúkret,

gen. -a; vok. Šúkrete; prisl. pridjev Šúkretov; muško ime (rijetko).
Iz ar. šukr = zahvalnost + analogni nastavak -et (prema Šúhret, Fíkret, Nùsret i sl.).
Hipok. Šúkro.

Šúkreta,

gen. -ē; vok. Šúkreta; prisl. pridjev Šúkretīn; žensko ime (rijetko).
Izvedeno od m. imena Šúkret dodavanjem našeg nastavka -a za ženski rod. (V. Šúkret).
Hipok. Šúkra.

Šúkrija,

gen. -ē; vok. Šúkrija; prisl. pridjev Šúkrijīn; muško ime (frekv.).
Iz tur. Şukrī (lično m. ime) + naš nast. -ja; od ar. šukrí(y) = onaj koji zahvaljuje; zahvalan.
Hipok. Šúkro.
Modif. *Šúćrija.

Šukríja,

gen. -ē; vok. Šukríja; prisl. pridjev Šukrijīn; žensko ime (rijetko).
Iz ar. šukriyyā = ona koja (se) zahvaljuje; zahvalna.
Hipok. Šúkra.

Šúkro,

gen. -ē (u ist. Herc. -a); vok. Šúkro; prisl. pridjev Šúkrīn (u ist. Herc. Šúkrov); muško ime (rijetko).
Hipok. od Šúkret i Šúkrija (V. Šúkret i Šúkrija).